။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အဘိဓမ္မပိဋကေ

ပဉ္စပကရဏ-အနုဋီကာ

ဓာတုကထာပကရဏ-အနုဋီကာ

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ

ဓာတုကထာပကရဏဒေသနာယ ဒေသဒေသကပရိသာပဒေသော ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဧဝါတိ ကာလာပဒေသံ ဒဿေန္တော **“ဓာတုကထာပကရဏံ ဒေသေန္တော”** တိအာဒိမာဟ။ “တဿေဝ အနန္တရံ အဒေသယီ”တိ ဟိ ဣမိနာ ဝိဘင်္ဂါနန္တရံ ဓာတုကထာ ဒေသိတာတိ တဿာ ဒေသနာကာလော အပဒိဋ္ဌော ဟောတိ။ ယေ ပန “ဝိဘင်္ဂါနန္တရံ ကထာဝတ္ထုပကရဏံ ဒေသိတ”န္တိ ဝဒန္တိ, တေသံ တံ ပဋိက္ခိပန္တော **“ဝိဘင်္ဂါနန္တရံ။ပေ။ ဒဿေတု”** န္တိ အာဟ။

“ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ”တိအာဒိဝစနတော (သု. နိ. ၄၃၈; မဟာနိ. ၂၈; စူဠနိ. နန္ဒမာဏဝပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသ ၄၇) ကိလေသဝိဒ္ဓံသနမ္ပိ ဒေဝပုတ္တမာရဿ ဗလဝိဓမနန္တိ သက္ကာ ဝတ္တုံ, “အပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေန ကိလေသာဘိသင်္ခါရမာရာန”န္တိ ပန ဝုစ္စမာနတ္တာ ခန္တိဗလသဒ္ဓာဗလာဒိအာနုဘာဝေန ဥဿာဟပရိသာဗလဘဉ္ဇနမေဝ ဒေဝပုတ္တမာရဿ ဗလဝိဒ္ဓံသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဝိသယာတိက္ကမနံ** ကာမဓာတုသမတိက္ကမော။ **သမုဒယပ္ပဟာနပရိညာဝသေနာ** တိ ပဟာနာဘိသမယပရိညာဘိသမယာနံ ဝသေန။ နနု စေတံ ပဉ္စန္နံ မာရာနံ ဘဉ္ဇနံ သာဝကေသုပိ လဗ္ဘတေဝါတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ **“ပရူပနိဿယရဟိတ”** န္တိအာဒိ။ ဝီရဿ ဘာဝေါ ဝီရိယန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ **“မဟာဝီရိယောတိ မဟာဝီရော”**တိ။ မဟာဝီရိယတာ စ ပရိပုဏ္ဏဝီရိယပာရမိတာယ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတဝီရိယာဓိဋ္ဌာနေန အနညသာဓာရဏစတုဗ္ဗိဓသမ္မပ္ပဓာနသမ္ပတ္တိယာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတော ဧဝ ဟိဿ ဝီရိယာဟာနိသိဒ္ဓိပီတိ။

ခန္ဓာဒိကေ ဓမ္မေ အဓိဋ္ဌာယ နိဿာယ ဝိသယံ ကတွာ အဘိဓမ္မကထာ ပဝတ္တာတိ အာဟ **“အဘိဓမ္မကထာဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန တ”**တိ။ **တေသံ ကထနတော**တိ တေသံ ခန္ဓာဒီနံ ကထာဘာဝတော။ ဧတေန အတ္ထဝိသေသသန္နိဿယော ဗျဉ္ဇနသမုဒာယော ပကရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ ဓာတုယော ကထီယန္တိ ဧတ္ထ, ဧတေန ဝါတိ **ဓာတုကထာ,** တထာပဝတ္တော ဗျဉ္ဇနတ္ထသမုဒာယော။ ယဒိ ဧဝံ သတ္တန္နမ္ပိ ပကရဏာနံ ဓာတုကထာဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **“ယဒိပိ”**တိအာဒိ။ တတ္ထ **သာတိသယ**န္တိ သဝိသေသံ ဝိစိတ္တာတိရေကဝသေန အနဝသေသတော စ ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာ”တိ (ဓာတု. ၅)။ တေနေဝါဟ **“ဧကဒေသကထနမေဝ ဟိ အညတ္ထ ကတ”** န္တိ။

ဣဒါနိ သာသနေ ယေသု ဓာတု-သဒ္ဒော နိရုဠ္ဟော, တေသံ ဝသေန အညေဟိပိ အသာဓာရဏံ ဣမဿ ပကရဏဿ ဓာတုကထာဘာဝံ ဒဿေန္တော **“ခန္ဓာယတနဓာတူဟိ တ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ခန္ဓာယတနဓာတူသု။ မဟန္တော ပဘေဒါနုဂတော ဝိသယော ဧတာသန္တိ **မဟာဝိသယာ,** ဓာတုယော, န ခန္ဓာယတနာနိ အပ္ပတရပဒတ္တာ။ ယေန ဝါ သဘာဝေန ဓမ္မာ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟသမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂေဟိ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသေ လဘန္တိ, သော သဘာဝေါ ဓာတု။ သာ ဓာတု ဣဓ သာတိသယံ ဒေသိတာတိ သဝိသေသံ ဓာတုယာ ကထနတော ဣဒံ ပကရဏံ **“ဓာတုကထာ”**တိ ဝုတ္တံ။ သဘာဝတ္ထော ဟိ အယံ ဓာတု-သဒ္ဒော “ဓာတုသော, ဘိက္ခဝေ , သတ္တာ သံသန္ဒန္တီ”တိအာဒီသု (သံ. နိ. ၂.၉၈) ဝိယ။ **ဓာတုဘေဒ**န္တိ ဓာတုဝိဘာဂံ။ ပကရဏန္တိ ဝစနသေသော။ ကုတော ပကရဏ-သဒ္ဒော လဗ္ဘတီတိ အာဟ **“သတ္တန္နံ ပကရဏာနံ ကမေန ဝဏ္ဏနာယ ပဝတ္တတ္တာ”**တိ။ **တေန ယောဇနံ ကတွာ**တိ တေန ပကရဏ-သဒ္ဒေန “ဓာတုကထာဝ ပကရဏံ ဓာတုကထာပကရဏ”န္တိ ယောဇနံ ကတွာ။ **တံ ဒီပနန္တိ** တံ ဓာတုကထာပကရဏဿ အတ္ထဒီပနံ,

အတ္ထဒီပနာကာရေန ပဝတ္တံ ဝဏ္ဏနံ။ ''အတ္ထံ ဒီပယိဿာမီ''တိ ဝတွာ ''တံ သုဏာထ''တိ ဝဒန္တော သောတဇနေ ရာနုသာရေန တတ္ထ ဥပစာရဏေ နိယောဇေတီတိ အာဟ **''တံဒီပနဝစနသဝနေန ဥပစာရေထာတိ အတ္ထော''** တိ။

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. မာတိကာဝဏ္ဏနာ

၁. နယမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၁. **စုဒ္ဒသဝိဓေနာ** တိ စုဒ္ဒသပ္ပကာရေန, စုဒ္ဒသဟိ ပဒေဟီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ''သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော''တိ ဣဒမေကံ ပဒံ, တထာ ''သမ္ပယောဂေ ဝိပ္ပယောဂေ''တိ။ ''သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တ''န္တိအာဒီနိ ပန တီဏိ တီဏိ ပဒါနိ ဧကေကံ ပဒံ။ ဣတရေသု ပဒဝိဘာဂေ သုဝိညေယျော။ **ဧတေဟီ**တိ သင်္ဂဟာဒိပ္ပကာရေဟိ။ နယနံ ဟာပနံ, တံ ပန ပဝတ္တနံ ဉာပနဉ္စ ဟောတီတိ ''ပဝတ္တီယတိ ဉာယန္တီ''တိ စ ဒွိဓာပိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ နယာ ဧဝ ဥဒ္ဒိသိယမာနာ မာတိကာ။ အတ္ထဒွယေပိ ပဝတ္တနဉာဏကိရိယာနံ ကရဏဘာဝေန သင်္ဂဟာဒိပ္ပကာရာ နယာတိ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** ''ဣမိနာ သင်္ဂဟာဒိကေန နယေနာ''တိ (ဓာတု. အဋ္ဌ. ၁)။ **ပဒါနန္တိ** အတ္ထဒီပကာနံ ဝစနာနံ။ ပဇ္ဇတိ ဧတေန အတ္ထောတိ ဟိ ပဒံ။ **ပဒါနန္တိ** စ သံသာမိသမ္ဗန္ဓေ သာမိဝစနံ, **ပကရဏဿ** တိ ပန အဝယဝါဝ ယဝီသမ္ဗန္ဓေ။

၂. အဗ္ဘန္တရမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၂. **တဒတ္ထာနီ** တိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒတ္ထာနိ။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပဇ္ဇတိ သင်္ခါရာဒိကံ ဧတသ္မာတိ ဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာ ဒေ, ပစ္စေကံ အဝိဇ္ဇာဒိကော ပစ္စယဓမ္မော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ သင်္ခါရပိဋ္ဌကေ ''ဒွါဒသ ပစ္စယာ, ဒွါဒသ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒါ''တိ။ **တေသန္တိ** ခန္ဓာဒီနံ။ **တထာဒဿိတာန** န္တိ ဂဏနုဒ္ဒေသဝိဘာဂမတ္တေန ဒဿိတာနံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒေ ဒွါဒသသဘာဝေနေဝ ဂဟိတော, နနု တတ္ထ ဘဝေ ကမ္မဘဝဒိဘေဒေန, သောကာဒယော စ သရူပတော ယေဝ ဣဓ ဟဋ္ဌိယံ ဂဟိတာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''တတ္ထာ''** တိအာဒိ။ တတ္ထ **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ ''ပဉ္စဝီသာဓိကေန ပဒသတေနာ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဋ္ဌကထာဝစနေ။ ကမ္မဘဝဿ ဘာဝနဘာဝေန, ဥပပတ္တိဘဝဿ ဘဝနဘာဝေန။ ပဒ တ္တတော ပန ကမ္မဘဝေ ဘဝတိ ဧတသ္မာတိ ဘဝေ, ဣတရော ဘဝတိ, ဘဝနံ တတိ။ **တန္နိအနဒုက္ခဘာဝေနာ** တိ ဇရာ မရဏနိအနဒုက္ခဘာဝေန။

''သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာ''တိ ဣဒမ္ပိ ဓာတုကထာယ မာတိကာကိတ္တနမေဝတိ ''သဗ္ဗာပိ။ပေ။ မာတိကာတိ အယံ ဓာတုကထာမာတိကာတော ဗဟိဒ္ဓာ ဝုတ္တာ''တိ ဝစနံ အသမ္ဘာဝေန္တော **''အထ တ''**တိအာဒိမာ ဟ ။ **ပကရဏန္တရဂတာ ဝုတ္တာ** ဓာတုကထာယ မာတိကာဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ ကာမဉ္စေတ္ထ မာတိကာဘာဝေန ဝု တ္တာ, ပကရဏန္တရဂတတ္တာ ပန အညတော ဂဟေတဗ္ဗရူပဟ ဣတော ဗဟိဘူတာ နာမ ဟောန္တိ, သရူပတော ဂဟိ တာဝ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိအာဒိကာ အဗ္ဘန္တရာ။ တေနာဟ **''သရူပတော ဒဿေတွာ ဌပိတတ္တာ''** တိ။ **မာတိကာယ အသ င်္ဂဟိတတ္တာ**တိ မာတိကာယ သရူပေန အသင်္ဂဟိတတ္တာ, န အညထာ။ န ဟိ မာတိကာယ အသင်္ဂဟိတော ကောစိ ပ ဒတ္ထော အတ္ထိ။ **ဝိကိဏ္ဏဘာဝေနာ** တိ ခန္ဓဝိဘင်္ဂါဒီသု ဝိသုံ ဝိသုံ ကိဏ္ဏဘာဝေန ဝိသဋဘာဝေန။

၃. နယမုခမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၃. **နယာနံ** သင်္ဂဟာဒိပ္ပကာရဝိသေသာနံ **ပဝတ္တိ** ဒေသနာ, တဿာ ဝိနိဂ္ဂမဋ္ဌာနတာယ **ဒွါရံ**။ ယထာဝုတ္တဓမ္မာ ယထာရဟံ ခန္ဓာယတနဓာတုယော အရူပိနော စ ခန္ဓာတိ **တေသံ ဥဒ္ဒေသော နယမုခမာတိကာ** ။ တေနာဟ ''နယာန''န္တိ အာဒိ။ ဝိယုဇ္ဇနသီလာ, ဝိယောဂေ တ ဧတေသံ အတ္ထီတိ ဝိယောဂိနော, တထာ သဟယောဂိနော, သင်္ဂဟာသင်္ဂဟဓမ္မာ စ ဝိယောဂီသဟယောဂီဓမ္မာ **စ သင်္ဂဟာ။ပေ။ ဓမ္မာ,** သင်္ဂဏှနာသင်္ဂဏှနဝသေန ဝိယုဇ္ဇနသံယုဇ္ဇနဝသေန စ ပဝတ္တနကသဘာဝတိ အတ္ထော။ **စုဒ္ဒသပိ** တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကရောတိ။ **ယေဟီ**တိ ယေဟိ ခန္ဓာဒီ ဟိ အရူပက္ခန္ဓေဟိ စ။ **တေ စတ္တာရော** တိ တေ သင်္ဂဟာဒယော စတ္တာရော။ **သစ္စာဒီဟိပီ**တိ သစ္စက္ကန္ဒိယပဋိစ္စသ

မုပ္ပာဒါဒီဟိပိ သဟ။ **ယထာသမ္ဘဝ**န္တိ သမ္ဘဝါနုရူပံ, ယံ ယံ ပဒံ သင်္ဂဟိတော အသင်္ဂဟိတောတိ စ ဝတ္တုံ ယုတ္တံ, တံ တန္တိ အတ္ထော။

သော ပနာတိ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော။ **သင်္ဂါဟကဘူတေဟီ**တိ သင်္ဂဏှနကိရိယာယ ကတ္တုဘူတေဟိ။ **တေဟီ**တိ သစ္စာဒီဟိ။ **န သင်္ဂဟဘူတေဟီ**တိ သင်္ဂဏှနကိရိယာယ ကရဏဘူတေဟိ သစ္စာဒီဟိ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော န ဝုတ္တော။ တတ္ထာပိ ဟိ ခန္ဓာယတနဓာတုယော ဧဝ ကရဏဘူတာတိ ဒဿေတိ။ **ခန္ဓာဒီဟေဝ သင်္ဂဟေဟီ**တိ ခန္ဓာဒီဟိယေဝ သင်္ဂဏှနကိရိယာယ ကရဏဘူတေဟိ, "ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ , ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ, တေ ဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ, ဒွီဟာယတနေဟိ, အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ"တိ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော နိယမေတွာ ဝုတ္တော။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ သစ္စာဒီနိ သင်္ဂါဟကဘာဝေန ဝုတ္တာနိ, န သင်္ဂဟဘာဝေန, ခန္ဓာဒီနိယေဝ စ သင်္ဂဟဘာဝေန ဝုတ္တာနိ, တသ္မာ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ သစ္စာဒယော သင်္ဂဟဝသေန န ဝုတ္တာတိ? တထာဒေသနာယ အသမ္ဘဝတော။ န ဟိ သက္ကာ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ သမုဒယသစ္စာဒီဟိ, သညာဒီနံ ဝါ ဣန္ဒြိယာဒီဟိ သင်္ဂဟနယေန ပုစ္ဆိတုံ ဝိဿဇ္ဇိတုံ ဝါတိ။ တထာ အရိယဖလာဒီသု ဥပ္ပန္နဝေဒနာဒီနံ သစ္စဝိနိမုတ္တတာယ "ဝေဒနာက္ခန္ဓော ကတိဟိ သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတော"တိ ပုစ္ဆိတွာပိ "ဧကေန သစ္စေန သင်္ဂဟိတော"တိအာဒိနာ နိယမေတွာ သင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ န သက္ကာတိ။ **ယထာသမ္ဘဝ**န္တိ ယေဟိ သမ္ပယောဂေါ, ယေဟိ စ ဝိပ္ပယောဂေါ, တဒနုရူပံ။

ရူပံ ရူပေန နိဗ္ဗာနေန ဝါ ဝိပ္ပယုတ္တံ န ဟောတိ, နိဗ္ဗာနံ ဝါ ရူပေန။ ကသ္မာ? သမ္ပယုတ္တန္တိ အနာသင်္ကနီယဘာဝတော။ စတုန္နဉ္ဟိ ခန္ဓာနံ အညမညံ သမ္ပယောဂီဘာဝတော "ရူပနိဗ္ဗာနေဟိပိ သော အတ္ထိ နတ္ထီ"တိ သိယာ အာသင်္ကာ, တသ္မာ တေသံ ဧကတရေဟိ, ဧကတရေသဉ္စ တေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဝုစ္စတိ, န ပန ရူပဿ ရူပေန, နိဗ္ဗာနေန ဝါ, နိဗ္ဗာနဿ ဝါ ရူပေန ကတ္ထစိ သမ္ပယောဂေါ အတ္ထီတိ ဝါအာသင်္ကာဘာဝတော ဝိပ္ပယောဂေါပိ ရူပဿ ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ, နိဗ္ဗာနဿ ဝါ တေန န ဝုစ္စတိ, အရူပက္ခန္ဓေဟိယေဝ ပန ဝုစ္စတီတိ အာဟ "**စတူဟေဝ**"တိအာဒိ။ **အနာရမ္မဏဿ** စက္ခာယတနာဒိကဿ။ **အနာရမ္မဏအနာရမ္မဏမိဿကေဟီ**တိ အနာရမ္မဏေန သောတာယတနာဒိနာ အနာရမ္မဏမိဿကေန စ ဓမ္မာယတနာဒိနာ။ **မိဿကဿ** ဓမ္မာယတနာဒိကဿ။ အနာရမ္မဏအနာရမ္မဏမိဿကေဟိ န ဟောတီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယေသံ ပန ယေဟိ ဟောတိ, တံ ဒဿေတုံ "**အနာရမ္မဏဿ ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ သာရမ္မဏဿ အနာရမ္မဏေန အနာရမ္မဏမိဿကေန စ ဝိပ္ပယောဂေါ ဟောတိ, ဧဝံ သာရမ္မဏေနပိ သော ဟောတိယေဝ။ တေန ဝိယ အနာရမ္မဏဿ အနာရမ္မဏမိဿကဿ စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၄. လက္ခဏမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၄. **ဝိသုံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ**တိ ယော တီဟိ သင်္ဂဟော စတူဟိ စ သမ္ပယောဂေါ ဝုတ္တော, တံ သဘာဂေါ ဘာဝေါ ပယောဇေတိ, ယော စ တီဟိ အသင်္ဂဟော စတူဟိ စ ဝိပ္ပယောဂေါ ဝုတ္တော, တံ ဝိသဘာဂေါ ဘာဝေါတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော "**သင်္ဂဟော။ပေ။ ဝိညာယတီ**"တိ အာဟ။ ယဿ သင်္ဂဟော, သော ဓမ္မော ခန္ဓာဒိကော **သဘာဂေါ**။ ယဿ အသင်္ဂဟော, သော **ဝိသဘာဂေါ**။ တထာ သမ္ပယောဂေသုပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဓာနိ ယထာဝုတ္တံ သဘာဂတံ သရူပတော နိဒ္ဒိသိတွာ ဒဿေတုံ "**တတ္ထာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သမာနဘာဝေ သင်္ဂဟေ သဘာဂတာ, ဧကုပ္ပာဒါဒိကော သမ္ပယောဂေ**တိ ဣမိနာ ရုပ္ပနာဒိဝိဓုရေ အသမာနဘာဝေ အသင်္ဂဟေ ဝိသဘာဂတာ, နာနုပ္ပာဒါဒိကော ဝိပ္ပယောဂေတိ အယမတ္ထော အတ္ထသိဒ္ဓေါတိ န ဝုတ္တောတိ။

၅. ဗာဟိရမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၅. **ဧတေန ဥပနာကာရေနာ**တိ သရူပေန အဂ္ဂဟေတွာ ယထာဝုတ္တေန ပကရဏန္တရမာတိကာယ ဣဓ မာတိကာဘာဝကိတ္တနသင်္ခါတေန ဥပနာကာရေန။ ပကရဏန္တရဋ္ဌပိတာယ မာတိကာယ အဝိဘာဂေန ပစ္ဆတော ဂဟဏံ ဗဟိ ဌပနန္တိ အာဟ "**ဗဟိ ပိဋ္ဌိတော ဌပိတတ္တာ**"တိ။ **ဣဓ အဋ္ဌပေတွာ**တိ ဣမိဿာ ဓာတုကထာယ သရူပေန အဋ္ဌပေတွာ။ **တထာ ပကာသိတတ္တာ**တိ မာတိကာဘာဝေန ဇောတိတတ္တာ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီသီသေန ဟိ ဓမ္မသင်္ဂဏီယံ အာဂတမာတိကာဝ ဂဟိတာတိ။ ယေဟိ နယေဟိ ဓာတုကထာယ နိဒ္ဒေသော, တေသု နယေသု, တေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗေသု ခန္ဓာဒီသု, တေသံ န

ယာနံ ပဝတ္တိဒ္ဒတရလက္ခဏေသု စ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဓာတုကထာယ ဥဒ္ဒေသဝသေန ဝတ္တဗ္ဗံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတီတိ ယံ
ဥဒ္ဒေသဝသေန ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဝတွာ ပုန ယထာဝုတ္တာနံ ခန္ဓာဒီနံ ကုသလာဒိဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ “သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ
ဓာတုကထာယ မာတိကာ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဧဝမေတ္ထ မာတိကာယ နိက္ခေပဝိဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“ကဝီတိ အယမာဟာ”တိ ဧတ္ထ ကဝီ-သဒ္ဒေါ ဝိယ “သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော”တိ ဧတ္ထ ပဒတ္ထဝိပလ္လာ
သကာရိနာ ဣတိ-သဒ္ဒေန အတ္ထပဒတ္ထကော သင်္ဂဟာသင်္ဂဟ-သဒ္ဒေါ သဒ္ဒပဒတ္ထကော ဇာယတီတိ အဓိပ္ပာ
ယေနာဟ **“အနိဒ္ဓာရိတတ္ထဿ သဒ္ဒဿေဝ ဝုတ္တတ္တာ”** တိ။ တေန အတ္ထုဒ္ဓာရတော သင်္ဂဟာသဒ္ဒံ သံဝဏ္ဏ
ေဏတီတိ ဒဿေတိ။ **အနိဒ္ဓာရိတဝိသေသော** တိ အသင်္ဂဟိတဇာတိသဏ္ဌာနတိအာဒိဝိသေသော။ **သာမညေန ဂဟေတဗ္**
ဗတန္တိ သင်္ဂဟာသဒ္ဒာဘိဓေယ္ယတာသာမညေန ဝိညာယမာနော ဝုစ္စမာနော တ။ န စေတ္ထ သာမညဉ္စ ကေရူပမေတ
တိ စောဒနာ ကာတဗ္ဗာ ဘေအပေက္ခတ္တာ တဿ။ ယတ္တကာ ဟိ တဿ ဝိသေသာ, တဒပေက္ခမေဝ တန္တိ။ **“အတ္တ**
နော ဇာတိယာ”တိ ဝိညာယတိ ယထာ “မတ္တေယ္ယာ”တိ ဝုတ္တေ အတ္တနော မာတု ဟိတာတိ။

ဓမ္မဝိသေသံ အနိဒ္ဓာရေတွာ တိ သင်္ဂဟိတတာဒိနာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗဓမ္မာနံ ဝိသေသနံ အကတွာ။
သာမညေနာတိ အဝိသေသေန။ **ဓမ္မာန** န္တိ ခန္ဓာဒိဓမ္မာနံ။ **အဝသေသာ နိဒ္ဓာရေတွာ** တိ “သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိ
တ”န္တိအာဒိကာ အဝသေသာ ဒွာဒသပိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗဓမ္မဝိသေသံ နိဒ္ဓာရေတွာ ဓမ္မာနံ ပုစ္ဆနဝိဿ
ဇ္ဇနနယဥဒ္ဒေသာတိ ယောဇနာ။ နနု စ “သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ”န္တိအာဒယောပိ ယထာဝုတ္တဝိသေသံ အနိဒ္ဓာ
ရေတွာ သာမညေန ဓမ္မာနံ ပုစ္ဆနဝိဿဇ္ဇနနယုဒ္ဒေသာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **“သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ”** န္
တိအာဒိ။ ယဿ အတ္ထော ဉာယတိ, သဒ္ဒေါ စ န ပယုဇ္ဇတိ, သော လောပေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော, အာဝုတ္တိအာဒိဝသေန
တ အယမတ္ထော ဒီပေတဗ္ဗော။ **တေနာ**တိ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌေန အသင်္ဂဟိတ-သဒ္ဒေန။ **သင်္ဂဟိတဝိသေသဝိသိဋ္ဌော** တိ
စက္ခာယတနေန ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတတာဝိသေသဝိသိဋ္ဌော, တေန သောတာယတနာဒိဘာဝေန အသင်္ဂဟိတော
သောတပသာဒအာဒိကော ယော ရူပက္ခန္ဓသဘာဝေ ဓမ္မဝိသေသော။ **တန္နိဿိတော** တံ ဓမ္မဝိသေသံ နိဿာယ လဗ္ဘမာ
နော။ “တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ပေ.။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ အသင်္ဂဟိတာ”တိအာဒိနာ အသင်္ဂဟိတတာသင်္ခာတော
ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနနယော ပရတော ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇိယမာနော ဣဓ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိ။ **ဝိသေသနေ ကရဏဝစန**န္တိ
ဣမိနာ တဿ ဓမ္မဿ ယထာဝုတ္တသင်္ဂဟိတတာဝိသေသဝိသိဋ္ဌတံယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ ဧဝမေတေ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိဿ
ဇ္ဇေတဗ္ဗဓမ္မဝိသေသံ နိဒ္ဓာရေတွာ ပုစ္ဆနဝိဿဇ္ဇနနယုဒ္ဒေသာ ပဝတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နနု စ “သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ”န္တိ ဧတ္တာဝတာပိ အယမတ္ထော လဗ္ဘတီတိ? န လဗ္ဘတိ တဿ ဓမ္မ
မတ္တဒီပနတော။ နယုဒ္ဒေသော ဟေသော, န ဓမ္မုဒ္ဒေသော။ တထာ ဟိ **ဟဋ္ဌိမံ** သင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသေ
“စက္ခာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, အာယတန။ပေ.။ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ”တိ ဝတွာ
တ “တေ ဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ပေ.။ အသင်္ဂဟိတာ”တိ (ဓာတု. ၁၇၁) ပုစ္ဆိတွာ “တေ ဓမ္မာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဒ္ဝိ
ဟာယတနေဟိ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ”တိ ဒုတိယံ အသင်္ဂဟိတပဒံ ဂဟိတံ။ အညထာ “စက္ခာယတနေန ယေ
ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, တေ ဓမ္မာ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ, ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။
တေ ကတမေ”တိ ဣစ္စေဝ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ သိယာ။

သေ နယောတိ အတိဒေသေန ဒဿိတမတ္တံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကာတုံ **“တေသုပိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတိယပဒေနာ**တိ
လုတ္တနိဒ္ဒေသေန ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တပဒံ သန္ဓာယာဟ။ **ကတ္တုအတ္ထေ ကရဏနိဒ္ဒေသော** သင်္ဂဟိတာသင်္
ဂဟိတေဟိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ဓမ္မာနံ သင်္ဂဟိတတာသင်္ဂဟိတတာယ ဝုတ္တတ္တာ။ တထာ ဟိ တတ္ထ ဟဋ္ဌိမံ “တေဟိ
ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ”တိ ဓမ္မမုခေနေဝ သင်္ဂဟိတတာသင်္ဂဟိတတာ ဝုတ္တာ။ ဒုတိယတတိယေသု ပန သင်္ဂဟိတတာသ
င်္ဂဟိတတာသင်္ခာတဝိသေသနဒ္ဒတရေန ဓမ္မာနံ အသင်္ဂဟိတတာသင်္ဂဟိတတာ ဝုတ္တာတိ တတ္ထ “ဝိသေသနေ
ကရဏဝစန”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **“တတ္ထ ဟိ။ပေ.။ ဓမ္မန္တရဿာ”** တိ။ တတ္ထ **သဘာဝန္တရေနာ** တိ သင်္ဂဟိ
တတာသင်္ဂဟိတတာသင်္ခာတေန သဘာဝန္တရေန ပကာရန္တရေန။ **သဘာဝန္တရဿာ** တိ အသင်္ဂဟိတတာသင်္ဂဟိ
တတာသင်္ခာတဿ သဘာဝန္တရဿ။ **ဧတေသူ**တိ စတုတ္ထပဉ္စမေသု။ **ဓမ္မန္တရေနာ** တိ အညဓမ္မေန။ **ဓမ္မန္တရဿ**
သာတိ တတော အညဿ ဓမ္မဿ ဝိသေသနံ ကတံ။ တတ္ထ ဟိ အန္တရေန ပကာရဝိသေသာမသနံ ဓမ္မေနေဝ ဓမ္
မော ဝိသေသိတောတိ။ **အာဒိပဒေနေတ**တိ “သင်္ဂဟိတေနာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန ပဌမပဒေနေဝ။ **ဣတရေဟီ**တိ “သမ္ပ

ယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တေဟိ ဒုတိယတတိယပဒေဟိ။ **တ္တော** တိ ကောဒသမာဒီသု စတူသု။ ဒုတိယတတိယေသု ဝိယ ဝိသေသနေ ဧဝ ကရဏာဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, န စတုတ္ထပဉ္စမေသု ဝိယ ကတ္တုအတ္ထေတိ အဓိပ္ပာယော။ **ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနန္တိ**အာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတိ။

ဝိဝိဓေကပ္ပနတော တိ ဝိဝိဓံ ဗဟုဓာ ကပ္ပနတော, သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာနံ ဝိသုံ သဟ စ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝက ပ္ပနတောတိ အတ္ထော။ တံ ပန ဝိကပ္ပနံ ဝုတ္တာကာရေန ဝိဘဇနံ ဟောတီတိ အာဟ **“ဝိဘာဂတောတိ အတ္ထော”** တိ။ သန္နိဋ္ဌာနလက္ခဏေန အဓိမောက္ခေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ အာရမ္မဏေ နိစ္စလဘာကာရေန ပဝတ္တိယာ သန္နိဋ္ဌာနဝ သေန ဝုတ္တဓမ္မာ။ တေ စ တေဟိ သဒ္ဓိံ တဒဝသိဋ္ဌေ ဒ္ဝိပဉ္စဝိညာဏဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတဓမ္မေ စ သင်္ဂဟေတွာ အာဟ **“သန္နိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တာ စ သဗ္ဗေ စ စိတ္တုပ္ပာဒာ သန္နိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပာဒာ”** တိ။ **ဣတရေတိ** ဖဿာဒယော။ **သဗ္ဗေသ** န္တိ ဧကူနနဝုတိယာ စိတ္တုပ္ပာဒာနံ။ **ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ** တိ သင်္ဂဟာဒိဝသေန ပရိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗာ။ **မဟာဝိသယေန** အဓိမောက္ခေန။ **အညေသန္တိ** ဝိတက္ကာဒီနံ။ **ဝစနံ သန္ဓာယာ** တိ “အဓိမုစ္စနံ အဓိမောက္ခော, သော သန္နိဋ္ဌာနလက္ခဏော”တိ **ဓမ္မသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာယံ** (ဓ. သ. အဋ္ဌ. ယေဝာပနကဝဏ္ဏနာ) “တဏှာပဟာပစ္စယာ အဓိမောက္ခော, အဓိမောက္ခပစ္စယာ ဘဝေ”တိ **ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဝိဘင်္ဂေ** စ အာဂတံ ဝစနံ သန္ဓာယ။ **အတ္ထေ သတီ** တိ “သန္နိဋ္ဌာန။ပေ။ သာဓာရဏတော”တိ ဧဝမတ္ထေ ဝုစ္စမာနေ။ **ဝတ္တဗ္ဗေသူ** တိ သင်္ဂဟာဒိပရိဂ္ဂဟတ္ထံ ဝတ္တဗ္ဗေသု။ ဝုတ္တာ **ဖဿာဒယော** မနသိကာရပရိယောသာနာ။ **တာဒိသဿာ** တိ ဖဿာဒိသဒိသဿ သာဓာရဏဿ အဓိမောက္ခသဒိသဿ အသာဓာရဏဿ အညဿ ဓမ္မဿ အဘာဝါ။

နနု ဇီဝိတိန္ဒြိယစိတ္တဋ္ဌိတိယောပိ သာဓာရဏာတိ? သစ္စံ သာဓာရဏာ, အတ္ထိ ပန ဝိသေသောတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပနာ”** တိအာဒိ။ အသမာဓိသဘာဝတ ဗလဘာဝံ အပ္ပတ္တာ သာမညသဒ္ဒေနေဝ ဝတ္တဗ္ဗာတိ ယောဇနာ။ **သာမညဝိသေသသဒ္ဒေဟိ စာ** တိ သာမညဝိသေသသဒ္ဒေဟိ ဝတ္တဗ္ဗာ စ သမာဓိသဘာဝတ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ **ဝိသေသသဒ္ဒဝစနီယံ အညာ** န္တိ ဗလပ္ပတ္တသမာဓိတော အညံ သာမညသဒ္ဒေန ဗျာပေတဗ္ဗံ, ဝိသေသသဒ္ဒေန စ နိဝတ္တေတဗ္ဗံ နတ္ထိ သမာဓိသဘာဝတာယ ဧဝ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ဂဟိတတ္တာ။ န အညဗျာပကနိဝတ္တကော သာမညဝိသေသော **အနညာ။ပေ။ ဝိသေသော** , တဿ ဒီပနတော။ **တဿေဝ ဓမ္မဿာ** တိ တဿေဝ ဗလပ္ပတ္တသမာဓိဓမ္မဿ။ **ဘေဒဒီပကေဟီ**တိ ဝိသေသဒီပကေဟိ သမာဓိဗလာဒိဝစနေဟိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ **ဝုတ္တလက္ခဏာ** အနညဗျာပကနိဝတ္တကသာမညဝိသေသဒီပနာ သဒ္ဒါ။ တတော **ဝိပရီတေဟိ** အညံ ဗျာပေတဗ္ဗံ နိဝတ္တေတဗ္ဗဉ္စ ဂဟေတွာ ပဝတ္တေဟိ သာမညဝိသေသသဒ္ဒေဟေဝ န သုခါဒိသဘာဝတ ဝေဒနာ ဝိယ ဝတ္တဗ္ဗာ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ အသမာဓိသ ဘာဝတ သမာဓိသဘာဝတတိ ဒွေဝဓာ ဘိန္ဒိတွာ ဂဟိတာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ, တသ္မာ။ **အသမာဓိသဘာဝမေဝ ပကာသေယျ ယ** ဝိသေသသဒ္ဒနိရပေက္ခံ ပဝတ္တမာနတ္တာ။ **ဣတရောတိ** သမာဓိဗလာဒိကော ဝိသေသသဒ္ဒော။ **ဣဓာတိ** ဣမသ္မိံ အဗ္ဘန္တရမာတိကုဒ္ဒေသေ, သာဓာရဏေ ဖဿာဒိကေ, မဟာဝိသယေ တ အဓိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိသိယမာနေ။ နနု စ အဘိ န္နိတွာ ဂဟေတဗ္ဗာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဝေဒနာ ဝိယ သာဓာရဏာ ဟောတီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **“အဘိန္နာပိ တ”** တိ အာဒိ။ “စိတ္တဿ ဌိတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ အဝိသာဟဋ္ဌမာနသတာ (ဓ. သ. ၁၁, ၁၅)။ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယု ဌိတီ”တိ (ဓ. သ. ၁၉) ဝစနတော သမာဓိဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ **အညဓမ္မနိဿယေန ဝတ္တဗ္ဗတာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **န အရဟတီ**တိ ဣဓ ဥဒ္ဒေသံ န အရဟတိ သမုခေနေဝ ဝတ္တဗ္ဗေသု ဖဿာဒီသု ဥဒ္ဒိသိယမာနေသူတိ အတ္ထော။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. ပဌမနယော သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒဝဏ္ဏနာ

၁. ခန္ဓပဒဝဏ္ဏနာ

၆. “အဘိညေယျဓမ္မဘာဝေန ဝုတ္တာ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ, “ရူပက္ခန္ဓော အဘိညေယျော”တိအာဒိနာ စ အဘိညာတလက္ခဏဝိသယာတိ အာဟ **“သဘာဝတော အဘိညာတာန”**န္တိ။ **ပရိညေယျတာဒီ** တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပဟာတဗ္ဗသစ္ဆိကာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗတာ သင်္ဂယှတိ။ **အဓိပတိယာဒီ**တိ အဓိပတိပစ္စယဘာဝဥပဋ္ဌ

ဌာနပဒဟနာဒီနိ။ **သစ္စာဒိဝိသေသော ဝိယာ**တိ ဒုက္ခသစ္စာဒိပရိယာယော အဘိဓေယျပဝိဋ္ဌနဋ္ဌာဒိဝိသေသော ဝိယ။ **ဝေဠုကတွာ**တိ နယမုခမာတိကာယ အဘိဓေယျနိဿယေန ဝုစ္စမာနတ္တာ ဇေ။ **တေသံ ရူပဓမ္မာနံ** ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ခန္ဓဘာဝေန ဝိယ **ရူပက္ခန္ဓဘာဝေန သဘာဂတာ ဟောတိ,** န ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိဘာဝေနာတိ သင်္ဂဟလက္ခဏမာဟ။ **ကြတီ**တိ တသ္မာ, ယသ္မာ ရူပဓမ္မာ အညမညံ ရူပက္ခန္ဓဘာဝေန သဘာဂါ, တသ္မာတိ အတ္ထော။ **ရူပက္ခန္ဓဘာဝသင်္ခါတေန** ရူပက္ခန္ဓဘာဝေန အတ္ထမုခေနေဝ ဂဟဏော။ သဒ္ဒဒွါရေန ပန ဂဟဏေ **ရူပက္ခန္ဓဝစနသင်္ခါတေန တ** ရူပက္ခန္ဓဝစနဝစနီယတာသင်္ခါတေန။ ကြအနိ တမေဝတ္ထံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကာတုံ **“ရူပက္ခန္ဓောတိ ဟီ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပုရိမေနာတိ ရူပက္ခန္ဓေန။ **သညာက္ခန္ဓမူလကာ** တိအာဒီသု “ပုရိမေန ယောဇိယမာနေ”တိအာဒိံ အာနေတွာ ယထာရဟံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဘေဒတော ပဉ္စကပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ ခန္ဓပဒနိဒ္ဒေသေ သဗ္ဗပစ္ဆိမမေဝါတိ အာဟ **“ဘေဒတော ပဉ္စကပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာနန္တရ”**န္တိ။

အာယတနပဒာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၀. ယဒိပိ ကေကေပိ သဒိသံ ဝိသဇ္ဇနံ ဝိသဇ္ဇနံ သမုဒယမဂ္ဂသစ္စာနံ “သမုဒယသစ္စံ ကေန ခန္ဓေန။ပေ။ မဂ္ဂသစ္စံ ကေန ခန္ဓေန ကေနာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ, စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒသဟိ အာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတ”န္တိ (ဓာတု. ၄၁) နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ။ **တ္ထော** တိ ဧတသ္မိံ ကြန္ဒြိယပဒနိဒ္ဒေသေ ။ **စက္ခုသောတစက္ခုသုခိန္ဒြိယဒုကာန**န္တိ စက္ခုသောတဒုကံ စက္ခုသုခိန္ဒြိယဒုကန္တိ ဧတေသံ ဒုကာနံ။ စက္ခုသောတသုခိန္ဒြိယာနဉှိ “ကေန ခန္ဓေန ကေနာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတံ, စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒသဟိ အာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတ”န္တိ ကေကေ သဒိသံ ဝိသဇ္ဇနံ။ စက္ခုသောတိန္ဒြိယဒုကဿ ပန “စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ သောတိန္ဒြိယဉ္စ ကေန ခန္ဓေန ဒွီဟာယတနေဟိ ဒွီဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ, စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဒသဟာယတနေဟိ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ”တိ, “စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ သုခိန္ဒြိယဉ္စ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟိ ဒွီဟာယတနေဟိ ဒွီဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ, တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဒသဟာယတနေဟိ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ”တိ စက္ခုသုခိန္ဒြိယဒုကဿ စ **အသဒိသံ ဝိသဇ္ဇနံ။ နာပိ ဒုကေဟိ တိကဿာ** တိ စက္ခုသောတစက္ခုသုခိန္ဒြိယာဒိဒုကေဟိ စက္ခုသောတသုခိန္ဒြိယာဒိတိကဿ နာပိ သဒိသံ ဝိသဇ္ဇနံ။ **ကြဓာ**တိ သစ္စပဒနိဒ္ဒေသေ။ **တိကေန စာ**တိ ဒုက္ခသမုဒယမဂ္ဂါဒိတိကေန စ။ “ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ, န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ န ကာဟိစိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ”တိ သဒိသံ ဝိသဇ္ဇနံ။

၆. ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဝဏ္ဏနာ

၆၁. အဝိဇ္ဇာဝစနေနာတိ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန။ **ဝိသေသနံ န ကတ္တဗ္ဗံ,** “သဗ္ဗမ္ပိ ဝိညာဏ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **“ကုသလာဒီနမ္ပိ”** တိအာဒိနာ။ **ဝိသဇ္ဇနာသဒိသေန** သဗ္ဗဝိညာဏာဒိသင်္ဂဟဏတော။ **တေသ**န္တိ ဝိညာဏာဒိပဒာနံ။ **ကြဓာ**တိ ကြမသ္မိံ ပဌမနယေ။ **အကမ္မဇာနမ္ပိ သင်္ဂဟိတတာ ဝိညာယတိ** သဒ္ဒါယတနဿပိ ဂဟိတတ္တာ။

၇၁. ဇာယမာန။ပေ။ မာနာနန္တိ ဇာယမာနာဒိအဝတ္ထာနံ ဓမ္မာနံ။ **ဇာယမာနာဒိဘာဝမတ္တတ္တာ** တိ နိဗ္ဗတ္တနာဒိအဝတ္ထာမတ္တဘာဝတော။ **ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာ** တိ အဝတ္ထာဘာဝတော ဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတွာ။ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာနံ, **သဘာဝမတ္တဘူတာနီ**တိ ပရမတ္ထဓမ္မာနံ အဝတ္ထာဘာဝမတ္တဘူတာနိ ။ အပရမတ္ထသဘာဝတာနိပိ ရူပဓမ္မဿ နိဗ္ဗတ္တိအာဒိဘာဝတော ရူပ္ပနဘာဝေန ဂယှန္တိ။ တတော “ရူပက္ခန္ဓဿ သဘာဂါနိ, အရူပါနံ ပန ဇာတိဇရာမရဏာနိ”တိ အာနေတွာ ယောဇနာ။ **ကေကေဘူတာနီ**တိ ယထာ ကေသ္မိံ ရူပကလာပေ ဇာတိအာဒီနိ ကေကာနိယေဝ ဟောန္တိ, ဧဝံ ကေသ္မိံ အရူပကလာပေပီတိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **“ရူပကလာပဇာတိအာဒီနိ ဝိယာ”**တိအာဒိ။ အနုဘဝနသဉ္ဇာနနဝိဇာနနကိစ္စာနံ ဝေဒနာဒီနံ နိဗ္ဗတ္တိအာဒိဘူတာနိပိ ဇာတိအာဒီနိ တထာ န ဂယှန္တီတိ အာဟ **“ဝေဒိယန။ပေ။ အဂယှမာနာနီ”**တိ။ တေန ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ ဇာတိအာဒီနံ သင်္ဂဟာဘာဝမာဟ။ “ဇာတိ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စာ သင်္ခတာ”တိအာဒိဝစနတော ဇာတိအာဒီနမ္ပိ သင်္ခတပရိယာယော အတ္ထီတိ သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏကိစ္စေန သင်္ခါရက္ခန္ဓေန တေသံ သင်္ဂဟော ဟောတိ ဝုတ္တံ **“သင်္ခတာ။ပေ။ သဘာဂါနီ”** တိ။ တေနေဝ စ သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ အနေကန္တပရမတ္ထကိစ္စတာ ဝေဒိ

တဗ္ဗာ။ **တထာ ဒုဝိဓာနီ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ရူပာရူပဓမ္မာနံ နိဗ္ဗတ္တိအာဒိဘာဝေန ဒွိပ္ပကာရာနိ။ **တေနာ**တိ ယထာဝုတ္တသဘာဂတ္တေန။ **တေဟိ ခန္ဓာဒီဟီ**တိ ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဒာယတနဓာတူဟိ။

ပဌမနယသင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဒုတိယနယော သင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၁. **“သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ”** န္တိ ဧတ္ထ သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတသဒ္ဒာ ဘိန္နာဓိကရဏာ န ဂဟေတဗ္ဗာ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗတာယ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ ယော ဟိ ဓမ္မော သင်္ဂဟိတတာဝိသေသဝိသိဋ္ဌော အသင်္ဂဟိတော ဟေဿ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော, သွေဝ ဣဓ အသင်္ဂဟိတဘာဝေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ ဝိဿဇ္ဇိယတီတိ ဒဿေန္တော **“ယံ တံ။ပေ။ တဒေဝ ဒဿေန္တော”**တိ အာဟ။ ယေ ဟိ ဓမ္မာ စက္ခာယတနေန ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန စ အသင်္ဂဟိတာ, တေသံယေဝ ပုန ခန္ဓာဒီဟိ အသင်္ဂဟော ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ ဝိဿဇ္ဇိတော။ တေန ဝုတ္တံ **“စက္ခာယတနေန။ပေ။ အာဟာ”**တိ။ **သဗ္ဗတ္ထာ** တိ သဗ္ဗေသု နယေသု တရေသု စ။ **ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟသာမညာန** န္တိ “ခန္ဓသင်္ဂဟေနာ”တိအာဒိနာ အဝိသေသေန ဝုတ္တာနံ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟာနံ။ “သာမညဇောတနာ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတီ”တိ အာဟ **“နိစ္စံ ဝိသေသာပေက္ခတ္တာ”** တိ။ ဝိသေသာဝဗောဓနတ္ထာနိ ပဉှာဗျာကရဏာနီတိ ဝုတ္တံ **“ဘေဒနိဿိတတ္တာ စ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာန”**န္တိ။ **သဝိသေသာဝ ခန္ဓာဒိဂဏနာ**တိ “ခန္ဓသင်္ဂဟေနာ”တိအာဒိနာ အဝိသေသေန ဝုတ္တာပိ ရူပက္ခန္ဓာဒိနာ သဝိသေသာဝ ခန္ဓာဒိဂဏနာ, ခန္ဓာဒိနာ သင်္ဂဟောတိ အတ္ထော။ **သုဒ္ဓာ** တိ ကေဝလာ အနဝသေသာ, သာမညဘူတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တတ္ထာ တိ ယထာဓိကတေ ဒုတိယနယေ။ သာမညဇောတနာယ ဝိသေသနိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ အာဟ **“သင်္ဂဟိ။ပေ။ နိဒ္ဒေသာရိတတ္တာ”**တိ။ **တီသု သင်္ဂဟေသူ** တိ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေသု တီသု။ **အညေဟီ**တိ ဝုတ္တာဝသေသေဟိ ဒွီဟိ ဧကေန တ။ **ဧတ္တကေနေဝ ဒဿေတဗ္ဗာ သိယုံ** တာဝတာပိ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဘာဝဿ ပကာသိတတ္တာ။ **တေသန္တိ** သင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတဘာဝေန ဝုတ္တဓမ္မာနံ။ **ဧဝံဝိဓာန**န္တိ “စက္ခာယတနံ သောတာယတန”န္တိအာဒိနာ အနိဒ္ဒိရိတဝိသေသာနံ။ **အသမ္ဘဝ** တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန နိဒ္ဒိသိတုံ အသမ္ဘဝ။ သင်္ဂဟာဒိနယဒဿနမတ္တံ နယမာတိကာယ ဗျာဟရော, ယတ္ထ ပန သင်္ဂဟာဒယော, တေ ခန္ဓာဒယော ကုသလာဒယော စ တေသံ ဝိသယဘူတာတိ တေဟိ ဝိနာ သင်္ဂဟာဒီနံ ပဝတ္တိ နတ္ထိ။ တေနာဟ **“နယမာတိကာယ အဗ္ဘန္တရဗာဟိရမာတိကာပေက္ခတ္တာ”** တိ။ **သင်္ဂဟကံ** အသင်္ဂဟကဉ္စာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယော ဟိ ဣဓ သင်္ဂဟကဘာဝေန ဝုတ္တော ဓမ္မော အသင်္ဂဟကဘာဝေနပိ ဝုတ္တော ယေဝါတိ။

“ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ”တိ, “ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ, အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ”တိ စ **ယတ္ထ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗဓမ္မဝိသေသနိဒ္ဒေသာရဏံ နတ္ထိ, တတ္ထ ပဌမနယေ ဆဋ္ဌနယေ စ** “ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတော? ဧကေန ခန္ဓေနာ”တိ (ဓာတု. ၆), “ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တောတိ? နတ္ထိ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော”တိ (ဓာတု. ၂၂၈) စ ဧဝံ **ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗဘာဝေန။ ဣတရေသူ** တိ ဒုတိယာဒိနယေသု။ **တဿ တဿာ** တိ ယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗဉ္စ “ယေ ဓမ္မာ”တိ အနိယမိတရူပေန နိဒ္ဒိရိတံ, တဿ တဿ “တေ ဓမ္မာ”တိ နိယာမကဘာဝေန။

တွော တိ တေသမ္ပိ ပကရဏော။ **ယေန ယေန** စက္ခာယတနာဒိနာ သင်္ဂဟကေန။ **ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေသူ** တိ ခန္ဓာယတနဓာတုသင်္ဂဟေသု။ **တေန တေနာ**တိ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန။ **အညန္တိ** တတော တတော သင်္ဂဟကတော အညံ။ တဗ္ဗိနိမုတ္တံ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာသင်္ဂဟေတဗ္ဗံ ယံ ဓမ္မဇာတံ အတ္ထိ, တံ တဒေဝ “စက္ခာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ”တိ **သင်္ဂဟကာသင်္ဂဟကဘာဝေန ဥဒ္ဓဋံ။ အညော ဓမ္မော နတ္ထိ** တဿ သဘာဂဘာဝေန သင်္ဂဟကဿေဝ အဘာဝတော။ သိယာ ပနေတံ သဘာဂေန ဧကဒေသေန သင်္ဂဟောတိ, တံ ပဋိက္ခိပန္တော အာဟ **“န စ သော။ပေ။ ဟောတီ”**တိ။ **ယဉ္စာ** တိအာဒိနာ ဝစနန္တရံ ပရိဟရတိ။

ယဒိ စာတိအာဒိနာပိ တဿေဝ တေန သင်္ဂဟာဘာဝံ ဟဒ္ဒာဘာဝဒဿနေန ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ **သော တေ**တိ ယော ရူပာဒိက္ခန္ဓော သင်္ဂဟာကဘာဝေန ဝုတ္တော, သော ဧဝ တေန ရူပာဒိက္ခန္ဓေန သင်္ဂယှေဟယျ သင်္ဂဟေတဗ္ဗော ဘဝေယျ, တေနေဝ တဿ သင်္ဂဟာဘာဝေ လက္ခဏံ ဒဿေန္တော အာဟ **“န ဟိ သော ဧဝ တဿ သဘာ ဝေ ဝိသဘာဂေ စာ”**တိ။ **ဝေဒေသော ဝိယ** စက္ခာယတနာဒယော **သမုဒယဿ** ရူပက္ခန္ဓာဒိကဿ။ **ရူပက္ခန္ဓော စက္ခာယတနာဒီနံ န သင်္ဂဟကော အသင်္ဂဟကော စ** သဘာဂဝိသဘာဂဘာတဘာဝတော။ သေ နယော သေသေသုပိ။ **သမုဒယန္တောဂဓာနန္တိ**အာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပာကဋ္ဌတရံ ကရောတိ။ တတ္ထ **ယေနာ**တိ ဝိဘာဂေန။ **တေ**တိ ဧကဒေသာ။ **တေသ**န္တိ ဧကဒေသာနံ။ တတ္ထ တဒန္တောဂဓတာယ ဝိဘာကဘာတေ, ဝိဘာကဘာဝေန သဘာဂဝိသဘာဂတာဘာတေ, တေန သင်္ဂဟကာသင်္ဂဟကတာဘာတေ ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယထာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သဘာဂဝိသဘာကဘာဝေန ဧကဒေသာနံ သမုဒယော သင်္ဂဟကော အသင်္ဂဟကော စ န ဟောတိ, ဧဝံ ဧကဒေသသဘာဂဝိသဘာကနန္တိ ဒဿေန္တော **“တထာ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယထာ**တိအာဒိ ဥဒာဟရဏဒဿနေန ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ပာကဋ္ဌကရဏံ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟကံ အသင်္ဂဟကဉ္စာတိ ယောဇနာ။ တထာ သေသေသုပိ။ **န ဟိ ဧကဒေသ။ပေ။ ဝိသဘာဂံ** ယေန သမုဒယော သင်္ဂဟကော အသင်္ဂဟကော စ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ တတ္ထ စ သင်္ဂဟကတ္တံ တာဝ မာ ဟောတု, အသင်္ဂဟကတ္တံ ပန ကသ္မာ ပဋိက္ခိပီယတီတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ **“တသ္မာ”** တိအာဒိ။ တတ္ထ **တသ္မာ** တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟေတုဘာဝေန ပရာမသတိ။ အတ္တတော အညဿ, အတ္တနိ အန္တောဂဓတော အညဿ, အတ္တေကဒေသသဘာဂတော အညဿ သတိပိ အသင်္ဂဟကတ္တေတိ ယောဇနာ။ တံ ပနေတံ “ရူပက္ခန္ဓော ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတော အသင်္ဂဟိတော စ န ဟောတီ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တေ တယော ပကာရေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **သင်္ဂဟကတ္တမေဝ တေသံ နတ္ထီ** တိ တေသံ အတ္တာ, အတ္တနိ အန္တောဂဓာ, အတ္တေကဒေသသဘာဂေ စာတိ ဝုတ္တာနံ သင်္ဂဟကဘာဝေ ဧဝ နတ္ထိ သဘာကဘာဝတော။ တေန ဝုတ္တံ “န ဟိ သော ဧဝ တဿ သဘာဂေ”တိအာဒိ။ **ယေနာ**တိ သင်္ဂဟကတ္တေန။ **ဧဝရူပာန**န္တိ ယထာဝုတ္တာနံ တိပ္ပကာရာနံ **အဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ** သတိပိ ဝိသဘာဂဘာဝေတိ အဓိပ္ပာယော။

တေနာတိ “ဓမ္မာယတန”န္တိအာဒိနာ ဝစနေန။ ဧကဒေသဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိကဿ သမုဒယဿ ဓမ္မာယတနဿ သင်္ဂဟကတ္တံ ဧကဒေသေန သမုဒယဿ သင်္ဂဟိတဘာဝန္တိ အတ္ထော, သမုဒယဿ ရူပက္ခန္ဓဿ ဧကဒေသဿ စက္ခာယတနဿ သောတာယတနဿ စ သင်္ဂဟကတ္တံ သမုဒယေန ဧကဒေသဿ သင်္ဂဟိတဘာဝန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဒိ ဧဝံ န ဒဿေတိ, အထ ကိံ ဒဿေတီတိ အာဟ **“စတုက္ခန္ဓဂဏနဘေဒေဟိ”** တိအာဒိ။ တတ္ထ **စတုက္ခန္ဓဂဏနဘေဒေဟိ** တိ ရူပာဒိစတုက္ခန္ဓဂဏနဝိဘာဂေဟိ ။ **ပဠ္ဌမာ**တိ ရူပာဒိစတုက္ခန္ဓသင်္ဂဟော ဝိညာဏက္ခန္ဓသင်္ဂဟောတိ ဧဝံ ပဠ္ဌပ္ပကာရေန ဘိန္နတံ။ တေနာဟ **“ဂဏေတဗ္ဗာဂဏေတဗ္ဗဘာဝေနာ”** တိ။ “ဧကေန ခန္ဓေနာ”တိအာဒီသု ကရဏတ္တေ ကရဏဝစနံ, န ကတ္တုအတ္တေတိ ကတွာ အာဟ **“သင်္ဂဟကာသင်္ဂဟကနိရပေက္ခာန”**န္တိ။ တေနေတဟ **“ကမ္မကရဏမတ္တသဗ္ဘာတ”** တိ။ **ဒုတိယာဒယော ပန** နယာ။ **အဂဏနာဒိဒဿနာနီ**တိ အဂဏနဂဏနဒဿနာနိ။ နနု စ ဒုတိယာဒီသု ဂဏနာဒီနိပိ ဝိဇ္ဇန္တီတိ? သစ္စံ ဝိဇ္ဇန္တိ, တာနိ ပန ဝိသေသနဘူတာနိ အပ္ပဓာနာနီတိ ဝိသေသိတဗ္ဗဘူတာနံ ပဓာနာနံ ဝသေနေဝံ ဝုတ္တံ။ “စက္ခာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ”တိအာဒိနာ ကတ္တုအာဒယော နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ အာဟ **“ကတ္တုကရဏကမ္မတ္တယသဗ္ဘာတ”** တိ။

တထာ တထာတိ တေန တေန ရူပက္ခန္ဓာဒိပ္ပကာရေန။ **တံတံခန္ဓာဒိဘာတဘာတေ သဘာဂဝိသဘာဂတာ**တိ ရူပဓမ္မာဒီနံ ရူပက္ခန္ဓာဒိဘာတေ သဘာဂတာ, ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိအဘာတေ ဝိသဘာဂတာတိ အတ္ထော။ **ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌရိတဓမ္မဒဿနေ**တိ “ယေ ဓမ္မာ, တေ ဓမ္မာ”တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌရိတပ္ပကာရဓမ္မနိရူပနေ။ **သင်္ဂဟကသင်္ဂဟေတဗ္ဗာန**န္တိ စက္ခာယတနာဒိကဿ သင်္ဂဟကဿ သောတာယတနာဒိကဿ စ သင်္ဂဟေတဗ္ဗဿ။ **သမာနက္ခန္ဓာဒိဘာတေ** တိ ဧကက္ခန္ဓာဒိဘာတေ, ရူပက္ခန္ဓာဒိဘာတေတိ အတ္ထော။ **တဒဘာတေ**တိ တဿ သမာနက္ခန္ဓာဒိဘာဝဿ အဘာတေ အညက္ခန္ဓာဒိဘာတော။ **အယန္တိ** ယွာယံ ပဌမနယေ တထာ တထာ ဂဏေတဗ္ဗာဂဏေတဗ္ဗတာသင်္ခာတော ဒုတိယာဒိနယေသု ယထာဝုတ္တာနံ သမာနက္ခန္ဓာဒိဘာတဘာဝသင်္ခာတော တံတံခန္ဓာဒိဘာတဘာတေ ဝုတ္တော, အယမေတေသံ ဒွိပ္ပကာရာနံ နယာနံ သဘာဂဝိသဘာဂတာသု ဝိသေသော။

သမုဒယသစ္စသုခိန္ဒြိယာဒီတိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန မဂ္ဂသစ္စဒုက္ခိန္ဒြိယာဒိ သင်္ဂယှတိ။ **အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော**တိ သင်္ဂဟိတတာဝိသိဋ္ဌဿ အသင်္ဂါဟကတ္တဿ အဘာဝတော။ န ဟိ သက္ကာ "သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ"တိအာဒိ ဝတ္တုံ။ **ဒုက္ခသစ္စသဒိသာနိ** အဗ္ဘာကတပဒါဒီနိ။ **ဣတရေဟီ**တိ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေဟိ သင်္ဂါဟကတ္တာသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနီတိ ယောဇနာ။ **ဧဝန္တိ**အာဒိ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ နိဂမနဝသေန ဝုတ္တံ။ **န ရူပက္ခန္ဓော**တိ န သဗ္ဗော ရူပက္ခန္ဓဓမ္မောတိ အတ္ထော။

"ခန္ဓပဒေနာ"တိ ဣဒံ ကရဏတ္ထေ ကရဏဝစနံ, န ကတ္တုအတ္ထေတိ အာဟ **"ခန္ဓပဒသင်္ဂဟေနာတိ အတ္ထော"**တိ။ တေနေဝဿ ကတ္တုအတ္ထတံ ပဋိသေဓေတုံ **"န သင်္ဂါဟကေနာ"** တိ ဝုတ္တံ။ ကရဏံ ပန ကတ္တုရဟိတံ နတ္ထီတိ အာဟ **"ကေနစိ သင်္ဂါဟကေနာတိ ဣဒံ ပန အာနေတွာ ဝတ္တဗ္ဗ"**န္တိ။ **သင်္ဂါဟကေသု န ယုဇ္ဇတီ**တိ န သင်္ဂဟေတဗ္ဗေသူတိ အဓိပ္ပာယော။ ရူပက္ခန္ဓဓမ္မာ ဟိ "ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ"တိ ဝုတ္တာတိ။ သမုဒယေ ဝုတ္တဝိဓိ တဒဝယဝေပိ သမ္ဘဝတီတိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေန္တော **"ဧတေန နယေနာ"**တိအာဒိမာဟ။ ပဋိယောဂီနိဝတ္တနံ ဧဝ-သဒ္ဒေန ကရီယတီတိ အာဟ **"န ဟိ အညမတ္တနိဝတ္တနံ ဧဝ-သဒ္ဒဿ အတ္ထော"** တိ။ တေနာဟ **"သင်္ဂါဟကတော အညနိဝတ္တနံ ဧဝ-သဒ္ဒဿ အတ္ထော"** တိ။ **သော စ။ပေ။ ပေက္ခ**န္တိ ဣမိနာ တမေဝတ္ထံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကရောတိ။ သင်္ဂါဟကာပေက္ခတ္တေ ဟိ "သော စာ"တိအာဒိဝစနဿ "စက္ခာယတနေန ရူပက္ခန္ဓောဝ သင်္ဂဟိတော"တိ ဧတ္ထ စက္ခာယတနံ သင်္ဂါဟကန္တိ ယထာဓိပ္ပေတဿ အတ္ထဿ အသမ္ဘဝတော ဧတတိ ဣဒါနိ တံ အသမ္ဘဝံ ဝိဘာဝေန္တော **"ကထ"**န္တိအာဒိမာဟ, တံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဧတ္ထာတိ "အဋ္ဌေကာဒသဟိ အာယတနဓာတူဟီ"တိ ဧတ္ထ။ **"ရူပက္ခန္ဓေနာ"တိ အာနေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ** အာယတနဓာတုဝိသေသနတ္ထံ။ န သော ဧဝ တဿ, သမုဒယော တ တဒေကဒေသောနံ သင်္ဂါဟကော အသင်္ဂါဟကော စ ဟောတီတိ ဝုတ္တောတယမတ္ထောတိ အာဟ **"ရူပက္ခန္ဓော။ပေ။ န ဟောတီ"** တိ။ **ဣမိနာ ပရိယာယေနာ**တိ ယသ္မာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သင်္ဂါဟကတ္တံ နတ္ထိ "ယေန သင်္ဂဟိတဿ အသင်္ဂါဟကံ သိယာ"တိ ဣမိနာ ပရိယာယေန။ **အသင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတော ဝုတ္တော** အဋ္ဌကထာယံ (ဓာတု. အဋ္ဌ. ၁၇၁) "သော စ။ပေ။ နတ္ထီ"တိ။ **သင်္ဂဟိတတာယာ**တိ နိပ္ပရိယာယေန သင်္ဂဟိတဘာဝေန အသင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝေ ဝုတ္တောတိ န ယုဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။ **သာ သင်္ဂဟိတတာ**တိ အတ္တနာ အတ္တနော, အတ္တေကဒေသောနံ တ သင်္ဂဟိတတာ။ **တေနာ**တိ ရူပက္ခန္ဓေန။ **တေသ**န္တိ ရူပက္ခန္ဓတဒေကဒေသာနံ။ **အတ္ထိ စ ဝိပ္ပယုတ္တတာ** ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ။ **စက္ခာယတနာဒီဟိ ဝိယာ**တိ ဝိသဒိသုဒာဟရဏံ။ **ဧတေဟိ** ရူပဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ **အညေဟိ စ** ဧဝရူပေဟိ။ **တောနိ အညာနိ စာ**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။

တေနေဝ တဿ သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝဒဿနေန ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတေန။ **ဧတ္ထာ**တိ ဧတသ္မိံ တရေ။ **အဂ္ဂဟဏေ**တိ အကထနေ, အဒေသနာယန္တိ အတ္ထော။ **သမုဒယသစ္စာဒီသူ**တိ သမုဒယသစ္စသုခိန္ဒြိယာဒီသု ယုဇ္ဇေယျ တံ ကာရဏံ။ ကသ္မာ? **တေဟိ** သမုဒယသစ္စာဒီဟိ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန **သင်္ဂဟိတေ** ဓမ္မဇာတေ သတိ တဿ အာယတနသင်္ဂဟာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတတ္တဿ အဘာဝတော။ **ရူပက္ခန္ဓာဒီဟီ**တိ ရူပက္ခန္ဓဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ။ **သင်္ဂဟိတမေဝ နတ္ထိ,** ကသ္မာ? "သော ဧဝ တဿ သင်္ဂါဟကော န ဟောတီ"တိ ဝုတ္တောတယမတ္ထော။ ယဒိပိ ရူပက္ခန္ဓာဒိနာ ရူပက္ခန္ဓာဒိကဿ အတ္တနော။ပေ။ နတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ အညဿ ပန ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိကဿ ရူပက္ခန္ဓာဒိနာ သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝေန အသင်္ဂဟိတတ္တံ အတ္ထီတိ ယောဇနာ။ **ဥဘယာဘာဝတော**တိ သင်္ဂဟိတတ္တာသင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝတော။ **ဧတ္ထ** ဧတသ္မိံ တရေ။ **ဓမ္မာယတနဇီဝိတိန္ဒြိယာဒီန**န္တိ ဓမ္မာယတနာဒီနံ ခန္ဓစတုက္ကသင်္ဂါဟကတ္တေ, ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒီနံ ခန္ဓဒုကသင်္ဂါဟကတ္တေတိ ယောဇနာ။ ဟဋ္ဌိယံ အနာဂတတ္တာ **"သတီ"**တိ သာသင်္ကံ ဝဒတိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပဉ္စမေန ဓမ္မဓာတုသဠာယတနာဒီနံ သုခိန္ဒြိယာဒီနဉ္စ, ဒုတိယေန ဧကက္ခန္ဓဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သုခိန္ဒြိယဉှိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿေဝ သင်္ဂါဟကံ။ **တေသ**န္တိ ခန္ဓစတုက္ကခန္ဓဒုကာဒီနံ **အသင်္ဂဟိတတာ န နတ္ထိ** အတ္ထေတတိ တဿာ အဘာဝေ အနေကန္တိကော။ **ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာ**တိ "ရူပက္ခန္ဓာဒီဟိ ပနာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။

တတ္ထေတတိ တသ္မိံယေဝ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃပဒေ။ **နိဝတ္တေတွာ ဂဏှန္တော**တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ပဋိနိဝတ္တေတွာ ဂဏှန္တော ပစ္စာမသန္တော။ **တဒဝတ္တဗ္ဗတာ**တိ တေသံ သင်္ဂါဟကာသင်္ဂါဟကသင်္ဂဟိတတ္တာသင်္ဂဟိတတ္တာနံ အဝတ္တဗ္ဗတာ။ **အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော ဧဝ။ပေ။ န သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော**

တိ ယသ္မာ နေသံ အသင်္ခတာဟကတ္တံ ဝိယ သင်္ခတာဟကတ္တမ္ပိ နတ္ထိ, တသ္မာ ဧဝ သင်္ဂဟိတတ္တာသင်္ဂဟိတတ္တမ္ပိ ပီတိ ဒဿေတိ။

ဒုတိယနယသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. တတိယနယော အသင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၉. ရူပက္ခန္ဓေန ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတေသု တိ နိဒ္ဒာရဏေ ဘုမ္မံ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ကေဒေသ သဘာဂတာ သမုဒယသဘာဂတာ န ဟောတိ, တသ္မာ။ **တေနာ**တိ ရူပက္ခန္ဓေန။ **တာနီ**တိ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယနိဗ္ဗာနာနိ။ ယထာ စ ကေဒေသဝိသဘာဂတာယ န သင်္ဂဟိတတာ, ဧဝံ ကေဒေသသဘာဂတာယ အသင်္ဂဟိတတာပိ နတ္ထီတိ ဒဿေန္တော **"န ကေဝလ"**န္တိအာဒိမာဟ။ သင်္ဂဟိတာနေဝ န န ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ **တေ**တိ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယနိဗ္ဗာနသုခုမရူပဓမ္မာ။ **တေဟီ**တိ ဝိညာဏက္ခန္ဓစက္ခာယတနာဒီဟိ။ **န ကထဉ္စိ သမ္ပိဿာ** တိ ကေနစိပိ ပကာရေန န သမ္ပိဿာတိ အသမ္ပိဿတာယ သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝံ သာဓေတိ။ **ရူပက္ခန္ဓေန ဝိယ။ပေ။ န ဟောတီ** တိ ယထာ ရူပက္ခန္ဓေန သဘာဂတာဘာဝတော နိဗ္ဗာနံ န ကေနစိပိ သင်္ဂဟဏေန သင်္ဂဟိတံ, ဧဝံ ဝိညာဏက္ခန္ဓစက္ခာယတနာဒီဟိ တံ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေဟိ သင်္ဂဟိတံ န ဟောတီတိ ခန္ဓသင်္ဂဟာဘာဝေ ဟကဓ္ဓော ဝုတ္တောတတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

ဧဝရူပာနန္တိ ရူပက္ခန္ဓဝိညာဏက္ခန္ဓစက္ခာယတနာဒီနံ။ န ဟိ နိဗ္ဗာနံ သန္ဓာယ "ရူပက္ခန္ဓေန ဝိညာဏက္ခန္ဓေန စက္ခာယတနေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ, အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ"တိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ တေန ဝုတ္တံ **"သင်္ခတာဟကတ္တာဘာဝတော တေ"** တိ။ တထာ "အဗ္ဗာကတေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ, အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ"တိအာဒိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ၊ တာဒိသဿ ဓမ္မဿ အဘာဝတောတိ အာဟ **"သနိဗ္ဗာန။ပေ။ ဘာဝတောတ"** တိ။ အဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ တေနာဟ **"န ဟီ"**တိအာဒိ။ **ကဉ္စိ** တိ ကဉ္စိ ဓမ္မဇာတံ။ **တေ**တိ အဗ္ဗာကတဓမ္မာဒယော။ **အတ္တနော**တိ အဗ္ဗာကတဓမ္မာဒိံ သန္ဓာယာဟ။ **ကေဒေသော**တိ ရူပက္ခန္ဓာဒိ။ **အတ္တေကဒေသသဘာဂေ** တိ နိဗ္ဗာနံ။ တဉ္ဟိ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတုပရိယာပန္နတာယ တဒေကဒေသသဘာဂေ။ **အသင်္ဂဟိတသင်္ခတာဟကတ္တာ** တိ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာနံ သညာက္ခန္ဓာဒီနံ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ခတာဟကတ္တာတိ အတ္ထော။

ဝိသဘာဂက္ခန္ဓနိဗ္ဗာနသမုဒယတ္တာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန ဓမ္မာယတနေန န ကောစိ ဓမ္မော သင်္ဂဟိတော အတ္ထီတိ ယောဇနာ။ **တေသ္သာ** တိ "ဓမ္မာယတနေန သင်္ဂဟိတာ"တိ တေသ္သ ပဒဿ ဓမ္မာယတနဂဏေန သင်္ဂဟိတာတိ အတ္ထော။ ဩဠာရိကရူပသမ္ပိဿံ **ဓမ္မာယတနေကဒေသံ** ။

တတိယနယအသင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. စတုတ္ထနယော သင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၁. တိဏ္ဏံ သင်္ဂဟာန န္တိ ခန္ဓာယတနဓာတုသင်္ဂဟာနံ။ သင်္ဂဟဏပုဗ္ဗံ အသင်္ဂဟဏံ, အသင်္ဂဟဏပုဗ္ဗံ သင်္ဂဟဏဉ္စ ဝုစ္စမာနံ သင်္ဂဟဏာသင်္ဂဟဏာနံ ပဝတ္တိဝိသေသေန ဝုတ္တံ ဟောတီတိ အာဟ **"သင်္ဂဟဏာ။ပေ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ"**တိ။ သင်္ဂဟာဘာဝကတော အသင်္ဂဟော သင်္ဂဟဟေတုကော သင်္ဂဟဿ ပဝတ္တိဝိသေသောယေဝ နာမ ဟောတီတိ အာဟ **"သင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိဝိသေသဝိရဟေ"** တိ။ **ကေနစိ** သမုဒယသစ္စာဒိနာ တီဟိပိ သင်္ဂဟေဟိ **သင်္ဂဟိတေန** သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နေန **ဓမ္မဝိသေသေန** ပုန တထေဝ **သင်္ဂဟိတော** သော ဧဝ သမုဒယသစ္စာဒိကော **ဓမ္မဝိသေသော** သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတော။ **သင်္ခတာဟကတ္တာဘာဝသဗ္ဘာဝတ သင်္ခတာဟကဘာဝေန န ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ,** န အသင်္ခတာဟကတ္တာ ဧဝ။ ယထာ ဟိ တီဟိ သင်္ဂဟေဟိ န သင်္ခတာဟကာ, ဧဝံ ဒွီဟိ, ဧကေနပိ သင်္ဂဟေန န သင်္ခတာဟကာ ဣဓ န ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။ **တေဟိ သင်္ဂဟိတာ**တိ တေဟိ တီဟိ သင်္ဂဟေဟိ သင်္ဂဟိတာ ဓမ္မာ။ **ယဿာ** တိ ယဿ အတ္တနော သင်္ခတာဟကဿ။

သကလတစကေနာတိ အနဝသေသံ ခန္ဓာဒိအတ္ထံ ဝဒန္တေန။ **တေန ခန္ဓာဒိပဒေနာ**တိ ''တေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေယျာ''တိ ဧတ္ထ တေန ခန္ဓာဒိပဒေနာတိ ဧဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပန အယောဇေတွာပိ ''ယံ အတ္တနော သင်္ဂါဟကံ သင်္ဂဏှာတိ, ဟိတွာ ပုန တေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေယျ, တံ အညံ သင်္ဂဟိတံ နာမ နတ္ထီ''တိ ဧဝံ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ကသ္မာတိ စေ? န ဟိ **ယေန** သမုဒယသစ္စာဒိနာ **ယံ** သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ ဓမ္မဇာတံ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေဟိ **သင်္ဂဟိတံ, တေနေဝ** သမုဒယသစ္စာဒိနာ **တဿ** တဒဝသိဋ္ဌဿ သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မဿ, **န စ တဿေဝ** ကေဝလဿ သမုဒယသစ္စာဒိကဿ သင်္ဂဟော ပုစ္ဆိတော ဝိဿဇ္ဇိတောတိ ယောဇနာ, အထ ခော **တေန** သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မေန ဖဿာဒိနာ။ **သင်္ဂဟိတဿာ**တိ သင်္ဂဟိတတာဝိသိဋ္ဌဿာတိ အတ္ထော။ တသ္မာ အတ္တနော သင်္ဂါဟကံ သကလက္ခဏာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ ဟိတွာ ပုန တေန ခန္ဓာဒိပဒေန ယံ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေယျ, တံ တာဒိသံ နတ္ထီတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဝေဒနာ သဒ္ဒါ စ ခန္ဓော အာယတနဉ္စာ**တိ ဝေဒနာ ဝိသုံ ခန္ဓော, သဒ္ဒေါ စ ဝိသုံ အာယတနန္တိ အတ္ထော။ **အညေန** ခန္ဓန္တရာဒိနာ။ **အသမ္ဘိဿ**န္တိ အဗျာကတဒုက္ခသစ္စာဒိ ဝိယ အမိဿိတံ။ **န ဟိ။ပေ။ တ္ထော** တိ သင်္ဂဟိတတာဝိသိဋ္ဌေန ဓမ္မေန ယော ဓမ္မော သင်္ဂဟိတော, တဿ သင်္ဂဟိတတာဝိသိဋ္ဌောယေဝ ယော သင်္ဂဟော, သော န ဧတ္ထ တရေ ပုစ္ဆိတော ဝိဿဇ္ဇိတော စ။ **သင်္ဂဟောတ** တိ ကေဝလော သင်္ဂဟော , န ကတ္တာပေက္ခောတိ အတ္ထော။ **န သင်္ဂါဟကေနာ**တိ ဣဒံ ယထာဝုတ္တေန အတ္ထေန နိဝတ္တိတဿ ဒဿနံ။ **န ဟီ**တိအာဒိ တံသမတ္ထနံ။

စတုတ္ထနယသင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဉ္စမနယော အသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၃. ဝုတ္တနယေနာ တိ ယသ္မာ သင်္ဂဟပ္ပဝတ္တိဝိသေသဝိရဟိတော အသင်္ဂဟိတဓမ္မဝိသေသနိဿိတော ပဉ္စမနယော, တသ္မာ ယော ဧတ္ထ ကေနစိ အသင်္ဂဟိတေန ဓမ္မဝိသေသေန ပုန အသင်္ဂဟိတော ဓမ္မဝိသေသော အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတော အသင်္ဂဟိတတာယ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော စ။ တမေဝ တာဝ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌတံ ဒဿေန္တော ''ရူပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓ။ပေ။ အသင်္ဂဟိတာ, တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ခန္ဓ။ပေ။ အသင်္ဂဟိတာတိ အာဟာ''တိ စတုတ္ထနယေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန။ **ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌတဓမ္မဒဿန**န္တိ ဟဋ္ဌိယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌပ္ပကာရဓမ္မဒဿနံ။ သဟ သုခုမရူပေနာတိ သသုခုမရူပံ, တေန သုခုမရူပေန သဒ္ဓိံ ဂဟိတံ ဝိညာဏံ, တေန သဟိတဓမ္မသမုဒယာ **သသုခုမ။ပေ။ အယာ**။ ကေ ပန တေတိ အာဟ **''ဒုက္ခသစ္စာ''**တိအာဒိ။ **ကေသဉ္စိ** တိ နိဗ္ဗာနစက္ခာယတနာဒီနံ။ **တီဟိပိ** သင်္ဂဟေဟိ။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ဂဟေဟိ တီဟိပိ သင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂါဟကာ **ပရိပုဏ္ဏသင်္ဂဟာသင်္ဂါဟကာ** ။ **အဗျာကတဓမ္မသဒိသာ** နေဝဒဿနေနနေဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗနေဝသေက္ခာနာသေက္ခာဒယော။ **ဣတရေ**တိ ရူပက္ခန္ဓာဒယော။ **တဗ္ဗိပရိယာယေနာ**တိ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန, တီဟိပိ သင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂဟေတဗ္ဗဿ အတ္ထိတာယ ပရိပုဏ္ဏသင်္ဂဟာသင်္ဂါဟကတ္တာတိ အတ္ထော။

အသင်္ဂါဟကေသု နိဗ္ဗာနံ အန္တောဂဓံ, တသ္မာ တံ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃေဟိ အသင်္ဂဟေတဗ္ဗံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **''န စ တဒေဝ တဿ အသင်္ဂါဟက''** န္တိ။ ''ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ''တိအာဒယော နဝ ပဉှာ ဒုတိယပဉှာဒယော, တေ ပဌမပဉှေန သဒ္ဓိံ ဒသ, နာမရူပပဉှာဒယော ပန စတုဝီသတီတိ အာဟ **''သဗ္ဗေပိ စတုတ္တိံသ ဟောန္တီ''**တိ။ **ရူပက္ခန္ဓာဒိဝိသေသကပဒ**န္တိ ''ရူပက္ခန္ဓေနာ''တိအာဒိနာ အသင်္ဂါဟကတ္တေန ဝိသေသကံ ရူပက္ခန္ဓာဒိပဒံ။ **ပုစ္ဆာယာ**တိ စ ပုစ္ဆနတ္ထန္တိ အတ္ထော။ ''ရူပက္ခန္ဓေနာ''တိအာဒိ သဗ္ဗမ္ပိ တ ဝိညာပေတုံ ဣစ္ဆိတ ဘာဝေန ဝစနံ ပဉှာဘာဝတော ပုစ္ဆာ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ ''ပဉှာ ပနေတ္ထ။ပေ။ စတုတ္တိံသ ဟောန္တီ''တိ။ **တေဟိ လက္ခဏာတော ဒဿိတာ**တိ တေ နိဒ္ဒိဋ္ဌတဓမ္မာ တေနေဝ အသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတတာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌလက္ခဏသင်္ခါတေန လက္ခဏေန ဒဿိတာ။

တဒေတတိ ဧဝ-သဒ္ဒေနာ တိ ''တဒေတ''တိ ဧတ္ထ ဧဝ-သဒ္ဒေန။ ''ယံ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ပဒံ, တံ ခန္ဓာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတ''န္တိ ဧတ္ထ ''ခန္ဓာဒီဟေတ''တိ အဝဓာရဏံ နိပ္ပယောဇနံ ပကာရန္တရဿ အဘာဝတော။ ''တီဟိ အသင်္ဂဟော''တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တထာ ''အသင်္ဂဟိတမေဝ''တိ သင်္ဂဟိတတာနိဝတ္တနဿ အနဓိပ္ပေတတ္တာ။ တဒေတတိ ပန ဣစ္ဆိတံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿေဝ အသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတဘာဝဿ အဝဓာရဏတဗ္ဗတ္တာတိ ဒဿေန္တော **''န ကအာစီ''**တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အညဿာ** တိ အနုဒ္ဒိဋ္ဌဿ။ **အနိယတတံ ဒဿေတီ** တိ ဣဒံ အဝဓာရဏဖလဒဿနံ။ **နိယမတော**

တိ သက္ကာ ဝစနသေသော ယောဇေတုန္တိ ဣဒမ္ပိ ဧဝ-ကာရေန သိဒ္ဓမေဝတ္ထံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကာတုံ ဝုတ္တံ။ ယတော ဟိ ဧဝ-ကာရော, တတော အညတ္ထ နိယမောတိ။ **ဇေံပကာရမေတတ်**တိ ပုဗ္ဗာယ ဥဒ္ဒ္ဒမ္ပကာရမေဝ, ယံ ပကာရံ ပုဗ္ဗာယ ဥဒ္ဒ ဠ္ဌံ, တံပကာရမေတတိ အတ္ထော။ **တသ္သာ** တိ အသင်္ဂဟိတသ္သ။ **အညသ္သာ** တိ ပုဗ္ဗာယ အနုဒ္ဒဋ္ဌပ္ပကာရသ္သ။ ဧတေ န ယော ပုဗ္ဗာယ ဥဒ္ဒဋ္ဌော တီဟိပိ သင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂဟိတော, တသ္သေဝ ဣဓ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗဘာဝတော, န အညသ္သာတိ ဒသ္သေတိ။ တေနာဟ **“ပုဗ္ဗာယ ဥဒ္ဒဋ္ဌဥဟိ”** တိအာဒိ။ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟဝသေန စေတ္ထ ရူပက္ခန္ဓာဒီ နံ **အညသဟိတတာ,** ဝိညာဏက္ခန္ဓာဒီနံ **အသဟိတတာ** စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဝသေသာ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ နိဗ္ဗာနဉ္စ သကလေန ရူပက္ခန္ဓေန တေသံ သင်္ဂဟော နတ္ထီတိ “သင်္ဂ ဟိတာ”တိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ, ဧကဒေသေန ပန သင်္ဂဟော အတ္ထီတိ **“အသင်္ဂဟိတာ န ဟောန္တီတိ ဇေံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”** န္တိ အာဟ။ “ရူပဓမ္မာတ”တိ နိယမနံ ပုဗ္ဗာယ ဥဒ္ဒဋ္ဌဘာဝတပေက္ခန္တိ ဒသ္သေန္တော **“ပုဗ္ဗာယ။ပေ။ အဓိပ္ပာယော”** တိ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ **“အနုဒ္ဒဋ္ဌာ ဝေဒနာဒယောပိ ဟိ အသင်္ဂဟိတာ တေ”** တိ။ **ဧတ္ထော** တိ တေသ္မိံ ပဥ္စမနယနိဒ္ဒေ သေ။ **ပဌမေ နယေ**တိ ပဌမေ အတ္ထဝိကပ္ပေ။ တထာ **ဒုတိယေ**တိ ဧတ္ထာပိ။ **ရူပဝိညာဏေဟီ**တိ အသုခုမရူပဓမ္မေဟိ ဝိ ညာဏေန စာတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယောတိ ဒသ္သေန္တော **“ဩဠာရိက။ပေ။ အတ္ထော”** တိ အာဟ။ ကထံ ပန ရူပဓ မ္မာတိ ဝုတ္တေ ဩဠာရိကရူပသ္သေဝ ဂဟဏန္တိ အာဟ **“ရူပေကဒေသော ဟိ ဧတ္ထ ရူပဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတော”** တိ။

၁၉၆. အသင်္ဂဟက န္တိ “စက္ခာယတနေန။ပေ။ အသင်္ဂဟိတာ”တိ ဇေံ အသင်္ဂဟကဘာဝေန ဝုတ္တံ ပုစ္ဆိတ ဗ္ဗဝိသ္သဇ္ဇေတဗ္ဗဘာဝေန ဝုတ္တမ္ပိ ကာမံ ဝေဒနာဒိဟေဝ စတူဟိ အသင်္ဂဟိတံ, တံ ပန န စက္ခာယတနမေဝတိ ဒသ္သ သေတုံ **“စက္ခာယတနေန ပနာ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယေဟိ ဓမ္မေဟီ** တိ ခန္ဓာဒီသု ယေဟိ။ **သဗ္ဗံ** ဓမ္မဇာတံ **တေဝ** ရူပာဒိကေ ဓမ္မေ **ဥအနေတိ** ဟာဋ္ဌိယံ။ ကသ္မာ ပနေတံ ဥအနေတီတိ အာဟ **“သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာ”** တိအာဒိ။ **ပဌမေန** ဥအနေန။ **ဒွေဝ** တိ “ဗာဟိရာ ဥပာဒါ ဒွေဝ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ဒွေဝ-သဒ္ဒံ သန္ဓာယာဟ။ **တသ္သ** အသင်္ဂဟိတသ္သ။ **ယထာဒသ္သိတ သ္သာ**တိ “ရူပ”န္တိအာဒိနာ ဒသ္သိတပ္ပကာရသ္သ။ ဓမ္မန္တဝယညာဏုပ္ပာဒနံ **နယအာနံ**။ “ရူပံ ဓမ္မာယတန”န္တိအာဒိနံ ပ အာနံ ဝသေန **ဒွေဝဝီသပဒိကော သေ နယော**။

ပဥ္စမနယအသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဆဋ္ဌနယော သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒဝဏ္ဏနာ

၂၂၈. “တတ္ထာ”တိ ကွမိနာ “သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒံ ဘာဇေတုတ”တိ ဧတ္ထ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒံ ဘာဇိတံ, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတာယ စ ပဓာနဘူတံ ပစ္စာမဋ္ဌံ, န ရူပက္ခန္ဓာဒိပဒန္တိ ဒသ္သေန္တော **“ယံ လဗ္ဘတိ။ပေ။ ဝေ ဒိတဗ္ဗ”**န္တိ ဝတ္တုတ ပုန **“ရူပက္ခန္ဓာဒီသု ဟိ”**တိအာဒိနာ တမတ္ထံ ဝိဝရတိ။ တတ္ထ **န လဗ္ဘတီ** တိ “သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပ ယုတ္တ”န္တိ တ ဂဟေတုံ န လဗ္ဘတိ, **အလဗ္ဘမာနမ္ပိ ပုဗ္ဗာယ ဂဟိတံ** ပဋိက္ခေပေန ဝိသ္သဇ္ဇေတုံ။ ပဋိက္ခေပောပိ ဟိ ပုဗ္ဗာယ ဝိသ္သဇ္ဇနမေဝ။ တထာ ဟိ **ယမကေ** (ယမ. ၁.ခန္ဓယမက.၅၉-၆၁) “ယသ္သ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တ သ္သ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ”တိ ပုဗ္ဗာယ “နတ္ထီ”တိ ဝိသ္သဇ္ဇိတံ။ တေန ပနေတ္ထ ရူပဓမ္မေသု သမ္ပယော ဂဋ္ဌော န လဗ္ဘတီတိ အယမတ္ထော ဒသ္သိတော ဟောတိ။ အလဗ္ဘမာနမ္ပိ သမ္ပယောဂပဒံ ဂဟိတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **သဗ္ဗတ္ထာ** တိ ရူပက္ခန္ဓဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသု။ **ဧတေသန္တိ** ရူပနိဗ္ဗာနာနံ။ **ဝိသဘာဂတာ**တိ အတံသဘာဂတာ။ ကေုပ္ပာ အဒိဘာတေ ဟိ သမ္ပယောဂေ သဘာဂတာ, န သင်္ဂဟေ ဝိယ သမာနသဘာဂတာ, တသ္မာ ကေုပ္ပာအဒိဘာဝရဟိတာနံ ရူပနိဗ္ဗာနာနံ သာ ကေုပ္ပာအဒိတာ ဝိသဘာဂတာ ဝုတ္တာ။ **တဒဘာဝတော**တိ တသ္သာ ဝိသဘာဂတာယ ကေုပ္ပာအဒိတာ ယ အဘာဝတော။ **ဝိပ္ပယောဂေပိ နိတရိတော ဧဝ ဟောတိ,** ဝိသဘာဂေ ဘာတေ ဝိပ္ပယောဂေတိ ဝုတ္တောတယမတ္ ထောတိ။ **“စတူသု ဟိ”**တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကရောတိ။ တတ္ထ **တေသံ တေဟီ**တိ စ အရူပက္ခန္ဓေ ဧဝ ပရာမသတိ။ **ဝိသဘာဂတာ စ ဟောတိ** ရူပနိဗ္ဗာနေသု အဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **“န စ ရူပေကဒေ သသ္သာ”**တိအာဒိ။ **တေနေတ**တိ စတုက္ခန္ဓသဘာဂတ္တာ ဧဝ။

တီဟိ ဝိညာဏဓာတူဟီတိ ဃာနဇိဝ္ဟာကာယဝိညာဏဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော **အနာရမ္မဏမိသ္သကေ** ရူပဓမ္မမိသ္သ ကေ ဓမ္မေ ဒီပေတိ ရူပဘာတေတိ ယောဇနာ။ **ပဥ္စဟီ**တိ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ ပဥ္စဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ။ **ကောယ** မနောဓာတု

ယာ။ **န သမ္ပယုတ္တေ** တိ န သမ္ပယုတ္တေ ဧဝ။ တထာ ဟိ “ဝိပ္ပယုတ္တေ အဟောန္တေ သတ္တဟိပိ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တပိ တ တာ”တိ ဝုတ္တံ။ **တေနာ**တိ ဝိပ္ပယုတ္တတာပဋိက္ခေပေန။ **တာဟီ**တိ သတ္တဝိညာဏဓာတူဟိ။ **သမ္ပယုတ္တေ ဒီပေန္တီ**တိ သမ္ပယုတ္တေ ဒီပေန္တိယေဝ, န သမ္ပယုတ္တေ ဧတေတိ ဧဝမဝဓာရဏံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧသ နယော သေသေသု ပိ။ **သမ္ပယုတ္တေ** ဝေဒနာဒိကေ။ **သမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တဘာဝေဟိ နဝတ္တဗ္ဗံ,** တံယေဝ ဝိညာဏဓာတုသတ္တကံ။ သမ္ပယုတ္တဘာဝေန နဝတ္တဗ္ဗာနိ **သမ္ပယုတ္တနဝတ္တဗ္ဗာနိ,** ဘိန္နသန္တာနိကာနိ, နာနာက္ခဏိကာနိ စ အရူပာနိပိ ဓမ္မ ဇာတာနိ။ **အနာရမ္မဏမိဿကသဗ္ဗဝိညာဏဓာတုတံသမ္ပယုတ္တာ** ဓမ္မာယတနာဒိပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ, **အနာရမ္မဏမိ ဿကသဗ္ဗဝိညာဏဓာတုယော** အစေတသိကာဒိပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ, **တဒုဘယသမုဒယာ** ဒုက္ခသစ္စာဒိပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ ဗာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယဒိ ဧဝန္တိ ယဒိ အနာရမ္မဏမိဿာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယောဂေ နတ္ထိ။ **အနာရမ္မဏမိဿောဘယဓမ္မာ** တိ ရူပနိဗ္ ဗာနသဟိတသဗ္ဗဝိညာဏဓာတုတံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ။ **ခန္ဓာဒီဟေဝာ**တိ ခန္ဓာယတနဓာတူဟိ ဧဝ, န အရူပက္ခန္ဓမတ္တေန။ အရူပက္ခန္ဓေဟေဝ ပန သန္ဓာယ “တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ”တိ ဝုတ္တန္တိ နာယံ ဒောသောတိ ဒသ္ သေတိ။ **တဒေကဒေသော**တိ “အနာရမ္မဏမိဿာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဓမ္မသမုဒယဿ ဧကဒေသော။ **တဒေကဒေသညသ မုဒယာ**တိ တဿေဝ ယထာဝုတ္တဿ သမုဒယဿ ဧကဒေသော ဟုတ္ဝာ အညေသံ အဝယဝါနံ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ သမုဒ ယဘူတာ။ **ဝိဘာဂကဘာဝတော**တိ ဘေဒအဘာဝတော။ ဘေဒေတိ စေတ္ထ အစ္စန္တဘေဒေ အဓိပ္ပေတော။ န ဟိ သမုဒ ယာဝယဝါနံ သာမညဝိသေသာနံ ဝိယ အစ္စန္တဘေဒေ အတ္ထိ ဘေဒအဘေဒယုတ္တတ္တာ။ တေသံ အစ္စန္တဘေဒမေ ဝ ဟိ သန္ဓာယ “သမုဒယန္တောဂဓာနံ ဧကဒေသာနံ န ဝိဘာဂေ အတ္ထီ”တိ သင္ဂဟေပိ ဝုတ္တံ။ **တေနာ**တိ အဝိဘာဂ သဗ္ဗာဝတော သဘာဂဝိသဘာဂတ္တာဘာဝေန။ **တေသန္တိ** အနာရမ္မဏမိဿကသဗ္ဗဝိညာဏဓာတုအာဒီနံ ။ **တေ စ** အ ကုသလာဗျာကတာ။ **တေသန္တိ** ကုသလာကုသလာဗျာကတဓမ္မာနံ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ဝိဘတ္တသဘာဝါနံ န တေ သံ သမုဒယေကဒေသာဒိဘာဝေ, တသ္မာ။ ယသ္မာ ပန ကုသလာဒယော ဧဝ ခန္ဓာဒယောတိ ခန္ဓာဒိအာမသနေန သမုဒ ယေကဒေသာဒိဘာဝေ အာပန္နော ဧတေတိ ဝုတ္တနယေန ဝိပ္ပယောဂဘာဝေ ဟောတိ, တသ္မာ တံ ပရိဟရန္တော **“ခန္ဓာဒီနိ အနာမသိတ္ဝာ”**တိအာဒိမာဟ။ **တေသန္တိ** ကုသလာဒီနံ။ **အညမညဝိပ္ပယုတ္တတာ ဝုတ္တာ** “ကုသလေဟိ ဓမ္ မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ”တိအာဒိနာ။ **သဗ္ဗေသူ** တိ ဒုတိယာဒိသဗ္ဗပဋ္ဌေဟသု။

ဆတ္တိံသာယ ပိဋ္ဌိဒုကပဒေသု ဝီသတိ ဒုကပဒာနိ က္လမသို နယေ လဗ္ဘန္တိ, အဝသိဋ္ဌာနိ သောဠသေတတိ အာဟ **“သောဠသာတိ ဝတ္တဗ္ဗ”** န္တိ။ တတော ဧဝ “တေဝီသပဒသတ”န္တိ ဌတ္တေ “တေဝီသ”န္တိ က္လဒ္ဓ “ကေဝီသ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ **သဗ္ဗတ္ထာ** တိ သဗ္ဗပဋ္ဌေဟသု။ ဧကကာလေကသန္တာနာနံ ဘိန္နကာလဘိန္နသန္တာနာနဉ္စ အနေ ကေသံ ဓမ္မာနံ သမုဒယဘူတာ သင္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတုယောတိ အာဟ **“ကာလသန္တာန။ပေ။ ဓာတူန”**န္တိ။ **ဧကဒေသသမ္မိဿာ** တိ စိတ္တိဒ္ဓိဟအာဒိနာ အတ္တနော ဧကဒေသေနေဝ ခန္ဓန္တရာဒီဟိ သမ္မိဿာ က္လဒ္ဓိဟအဒယော, **အနာရမ္မဏေဟိ** ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ စ အသမ္မိဿာ။ **သမာနကာလသန္တာနေဟီ**တိ ဧကကာလသန္တာနေဟိ ကာလသန္တာနဘေ ဒရဟိတေဟိ ဧကဒေသန္တရေဟိ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာဒီနံ ဧကဒေသန္တရေဟိ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာဒီနံ ဧကဒေသဝိသေသဘူတေ ဟိ သတိပဋ္ဌာနသမ္မပ္ပဓာနသညာက္ခန္ဓာဒီဟိ ဝိဘတ္တာ ဧဝ သမုဒယသစ္စာဒယော သမ္ပယောဂီဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန, ရူပက္ခန္ဓာဒယော ဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန ဂဟိတာတိ ယောဇနာ။ **တေဟိ** သမုဒယသစ္စာဒီဟိ။ **တေ** သညာက္ခန္ဓာဒယော။ **ကေဟိ စိ** သဟုပ္ပဇ္ဇနာရဟေဟိ ဧကဒေသန္တရေဟိ ဝိဘတ္တေဟိ။ န ဟိ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဒိပရိယာပန္နတ္တေပိ သမုဒယသစ္စာဒ ယော မဂ္ဂသစ္စာဒီဟိ သမ္ပယောဂံ လဘန္တိ။ **တေသန္တိ** ဝေဒနာက္ခန္ဓသညာက္ခန္ဓာဒီနံ။ **ကေဟုပ္ပာအာ။ပေ။ ဝိသဘာဂတာ စာ**တိ ကေဟုပ္ပာအဒိတာသင်္ခါတာ ယထာရဟံ သဘာဂတာ ဝိသဘာဂတာ စ။ **တေန** ယထာဝုတ္တကာရဏေန သမ္ပယောဂ ဿ ဝိပ္ပယောဂဿ စ လာဘနတော။

ဘိန္နကာလာနံ သမုဒယီနံ သမုဒယာ **ဘိန္နကာလသမုဒယာ** ။ **ဝတ္တမာနာ စ** ဧကသို သန္တာနေ **ဧကေကဓမ္မာ** ဝ တ္တန္တိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ဧတဒေဝ, တသ္မာ။ **တေသံ** ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီနံ **ဝိဘဇိတဗ္ဗဿ** ဧကဒေသဘူတဿ အ ဘာဝတော။ **သုခိန္ဒြိယာဒီနိ** ဝေဒနာက္ခန္ဓေကဒေသဘူတာနိပိ။ **တေန** ဝိဘာဂကရဏေန ။ ယဒိ သမာနကာလဿ ဝိဘဇိ တဗ္ဗဿ အဘာဝတော စက္ခုဝိညာဏဓာတာဒယော ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဝိဘာဂံ န ကရောန္တိ, အထ ကသ္မာ “စက္ခု ဝိညာဏဓာတု။ပေ။ မနောဝိညာဏဓာတု သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ”တိ ဝုတ္တန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ

အာဟ **“ခန္ဓာယတန။ပေ။ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ဝုတ္တ”** န္တိ။ **ဧဝမေဝ**န္တိ ယထာ ဓာတုဝိဘင်္ဂေန ဝိဘတ္တာသု ဝိညာဏာသ္ သ, ဧဝမေဝံ။

၂၃၅. **တံသမ္ပယောဂီဘာဝံ** န္တိ တေဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယောဂီဘာဝံ။ ယထာ ဟိ သမာနကာလသန္တာနေဟိ ဧကစိတ္တုပ္ပာဒဂတေဟိ ဝေဒနာသညာဝိညာဏက္ခန္ဓေဟိ သမုဒယသစ္စသ္သ သမ္ပယုတ္တတာ, ဧဝံ ဘိန္နသန္တာနေဟိ ဘိန္နကာလေဟိ စ တေဟိ တသ္သ ဝိပ္ပယုတ္တတာတိ အာဟ **“ဧဝံ တံဝိပ္ပယောဂီဘာဝံ။ပေ။ န ဝုတ္တ”** န္တိ။ ဝိသဘာဂတာနိ ဗန္ဓသ္သ ဝိဘာဂသ္သ အဘာဝေန **အဝိဘာဂေဟိ တေဟိ** တီဟိ ခန္ဓေဟိ။ **ဝိဘာဂေ ဟီ**တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ပာကဋံ ကရောတိ။ **ဝိဘာဂရဟိတေဟီ**တိ သမာနကာလသန္တာနေဟိ ဧကစိတ္တုပ္ပာဒဂတတ္တာ အဝိဘတ္တေဟိ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ န ယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ဝတ္တုံ။ တေနာဟ **“ဝိဇ္ဇမာနေဟိ။ပေ။ ဘာဝတော”** တိ။ တတ္ထ **ဝိဇ္ဇမာနသ္သ** သမာနသ္သ သမာနဇာတိကသ္သာတိ အဓိပ္ပာယော။ န ဟိ ဝိဇ္ဇမာနံ ရူပာရူပံ အညမညသ္သ ဝိသဘာဂံ န ဟောတိ။ **အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ဝိယာ**တိ ဣဒံ ဝိသဒိသုဒာဟရဏဒဿနံ။ ယထာ “အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ”တိ အနာဂတကာလံ ဝုစ္စတီတိ အာမဋ္ဌကာလဘေဒံ, ဧဝံ ယံ အာမဋ္ဌကာလဘေဒံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ** ဒေသနာယ ဒေသေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိဇ္ဇမာနသ္သေဝ ဝိဇ္ဇမာနေန သမ္ပယောဂေ, သမ္ပယောဂရဟာသ္သေဝ စ ဝိပ္ပယောဂေတိ အတ္ထိဘာဝသ န္နိဿယာ သမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တတာတိ အာဟ **“ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ နိဿာယာ”** တိ။ တေနေတဟ **“အဝိဇ္ဇမာနသ္ သာ”**တိအာဒိ။ **တစ္ဆ** တိ ဥဒ္ဓရဏံ။

ဝိဘာဂရဟိတေဟီတိ ဝိသဘာဂတာဘာဝတော အဝိဘာဂေဟိ။ **အနာမဋ္ဌကာလဘေဒေ** တိ အနာမဋ္ဌကာလဝိသေ သေ။ **အဝိဇ္ဇမာနသ္သ။ပေ။ သမ္ပယောဂေ နတ္ထီ** တိ ဧတေန ဟရိသေသတော ဝိဇ္ဇမာနသ္သ စ ဝိဇ္ဇမာနေန သမ္ပ ယောဂေ ဒဿိတော။ **အဝိဇ္ဇမာနတာဒီပကေ ဘေဒေ ဂဟိတေ** တိ ယထာဂဟိတေသု ဓမ္မေသု တေဟိ ဝိပ္ပယောဂီနံ အ ဝိဇ္ဇမာနဘာဝဒီပကေ တေသံယေဝ ဝိသေသေ “အရူပဘာဝေ ဧကေန ခန္ဓေန ဒသဟာယတနေဟိ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိ ပ္ပယုတ္တော”တိအာဒိနာ (ဓာတု. ၂၄၆) ဂဟိတေ တေနေဝ ရုပ္ပနာဒိနာ ဘေဒေန တေသံ အညမညံ ဝိသဘာဂတာပိ ဂဟိ တာ ဧတတိ ဝိပ္ပယောဂေ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ **ဘေဒေ ပန အဂ္ဂဟိတေ တေန တေန ဂဟဏေနာ** တိ ယထာဝုတ္တေ အဝိဇ္ဇမာနတာဒီပကေ ဝိသေသေ, ဝိသဘာဂေ တ အဂ္ဂဟိတေ “ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခာရက္ခန္ဓော တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဧ ကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တော”တိအာဒိနာ တေန တေန ဂဟဏေန သဘာဂတာဒီပနေန ဝိသဘာဂတာ ယ အဂ္ဂဟိတတ္တာ သဘာဂတာဝ ဟောတိ။ တထာ စ သတိ သဘာဂတ္တေ ကာ ပနေတ္ထ သဘာဂတာတိ အာဟ **“ဝိဇ္ဇ မာနတာယ။ပေ။ ဟောတီ”**တိ။ **တသ္သာ** တိ သဘာဂတာယ။ **တသ္မာ** တိ ဝိသဘာဂတာယ အလဗ္ဘမာနတ္တာ, သဘာဂ တာယ စ လဗ္ဘမာနတ္တာ။

၂၆၂. **ဝိတက္ကော ဝိယာ** တိ သဝိတက္ကသဝိစာရေသု စိတ္တုပ္ပာဒေသု ဝိတက္ကော ဝိယ။ သော ဟိ ဝိတက္ကရဟိတတ္ တာ အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော စ။ တေနာဟ **“ကောဋ္ဌာသန္တရစိတ္တုပ္ပာဒေသု အလီနာ”** တိ။ တတော ဧဝ သော အပ္ပဓာနော, ဒုတိယစျာနဓမ္မာ ဧဝေတ္ထ ပဓာနာတိ အာဟ **“ယေ ပဓာနာ”**တိ။ **တေနေတ**တိ သဝိတက္ကသဝိစာရေသု စိတ္ တုပ္ပာဒေသု ဝိတက္ကသ္သ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တဂ္ဂဟဏေန က္ခဓ အဂ္ဂဟိတတ္တာ, ဝိတက္ကတ္တိကေ ဒုတိယရာသိ ယေဝ စ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **အနန္တရနယေ**တိ သမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသေ။ **သမုဒယသစ္စေန သမာနဂတိ ကာ** သဒိသပ္ပဝတ္တိကာ။ **ဂတီ**တိ က္ခမိနာ ကာရဏေန။ **တေ** အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ န ဂဟိတာ, သမုဒယသစ္စံ ဝိယ န ဒေသနာရုဠ္ဟာ။ န သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ သမာနဂတိကာတိ ယောဇနာ။ ယဒိ ဟိ တေ သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ သမာနဂတိ ကာ သိယုံ, “အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ, တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ, တေ ဓမ္မာ န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ, န ကေဟိစိ အာယတနေဟိ, ဧကာယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ ယ သ္မာ ပန တေ သမုဒယသစ္စေန သမာနဂတိကာ။ ယထာ ဟိ ယေ သမုဒယသစ္စေန သမ္ပယုတ္တေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ, တေ သံ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယောဂံ ဝတ္တုံ န သက္ကာ, ဧဝံ တေဟိပိ ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “သမုဒယသစ္စာဒီနိ”တိအာဒိ။ **ဒသမော။ ပေ။ ဝုတ္တော**တိ ဧတ္ထ ဒသမနယေ တေဟိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေ ဝုတ္တော, ဧကာဒသနယေ တေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟော စ ဝုတ္တော တိ တသ္မာ န တေ သဝိတက္ကသဝိစာရေဟိ သမာနဂတိကာတိ ဒဿေတိ။

ဝိတက္ကသဟိတေသူတိ သဟဝိတက္ကေနသု။ **တေသူ**တိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တေသု သဟ ဝိတက္ကေန ဒုတိယဇ္ဈာနဓမ္မေသု, ''အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ''တိ ဂဟိတေသု ဝုတ္တေသူတိ အတ္ထော။ **သဗ္ဗေပိ တေ** တိ ဒုတိယဇ္ဈာနဓမ္မာ ဝိတက္ကော စာတိ သဗ္ဗေပိ တေ ဓမ္မာ သင်္ကာ ဝတ္တုံ။ တထာ ဟိ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒနိဒ္ဒေသေ ''အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ ဧကေန ခန္ဓေန ဧကေနာယတနေန ဧကာယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ''တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧကေန ခန္ဓေနာ**တိ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန။ **သော ဟိ သမုဒယော**တိ ''အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ''တိ ဝုတ္တဓမ္မသမုဒယော။ နနု ဝိတက္ကောပေတ္ထ ဓမ္မသင်္ဂဟံ ဂတော, သော စ ဝိစာရတော အညေနပိ သမ္ပယုတ္တောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''န ဟိ တဒေကဒေသဿ။ပေ။ ဟောတီ''** တိ။ **ယထာ**တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဣဒ္ဓိဟဒနိဒဿနေန ဝိဘာဝေတိ။ တဿတ္ထော – ယထာ ဣဒ္ဓိဟဒသမုဒယဿ ဧကဒေသဘူတာနံ ဆန္ဒိဒ္ဓိပာဒအာဒီနံ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယောဂေ ဝုတ္တော, တံသမုဒယဿ န ဟောတိ, ဧဝံ ဣဓာပိ ဝိတက္ကဿ အညေဟိ သမ္ပယောဂေ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တဿ သမုဒယဿ န ဟောတီတိ။

ယဒိ ဧဝံ ''ဣဒ္ဓိဟဒေ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တော''တိအာဒိ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? နော န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော **''ယထာ ပနာ''**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တေသူ**တိ ဣဒ္ဓိဟဒေသု။ **သမုဒယဿာ** တိ ဣဒ္ဓိဟဒသမုဒယဿ။ **တေဟိ** ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ **သမ္ပယုတ္တတာ ဝုတ္တာ** ''ဣဒ္ဓိဟဒေ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တော''တိအာဒိနာ။ **တေနာ**တိ ဝိစာရေန။ **န ဟီ**တိအာဒိနာ ယထာဓိဂတဓမ္မာနံ သမ္ပယုတ္တတာယ နဝတ္တဗ္ဗဘာဝံ ဥဒာဟရဏဒဿနေန ဝိဘာဝေတိ။ **ကေစိ** ဝိစိကိစ္ဆာ တံသဟဂတာ စ မောဟဝဇ္ဇာ မောဟေန သမ္ပယုတ္တာ, ကေစိ အသမ္ပယုတ္တာ။ **မောဟေနာ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတမောဟမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ ကာရဏေန န သမုဒယော **တေန** မောဟေန သမ္ပယုတ္တော။ **အညော ကောစိ ဓမ္မော** ဟေတုဘာဝေ နာပိ အတ္ထိ, **ယေန** ဟေတုနာ **သော** ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကောတိ ဝုတ္တော သမုဒယော။ **ဧဝန္တိ** ဣမိနာ နယေန ''ဘာဝနာ။ပေ။ ယောပိ သမ္ပယုတ္တာ''တိ နဝတ္တဗ္ဗတာယ နိဒဿေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ **ဧဝန္တိ** ယထာ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကသမုဒယဿ သမ္ပယုတ္တတာ န ဝတ္တဗ္ဗာ, ဧဝံ ယေန ဓမ္မေန အဝိတက္က။ပေ။ သိယာ, တံ န နတ္ထိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တေသု ကောစိပိ ဝိစာရေန အသမ္ပယုတ္တော နတ္ထိ, တသ္မာ။ **တေ**တိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ။ **ကေဓမ္မေပိ။ပေ။ ကတော** ယထာ ''အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ အသင်္ခတာ ဓမ္မာ''တိ။

ဆဋ္ဌနယသမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သတ္တမနယော သမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၀၆. တေဟိ သမုဒယသစ္စာဒီဟိ ခန္ဓတ္တယခန္ဓေကဒေသာဒိကေ **သမ္ပယုတ္တေ သတိပိ, သမ္ပယုတ္တေဟိ စ ဝိပ္ပယုတ္တေ** ရူပနိဗ္ဗာနာဒိကေ တဒညဓမ္မေ သတိပိ ဝိပ္ပယောကဘာဝတော။ သင်္ခေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရေန ဒဿေတုံ **''န ဟီ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတော** လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပာဒတော **အညဓမ္မာနံ** အဝသိဋ္ဌာနံ ကုသလာကုသလာဗျာကတဓမ္မာနံ **ခန္ဓာဒီသု ကေနစိ ဝိပ္ပယောကေ န ဟိ အတ္ထိ** ခန္ဓပဉ္စကာဒီနံ သင်္ဂဏှနတော တေသံ။ **တေဧဝ စိတ္တုပ္ပာဒ**တိ တေ လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပာဒ ဧဝ။ **တဒညဓမ္မာန** န္တိ တဒညဓမ္မာနမ္ပီတိ ပိ-သဒ္ဒလောပေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တထာ**တိ ဣမိနာ န စ တေ ဧဝ ဓမ္မာ အမုဒုတိယာယတနဓာတုယော, အထ ခော တေ စ တတော အညေ စာတိ ဣမမတ္ထံ ဥပသံဟရတိ။

နနု တဒညဘာဝတော ဧဝ တေဟိ ဣတရေသံ ဝိပ္ပယောကေ သိဒ္ဓေါတိ အာဟ **''န စာ''**တိအာဒိ။ **တဒညသမုဒယေဟီ**တိ တတော လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပာဒတော အညသမုဒယေဟိ **အညေ** လောဘသဟဂတာ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ န ဟောန္တိ။ ကသ္မာ? **သမုဒယေ။ပေ။ ဝိပ္ပယောကဘာဝတော** ။ တဿတ္ထော – **သမုဒယေန** လောဘသဟဂတတဒညဓမ္မရာသိနာ **ကေဒေသာနံ** လောဘသဟဂတဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယောကဘာဝတော, တထာ ယေ ဧကဒေသာ ဟုတွာ အညေသံ အဝယဝတံ သမုဒယဘူတာ, တေသဉ္စ သမုဒယေန ဝိပ္ပယောကဘာဝတောတိ။ အနေန သမုဒယေန အဝယဝဿ သမုဒယဿ အဝယဝေန စ တဿ န ဝိပ္ပယောကေ, အဝယဝဿေဝ ပန အဝယဝေနာတိ ဒဿေတိ။ **သေ နယော**တိ ယွ တယံ သမုဒယသစ္စေ ဝုတ္တော ဝိဓိ, ဧသေဝ မဂ္ဂသစ္စသုခိန္ဒြိယာဒီသု အရူပက္ခန္ဓေကဒေသတ္တာ တေသန္တိ ဒဿ

သေတိ။ **နိရဝသေသေသူ**တိ အဇဟိကတဝိတက္ကေသု။ ဝိတက္ကော ဟိ သမုအာယတော အဇဟိကတော။ ''သော ဟိ သမုအာယော''တိအာဒိကော ဝုတ္တနယော လဗ္ဘတီတိ အာဟ **"အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ န ဒိဿတီ"** တိ။

အညေသုပိ သမုဒယသစ္စာဒီသု **ဝိဿဇ္ဇနဿ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ,** ယတော သမုဒယသစ္စာဒိ ဣဓ န ဂဟိတန္တိ အဓိပ္ပာယော။ သမ္ပယုတ္တာဓိကာရတော ''အညေနာ''တိ ပဒံ သမ္ပယုတ္တတော အညံ ဝဒတီတိ အာဟ **"အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿတ္ထိ အတ္ထော"**တိ။ ဣဓာနိ ဗုဒ္ဓိရေကေနပိ တမတ္ထံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ **"အဒုက္ခမသုခါ။ပေ။ ဂဟိတာ နီ"**တိ ဝုတ္တံ။ **တေေန လက္ခဏေနာ** တိ ''အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿ''န္တိ ဝုတ္တလက္ခဏေန။ **စိတ္တ** န္တိ ''စိတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ''တိ ပဥ္ဟံ ဥပလက္ခေတိ။ **သဟယုတ္တပဒေဟိ သတ္တာ** တိ ''စေတသိကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ''တိအာဒိနာ စိတ္တေန သဟယုတ္တေ ဓမ္မေ ဒီပေန္တေဟိ ပဒေဟိ အာဂတာ သတ္တ ပဥ္ဟာ။ တိဏ္ဏံ တိကပအနမဂ္ဂဟဏေန **ဦနောတိ ကတ္ဝတ**။ ယေ သန္ဓာယ **"တိကေ တယော"**တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပန ဝေဒနာပီတိတ္တိကေသု ပန္တိမံ, ဝိတက္ကတ္တိကေ ပဌမန္တိ ပဒတ္တယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃၀၉. ဥဒ္ဒေသ္မပဒေန ပကာသိယမာနာ အတ္ထာ အဘေဒေပစာရေန ''ဥဒ္ဒေသ္မပဒ''န္တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ **"ဥဒ္ဒေသ္မပဒေန သမ္ပယုတ္တေဟိ"**တိ။ **တေန** စ ယထာဝုတ္တေန ဥဒ္ဒေသ္မပဒေန။ **မနေန ယုတ္တာ** တိ ဧတ္ထ မနနမတ္တတ္တာ မနောဓာတု ''မနော''တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ **"မနောဓာတုယာ ကေန္တသမ္ပယုတ္တာ"** တိ။

သတ္တမနယသမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အဋ္ဌမနယော ဝိပ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၁၇. ရူပက္ခန္ဓေန ဝိပ္ပယုတ္တာ နာမ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ, တေသံ အညေဟိ သမ္ပယောဂေ နာမ နတ္ထိ တာဒိသဿ အညဿ သမ္ပယောဂိနော အဘာဝတော။ သမုအာယဿ စ ကေဒေသေန သမ္ပယောဂေ နတ္ထီတိ ဝုတ္တေတယမတ္ထော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ ရူပံ နိဗ္ဗာနဉ္စ, တဿ ကေနစိ သမ္ပယောဂေ နတ္ထေဝတိ အာဟ **"ရူပက္ခန္ဓာဒီဟိ။ပေ။ နတ္ထိ"** တိ။ **တေနာ**တိ ''ရူပက္ခန္ဓေန ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ''တိအာဒိဝစနေန။

အဋ္ဌမနယဝိပ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. နဝမနယော သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၁၉. ''သမာသပဒံ ဣဒ''န္တိ ဝတ္ဝတ အယံ နာမ သမာသောတိ ဒဿေန္တော **"ယဿ ခန္ဓာဒိနော"** တိအာဒိမာဟ, ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိနောတိ အတ္ထော။ **ယံ ဣဓ သမ္ပယုတ္တံ ဝုတ္တ** န္တိ ဣမသ္မိံ နဝမနယေ ယံ ဓမ္မဇာတံ သမ္ပယုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ **ရူပက္ခန္ဓာဒီသု အရဏာန္တေသု** အဗ္ဘန္တရဗာဟိရမာတိကာဓမ္မေသူတိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ။ **တဥ္ဟိ** ဓမ္မဇာတံ **အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တေန** ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိနာ သယံ သမ္ပယုတ္တန္တိ နိဒ္ဒါရိတံ။ **အယောကေ**တိ အသမ္ပယောကေ။ **ဝက္ခတိ** ဒသမနယေ။ တတ္ထ ဟိ ''ရူပက္ခန္ဓေန ဝေဒနာဒယော ဝိပ္ပယုတ္တာ, တေဟိ ရူပက္ခန္ဓော ဝိပ္ပယုတ္တော''တိ ဝတ္ဝတ နိဗ္ဗာနံ ကထန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"နိဗ္ဗာနံ ပန သုခုမရူပဂတိကမေတ"** တိ ဝုတ္တံ။ ''မနာယတနံ ဓေနာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တ''န္တိ ဧတ္ထ ဟိ ယထာ သုခုမရူပံ ဝိယ သရူပတော အနုဒ္ဒေသ္မပိ နိဗ္ဗာနံ ကေဟိစီတိပဒေန ဂဟိတမေဝ ဟောတီတိ ဇဒိသေသု ဌာနေသု နိဗ္ဗာနံ သုခုမရူပဂတိကန္တိ ဝိညာယတိ, ဧဝမိဓာပိ ''ရူပမိဿကေဟိ တ''တိ ဧတေန အနုဟာဒိန္နအနုပာဒိန္နယာဒီဟိ နိဗ္ဗာနမိဿကေဟိပိ အသမ္ပယောကေ ဝုတ္တော ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဝိကလစတုက္ခန္ဓသင်္ဂဟကေဟိ ပဒေဟိ သဟဝတ္တိနော အညဿ သမ္ပယောဂိနော အဘာဝတော အတီတာနာဂတေဟိ စ သမ္ပယောဂေ နတ္ထေတတိ တဿ အယုဇ္ဇမာနတံ ဒဿေန္တော **"ဝတ္တမာနာ နမေဝ။ပေ။ အရူပဘာဝတဒီဟီတိ အတ္ထော"**တိ အာဟ။ **ဣတရေ**တိ ယေ သမ္ပယောဂံ လဘန္တိ, ကေ ပန တေ ရူပေန အသမ္ပိဿာ အရူပေကဒေသဘူတာ။ တေနာဟ **"ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော"** တိ။

နဝမနယသမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဒသမနယော ဝိပ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၅၃. ယေ ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တဘာဝေန ဟဋ္ဌိယံ အဂ္ဂဟိတာ, တေသု ကေစိ ဝိပ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မန္တရ ဿ အဘာဝတော ကေစိ ခန္ဓာဒီဟိ ဝိပ္ပယောဂဿေဝ အသမ္ဘဝတောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ဓမ္မာယတနာ ဒိဓမ္မာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပာဒဂတဓမ္မာဘာဝတော** တိ ဣမိနာ ဘိန္နကာလတာဒိဝိသေသဝတော အရူပ က္ခန္ဓဿ ဝိပ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မန္တရဿ အဘာဝမာဟ, **အနာရမ္မဏမိဿကဘာဝတော** တိ ဣမိနာ ပန သဗ္ဗသု သပိ။ ကာမဘာဝေ ဥပပတ္တိဘာဝေ သညီဘာဝေ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေတိ ဣမေ **စတ္တာရော မဟာဘာဝ။ ဝိပ္ပယောဂ ဘာဝတော**တိ ဝိပ္ပယောဂသမ္ဘဝတော။ န ဟိ ယေ ဒုက္ခသစ္စာဒီဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ, တေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ တေသံယေဝ ဒုက္ခသစ္စာဒီနံ ခန္ဓာဒီသု ကေနစိ ဝိပ္ပယောဂေ သမ္ဘဝတိ။

ဒသမနယဝိပ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ဧကာဒသမနယော သင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၄၀၉. **တေ**တိ သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မာ။ **သေသေဟီ**တိ အဝသိဋ္ဌေဟိ ဝေဒနာသညာဝိညာဏက္ခန္ဓေဟိ။ **"ဧတေန သဟ သမ္ဗန္ဓော"**တိ ဣမိနာ ပအနံ သမ္ဗန္ဓဒဿနမုခေန "သမုဒယသစ္စေန ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ"တိ ဟဋ္ဌိယာ အ တ္ထဝိဝရဏံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကတ္ခ ကေဟိစီတိပဒဿတ္ထံ ကာတုံ **"ကေဟိစီတိ တေဿ ပနာ"** တိအာဒိမာဟ။ အတ္ထံ ဒဿေတုံ အာဟာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဝိသေသေတဗ္ဗတ**တိ ဧတ္ထ တေသံ ဓမ္မာနံ တဏှာဟာဝဇ္ဇာနံ သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မာယ တနဓမ္မဓာတုပရိယာပန္နတာကိတ္တနံ ဝိသေသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ယတော တေ သမုဒယသစ္စေန ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ တိ ဝုတ္တာ။ သယံ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တော န ဟောတီတိ ဝုတ္တံ **"အတ္တဝဇ္ဇေဟီ"** တိ။ တေန ဝုတ္တံ "စိတ္တံ န ဝတ္တ ဗ္ဗံ စိတ္တေန သမ္ပယုတ္တန္တိပိ, စိတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တန္တိပီ"တိ။ **သမ္ပယောဂကရဟေဟီ** တိ ဝိသေသနံ သုခုမရူပံ နိဗ္ ဗာနန္တိ ဒွေဝ သန္ဓာယ ကတံ, န တဏှာဟာဒိကေ။

ဧကာဒသမနယသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ဒွာဒသမနယော သမ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၄၁၇. နဝမနယေ သမ္ပယောဂဝိသိဋ္ဌာ သမ္ပယုတ္တာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ, ဒွာဒသမနယေ စ သမ္ပယောဂဝိသိဋ္ဌာ သင်္ဂဟိ တာသင်္ဂဟိတာတိ ဥဘယတ္ထာပိ သမ္ပယောဂဝိသိဋ္ဌာဝ ဂဟိတာတိ အာဟ **"ဒွာဒသမ။ပေ။ လဗ္ဘန္တီ"** တိ။

ဒွာဒသမနယသမ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. တေရသမနယော အသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၄၄၈. **ယေဟီ**တိ ရူပက္ခန္ဓဓမ္မာယတနာဒီဟိ။ **တီဟိပိ** ခန္ဓာယတနာဒိသင်္ဂဟေဟိ။ ပုန **ယေဟီ**တိ အရူပဘာဝတဒီဟိ။ **ဩဠာရိကာယတနာနေဝ ဟောန္တိ** အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေဟိပိ အသင်္ဂဟိတတ္တာ။ **တေ**တိ စတုဝေါကာရဘာဝတဒ ယော။ **ဝုတ္တာဝသေသာ** တိ ရူပက္ခန္ဓဓမ္မာယတနာဒီဟိ အဝသိဋ္ဌာ။ သတိပိ အသင်္ဂဟကတ္တေ တေဟိ အသင်္ဂဟိ တာနံ သမ္ပယောဂေ န သမ္ဘဝတီတိ **ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော ဣဓ** တေရသမနယေ **ဝိဿဇ္ဇနံ န ရုဟန္တိ** နာရောဟန္တိ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ "ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ဟိ ခန္ဓာဒိဝသေန ရူပာရူပဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတာ ဟောန္တိ, တေသဉ္စ သမ္ပ ယောဂေ နာမ နတ္ထီ"တိ (ဓာတု. ၄၄၈) **အသင်္ဂဟကာ ဧဝ န ဟောန္တိ** အဝိကလပဉ္စက္ခန္ဓာဒိသမုအယဘာဝတော။

တေတိ "ဒုက္ခသစ္စာဒီ"တိ အာဒိ-သဒ္ဒေန ဝုတ္တဓမ္မာ။ **အသဗ္ဗ။ပေ။ သိယုံ** အဝိတက္ကာဝိစာရာဒိဓမ္မာ ဝိယ။ **န တေ သံ ဝိပ္ပယောဂေ နတ္ထိ** တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ စိတ္တုပ္ပာဒဿ သမ္ဘဝတော။ **ဝေဒနာက္ခန္ဓေန အသင်္ဂဟိတာနံ** အနာရ မ္မဏမိဿကတ္တာ န "ဝိပ္ပယောဂဿ အတ္ထိတာယာ"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ စာဟ "ရူပာရူပဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတာ"တိ။

ဥဘယာဘာဝတောတိ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂဘာဝတော။ **အနာရမ္မဏသဟိတသဗ္ဗဝိညာဏတံဓာတုသမ္ပယုတ္တတ ဒုဘယဓမ္မာ** အစေတသိကစေတသိကလောကိယပအဒီနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တေရသမနယအသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄. စုဒ္ဒသမနယော ဝိပ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၄၅၆. ဓမ္မသဘာဝမတ္တတ္တာ တိ သဘာဝဓမ္မာနံ ဓမ္မမတ္တတ္တာ အဝတ္ထာဝိသေသမတ္တတ္တာ။

သမုစ္ဆိဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ **သမုစ္ဆေဒော**။ သင်္ဂဟာဒိဝိစာရပရိနိဋ္ဌာနဘူတော စုဒ္ဒသမနယော။ တေနာဟ **"ပရိယောသာနေ နယေ"**တိ။ ဝိသ္သဇ္ဇေတဗ္ဗဓမ္မဝိဝိတ္တာ ပုစ္ဆာ **မောဃပုစ္ဆာ,** သာ တထာဘူတာပိ ဝိသ္သဇ္ဇေတဗ္ဗဓမ္မာဘာဝဿ ဉာပိကာ ဟောတီတိ အာဟ **"တေသံ ပုစ္ဆာယ မောဃတ္တာ တေ န လဗ္ဘန္တီ"**တိ။ မောဃာ ပုစ္ဆာ ဧတဿာတိ **မောဃပုစ္ဆကော။ အဋ္ဌမော နယော** တတ္ထ သဗ္ဗပုစ္ဆာနံ မောဃတ္တာ ။ **တေန စ သဟာ**တိ တေန အဋ္ဌမနယေန သဒ္ဓိံ ဣမသ္မိံ ဩသာနနယေ အဋ္ဌမနယေ စ ဩသာနနယေ စ **ဧတေ** ဓမ္မာယတနာဒယော သဗ္ဗပ္ပကာရေန န လဗ္ဘန္တိ။ **ဝိပ္ပယောဂဿပိ အဘာဝ**တိ တတ္ထ ကာရဏမာဟ။

စုဒ္ဒသမနယဝိပ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓာတုကထာပကရဏ-အနုဋီကာ သမတ္တာ။

ပုဂ္ဂလပညတ္တိပကရဏ-အနုဋီကာ

၁. မာတိကာဝဏ္ဏနာ

၁. “ဓာတုကထံ ဒေသယိတွာ အနန္တရံ တဿ အာဟ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ”န္တိ ဝုတ္တေ တတ္ထ ကာရဏံ သမုဒာဂမတော ပဋ္ဌာယ ဝိဘာဝေန္တော **“ဓမ္မသင်္ဂဟေ”** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယဒိပိ ဓမ္မသင်္ဂဟေ ဖဿာဒီနံ ပထဝီအာဒီနဉ္စ ဓမ္မာနံ နာနာနယဝိစိတ္တော အနုပဒဝိဘာဂေပိ ကတော, န သင်္ဂဟော ဧဝ, သော ပန တေသံ ကုသလတ္တိကာဒိဟေတုဒုကာဒိတိကဒုကေဟိ သင်္ဂဟသန္ဒဿနတ္တောတိ ဝုတ္တံ **“ဓမ္မသင်္ဂဟေ တိကဒုကာဒိဝသေန သင်္ဂဟိတာနံ ဓမ္မမာန”**န္တိ။ တေနေဝ ဟိ တံ ပကရဏံ “ဓမ္မသင်္ဂဟော”တိ သမညံ လဘိ။ ကာမဉ္စ ဓမ္မသင်္ဂဟေပိ “တသ္မိံ ခေါ ပန သမယေ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဟောန္တီ”တိအာဒိနာ (ဓ. သ. ၅၈) ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေ ဒဿိတော, သော ပန န တထာ သာတိသယော, ယထာ ဝိဘင်္ဂပကရဏေတိ သာတိသယံ တံ ဂဟေတွာ အာဟ **“ဝိဘင်္ဂေ ခန္ဓာဒိဝိဘာဂံ ဒဿေတွာ”** တိ, ယတော တံ “ဝိဘင်္ဂေါ”တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ **ဓာတုကထာယာ**တိ အာဓာရေ ဘုမ္မံ, တထာ “ဓမ္မသင်္ဂဟေ ဝိဘင်္ဂေ”တိ ဧတ္ထာပိ။ အာဓာရော ဟိ သင်္ဂဟဏဝိဘဇနပ္ပဘေဒဝစနသင်္ခါတာနံ အဝယဝကိရိယာနံ တံသမုဒာယဘူတာနိ ပကရဏာနိ ယထာ “ရုက္ခေ သာခာ”တိ။ ကရဏဝစနံ တ ဇေ, ဓာတုကထာယ ကရဏဘူတာယာတိ အတ္ထော။

ဧတ္ထ စ အဘိဓေယ္ယဓမ္မေ ဒေသေန္တော ဒေသနာကုသလော ဘဂဝါ တိကဒုကဝသေန တာဝ နေသံ သင်္ဂဟံ ဒဿေန္တော **ဓမ္မသင်္ဂဏိံ** ဒေသေတွာ သင်္ဂဟပုဗ္ဗကတ္တာ ဝိဘာဂဿ တဒနန္တရံ ခန္ဓာဒိဝသေန ဝိဘာဂံ ဒဿေန္တော **ဝိဘင်္ဂံ** ဒေသေသိ။ ပုန ယထာဝုတ္တဝိဘာဂသင်္ဂဟယုတ္တေ ဓမ္မေ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာဒိနယပ္ပဘေဒတော ဒဿေန္တော **ဓာတုကထံ** ဒေသေသိ တဿာ အဗ္ဘန္တရဗာဟိရမာတိကာသရီရကတ္တာ။ န ဟိ သက္ကာ ခန္ဓာဒိကေ ကုသလာဒိကေ စ ဝိနာ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာဒိနယံ နေတုန္တိ။ တေနာဟ **“တထာသင်္ဂဟိတဝိဘတ္တာန”** န္တိ။ ဧဝံ သင်္ဂဟတော ဝိဘာဂတော ပဘေဒတော စ ဓမ္မာနံ ဒေသနာ ယဿာ ပညတ္တိယာ ဝသေန ဟောတိ, ယော စာယံ ယထာဝုတ္တဓမ္မပ္ပဘာအနော ပုဂ္ဂလတေဟာရော, တဿ စ သမယဝိမုတ္တာဒိဝသေန ဝိဘာဂေ, တံ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝေတုံ **ပုဂ္ဂလပညတ္တိံ** ဒေသိတာတိ က္ကဒမေတေသံ စတုန္နံ ပကရဏာနံ ဒေသနာနုက္ကမကာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တေသန္တိ ဓမ္မာနံ။ **သဘာဝတော**တိ “ဖဿော ဝေဒနာ”တိအာဒိသဘာဝတော။ **ဥပာဒါယာ**တိ “ပုဂ္ဂလော သတ္တော ဟေသော”တိအာဒိနာ ခန္ဓေ ဥပာဒါယ။ ပညာပနံ **ယာယ** တဇ္ဇာဥပါဒါဒိဘေဒါယ ပညတ္တိယာ ဟောတိ, **တံ** ပညတ္တိံ။ **ပဘေဒတော**တိ ခန္ဓာဒိသမယဝိမုတ္တာဒိဝိဘာဂတော။ ယာယ ပညတ္တိယာ သဘာဝတော ဥပါဒါယ စ ပညာပနန္တိ သမ္ဗန္ဓော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော **“တတ္ထ ယေ ဓမ္မေ”** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အသဘာဝပညတ္တိယာပိ မူလဘူတံ ဥပါဒါနံ သဘာဝဓမ္မော ဧဝ, ကေဝလံ ပန တေသံ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒသန္နိဿယတော ဝိသေသောတိ ဒဿေန္တော **“ယေ ဓမ္မေ။ပေ။ ဟောတိ”** တိ အာဟ။ တတ္ထ **ပုဗ္ဗာပရိယဘာဝေန ပဝတ္တမာနေ** တိ က္ကမိနာ ပဗန္ဓသန္နိဿယတံ ဒဿေန္တော သန္တာနပညတ္တိံ ဝဒတိ, **အသဘာဝသမူဟဝသေနာ**တိ က္ကမိနာ သေသပညတ္တိံ။ တိဿော ဟိ ပညတ္တိယော သန္တာနပညတ္တိ သမူဟပညတ္တိ အဝတ္ထာဝိသေသပညတ္တီတိ။ တတ္ထ ပဗန္ဓော **သန္တာနော**။ သမုအယော **သမူဟော**။ ဥပ္ပါဒါဒိကော ဒဟရဘာဝါဒိကော စ **အဝတ္ထာဝိသေသော** ။ တေသု အသဘာဝဂ္ဂဟဏေန ဝိနာ ပဗန္ဓသမူဟာနံ အသဘာဝတ္တေ သိဒ္ဓေ အသဘာဝသမူဟဝသေနာတိ အသဘာဝဂ္ဂဟဏံ ပဗန္ဓသမူဟဝိနိမုတ္တပညတ္တိသန္ဒဿနတ္ထန္တိ တေန အဝတ္ထာဝိသေသပညတ္တိယာ ပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေသန္တိ ပုဗ္ဗေ ယံ-သဒ္ဒေန ပရာမဋ္ဌာနံ က္ကန္ဒိယပဗ္ဗဓမ္မာနံ။ တေနေတဟ **“အညေသဉ္စ ဗာဟိရရူပနိဗ္ဗာနာန”**န္တိ။ **သသဘာဝသမူဟသသဘာဝပ္ပဘေဒဝသေနာ** တိ ရူပက္ခန္ဓာဒိသသဘာဝသမူဟဝသေန စက္ခာယတနာဒိသသဘာဝဝိသေသဝသေန စ။ “သသဘာဝသမူဟသဘာဝဘေဒဝသေနာ”တိ စ ပဌော။ တတ္ထ **သမူဟသဘာဝတေ**တိ သဘာဝသန္တာနံ အဝတ္ထာဝိသေသဝိစုရံ သမူဟဝသေန လက္ခဏမေတဟ။ တထာ ဟိ ခန္ဓပညတ္တိယာပိ သဘာဝပညတ္တိတာ ဝုတ္တာ။ **တာယာ**တိ အာယတနပညတ္တိအာဒိပ္ပဘေဒါယ သဘာဝပညတ္တိယာ။ **ဝိဘတ္တာ သဘာဝပညတ္တီ** တိ “ဖဿော ဖုသနာ”တိအာဒိနာ (ဓ. သ. ၂) ဝိဘတ္တာ ဖဿာဒိသဘာဝပညတ္တိ။ **သဗ္ဗာပိ** တိ ပိ-သဒ္ဒေန သဘာဝဓမ္မေသု သာမညဝသေန ပဝတ္တံ ကုသလာဒိပညတ္တိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ရူပါဒိဓမ္မာနံ သမူဟော သန္တာနေန ပဝတ္တမာနော အဝတ္

ထာဝိသေသသဟိတော ကေတ္တဂ္ဂဟဏနိဗန္ဓနော သတ္တောတိ တေဟရီယတီတိ သော သဘာဝဓမ္မော နာမ ပန န ဟောတီတိ အာဟ **“ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပန အသဘာဝပညတ္တိ”** တိ။ **တာယာ**တိ ပုဂ္ဂလပညတ္တိယာ။ ယသ္မာ ပန ဓမ္မာနံ ပဗန္ဓော သမူဟော စ ဓမ္မသန္နိဿိတောတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ, တသ္မာ **“ပရိညေယျာဒိသဘာဝဓမ္မေ ဥပဟာအယ ပဝတ္တိတော”**တိ ဝုတ္တံ။

ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ ပန “သဘာဝပညတ္တီ”တိ ဝုတ္တာ, **အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ** “အသဘာဝပညတ္တီ”တိ ဝုတ္တာ။ **သဗ္ဗာ ပညတ္တိယော** တိ ဥပဟာအယပညတ္တိကိစ္စပညတ္တိအာဒယော သဗ္ဗာ ပညတ္တိယော။ ယဒိ သဗ္ဗာ ပညတ္တိယော ဣဓ ဒဿိတာ ဟောန္တိ, ကထံ “ပုဂ္ဂလပညတ္တိ”တိ နာမံ ဇာတန္တိ အာဟ **“ခန္ဓာဒိပညတ္တီသု”** တိအာဒိ။ **အညတ္တာ**တိ ဓမ္မသင်္ဂဟာဒီသု။ **ယေ ဓမ္မေ** တိ ယေ ခန္ဓာဒိဓမ္မေ။ **ပညတ္တိယာ ဝတ္ထုဘာဝေနာ** တိ ပညာပနဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန။ အဓိဋ္ဌာနဥဟိ ပညာပေတဗ္ဗမ္မော ပညာပနဿ။ ဧတ္ထ ကတ္တ ခန္ဓာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ပုဂ္ဂလော ဂဟိတော။ **ယေ ဓမ္မေ**တိ တ ယေ ပညတ္တိဓမ္မေ။ **ပညာပေတုကာမော**တိ နိက္ခိပိတုကာမော ဝတ္ထုဘေဒတော အသင်္ကရတော ဌပေတုကာမော။ **ပညတ္တိပရိစ္ဆေဒ** န္တိ စ ဝတ္ထုဘေဒတိန္နံ ပညတ္တိဘူတံ ပရိစ္ဆေဒံ။ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သာမညပ္ပဘေဒပညာပနာ တိ သာမညဘူတာနံ ဝိသေသဘူတာနဉ္စ အတ္ထာနံ ပညာပနာ။ **တေသန္တိ** အတ္ထ-သဒ္ဒ အပေက္ခာယ ပုလ္လိင်္ဂနိဒ္ဒေသော။ **တတ္ထာ** တိ ပညာပနာယ အတ္ထဒဿနဘူတေသု ဒဿနာဒီသု။ **ဣဒမေဝံနာမက** န္တိ ဣဒံ ရူပန္ဒာဒိအတ္ထဇာတံ ဣတ္ထန္နာမကံ ရူပက္ခန္ဓဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိသမညံ။ **တံတံကောဋ္ဌာသိကကရဏ** န္တိ ရူပဝေဒနာဒိတံတံအတ္ထဝိဘာဂပရိယာပန္နတာဟာဒနံ။ တထာ သညုပ္ပာအနမေတတိ အာဟ **“ဇောစနမေဝ နိက္ခိပနာ”** တိ။ ဇောစနဉှိ ဇောစနေယျသန္တာနေ ဇောဓေတဗ္ဗဿ အတ္ထဿ ဌပနန္တိ ကတ္တ “နိက္ခိပနာ”တိ ဝုတ္တံ။ “ပညာပနာ”တိအာဒိနာ ဘာဝသာဓနေန ဝတ္တ သာဓနန္တရမသနေန အတ္ထန္တရပရိကပ္ပာသင်္ကာ သိယာတိ တံ နိတရေတုံ **“ယော ပနာယံ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”** တိ အာဟ။ **တေသံ တေသံ ဓမ္မာန** န္တိ တံတံပညာပေတဗ္ဗဓမ္မာနံ။ ဒဿနဘူတာယ နာမပညတ္တိယာ **ဒိဋ္ဌတာယ,** ဌပနဘူတာယ **ဌပိတတာယ။ တံနိမိတ္တတ** န္တိ တဿ ဒဿနဿ ဌပနဿ စ နိမိတ္တကာရဏတံ။ နိမိတ္တဉှိ ကတ္တုဘာဝေန တေဟရီယတိ ယထာ “ဘိက္ခာ တသေတိ”တိ, “အရိယဘာဝကရာနိ သစ္စာနိ အရိယသစ္စာနီ”တိ စ။

ဟဋ္ဌိယံ အနာဂတတ န္တိ ဝိဇ္ဇမာနတာဒိဝိသေသဝစနေန သဟ ဟဋ္ဌာနာရုဠှတံ။ **ဝိဇ္ဇမာနဿ သတော** တိ ဝိဇ္ဇမာနဿ သမာနဿာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **“ဝိဇ္ဇမာနဘူတဿာတိ အတ္ထော”** တိ အာဟ။ **တထာ**တိ သစ္စိက ဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန **အဝိဇ္ဇမာနဿ** အနုပလဗ္ဘမာနဿ။ တံ ပန အနုပလဗ္ဘမာနတံ တထာ-သဒ္ဒေန ဗျတိရေကဝသေန ဒီပိတံ ဟာကဋ္ဌုတရံ ကာတုံ **“ယထာ ကုသလာဒီနီ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဝိနိဝတ္တသဘာဝတနီ** တိ ဝိဘတ္တသဘာဝတနိ။ **ဥပလဒ္ဓိ** တိ ဂဟဏံ။ **တေနာကာရေနာ**တိ တေန ရူပဝေဒနာဒိအာကာရေန အဝိဇ္ဇမာနဿ။ **အညေနာကာရေနာ**တိ တတော ရူပဝေဒနာဒိတော အညေန တဗ္ဗိနိမုတ္တေန ပညာပေတဗ္ဗပညာပနာကာရေန ဝိဇ္ဇမာနဿ။ ပညတ္တိဒုကေ ဝုတ္တမေဝ “အယဉ္စ တအေ သေဝတ္တိကထာယ ပဋ္ဋိသိဒ္ဓေ”တိအာဒိနာ။ **လောကနိရုတ္တိမတ္တသိဒ္ဓဿာ** တိ ဧတ္ထ **မတ္တ**ဂ္ဂဟဏံ တဿ ပညတ္တိဝတ္ထုဿ န ကေဝလံ ဝိဇ္ဇမာနသဘာဝတာနိဝတ္တနတ္ထမေဝ, အထ ခော ဝိပရီတဂ္ဂဟနိဝတ္တနတ္ထမ္ပီတိ ဒဿေန္တော **“အနဘိနိဝေသေန စိတ္တေနာ”** တိ အာဟ။ စတုသစ္စပဉ္စက္ခန္ဓာဒိဝိနိမုတ္တံ သစ္စန္တရခန္ဓန္တရာဒိကံ **ပဉ္စမသစ္စာဒိကံ**။ သစေ တံ ကောစိ အတ္ထီတိ ပဋိဇာနေယျ, အယာထာဝဂဟိတဿ တံ တစာ ဝတ္ထုမတ္တမေဝဿာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“သာဘိနိဝေသေန။ပေ။ ဝုတ္တာ”** န္တိ။ ဥဒ္ဒေသေ နိဒ္ဒေသေ စ သတ္တဝန္တံ ပဓာနဘာဝေန အာဂမနံ သန္ဓာယာဟ **“သရူပတော တိဿန္နံ အာဂတတ”** န္တိ။ ဂုဏဘာဝေန ပန ဥဒ္ဒံသောတပညာဝိမုတ္တာဟသာဏလေခာဒိဂ္ဂဟဏေသု ဣတရာပိ တိဿော ပညတ္တိယော ဣမသ္မိံ ပကရဏေ အာဂတာ ဧဝ။

ယထာဝုတ္တဿ။ပေ။ အဝိရောဓေနော တိ “ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တီ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ အဝိလောမနေန။ **အာစရိယတအာ**တိ ဧတ္ထ အတ္ထနောမတိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ, အညတ္ထ ပန အဋ္ဌကထာ စ။ ယထာ စ အဝိရောဓော ဟောတိ, တံ ဒဿေန္တော **“တသ္မာ”** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ပညာပေတဗ္ဗမတ္တတ္ထေန ပညတ္တီ**တိ ဧတေန “အဝိဇ္ဇမာနာ ပညတ္တိ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တီ”တိ ဣမံ သမာသဝိကပ္ပမာဟ။ **အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တီ**တိ ဧတ္ထ ဟိ ဒွေဝ သမာသာ အဝိဇ္ဇမာနဿ, အဝိဇ္ဇမာနာ တ ပညတ္တီတိ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ တေသု ပုရိမေန နာမပညတ္တိ ဝုတ္တာ, ဒုတိယေန ဥပဟာအပညတ္တိအာဒိဘေအ ဣတရာပိ။ **သသဘာဝံ** ဝေဒနာဒိကံ။ **တဇ္ဇပရမတ္ထ**

နာမလာဘာတောတိ တဇ္ဇသ္သ တဒနုရူပသ္သ ပရမတ္ထသ္သ အနုဝတ္တသ္သ နာမသ္သ လဘာနတော, အနုဘာဝနာဒိသ ဘာာတနံ ဓမ္မာနံ ပရမတ္ထိကသ္သ ဝေဒနာဒိနာမသ္သ လဘာနတ္တာတိ အတ္ထော ။ ဧတေန ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော မတ္တ-သဒ္ဒော, တေန စာယံ ဝိသေသော နိဝတ္တိတောတိ ဒဿေတိ။ **ပရတော လဘိတဗ္ဗ** န္တိ ပရံ ဥပာဒာယ လဒ္ဓဗ္ဗံ ယထာ ရူပာဒိကေ ဥပာဒာယ သတ္တောတိ နိဿဘာဝသမူဟသန္တာနာဒိ ပညတ္တိဝတ္ထု။ **ကေတ္တေနာ** တိ အနုညတ္တေန။ **အနုပလဗ္ဘသဘာဝတာ** ဉာဏေန အဂ္ဂဟေတဗ္ဗသဘာဝတာ, ယတော တေ နဝတ္တဗ္ဗာတိ ဝုစ္စန္တိ။

သသူကသာလိရာသိအာဒိအာကာရေန သံကုစိတဂ္ဂေ တသဝတသုဒေတဒီနံ ဝိယ မောလိဝိသေသော ကိရီဋံ, သော ပန မကုဋဝိသေသောပိ ဟောတိယေတတိ အာဟ **"ကိရီဋံ မကုဋ"**န္တိ။ **သဗ္ဗသမောရောဓာ**တိ သဗ္ဗာသံ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိအာဒီနံ ဆန္နံ ပညတ္တီနံ အန္တောကရဏံ။ **သင်္ခာတဗ္ဗပ္ပဓာနတ္တာ** တိ ဉာဒံ လက္ခဏဝစနံ။ န ဟိ သဗ္ဗာပိ ဥပနိဓာပညတ္တိသင်္ခာဝသေန ပဝတ္တာ, နာပိ သဗ္ဗာ သင်္ခာတဗ္ဗပ္ပဓာနာ။ **ဒုတိယံ တတိယ**န္တိအာဒိကံ ပန ဥပနိဓာပညတ္တိယာ, **ဒွေဝ တီဏီ**တိအာဒိကံ ဥပနိက္ခိတ္တပညတ္တိယာ ဧကဒေသံ ဥပလက္ခဏဝသေန ဒဿေန္တော တဿ စ သင္ကေယ္ယပ္ပဓာနတာယာဟ **"သင်္ခာတဗ္ဗပ္ပဓာနတ္တာ"** တိ။ ပူရဏတ္တော ဟိ သဒ္ဒော တဒတ္ထဒီပနမုခေန ပူရေတဗ္ဗမတ္ထံ ဒီပေတိ။ သော စ သင်္ခာဝိသယော ပဓာနောတတိ ဒုတိယာဒီနံ ပညတ္တီနံ သင်္ခာတဗ္ဗပ္ပဓာနတာ ဝုတ္တာ။ ယာဝ ဟိ ဒသသင်္ခာ သင်္ခေယ္ယပ္ပဓာနာတိ။ တထာ **ဒွေဝ တီဏီ**တိအာဒီနမ္ပိ ပညတ္တီနံ။ သင်္ခာတဗ္ဗော ပန အတ္ထော ကောစိ ဝိဇ္ဇမာနော, ကောစိ အဝိဇ္ဇမာနော, ကောစိ သဟ ဝိသုဥ္စ တဒုဘယံ မိဿောတိ **ဆပိ ပညတ္တိယော ဘဇတီ** တိ။

ဥာတရာတိ ဥပာဒာသမောဓာနတဇ္ဇာသန္တတိပညတ္တိယော ဝုတ္တာဝသေသာ ဥပနိဓာပညတ္တိဥပနိက္ခိတ္တပညတ္တိယော စ။ သတ္တရထာဒိဘေဒာ ဥပာဒာပညတ္တိ, ဒီဃရဿာဒိဘေဒာ ဥပနိဓာပညတ္တိ စ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ဟတ္ထဂတာဒိဝိသိဋ္ဌာ ဥပနိဓာပညတ္တိ, သမောဓာနပညတ္တိ စ အဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ တထေဝ "သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဗ္ရဟ္မဿရော"တိအာဒိကာ ဝိဇ္ဇမာနဂဗ္ဘာ ဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိံ ဘဇန္တီတိ အာဟ **"ယထာ ယောဂံ တံ တံ ပညတ္တိ"**န္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဒုတိယံ တတိယံ။ပေ။ ဘဇန္တီ"တိ။ **ယဥ္စဟိ**တိအာဒိ ယထာဝုတ္တဥပနိဓာဥပနိက္ခိတ္တပညတ္တီနံ အဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝသမတ္ထနံ။ တတ္ထ **တဥ္စ သင်္ခာန** န္တိ ယံ "ပဉ္စမံ ဧေ"န္တိအာဒိကံ သင်္ခာနံ, တဥ္စ သင်္ခာမုခေန ဂဟေတဗ္ဗရူပံ။ **စ**-သဒ္ဒေန သင္ခေယ္ယံ သင်္ဂဏှာတိ။ တမ္ပိ ဟိ ပညာပေတဗ္ဗံ ပညတ္တီတိ။ တဿာ ပန ပရမတ္ထတော အဘာဝေ ဝုတ္တောယေဝ။ **ကိဥ္စိ နတ္ထိ** တိ ပရမတ္ထတော ကိဥ္စိ နတ္ထိ။ **တထာ**တိ ဉာမိနာ အဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနဘာဝန္တိ ဧတံ အာကမ္မတိ။ တေနာဟ **"န ဟိ။ပေ။ ဝိဇ္ဇမာနော"**တိ။

သြကာသေတိ အဝီစိပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိပရိစ္ဆိန္နေ ပဒေသေ။ သော ဟိ ကာမာဓိဋ္ဌာနတော "ကာမော"တိ ဝုစ္စတိ။ **ကမ္မနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓေသု** တိ ဉာမိနာ ဥတ္တရပဒလောပေန ကာမဘဝံ "ကာမော"တိ ဝဒတိ။ ဘဏနံ သဒ္ဒော စေတနာတ, တံသမင်္ဂိတာယ တဗ္ဗိသိဋ္ဌေ ပုဂ္ဂလေ ဘာဏကောတိ ပညတ္တီတိ အာဟ **"ဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိပက္ခံ ဘဇတီ"**တိ။ ယေဘုယ္ယေန ရူပာယတနဂ္ဂဟဏမုခေန ရူပသင်္ခာတေန သဏ္ဌာနံ ဂယှတီတိ တဿ တေန အဘေဒေပစာရံ ကတွာ ဝုတ္တံ **"ရူပာယတနသင်္ခာတေန သဏ္ဌာနေနာ"** တိ။ ယံ အဘေဒေပစာရံ ဘိန္ဒိတုံ အဇာနန္တာ နိကာယန္တရိယာ ရူပာယတနံ သဏ္ဌာနသဘာဝံ ပဋိဇာနန္တိ။ "ကိသော ပုဂ္ဂလော, ထူလော ပုဂ္ဂလော, ကိသော ဒဏ္ဍော, ထူလော ဒဏ္ဍော"တိအာဒိနာ ပုဂ္ဂလာဒီနံ ပညာပနာ တထာတထာသန္နိဝိဋ္ဌေ ရူပသင်္ခာတေ ကိသာဒိသဏ္ဌာနပညတ္တိ, န ရူပာယတနမတ္တေတိ အာဟ **"သဏ္ဌာနန္တိ တ ရူပာယတနေ အဂ္ဂဟိတေ"** တိ။ **ပစ္စတ္တဓမ္မနာမဝသေနာ** တိ "ပထဝီ ဖဿော"တိအာဒိနာ ဓမ္မာနံ တံတံနာမဝသေန။ ကိစ္စပညတ္တိအာဒိဝိဘာဂေန ပဝတ္တော အယမ္ပိ အာစရိယဝာဒော "ကိစ္စပညတ္တိ ဧကစ္စာ ဘူမိပညတ္တိ ပစ္စတ္တပညတ္တိ အသင်္ခတပညတ္တိ စ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, လိင်္ဂပညတ္တိ ဧကစ္စာ ပစ္စတ္တပညတ္တိ စ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, ဧကစ္စာ ကိစ္စပညတ္တိ ဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, ဧကစ္စာ ဘူမိသဏ္ဌာနပညတ္တိ ဝိဇ္ဇမာနေန တ အဝိဇ္ဇမာနေန တ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တီ"တိ ဒဿိတတ္တာ "ဓမ္မကထာ ဉာတ္တိလိင်္ဂ"န္တိအာဒီနံ ဝိဇ္ဇမာနေနဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝေ, အဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝေ စ ဒဿိတနယောတိ အာဟ **"သဗ္ဗသင်္ဂဟကောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"** တိ။ ဥပာဒာပညတ္တိအာဒိဘာဝေ စေတ္ထ ကိစ္စပညတ္တိအာဒီနံ ကိစ္စပညတ္တိအာဒိဘာဝေ စ တာသံ ယထာရဟံ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။

၂. **သင္ခေပပ္ပဘေဒဝသေနာ** တိ ''ယာဝတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ''တိ သဗ္ဗေပိ ခန္ဓေ ခန္ဓဘာဝသာမညေန သံခိပနဝသေန, ''ယာဝတာ ရူပက္ခန္ဓော''တိအာဒိနာ ခန္ဓာနံ တတော သာမညတော ပကာရေဟိ ဘိန္ဒနဝသေန စ။ **အယံ အတ္ထော** တိ အယံ ပညတ္တိသင္ခာတော အတ္ထော။ သာမညတော တ ဟိ ဓမ္မာနံ ပညာပနံ ဟောတိ ဝိသေသတော တ။ ဝိသေသော စေ တ္ထ အတ္တနော သာမညာပေက္ခာယ ဝေဒိတဗ္ဗော, ဝိသေသာပေက္ခာယ ပန သောပိ သာမညံ သမ္ပဇ္ဇတီတိ ''ကိတ္တာဝ တာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ''တိ ပုစ္ဆာယ သင္ခေပတော ဝိဿဇ္ဇနဝသေန ''ယာဝတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ''တိ ဝုတ္တန္တိ တတ္ထာ ပိ ''ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ''တိ အာနေတ္ဂတ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ အာဟ **''ယာဝတာ။ပေ။ ပညတ္တိ''** တိ။ ''ယာဝတာ ပဉ္စက္ ခန္ဓာ, တ္တာဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ။ ယာဝတာ ရူပက္ခန္ဓော။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော, တ္တာဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပည တ္တိ''တိ ဧဝမေတ္ထ ဟဋ္ဌိယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝဉှိ သင္ခေပတော ပဘေဒတော စ ခန္ဓပညတ္တိ ဝိဿဇ္ဇိတာ ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဣမသ္သေဝ အတ္ထသ္သ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဘာဝံ ဒသ္သေန္တော **''ယတ္တကေန။ပေ။ အာဒိ ကေနာ''**တိ အာဟ။ **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇနသ္သ အတ္ထဝစနေ, တသ္မိံ တ ဝိဿဇ္ဇနဟဋ္ဌေ တဒတ္ထဝစနေ စ။ **ပဘေဒနိဒ္ဒေသနမတ္တ** န္တိ ပဘေဒသ္သ ဥဒာဟရဏမတ္တံ။ **အဝုတ္တောပိ သဗ္ဗော** ဘူတုပာဒိကော, သုခာဒိကော စ ပ ဘေဒော။ တံ ပန ဘူမိမုခေန ဒသ္သေတုံ **''ရူပက္ခန္ဓော ကာမာဝစရော''** တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ အဋ္ဌကထာယံ အာဂတနယေန ဟဋ္ဌိယာ အတ္ထယောဇနံ ဒသ္သေတ္ဂတ ဣဒါနိ တံ ပကာရန္တရေန ဒသ္သေတုံ **''အယံ တ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အယံ တ**တိ ဝုစ္စမာနံ သန္ဓာယာဟ။ **တ္တော** တိ တေသိံ ခန္ဓပညတ္တိဝိဿဇ္ဇ နေ။ **ဣဒန္တိ** ဣဒံ ပဒံ။ **ယတ္တကော။ပေ။ ခန္ဓပညတ္တိယာ ပဘေဒော** တိ ဣမိနာ သင္ခေပတော ဝိတ္ထာရတော စ ခန္ဓာနံ ပဘေဒံ ပတိ ပညတ္တိဝိဘာဂေတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တေနာဟ **''ဝတ္ထုဘေဒေန။ပေ။ ဒသ္သေတီ''** တိ။ **ပကရဏန္တရေ** တိ ဝိဘင်္ဂပကရဏေ။ တတ္ထ ဟိ သာတိသယံ ခန္ဓာနံ ဝိဘာဂပညတ္တိ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ **''သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ န ဟိ။ပေ။ ကထိတာ''**တိ။ တ္တေ စ ပဌမနယေ သမုခေန, ဒုတိယေ ဝတ္ထုမုခေန ပညတ္တိယာ ဝိဘာဂ ဒဿိတာတိ အယ မေတေသံ ဝိသေသော။

သေ နယောတိ ဣမိနာ ခန္ဓပညတ္တိယာ ဝုတ္တမတ္ထံ အာယတနပညတ္တိယာဒီသု အတိဒိသတိ။ တတ္ထ **''ယာဝ တာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ''**တိ, **''ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ''** တိ ဣဒံ ပညတ္တိနိဒ္ဒေသဟဋ္ဌိယာ အာဒိပရိယောသာနဂ္ဂဟဏမုခေန ဒသ္ သနံ။ **''ယာဝတာ ဒွါဒသာယတနာနိ''**တိ, **''အာယတနာနံ အာယတနပညတ္တိ''** တိ ဣမသ္သ အတ္ထော **''ယတ္တကေ န ပညာပနေန သင္ခေပတော ဒွါဒသာယတနာနိ''**တိ ဧတေန ဒဿိတော, **''ယာဝတာ စက္ခာယတန''**န္တိအာဒိကသ္သ ပန **''ပဘေဒတော စက္ခာယတန''**န္တိအာဒိကေနာတိ။ တတ္ထ **''စက္ခာယတနံ။ပေ။ ဓမ္မာယတန''** န္တိ ပဘေဒနိဒ္ဒေသန မတ္တမေတံ။ ဧတေန အဝုတ္တောပိ သဗ္ဗော သင်္ဂဟိတော ဟောတီတိ **''တတ္ရာပိ ဒသာယတနာ ကာမာဝစရာ''** တိအာဒိ ဝု တ္တံ။ အယံ တ တ္တေ ဟဋ္ဌိယာ အတ္ထယောဇနာ – ''ယာဝတာ''တိ ဣဒံ သဗ္ဗေဟိ ပဒေဟိ ယောဇေတ္ဂတ ''ယတ္တကာ နိ ဒွါဒသာယတနာနိ။ပေ။ ယတ္တကော ဒွါဒသန္နံ အာယတနာနံ, တပ္ပဘေဒာနဉ္စ စက္ခာယတနာဒီနံ ပဘေဒော, တတ္ တကော အာယတနာနံ အာယတနပညတ္တိယာ ပဘေဒော''တိ ပကရဏန္တရေ ဝုတ္တေန ဝတ္ထုပဘေဒေန အာယတနပည တ္တိယာ ပဘေဒံ ဒသ္သေတီတိအာဒိနာ ဣတရပညတ္တိသုပိ နယော ယောဇေတဗ္ဗော။

၃. ''ဆ ပညတ္တိယော။ပေ။ ပုဂ္ဂလပညတ္တီ''တိ ဣမံ အပေက္ခိတ္ဂတ ''ကိတ္တာဝတာ။ပေ။ တ္တာဝတာ ဣန္ဒ္ ရိယာနံ ဣန္ဒ္ရိယပညတ္တီ''တိ အယံ ဟဋ္ဌိပဒေသော နိဒ္ဒေသောပိ သမာနော ပကရဏန္တရေ ဝတ္ထုဘေဒေန ဝုတ္တံ ခန္ဓာဒိ ပညတ္တိပ္ပဘေဒံ ဥဒ္ဒေသာယ ဥဒ္ဒေသောယေဝ ဟောတီတိ အာဟ **''ဥဒ္ဒေသမတ္တေနေတတိ အတ္ထော''** တိ။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. ဓာတုနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. **ပစ္စနီကဓမ္မာနံ** ဈာပနဋ္ဌေန ဈာနံ, တတော သုဋ္ဌု ဝိမုစ္စနဋ္ဌေန ဝိမောက္ခောတိ နိပ္ပရိယာယေန ဈာနင်္ဂာနေဝ ဝိမောက္ခောတိ အဋ္ဌကထာအဓိပ္ပာယော။ ဋီကာကာရေန ပန ''အဘိဘာယတနံ ဝိယ သသမ္ပယုတ္တံ ဈာနံ ဝိမောက္ ခော''တိ မညမာနေန **''အဓိပ္ပာယေနာဟာ''** တိ ဝုတ္တံ။ ဈာနဓမ္မာ ဟိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံယေဝ ပဋိပက္ခတော

ဝိမုစ္စန္တိ, န ဝိနာ, တထာ အဘိရတိံသေန အာရမ္မဏေ နိရာသင်္ကပ္ပဝတ္တိံပီတိ အဓိပ္ပာယော။ ယထာ တ ဈာနင်္ဂါနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝတော သဝိသေသော ဈာနပရိယာယော, ဧဝံ ဝိမောက္ခကိစ္စယောဂတော တေသံ သဝိသေသော ဝိမောက္ခပရိယာယော, တဒုပစာရေန သမ္ပယုတ္တာနံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပဌမံ သမင်္ဂိဘာဝတ္ထ** န္တိ ပဋိလာဘံ သန္ဓာယာဟ။ ''ဖုသိတွာ ဝိဟရတီတိ ပဋိလဘိတွာ ကြရိယတီ''တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယံ ''ယေန ဟိ သဒ္ဓိံ။ပေ။ ပဋိလဒ္ဓာ နာမ ဟောန္တီ''တိ တေဟိ သာဓေတဗ္ဗသဟဇာတာဒိပစ္စယလာဘောယေဝေတ္ထ ပဋိလာဘော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယထာ ဖဿော ယတ္ထ ဥပ္ပန္နော, တံ အာရမ္မဏံ ဖုသတီတိ ဝုစ္စတိ, ဧဝံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေပိ တံသဘာဝတ္တာတိ အာဟ **''သမ္ဖဿေန ဖုသနတ္ထ''**န္တိ။ တဿ ''ဝိဟရတီ''တိ ကြိယာ သမ္ဗန္ဓော။ **ကြတရေဟီ**တိ ဥပစာရမ္ပီတိအာဒိနာ ဥပစာရပုရိမပ္ပနာပရပ္ပနာနံ ပဋိလာဘကာရဏန္တိ ဝစနေဟိ။ **ကြတရေ ကာရဏတ္ထေ** တိ ''ဥပစာရေန။ပေ။ ဖုသတိယေဝ''တိ ဝုတ္တေ ကာရဏတ္ထဒီပကေ အတ္ထေ။ ဖုသတိ ဖလံ အဓိဂစ္ဆတိ ဧတာယာတိ ကာရဏဘာဝဿ ဖုသနာပရိယာယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဌမတ္ထမေဝ တိ သမင်္ဂိဘာဝတ္ထမေဝ။ **တာနိ အင်္ဂါနိ** တိ ကြိယာ ဈာနကောဋ္ဌာသဘာဝေန ဝုတ္တဓမ္မာယေဝ ဂဟိတာ, န ဖဿပဉ္စမကက္ကန္ဒိယဈာနာဒိဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ **''သေသာ။ပေ။ သင်္ဂဟိတာနိ''** တိ။ **ဧဝံ သတီ**တိ သုခသင်္ခါတဈာနင်္ဂတော ဝေဒနာသောမနဿိန္ဒြိယာနံ သေသိတဗ္ဗဘာဝေ သတိ။ ဧဝဉ္စဟိ နေသံ ဖဿကတာ ကြတရဿ ဖဿိတဗ္ဗတာဝ သိယာ။ တေနာဟ **''သုခဿ ဖုသိတဗ္ဗတ္တာ''** တိ။ **ဝေဒယိတာဓိပတေယျဋ္ဌေဟီ** တိ အာရမ္မဏာနုဘဝနသင်္ခါတေန ဝေဒယိတသဘာဝေန, တဿေဝ သာတဝိသေသသင်္ခါတေန သမ္ပယုတ္တေဟိ အနုဝတ္တနီယဘာဝေန စ။ **ဥပနိဇ္ဈာယနဘာဝေ** ပိ ယထာဝုတ္တဝေဒယိတာဓိပတေယျဋ္ဌဝိသိဋ္ဌော သြဠာရိကဿ အာရမ္မဏဿ နိဇ္ဈာယနဘာဝေ။ အဘိန္နသဘာဝေပိ ဟိ ဓမ္မော ပုရိမဝိသိဋ္ဌပစ္စယဝိသေသသမ္ဘဝေန ဝိသေသေန ဘိန္နာကာရော ဟုတွာ တ ဝိသိဋ္ဌဖလဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ။ ယထေကံယေဝ ကမ္မံ စက္ခာဒိနိဗ္ဗတ္တိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ။ တေန ဝုတ္တံ **''ဝေဒယိတာ။ပေ။ ဝုတ္တတ္တာ''**တိ။ **အင်္ဂါနိ** တိ နာယံ တပ္ပရဘာဝေန ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော အနန္တဘာဝတော, ကေဝလဉ္စ အင်္ဂကနံ ဗဟုတ္တာ ဗဟုဝစနံ, တေန ကိံ သိဒ္ဓံ? ပစ္စေကမ္ပိ ယောဇနာ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ **''ပစ္စေကမ္ပိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ''**တိ။ ယဒိ ''သုခံ ဌပေတွာ''တိ ယောဇနာယံ သေသာ တယော ခန္ဓာ ဟောန္တိ, သေသာ တယော, စတ္တာရော စ ခန္ဓာ ဟောန္တီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ? န, စတူသု တိဏ္ဏံ အန္တောဂဓတ္တာ။ တေနာဟ **''သဗ္ဗယောဇနာ။ပေ။ ဝုတ္တာ''**န္တိ။

၂. အသမယဝိမောက္ခေနာ တိ ဟေဋ္ဌာမဂ္ဂဝိမောက္ခေန။ သော ဟိ လောကိယဝိမောက္ခော ဝိယ အဓိဂမဝဍ္ဎနတ္ထံ ပကပ္ပေတဗ္ဗသမယဝိသေသာဘာဝတော ဧဝံ ဝုတ္တော။ အဂ္ဂမဂ္ဂဝိမောက္ခော ပန ကေစ္စာသဝဝိမုတ္တိဝစနတော ကြမေ နာဓိပ္ပေတော။ တေနာဟ **''ကေစ္စေ အာသဝ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တီ''** တိ။ **ကေစ္စေဟိ အာသဝေဟိ ဝိမုတ္တော** တိ ဒိဋ္ဌာသဝါဒီဟိ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တော။ **အသမယ။ပေ။ လာဘေနာ**တိ ယထာဝုတ္တအသမယဝိမောက္ခဿ ဥပနိဿယဘူတဿ အဓိဂမေန။ တတော ဧဝ **သာတိသယေန,** ကေစ္စေဟိ ကာမာသဝေဟိ ဝိမုတ္တော ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနာတိ အတ္ထော။ **သော ဧဝ** ကေစ္စသမယဝိမောက္ခလာဘီ ယထာဝုတ္တော **သမယဝိမုတ္တော** အသမယဝိမောက္ခဝိသေသဿ ဝသေန သမယဝိမောက္ခပညတ္တိယာ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **သော**တိ အသမယဝိမောက္ခူပနိဿယသမယဝိမောက္ခလာဘီ။ **တေန** သာတိသယေန သမယဝိမောက္ခေန။ **တထာဝိမုတ္တော၀ ဟောတီ** တိ ဧတ္ထ **ကြတိ**-သဒ္ဒော ဟေတုအတ္ထော။ ယသ္မာ တထာဝိမုတ္တော ဟောတိ, တသ္မာ သမယဝိမုတ္တပညတ္တိံ လဒ္ဓုံ အရဟတီတိ ပရိညာတတ္ထံ ဟေတုနာ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ဗျတိရေကမုခေနပိ တမတ္ထံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကာတုံ **''ပုထုဇ္ဇနော ပနာ''** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သမုဒာစာရဘာဝတော**တိ သမုဒာစာရဿ သမ္ဘဝတော။ **သော**တိ ဈာနလာဘီ ပုထုဇ္ဇနော။

ယဒိ ပုနရာဝတ္တကဓမ္မတာယ ပုထုဇ္ဇနော သမယဝိမုတ္တောတိ န ဝုတ္တော, တဒဘာဝတော ကသ္မာ အရဟာ တထာ န ဝုတ္တောတိ အာဟ **''အရဟာတော ပနာ''**တိအာဒိ။ **တဒကာရဏဘာဝ**န္တိ တေသံ ဝိမောက္ခာနံ, တဿ တ သမယဝိမုတ္တိဘာဝဿ အကာရဏဘာဝံ။ **သဗ္ဗော** တိ သုက္ခဝိပဿကောပိ သမထယာနိကောပိ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘီပိ ။ ဗဟိအဗ္ဘန္တရဘာဝတ အပေက္ခာသိဒ္ဓါ, ဝတ္တုံ အဓိပ္ပာယဝသေန ဂဟေတဗ္ဗရူပာ စာတိ အာဟ **''ဗာဟိရာနန္တိ လောကုတ္တရတော ဗဟိဘူတာန''**န္တိ။

၃. **ရူပတော အညံ န ရူပန္တိ** တတ္ထ ရူပပဋိဘာဂံ ကသိဏရူပာဒိ ရူပ-သဒ္ဒေန ဂဟိတန္တိ တဒညံ ပဌမတတိယာရုပ္ပ ပဝိသယမတ္တံ အရူပက္ခန္ဓနိဗ္ဗာနဝိနိမုတ္တံ အရူပ-သဒ္ဒေန ဂဟိတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဋိပက္ခဘူတေဟိ ကိလေသစောရေဟိ အမူသိတဗ္ဗံ ဈာနမေဝ **စိတ္တမဉ္ဇူသံ။ သမာဓိ** န္တိ တ သမာဓိသီသေန ဈာနမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄. **အတ္တနော အနုရူပေန ပမာဒေနော**တိ ဧတ္ထ အနာကမိနော အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု အသက္ကစ္စအသာတစ္စ ကိရိယာဒိနာ။ ခီဏာသဝဿ ပန တာဒိသေန ပမာဒပတိရူပကေန, တာဒိသာယ တ အသက္ကစ္စကိရိယာယ။ သာ စဿ ဥ ဿုက္ကာဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသဗ္ဗုဿုက္ကာ ဟိ တေ ဥတ္တမပုရိသာ။ **သမယေန သမယ**န္တိ သမ ယေ သမယေ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ ကရဏဝစနံ ဥပယောဂဝစနဥ္စ။ **အနိပ္ဖတ္တိတော** တိ သမာပဇ္ဇိတုံ အသက္ကုဏေ ယ္ယတော။ **အဿာ** တိ ''တေသဥ္စဟိ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တဿ ဣမဿ အဋ္ဌကထာဝစနဿ။ **တေနာ**တိ ယထာဘာတေန သုတ္တေန။

၅. ယေနာဓိပ္ပာယေန **''ဓမ္မေဟီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ဝုတ္တံ, တံ ဝိဝရန္တော **''ဣဓ''**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣဓ** တိ ''ပရိဟာနဓမ္မော အပရိဟာနဓမ္မော''တိ ဧတသ္မိံ ပဒဒွဝယေ။ **တတ္ထာ** တိ ''ကုပ္ပဓမ္မော အကုပ္ပဓမ္မော''တိ ပဒဒွ ဝယေ။ သတိ ဝစနနာနတ္တေ အတ္ထေဝ ဝစနတ္ထနာနတ္တန္တိ အာဟ **''ဝစနတ္ထနာနတ္တမတ္တေန တ''** တိ။ ဝစနတ္ ထဂ္ဂဟဏမုခေန ဂဟေတဗ္ဗဿ ပန ဝိဘာဝနတ္ထဿ နတ္ထေတ္ထ နာနတ္တံ, ယတော တေသံ ပရိယာယန္တရတာ သိဒ္ဓိ။

၇-၈. **သမာပတ္တိစေတနာ** တိ ယာယ စေတနာယ သမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တေတိ သမာပဇ္ဇတိ စ။ တေနာဟ **''တဒဘယူ ဟနာ''**တိ။ အာရက္ခာပစ္စုပဋ္ဌာနာ သတီတိ ကတွ္ာ အာဟ **''အနုရက္ခဏာ။ပေ။ သတီ''** တိ။ တေနာဟ ''ဓောရက္ခော သတာရက္ခေန စေတသာ ဝိဟရတီ''တိ။ တထာ ဟိ သာ ''ကုသလာကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသတီ''တိ ဝုတ္ တာ။

၁၁. အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌောပိ ဣတရမဂ္ဂဋ္ဌာ ဝိယ အနုပစ္ဆိန္နဘယတ္တာ ဘယူပရတတေဟာရံ လဘတီတိ အာဟ **''အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌော စ။ပေ။ ဘယူပရတော''** တိ။

၁၂. **ကေစီ**တိ တိပေဟတုကပဋိသန္ဓိကေ မန္ဒဗုဒ္ဓိကေ သန္ဓာယာဟ။ တေန ဝုတ္တံ **''ဒုပ္ပညာတိ ဣမိနာ ဂယ္ဟန္တီ''**တိ။ ဒုဗ္ဗလာ ပညာ ယေသံ တေ ဒုပ္ပညာတိ။

၁၄. အနိယတဓမ္မသမန္နာဂတသ္သေဝ ပစ္စယဝိသေသေန နိယတဓမ္မပဋိလာဘောတိ အာဟ **''ယတ္ထ။ပေ။ ဟောန္တီ''**တိ။ **တဒဘာဝ**တိ နိယတာနိယတတေမိဿာယ ပဝတ္တိယာ အဘာဝ။

၁၆. **ပရိယာဒိယိတဗ္ဗာနီ** တိ ပရိယာဒကေန မဂ္ဂေန ခေပေတဗ္ဗာနိ။ တဏှာဒီနံ ပလိဗုဓနာဒိကိရိယာယ မတ္တကပ္ ပတ္တိယာ သီသဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော, နိဗ္ဗာနဿ ပန ဝိသင်္ခာရဘာဝတော သင်္ခာရသီသတာ။ တေနာဟ **''သင်္ခါရဝိ ဝေကဘူတော နိရောဓော''**တိ။ ကေစိ ပန ''သင်္ခါရသီသံ နိရောဓသမာပတ္တိ''တိ ဝဒန္တိ, တံ တေသံ မတိမတ္တံ ပညတ္ တိမတ္တဿ သီသဘာဝတနုပပတ္တိတော တဒုဒ္ဓဥ္စ သင်္ခါရပ္ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော။ **သဟ ဝိယာ**တိ ကေဇ္ဇံ ဝိယ။ ဧ တေန သမ-သဒ္ဒဿ အတ္ထမာဟ။ သဟတ္ထော ဟေသ သမ-သဒ္ဒော။ **သံသိဒ္ဓိဒဿနေနာ** တိ သံသိဒ္ဓိယာ နိဋ္ဌာနသ္ သ ဥပရမဿ ဒဿနေန။

ဣဓာတိ ဣမိဿာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိပာဠိယာ, ဣမိဿာ တ တဒဋ္ဌကထာယ။ **ကိလေသပဝတ္တသီသာန** န္တိ ကိ လေသသီသပဝတ္တသီသာနံ။ တေသု ဟိ ဂဟိတေသု ဣတရမ္ပိ ပရိယာဒိယိတဗ္ဗံ ကိလေသဘာဝေန ပရိယာဒိယိတဗ္ဗတာ သာမညေန စ ဂဟိတမေဝ ဟောတီတိ ကိလေသဝဋ္ဋပရိယာဒာနေန မဂ္ဂဿ ဣတရဝဋ္ဋာနမ္ပိ ပရိယာဒိယနံ။ ဝဋ္ဋုပစ္ ဆေဒကေန မဂ္ဂေနေဝ ဟိ ဇီဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ အနဝသေသတော နိရုဇ္ဈတီတိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပဝတ္တသီသံ ဝိသုံ ဂဟိ တန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''ပဝတ္တသီသမ္ပိ''** တိအာဒိ။ ဩဠာရိကော စ အနောဠာရိကော စ ကိလေသပရိယာဒာနေ သတိ သိ ဇ္ဈမာနာ ပစ္စဝေက္ခဏာတရာ တေန နိပ္ဖာဒေတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တာ။ တေနေတဟ **''ကိလေသပရိယာဒာနသ္သေဝ တ ရာ''**တိ။ ဣဓာနိ တမတ္ထံ အာဂမေန သာဓေန္တော **''ဝိမုတ္တသ္မိံ''** န္တိအာဒိမာဟ။ **စုတိစိတ္တေန ဟောတီ** တိ ဣဒံ ယ

ထာဝုတ္တဿ ကိလေသပရိယာအနုသမာပနဘူတဿ ပစ္စဝေက္ခဏာတရဿ စုတိစိတ္တေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ဝုတ္တံ, တသ္မာ စုတိစိတ္တေန ပရိစ္ဆေဒကေန ပရိစ္ဆိန္နံ ဟောတီတိ အတ္ထော။

၁၇. **တိဋ္ဌေယျာ** တိ န ဥပဂစ္ဆေယျ။ ဌာနဥပဂတိ ဂတိနိဝတ္တိ။ တေန ဝုတ္တံ **“နပ္ပဝတ္တေယျာ”** တိ။

၁၈. ပယိရုပာသနာယ ဗဟူပကာရတ္တာ **ပယိရုပာသိတဗ္ဗတ္တာ** ။

၂၀. အဂ္ဂဝိဇ္ဇာ ယဿ အနဓိဂတဝိဇ္ဇာဒွယဿ ဟောတိ, သော စေ ပစ္ဆာ ဝိဇ္ဇာဒွယံ အဓိဂစ္ဆတိ, တဿ ပဌမံ အဓိဂတဝိဇ္ဇာဒွယဿ ဝိယ အတေဝိဇ္ဇတာဘာဝတ ယဒိပိ နိပ္ပရိယာယတော တေဝိဇ္ဇတာ, ပဌမံ အဓိဂတဝိဇ္ဇာဒွယဿ ပန သာ သဝိသေသာတိ ဒဿေန္တော **“ယာယ ကတကိစ္စတာ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အဂ္ဂဝိဇ္ဇာ** တိ အာသဝက္ခယဉာဏံ, အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏမေဝ ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သာ စ တေဝိဇ္ဇတာတိ ယောဇနာ။

၂၂. **တတ္ထေတ** တိ သစ္စာဘိသမ္ဗောဓေ ဧဝ။

၂၄. **တန္တိ** နိရောဓသမာပတ္တိလာဘိနော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တတာဝစနံ။ **ဝုတ္တလက္ခဏူပပတ္တိကော** တိ ဒွီဟိ ဘာဂေဟိ ဒွေ ဝါရေ ဝိမုတ္တောတိ ဧဝံ ဝုတ္တလက္ခဏေန ဥပပတ္တိတော ယုတ္တိတော သမန္နာဂတော။ **ဧသေဝ နယော** တိ ယထာ စတုန္နံ အရူပသမာပတ္တီနံ ဧကေကတော နိရောဓတော စ ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တာနံ ဝသေန ပဉ္စ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာ ဝုတ္တာ, တထာ သေက္ခဘာဝံ ပတ္တာနံ ဝသေန ပဉ္စ ကာယသက္ခိနော ဟောန္တီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

ဒဿနကာရဏာ တိ ဣမိနာ “ဒိသွာ”တိ ဧတ္ထ တွာ-သဒ္ဒော ဟေတုအတ္ထောတိ ဒဿေတိ ယထာ “သီဟံ ဒိသွာ ဘယံ ဟောတီ”တိအာဒီသု။ ဒဿနေ သတိ ပရိက္ခယော, နာသတီတိ အာဟ **“ဒဿနာယတ္တပရိက္ခယတ္တာ”**တိ။ **ပုရိမကိရိယာ**တိ အာသဝါနံ ခယကိရိယာယ ပုရိမကိရိယာ။ သမာနကာလတ္တေပိ ဟိ ကာရဏကိရိယာ ဖလကိရိယာယ ပုရိမသိဒ္ဓါ ဝိယ ဝေဟာရီယတိ။ **တတော** နာမကာယတော မုစ္စနတော။ ယတော ဟိ ယေန မုစ္စိတဗ္ဗံ, တံ နိဿိတော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ **“နာမနိဿိတကော”** တိ။ **တဿာ** တိ ကာယဒွယဝိမုတ္တိယာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တဘာဝဿ။ အရူပလောကေ ဟိ ဌိတာရဟန္တဝသေနာယမတ္ထော ဝုတ္တော။ တေနာဟ **“သုတ္တေ ဟိ”** တိအာဒိ။

ဒွီဟိ ဘာဂေဟီတိ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒဘာဂေဟိ။ **ဒွေ ဝါရေ**တိ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆိန္ဒနဝသေန ဒွိက္ခတ္တုံ။ **ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တော** တိ ဣဒံ ပဌမတတိယာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ, ဣတရံ ဒုတိယဿ။ အရူပဇ္ဈာနံ ယဒိပိ ရူပသညာဒီဟိ ဝိမုတ္တံ တံသမတိက္ကမာဒိနာ ပတ္တဗ္ဗတ္တာ, ပဝတ္တိနိဝါရကေဟိ ပန ကာမစ္ဆန္ဒာဒီဟိယေဝ သဿ ဝိမုတ္တိ သာတိသယာတိ ဒဿေန္တော **“နီဝရဏသင်္ခာတနာမကာယတော ဝိမုတ္တ”** န္တိ အာဟ။ ယဉ္စာပိ အရူပဇ္ဈာနံ ရူပလောကေ ဝိဝေကဋ္ဌတာဝသေနပိ ရူပကာယတော ဝိမုတ္တံ, တံ ပန ရူပပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂဝိက္ခမ္ဘနေနေဝ ဟောတီတိ ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ ပဓာနန္တိ ဝုတ္တံ **“ရူပတဏှာဝိက္ခမ္ဘနေန ရူပကာယတော စ ဝိမုတ္တတ္တာ”** တိ။ **ဧကဒေသေန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တံ နာမ ဟောတိ** သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ အဘာဝါ။

၂၅. “သတ္တိသယော”တိ ဝိယ သမုဒါယေ ပဝတ္တော ဝေဟာရော အဝယဝေပိ ဒိဿတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“အဋ္ဌဝိမောက္ခေကဒေသေန။ပေ။ ဝုစ္စတီ”** တိ။

၂၆. **ဖုဋ္ဌာန** န္တိ ဖဿိတာနံ, အဓိဂတာနန္တိ အတ္ထော။ **အန္တော** တိ အန္တသဒိသော ဖဿနာယ ပရကာလော။ တဒန္တရော ဟိ တပ္ပရိယောသာနော ဝိယ ဟောတီတိ။ ကာလဝိသယော စာယံ အန္တ-သဒ္ဒော, န ပန ကာလတ္ထော။ တေနာဟ **“အဓိပ္ပာယော”** တိ။ **နာမကာယေကဒေသတော**တိ နီဝရဏသင်္ခာတနာမကာယေကဒေသတော။ **အာလောစိတော ပကာသိတော ဝိယ ဟောတိ** ဝိဗန္ဓဝိက္ခမ္ဘနေန အာလောစနေ ပကာသနေ သမတ္ထဿ ဉာဏစက္ခုနော အဓိဋ္ဌာနသမုပ္ပာဒနတော။ **န တု ဝိမုတ္တော** တိ ဝိမုတ္တောတိ န ဝုစ္စတေဝ။

၂၈. **ဣမံ ပန နယ**န္တိ “အပိစ တေသ”န္တိအာဒိနာ အာဂတဝိဓိံ။ **ယေန ဝိသေသေနာ**တိ ယေန ကာရဏဝိသေသေန။ **သော**တိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တသဒ္ဓါဝိမုတ္တာနံ ယထာဝုတ္တော ပညာယ ဝိသေသော။ **ပဋိက္ခေပေ ကတော** ကာရဏဿ အဝိ

ဘာဝိတတ္တာ။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ဝိယ, ပညာဝိမုတ္တော ဝိယ တ သဗ္ဗထာ အဝိမုတ္တသ္သ သာဝသေသဝိမုတ္တိယ မ္ပိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တသ္သ ဝိယ ပညာယ သာတိသယာယ အဘာဝတော **သဒ္ဓာမတ္တေန ဝိမုတ္တဘာဝတော** ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သဒ္ဓာယ အဓိမုတ္တော**တိ ဣဒံ အာဂမနဝသေန သဒ္ဓာယ အဓိကဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, မဂ္ဂါဓိဂမတော ပနသ္သ ပစ္စက္ခမေဝ ဉာဏဒဿနံ။

၃၁. ''သောတောတိ အရိယမဂ္ဂသ္သ နာမ''န္တိ နိပ္ပရိယာယေန တံသမင်္ဂီ သောတာပန္နောတိ အဓိပ္ပာယေန စောဒကော ''အပိ-သဒ္ဒော ကသ္မာ ဝုတ္တော''တိ စောဒနံ ဥဋ္ဌာပေတွာ **''နနု''**တိအာဒိနာ အတ္တနော အဓိပ္ပာယံ ဝိဝရတိ။ ဣတရော **''နာပန္န''** န္တိအာဒိနာ ပရိဟရတိ။ **သမန္နာဂတော ဝေ နာမ** လောကုတ္တရမ္မာနံ အကုပ္ပသဘာဝတ္တာ။ **ဣတရေဟီ**တိ ဒုတိယမဂ္ဂဋ္ဌာဒီဟိ။ **သော ဇေတ**တိ ပဌမဖလဋ္ဌော ဧဝ။ **ဣတာ**တိ ဣမသ္မိံ သုတ္တက္ခုတ္တုပရမနိဒ္ဒေသေ။ သောတံ တ အရိယမဂ္ဂံ အာဒိတော ပန္နော အဓိဂတောတိ သောတာပန္နောတိ ဝုစ္စမာနေ ဒုတိယမဂ္ဂဋ္ဌာဒီနံ နတ္ထေဝ သောတာပန္နဘာဝတပတ္တိ။ သုတ္တေ ပန **သောတံ** အရိယမဂ္ဂံ **အာဒိတော** မရိယာဒံ အမုဉ္စိတ္ဝာတဝ **ပန္နော** ပဋိပဇ္ဇတီတိ ကတွာ မဂ္ဂသမင်္ဂီ ''သောတာပန္နော''တိ ဝုတ္တော။ ပရိယာယေန ဣတရောပိ တသ္သ အပရိဟာနဓမ္မတ္တာ သောတာပန္နောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဟီနာဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာယ သမုဒယသစ္စံ ဝိယ ဒုက္ခသစ္စမ္ပိ ပစ္စဝေက္ခိတံ ဟောတိ သစ္စဒွဝယပရိယာပန္နတ္တာ ကိလေသာနန္တိ အာဟ **''စတုသစ္စပစ္စဝေက္ခဏာဒီန''** န္တိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဖလပစ္စဝေက္ခဏာဉပရိမဂ္ဂဖလဓမ္မေ စ သင်္ဂဏှာတိ။

၃၂. **မဟာကုလမေတ**တိ ဥဠာရကုလမေဝ ဝုစ္စတိ ''ကုလီနော ကုလပုတ္တော''တိအာဒီသု ဝိယ။

၃၃. သဇ္ဈာနကော အပရိဟီနဇ္ဈာနော ကာလကတော ဗြဟ္မလောကူပဂေ ဟုတွာ ဝဋ္ဋဇ္ဈာသယော စေ, ဥပရူပရိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ နိဗ္ဗာယတီတိ အာဟ **''အနာကာမိသဘာဂေ''**တိ။ ယတော သော ဈာနာနာကာမီတိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ **''အနာဝတ္တိဓမ္မော''** တိ။

၃၄. ပရယောဂေ တွာ-သဒ္ဒော တဒန္တော ဟုတွာ **''ပရသဒ္ဒယောဂေ''** တိ ဝုတ္တော, အပ္ပတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ **''အပ္ပတ္တံ ဟုတွာ''** တိ ဣမိနာ ဝုစ္စတိ။

၃၇. **တေနာ**တိ ''ဥပဟစ္စာ''တိ ပဒေန။ နနု စ ဝေမဇ္ဈာတိက္ကမော **''အတိက္ကမိတွာ ဝေမဇ္ဈံ''** န္တိ ဣမိနာ ပကာသိတော ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။

၄၀. **တဏှာဟာဝဋ္ဋသောတာ** တဏှာဟာဝဋ္ဋဗန္ဓာ။ **တသ္သာ** တိ သောတသ္သ။ သမ္ဗန္ဓေ စေတံ သာမိဝစနံ။ ဥဒ္ဓံ သောတသ္သ ဥပရိဘဝူပဂတာ ဇောသိကာတိ အာဟ **''ယတ္ထ တ တတ္ထ တ ဂန္တွာ''** တိ။ **တသ္သာ** တိ ဥဒ္ဓံသောတသ္သ။ **တတ္ထာ** တိ အဝိဟေသု။ **လဟုသာလဟုသဂတိကာ**တိ လဟုကာလဟုကာယုဂတိကာ, လဟုကာလဟုကဉာဏဂတိကာ တ။ **ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဝ နိဗ္ဗာယနကာဒီဟိ** တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ''အာကာသံ လင်္ဃိတွာ နိဗ္ဗာယတိ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တာ တိသ္သော ဥပမာ သင်္ဂဏှာတိ။ အန္တရာဉပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီဟိ အဓိမတ္တတာ, ဥဒ္ဓံသောတတော အနဓိမတ္တတာ စ အသင်္ခာရသသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီနံ န ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ယောဇနာ။ **တေ ဧတ**တိ အန္တရာဉပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိဥဒ္ဓံသောတာ ဧဝ။ ယဒိ ဧဝံ အသင်္ခာရသသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီနံ ဥပမာဝစနေန တတော မဟန္တတရေဟိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''တတော မဟန္တ။ပေ။ ဒဿနတ္ထ''** န္တိ။

တေနာတိ ''နော စဿ, နော စ မေ သိယာ''တိ ဝစနေန။ **တေနာ**တိ တ ယထာဝုတ္တေန တဿ အတ္ထဝစနေန။ **ဣမဿ ဒုက္ခဿာ** တိ ဣမဿ သမ္ပတိ ဝတ္တမာနဿ ဝိညာဏာဒိဒုက္ခဿ။ **ဥဒယဒဿနံ** ဉာဏံ။ **စတူဟိပီ**တိ ''နော စဿာ''တိ စတူဟိ ပဒေဟိ။ **ယံ အတ္ထိ** တိ ယံ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇတိ ။ တေနာဟ **''ဘူတန္တိ သသဘာဝ''** န္တိ, ဘူတန္တိ ခန္ဓပဉ္စကန္တိ အတ္ထော။ ယထာဟ ''ဘူတမိဒန္တိ, ဘိက္ခဝေ, သမနုပဿထာ''တိ။ **ဝိဝဋ္ဋမာနသော** ဝိဝိစ္စ မာနပဟဒယော တဏှာဟာဒိသောတတော နိဝတ္တဇ္ဈာသယော။ **ဥပေက္ခကော ဟောတီ** တိ စတ္တဘရိယော ဝိယ ပုရိသော ဘယံ နန္ဒိဉ္စ ပဟာယ ဥဒာသိနော ဟောတိ။

အဝိသိဋ္ဌေ တိ ဟီနေ။ **ဝိသိဋ္ဌေ** တိ ဥတ္တမေ။ ''ဘဝေ''တိ ဝတွာ ''သမ္ဘဝေ''တိ ဝုစ္စမာနံ အဝုတ္တတစကံ ဟောတီတိ ဒဿေန္တော **''ပစ္စုပ္ပန္နေ''** တိအာဒိမာဟ။ **ဘူတမေဝ ဝုစ္စတီ** တိ ယံ ဘူတန္တိ ဝုစ္စတိ, တဒေဝ ဘဝတေတိ စ ဝုစ္စတိ, ဘဝတိ အဟောသီတိ တ။ သမ္ဘဝတိ ဧတဿာတိ **သမ္ဘဝော။ တအာဟာရော** တဿ ဘဝဿ ပစ္စယော။ **အနုက္ကမေန မဂ္ဂပညာယာ**တိ ဝိပဿနာနုက္ကမေန လဒ္ဓာယ အရိယမဂ္ဂပညာယ။ **တေနာ**တိ သေက္ခေန။

ဧကကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆၃. **ကသ္မီ** တိ ကသ္မိပိ။ **ကထဉ္စီ** တိ ကေနစိ ပကာရေန, ဝိက္ခမ္ဘနမတ္တေနာပီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အဇ္ဈတ္တဂ္ဂဟဏသ္မာ**တိ အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တဂ္ဂဟဿ။

၈၃. **ပုရိမဂ္ဂဟိတ** န္တိ ''ကရိဿတိ မေ''တိအာဒိနာ စိတ္တေန ပဋ္ဌမံ ဂဟိတံ။ **တံ ကတ**န္တိ တံ တာဒိသံ ဥပကာရံ။ ပုညဖလံ ဥပဇီဝန္တော ကတညုပက္ခေ တိဋ္ဌတီတိ ဝုတ္တံ **''ပုညဖလံ အနုပဇီဝန္တော''** တိ။

၉၀. ဂုဏာဟာရိပူရိယာ ပရိပုဏ္ဏော ယာဝဒတ္ထော က္လမ တိတ္တောတိ အာဟ **''နိဋ္ဌိတကိစ္စတာယ နိရုဿုက္ကော''**တိ။

ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၁. **သေသသံဝရဘေဒေနာ**တိ ကာယိကတစသိကဝိတိက္ကမတော သေသေန သံဝရဝိနာသေန။ သော ပန ဒွတရဝသေန ဝုစ္စမာနော မနောဒွတရိကော ဟောတီတိ အာဟ **''မနောသံဝရဘေဒေနာ''**တိ။ က္လအနိ တံ ပကာရဘေဒေန ဒဿေန္တော **''သတိသံဝရာဒိဘေဒေန တ''**တိ အာဟ, မုဋ္ဌဿစ္စာဒိပ္ပဝတ္တိယာတိ အတ္ထော။ ယံ ကိဉ္စိ သဘာဝဘူတံ စရိတမ္ပိ ''သီလ''န္တိ ဝုစ္စတီတိ အကုသလဿပိ သီလပရိယာယော ဝုတ္တော။

၉၄. **သမာနဝိသယာန**န္တိ ပဋ္ဌမဖလာဒိကော သမာနော ဧဝရူပော ဝိသယော ဧတေသန္တိ သမာနဝိသယာ, တေသံ။

၁၀၇. **တဒတ္ထော** တပ္ပယောဇနော လောကုတ္တရသာဓကောတိ အတ္ထော။ **တဿ** ပရမတ္ထသာသနဿ။ **မူလေကဒေသတ္တာ**တိ မူလဘာဝေန ဧကဒေသတ္တာ။

၁၁၈. **ဥန္နဠော** ဥဂ္ဂတတုစ္ဆမာနော။

၁၂၃. သီလဿ အနုဂ္ဂဏှနံ အပရိသုဒ္ဓိယံ သောဓနံ အဟာရိပူရိယံ ပူရဏဉ္စာတိ အာဟ **''သောဓေတဗ္ဗေ စ ဝဍ္ဎေတဗ္ဗေ စာ''**တိ။ **အဓိသီလံ နိဿာယာ** တိ အဓိသီလံ နိဿယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နပညာယ။

၁၂၄. **ဂူထသဒိသတ္တမေဝ ဒဿေတိ,** န ဂူထကူပသဒိသတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ဂူထဝသေနေဝ ဟိ ကူပဿပိ ဇိဂုစ္ဆနီယတာတိ။ အယဉ္စ အတ္ထော ဂူထရာသိယေဝ ဂူထကူပောတိ က္လမသ္မိံ ပက္ခေ နဝတ္တဗ္ဗော သိယာ။

၁၃၀. သရာဘင်္ဂသတ္တာရာဒယော ရူပဘတဒိကာမာဒိပရိညံ ကတွာ ပညပေန္တော လောကိယံ ပရိညံ သမ္မဒေဝ ပညပေန္တီတိ အာဟ **''ယေဘုယ္ယေန န သက္ကောန္တီ''** တိ။ အသမတ္ထဘာဝံ တ သန္ဓာယ နော စ ပညာပေတုံ သက္ကောန္တီတိ ဝုတ္တန္တိ ယောဇနာ။

တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၃၃. **ပရေနာ**တိ အညေန, အာဏတ္တေနာတိ အတ္ထော။ **အာဏတ္တိယာ အတ္တနာ စ** တိ အာဏာပကဿ အာဏတ္တိယာ, အတ္တနာ စ အာဏတ္တေန ကတံ တစ္ဆ တဿ အာဏာပကဿ ယံ ဝစီပယောဂေန ကတန္တိ ယောဇနာ။ **အာဏတ္တိယာ ဟပဿာ**တိ အာဏာပနဝသေန ပဿုတဟပဿ။

၁၄၈. **ဒေသနာယ** ကရဏဘူတာယ။ **ဓမ္မာန** န္တိ ဒေသနာယ ယထာဗောဓေတဗ္ဗာနံ သီလာဒိဓမ္မာနံ။

၁၅၂. **အနန္တရ**န္တိ ဉာဏဿ ဥပၸတ္တိတန္တိ အနန္တရံ ဝုတ္တံ။ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ **"ဝစန"**န္တိ။ **လုဇ္ဇတိ** တိ ဣဒံ ယေန ကာရဏေန လောက-သဒ္ဒော တဒတ္ထေ ပဝတ္တော, တံ ဒဿေတီတိ အာဟ **"ကာရဏယုတ္တ"** န္တိ။

၁၅၆. **သဟိတာသဟိတဿာ** တိ ကုသလသဒ္ဒယောဂေန သာမိဝစနံ ဘုမ္မတ္ထေတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"သဟိတာသဟိတေတိ အတ္ထော"**တိ။ သဟိတဘာသနေန ဒေသကသမ္ပတ္တိ, သဟိတာသဟိတကောသလ္လေန သာဝကသမ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိသသမ္ပတ္တိပိ ဉာဏသမ္ပန္နဿ ဓမ္မကထိကဿ ပဋိဘာနသမ္ပဒာယ ကာရဏံ ဟောတီတိ အာဟ **"သာဝကသမ္ပတ္တိယာ ဗောဓေတုံ သမတ္ထတာယာ"** တိ။

၁၅၇. **ကုသလဓမ္မေဟီ** တိ သမထဝိပဿနာဓမ္မေဟိ။ **စတုတ္ထော ဝုတ္တော,** ယော နေဝ သဥ္ညံ နိမန္တေတိ, န အနံ ဒေတိ။

၁၆၆. **ယမိဒံ "ကာလေနာ"တိ ဝုတ္တ** န္တိ "ယော တတ္ထ အဝဏ္ဏော, တမ္ပိ ဘဏတိ ကာလေန။ ယောပိ တတ္ထ ဝဏ္ဏော, တမ္ပိ ဘဏတိ ကာလေနာ"တိ ယံ ဣဒံ ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တံ, **တတြ တသ္မိံ ဝစနေ** တဏ္ဍေ **ယော** ပုဂ္ဂလော "ကာလေန ဘဏတီ"တိ ဝုတ္တော, **သော ကီဒိသော**တိ ဝိစာရဏာယ တဿ ဒဿနတ္ထံ "ကာလညူ ဟောတီ"တိအာဒိ ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော သင်္ဂဟေ အာဟာတိ ယောဇနာ။

၁၆၈. **ပုဗ္ဗုပ္ပန္နပစ္စယဝိပတ္တီ** တိ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ပဌမုပ္ပန္နပစ္စယဝိပတ္တိ။ တေသံ ဝိပတ္တိ ပဝတ္တပစ္စယ ဝိပတ္တီတိ ယောဇနာ။

၁၇၃. **တေသန္တိ** ပဟီနာဝသိဋ္ဌကိလေသာနံ။ **ဝိမုတ္တိဒဿနမေဝ ဟောတိ** ဝိမုတ္တိအတ္ထတ္တာ တံဒဿနဿ။

၁၇၄. **တဏ္ဍာဝုတာနံ ဝတ္တာန** န္တိ နိဒ္ဒါရဏေ သာမိဝစနံ။

၁၇၈. **နာမကာယော**တိ နာမသမူဟော။ **ဣဒမေဝ စ ဒွဝယ**န္တိ သီလသံဝရပူရဏံ, သာဇီတဝီတိက္ကမနစ္ဆာတိ ဣဒမေဝ ဒွဝယံ။ **တတော**တိ သာဇီတဝီတိက္ကမနတော။ ကထာယ ဟလိဒ္ဒရာကဒိသဒိသတာတိ ယောဇနာ။ တေနာဟ **"န ပုဂ္ဂလဿာ"**တိ။

၁၇၉. **ဣတိ-သဒ္ဒေနာ** တိ "အရူမာသကော"တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တဣတိ-သဒ္ဒေန။ **ဇံပကာရေ**တိ ဣမိနာပိ သလာကာဒိကေ သင်္ဂဏ္ဍှာတိ။

၁၈၁. **အဝိသဋ္ဌသုခ**န္တိ အဝိက္ခေပသုခံ။

၁၈၇. **ခန္တိဓမ္မေသူ** တိ သဥ္စတဓမ္မေသု။ **တဒလာဘေနာ**တိ မဂ္ဂဖလာလာဘေန။ **အတ္ထေနာ** တိ သီလာဒိအတ္ထေန။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဥ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၁. ယထာ တေသု ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ န္တိ တေသု ပဥ္စသု ပုဂ္ဂလေသု ယထာရဟံ ဥပမေယျောပမာဒဿနမုခေန ဟိ တူပဒေသပဋိပတ္တိယာ ယထာ အညေဟိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ကိရိယာတစီ အာရမ္ဘ-သဒ္ဒော အဓိပ္ပေတော, န ''အာရမ္ဘကတ္တုဿ ကသာဝပုစ္ဆာ''တိအာဒီသု ဝိယ ဓမ္မတစီတိ အာဟ **''အာရမ္ဘကိရိယာတစကော သဒ္ဒော''** တိ။ ''နိရုဇ္ဈန္တိ''တိ ဝုတ္တတ္တာ **''မဂ္ဂကိစ္စဝသေနာ''** တိ ဝုတ္တံ။

၁၉၂. ဂဟဏံ ''ဝေမေတ''န္တိ သမ္ပဋိစ္ဆနံ။

၁၉၉. န ဇဝံ သမ္ပန္နော အသမာနဇာတိကတ္တာ။

ပဥ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၂. ဣဒံ သစ္စာဘိသမ္ဗောဓာဒိကံ **သင်္ဂဟိတံ ဟောတိ** ဖလဿ ဟေတုနာ အဝိနာဘာဝတော။ တေနာဟ **''သာမ''**န္တိအာဒိ။ **အနာစရိယကေန အတ္တနာ ဥပ္ပာဒိတေနာ** တိ ဣဒံ သဗ္ဗညုတညာဏေ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏကထနံ, န တဗ္ဗိခုရ ဓမ္မန္တရနိဝတ္တနံ တထာရူပဿ အညဿ အဘာဝတော။ တေနဿ သာစရိယကတာ, ပရတော စ ဥပ္ပတ္တိ ပဋိက္ခိတ္တာတိ ဣမမတ္ထမာဟ **''တတ္ထာ''** တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **သာစရိယကတ္တံ** ပရူပဒေသဟေတုကတာ, **ပရတော ဥပ္ပတ္တိ** ဥပဒေသေန ဝိနာပိ သန္နိဿာယ နိဗ္ဗတ္တီတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၃. ကုသလေသု ဓမ္မေသူ တိ အာဓာရေ ဘုမ္မံ, န ဝိသယေတိ ဒဿေန္တော **''ကုသလေသု ဓမ္မေသု အန္တောဂဓာ''**တိ အာဟ။ ဣအနိ ဝိသယလက္ခဏံ ဇဝံ ဘုမ္မန္တိ ဒဿေန္တော **''ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု တ''** တိအာဒိမာဟ။ **''တဒုပကာရတာယာ''**တိ ဣဒံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သာခေတဗ္ဗေသူတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဥမ္မုဇ္ဇနပညာ ယာ**တိ ဥမ္မုဇ္ဇာပနပညာယ, ဥမ္မုဇ္ဇနာကာရေန တ ပဝတ္တပညာယ။ **တေနေတ**တိ ဥမ္မုဇ္ဇနမတ္တတ္တာ ဇဝ။ ယထာ ဟိ ဉာဏုပ္ပာဒေ သံကိလေသပက္ခတော ဥမ္မုဇ္ဇနံ, ဇဝံ သဒ္ဓုပ္ပာဒေပီတိ အာဟ **''သဒ္ဓါသင်္ခါတမေဝ ဥမ္မုဇ္ဇန''** န္တိ။ **စိတ္တတရော** တိ စိတ္တပ္ပဗန္ဓတရော။ ပစ္စေကံ ဌာနဝိပဿနာပတရဏပတိကဓပ္ပတ္တိနိဋ္ဌတ္တာ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ **''အနေကေ ပုဂ္ဂလာ''** တိ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ? တေနတ္တဘာဝေန အရဟတ္တဿ အဂ္ဂဟဏတော။ **တတိယပုဂ္ဂလာဒိဘာဝ**န္တိ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဌိတပုဂ္ဂလာဒိဘာဝံ။

သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၉. သောတာပန္နာဒယော တိ ဝုတ္တဝိသေသယုတ္တာ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော။ **အသာ။ပေ။ ပနာ**တိ တတ္ထ **ပန**-သဒ္ဒော ဝိသေသတ္ထဒီပနော။ တေန ''အဇ္ဈတ္တသံယောဇနာနံ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ''တိ ဣဒံ ဝိသေသံ ဒီပေတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဂ္ဂလပညတ္တိပကရဏ-အနုဋီကာ သမတ္တာ။

ကထာဝတ္ထုပကရဏ-အနုဋီကာ

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ

သမုအာယေ ကေဒေသာ အန္တောဂဓာတိ သမုအာယော တေသံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ဝုတ္တော ယထာ ''ရက္ခေ သာ
ခာ''တိ ဒဿေတိ **''ကထာသမုအာယဿာ''** တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **ကထာနန္တိ** တိဿော ကထာ တအော ဇပ္ပော ဝိတဏ္ဍ
ဉာတိ။ တေသု ယေန ပမာဏတက္ကေဟိ ပက္ခပဋိပက္ခာနံ ပတိဋ္ဌာပနပဋိက္ခေပဟ ဟောန္တိ, သော **တအော**။ ကောဓိကရ
ဏာ ဟိ အညမညဝိရုဒ္ဓာ ဓမ္မာ ပက္ခပဋိပက္ခာ ယထာ ''ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ, န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ
မရဏာ''တိ (ဒီ. နိ. ၁.၆၅)။ နာနာဓိကရဏာ ပန အညမညဝိရုဒ္ဓာပိ ပက္ခပဋိပက္ခာ နာမ န ဟောန္တိ ယထာ ''အနိစ္စံ ရူပံ, နိ
စ္စံ နိဗ္ဗာန''န္တိ။ ယေန ဆလဇာတိနိဂ္ဂဟဋ္ဌာနေဟိ ပက္ခပဋိပက္ခာနံ ပတိဋ္ဌာပနံ ပဋိက္ခေပဟရမ္ဘော, သော **ဇပ္ပော** ။
အာရမ္ဘမတ္တမေဝေတ္ထ, န အတ္ထသိဒ္ဓီတိ ဒဿနတ္ထံ အာရမ္ဘဂ္ဂဟဏံ။ ယာယ ပန ဆလဇာတိနိဂ္ဂဟဋ္ဌာနေဟိ
ပဋိပက္ခပဋိက္ခေပဟယ တယမန္တိ, သာ **ဝိတဏ္ဍာ** ။ တတ္ထ အတ္ထဝိကပ္ပုပပတ္တိယာ ဝစနဝိဃာတော **ဆလံ** ယထာ ''န
ဝကမ္ဗလောယံ ပုရိသော, ရာဇာ နော သက္ခီ''တိ ဧဝမာဒိ ။ ဒူသနဘာသာ **ဇာတယော,** ဉတ္တရပတိရူပကာတိ အတ္ထော။ **နိဂ္ဂ
ဂဟဋ္ဌာနာနိ** ပရတော အာဝိ ဘဝိဿန္တိ။ ဧဝံ တဒဇပ္ပဝိတဏ္ဍပ္ပဘေအာသု တီသု ကထာသု ဣဓ တဒကထာ
''ကထာ''တိ အဓိပ္ပေတာ။ သာ စ ခော အဝိပရီတဓမ္မတာယ ပတိဋ္ဌာပနဝသေန, န ဝိဂ္ဂဟိကကထာဘာဝေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗ
ံ။ **မာတိကာဌပနေနေတ**တိ ဥဒ္ဒေသဒေသနာယ ဧဝ။ **ဌပိတဿာ** တိ ဒေသိတဿ။ ဒေသနာ ဟိ ဒေသေတဗ္ဗမတ္ထံ ဝိနေ
ယျသန္တာနေသု ဌပနတော နိက္ခိပနတော ဌပနံ, နိက္ခေပေါတိ စ ဝုစ္စတိ။

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

ပရိနိဗ္ဗာနမေဝ ။ပေ.။ **ဝုတ္တံ** ။ အဘိန္နသဘာဝမ္ပိ ဟိ အတ္ထံ တဒညဓမ္မတော ဝိသေသာဝဗောဓနေတ္ထံ အညံ ဝိယ
ကတွာ တေဟရန္တိ ယထာ ''အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တီတိ ဓမ္မာ''တိ (ဓ. သ. အဋ္ဌ. ၁)။ **သာ**တိ အသင္ခတာ ဓာတု။
ကရဏဘာဝေန ဝုတ္တာ ယထာဝုတ္တဿ ဥပသမဿ သာဓကတမဘာဝံ သန္ဓာယ။ **ဓမ္မတဒီ။ပေ.။ ဒုဗ္ဗလတာ ဝုတ္တ
တာ** တထာရူပာယ ပညာယ ဘာဝေ တာဒိသာနံ ပက္ခဘာဝတဘာဝတော။ **လဒ္ဓိယာ** တိ ''အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌပရမ
တ္ထေန, ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာ''တိအာဒိလဒ္ဓိယာ။ **သုတ္တန္တေဟိ** တိ ဒေဝတာသံယုတ္တာဒီဟိ။ **လိင္ဂ
ကပ္ပ**ဘေဒံ ပရတော သယမေဝ ဝက္ခတိ။

ဘိန္ဒိတွာ မူလသင်္ဂဟ န္တိ မူလသင်္ဂီတိံ ဝိနာသေတွာ, ဘေဒံ တ ကတွာ ယထာ သာ ဌိတာ, တတော အညထာ
ကတွာ။ **သင်္ဂဟိတတော တ အညတြ** တိ မူလသင်္ဂီတိယာ သင်္ဂဟိတတော အညတြ။ တေနာဟ **''အသင်္ဂဟိတံ သု
တ္တ''**န္တိ။ **နီတတ္ထံ** ယထာရုတဝသေန ဝိညေယျတ္ထတ္တာ။ **နေယျတ္ထံ** ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာဒိဝသေန နိဒ္ဒါရေတ
ဗ္ဗတ္ထတ္တာ။ **တီဟိ ဌာနေဟီ**တိ ''သူရာ သတိမန္တော ဣဓ ဗြဟ္မစရိယဝါသော''တိ (အ. နိ. ၉.၂၁) ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ တီ
ဟိ ကာရဏေဟိ။ **အညံ သန္ဓာယ ဘာဏိတ** န္တိ ဧကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခာတံ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ သန္ဓာယ ဘာဏိတံ။ **အညံ အ
တ္ထံ ဌပယိံသူ**တိ သဗ္ဗဿပိ ဗြဟ္မစရိယဝါသဿ ဝသေန ''နတ္ထိ ဒေဝေသု ဗြဟ္မစရိယဝါသော''တိအာဒိကံ
(ကထာ. ၂၆၉) အညံ အတ္ထံ ဌပယိံသု။ သုတ္တဥ္စ အညံ သန္ဓာယ ဘာဏိတံ တတော အညံ သန္ဓာယ ဘာဏိတံ ကတွာ ဌ
ပယိံသု, တဿ အတ္ထဥ္စ အညံ ဌပယိံသူတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သုညတာဒီ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အနိစ္စ
တာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။

ဂမ္ဘီရံ ကေဒေသံ မဟာပဒေသပရိတရာဒိံ။ **ကေစ္စေ သကလံ အဘိဓမ္မံ ဝိဿဇ္ဇိံသု** ဆဍ္ဍယိံသု သေယျထာပိ
သုတ္တန္တိကာ။ တေ ဟိ တံ န ဇိနဝစနန္တိ ဝဒန္တိ။ **ကထာဝတ္ထုဉ္စ သဝိတဒတ္တေ** တိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ နိဒါနဋ္ဌကထာ
ယ အာဂတနယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန ပုဂ္ဂလပညတ္တိယာပိ သဝိတဒတ္တံ မညန္တိ။ **''တတိယသင်္ဂီတိတော ပုဗ္ဗ
ဗေ ပဝတ္တမာနာနံ ဝသေနာ''**တိ ဣဒံ ကသ္မာ ဝုတ္တံ, နနု တတိယသင်္ဂီတိတော ပုဗ္ဗေပိ တံ မာတိကာရူပေန ပဝတ္တ
တေဝ? နိဒ္ဒေသံ တ သန္ဓာယ တထာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အညာနီ**တိ အညာကာရာနိ အဘိဓမ္မပကရဏာဒီနိ အကရိံသု,

ပဝတ္တန္တာနိပိ တာနိ အညထာ ကတ္ဝာ ပဋိသူတိ အတ္ထော။ **မဋ္ဌသိရီ** တိ ဣဒံ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ တံ နာမံ ပိဋကတ္တယံ အနုဝတ္တန္တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဂယ္ဟတိ? ဣတရေဟိ ဂယ္ဟမာနမ္ပိ တ သာသနိကပရိညေဟိ န သာသနာဝစရံ ဂယ္ဟတီတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ **နိကာယနာမန္တိ** မဟာသင်္ဃိကာဒိနိကာယနာမံ, ဒုတ္တဂုတ္တာဒိဝဂ္ဂနာမဥ္စ။

သင်္ဂဏ္ဏိကာနံ ဘေဒေ သုတ္တတဒီ တိ သင်္ဂဏ္ဏိကာနံ အနန္တရေ ဧကော နိကာယဘေဒေ သုတ္တတဒီ နာမ ဘိဇ္ဇိတ္ထ။ **သဟာ**တိ ဧကေဇ္ဈံ ကတ္ဝာ, ဂဏိယမာနာတိ အတ္ထော။

ဥပ္ပန္နေ တဒေ သန္ဓာယာ တိ တတိယသင်္ဂီတိကာလေ ဥပ္ပန္နေ တဒေ သန္ဓာယ။ **ဥပ္ပဇ္ဇနကေ** တိ တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သဒ္ဓမ္မန္တရဓာနာ တွေဋ္ဌက္ခရေ ဥပ္ပဇ္ဇနကေ။ **သုတ္တသဟဿာဟရဏ** ဧဋ္ဌတ္တံ ပရတာဒဘာဋ္ဌနတ္တဥ္စ သကတဒပတိဋ္ဌာပနတ္ထဥ္စ။ သုတ္တေကဒေသောပိ ဟိ "သုတ္တ"န္တိ ဝုစ္စတိ သမုဒာယတောဟာရသ္သ အဝယဝေ သုပိ ဒိဿနတော ယထာ "ပဋော ဒဍ္ဍော, သမုဒ္ဒော ဒိဋ္ဌော"တိ စ။ တေ ပနေတ္ထ သုတ္တပဒေသာ "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော"တိအာဒိနာ အာဂတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂေါ

၁. ပုဂ္ဂလကထာ

၁. သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁. သမ္ဗရာဒီဟိ ပကပ္ပိတဝိဇ္ဇာ, တထာဘိသင်္ခတာနိ ဩသဓာနိ စ "မာယာ"တိ ဝုစ္စန္တိ, ဣဓ ပန မာယာယ အာဟိတဝိသေသာ အဘူတညေယ္ယာကာရာ အဓိပ္ပေတာတိ ဒဿေန္တော **"မာယာယ အမဏိအာဒယော မဏိအာဒိအာကာရေန ဒိဿမာနာ မာယာတိ ဝုတ္တာ"**တိ အာဟ။ သစ္စညေဝ သစ္စိကံ, သော ဧဝ အတ္ထော အဝိပရီတဿ ဉာဏဿ ဝိသယဘာဝဋ္ဌေနာတိ **သစ္စိကဋ္ဌော** ။ တေနာဟ **"ဘူတဋ္ဌော"** တိ။ အဝိပရီတဘာဝတော ဧဝ ပရမော ပဓာနော အတ္ထောတိ **ပရမတ္ထော,** ဉာဏဿ ပစ္စက္ခဘူတော ဓမ္မာနံ အနိဒ္ဒိသိတဗ္ဗသဘာဝတော။ တေန ဝုတ္တံ **"ဥတ္တမတ္ထော"** တိ။

အတ္ထီတိ ဝစနသာမညေနာ တိ "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော"တိအာဒီသု (အ. နိ. ၄.၉၆; ကထာ. ၂၂) "အတ္ထီ"တိ ပဝတ္တဝစနသာမညေန။ အတ္ထဝိကပ္ပုပ္ပတ္တိယာ ဝစနဝိဃာတော ဆလန္တိ ဝဒန္တိ။ **ပတိဋ္ဌံ ပစ္စ ဆိန္ဒန္တော**တိ ဟေတုံ ဒူသေန္တော, အဟေတုံ ကရောန္တောတိ အတ္ထော။ ဟေတု ဟိ ပဋိညာယ ပတိဋ္ဌာပနတော ပတိဋ္ဌာ, တံ ပန ဟေတုံ အတ္ထမတ္တတော ဒဿေန္တော **"ယဒိ သစ္စိကဋ္ဌေနာ"** တိအာဒိမာဟ။ ပယောဂတော ပန ဒူသနေန သဒ္ဓိံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ **ဩကာသံ အဒဒမာနော**တိ ယထာနုရူပံ ယုတ္တိံ ဝတ္တုံ အဝသရံ အဒေန္တော။ အထ တ **ပတိဋ္ဌံ ပစ္ဆိန္ဒန္တော,** ပဋိညံ ဧဝ ပရိဝတ္တေန္တောတိ အတ္ထော။ ဥပလဗ္ဘတိ ပုဂ္ဂလောတိ ဟိ သကတဒိ ဥဒ္ဒိသ္သ ပရတာဒိနော ပဋိညာဝ န ယုတ္တာ အပ္ပသိဒ္ဓတ္တာ ဝိသေသိတဗ္ဗဿ။ တေနေတဟ **"အနုပလဗ္ဘနေယ္ယတော န တဝ တအော တိဋ္ဌတီတိ နိဝတ္တေန္တော"**တိ။ **ရူပဥ္စ ဥပလဗ္ဘတိ။ပေ.။ ဒဿေတီ** တိ ဧတေန ပရတာဒိနာ အဓိပ္ပေတ ဟေတုနော ဝိပရီတတ္ထသာဓကတ္တံ ဒဿေတိ။

ဥပလဗ္ဘမာနံ နာမ ဟောတီ တိ အာကာရတော တံအာကာရဝန္တာနံ အနညတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ **အညထာ**တိ အာကာရ, အာကာရဝန္တာနံ ဘေဒေ။ **တေဒိသ္သာ** တိ "တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမဋ္ဌေနာ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တာယ ဒုတိယပုစ္ဆာယ။ **သေ ဝိသေသောတိ** ယော ယထာဝုတ္တော ဒ္ဝိန္နံ ပုစ္ဆာနံ ဝိသယဿ သဘာဝတကာရဘေဒေ, သေ ဒ္ဝိန္နံ ပုစ္ဆာနံ ဝိသေသော။ သဘာဝဓမ္မာနံ သာမညလက္ခဏေန အဘိန္နာနမ္ပိ သလက္ခဏတော ဘေဒေယေ တတိ အညဓမ္မဿ အညေနာကာရေန န ကအာစိပိ ဥပလဗ္ဘော ဘဝေယ္ယ။ ယဒိ သိယာ, အညတ္တမေဝ န သိယာတိ ရုပ္ပနာဒိသပစ္စယာဒိအာကာရေန အနုပလဗ္ဘမာနောပိ ပုဂ္ဂလော အတ္တနော ဘူတသဘာဝဋ္ဌေန ဥပလဗ္ဘတေတတိ ဝဒန္တံ

ပရတိဒိနံ ပတိ ''ယော သစ္စိကဋ္ဌော''တိအာဒိ စောဒနာ အနောကာသာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ယထာ ပန။ပေ။ နိဂ္ဂဟော စ န ကာတဗ္ဗော"**တိ။ တတ္ထ **နိဂ္ဂဟော** တိ ''အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ''န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တနိဂ္ဂဟော, ပရာဇယာရောပနေန ပရတိဒိနော နိဂ္ဂဏှနန္တိ အတ္ထော။

သုတယံ ပန ယသ္မာ တဿ တအာပရာဇယဟေတုကော, တသ္မာ တံ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ အေသာပရာဇပေရိယာယေဟိ ဝိဘာဝိတော။ အဝဇာနနဥ္စေဟတ္ထ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနံ။ တထာ ဟိ ပဋိညာဟာနိ, ပဋိညန္တရံ, ပဋိညာဝိရောဓော, ပဋိညာသညာသော, ဟေတုဝန္တရံ, အတ္ထန္တရံ, နိရတ္ထကံ, အဝိညာတတ္ထံ, အသမ္ဗန္ဓတ္ထံ, အပ္ပတ္တကာလံ, ဦနံ, အဓိကံ, ပုနရုတ္တံ, အနနုဘာသနံ, အဝိညာတံ, အပ္ပဋိဘာ, ဝိက္ခေပေါ, မတာနုညာ, အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗဿ ဥပေက္ခနံ, အနနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗဿ အနုယောဂေါ, အပသိဒ္ဓန္တရံ, ဟေတုတဘာသာ စာတိ **ဒွတတိသတိ** နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနာနိ ဉာယတဒိနော ဝဒန္တိ။

တတ္ထ ဝိသဒိသူအာဟရဏဓမ္မာနုဇာနနံ ပဋ္ဌမအာဟရဏော **ပဋိညာဟာနိ**။ ပဋိညာတတ္ထပဋိသေဓေ တဒညတ္ထနိဒ္ဒေသော **ပဋိညန္တရံ** ။ ပဋိညာဝိရုဒ္ဓဟေတုကိတ္တနံ **ပဋိညာဝိရောဓော**။ ပဋိညာတတ္ထာပနယနံ **ပဋိညာသညာသော**။ အဝိသေသဝုတ္တေ ဟေတုမှိ ပဋိသိဒ္ဓေ ဝိသေသဟေတုကထနံ **ဟေတုဝန္တရံ** ။ အဓိကတတ္ထာနုပယောဂိအတ္ထကထနံ **အတ္ထန္တရံ** ။ မာတိကာဟဋ္ဌော ဝိယ အတ္ထဟီနံ **နိရတ္ထကံ** ။ တိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တမ္ပိ သက္ခိပဋိတဒိဟိ အဝိဒိတံ **အဝိညာတတ္ထံ**။ ပုဗ္ဗာပရဝသေန သမ္ဗန္ဓရဟိတံ **အသမ္ဗန္ဓတ္ထံ** ။ အဝယဝဝိပလ္လာသဝစနံ **အပ္ပတ္တကာလံ** ။ အဝယဝဝိကလံ **ဦနံ**။ အဓိကဟေတုအာဟရဏံ **အဓိကံ**။ ဌပေတွာ အနုတဒံ သဒ္ဒတ္ထာနံ ပုနပ္ပုနံ ဝစနံ အတ္ထာပန္နဝစနဥ္စ **ပုနရုတ္တံ** ။ ပရိသာယ ဝိဒိတဿ တိဟိ ဝုတ္တဿ အပစ္စုဒ္ဒာဟာရော **အနနုဘာသနံ**။ ယံ တဒိနာ ဝုတ္တံ ပရိသာယ ဝိညာတံ ပဋိတဒိနာ ဒုဝိညာတံ, တံ **အဝိညာတံ**။ တံတဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝုတ္တေ ပရတိဒိနော ပဋိဝစနဿ အနုပဋ္ဌာနံ **အပ္ပဋိဘာ**။ ကိစ္စန္တရပ္ပသင်္ဂေန ကထာဝိစ္ဆိန္ဒနံ **ဝိက္ခေပေါ** ။ အတ္တနော အေသာနုဇာနနေန ပရပက္ခဿ အေသပ္ပသင်္ဂနံ ပရမတာနုဇာနနံ **မတာနုညာ**။ နိဂ္ဂဟပ္ပတ္တဿ နိဂ္ဂဏှနံ **အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗဿ ဥပေက္ခနံ** ။ သမ္ပတ္တနိဂ္ဂဟဿ အနိဂ္ဂဟဋ္ဌာနေ စ နိဂ္ဂဏှနံ **အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗဿ အနုယောဂေါ** ။ ကေံ သိဒ္ဓန္တမနုဇာနိတွာ အနိယမတော တဒညသိဒ္ဓန္တကထာပ္ပသင်္ဂေါ **အပသိဒ္ဓန္တရံ** ။ အသိဒ္ဓါ အနေကန္တိကာ ဝိရုဒ္ဓါ စ **ဟေတုတဘာသာ,** ဟေတုပတိရူပကာတိ အတ္ထော။ တေသဥ္စ ကထနံ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနန္တိ။

ဣမေသု **ဒွတတိသတိယာ** နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနေသု ဣဒံ ပဋိညာယ အပနယနတော သယမေဝ ပစ္စက္ခာနတော ပဋိညာသညာသော နာမ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနံ။ တေနေတဟ **"အဝဇာနနေနေဝ နိဂ္ဂဟံ ဒဿေတီ"** တိ။ **အသိဒ္ဓတ္တာ** တိ ဧတေန ပစ္စက္ခတော အနုမာနတော စ ပုဂ္ဂလဿ အနုပလဗ္ဘမာဟ။ န ဟိ သော ပစ္စက္ခတော ဥပလဗ္ဘတိ။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘေယျ, ဝိတအော ဧဝ န သိယာ, အနုမာနမ္ပိ တာဒိသံ နတ္ထိ, ယေန ပုဂ္ဂလံ အနုမိနေယျုံ။ တထာ ဟိ တံ သာသနိကော ပုဂ္ဂလတဒီ ဝဒေယျ ''ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ, အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော''တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တတ္တာ ရူပဝေဒနာဒိ ဝိယ။ ယဥ္ဟိ ဘဂဝတာ ''အတ္ထီ''တိ ယဒိ ဝုတ္တံ, တံ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ ယထာ တံ ရူပံ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ။ ယံ ပန ပရမတ္ထတော နတ္ထိ, န တံ ဘဂဝတာ ''အတ္ထီ''တိ ဝုတ္တံ ယထာ တံ ပကတိတဒိအာဒီနံ ပကတိအာဒီတိ, တံ မိစ္ဆာ။ ဧတ္ထ ဟိ ယဒိ တေဟာရတော ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိဘာတေ အဓိပ္ပေတော, သိဒ္ဓံ သာဓနံ, အထ ပရမတ္ထတော, အသိဒ္ဓော ဟေတု တထာ အဝုတ္တတ္တာ။ ဝိရုဒ္ဓေ စ တဿ အနိစ္စသင်္ခတပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာဒိဘာတသာဓနတော ရူပဝေဒနာဒီသု တထာ ဒိဋ္ဌတ္တာတိအာဒိနာ တဿ အဟေတုကဘာဝသ္သေဝ ဟာကဋ္ဌဘာဝတော။

ယံ ပန ဗာဟိရကာ ပုထု အညတိတ္ထိယာ ဝဒန္တိ။ အတ္တေဝ စ ပရမတ္ထတော အတ္တာ ဉာဏာဘိဓာနဿ ပဝတ္တိယာ နိမိတ္တဘာဝတော ရူပာဒိ ဝိယ။ အထ တ အတ္တာတိရိတ္တပဒတ္ထန္တရော ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓသဘာဝတ္တာ ယထာ တံ ဣတရက္ခန္ဓာ။ ယဥ္စေဟတ္ထ ပဒတ္ထန္တရံ, သော ပုဂ္ဂလောတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧတ္ထ စ ပုရိမဿ ဟေတုနော ပညတ္တိယာ အနေကန္တိကတာ အသိဒ္ဓတာ စ။ န ဟိ အသတော သကတဒိနံ ပတိ ပရမတ္ထတော ဉာဏာဘိဓာနပ္ပဝတ္တိယာ နိမိတ္တဘာတေ သိဇ္ဈတိ။ တေဟာရတော စေ, တဒသိဒ္ဓသာဓနတာ ရူပာဒိသဘာဝဝိနိမုတ္တရူပေပေိ ပုဂ္ဂလော န ဟောတီတိ ဧဝမာဒိဝိရုဒ္ဓတ္ထတာ။ ပစ္ဆိမဿ ပန ဟေတုနော သာဓေတဗ္ဗတ္ထ သာမညပရိဂ္ဂဟေ သိဒ္ဓသာဓနတာ, ရူပက္ခန္ဓတော ပဒတ္ထန္တရတော ပရမတ္ထန္တရဘူတဝေဒနာဒိသမ္ဘဝဿ ဣက္ခိတတ္တာ စ။ တဗ္ဗိသေသပရိဂ္ဂဟေ စ သကတဒိနံ ပတိ ဥအာဟရဏာဘာတေ ပရပရိကပ္ပိတဇီဝပဒတ္ထဝိရဟာတော။

ဣတရက္ခန္ဓာနံ ဝေဒနာဒိဝိနိမုတ္တဥဘယသိဒ္ဓဇီဝပဒတ္ထသဟိတောပိ ရူပက္ခန္ဓော န ဟောတိ ဣတရက္ခန္ဓာ ဝိယာတိ ဝိရုဒ္ဓတ္တတာ စ။

ယံ ပန ကာဏာဒ "သုခါဒီနံ နိဿယဘာဝတော"တိ အနုမာနံ ဝဒန္တိ, တေ ဣဒံ ဝတ္တဗ္ဗာ – ကိံ သုခါဒီနံ အတ္တနိ ပဋိဗဒ္ဓံ ယတော သုခါဒိနိဿယတာယ အတ္တာ အနုမီယတိ။ ယဒိ ဥပ္ပာဒေ, ဧဝံ သန္တေ သဗ္ဗေပိ သုခါဒယော ဧကတော ဧဝ ဘဝေယျုံ ကာရဏဿ သန္နိဟိတဘာဝတော အညနိရပေက္ခတော စ။ အထ အညမ္ပိ ကိဉ္စိ ဣန္ဒြိယာဒိကာရဏန္တရမပေက္ခိတဗ္ဗံ, တဒေဝ ဟောတု ကာရဏံ, ကိမညေန အဒိဋ္ဌသာမတ္ထိယေန ပရိကပ္ပိတေန ပယောဇနံ။ အထ ပန တေသံ အတ္တာဓိနာ ဝုတ္တီတိ ဝဒေယျုံ, ဧဝမ္ပိ န သိဇ္ဈတိ ဥဒာဟရဏာဘာဝတော။ န ဟိ ရူပါဒိဝိနိမုတ္တော တာဒိသော ကောစိ သဘာဝဓမ္မော သုခါဒိသန္နိဿယဘူတော အတ္ထိ, ယတော အတ္တနော အတ္ထိတ္တသိဒ္ဓိယာ ဥဒာဟရဏံ အပဒိသေယျုံ။ ဣမိနာ နယေန အသမာသပဒာဘိဓေယျတ္တာတိအာဒီနမ္ပိ အယုတ္တတ္တာ နိတရေတဗ္ဗာ။ တထာ "အညဿ သစ္စိကဋ္ဌဿ အသိဒ္ဓတ္တာ"တိ ဣမိနာ စ ပကတိအဏုအာဒီနမ္ပိ ဗာဟိရပရိကပ္ပိတာနံ အသိဒ္ဓတာ ဝုတ္တာတတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထံ ပန တေသံ အသိဒ္ဓီတိ? ပမာဏေန အနုပလဗ္ဘနတော။ န ဟိ ပစ္စက္ခတော ပကတိ သိဒ္ဓါ ကပိလဿပိ ဣသိနော တဿ အပစ္စက္ခဘာဝဿ ကာပိလေဟိ အနုညာယမာနတ္တာ။

ယံ ပန "အတ္ထိ ပဓာနံ ဘေဒာနံ အန္ဝယဒဿနတော သကလကလာပမတ္တံ ဝိယာ"တိ တေ အနုမာနံ ဝဒန္တိ။ ဣမိနာ ဟိ ဘေဒာနံ သတ္တာဒီနံ ဝိဇ္ဇမာနပဓာနတာ ပဋိညာတာ။ တတ္ထ စ ဝုစ္စတေ – သကလာဒီနံ ပဓာနံ တဗ္ဗိဘာဂေဟိ ကိံ အညတ္တံ, ဥဒာဟု အနညန္တိ, ကိဉ္စေတ္ထ ယဒိ အညတ္တံ, သဗ္ဗော လောကော ပဓာနမယောတိ သမယဝိရောဓော သိယာ, သဏ္ဌာနဘေဒေန အညတ္တ ပဋိဇာနနတော န ဒေါသောတိ စေ? တံ န, ဝလယကဋကာဒိသဏ္ဌာနဘေဒေပိ ကနကာဘေဒဒဿနတော။ န ဟိ သဏ္ဌာနံ ဝတ္ထုဘေဒနိမိတ္တံ တဿ အနုပါဒါနတ္တာ။ ယံ ယဿ ဘေဒနိမိတ္တံ, န တံ တဿ အနုပါဒါနံ ယထာ သုဝဏ္ဏမတ္တိကာဒိဃဋာဒီနံ သုဝဏ္ဏဃဋော မတ္တိကာဃဋော ကောသေယျပဋော ကပ္ပာသပဋောတိ စ သာဓေတဗ္ဗဓမ္မရဟိတဉ္စ ဥဒာဟရဏံ။ န ဟိ ပဓာနေကကာရဏပုဗ္ဗကတ္တံ သကလာဒီနံ ပကတိတဒိနော သိဒ္ဓံ, နာပိ ကာပိလာနံ ကထဉ္စိ အညတ္တာနုဇာနနတော။ အနညတ္တေ ပန ဥဒာဟရဏာဘာဝတော။ န ဟိ တဒေဝ သာဓေတဗ္ဗံ တဒေဝ စ ဥဒာဟရဏံ ယုတ္တံ, အန္ဝယဒဿနမ္ပိ အသိဒ္ဓံ။ န ဟိ တဒေဝ တေန အန္ဝိတံ ယုဇ္ဇတိ။ ပဓာနေန အန္ဝယဒဿနမ္ပိ အသိဒ္ဓံ ပရတဒိနောတိ ဂုဏဿ ပဓာနဿ အနနုဇာနနတော။ အထ ယံ ကိဉ္စိ ကာရဏံ ပဓာနံ "ပဓီယတိ တတ္ထ ဖလ"န္တိ, ဧဝမ္ပိ အသိဒ္ဓမေဝ ကာရဏေ ဖလဿ အတ္ထိဘာဝတနနုဇာနနတော, ဟေတုနော စ အသိဒ္ဓနိဿယတာပရာဘိမတဘေဒအနနုဇာနနတော။ အထ ဝိသေသေန ကာရဏာယတ္တဝုတ္တိတာ ဖလဿ သာဓီယတိ, န ကိဉ္စိ ဝိရုဒ္ဓံ ဓမ္မာနံ ယထာသကံ ပစ္စယေန ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတ္တိယာ ဣစ္ဆိတတ္တာတိ။

အပိစ ပကတိတဒိနော "သတ္ဝရဇတမသင်္ခါတာနံ တိဏ္ဏံ ဂုဏာနံ သမဘာဝေါ ပကတိ, သာ စ နိစ္စာ သတ္တာဒိဝိသမသဘာဝတော အနိစ္စတော မဟတာဒိဝိကာရတော အညာ"တိ ပဋိဇာနန္တိ။ သာ တေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ပကတိ န သိဇ္ဈတိ တတော ဝိရုဒ္ဓသဘာဝတော ဝိကာရတော အညတ္တာ။ န ဟိ အဿဿ ဝိသာဏံ ဒီဃံ, တဉ္စ ရဿတော ဂေါဝိသာဏတော အညန္တိ ဝုစ္စမာနံ သိဇ္ဈတိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော? တိဏ္ဏံ ဧကဘာဝဘာဝတော။ သတ္တာဒိဂုဏတ္တယတော ဟိ ပကတိယာ အညတ္တံ ဣစ္ဆန္တာနံ တေသံ သတ္တာဒီနမ္ပိ ပကတိယာ အညတ္တံ အာပဇ္ဇတိ, န စ ယုတ္တံ တံ တိဏ္ဏံ ဧကဘာဝေါတိ။ ဧဝမ္ပိ ပကတိ န သိဇ္ဈတိ။ ကထံ? အနေကဒေါသာပတ္တိတော။ ယဒိ ဟိ ဗျတ္တသဘာဝတော ဝိကာရတော အဗျတ္တသဘာဝ ပကတိ အညာ, ဧဝံ သန္တေ ဟေတုမန္တတာ အနိစ္စတာ အဗျာပိတာ သကိရိယတာ အနေကတာ နိဿိတတာ လိင်္ဂတာ သာဝယဝတာ ပရတန္တတာတိ ဧဝမာဒယော အနေကေ ဒေါသာ ပကတိယာ အာပဇ္ဇန္တိ, န ဇာတိဝိကာရတော အညာ ပဋိဇာနိတဗ္ဗာ။ တထာ စ သတိ သမယဝိရောဓောတိ ကပ္ပနာမတ္တံ ပကတီတိ အသိဒ္ဓါ သာတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ပကတိယာ စ အသိဒ္ဓါယ တံနိမိတ္တကဘာဝေန ဝုစ္စမာနာ မဟတာဒယောပိ အသိဒ္ဓါ ဧဝ။ ယထာ စ ပကတိ မဟတာဒယော စ, ဧဝံ ဣဿရပဇာပတိပုရိသကာလသဘာဝနိယတိယဒိစ္ဆာဒယောပိ။ တေသု ဟိ ဣဿရော တာဝ န သိဇ္ဈတိ ဥပကာရဿ အဒဿနတော။ သတ္တာနဉ္ဟိ ဇာတိယံ မာတာပိတူနံ ဗီဇခေတ္တဘာဝေန ကမ္မဿ ဟီနတာဒိဝိဘာဂကရဏေန, တတော ပရဉ္စ ဥတုအာဟာရာနံ ဗျူဟနုပတ္ထမ္ဘနေန, ဣန္ဒြိယာနံ ဒဿနာဒိကိစ္စသာဓနေန ဥပကာရော ဒိဿတိ, န, ဧဝမိဿရဿ။ ဟီနတာဒိဝိဘာဂကရဏမိဿရဿာတိ စေ? တံ န, အသိဒ္ဓတ္တာ။ ယထာဝုတ္တော

ဥပကာရဝိသေသော ဣဿရနိမ္မိတော, န ကမ္မုနာတိ သာဓနီယမေတံ။ ဣတရတ္ထာပိ သမာနမေတန္တိ စေ? န, ကမ္မ တော ဖလနိယမသိဒ္ဓတ္တာ ။ သတိ ဟိ ကတူပစိတေ ကမ္မသ္မိံ တတ္ထ ယံ အကုသလံ, တတော ဟီနတာ, ယံ ကုသလံ, တတော ပဏီတတာတိ သိဒ္ဓမေတံ။ ဣဿရတာဒိနာပိ ဟိ န သက္ကာ ကမ္မံ ပဋိက္ခိပိတုံ။

အပိစေတဿ လောကဝိစိတ္တဿ ဣဿရနိမ္မာနဘာဝေ ဗဟူ အေသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကထံ? ယဒိ သဗ္ဗမိဒံ လောကဝိစိတ္တံ ဣဿရနိမ္မိတံ, သဟေဝ ဝစနေန ပဝတ္တိတဗ္ဗံ, န ကမေန။ န ဟိ သန္နိဟိတကာရဏာနံ ဖလာနံ ကမေန ဥပ္ပတ္တိ ယုတ္တာ, ကာရဏန္တရာပေက္ခာယ ဣဿရဿ သာမတ္ထိယဟာနိ။ စက္ခာဒီနံ စက္ခုဝိညာဏာဒီသု ကာရဏဘာဝေ န ယုတ္တော။ ကရောတီတိ ဟိ ကာရဏန္တိ။ ဣဿရော ဝေ စ ကာရကောတိ သဗ္ဗကာရဏာနံ ကာရဏ ဘာဝဟာနိ။ ယေဟိ ပုထုဝိသေသေဟိ ဣဿရော ပသီဒေယျ, တေသဉ္စ သယံကာရတာ အာပဇ္ဇတိ, တထာ သဗ္ဗေသံ ဟေတုကာနံ ကာရဏဘာဝေ။ ယဥ္စေတံ နိမ္မာနံ, တဥ္စဿ အတ္တဒတ္ထံ တ သိယာ, ပရတ္ထံ တ သိယာ။ အတ္တဒတ္ထ တာယံ အတ္တနော ဣဿရဘာဝဟာနိ အကတကိစ္စတာယ ဣသိတာဝသိတာဘာဝတော။ တေန တ နိမ္မိတေန ယံ အတ္တနော ကာတဗ္ဗံ, တံ ကသ္မာ သယမေဝ န ကရောတိ။ ပရတ္ထတာယံ ပန ပရော နာမေတ္ထ လောကော တေတိ ကိမတ္ထိယံ တ ဿ နိရယာဒိရောကဒိဝိသာဒိနိမ္မာနံ။ ယာ စဿ ဣဿရတာ, သာ သယံကတာ တ သိယာ ပရံကတာ တ အဟေတုကာ တ။ တတ္ထ သယံကတာ စေ, တတော ပုဗ္ဗေ အနိဿရဘာတပတ္တိ။ ပရံကတာ စေ, ပစ္ဆာပိ အနိဿရဘာတပတ္တိ သဥတ္တရတာ စ သိယာ။ အဟေတုကာ စေ, န ကဿစိ အနိဿရတာတိ ဓေမိဿရဿပိ အသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယထာ စ ဣဿရော, ဧဝံ ပဇာပတိ ပုရိသော စ။ နာမမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ ဝိသေသော။ တေဟိ တဒီဟိ ပကပ္ပိတံ ယဒိဒံ "ပဇာပတိ ပုရိသော"တိ။ တံနိမိတ္တကံ ပန လောကပ္ပဝတ္တိံ ဣစ္ဆန္တာနံ ပဇာပတိတဒေ ပုရိသတဒေ စ ဣဿရတ ဒေ ဝိယ အေသာ အသိဒ္ဓိ စ ဝိဓာတဗ္ဗာ။ ယထာ စေတေ ဣဿရာဒယော, ဧဝံ ကာလောပိ အသိဒ္ဓော လက္ခဏဘာဝ တော။ ပရမတ္ထတော ဟိ ဝိဇ္ဇမာနာနံ ဓမ္မာနံ သဘာဝသင္ခါတံ လက္ခဏံ ဥပလဗ္ဘတိ။ ယထာ ပထဝိယာ ကထိနတာ, န ဧဝံ ကာလဿ, တသ္မာ နတ္ထိ ပရမတ္ထတော ကာလောတိ။ ကာလတဒီ ပနာဟ "ဝတ္တနာလက္ခဏော ကာလော"တိ။ သော ဝတ္တဗ္ဗော "ကာ ပနာယံ ဝတ္တနာ"တိ။ သော အာဟ "သမယမုဟုတ္တာဒီနံ ပဝတ္တိ"တိ။ တမ္ပိ န, ရူပာဒီဟိ အ တ္ထန္တရဘာဝေန အနိဒ္ဓာရိတတ္တာ။ ပရမတ္ထတော ဟိ အနိဒ္ဓာရိတသဘာဝဿ ဝတ္တနာလက္ခဏတာယံ သသဝိ သာဏာဒီနမ္ပိ တံလက္ခဏတာ အာပဇ္ဇေယျ။

ယံ ပန ဝဒန္တိ ကာဏာအ "အပရသ္မိံ အပရံ ယုဂပဒိ စိရံ ခိပ္ပမိတိ ကာလလိင်္ဂါနီတိ လိင်္ဂသဗ္ဘာဝတော အတ္ထိ ကာလော"တိ, တံ အယုတ္တံ လိင်္ဂိနော အနုပလဗ္ဘမာနတ္တာ။ သိဒ္ဓသမ္ဗန္ဓေသု ဟိ လိင်္ဂေသု လိင်္ဂမတ္တဂ္ဂဟဏေ န လိင်္ဂိနို အဝဗောဓော ဘဝေယျ။ န စ ကေနစိ အဝိပရီတစေတသာ တေန လိင်္ဂေန သဟ ကအစိ ကာလသင္ခါတော လိ င်္ဂီ ဂဟိတပုဗ္ဗောတိ။ အတော န ယုတ္တံ "လိင်္ဂသဗ္ဘာဝတော အတ္ထိ ကာလော"တိ။ "အပရသ္မိံ အပရ"န္တိအာဒိက ဿ ဝိသေသဿ နိမိတ္တဘာဝတော ယုတ္တန္တိ စေ? န, ပဌမဇာတတာဒိနိမိတ္တကတ္တာ တဿ။ န စ ပဌမဇာတတာ ဒိ နာမ ကောစိ ဓမ္မော အတ္ထိ အညတ္ရ သမညာမတ္တတောတိ နတ္ထေဝ ပရမတ္ထတော ကာလော။ ကိဥ္စ ဘိယျော, ဗ ဟူနံ ဧကဘာတပတ္တိတော။ အတီတာဒိဝိဘာဂေန ဟိ လောကသမညာဝသေန ဗဟူ ကာလဘေအာ။ တဝဥ္စေတံ ဧကံ ဝဒသီ တိ ဗဟူနံ ဧကဘာတဘာဝတော နတ္ထေဝ ပရမတ္ထတော ကာလော။ တထာ ဧကဿ အနေကဘာတပတ္တိတော။ ယော ဟိ အယံ အဇ္ဇ ဝတ္တမာနကာလော, သော ဟိယျော အနာဂတော အဟောသိ, သွေဝ အတီတော ဘဝိဿတိ။ ဟိယျ ယော စ ဝတ္တမာနော အဇ္ဇ အတီတော အဟောသိ, တထာ သွေဝ ဝတ္တမာနောပိ အပရဇ္ဇု။ န စေကသဘာဝဿ အနေ ကသဘာဝတာ ယုတ္တာတိ အသိဒ္ဓော ပရမတ္ထတော ကာလော။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိံ ပန ဥပာဒါယ ကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓါယ လောကသမညာယ အတီတာဒိဝိဘာဂတော တေဟာရိယတီတိ တေဟာရမတ္တကောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သဘာဝနိယတိယဒိစ္ဆာဒယောပိ အသိဒ္ဓါ။ ကိံ ကာရဏာ? လက္ခဏာဘာဝတာ။ န ဟိ သဘာဝတော နိယတိယဒိစ္ဆာ သ မ္ဘဝတိ။ အညထာ ဇေဝိဓော ကောစိ ဘာဝေ အတ္ထိ စေ, တေသံ သဘာဝသင္ခါတေန လက္ခဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ, ပတိဋ္ဌာ ပကဟေတုနာ စ န စတ္ထိ။ ကေဝလံ ပနေတေ တအာ ဝိမဒ္ဒိယမာနာ အဟေတုတဒေ ဝေ တိဋ္ဌန္တိ, န စာဟေတုကံ လောက ဝိစိတ္တံ ဝိသေသာဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ အဟေတုကဘာဝေ ဟိ ပဝတ္တိယာ ယ ့တယံ နရသုရနိရယတိရစ္ဆာနာဒီသု ဣန္ဒြိ ယာဒီနံ ဝိသေသော, တဿ အဘာဝတော အာပဇ္ဇတိ, န စာယံ ပဏ္ဍိတေဟိ ဣစ္ဆိတော။ ကိဥ္စ? ဒိဋ္ဌဘာဝတော။ ဒိဋ္ဌာ ဟိ စက္ခာဒိတော စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ဗီဇာဒိတော အင်္ကုရာဒီနံ ပဝတ္တိ, တသ္မာပိ ဟေတုတောတယံ ပဝတ္တိ။ တထာ ပုရေ ပစ္ဆာ

စ အဘာဝတော။ ယတော ယတော ဟိ ပစ္စယသာမဂ္ဂိတော ယံ ယံ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တတိ, တတော ပုဗ္ဗေ ပဏ္ဏာ စ န တဿ နိဗ္ဗတ္တိ သမ္ဘဝတိ, ကိဥ္စ ဗဟုနာ။ ယဒိ အဟေတုတော ပဝတ္တိ သိယာ, အဟေတုကာ ပဝတ္တီတိ ဣမာပိ တစာ ယထာ သကပစ္စယသမတယတော ပုရေ ပဏ္ဏာ စ ဘဝေယျုံ, န စ ဘဝန္တိ အလဒ္ဓပ္ပစ္စယတ္တာ, မဇ္ဈေ ဧဝ စ ဘဝန္တိ လဒ္ဓပ္ပစ္စယတ္တာ။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ သဠတော ခမ္မာတိ န သိဇ္ဈတိ အဟေတုတအော။ တသ္မိဥ္စ အသိဒ္ဓေ ပဝတ္တိယာ အဟေတုဘာဝတေ ဝိယ အဟေတုပရိယာယဝိသေသဘူတာ သဘာဝနိယတိယဒိစ္ဆာဒယောပိ အသိဒ္ဓာ ဧဝ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယံ ပန ကာဏာအ ''ပရမာဏတော နိစ္စာ, တေဟိ ဒွိဝိအဏုကာဒိဖလံ နိဗ္ဗတ္တတိ, တဥ္စ အနိစ္စံ , တဿ ဝသေနေ တံ လောကဝိစိတ္တ''န္တိ ဝဒန္တိ, တမ္ပိ မိစ္ဆာပရိကပ္ပမတ္တံ။ န ဟိ ပရမာဏတော နာမ သန္တိ အညတ္ထ ဘူတသင်္ဃာတာ။ သော ပန အနိစ္စောဝ, န စ နိစ္စတော အနိစ္စဿ နိဗ္ဗတ္တိ ယုတ္တာ တဿ ကာရဏဘာဝတနုပပတ္တိတော တထာ အဒဿနတော စ။ ယဒိ စ သော ကဿစိ ကာရဏဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ, အနိစ္စော ဧဝ သိယာ ဝိကာရာပတ္တိတော။ န စာ ယံ သမ္ဘတေ အတ္ထိ, ယံ ဝိကာရံ အနာပဇ္ဇန္တမေဝ ကာရဏံ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တေယျာတိ။ ဝိကာရဥ္စ အာပဇ္ဇတိ, ကုတဿ နိစ္စတာဝကာသော, တသ္မာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ပရမာဏတော သတ္တာ အနိစ္စာ, အညေပိ နိစ္စာဒိဘာဝေန ဗာဟိရကေဟိ ပရိကပ္ပိတာ အသိဒ္ဓာ တေတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ **''ဓမ္မပ္ပဘေဒတော ပန အညဿ သစ္စိကဋ္ဌဿ အသိဒ္ဓတ္တာ''**တိ။

ဧတ္တာဟ ''ယဒိ ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလော န ဥပလဗ္ဘတိ, ဧဝံ ပန ပုဂ္ဂလေ အနုပလဗ္ဘမာနေ အထ ကသ္မာ ဘဂဝတ 'အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော'တိ (အ. နိ. ၄.၉၅; ကထာ. ၂၂), 'စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ'န္တိ (အ. နိ. ၄.၉၅; ကထာ. ၂၂) စ တတ္ထ တတ္ထ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိဘာဝံ ပဝေဒေသီ''တိ။ ဝိနေယျဇ္ဈာသယဝသေန။ တထာ တထာ ဝိနေတဗ္ဗာနဉ္ဟိ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝိနေယျဒမနကုသလော သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော လောကသမညာနုရူပံ တတ္ထ တတ္ထ ပုဂ္ဂလဂ္ဂဟဏံ ကရောတိ, န ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိဘာဝတော။

အပိစ **အဋ္ဌဟိ** ကာရဏေဟိ ဘဂဝတ ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတိ ဟိရောတ္တပ္ပဒီပနတ္ထံ, ကမ္မဿကတာဒီပနတ္ထံ, ပစ္စတ္တပုရိသကာရဒီပနတ္ထံ, အာနန္တရိယဒီပနတ္ထံ, ဗြဟ္မဝိဟာရဒီပနတ္ထံ, ပုဗ္ဗေနိဝါသဒီပနတ္ထံ, ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိဒီပနတ္ထံ, လောကသမ္မုတိယာ အပ္ပဟာနတ္ထဥ္စာတိ။ ''ခန္ဓာ ဓာတူ အာယတနာနိ ဟိရိယန္တိ ဩတ္တပ္ပန္တီ''တိ ဟိ ဝုတ္တေ မဟာဇနော န ဇာနာတိ, သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ, ပဋိသတ္တု တ ဟောတိ ''ကိမိဒံ ခန္ဓာ ဓာတူ အာယတနာနိ ဟိရိယန္တိ ဩတ္တပ္ပန္တိ နာမာ''တိ။ ''ဣတ္ထီ ဟိရိယတိ ဩတ္တပ္ပတိ, ပုရိသော, ခတ္တိယော, ဗြာဟ္မဏော''တိ ပန ဝုတ္တေ ဇာနာတိ, န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ, န ပဋိသတ္တု ဟောတိ, တသ္မာ ဘဂဝတ **ဟိရောတ္တပ္ပဒီပနတ္ထံ** ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတိ။ ''ခန္ဓာ ကမ္မဿကာ, ဓာတုယော အာယတနာနီ''တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မာ **ကမ္မဿကတာဒီပနတ္ထမ္ပိ** ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတိ။ ''ဝေဠုဝနာဒယော မဟာဝိဟာရာ ခန္ဓေဟိ ကာရာပိတာ, ဓာတူဟိ, အာယတနေဟီ''တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ တထာ ''ခန္ဓာ မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေရောပေန္တိ, ပိတရံ, အရဟန္တံ, ရုဟိရုပ္ပာဒကမ္မံ, သင်္ဃဘေဒကမ္မံ ကရောန္တိ, ဓာတုယော, အာယတနာနီ''တိ ဝုတ္တေပိ, ''ခန္ဓာ မေတ္တာယန္တိ, ဓာတုယော, အာယတနာနီ''တိ ဝုတ္တေပိ, ''ခန္ဓာ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တိ, ဓာတုယော, အာယတနာနီ''တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မာ ဘဂဝတ **ပစ္စတ္တပုရိသကာရဒီပနတ္ထံ အာနန္တရိယဒီပနတ္ထံ ဗြဟ္မဝိဟာရဒီပနတ္ထံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဒီပနတ္ထဥ္စ** ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတိ။ ''ခန္ဓာ ဒာနံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ, ဓာတုယော, အာယတနာနီ''တိ ဝုတ္တေပိ မဟာဇနော န ဇာနာတိ, သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ, ပဋိသတ္တု တ ဟောတိ ''ကိမိဒံ ခန္ဓာ ဓာတူ အာယတနာနိ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ နာမာ''တိ။ ''ပုဂ္ဂလော ပဋိဂ္ဂဏှာတီ''တိ ပန ဝုတ္တေ ဇာနာတိ, န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ, န ပဋိသတ္တု ဟောတိ, တသ္မာ ဘဂဝတ **ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိဒီပနတ္ထံ** ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတိ။ လောကသမ္မုတိဥ္စ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော နပ္ပဇဟန္တိ လောကသမညာယ လောကာဘိလာပေ ဌိတာယေဝ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ, တသ္မာ ဘဂဝတ **လောကသမ္မုတိယာ အပ္ပဟာနတ္ထမ္ပိ** ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတီတိ ဣမေဟိ **အဋ္ဌဟိ** ကာရဏေဟိ ဘဂဝတ ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတိ, န ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိဘာဝတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဓမ္မပ္ပဘေဒအကာရေနေတ တိ ယထာဝုတ္တရူပါဒိဓမ္မပ္ပဘေဒတော အညဿ သစ္စိကဋ္ဌဿ အသိဒ္ဓတ္တာ ရူပါဒိဓမ္မပ္ပဘေဒအကာရေနေဝ ပုဂ္ဂလဿ ဥပလဒ္ဓိယာ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တေန ''ကိံ တဝ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္

ဘာမာနော ရူပ္ပနာကာရေန ဥပလဗ္ဘတိ, ဥဒာဟု အနုဘဝနသဥ္ဇာနနာဘိသင်္ခရဏဝိဇာနနေသု အညတရာကာရေနာ''တိ ဒ
ဿေတိ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ သဘာဝဓမ္မဿ လောကေ အဘာဝတော။ အဝိသေသဝိသေသေဟိ ပုဂ္ဂလူပလဗ္ဘဿ
ပဋိညာပဋိက္ခေပပက္ခာ အနုဇာနနာဝဇာနနပက္ခာ။ ယဒိပိမေ ဒွေပိ ပက္ခာ အနုလောမပဋိလောမနယေသု လဗ္ဘန္တိ,
အာဒိတော ပန ပဌမံ ဌပေတ္ဝာ ပဝတ္တော ပဌမနယော, ဣတရော ဒုတိယန္တိ ဣမံ နေယံ ဝိသေသံ ဒဿေန္တော **''အနု
ဇာနနာ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော''**တိ အာဟ။ ယထာဓိကတာယ လဒ္ဓိယာ အနုလောမနတော စေတ္ထ ပဌမော နယော
အနုလောမပက္ခော, တဗ္ဗိလောမနတော ဣတရော **ပဋိလောမပက္ခော** တိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

တေန ဝတ ရေတိ ဧတ္ထ **တေနာ**တိ ကာရဏဝစနံ။ ယေန ပုဂ္ဂလူပလဗ္ဘော ပတိဋ္ဌပီယတိ, တေန ဟေတုနာ။ သ္ဝတ
ယံ ဟေတု သာသနိကဿ ဗာဟိရကဿ စ ဝသေန ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတော ဧဝ။ ဟေတုပတိရူပကေ စာယံ ဟေတုသမညာ
ပရမတ္ထဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဟေဋ္ဌာ ''အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ''န္တိ နိဂ္ဂဟဿ သညာပနမတ္တံ ကတံ, တံ ဣဒာနိ
''ယံ တတ္ထ ဝဒေသီ''တိအာဒိနာ နိဂမနရူပေန မိစ္ဆာဘာဝဒဿနေန စ ဝိဘာဝိယမာနံ ဟာကဋ္ဌဘာဝကရဏတော အာရောပိ
တံ ပတိဋ္ဌာပိတံ ဟောတီတိ အဋ္ဌကထာယံ ''အာရောပိတတ္တာ''တိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထ စ ''ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ''တိ **ပဋိညာဝယဝေ** သရူပေနေဝ ဒဿိတော။ ''တေနာ''တိ ဣမိနာ သာမည
တော **ဟေတာဝယဝေ** ဒဿိတော။ ယ္ဝတာယံ ယသ္မာ ပဋိညာဓမ္မော ဟုတ္ဝာ သဒိသပက္ခေ ဝိဇ္ဇမာနော, ဝိသဒိသပက္
ခေ အဝိဇ္ဇမာနောယေဝ ဟေတု လက္ခဏူပပန္နော နာမ ဟောတိ, န ဣတရော, တသ္မာ ယတ္ထ သော ဝိဇ္ဇတိ န ဝိဇ္ဇတိ
စ, သော သဒိသာသဒိသဘာဝဘိန္နော ဒုဝိဓော **ဒိဋ္ဌန္တာဝယဝေ** ။ ယထာ ရူပာဒိ ဥပလဗ္ဘတိ, တထာ ပုဂ္ဂလော။ ယထာ
စ သသဝိသာဏံ န ဥပလဗ္ဘတိ, န တထာ ပုဂ္ဂလောတိ **ဥပနယော**။ သ္ဝတာယံ ''ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ
သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ''တိ ဣမာယ ဟာဋ္ဌိယာ ဒီပိတော, ယော အဋ္ဌကထာယံ သဒ္ဓိံ ဟေတုအာဟရဏေဟိ ''ဟာပနာ''တိ
ဝုတ္တော။ **နိဂမနံ** ဟာဋ္ဌိယံ သရူပေနေဝ အာဂတံ, ယာ အဋ္ဌကထာယံ ''ရောပနာ''တိ ဝုတ္တာတိ။ ဧဝံ ဟေရာဏေန ဉာယက္
ကမေန သာဓနာဝယဝေ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

ဣဒာနိ ဝတ္တနေန ပရပက္ခုပလက္ခိတေ ဟေတုအာဟရဏေ အန္ဝယဗ္ဗတိရေကဒဿနဝသေန နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ
သာဓနပယောဂေ ယောဇေတဗ္ဗော။ **ကာရဏံ ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ကိမေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဟေတုအာဟရဏေဟိယေဝ ဟိ သပ
ရပက္ခာနံ သာဓနံ ဒူသနံ စ, န ပဋိညာယ, တဿာ သာဓေတဗ္ဗာဒိဘာဝတော။ တံ ပန ဒ္ဝယံ ''တေန ဝတ ရေ''တိအာဒိဟ
ဋ္ဌိယာ ဝိဘာဝိတံ။ အဋ္ဌကထာယံ ဟာပနာရောပနာသီသေန ဒဿိတံ။ ပဋိညာဌပနာ ပန တေသံ ဝိသယဒဿနံ ကထာယံ တံ
မူလတာယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ **''ယံ ပန ဝက္ခတီ''** တိအာဒိ။ တေနေဝ စ အဋ္ဌကထာယံ ''ဣဒံ အနုလောမ။ပေ။ ဓော
စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗ''န္တိ ဝက္ခတိ။ တထာ စာဟ **''ယထာ ပန တတ္ထာ''** တိအာဒိ။ **နိဂ္ဂဟောဝ ဝိသုံ ဝုတ္တော,** န ပဋိက
မ္မန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိသုံ ဝုတ္တောတိ စ ဟာပနာရောပနာဟိ အသမ္မိဿံ ကတ္ဝာ ဝိသုံ အင်္ဂဘာဝေန ဝုတ္တော, န တ
ဒညတရော ဝိယ တဒန္တောဂဓဘာဝေန ဝုတ္တော, နာပိ ဌပနာ ဝိယ အင်္ဂဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ **ယေ ပနာ**တိ ပ
ဒကာရေ သန္ဓာယာဟ။ **ဒုတိယော။ပေ။ အာပဇ္ဇတိ** တတ္ထ နိဂ္ဂဟဿ အယထာဘူတတ္တာ ပဋိကမ္မဿ စ
ယထာဘူတဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

၂. ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလံ နာနုဇာနာတိ, ဝေဟာရတော ပန အနုဇာနာတီတိ သကဝါဒိမတံ ဇာနန္တေနပိ ပရဝါဒိနာ
ဆလဝသေန ဝိဘာဂံ အကတ္ဝာ ''ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ''တိ ပုစ္ဆာယ ကတာယ သကဝါဒီ တ
တ္ထ အယံ ပုဂ္ဂလဝါဒီ, ဣမဿ လဒ္ဓိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာတိ ပရမတ္ထသစ္စံ သန္ဓာယာဟ ''အာမန္တာ''တိ။ ''န ဥပလဗ္
ဘတီ''တိ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပုန ဣတရော သမ္မုတိသစ္စံ သန္ဓာယ ''ယော သစ္စိကဋ္ဌော''တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္
ထော – ယော လောကဝေဟာရသိဒ္ဓေါ သစ္စိကဋ္ဌော, တတော ဧဝ ကေနစိ အပဋိက္ခိပိတဗ္ဗတော ပရမတ္ထော တ
တော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိ။ ပုန သကဝါဒီ ပုဗ္ဗေ ပရမတ္ထသစ္စဝသေန ပုဂ္ဂလေ ပဋိက္ခိတ္တေ ဣဒါနိ သမ္
မုတိသစ္စဝသေနာယံ ပုစ္ဆာတိ မန္တ္ဝာ တံ အပ္ပဋိက္ခိပန္တော ''န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ''တိ အာဟ။ တေနာဟ **''အတ္တနာ အဓိ
ပ္ပေတံ သစ္စိကဋ္ဌမေဝတိ သမ္မုတိသစ္စံ သန္ဓာယာတိ အဓိပ္ပာယော''**တိ ။ ဧဝမဝဋ္ဌိတေ **''ယဒိ ပရဝါဒိနာ။ပေ။ နာ
ရာဘိတဗ္ဗာ''**တိ ဣဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ ပဌမပုစ္ဆာယ ပရမတ္ထသစ္စဿ သစ္စိကဋ္ဌောတိ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **''အထ သက
ဝါဒိနာ။ပေ။ အာပဇ္ဇတီ''**တိ ဣဒမ္ပိ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဒုတိယပုစ္ဆာယ သမ္မုတိသစ္စဿ သစ္စိကဋ္ဌောတိ အဓိပ္ပေတတ္
တာ။

ယဒိ ဥဘယံ အဓိပ္ပေတန္တိ ဣဒံ ယဒိ ပဌမပုစ္ဆံ သန္ဓာယ, တဒယုတ္တံ တသ္သာ ပရမတ္ထသစ္စသ္သေဝ ဝသေ
န ပဝတ္တတ္တာ။ အထ ဒုတိယပုစ္ဆံ သန္ဓာယ, တသ္သာ သမ္မုတိသစ္စဝသေန ပဌမတ္ထံ ဝတ္တတ ပုန မိသ္သကဝသေန
ဝတ္တုံ **“သမ္မုတိသစ္စပရမတ္ထသစ္စာနိ တ ဧကတော ကတ္တတပိ ဝေမာဟာ”** တိ ဝုတ္တတ္တာ တမ္ပိ န ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။
ဒွေဝပိ သစ္စာနီတိ သမ္မုတိပရမတ္ထသစ္စာနိ။ တေသု ပရမတ္ထသစ္စသ္သေဝ နိပ္ပရိယာယေန သစ္စိကဌပရမတ္ထဘာ
တေ, ဣတရသ္သ ဥပစာရေန။ တထာ စ ဝုတ္တံ “မာယာ မရီစိ။ပေ.။ ဥတ္တမဌော”တိ။ တသ္မာ သမ္မုတိသစ္စဝသေန ဥ
ပလဒ္ဓိံ ဣစ္ဆန္တေနပိ ပရမတ္ထသစ္စဝသေန အနိစ္ဆန္တေတာ “ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဌပရမတ္ထေနာ”တိ
အာဒိနာ အနုယောဂေ ယုတ္တော။ “ပဏာနုပ္ပဏာနေသု ပဏာနေ ကိစ္စသိဒ္ဓီ”တိ ဧတေနေဝ **“န စ သစ္စိကဌေကဒေသေန
အနုယောဂေ”**တိအာဒိ နိဝတ္တိတန္တိ ဟောတိ သစ္စိကဌေကဒေသဘာဝသ္သေဝ အသိဒ္ဓတ္တာ။ **နာသ္သ ပရမတ္ထ
သစ္စတာ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာ**တိ အသ္သ သစ္စိကဌသ္သ ပရမတ္ထသစ္စတာ ပရတဒိနာ န အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာ “ပုဂ္ဂလော
နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဌပရမတ္ထေနာ”တိ သကတဒိနောပိ သစ္စိကဌပရမတ္ထတော တသ္သ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာတိ
အဓိပ္ပာယော။ **တေဟရိတသစ္စိကဌသ္သ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတသစ္စိကဌတာပိ** ယုတ္တာ တသ္သ တေန အဓိပ္ပေတ
တ္တာ။ သုတယမတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဒသ္သိတောယေဝ။ **ဝုတ္တနယော ဝ ဒေသော** တိ “ဒွေဝပိ သစ္စာနီ”တိအာဒိနာ အနန္တရ
မေဝ ဝုတ္တံ သန္ဓာယာဟ။ တသ္သ ပန အဒေသဘာဝေ ဒသ္သိတောယေဝ။ **အထ န** ဣတိ အထ န ဘူတသဘာဝတ္ထေ
န ဥပလဗ္ဘေယျာတိ ယောဇနာ။ **ဝတ္တဗ္ဗော** တိ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ “ယော လောကတေဟာရသိဒ္ဓော”တိအာဒိ
နာ ဝုတ္တမေဝ, တသ္မာ ဧတ္ထ “ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလံ နာနုဇာနာတီ”တိအာဒိနာ အဓိပ္ပာယမဂ္ဂနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အနုညေယျမေတံ သိယာ တိ ဧတံ အနုပလဗ္ဘနံ ပဌမပုစ္ဆာယံ ဝိယ ဒုတိယပုစ္ဆာယမ္ပိ အနုဇာနိတဗ္ဗံ သိယာ။ **န တ
ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗ**န္တိ အထ တ ကိဉ္စိ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဌပနီယတ္တာ ပဉှာသ္သ။ တထာ ဟိသ္သ ဌပနီယာကာရံ ဒသ္သေန္
တော **“ယထာ ဟီ”**တိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ စ ကာမံ သစ္စဒွယာကာရေန ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ, သမ္မုတိယာကာရေန ပန
နုပလဗ္ဘတီတိ ဥပလဗ္ဘနဘာဝသ္သ ဝသေန ပဋိက္ခေပေါ ကတောတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အနုညာ
တံ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စာ**တိ ပဌမပုစ္ဆာယံ အနုညာတံ, ဒုတိယပုစ္ဆာယံ ပဋိက္ခိတ္တံ။ **ဧတံ ဆလတဒံ နိသ္သာယာ** တိ ဧတံ ဧကံ
ယေဝ ဝတ္ထုံ ဥဒ္ဒိသ္သ အနုဇာနနပဋိက္ခိပနာကာရံ ဆလဝစနံ နိသ္သာယ။ တ္ဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ ယောဇနာ။ **သမ္ဘဝ
န္တသ္သ သာမညေနာ**တိ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနဘာဝေန သမ္ဘဝန္တသ္သ အနုလောမနယေန အနုဇာနနပဋိက္ခေပသ္သ သမာန
ဘာဝေန။ **အသမ္ဘဝန္တသ္သ ကပ္ပန**န္တိ ပစ္စနီကနယေန တသ္သ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနဘာဝေန အသမ္ဘဝန္တသ္သ တထာ
ကပ္ပနံ သံဝိဓာနံ ဆလတအော ဘဝိတုံ အရဟတိ။ “အတ္ထဝိကပ္ပုပပတ္တိယာ ဝစနဝိဃာတော ဆလ”န္တိ ဝုတ္တောတ
ယမတ္ထော။ **တေနာ**တိ ယထာဝုတ္တကပ္ပနံ ဆလတအောတိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဝစနသာမညမတ္တံ ကပ္ပိတံ ဆလံ ဝဒတိ ဧ
တေနာတိ ဆလတအော။ တေန ဝုတ္တံ **“ဆလတဒသ္သ ကာရဏတ္တာ ဆလတအော”** တိ။ **ဝစနသာမညမတ္တံ** အတ္ထဘူ
တံ တဒတ္ထံ ဆလတဒံ နိသ္သာယ။ **“ဝိစာရေတဗ္ဗ”** န္တိ ဝုတ္တံ, ကိမေတ္ထ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ယဒိပိ ပက္ခသ္သ ဌပနာမူလ
ကံ အနုဇာနနာဝဇာနနာနံ မိစ္ဆာဘာဝဒသ္သနံ တဗ္ဗိသယတ္တာ, ဟာပနာရောပနာဟိ ဧဝ ပန သော ဝိဘာဝီယတိ, န ဌပနာယာ
တိ ဟာကဋ္ဌောယမတ္ထော။

၄-၅. တေနာတိ သကတဒိနာ။ **တေန နိယာမေနာ**တိ ယေန နိယာမေန သကတဒိနာ စတူဟိ ဟာပနာရောပနာဟိသ္သ နိဂ္
ဂဟော ကတော, တေန နိယာမေန နယေန။ သော နိဂ္ဂဟော ဒုက္ကဋော အနိဂ္ဂဟောယေဝတတိ ဒသ္သေန္တော အာဟ **“အ
နိဂ္ဂဟဘာဝသ္သ တ ဥပဂမိတတ္တာ”**တိ, ဟာပိတတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဧဝမေတ**တိ ယထာ “တယာ မမ ကတော နိဂ္ဂ
ဟော”တိအာဒိနာ အနိဂ္ဂဟဘာဝူပနယော ဝုတ္တော, ဧဝမေဝ။ **တေသ္သာ** တိ “တေန ဟီ”တိအာဒိနာ ဣမာယ ဟာဋ္ဌိယာ ဝု
တ္တသ္သ။

အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပစ္စနီကာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၇-၁၀. အညေနာတိ သမ္မုတိသစ္စဘူတေန။ **ပရသ္သာ** တိ သကတဒိနော။ သော ဟိ ပရတဒိနာ ပရော နာမ ဟောတိ။ ပ
ဋိညာပဋိက္ခေပဟနံ ဘိန္နဝိသယတ္တာ **“အဝိရောဓိတတ္တာ”** တိ ဝုတ္တံ။ အဘိန္နာဓိကရဏံ ဝိယ ဟိ အဘိန္နဝိသယမေဝ
ဝိရုဒ္ဓံ နာမ သိယာ, န ဣတရန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ **“န ဟိ။ပေ.။ အာပဇ္ဇတီ”** တိ အာဟ။ ယဒိ ဧဝံ

ကထမိဒံ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနံ ဇာတန္တိ အာဟ **“အတ္တနော ပနာ”**တိအာဒိ။ တေန ပဋိညာန္တရံ နာမ အညမေဝေတံ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနန္တိ ဒဿေတိ။

ပစ္စနီကာနုလောမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁၁. သာမညေန ဝုတ္တံ ဝိသေသနိဝိဋ္ဌံ ဟောတီတိ အာဟ **“သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗသ္မိံ သရီရေတိ အယမတ္ထော”**တိ။ သာမညဇောတနာ ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတီတိ ဝိသေသတ္ထိနာ ဝိသေသော အနုပယုဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ။ **ဧတေနာ**တိ ဒေသဝသေန သဗ္ဗတ္ထ ပဋိက္ခေပဝစနေန။

၃. ကာလသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁၂. **မဇ္ဈိမဇာတိကာလေ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နတ္တဘာဝကာလေ။ အတ္တဘာဝေ ဟိ ဣဓ “ဇာတိ”တိ အဓိပ္ပေတော။ တတော အတီတော ပုရိမဇာတိကာလော, အနာဂတော ပစ္ဆိမဇာတိကာလော။ **ဣမေသု တီသု**တိ သဗ္ဗတ္ထ, သဗ္ဗဒာ, သဗ္ဗေသူတိ ဣမေသု တီသု နယေသု။ ဟဋ္ဌသ္သ သံခိတ္တတာ သုဝိညေယ္ယာတိ တံ ဌပေတွာ အတ္ထဿ သဒိသတံ ဝိဘာဝေန္တော **“ဣဓာပိ ဟိ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗ”** န္တိ အာဟ။ ဧတ္ထာပိ “န ကေနစိ သဘာဝေန ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ”တိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဟောတိ။ န ဟိ ကေနစိ သဘာဝေန ဥပလဗ္ဘမာနဿ သကလေကဒေသဝိနိမုတ္တော ပဝတ္တိကာလော နာမ အတ္ထီတိ။

၄. အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁၃. တတိယနယေ န သဗ္ဗေကဓမ္မဝိနိမုတ္တံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ နာမ အတ္ထီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဩကာသာဒိသစ္စိကဋ္ဌော

၂. ပစ္စနီကာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၁၄. **အနုလောမပဉ္စကဿာတိအာဒိမှိ** အဋ္ဌကထာဝစနေ။ ပုန **တတ္ထာ** တိ ယထာဝုတ္တေ အဋ္ဌကထာဝစနေ, တေသု တ အနုလောမပဉ္စကပစ္စနီကေသု။ **သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီ** တိအာဒိကဿ ဟဋ္ဌပ္ပဒေသဿ အတ္ထော “သရီရံ သန္ဓာယာ”တိအာဒိနာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော အတ္ထော။ **ပဋိကမ္မာဒိဟဋ္ဌ** န္တိ ပဋိကမ္မနိဂ္ဂဟာဥပနယနနိဂမနဟဋ္ဌံ။ **တီသု မုခေသူ**တိ “သဗ္ဗတ္ထာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု တီသု တဒမုခေသု။ ပစ္စနီကဿ ဟဋ္ဌံ ဝုတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **တန္တိ** ဟဋ္ဌံ။ သဋ္ဌပိတ္ဂတ အာဂတတ္တာ **သရူပေန အဝုတ္တော။ သုဒ္ဓိက။ပေ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ** တတ္ထ “သဗ္ဗတ္ထာ”တိအာဒိနာ သရီရာဒိနော ပရာမသနံ နတ္ထိ, ဣဓ အတ္ထီတိ အယမေဝ ဝိသေသော, အညံ သမာနန္တိ။

သစ္စိကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ

၁၇-၂၇. သစ္စိကဋ္ဌဿ, သစ္စိကဋ္ဌေ တ သံသန္ဒနံ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနန္တိ သမာသဒ္ဝယံ ဘဝတီတိ ဒဿေန္တော **“သစ္စိကဋ္ဌဿာ”** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သစ္စိကဋ္ဌဿ ပုဂ္ဂလဿာ** တိ သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝဿ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနသဘာဝဿ ပုဂ္ဂလဿ။ **ရူပဟဒီဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန** န္တိ သစ္စိကဋ္ဌတာသာမညေန ရူပဟဒီဟိ သမီကရဏံ။ **သစ္စိကဋ္ဌေ** တိ သစ္စိကဋ္ဌဟေတု, တတ္ထ တ တံ အဓိဋ္ဌာနံ ကတ္ဝာ။ “တုလ္ယယောဂေ သမုစ္စယော”တိ သမုစ္စယတ္ထတ္တာ ဧဝ စ-ကာရဿ သစ္စိကဋ္ဌေန ဥပလဒ္ဓိသာမညေန က္လစ ရူပမာဟဋ္ဌန္တိ တဿ ဥအာဟဋ္ဌဘာဝတေ ယုတ္တောတိ **“ယထာရူပ”န္တိ နိဒဿနဝသေန အတ္တော ဝုတ္တော,** အညထာ က္လစ ရူပဿ အာဟရဏမေဝ ကိမတ္ထိယံ။ ဧဝံ သေသခမ္မေသုပိ။ ယာ ပနေတ္ထ အညတ္တပုစ္ဆာ, သာပိ နိဒဿနတ္ထံ ဥပဗ္ဗူဟေတိ အညတ္တနိဗန္ဓနတ္တာ တဿ။ ဩပမ္မသံသန္ဒနေ ပန နိဒဿနတ္တော ကဟိယတီတိ က္လမသ္မိံ သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနေ ကေဝလံ သမုစ္စယဝသေနေဝ အတ္ထဒဿနံ ယုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ရူပဟဒီနိ ဥပဟာပညတ္တိမတ္တတ္တာ ပုဂ္ဂလဿ သော တေဟိ အညော, အနညော စာတိ န ဝတ္တဗ္ဗောတိ အယံ သာသနက္ကမောတိ အာဟ **“ရူပဟဒီဟိ။ပေ။ သမယော”**တိ။ **အနုညာယမာနေ**တိ တသ္မိံ သမယေ သုတ္တေ စ အပ္ပဋိက္ခိပိယမာနေ။ အယဉ္စ အတ္တော သာသနိကဿ ပရတဒိနော ဝသေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ”န္တိ ဟဉ္စော ဒိဋ္ဌော ဘဝိဿတိ, အညထာ “ပဋိလောမပဉ္စကာနိ ဒဿိတာနိ, ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ သံခိတ္တာနီ”တိ န သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ အဓိပ္ပာယော။ စောဒနာယ ဝိနာ ပရတဒိနော ပဋိဇာနာပနံ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ **“ပဋိဇာနာပနတ္ထန္တိ။ပေ။ စောဒနတ္ထ”**န္တိ။ စောဒနာပုဗ္ဗကဉ္ဟိ တဿ ပဋိဇာနာပနံ။ တေန ဖလတေဟာရေန ကာရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ **အဗ္ယာကတတ္တာ** တိ အဗ္ယာကရဏီယတ္တာ, ဘဂဝတာ တ န ဗျာကတတ္တာ။ **ယဒိ ဌပနီယတ္တာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗ** န္တိ က္လမသ္မိံ ပစ္စနီကနယေ ဌပနီယတ္တာ ပဉ္ဟဿ သကတဒိနာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ **ပရေနပီ**တိ ပရတဒိနာပိ ဌပနီယတ္တာ လဒ္ဓိမေဝ နိဿာယ အနုလောမနယေ ပဋိက္ခေပေ ကတေတိ **အယမေတ္ထ** သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနာယ **အဓိပ္ပာယော ယုတ္တော** အနုလောမေပိ ရူပဟဒီဟိ အညတ္တစောဒနာယမေဝ ပရတဒိနာ ပဋိက္ခေပဿ ကတတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။

သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဩပမ္မသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ

၂၈-၃၆. ဥပလဒ္ဓိသာမညေန အညတ္တပုစ္ဆာ စာ တိ က္လမိနာ ဒ္ဝယမ္ပိ ဥဒ္ဒရတိ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန အညတ္တပုစ္ဆာ, ဥပလဒ္ဓိသာမညေန ပုစ္ဆာ စာတိ။ တတ္ထ ပစ္ဆိမံ သန္ဓာယာဟ **“ဒ္ဝိန္နံ သမာနတာ”** တိအာဒိ။ တဿတ္တော – ဒ္ဝိန္နံ ရူပဝေဒနာနံ ဝိယ ရူပပုဂ္ဂလာနံ သစ္စိကဋ္ဌေန သမာနတာ တေသံ အညတ္တဿ ကာရဏံ ယုတ္တံ န ဟောတိ။ **အထ ခော။ပေ။ ဥပလဗ္ဘနီယတာ**တိ က္လဒ္ဓ သံသန္ဒနံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ယဒိ သစ္စိကဋ္ဌသာမညေန ရူပပုဂ္ဂလာနံ ဥပလဒ္ဓိသာမညံ က္လစ္ဆိတံ, တေနေဝ နေသံ အညတ္တမ္ပိ က္လစ္ဆိတဗ္ဗံ။ အထ ပရမတ္ထတေဟာရဘေဒတော တေသံ အညတ္တံ န က္လစ္ဆိတံ, တတော ဧဝ ဥပလဒ္ဓိသာမညမ္ပိ န က္လစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ။

၃၇-၄၅. **ဥပလဒ္ဓီ** တိ ပုဂ္ဂလဿ ဥပလဒ္ဓိ ဝိဇ္ဇမာနတာ။ “ပဋိကမ္မပဉ္စက”န္တိ ဝိညာယတီတိ ယောဇနာ။

ဩပမ္မသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. စတုက္ကနယသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ

၄၆-၅၂. ဧကဓမ္မတောပီတိ သတ္တပညာသာယ သစ္စိကဋ္ဌေသု ဧကဓမ္မတောပိ။ ဧတေန တတော သဗ္ဗတောပိ ပုဂ္ဂလဿ အညတ္တာနနုဇာနနံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ “သကလံ ပရမတ္ထသစ္စံ သန္ဓာယာ”တိ။ **ရူပဟဒိဧကေကဓမ္မဝသေန နာနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗော** အဝယဝဗ္ဗတိရေကေန သမုဒာယဿ အဘာဝတော။ ယသ္မာ ပန သမုဒာယာဝယဝတာ ဘိန္နသဘာဝတ, တသ္မာ **“သမုဒာယတော။ပေ။ နိဂ္ဂဟာရဟော သိယာ”** တိ ပရတဒိနော အာသင်္ကမာဟ။ **တော ဝစနောကာ**

သန္တိ ယဒိပိ သတ္တပညာသမ္မေသမုအယတော ပုဂ္ဂလဿ အညတ္တံ န ဣစ္ဆတိ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ သစ္စိကဋ္ဌဿ
အဘာဝတော, တဒေကဒေသတော ပနဿ အနညတ္တမ္ပိ န ဣစ္ဆတေဝ။ န ဟိ သမုအယော အဝယတေ ဟောတီတိ။
တသ္မာ ''တံ ပဋိက္ခိပတော ကိံ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနန္တိ ဝတ္တုံ မာ လဗ္ဘေထာ''တိ ဒဿေတုံ **''အယဥ္စ''** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
ရူပာဒိဓမ္မပ္ပဘေဒဝိဘာဂမုခေနေဝ အနဝသေသတော ပုဂ္ဂလောတိ ဂဟဏာကာရဒဿနဝသေန ပဝတ္တော ပဌမဝိကပ္
ပေ, ဒုတိယော ပန အဝိဘာဂတော ပရမတ္ထသစ္စဘာဝသာမညေနာတိ အယံ ဣမေသံ ဒွိန္နံ ဝိကပ္ပာနံ ဝိသေသော။
ဣတီတိ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနန္တိ အာဟ **''ဧဝ''**န္တိ။

သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂတော တိ သဘာဝေန ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတဗ္ဗတော။ သဘာဝဘိန္နော ဟိ ဓမ္မော တဒညဓမ္မတော ဝိနိဗ္
ဘောဂံ လဘတိ။ တေနာဟ **''ရူပတော အညသဘာဂတ္တာ''** တိ။ **ရူပဝဇ္ဇေ** တိ ရူပဓမ္မဝဇ္ဇေ ။ **တီသုပီ**တိ ''ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂ
လော, အညတ္ရ ရူပာ, ပုဂ္ဂလသ္မိံ ရူပ''န္တိ ဣမေသု ဧဝံ ပဝတ္တေသု တီသုပိ အနုယောဂေသု။ သာသနိကော ဧတယံ ပုဂ္
ဂလတဒီတိ ကတ္ဝတ အာဟ **''န ဟိ သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ ဣစ္ဆတီ''** တိ။ ''ရူပတ''တိ ဣမိနာ ရူပေန သကိဉ္စနတာဝ ဉာ
ပိယတိ, န ရူပာယတ္တဝုတ္တိတာတိ အာဟ **''အညတ္ရ ရူပာတိ ဧတ္ထ စ ရူပတ ပုဂ္ဂလောတိ အယမတ္ထော သင္ဂဟိ
တော''**တိ။

စတုက္ကနယသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ သံသန္ဒနကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. လက္ခဏယုတ္တိဝဏ္ဏနာ

၅၄. လက္ခဏယုတ္တိကထာယံ ''ဆလဝသေန ပန ဝတ္တဗ္ဗံ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ''န္တိ ဟဋ္ဌော ဂဟေတဗ္ဗော။

လက္ခဏယုတ္တိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ

၅၅-၅၉. ပဒဒွဝယဿ အတ္ထတော ဧကတ္တေ တိ ပဒဒွဝယဿ ဧကတ္တတ္တေ သတီတိ အတ္တော။ ပရိကပ္ပ
ဝစနဥ္စေဟတံ အေသဒဿနတ္တံ ''ဧဝံ သန္တေ အယံ ဒေသော''တိ။ တယိဒံ ဧကတ္တံ ဥပလဗ္ဘတိ ဧတတိ ပဋ္ဌိမပဒာဝ
ဓာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ''ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ န ပုဂ္ဂလော''တိ ဗ္ယဘိစာရဒဿနတော ပရေန န သမ္ပဋိစ္ဆိတန္တိ
ကတ္ဝတ တမေဝ အသမ္ပဋိစ္ဆိတတ္တံ ဝိဘာဝေန္တော **''ပုဂ္ဂလဿ ဟီ''** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အဝိဘာဇိတဗ္ဗတ** န္တိ
''ဥပလဗ္ဘတိ စာ''တိ ဧဝံ အဝိဘာဇိတဗ္ဗတံ။ **ဝိဘာဇိတဗ္ဗတ** န္တိ ''ပုဂ္ဂလော စ တဒညဉ္စ ဥပလဗ္ဘတီ''တိ ဧဝံ ဝိဘာဇိတ
ဗ္ဗတံ။ ဧတေန ''ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ဧတ''တိ ပဋ္ဌိမပဒာဝဓာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ, န ''ပုဂ္ဂလော ဧဝ ဥပလဗ္ဘတီ''တိ ဣမ
မတ္ထံ ဒဿေတိ။ **တံ ဝိဘာဂ**န္တိ ယထာဝုတ္တံ ဝိဘာဇိတဗ္ဗာဝိဘာဇိတဗ္ဗံ ဝိဘာဂံ **ဝဒတော** သကတဒိနော, အညဿ တ
ကဿစိ။ **တေဿာ** တိ ပရတဒိနော ။ **ယထာဝုတ္တဝိဘာဂ** န္တိ ''ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ။ပေ.။ ကေဟိစိ န ပုဂ္ဂ
လော''တိ ဧဝံ ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝိဘာဂံ။ **ယထာအာဟာဒိတေနာ**တိ ''ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ပဒဒွဝယဿ အတ္
ထတော ဧကတ္တေ''တိအာဒိနာ အာဟာဒိတပ္ပကာရေန။ **န ဘဝိတဗ္ဗ** န္တိ ယဒိပိ တေန ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ဧဝ ဝုစ္
စတိ, ဥပလဗ္ဘတီတိ ပန ပုဂ္ဂလော ဧဝ န ဝုစ္စတိ, အထ ခော အညောပိ, တသ္မာ ယထာဝုတ္တေန ပသင်္ဂေန န ဘဝိတဗ္
ဗံ။ တေနာဟ **''မဂ္ဂိတဗ္ဗော ဧတ္ထ အဓိပ္ပာယော''** တိ။

၆၀. အတ္ထတော ပုဂ္ဂလော နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ အတ္တသုညတာဒဿနေန အနတ္တလက္ခဏဿ ဝိဟိတတ္
တာ။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၁-၆၆. ရူပကာယာဝိရဟံ သန္ဓာယ အာဟ, န ရူပတဏှာဟာသဗ္ဗာဝံ။ တထာ သတိ အနေကန္တိကတ္တာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗမေဝ သိယာ, န အနုဇာနိတဗ္ဗန္တိ။ ''အတ္ထိတာယာ''တိ အာဟာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ကာမီဘာဝဿ အနေကန္တိကတ္တာ** ကဿစိ ကာမဓာတူပပန္နဿ **ကာမဓာတုယာ အာယတ္တတ္တာဘာဝတော စ** ကအာစိ ဘာဝဿေတတိ ယောဇနာ။

၆၇. ကာယာနုပဿနာယာ တိ ကာယာနုပဿနာဒေသနာယ။ သာ ဟိ ကာယကာယာနုပဿီနံ ဝိဘာဂဂ္ဂဟဏဿ ကာရဏဘူတာ, ကာယာနုပဿနာ ဧဝ တာ။ **ဖေလဒ္ဓိကတ္တာ** တိ အညော ကာယော အညော ပုဂ္ဂလောတိ ဖေလဒ္ဓိကတ္တာ။ **အာဟစ္စ ဘာသိတ** န္တိ ဌာနကရဏာနိ အာဟန္တွာ ကထိတံ, ဘဂဝတာ သာမံ ဒေသိတန္တိ အတ္ထော။

ပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ဂတိအနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၉-၇၂. ယာနိဿ သုတ္တာနိ နိဿာယ လဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ, တေသံ ဒဿနတော ပရတော ''တေန ဟိ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီ''တိအာဒိနာ ဟဋ္ဌိ အာဂတာ, ပုရတော ပန ''န ဝတ္တဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီ''တိအာဒိနာ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **''ဒဿေန္တော။ပေ။ ဘဝိတဗ္ဗ''**န္တိ။ **ဒဿေတ္ဝာတိ တ ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ''ယာနိဿ။ပေ။ တာနိ ဒဿေတ္ဝာ 'တေန ဟိ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီ'တိအာဒိမာဟာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ **ဒဿေန္တော** တိ တ ဣဒံ ဒဿနကိရိယာယ န ဝတ္တမာနတာမတ္တဝစနံ, အထ ခော တဿာ လက္ခဏတ္ထဝစနံ, ဟေတုဘာဝဝစနံ တတိ န ကောစိ ဒောသော။

၉၁. သော ဝတ္တဗ္ဗော တိ သော ဇီဝသရီရာနံ အနညတာပဋိဇ္ဇနာကာရော ဝတ္တဗ္ဗော, နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ရူပီ အတ္တာ''တိ ဣမိဿာ လဒ္ဓိယာ ဝသေန ''ယေန ရူပသင္ခာတေန အတ္တနော သဘာဝဘူတေန သရီရေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတီ''တိ ဧဝံ ပန အတ္ထေ သတိ သော အာကာရော ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ, တထာ စ သတိ ''ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ အနနုညာတတ္တာ''တိ ဧဝမ္ပိ ဝတ္တုံ န သက္ကာ။ ယသ္မာ ပန ''ဣဓ သရီရနိက္ခေပာ''တိ အနန္တရံ ဝက္ခတိ, တသ္မာ ''သော ဝတ္တဗ္ဗော''တိ ဝုတ္တံ။ **နိရယူပဂဿ ပုဂ္ဂလဿ အန္တရာဘဝံ န ဣစ္ဆတီ** တိ ဣဒံ ပုရာတနာနံ အန္တရာဘဝတဒီနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ အဓုနာတနာ ပန ''ဥဒ္ဓံဟအေ တု နာရကော''တိ ဝဒန္တာ တဿပိ အန္တရာဘဝံ ဣစ္ဆန္တေဝ, ကေစိ ပန အသညူပကာနံ။ အရူပူပကာနံ ပန သဗ္ဗေပိ န ဣစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ယေ ''သညုပ္ပာအ စ ပန တေ ဒေဝာ တမှာ ကာယာ စဝန္တီ''တိ သုတ္တဿ အတ္ထံ မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ စုတူပပာတကာလေသု အသညီနံ သညာ အတ္ထီတိ အန္တရာဘဝတောဝ အသညူပပတ္တိံ ဣစ္ဆန္တိ, တဒပေသံ ဝသေန ''သဝေဒနော။ပေ။ ပဋိက္ခိပတီ''တိ ဒဿေန္တော **''ယေ ပနာ''**တိ အာဒိမာဟ။ ကေ ပနေဝံ ဣစ္ဆန္တိ? သဗ္ဗတ္ထိတဒီသု ကေစ္စေ။

၉၂. နေဝသညာနာသညာယတနေတိ နေဝသညာနာသညာယတနေ ဘဝေ, အစိတ္တုပ္ပာဒေ တ သညာ အတ္ထီတိ ဣစ္ဆန္တီတိ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ယတော သော သညာဘဝေန အသင်္ဂဟိတော, ဘဝန္တရဘာဝေန စ သင်္ဂဟိတော။

၉၃. ဣန္ဓနုပာဒာနော အဂ္ဂိ ဝိယ ဣန္ဓနေန ရူပာဒိဥပာဒာနော ပုဂ္ဂလော ရူပာဒိနာ ဝိနာ နတ္ထီ တိ ဧတ္ထ အယမဓိပ္ပာယဝိဘာဝနာ – ယထာ န ဝိနာ ဣန္ဓနေန အဂ္ဂိ ပညာပီယတိ, န စ တံ အညံ ဣန္ဓနတော သက္ကာ ပဋိဇာနိတုံ, နာပိ အနညံ။ ယဒိ ဟိ အညံ သိယာ, န ဥဏှံ ဣန္ဓနံ သိယာ, အထ အနညံ, နိဒဟိတဗ္ဗံယေဝ ဒဟကံ သိယာ, ဧဝံ န ဝိနာ ရူပာဒီဟိ ပုဂ္ဂလော ပညာပီယတိ, န စ တေဟိ အညော, နာပိ အနညော သဿတုစ္ဆေဒဘာဝပ္ပသင်္ဂတောတိ ပရတာဒိနော အဓိပ္ပာယော။ တတ္ထ ယဒိ အဂ္ဂိန္ဓနောပမာ လောကတေဟာရေန ဝုတ္တာ, အပဋိဌတ္တံ ကဋ္ဌာဒိက္ကန္ဓနံ နိဒဟိတဗ္ဗဋ္ဌ, ပဋိတ္တံ ဘာသုရုဏှံ အဂ္ဂိအဟကဋ္ဌ, တဋ္ဌ သြဇဋ္ဌမကရူပံ ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ယဒိ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော ရူပာဒီဟိ အညော အနိစ္စော စ အာပန္နော, အထ ပရမတ္ထတော စ, တသ္မိံယေဝ ကဋ္ဌာဒိသညိတေ ရူပသင်္ခာတပဋိတ္တေ ယံ ဥသုမံ သော အဂ္ဂိ တံသဟဇာတာနိ တီဏိဘူတာနိ ဣန္ဓနံ။ ဧဝမ္ပိ သိဒ္ဓံ လက္ခဏဘေဒတော အဂ္ဂိန္ဓနာနံ အညတ္တန္တိ အဂ္ဂိ ဝိယ ဣန္ဓနတော ရူပာဒီဟိ အညော ပုဂ္ဂလော အနိစ္စော စ အာပဇ္ဇတီတိ။

ဂတိအနုယောဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ဥပဟာအပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၉၇. နီလဂုဏယောဂတော နီလော, နီလော ဧဝ နီလကော, တဿ, အယံ ပနဿ နီလပညတ္တိ နီလရူပုပဟာအနာတိ အာဟ **“နီလံ။ပေ။ ပညတ္တီ”** တိ။ ဧဝံ ပန ဟဋ္ဌွေ ဌိတေ နီလံ ဥပဟာအယ နီလောတိ ကထမယံ ပဒုဒ္ဓါရောတိ အာဟ **“နီလံ ရူပံ။ပေ။ ဌတွာ ယော ပုဗ္ဗော နီလံ ဥပဟာအယ နီလော”**တိ။ **ဌတွာ** တိ တေသ္မိံ ဝစနေ။ **တအာဒီသူ**တိ “ပီတံ ရူပံ ဥပဟာအယာ”တိအာဒိကံ အဋ္ဌကထာယံ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန ဂဟိတမေဝ တဒတ္ထဒဿနဝသေန ဂဏှာတိ။

၉၈. **ဝုတ္တ** န္တိ “မဂ္ဂကုသလော”တိအာဒီသု ဆေကဋ္ဌေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ကုသလပညတ္တီ** ကုသလတေဟာရံ။

၁၁၂. **ပုဗ္ဗပက္ခံ ဒဿေတုံ ဥတ္တရမာဟာ** တိ ပရတာဒိ ပုဗ္ဗပက္ခံ ဒဿေတုံ သကတာဒိဿ ဥတ္တရမာဟ။

၁၁၅. “ရူပံ ရူပတ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ပရတာဒိတဒံ ဘိန္ဒိတုံ “ယထာ န နိဂဏ္ဌော နေဂဏ္ဌိကော”တိအာဒိနာ သကတာဒိတအော အာရဒ္ဓေါတိ အာဟ **“ယဿ ရူပံ သော ရူပတာတိ ဥတ္တရပက္ခေ ဝုတ္တံ ဝစနံ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗ”** တိ။

၁၁၈. **ဝိညာဏနိဿယဘာဝူပဂမန** န္တိ စက္ခုဝိညာဏဿ နိဿယဘာဝူပဂမနံ။ တယိဒံ ဝိသေသနံ **စက္ခုဿာ** တိ ဣမိနာဝ သိဒ္ဓန္တိ န ကတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဥပဟာအပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. ပုရိသကာရာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၁၂၃. **ကမ္မာန** န္တိ ကုသလာကုသလကမ္မာနံ။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဟိ တံတံကိစ္စကရဏီယေ ကိရိယာနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **နိပ္ဖာဒကပ္ပယောဇကဘာဝေနာ** တိ ကာရကကာရာပကဘာဝေန။

၁၂၅. **ကမ္မကာရကဿ** ပုဂ္ဂလဿ **ယော** အညော ပုဂ္ဂလော ကာရကော။ **တေနပီ**တိ ကာရကကာရကေနပိ။ **တဿာ**တိ ကာရကကာရကဿ။ **အည**န္တိ အညံ ကမ္မံ။ **ဧဝ**န္တိ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ တေဟိ တေဟိ ကာရကေဟိ ပုဂ္ဂလာ ဝိယ အညာနိ ကမ္မာနိ ကရီယန္တီတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ **“ကမ္မဝဋ္ဋဿ အနုပစ္ဆေဒံ ဝဒန္တီ”** တိ။ ဧဝံ သန္တေ ပုဂ္ဂလဿ ကာရကော, ကမ္မဿ ကာရကောတိ အယံ ဝိဘာဂေ ဣဓ အနာမဋ္ဌော ဟောတိ, တထာ စ သတိ ကာရကပရမ္ပရာယ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျာတိ အာဟ **“ပုဂ္ဂလဿ။ပေ။ ဝိစာရေတဗ္ဗမေတ”** န္တိ။ **တဿ ကာရက** န္တိ ပုဂ္ဂလဿ ကာရကံ။ **ဣဒဉ္စ** တိ န ကေဝလံ ပုဂ္ဂလကာရကဿ ကမ္မကာရကတာပတ္တိယေဝ အဒေသော, အထ ခော ဣဒံ ကမ္မကာရကတာယ ကာရကပရမ္ပရာပဇ္ဇနမ္ပိ ဝိစာရေတဗ္ဗံ, န ယုဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ပုဂ္ဂလာနဉ္ဟိ ပဋိဟဋိယာ ကာရကဘာဝေ ကာရကပရမ္ပရာ။

၁၃၀. **ဧကော အတ္ထော** တိ “ကဟော”တိ သဒ္ဒတကဟာသဒ္ဒါတော အတ္ထောတိ အတ္ထော။

၁၃၆. သိယာ အညော, သိယာ အနညော, သိယာ န ဝတ္တဗ္ဗော “အညောတိ တ အနညောတိ တ”တိ , ဧဝံ ပဝတ္တနိဂဏ္ဌဝါဒသဒိသတ္တာ သော ဧဝ ဧကော နေဝ သော ဟောတိ, န အညောတိ လဒ္ဓိမတ္တံ။ တေနာဟ **“ဣဒံ ပန နတ္ထေ တ”**တိ။ **ပရဿ ဣစ္ဆာဝသေနေတ** တိ ပရတာဒိနော လဒ္ဓိဝသေနေဝ။ **ကော အနိစ္ဆန္တဿာ** တိ ကော “သော ကရောတိ, သော ပဋိသံဝေဒေတီ”တိ ဂဟဏံ သဿတဒိဋ္ဌိဘာဝေန ပဋိက္ခိပန္တဿ **ဣတရံ** ဥစ္ဆေဒဂ္ဂဟဏံ အာပန္နံ။ တဉ္စ ပဋိက္ခိပန္တဿ အညံ မိဿကံ နိစ္စာနိစ္စဂ္ဂဟဏံ, ဝိက္ခေပဂ္ဂဟဏဉ္စ အာပန္နံ။ **ကာရကဝေဒကိစ္စာယ ဌိတတ** တိ သောဝ ကာရကော ဝေဒကော စာတိ ဣမဿ အာသယေ ဌိတတ။ **တံတံအနိစ္ဆာယာ** တိ တဿ တဿ တဒဿ အသမ္ပဋိစ္ဆနေန။ **အာပန္နဝသေနပီ** တိ အာပန္နကဟာဝသေနပိ အယံ အနုယောဂေ ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ။ **သဗ္ဗေသံ အာပန္နတ္တာ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗေသံ ဝိကပ္ပာနံ အနုက္ကမေန အာပန္နတ္တာ နာယမနုယောဂေ ကတောတိ ယောဇနာ။ **ဧကေကဿေတ** တိ တေသု ဝိသုံ ဝိသုံ ဧကေကဿေဝ အာပန္နတ္တာ။ တန္တိဝသေန ပန တေ ဝိကပ္ပာ ဧကဇ္ဈံ ဒဿေတုံတတိ အဓိပ္ပာယော။ **ကေတော ယောဇေတဗ္ဗံ** စတုန္နမ္ပိ ပဉှာနံ ကေတော ပုဋ္ဌတ္တာ။

ပုရိသကာရာနုယောဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကလ္လာဏဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

၁၄. အဘိညာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၁၉၃. ဝိကုဗ္ဗတီ တိ ဧတ္ထ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ အာဒိအတ္ထော, ပကာရတ္ထော ဝါ။ တေန ''ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သဒ္ဒံ သုဏာတီ''တိအာဒိကံ သင်္ဂဏှာတိ။ အဘိညာနုယောဂေ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ယောဇနာ။ **တဒဘိညာဝတော**တိ အာသဝက္ခယာဘိညာဝတော။ **အရဟတော သာဓနန္တိ** အရဟတော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ပုဂ္ဂလတ္တာဘာဝသာဓနံ။ **တဗ္ဘာဝသ္သာ**တိ အရဟတ္တသ္သ။ အရဟတ္တဓာရာနည္ဟိ ခန္ဓာ နာမ ပုဂ္ဂလတ္တံ တသ္သပိ ဟောတီတိ။

အဘိညာနုယောဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-၁၈. ဉာတကာနုယောဂာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၉. တတိယကောဋ္ဌိဘူတသ္သာ တိ တတိယကောဋ္ဌိသဘာဝသ္သ သင်္ခတာသင်္ခတဝိနိမုတ္တသဘာဝသ္သ။ **သဘာဝသ္သာ**တိ စ သဘာဝဓမ္မသ္သ။ **လဒ္ဓိ နိဂ္ဂဟိတဗ္ဗတ** တိ ပုဂ္ဂလော နေဝ သင်္ခတော, နာသင်္ခတောတိ လဒ္ဓိ အဝိဘာဝေတွာ တာ။

ဉာတကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉. ပဋိဝေဓာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၈. ပဇာနနံ နာမ န ဟောတိ နိဗ္ဗိအာဒီနံ အပ္ပစ္စယတ္တာ။ ပရိစ္ဆေဒနသမတ္ထတာဠ ဒဿေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၂၈. သဟရူပဘာဝေ ရူပေန သမင်္ဂိတာ, **ဝိနာရူပဘာဝေ** တတော ဝိနိသ္သဋ္ဌတာတိ တဒုဘယံ ရူပသ္သ အတ္ထန္ဒ တရာဂမနံ ဗဟိနိက္ခမနည္စ ဟောတိ။ တသ္မာ တံ ဒွယံ သဟရူပဘာဝဝိနာရူပဘာဝတနံ လက္ခဏဝစနန္တိ ဝုတ္တံ။

၂၃၇. ဩဠာရိကောတိ ထူလော။ အာဟိတော အဟံ မာနော ဧတ္ထာတိ **အတ္တာ,** အတ္တဘာဝေါ။ သော ဧဝ ယထာသကံ ကမ္မုနာ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော **ပဋိလာဘော**။ ပဒဒွယေနပိ ကာမာဝစရတ္တဘာဝေ ကထိတော။ **မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော** ရူပာဝစရတ္တဘာဝေါ။ သော ဟိ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ မနောမယော။ **အရူပေ အတ္တပဋိလာဘော**တိ အရူပာဝစရတ္တဘာဝေါ။ သော ဟိ ရူပေန အမိဿိတတ္တာ အရူပေါတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ''အတ္တာ''တိ ပန ဇီဝေ လောကဝေါဟာရော နိရုဠှော, အသတိပိ ဇီဝေ တထာနိရုဠှံ လောကဝေါဟာရံ ဂဟေတွာ တ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါပိ ဝေါဟရန္တီတိ ဒဿေန္တော **''ဣတိ ဣမာ လောကဿ သမညာ, ယာဟိ တထာဂတော ဝေါဟရတီ''** တိ ဝတွာ တ ဣအာနိ ယထာ ဝေါဟရန္တိ, တံ ပကာရံ ဝိဘာဝေန္တော **''အပရာမသ''**န္တိအာဒိမာဟ။

ပစ္စတ္တသာမညလက္ခဏဝသေနာ တိ ကက္ခဠဖုသနာဒိသလက္ခဏဝသေန အနိစ္စတာဒိသာမညလက္ခဏဝသေန စ။ **ဣမိနာ**တိ ''ပစ္စတ္တသာမညလက္ခဏဝသေနာ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလာဘာဝဝစနေန ။ **ဣတော ပုရိမာ**တိ တတ္ထ တတ္ထ သကတဒိပဋိက္ခေပဟဒိဝိဘာဝနဝသေန ပဝတ္တာ ဣတော အတ္ထသံဝဏ္ဏနတော ပုရိမာ။ **ဣမိနာ**တိ တ ''ယထာ ရူပာဒယော ဓမ္မာ''တိအာဒိနာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဝစနေန။ **ယထာ စာ**တိ ဧတ္ထ **စ**-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော။ တေန သမညာနတိဓာဝနံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယထာ ပရာမာသော စ န ဟောတိ ဇနပဒနိရုတ္တိယာ အဘိနိဝိသိတဗ္ဗတော, ယထာ စ သမညာတိဓာဝနံ န ဟောတိ, ဧဝံ ဣတော ပုရိမာ စ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ သမညာတိဓာဝနေ ဟိ သတိ သဗ္ဗလောကဝေါဟာရူပစ္ဆေဒော သိယာတိ။

တသ္မာ သစ္စ န္တိ ယသ္မာ တတ္ထ ပရမတ္ထာကာရံ အနာရောပေတွာ တ သမည္ နာတိဓာဝန္တော ကေဝလံ လောကသမ္မုတိယာဝ ဝေါဟရတိ, တသ္မာ သစ္စံ ပရေသံ အဝိသံဝါဒနတော။ **တထကာရဏ**န္တိ တထော အဝိတထော ဓမ္မသဘာ

တေ ကာရဏံ ပဝတ္တိဟေတု တေသ္ဝာတိ တထကာရဏံ, ပရမတ္ထဝစနံ, အဝိပရီတမေ့ဝသဘာဝဝိသယန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ **"ဓမ္မာနံ တထတာယ ပဝတ္တ"** န္တိ။

ပဋိဝေဓာနုယောဂဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပရိဟာနိကထာ

၁. ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၃၉. **ဣဒံ သုတ္တ** န္တိ ဣဒံ လက္ခဏမတ္တံ ဒဿေတ္ဝာ။ "ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ သမယဝိမုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တီ"တိ (အ. နိ. ၅.၁၄၉-၁၅၀) ဣဒမ္ပိ ဟိ သုတ္တံ အနာဂါမိအာဒီနံယေဝ ပရိဟာနိနိဿယော, န အရဟတော။ **သမယဝိမုတ္တော** တိ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော သေက္ခဿေတံ နာမံ။ ယထာဟ –

"ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမယဝိမုတ္တော? ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာလေန ကာလံ သမယေန သမယံ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ, ပညာယ စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝာ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သမယဝိမုတ္တော"တိ (ပု. ပ. ၁)။

"ပရိဟာနိဓမ္မော"တိ စ ပုထုဇ္ဇနော စ ဧကစ္စော စ သေက္ခော အဓိပ္ပေတော, န အရဟာတိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ယထာဒဿိတာနိ သုတ္တာနိ အနာဂါမိအာဒီနံ ပရိဟာနိလဒ္ဓိယာ နိဿယော, န အရဟတော, တသ္မာ။ တံ နိဿာယ တံ အပေက္ခိတွာ ယသ္မာ "အရဟတောပီ"တိ ဧတ္ထ အရဟတောပိ ပရိဟာနိ, ကော ပန ဝါဒော အနာဂါမိအာဒီနန္တိ အယမတ္ထော လဗ္ဘတိ, တသ္မာ ပိ-သဒ္ဒသမ္ပိဏ္ဍိတမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"အရဟတောပိ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗ"** န္တိ အာဟ။ ယသ္မာ ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒတ္တ ဒုတိယသုတ္တံ သေက္ခဝသေန အာဂတံ, ပဌမတတိယသုတ္တာနိ ပန အသေက္ခဝသေနပိ အာဂတာနီတိ တေသံ လဒ္ဓိ, တသ္မာ "အရဟတောပီ"တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"ဣဒံ သုတ္တံ အရဟတော"**တိအာဒိ။

တတိယသ္မိ န္တိ "သဗ္ဗေသညေဝ အရဟန္တာနံ ပရိဟာနီ"တိ တေသ္မိံ ပဥ္ဟေ။ သော ဟိ "သဗ္ဗေဝ အရဟန္တော"တိအာဒိနာ အာဂတေသု တတိယော ပဥ္ဟေ။ **တေသန္တိ** မုဒိန္ဒြိယာနံ။ **တတိယသ္မိမ္ပိ** တိ ပိ-သဒ္ဒေါ ဝုတ္တတ္ထသမုစ္စယော။ တေန ပဌမပဥ္ဟံ သမုစ္စိနောတိ "တတ္ထပိ တိက္ခိန္ဒြိယာ အဓိပ္ပေတာ"တိ။

သောတယေဝ န ပရိဟာယတီတိ သောတာပန္နောယေဝ သောတာပန္နဘာဝတော န ပရိဟာယတီတိ အတ္ထော။ န စေတ္ထ သကဒာဂါမိဘာဝပတ္တိယာ သောတာပန္နဘာဝတော ပဂမော ပရိဟာနိ ဟောတိ ဝိသေသာဓိဂမဘာဝတော။ ပတ္တဝိသေသတော ဟိ ပရိဟာနီတိ။ **ဣတရေ**တိ သကဒာဂါမိအာဒိကာ။ **ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယာ** တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယပဋိလာဘတ္ထာယ "နိယတော"တိ ဝုတ္တမတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ။

တဒယုတ္တိပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၁. **တတော**တိ အရဟတ္တတော။ **တတ္ထာ** တိ ဒဿနမဂ္ဂဖလေ။ **တယာမေနာ**တိ ဝိပဿနုဿာဟနေန။ **တဒနန္တရန္တိ** သောတာပတ္တိဖလာနန္တရံ။ ပဌမံ ဒဿနမဂ္ဂဖလာနန္တရံ အရဟတ္တံ ဟာပုဏာတိ, တတော ပရိဟီနော ပုန တယမန္တော တဒနန္တရံ န အရဟတ္တံ ဟာပုဏာတီတိ ကာ ဧတ္ထ ယုတ္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ပရတ္ထိ နာမ ယုတ္တမ္ပိ ဝဒတိ အယုတ္တမ္ပီတိ ကိံ တဿ တဒေ ယုတ္တိဂဝေသနာယာတိ ပန ဒဿေတွာ။ အပရိဟာနသဘာဝတေ ဘာဝနာမဂ္ဂေ အရိယမဂ္ဂတ္တာ ဒဿနဒဿနမဂ္ဂေ ဝိယ။ န စေတ္ထ အသိဒ္ဓတာသင်္ကာ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ ပရဿပိ အရိယမဂ္ဂဘာဝဿ သိဒ္ဓတ္တာ, နာပိ လောကိယမဂ္ဂေန အနေကန္တိကတာ အရိယသဒ္ဒေန ဝိသေသိတတ္တာ။

တထာ န ဝိရုဒ္ဓတာ ဒုတိယမဂ္ဂေဒီနံ ဘာဝနာမဂ္ဂဘာဝသ္မာ ဩဠာရိကကိလေသပ္ပဟာနာဒီနဥ္စ ပရသ္မာပိ အာဂမတော သိဒ္ဓတ္တာ။

အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. သုတ္တသာဓနပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၅. ပုဂ္ဂလပညတ္တိအဋ္ဌကထာယံ ''ပတ္တိ, ဖုသနာ''တိ စ ပစ္စက္ခတော အဓိဂမော အဓိပ္ပေတောတိ ဝုတ္တံ **''ပတ္တ တဗ္ဗံ ဝဒတီတိ အာဟ ဖုသနာရဟ''**န္တိ။

၂၆၇. **ကတသန္နိဋ္ဌာနသ္သာ** တိ ဣမသ္မိံ သတ္တာဟေ မာသေ ဥတုမှိ အန္တောဝဿေ တ အညံ အာရာဓေဿ သာမီတိ ကတနိစ္ဆယဿ။

သုတ္တသာဓနပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဗ္ရဟ္မစရိယကထာ

၁. သုဒ္ဓဗ္ရဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၉. **ဟေဋ္ဌာပီ** တိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေဟိ ဟေဋ္ဌာပိ။ **မဂ္ဂဘာဝနမ္ပိ န ဣစ္ဆန္တီတိ ဝိညာယတိ** ''ဣဓ ဗ္ရဟ္မစရိယတသော''တိ ဣမိနာ ''ဒေ့ဝပိ ဗ္ရဟ္မစရိယတသာ နတ္ထိ ဒေဝေသူတိ ဥပလဒ္ဓိဝသေနာ''တိ ဝုတ္တတ္တာ။

၂၇၀. **တဿေတ** တိ ပရတဒိနော ဇဝ။ **ပုဂ္ဂလဝသေနာ** တိ ''ဂိဟီနဥ္စေဝ ဧကေစ္စာနဥ္စ ဒေဝတန''န္တိ ဇဝံ ပုဂ္ဂလဝသေန။ **တဿာ** တိ ပရတဒိနော။ **ပဋိက္ခေပေဟ န ယုတ္တော** တိ ဇဝံ ပုဂ္ဂလဝသေန အတ္ထယောဇနာ န ယုတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ပန ကတာပိ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဩကာသဝသေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇတီတိ နာယံ ဒေါသော။ **တဿာ ယံ အဓိပ္ပာယော**တိ အယံ ''ဂိဟီနဥ္စေဝ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တော တဿ ပရတဒိနော ယဒိ အဓိပ္ပာယော, ဇဝံ သညာယ ပ ရတဒိနော သကတဒိနာ သမာနာအယောတိ န နိဂ္ဂဟာရဟော သိယာ။ တေနာဟ **''သက။ပေ။ တဗ္ဗော''** တိ။ ပဋ္ဌမံ ပန အနု ဇာနိတ္တတ ပစ္ဆာ ပဋိက္ခေပေနေဝ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေစိ ''ယတ္ထ နတ္ထိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ, နတ္ထိ တတ္ထ ဗ္ရဟ္မစရိယတသောတိ ပုစ္ဆာယ ဧကေစ္စာနံ မနုဿာနံ မဂ္ဂပ္ပဋိဝေဓံ သန္ဓာယ ပရတဒိနော ပဋိက္ခေပေါ။ ယဒိပိ သော ဒေဝတနံ မဂ္ဂပ္ပဋိလာဘံ န ဣစ္ဆတိ, သမ္မာဝတ္တံ ပန သဗ္ဗံ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ 'ဂိဟီန'မိစ္စေဝ အဝတ္တ္တ 'ဧကေစ္စာနဥ္စ ဒေဝတန'န္တိ ဝုတ္တ''န္တိ ဝဒန္တိ, တံ န သုန္ဒရံ ''သန္ဓာယာ''တိ ဝုတ္တတ္တာ, ပုရိမောယေဝတ္ထော ယုတ္တော။

သုဒ္ဓဗ္ရဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သံသန္ဒနဗ္ရဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၃. **ရူပာဝစရမဂ္ဂေနာ** တိ ရူပာဝစရဇ္ဈာနေန။ တဥ္ဟိ ရူပဘဝူပပတ္တိယာ ဥပာယဘာဝတော မဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တ တော။ ယထာဟ ''ရူပုပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ''တိ (ဓ. သ. ၁၆၀)။ **ဣဒန္တိ** ဣဒံ ရူပာဝစရဇ္ဈာနံ။ ''ဣဓဝိဟာယနိဋ္ဌ ဟေတုဘူတော ရူပာဝစရမဂ္ဂေါ''တိအာဒိကံ ဒီပေန္တံ ဝစနံ အနာကာမိမဂ္ဂဿ တဗ္ဘာဝဒီပကေန ''ဣဓ ဘာဝိတမဂ္ဂ ဂေ''တိအာဒိကေန ကထံ သမေတီတိ စောဒေတ္တတ ယထာ သမေတိ , တံ ဒဿေတုံ **''ပုဗ္ဗေ ပနာ''** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တ တ္ထ **''ပုဗ္ဗေ''** တိ ဣမိနာ ''ဣဓ ဘာဝိတမဂ္ဂေ''တိအာဒိကံ ဝဒန္တိ, ဣဓာပိ ပန ''ရူပာဝစရမဂ္ဂေနာ''တိအာဒိကံ။ တတ္တ ထ **အနာကာမီ တေ**တိ အနာကာမိဖလဋ္ဌော ဇဝ။ **ဈာနာနာကာမီ**တိ အသမုစ္ဆိန္နဗျတ္တသံယောဇနောပိ ရူပဘဝေ ဥပ္ပဇ္ဇိ တ္တတ အနာဝတ္တိဓမ္မမဂ္ဂံ ဘာဝေတ္တတ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ **အဓိပ္ပာယော** တိ ယထာဝုတ္တော ဒ္ဒဝိန္နံ အဋ္ဌကထာဝစနာနံ အဝိရောဓဒီပကော အဓိပ္ပာယော။

ဣဓာတိ ကာမလောကေ။ **တတ္ထာ**တိ ဗြဟ္မလောကေ။ ဧတ္ထ စ ပရဝါဒီ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော ''တီဟိ, ဘိက္ခဝေ, ဌာနေဟီ''တိ သုတ္တံ ကိံ ယထာရုတဝသေန ဂဟေတဗ္ဗန္တိ, ဥဒါဟု သန္ဓာယဘာသိတန္တိ? တတ္ထ ဇာနမာနော သန္ဓာယဘာသိတန္တိ ဝဒေယျ။ အညထာ ''ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ ဥပါဒါယာ''တိအာဒိ ဝတ္တုံ န သက္ကာ ''ဒေဝေ စ တာဝတိံသေ''တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ယထာ ဟိ တဿ ''သေယျထာပိ ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ''တိ အာဒီသု ဝိယ သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဥပါဒါယ ကာမာဝစရဒေဝေသု တာဝတိံသဒေဝါ ဟေဋ္ဌာ ပညာတာတိ တေသံ ဂဟဏံ, န တေယေဝ အဓိပ္ပေတာတိ သုတ္တပဒဿ သန္ဓာယဘာသိတတ္တံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ''ဣဓ ဗြဟ္မစရိယဝါသော''တိ ဧတ္ထာပိ အနုဝဇ္ဇသုခအဗျာသေကသုခနေက္ခမ္မသုခါဒိသန္နိဿယဘာဝေန မဟာနိသံသတာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ''ဣဓ ဗြဟ္မစရိယဝါသော''တိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အဓိပ္ပေတာ။ သာ ဟိ ဥတ္တရကုရုကာနံ ဒေဝါနဉ္စ အနောကာသဘာဝတော ဒုက္ကရာ ဒုလ္လဘာ စ။ တတ္ထ သူရိယပရိဝတ္တာဒီဟိပိ ဒေဝေသု မဂ္ဂပဋိလာဘာယ အတ္ထိတာ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာ, ဥတ္တရကုရုကာနံ ပန ဝိသေသာနဓိဂမဘာဝေါ ဥဘိန္နမ္ပိ ဣစ္ဆိတော ဧဝါတိ။

သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗြဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဩဓိသောကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၄. **ဩဓိသော**တိ ဘာဂသော, ဘာဂေနာတိ အတ္ထော။ ဘာဂေ နာမ ယသ္မာ ဧကဒေသော ဟောတိ, တသ္မာ **''ဧကဒေသေန ဧကဒေသေနာ''**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဒိ စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ ဝသေန သမုဒယပက္ခိကဿ ကိလေသဂဏဿ စတုဘာဂေဟိ ပဟာနံ ''ဩဓိသော ပဟာန''န္တိ အဓိပ္ပေတံ, ဣစ္ဆိတမေဝေတံ သကတဒိဿ ''တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယာ''တိ စ အာဒိဝစနတော။ ယသ္မာ ပန မဂ္ဂေ စတူသု သစ္စေသု နာနာဘိသမယဝသေန ကိစ္စကရော, န ဧကာဘိသမယဝသေနာတိ ပရဝါဒိနော လဒ္ဓိ, တသ္မာ ယထာ ''မဂ္ဂေ ကာလေန ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ, ကာလေန သမုဒယံ ပဇဟတီ''တိအာဒိနာ နာနက္ခဏဝသေန သစ္စေသု ပဝတ္တတီတိ ဣစ္ဆိတော, ဧဝံ ပစ္စေကမ္ပိ နာနက္ခဏဝသေန ပဝတ္တေယျ။ တထာ သတိ ဒုက္ခာဒီနံ ဧကဒေသဧကဒေသမေဝ ပရိဇာနာတိ ပဇဟတီတိ ဒဿေတုံ ဟဋ္ဌိယံ ''သောတာပတ္တိ။ပေ။ ဧကဒေသေ ပဇဟတီ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သတိ ဟိ နာနာဘိသမယေ ပဌမမဂ္ဂါဒီဟိ ပဟာတဗ္ဗာနံ သံယောဇနတ္တယာဒီနံ ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ ဧကဒေသဧကဒေသပ္ပဟာနံ သိယာတိ ဧကဒေသသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာဒိတာ, တတော ဧဝ ဧကဒေသသောတာပန္နာဒိတာ စ အာပဇ္ဇတိ အနန္တရဖလတ္တာ လောကုတ္တရကုသလာနံ, န စ တံ ယုတ္တံ။ န ဟိ ကာလဘေဒေန ဝိနာ သော ဧဝ သောတာပန္နော, အသောတာပန္နော စာတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ တေနာဟ **''ဧကဒေသံ သောတာပန္နော, ဧကဒေသံ န သောတာပန္နော''** တိအာဒိ။

အပိစာယံ နာနာဘိသမယဝါဒီ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော ''မဂ္ဂဉာဏံ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ ကိံ အာရမ္မဏတော ပဋိဝိဇ္ဈတိ, ဥဒါဟု ကိစ္စတော''တိ။ ယဒိ အာရမ္မဏတောတိ ဝဒေယျ, တဿ ဝိပဿနာဉာဏဿ ဝိယ ဒုက္ခသမုဒယာနံ အစ္စန္တပရိစ္ဆေဒသမုစ္ဆေဒါ န ယုတ္တာ တတော အနိဿဋတ္တာ, တထာ မဂ္ဂဒဿနံ။ န ဟိ သယမေဝ အတ္တာနံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတီတိ ယုတ္တံ, မဂ္ဂန္တရပရိကပ္ပနာယံ အနဝဋ္ဌာနံ အာပဇ္ဇတီတိ, တသ္မာ တီဏိ သစ္စာနိ ကိစ္စတော, နိရောဓံ ကိစ္စတော အာရမ္မဏတော စ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဧဝမသမ္မောဟတော ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ မဂ္ဂဉာဏဿ နတ္ထေဝ နာနာဘိသမယော။ ဝုတ္တဉ္စေဟတံ ''ယော, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ ပဿတိ, ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတီ''တိအာဒိ။ န စေတံ ကာလန္တရဒဿနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ''ယော နု ခေါ, အာဝုသော, ဒုက္ခံ ပဿတိ, ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတိ, ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒမ္ပိ သော ပဿတီ''တိ (သံ. နိ. ၅.၁၁၀၀) ဧကသစ္စဒဿနသမင်္ဂိနော အညသစ္စဒဿနသမင်္ဂိဘာဝဝိစာရဏာယံ တဒတ္ထသာဓနတ္ထံ အာယသ္မတာ ဂဝံပတိတ္ထေရေန အာဘတတ္တာ ပစ္စေကဉ္စ သစ္စတ္တယဒဿနဿ ယောဇိတတ္တာ။ အညထာ ပုရိမဒိဋ္ဌဿ ပုန အဒဿနတော သမုဒယာဒိဒဿနေ ဒုက္ခာဒိဒဿနမယောဇနီယံ သိယာ။ န ဟိ လောကုတ္တရမဂ္ဂေ လောကိယမဂ္ဂေ ဝိယ ကတကာရိဘာဝေန ပဝတ္တတိ သမုစ္ဆေဒကတ္တာ။ တထာ ယောဇနေ စ သဗ္ဗံ ဒဿနံ ဒဿနန္တရပရန္တိ ဒဿနာနုပရမော သိယာ။ ဧဝံ အာဂမတော ယုတ္တိတော စ နာနာဘိသမယဿ အသမ္ဘဝတော ပစ္စေကံ မဂ္ဂါနံ ဩဓိသော ပဟာနံ နတ္ထီတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဩဓိသောကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဇဟတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁. နသုတ္တာဟရဏကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၀. ယဒိပိ ဟဋ္ဌိယံ ''တယော မဂ္ဂေ ဘာဝေတီ''တိ ဝုတ္တံ, မဂ္ဂဘာဝနာ ပန ယာဝဒေဝ ကိလေသသမုစ္ဆိန္ဒနတ္ထာတိ ဥတ္တ **''ကိစ္စသဗ္ဘာဝန္တိ တီဟိ ပဟာတဗ္ဗသ္သ ပဟီနတ''** န္တိ အာဟ။ တတ္ထ **တီဟီ**တိ ဟေဋ္ဌိမေဟိ တီဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ **ပဟာတဗ္ဗသ္သ** အဇ္ဈတ္တသံယောဇနသ္သ ပဟီနတံ သမုစ္ဆိန္ဒနန္တိ အတ္ထော။ **တံ ပန ကိစ္စ**န္တိ အခေဘာဂိယသံယောဇနေသု မဂ္ဂသ္သ ပဟာနာဘိသမယကိစ္စံ။ **တေနေဝ မဂ္ဂေနာ** တိ အနာဂာမိမဂ္ဂေနေဝ။ **ဇတံ န သမေတီ** တိ ဇဝံ မဂ္ဂုပ္ပာဒတော ပဂေဝ ကာမရာဂဗျာပာဒ ပဟီယန္တီတိ လဒ္ဓိကိတ္တနံ ဣမိနာ မဂ္ဂသ္သ ကိစ္စသဗ္ဘာဝကထနေန န သမေတိ န ယုဇ္ဇတိ။ **တသ္မာ** တိ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တမေဝ ဝိရောဓံ ပစ္စာမသတိ။ **ပဟီနာန**န္တိ ဝိက္ခမ္ဘိတာနံ။ ယော ဟိ ဈာနလာဘီ ဈာနေန ယထာဝိက္ခမ္ဘိတေ ကိလေသေ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒတိ, သော ဣဓာဓိပ္ပေတော။ တေနာဟ **''ဒသ္သနမဂ္ဂေ။ပေ။ အဓိပ္ပာယော''** တိ။

ဇဟတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သဗ္ဗမတ္ထီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁. တဒယုတ္တိဝဏ္ဏနာ

၂၈၂. **သဗ္ဗံ အတ္ထီ** တိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝိယ အတီတာနာဂတမ္ပိ ခရမာနသဘာဝန္တိ ပရတဒိနော လဒ္ဓိ, တသ္မာ **သဗ္ဗ**န္တိ ကာလဝိဘာဂတော အတီတာဒိဘေဒံ သဗ္ဗံ။ သော ပန ''ယမ္ပိ နတ္ထိ, တမ္ပိ အတ္ထီ''တိ ကာလဝိမုတ္တသ္သ ဝသေန အနုယောဂေ, တံ အတိပ္ပသင်္ဂဒသ္သနဝသေန ပရတဒိပဋိညာယ အောသာရောပနံ။ နယဒသ္သနံ တ အတီတာနာဂတာနံ နတ္ထိဘာဝသ္သ။ **အတ္ထီ** တိ ပန အယံ အတ္ထိဘာတေ ယသ္မာ ဒေသကာလာကာရဓမ္မေဟိ ဝိနာ န ဟောတိ, တသ္မာ တံ တာဝ တေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ အနုယောဂံ ဒသ္သေတုံ ''သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗမတ္ထီ''တိအာဒိနာ ဟဋ္ဌိ ပဝတ္တော။ တတ္ထ ယဒိပိ **သဗ္ဗတ္ထာ** တိ ဣဒံ သာမညဝစနံ, တံ ပန ယသ္မာ ဝိသေသနိဝိဋ္ဌံ ဟောတိ, ပရတော စ **သဗ္ဗေသု** တိ ဓမ္မာ ဝိဘာဂတော ဝုစ္စန္တိ, တသ္မာ ဩဠာရိကသ္သ ဟာကဋ္ဌသ္သ ရူပဓမ္မသမုအယသ္သ ဝသေန အတ္ထံ ဒသ္သေတုံ အဋ္ဌကထာယံ ''သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗသ္မိံ သရီရေ''တိ ဝုတ္တံ, နိဒသ္သနမတ္တံ တ ဇတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ စ ကာဏာဒကာပိလေဟိ ပဋိညာယမာနာ အာကာသကာလာဒိသတ္တပကတိပုရိသာ ဝိယ ပရတဒိနာ ပဋိညာယမာနံ သဗ္ဗံ သဗ္ဗဗျာပီတိ အာပန္နမေဝ ဟောတီတိ။ ''သဗ္ဗတ္ထ သရီရေ''တိ စ ''တိလေ တေလ''န္တိ ဝိယ ဗျာပနေ ဘုမ္မန္တိ သရီရပရိယာပန္နေန သဗ္ဗေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ **''သိရသိ ဟာအ။ပေ။ အတ္ထော''** တိ။

သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ သဗ္ဗမတ္ထီတိ ယောဇနာ။ တေသ္မိံ ပက္ခေ့ယေဝသ္သ အညတအော ပရိဒီပိတော သိယာ ''ယံ အတ္ထိ, အတ္ထေဝ တံ, ယံ နတ္ထိ, နတ္ထေဝ တံ, အသတော နတ္ထိ သမ္ဘဝေ, သတော နတ္ထိ ဝိနာသော''တိ။ ဇဝံ သဗ္ဗေနာကာရေန သဗ္ဗံ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု သဗ္ဗံ အတ္ထီတိ အတ္ထောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဣမေဟိ ပန ပက္ခေဟိ ''သဗ္ဗံ သဗ္ဗသဘာဝံ, အနေကသတ္တိနိစိတာဘာတ အသတော နတ္ထိ သမ္ဘတေ''တိ တအော ပရိဒီပိတော သိယာ။ **ယောဂရဟိတ**န္တိ ကေနစိ ယုတ္တာယုတ္တလက္ခဏသံယောဂရဟိတံ။ **တံ ပန ဧကသဘာဝ**န္တိ သံယောဂရဟိတံ နာမ အတ္ထတော ဧကသဘာဝံ, ဧကဓမ္မောတိ အတ္ထော။ ဧတေန ဒေဝတဒီနံ ဗုဟ္မဒသ္သနံ အတ္ထေတတိတအော ပရိဒီပိတော သိယာ။ **အတ္ထီတိ ပုစ္ဆတီ**တိ ယဒိ သဗ္ဗမတ္ထီတိ တဝ တအော, ယထာဝုတ္တာယ မမ ဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာတေ အတ္ထီတိ ဧကန္တေန တယာ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗော, တသ္မာ ''ကိံ သော အတ္ထီ''တိ ပုစ္ဆတီတိ အတ္ထော။

တဒယုတ္တိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ကာလသံသန္ဒနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၅. အတီတာ ။ပေ။ ကရိတ္ဝတတိ ဧတ္တာဝယံ သင်္ခေပတ္တော – အတီတံ အနာဂတန္တိ ရူပဿ ကမ္မံ ဝိသေသံ, ဧဝံ ဝိသေသံ တ ရူပံ အဂ္ဂဟေတွာ ပစ္စုပ္ပန္နတာဝိသေသဝိသိဋ္ဌရူပမေဝ အပ္ပိယံ ပစ္စုပ္ပန္နရူပဘာဝတန် သမာနာဓိကရ ဏတ္တာ ဧတေသံ်ယေဝ ဝိသယေ အပေ္ပတဗ္ဗံ, ဝစီကေစရံ ဟပေတဗ္ဗံ သတိပိ နေသံ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗတာသဗ္ဘာ ဝေ ဝိဘာဂေ ဝတထာပိ အဝိဘဇိတဗ္ဗံ ကတ္ဝတတိ။ ယသ္မာ ပန ဟဋ္ဌိယံ ''ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ တ ရူပန္တိ တ''တိ ပစ္စုပ္ပန္နရူပ သဒ္ဒေဟိ တဒတ္ထဿ ဝတ္တဗ္ဗာကာရော ဣတိသဒ္ဒေဟိ ဒဿိတော, တသ္မာ **''ပစ္စုပ္ပန္နသဒ္ဒေန။ပေ။ ဝုတ္တံ ဟောတီ''**တိ အာဟ။ **ရူပပညတ္တီ** တိ ရူပဟယတနပညတ္တိ။ သာ ဟိ သဘာဝဓမ္မုပာဒာနာ တဇ္ဇာပညတ္တိ။ တေနေတဟ **''သဘာဝပရိစ္ဆိန္နေ ပဝတ္တာ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တီ''** တိ။ **ရူပသမူဟံ ဥပာဒာယာ**တိ တံတံအတ္တပညတ္တိယာ ဥပာဒာနဘူ တာနံ အဘာဝဝိဘာဝနာကာရေန ပဝတ္တမာနာနံ ရူပဓမ္မာနံ သမူဟံ ဥပာဒာယ။ ဥပာဒာနုပာဒာနမ္ပိ ဟိ ဥပာဒာနမေဝတိ။ **တသ္မာ** တိ သမူဟုပာဒာယာဓိနတာယ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝတော။ **ဝိဂမာဝတ္တဗ္ဗတာ** တိ ဝိဂမဿ ဝတ္တဘာဝတပ ဂမဿ အဝတ္တဗ္ဗတာ။ န ဟိ ဩဒာတတာဝိဂမေန အဝတ္တံ ဟောတိ။ န ပန ယုတ္တာ ရူပဘာဝဿ ဝိဂမာဝတ္တဗ္ဗ တာတိ ယောဇနာ။ **ရူပဘာဝေ**တိ စ ရူပဟယတနသဘာဝေ စက္ခုဝိညာဏဿ ဂေစရဘာဝေ။ န ဟိ တဿ ပစ္စုပ္ပန္န ဘာဝဝိဂမေ ဝိဂမာဝတ္တဗ္ဗတာ ယုတ္တာ။

ကာလသံသန္ဒနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ

၂၈၈. အနာဂတံ တ ပစ္စုပ္ပန္နံ တ တိ ဧတ္ထ **တ**-သဒ္ဒော အနိယမတ္ထော ယထာ ''ခဒိရေ တ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ ပလာသေ တ''တိ။ တသ္မာ ''ဟုတွ္ဝာ ဟောတီ''တိ ဧတ္ထ ဟောတိ-သဒ္ဒော အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု ယံ ကိဉ္စိ ပဓာနံ ကတွ္ဝာ သမ္ဗန္ဓံ လဘတီတိ ဒဿေန္တော **''အနာဂတံ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗ''** န္တိ အာဟ။ တတ္ထ **ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တ** န္တိ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဇာယမာနံ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ လဘန္တံ။ တေနာဟ **''တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ လဒ္ဓိဝသေနာ''** တိ။ **တမ္ပိ ဟုတွ္ဝာ ဟောတီ**တိ ယံ အနာဂတံ ဟုတွ္ဝာ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝပ္ပတ္တိယာ ''ဟုတွ္ဝာ ဟောတီ''တိ ဝုတ္တံ, ကိံ တဒပိ ပုန ဟုတွ္ဝာ ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ **တဗ္ဘာဝဝိဂမတော** တိ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝတော ဟုတွ္ဝာဟောတိဘာဝတနုပဂမတော။ **ပစ္စုပ္ပန္နာ ဘာဝတော**တိ ပစ္စုပ္ပန္နတာယ အဘာဝတော။

ဝစနံ အရဟတီတိ ဣမိနာ ဝစနမတ္တေ န ကောစိ ဒေသောတိ ဒဿေတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယဒိပိ တဿ ပုန ဟုတွ္ဝာ ဘူတဿ ပုန ဟုတွ္ဝာဟောတိဘာဝေ နတ္ထိ, ပုနပ္ပုနံ ဉာပေတဗ္ဗတာယ ပန ဒုတိယံ တဝော ပရမ္ပိ တထာ ဝ တ္တဗ္ဗတံ အရဟတီတိ ''အာမန္တာ''တိ ပဋိဇာနာတီတိ။ **ဓမ္မေ** တိ သဘာဝဓမ္မေ။ တပ္ပဋိက္ခေပတော **အဓမ္မေ** အ ဘာဝဓမ္မေ။ တေနာဟ **''သသဝိသာဏေ''**တိ။

ပဋိက္ခိတ္တနယေနာ တိ ''ဟုတွ္ဝာ ဟောတိ, ဟုတွ္ဝာ ဟောတီ''တိ ဧတ္ထ ပုဗ္ဗေ ယဒေတံ တယာ ''အနာဂတံ ဟုတွ္ဝာ တ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတီ''တိ ဝဒတာ ''တံယေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္န''န္တိ လဒ္ဓိဝသေန ''အနာဂတံ တ ပစ္စုပ္ပန္နံ တ ဟုတွ္ဝာ ဟောတီ''တိ ဝုတ္တံ, ''ကိံ တေ တမ္ပိ ဟုတွ္ဝာ ဟောတီ''တိ ပုစ္ဆိတေ ယော ပရတဒိနာ ဟုတွ္ဝာ ဘူတဿ ပုန ဟုတွ္ဝာအဘာဝတော ''န ဟေဝ''တိ ပဋိက္ခေပေါ ကတော, တေန ပဋိက္ခိတ္တနယေန။ သွ္ဝာယံ ယဒေဝ ရူပာဒိ အနာဂ တံ, တဒေဝ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ သတိပိ အတ္ထာဘေဒေ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နန္တိ ပန အတ္ထေဝ ကာလဘေဒေါတိ တံကာလ ဘေဒဝိရောဓာယ ပဋိက္ခေပေါ ပဝတ္တောတိ အာဟ **''ပဋိက္ခိတ္တနယေနာတိ ကာလနာနတ္တေနာ''** တိ။ တေန ဟိ သော အယဥ္စ ပဋိက္ခေပေါ နီတော ပဝတ္တိတောတိ။ **ပဋိညာတနယေနာ**တိ ဣဒမ္ပိ ယထာဝုတ္တပဋိက္ခေပဟနန္တရံ ယံ ပဋိ ညာတံ, တံ သန္ဓာယာဟ။ ယထာ ဟိ သာ ပဋိညာ အတ္ထာဘေဒေန နီတာ ပဝတ္တိတာ, တထာယမ္ပိ။ တေနေတဟ **''အတ္ထာနာနတ္တေနာ''**တိ, အနာဂတာဒိပ္ပဘေဒာယ ကာလပညတ္တိယာ ဥပာဒာနဘူတဿ အတ္ထဿ အဘေဒေနာတိ အတ္ထော။ ယထာ ဥပာဒာနဘူတရူပာဒိအတ္ထာဘေဒေပိ တေသံ ခဏတ္တယာနာဝတ္တိ တံသမင်္ဂီတာ အနာဂတပစ္စုပ္ပ န္နဘာဝတတ္တိတာ, တထာ တတ္ထ ဝုစ္စမာနာ ဟုတွ္ဝာဟောတိဘာဝတ ယထာက္ကမံ ပုရိမပစ္ဆိမေသု ပဝတ္တိတာ ပုရိမ ပစ္ဆိမကိရိယာတိ ကတွ္ဝာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **''အတ္ထာနာနတ္တံ။ပေ။ ပဋိဇာနာတီ''** တိ ဝတွ္ဝာ ပုန **''အတ္ထာနာနတ္တမေဝ ဟီ''**တိအာဒိနာ တမေဝ အတ္ထံ သမတ္တေတိ။ ယထာ ပန ''တံ ဇီဝံ တံ သရီရ''န္တိ ပဋိဇာနန္တဿ ဇီဝတော သရီရံ, သရီရမေဝ ဇီဝတောတိ ဇီဝသရီရာနံ အနညတ္တံ အာပဇ္ဇတိ, ဧဝံ ''တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္န''န္တိ စ

ပဋိဇာနန္တဿ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ အနညတ္တံ အာပန္နန္တိ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတေသု ဝုတ္တာ ဟောတိဘာဝဟုတ္ဝာ ဘာဝတ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသုပိ အာပဇ္ဇေယျန္တိ ဝုတ္တံ အဌကထာယံ "ဧဝံ သန္တေ အနာဂတမ္ပိ ဟုတွာတဟောတိ နာမ, ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ ဟုတွာတဟောတိယေဝ နာမာ"တိ။

အနုညာတပဋိဟာသ္သာ တိ "တဒေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ? အာမန္တာ"တိ ဧဝံ အတ္တာနာနုတ္တံ သန္ဓာယ အနုညာတဿ အတ္ထဿ။ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော ဟိ အတ္ထော ပဋိဟာ။ **အသော ဝုတ္တော** တိ အနာဂတံ ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္နဘူတဿ ပုန အနာဂတံ ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝပတ္တိသဗ္ဗာတော အသော ဝုတ္တော ပုရိမနယေ ။ ပစ္ဆိမနယေ ပန အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု ဧကေကဿ ဟုတွာတဟောတိဘာဝပတ္တိသဗ္ဗာတော အသော ဝုတ္တောတိ အတ္ထော။ **ပဋိက္ခိတ္တပဋိဟာ** န္တိ "တံယေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ? န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"တိ ဧဝံ ကာလနာနုတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိတ္တပဋိဟံ။ **တေနာ**တိ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဟောတိဟုတွာတဘာဝပဋိက္ခေပေန။ **စောဒေတီ**တိ အနာဂတံ တေန ဟောတိ နာမ, ပစ္စုပ္ပန္နံ တေန ဟုတွာ နာမ, ဥဘယမ္ပိ အနညတ္တာ ဥဘယသဘာဝန္တိ စောဒေတိ။ **တ္ထော** တိ "ဟုတွာ ဟောတီ"တိ ဧတသ္မိံ ပဋိဟေ **ကထံ ဟောတိ အသော**တိ စောဒေတီတိ။ **"တသ္သေတ"** တိ ပရိဟရတိ။ ကထံ ကတ္ဝာ စောဒနာ, ကထဉ္စ ကတွာ ပရိဟာရော? အနုဇာနနပဋိက္ခေပါနံ ဘိန္နဝိသယတာယ စောဒနာ, အတ္တာဘေဒကာလဘေဒဝိသယတ္တာ အဘိန္နာဓာရတာယ တေသံ ပရိဟာရော။ **တသ္သေတ** တိ ဟိ ပရတဒိနော တေတိ အတ္ထော။

တဒုဘယံ ဂဟေတွာတတိ "တံ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္န"န္တိ ဥဘယံ ဧကဇ္ဈံ ဂဟေတွာ။ **ဧကေက**န္တိ တေသု ဧကေကံ။ **ဧကေကမေတ**တိ ဥဘယံ ဧကဇ္ဈံ အဂ္ဂဟေတွာ ဧကေကမေဝ ဝိသုံ ဝိသုံ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ တထာ န ယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ **သေ နယော**တိ အတိဒေသံ ကတွာ သံခိတ္တတ္တာ တံ ဒုဗ္ဗိညေယျန္တိ **"အနာဂတဿ ဟီ"** တိအာဒိနာ ဝိဝရတိ။ **ပဋိဇာနိတဗ္ဗ သိယာ** အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ယထာက္ကမံ ဟောတိဟုတွာတဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ "ယဒေတံ တယာ"တိအာဒိနာ ပဝတ္တော သံဝဏ္ဏနာနယော **ပုရိမနယော,** တတ္ထ ဟိ "ယဒိ တေ အနာဂတံ ဟုတွာ"တိ အာဒိနာ ဟုတွာတဟောတိဘာဝေ စောဒိတော။ "အပရော နယော"တိအာဒိကော **ဒုတိယနယော**။ တတ္ထ ဟိ "အနာဂတဿ။ပေ။ ဟုတွာတဟောတိယေဝ နာမာ"တိ အနာဂတာဒီသု ဧကေကဿ ဟုတွာတဟောတိနာမတာ စောဒိတာ။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အတီတဉာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၀. **ကထံ ဝုစ္စတီ** တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ **တေနာ**တိ ဟိ ဣမိနာ ဒုတိယပုစ္ဆာယ "အတီတံ ဉာဏ"န္တိ ဣဒံ ပစ္စာမဋ္ဌံ, တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဉာဏံ, အတီတဓမ္မာရမ္မဏတာယ အတီတန္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ အဌကထာယံ "ပုန ပုဋ္ဌော အတီတာရမ္မဏံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဉာဏ"န္တိအာဒိ။

အတီတဉာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အရဟန္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၁. "အရဟံ ခီဏာသဝေ"တိအာဒိနာ သုတ္တဝိရောဓော ဟာကဗ္ဗောတိ ဣဒမေဝ ဒဿေန္တော **"ယုတ္တိဝိရော ဓော။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"**တိ အာဟ။ တတ္ထ **အနာနုတ္တ** န္တိ အဝိသေသော။ **ဝေမာဒိကော**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ကတကိစ္စတာ ဘာဝေ အနောဟိတဘာရတာတိ ဝေမာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အရဟန္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဒသောဓနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၅. ယော အတီတသဒ္ဒာဘိဓေယျော အတ္ထော, သော အတ္ထိသဒ္ဒာဘိဓေယျောတိ ဒွေပိ သမာနာဓိကရဏာ တ္တာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ **"အတီတအတ္ထိသဒ္ဒာနံ ဧကတ္ထတ္တာ"** တိ, န, အတီတသဒ္ဒာဘိဓေယျဿေဝ အတ္ထိ

သဒ္ဒာဘိဓေယ္ယတ္တာ။ တေနာဟ **“အတ္ထိသဒ္ဒတ္ထသ္သ စ နုတတီတဘာဝတော”** တိ။ တေန ကိံ သိဒ္ဓန္တိ အာဟ **“အတီတံ နုတတီတံ, နုတတီတဥ္စ အတီတံ ဟောတီ”** တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယဒိ တဝ မတေန အတီတံ အတ္ထိ, အတ္ထိ စ နုတတီတန္တိ အတီတဥ္စ နော အတီတံ သိယာ, တထာ အတ္ထိ နော အတီတံ အတီတဥ္စ နော အတီတံ အတီတံ သိယာတိ, ယထာ “အတီတံ အတ္ထီ”တိ ဧတ္ထ အတီတမေဝ အတ္ထီတိ နာယံ နိယမော ဂဟေတဗ္ဗော အနတီတသ္သပိ အတ္ထိဘာဝသ္သ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တေနေတဟ **“အတ္ထိ သိယာ အတီတံ, သိယာ နုတတီတ”** န္တိ။ ယေန ဟိ အာကာရေန အတီတသ္သ အတ္ထိဘာဝေါ ပရတဒိနာ ဣစ္ဆိတော, တေနာကာရေန အနတီတသ္သ အနာဂတသ္သ ပစ္စုပ္ပန္နသ္သ စ သော ဣစ္ဆိတော။ ကေန ပန အာကာရေန ဣစ္ဆိတောတိ ? သင်္ခတာကာရေန။ တေန ဝုတ္တံ “တေနာတီတံ နုတတီတံ, နုတတီတံ အတီတ”န္တိ။ တသ္မာ အတီတံ အတ္ထိယေဝါတိ ဧဝမေတ္ထ နိယမော ဂဟေတဗ္ဗော။ အတ္ထိဘာဝေ ဟိ အတီတံ နိယမိတံ, န အတီတေ အတ္ထိဘာဝေါ နိယမိတော, “န ပန နိဗ္ဗာနံ အတ္ထီ”တိ ဧတ္ထ ပန နိဗ္ဗာနမေဝ အတ္ထီတိ အယမ္ပိ နိယမော သမ္ဘဝတီတိ သော ဧဝ ဂဟေတဗ္ဗော။ ယဒိပိ ဟိ နိဗ္ဗာနံ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝံ ဥပာဒါယ ဥတ္တရပဒာဝဓာရဏံ လဗ္ဘတိ တဒညသ္သပိ အဘာဝတော, တထာပိ အသင်္ခတာကာရေန အညသ္သ အနုပလဗ္ဘနတော တထာ နိဗ္ဗာနမေဝ အတ္ထီတိ ပုရိမပဒာဝဓာရဏေ အတ္ထေ ဂယှမာနေ “အတ္ထိ သိယာ နိဗ္ဗာနံ, သိယာ နော နိဗ္ဗာန”န္တိ စောဒနာ အနောကာသာ။ အတီတာဒီသု ပန ပုရိမပဒာဝဓာရဏံ ပရတဒိနာ န ဂဟိတန္တိ နတ္ထေတ္ထ အတိပ္ပသင်္ဂေါ။ အဂ္ဂဟဏဥ္စသ္သ ဟဋ္ဌိတော ဧဝ ဝိညာယတိ။ ဧဝမေတ္ထ အတီတာဒီနံ အတ္ထိတံ ဝဒန္တသ္သ ပရတဒိသ္သေတံ ယံ ဣဋ္ဌဝိဃာတတဒေါသာပတ္တိ, န ပန နိဗ္ဗာနသ္သ အတ္ထိတံ ဝဒန္တသ္သ သကတဒိသ္သာတိ။ **ပဋိဟဒနာ** ပတိဋ္ဌာပနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧတ္ထာဟ “အတီတံ အတ္ထီ”တိအာဒိနာ ကိံ ပနာယံ အတီတာနာဂတာနံ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝေါ အဓိပ္ပေတော, ဥဒါဟု န ပရမတ္ထတော။ ကိဥ္စေတ္ထ – ယဒိ တာဝ ပရမတ္ထတော, သဗ္ဗကာလံ အတ္ထိဘာဝတော သင်္ခါရာနံ သသ္သတဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ, န စ တံ ယုတ္တံ အာဂမဝိရောဓတော ယုတ္တိဝိရောဓတော စ။ အထ န ပရမတ္ထတော, “သဗ္ဗမတ္ထီ”တိအာဒိကာ စောဒနာ နိရတ္ထိကာ သိယာ, န နိရတ္ထိကာ။ သော ဟိ ပရတဒီ “ယံ ကိဥ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတ”န္တိအာဒိနာ အတီတာနာဂတာနမ္ပိ ခန္ဓဘာဝသ္သ ဝုတ္တတ္တာ အသတိ စ အတီတေ ကုသလာကုသလသ္သ ကမ္မသ္သ အာယတိံ ဖလံ ကထံ ဘဝေယ္ယ, တတ္ထ စ ပုဗ္ဗေနိဝာသဉာဏာဒိ အနာဂတေ စ အနာဂတံသဉာဏာဒိ ကထံ ပဝတ္တေယ္ယ, တသ္မာ အတ္ထေဝ ပရမတ္ထတော အတီတာနာဂတန္တိ ယံ ပဋိဇာနာတိ, တံ သန္ဓာယ အယံ ကတာတိ။ ကေန တေန စေတံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ယေပိ “သဗ္ဗံ အတ္ထီ”တိ ဝဒန္တိ အတီတံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္နဥ္စ, တေ သဗ္ဗတ္ထိတဝါဒါ။

စတုဗ္ဗိဓာ စေတေ တေ သဗ္ဗတ္ထိတဝါ။ တတ္ထ **ကေစိ ဘာဝညတ္တိကာ** ။ တေ ဟိ “ယထာ သုဝဏ္ဏဘာဇနသ္သ ဘိန္ဒိတွာ အညထာ ကရိယမာနသ္သ သဏ္ဌာနသ္သေဝ အညထတ္တံ, န ဝဏ္ဏာဒီနံ, ယထာ စ ခီရံ ဒဓိဘာဝေန ပရိဏမန္တံ ရသဝီရိယဝိပာကေ ပရိစ္စဇတိ, န ဝဏ္ဏံ, ဧဝံ ဓမ္မာပိ အနာဂတဒ္ဓုနော ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓံ သင်္ကမန္တာ အနာဂတဘာဝမေဝ ဇဟန္တိ, န အတ္တနော သဘာဝံ။ တထာ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓုနော အတီတဒ္ဓံ သင်္ကမေ”တိ ဝဒန္တိ။ **ကေစိ လက္ခဏညတ္တိကာ,** တေ ပန “တီသု အဒ္ဓာသု ပဝတ္တမာနော ဓမ္မော အတီတော အတီတလက္ခဏယုတ္တော, ဣတရလက္ခဏေဟိ အယုတ္တော။ တထာ အနာဂတော ပစ္စုပ္ပန္နော စ။ ယထာ ပုရိသော ဧကိသ္သာ ဣတ္ထိယာ ရတ္တော အညာသု အရတ္တော”တိ ဝဒန္တိ။ **အညေ အဝတ္ထညတ္တိကာ,** တေ “တီသု အဒ္ဓာသု ပဝတ္တမာနော ဓမ္မော တံ တံ အဝတ္ထံ ပတ္တော အညော အညံ နိဒ္ဒိသီယတိ အဝတ္ထန္တရတော, န သဘာဝတော။ ယထာ ဧကံ အင်္ကံ ဧကင်္ကေ နိက္ခိတ္တံ ဧကန္တိ ဝုစ္စတိ, သတင်္ကေ သတန္တိ, သဟဿင်္ကေ သဟဿန္တိ, ဧဝံသမ္ပဒမိဒ”န္တိ။ **အပရေ အညထညတ္တိကာ,** တေ ပန “တီသု အဒ္ဓာသု ပဝတ္တမာနော ဓမ္မော တံ တံ အပေက္ခိတွာ တဒညသဘာဝေန ဝုစ္စတိ။ ယထာ တံ ဧကာ ဣတ္ထီ မာတာတိ စ ဝုစ္စတိ ဓီတာ”တိ စ။ ဧဝမေတေ စတ္တာရော သဗ္ဗတ္ထိတဝါ။

တေသု ပဌမော ပရိဏာမတဒိတာယ ကာပိလပက္ခိကေသု ပက္ခိပိတဗ္ဗောတိ။ ဒုတိယသ္သပိ ကာလသင်္ကရော အာပဇ္ဇတိ သဗ္ဗသ္သ သဗ္ဗလက္ခဏယောဂတော။ စတုတ္ထသ္သပိ သင်္ကရောဝ။ ဧကသ္သေဝ ဓမ္မသ္သ ပဝတ္တိက္ခဏေ တယောပိ ကာလာ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပုရိမပစ္ဆိမက္ခဏာ ဟိ အတီတာနာဂတာ, မဇ္ဈိမော ပစ္စုပ္ပန္နောတိ။ တတိယသ္သ ပန အဝတ္ထညတ္တိကသ္သ နတ္ထိ သင်္ကရော ဓမ္မကိစ္စေန ကာလဝဝတ္ထာနတော။ ဓမ္မော ဟိ သကိစ္စက္ခဏေ ပစ္စုပ္ပန္နော, တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတော, ပစ္ဆာ အတီတောတိ။

တတ္ထ ယဒိ အတီတမ္ပိ ဓရမာနသဘာဝတာယ အတ္ထိ အနာဂတမ္ပိ, ကသ္မာ တံ အတီတန္တိ ဝုစ္စတိ အနာဂတန္တိ ဝါ, နနု ဝုတ္တံ “ဓမ္မကိစ္စေန ကာလဝဝတ္ထာနတော”တိ။ ယဒိ ဧဝံ ပစ္စုပ္ပန္နဿ စက္ခုဿ ကိံ ကိစ္စံ, အနဝသေသပစ္စယသမဝါယေ ဖလုပ္ပာဒနံ။ ဧဝံ သတိ အနာဂတဿာပိ စဿ တေန ဘဝိတဗ္ဗံ အတ္ထိဘာဝတောတိ လက္ခဏာသင်္ကရော သိယာ။ ဣဒမေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ, တေနေဝ သဘာဝေန သတော ဓမ္မဿ ကိစ္စံ, ကိစ္စကရဏေ ကော ဝိဗန္ဓော, ယေန ကဒါစိ ကရောတိ ကဒါစိ န ကရောတိ ပစ္စယသမဝါယဘာဝတော, ကိစ္စဿ သမဝါယာဘာဝတောတိ စေ? တံ န, နိစ္စံ အတ္ထိဘာဝဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တတော ဧဝ စ အဒ္ဓုနံ အဝဝတ္ထာနံ။ ဓမ္မော ဟိ တေနေဝ သဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနော ကသ္မာ ကဒါစိ အတီတောတိ ဝုစ္စတိ ကဒါစိ အနာဂတောတိ ကာလဿ ဝဝတ္ထာနံ န သိယာ။ ယော ဟိ ဓမ္မော အဇာတော, သော အနာဂတော။ ယော ဇာတော န စ နိရုဒ္ဓော, သော ပစ္စုပ္ပန္နော။ ယော နိရုဒ္ဓော, သော အတီတော။ ဣဒမေဝေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယဒိ ယထာ ဝတ္တမာနံ အတ္ထိ , တထာ အတီတံ အနာဂတဉ္စ အတ္ထိ, တဿ တထာ သတော အဇာတတာ နိရုဒ္ဓတာ စ ကေန ဟောတီတိ။ တေနေဝ ဟိ သဘာဝေန သတော ဓမ္မဿ ကထမိဒံ သိဇ္ဈတိ အဇာတောတိ ဝါ နိရုဒ္ဓေါတိ ဝါ။ ကိံ တဿ ပုဗ္ဗေ နာဟောသိ, ယဿ အဘာဝတော အဇာတောတိ ဝုစ္စတိ, ကိဉ္စ ပစ္ဆာ နတ္ထိ, ယဿ အဘာဝတော နိရုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ သဗ္ဗထာပိ အဒ္ဓတ္တယံ န သိဇ္ဈတိ, ယဒိ အဟုတွာ သမ္ဘဝတိ ဟုတွာ စ ဝိနဿတီတိ န သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “သင်္ခတလက္ခဏယောဂတော န သဿတဘာဝပ္ပသင်္ဂေါ”တိ, တယိဒံ ကေဝလံ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တံ ဥဒယဝယာသမ္ဘဝတော, အတ္ထိ စ နာမ သဗ္ဗဒါ သော ဓမ္မော, န စ နိစ္စောတိ ကုတောယံ ဝါစာယုတ္တိ။

သဘာဝေ သဗ္ဗဒါ အတ္ထိ၊ နိစ္စော ဓမ္မော န ဝုစ္စတိ။
ဓမ္မော သဘာဝတော နာညော၊ အဟော ဓမ္မေသု ကောသလံ။

ယဉ္စ ဝုတ္တံ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတ”န္တိအာဒိနာ အတီတာနာဂတာနံ ခန္ဓဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ အတ္ထေဝါတိ, ဝဒာမ။ အတီတံ ဘူတပုဗ္ဗံ, အနာဂတံ ယံ သတိ ပစ္စယေ ဘဝိဿတိ, တဒုဘယဿာပိ ရုပ္ပနာဒိသဘာဝတာနာတိဝတ္တနတော ရူပက္ခန္ဓာဒိဘာဝေ ဝုတ္တော။ ယထာဓမ္မသဘာဝတာနာတိဝတ္တနတော အတီတာ ဓမ္မာ အနာဂတာ ဓမ္မာတိ, န ဓရမာနသဘာဝတာယ။ ကော စ ဧဝမာဟ “ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝိယ တံ အတ္ထီ”တိ။ ကထံ ပနေတံ အတ္ထီတိ? အတီတာနာဂတသဘာဝေန။ ဣဒံ ပန တဝေဝ ဥပဋ္ဌိတံ, ကထံ တံ အတီတံ အနာဂတဉ္စ ဝုစ္စတိ, ယဒိ နိစ္စကာလံ အတ္ထီတိ။

ယံ ပန “န တာဝ ကာလံ ကရောတိ, ယာဝ န တံ ပါပံ ဗျန္တီ ဟောတီ”တိ (မ. နိ. ၃.၂၅၀) သုတ္တေ ဝုတ္တံ, တံ ယသ္မိဉ္စ သန္တာနေ ကမ္မံ ကတူပစိတံ, တတ္ထ တေနာဟိတံ တံဖလုပ္ပာဒနသမတ္ထတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, န အတီတဿ ကမ္မဿ ဓရမာနသဘာဝတ္တာ။ တထာ သတိ သကေန ဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနံ ကထံ တံ အတီတံ နာမ သိယာ။ ဣတ္ထဉ္စေတံ ဧဝံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ, ယံ သင်္ခါရာ အဟုတွာ သမ္ဘဝန္တိ, ဟုတွာ ပဋိဝေန္တီတိ တေသံ ဥဒယတော ပုဗ္ဗေ ဝယတော စ ပစ္ဆာ န ကာစိ ဌိတိ နာမ အတ္ထိ, ယတော အတီတာနာဂတံ အတ္ထီတိ ဝုစ္စေယျ။ တေန ဝုတ္တံ –

“အနိဓာနဂတာ ဘဂ္ဂါ၊ ပုဉ္ဇော နတ္ထိ အနာဂတေ။
ဥပ္ပန္နာ ယေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ အာရဂ္ဂေ သာသပူပမာ”တိ။ (မဟာနိ. ၁၀၊ ၃၉)။

ယဒိ စာနာဂတံ ပရမတ္ထတော သိယာ, အဟုတွာ သမ္ဘဝတီတိ ဝတ္တုံ န သက္ကာ။ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ အဟုတွာ သမ္ဘဝတီတိ စေ? န, ဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တတ္တာ ကာလဿ။ အထ အတ္တနော သဘာဝေန အဟုတွာ သမ္ဘဝတီတိ, သိဒ္ဓမေတံ အနာဂတံ ပရမတ္ထတော နတ္ထီတိ။ ယဉ္စ ဝုတ္တံ “အသတိ အတီတေ ကုသလာကုသလဿ ကမ္မဿ အာယတိံ ဖလံ ကထံ ဘဝေယျာ”တိ, န ခော ပနေတ္ထ အတီတကမ္မတော ဖလုပ္ပတ္တိ ဣစ္ဆိတာ, အထ ခော တဿ ကတတ္တာ တဒါဟိတဝိသေသတော သန္တာနတော။ ဝုတ္တဉ္စေဟတံ ဘဂဝတာ “ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတီ”တိ (ဓ. သ. ၄၃၁)။ ယဿ ပန အတီတာနာဂတံ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ, တဿ ဖလံ နိစ္စမေဝ အတ္ထီတိ ကိံ တတ္ထ ကမ္မဿ သာမတ္ထိယံ။ ဥပ္ပာဒနေ စေ, သိဒ္ဓမိဒံ အဟုတွာ ဘဝတီတိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “အသတိ အတီတာနာဂတေ ကထံ တတ္ထ ဉာဏံ ပဝတ္တေယျာ”တိ, ယထာ တံ အာလမ္ဗဏံ, တံ တထာ အတ္ထိ, ကထဉ္စ တံ အာလမ္ဗဏံ, အဟောသိ ဘဝိဿတိ စာတိ။ န ဟိ ကောစိ အတီတံ အနုဿရန္တော အတ္ထီတိ အနုဿရတိ, အထ ခော အဟောသီတိ။ ယထာ ပန ဝတ္တမာနံ အာရမ္မဏံ အနုဘူတံ, တထာ တံ

အတီတံ အနုသ္သရတိ။ ယထာ စ ဝတ္တမာနံ ဘဝိဿတိ, တထာ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဂယှတိ။ ယဒိ စ တံ တထေဝ အတ္ထိ, ဝတ္တမာနမေဝ တံ သိယာ။ အထ နတ္ထိ, သိဒ္ဓံ ''အသန္တံ ဉာဏဿ အာရမ္မဏံ ဟောတီ''တိ။ ဝိဇ္ဇမာနံ တ ဟိ စိတ္တသညာ တံ အဝိဇ္ဇမာနံ တ အာရမ္မဏံ ဧတေသံ အတ္ထီတိ အာရမ္မဏာ, စိတ္တစေတသိကာ, န ဝိဇ္ဇမာနံယေဝ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တနတော, တသ္မာ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ ဓရမာနသဘာဝံ န အတီတာနာဂတန္တိ န တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗတ္ထိတဒေါ။ ကေစိ ပန ''န အတီတာဒီနံ အတ္ထိတာပဋိညာယ သဗ္ဗတ္ထိတအ, အထ ခော အာယတနသဗ္ဗဿ အတ္ထိတာပဋိညာယာ''တိ ဝဒန္တိ, တေသံ မတေန သဗ္ဗေဝ သာသနိကာ သဗ္ဗတ္ထိတအ သိယုန္တိ။

ပဒသောဓနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဗ္ဗမတ္ထီတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အတီတက္ခန္ဓာဒိကထာ

၁. နသုတ္တသာဓနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၇. ''အတီတံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္န''န္တိ အယံ ကာလဝိဘာဂပရိစ္ဆိန္နော တေဟာရော ဓမ္မာနံ တံ တံ အဝတ္ထာဝိသေသံ ဥပာဒါယ ပညတ္တော။ ဓမ္မော ဟိ သကိစ္စက္ခဏေ ပစ္စုပ္ပန္နော, တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတော, ပစ္ဆာ အတီတောတိ ဝုတ္တောတဃမတ္တော။ တတ္ထ ယဒိပိ ဓမ္မာ အနိစ္စတာယ အနဝဋ္ဌိတာ, အဝတ္ထာ ပန တေသံ ယထာဝုတ္တာ ဝဝတ္ထိတာတိ တဒုပာဒါနာ ကာလပညတ္တိပိ ဝဝတ္ထိတာ ဧဝ။ န ဟိ အတီတာဒိ အနာဂတာဒိဘာဝေန တေဟာရီယတိ, ခန္ဓာဒိပညတ္တိ ပန အနပေက္ခိတကာလဝိသေသာ။ တီသုပိ ဟိ ကာလေသု ရူပက္ခန္ဓော ရူပက္ခန္ဓောဝ, တထာ သေသာ ခန္ဓာ အာယတနဓာတုယော စ။ ဧဝမဝဋ္ဌိတေ ယသ္မာ ပရတာဒီ ''အတ္ထီ''တိ ဣမံ ပစ္စုပ္ပန္နနိယတံ တေဟာရံ အတီတာနာဂတေသုပိ အာရောပေတိ, တသ္မာ သော အဒ္ဓသင်္ကရံ ကရောတိ။ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနေ ဝိဇ္ဇမာနေ ကတ္တတေဟာရတီတိ တတော ဝိဝေစေတုံ **''အတီတံ ခန္ဓာ''**တိအာဒိကာ အယံ ကထာ အာရဒ္ဓါ။

ယသ္မာ ပန ရုပ္ပနာဒိသဘာဝေ အတီတာဒိဘေဒဘိန္နေ ဓမ္မေ ဧကဇ္ဈံ ဂဟေတွာ တတ္ထ ရာသဋ္ဌံ ဥပာဒါယ ခန္ဓပညတ္တိ, စက္ခုရူပာဒီသု ကာရဏာဒိအတ္ထံ သုညတဋ္ဌဉ္စ ဥပာဒါယ အာယတနပညတ္တိ ဓာတုပညတ္တိ စ, တသ္မာ သာ အဒ္ဓတ္တယသာဓာရဏာ, န အတီတာဒိပညတ္တိ ဝိယ အဒ္ဓဝိသေသာဓိဋ္ဌာနာတိ အာဟ **''ခန္ဓာဒိဘာဝတဝိဇဟနတော အတီတာနာဂတာန''**န္တိ။ တေ ပနေတေ အတီတာဒိကေ ခန္ဓာဒိကေ ဝိယ သဘာဝဓမ္မတော သဉ္ဇာနန္တော ပရတာဒီ ''အတ္ထီ''တိ ပဋိဇာနာတီတိ အာဟ **''အတီတာနာဂတာနံ အတ္ထိတံ ဣစ္ဆန္တဿာ''** တိ။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

''တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, နိရုတ္တိပထာ''တိ သုတ္တံ **နိရုတ္တိပထသုတ္တံ** ။ တတ္ထ ဟိ ပစ္စုပ္ပန္နဿေဝ အတ္ထိဘာဝေ ဝုတ္တော, န အတီတာနာဂတာနံ။ တေန ဝုတ္တံ **''အတ္ထိတာယ တရိတတ္တာ''** တိ။ ယဒိ ဧဝံ ''အတ္ထိ, ဘိက္ခဝေ, နိဗ္ဗာန''န္တိ ဣဒံ ကထန္တိ? တံ သဗ္ဗအ ဥပလဒ္ဓိတော ဝုတ္တံ နိစ္စသဘာဝဉာပနတ္ထံ အသင်္ခတဓမ္မဿ, ဣဓ ပန သင်္ခတဓမ္မာနံ ခဏတ္တယသမင်္ဂိတာယ အတ္ထိဘာဝတေ န တတော ပုဗ္ဗေ ပစ္ဆာ စာတိ ပညာပနတ္ထံ ''ယံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ။ပေ။ န တဿ သင်္ခါ ဘဝိဿတီ''တိ ဝုတ္တံ။ ဧတေန ''အတ္ထီ''တိ သမညာယ အနုပာဒါနတော အတီတံ အနာဂတံ ပရမတ္ထတော နတ္ထီတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ **ဣမိနာဝူပာယေနာ**တိ ''ခန္ဓာဒိဘာဝတဝိဇဟနတော''တိ ဧဝံ ဝုတ္တေန ဟေတုနာ။ ဥပပတ္တိသာဓနယုတ္တိ ဟိ ဣဓ ''ဥပာယော''တိ ဝုတ္တာ။

နသုတ္တသာဓနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သုတ္တသာဓနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၈. **ဧတေ ဓမ္မာ** တိ ဧတေ ခန္ဓအာယတနဓာတုဓမ္မာ။ **သုတ္တာဟရဏ** န္တိ နိရုတ္တိပထသုတ္တာဟရဏံ။ **နေသ** န္တိ အတီတာနာဂတာနံ။

သုတ္တသာဓနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အတီတကၡန္ဓာဒိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ကေစ္စံအတ္ထီတိကထာ

၁. အတီတာဒိကေစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၉. ယေ ကတူပစိတာ ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာ ဝိပာကအနာယ အကတောကာသာ, ကတောကာသာ စ ယေ “ဩကာသကတုပ္ပန္နာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ယေ စ ဝိပ္ပကတဝိပာကာ, တေ သဗ္ဗေပိ “အဝိပက္ကဝိပာကာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသံ ဝိပာကအနသာမတ္ထိယံ အနပဂတန္တိ အဓိပ္ပာယေန ပရဝာဒီ အတ္ထိတံ ဣစ္ဆတိ။ ယေ ပန ပရဝာဒီ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဝိပက္ကဝိပာကာ ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာ, တေသံ အပဂတန္တိ နတ္ထိတံ ဣစ္ဆတိ။ တေနာဟ “အတ္ထီတိ ကေစ္စံ အတ္ထိ ကေစ္စံ နတ္ထီ”တိအာဒိ။ ဧဝံ ဣစ္ဆန္တဿ ပန ပရဝာဒိနော ယထာ အဝိပာကေသုပိ ကေစ္စံ နတ္ထီတိ အာပဇ္ဇတိ, ဧဝံ ဝိပက္ကဝိပာကေသု အဝိပက္ကဝိပာကေသု စ အာပဇ္ဇတေတတိ ဒဿေတုံ “အဝိပက္ကဝိပာကာ ဓမ္မာ ကေစ္စေ”တိအာဒိနာ ဟဋ္ဌိ ပဝတ္တာ။ တေန ဝုတ္တံ **“တိဏ္ဏံ ရာသီနံ ဝသေနာ”** တိအာဒိ။ **တေဟာရဝသေနာ**တိ ဖလဿ အနုပရမတေဟာရဝသေန, ဟေတုကိစ္စံ ပန အနုပရတံ အနုပစ္ဆိန္နံ အတ္ထီတိ လဒ္ဓိယံ ဌိတတ္တာ စောဒေတဗ္ဗော၀။ အဝိစ္ဆေဒဝသေန ပဝတ္တမာနဉ္ဟိ ဖလဿ ပဗန္ဓတေဟာရံ ပရဝာဒီ တေဟာရတော အတ္ထီတိ ဣစ္ဆတိ, ဟေတု ပနဿ ကမ္မံ ပရမတ္ထတော စ ကမ္မူပစယတဒိဘာဝတော ပတ္တိအပ္ပတ္တိသဘာဝတာဒယော ဝိယ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော ကမ္မူပစယော နာမ ဧကော သင်္ခါရဓမ္မော အဝိပန္နော, သောပိ တဿေဝ ဝေဝစနန္တိ ပရဝာဒီ။ ယံ သန္ဓာယာဟ –

> “နပ္ပစယန္တိ ကမ္မာနိ၊ အပိ ကပ္ပသဟဿတော။
> ပတ္တာ ပစ္စယသာမဂ္ဂိံ၊ ကာလေ ပစ္စန္တိ ဟဏိန”န္တိ။

ယဉ္စ သန္ဓာယ ပရတော ပရိဘောဂမယပုညကထာယ “ပရိဘောဂမယံ ပန စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတီ”တိ ဝက္ခတိ။

ကေစ္စံအတ္ထီတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. သတိပဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၁. **ပရမတ္ထသတိပဋ္ဌာနတ္တာ** တိ ဧတေန လောကုတ္တရာယ ဧဝ သမ္မာသတိယာ တတ္ထာပိ မဂ္ဂဘူတာယ နိပ္ပရိယာယေန သတိပဋ္ဌာနဘာဝေ နိယ္യာနိကတ္တာ ဣတရာယ ပရိယာယေနာတိ ဒဿေတိ။ မဂ္ဂဖလသမ္မာသတိယာ ဓမ္မာနုဿတိဘာဝပရိယာယော အတ္ထီတိ **“လောကိယလောကုတ္တရသတိပဋ္ဌာနသမုအာယဘူတဿာ”** တိ ဝုတ္တံ။ **သတိသမုအာယဘူတဿ** န သတိကေစရဘူတဿာတိ အဓိပ္ပာယော။ သတိကေစရဿ ဟိ သတိပဋ္ဌာနတံ စောဒေတုံ ဟဋ္ဌိ ယံ “စက္ခာယတနံ သတိပဋ္ဌာန”န္တိ အာရဒ္ဓံ။ တေန ဝုတ္တံ **“သဗ္ဗဓမ္မာနံ ပဘေဒပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တ”** န္တိ။ သုတ္တသာဓနာယံ ပန ပဌမံ လောကိယသတိပဋ္ဌာနဝသေန, ဒုတိယံ မိဿကဝသေန, တတိယံ လောကုတ္တရဝသေန ဒဿိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သတိပဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဟေဝတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၇. ဟေဝတ္ထိကထာယံ “သဗ္ဗော ဓမ္မော သကဘာဝေန အတ္ထိ ပရဘာဝေန နတ္ထီ”တိ ပဝတ္တော ပရဝာဒီတအော ယထာ ဝိဘဇ္ဇ ပဋိပုစ္ဆာ တ န ဗျာကာတဗ္ဗော, ဧဝံ ဧကံသတော န ဗျာကာတဗ္ဗော ဝိသေသာဘာဝတော, ကေဝလံ ဌပနီယပက္ခေ တိဋ္ဌတီတိ အဓိပ္ပာယေနာဟ **“အဝတ္တဗ္ဗုတ္တရေနာ”** တိ။ ယထာ ဟိ သဗ္ဗေ တအာ သပ္ပဋိတအာတတိ ပဋိညာ ဘူတကထနတ္တာ အဝတ္တဗ္ဗုတ္တရာ ဥပေက္ခိတဗ္ဗာ, ဧဝမယမ္ပီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ **“ဥပေက္ခိတဗ္ဗေ

နာ”တိ။ အထ တ အဝတ္တဗ္ဗံ ဥတ္တရံ **အဝတ္တဗ္ဗုတ္တရံ**။ ယထာ အနိစ္စတဒိနံ ပတိ အနိစ္စော သဒ္ဒော ပစ္စယာဓိနဝုတ္တိတောတိ, ဥတ္တရံ န ဝတ္တဗ္ဗံ သိဒ္ဓသာဓနေဘာဝတော, ဧဝံ ဣဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သိဒ္ဓသာဓနေ ဟိ ဒမုသ္သ ဥဟနသဒ္ဒိသတ္တာ နိရတ္ထကမေဝ သိယာ, အဋ္ဌကထာယံ ပန ယသ္မာ ပရတဒိနာ ယေန သဘာဝေန ယော ဓမ္မော အတ္ထိ, တေနေဝ သဘာဝေန သော ဝိနာ ကာလဘေဒာဒိပရာမသနေန နတ္ထီတိ ပတိဋ္ဌာပီယတိ, တသ္မာ **“အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ”**တိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထ စ “ဟောဝတ္ထိ, ဟောဝံ နတ္ထီ”တိ ပဋိဇာနန္တေန ပရတဒိနာ ယထာ သပရဘာဝေဟိ ရူပာဒီနံ အတ္ထိတာ ပဋိညာတာ, ဧဝံ ကာလဒေသာဒိဘေဒေဟိပိ သာ ပဋိညာတာ ဧဝ။ တေနေတဟ **“အတီတံ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဝသေန, အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနိ တ အတီတာဒိဝသေန နတ္ထီ”**တိ။ ဧဝံ သတိ နိဂ္ဂဏှာစေလကတအော ပရိဒီပိတော သိယာ။ တေ ဟိ “သိယာ အတ္ထိ, သိယာ နတ္ထိ, သိယာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စာ”တိအာဒိနာ သဗ္ဗပဒတ္ထေသု ပတ္တဘာဂေ ပဋိဇာနန္တိ။ တတ္ထ ယဒိ ဝတ္ထုနော သဘာဝေနေဝ, ဒေသကာလသန္တာနဝသေန တ နတ္ထိတာ အဓိပ္ပေတာ, တံ သိဒ္ဓသာဓနံ သကတဒိနောပိ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ ယသ္သ ဟိ ဓမ္မသ္သ ယော သဘာဝေ, န သော တတော အညထာ ဥပလဗ္ဘတိ။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘေယ္ယ, အညော ဧဝ သော သိယာ။ န စေတ္ထ သာမညလက္ခဏံ နိဒသ္သေတဗ္ဗံ သလက္ခဏသ္သ အဓိပ္ပေတတ္တာ တသ္သ နတ္ထိဘာဝသ္သ အဘာဝတော။ ယထာ စ ပရဘာဝေန နတ္ထိတာယ န ဝိတအော, ဧဝံ ဒေသကာလန္တရေသုပိ ဣတ္တရကာလတ္တာ သင်္ခါရာနံ။ န ဟိ သင်္ခါရာ ဒေသန္တရံ, ကာလန္တရံ တ သင်္ကမန္တိ ခဏိကဘာဝတော။ ဧတေနေဝ ပရိယာယန္တရေန နတ္ထိတာပိ ပဋိက္ခိတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ အတ္ထိတာ, နတ္ထိတာ ဝိနာ ကာလဘေဒေန ကေသိဉ္စိ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌံ န လဘန္တိ အညမညဝိရုဒ္ဓတ္တာ, ဧဝံ သဗ္ဗအာပိ နိစ္စတ္တာ။

ယံ ပန တေ ဝဒန္တိ “ယထာ သုဝဏ္ဏံ ကဋကာဒိရူပေန ဌိတံ ရုစကာဒိဘာဝံ အာပဇ္ဇတီတိ နိစ္စာနိစ္စံ။ တဉှိ သုဝဏ္ဏဘာဝတဝိဇဟနတော နိစ္စံ ကဋကာဒိဘာဝဟာနိတော အနိစ္စံ, ဧဝံ သဗ္ဗဓမ္မာ”တိ။ တေ ဣဒံ ဝတ္တဗ္ဗာ “ကိံ ကဋကဘာဝေ ကဋကသ္သ, ဥဒါဟု သုဝဏ္ဏသ္သာ”တိ။ ယဒိ ကဋကသ္သ, သုဝဏ္ဏနိရပေက္ခော သိယာ တဒညဘာဝေ ဝိယ။ အထ သုဝဏ္ဏသ္သ, နိစ္စကာလံ တတ္ထ ဥပလဗ္ဘေယ္ယ သုဝဏ္ဏဘာဝေ ဝိယ။ န စ သက္ကာ ဥဘိန္နံ ဧကဘာဝေတိ ဝတ္တုံ ကဋကဝိနာသေပိ သုဝဏ္ဏာဝိနာသတော။ အထ မတံ, သုဝဏ္ဏကဋကာဒီနံ ပရိယာယီပရိယာယဘာဝတော နာယံ ဒေါသောတိ။ ယထာ ဟိ ကဋကပရိယာယနိရောဓေန ရုစကပရိယာယုပ္ပာဒေပိ ပရိယာယီ တထေဝ တိဋ္ဌတိ, ဧဝံ မနုသ္သပရိယာယနိရောဓေ ဒေဝပရိယာယုပ္ပာဒေပိ ပရိယာယီ ဇီဝဒဗ္ဗံ တိဋ္ဌတီတိ နိစ္စာနိစ္စံ, တထာ သဗ္ဗဒဗ္ဗာနီတိ။ တယိဒံ အမ္ဗံ ပုဋ္ဌသ္သ လဗုဇဗ္ယာကရဏံ။ ယံ သန္ဓာဝ နိစ္စော အနိစ္စောတိ တ ဝဒန္တော အညတ္ထ နိစ္စတံ အညတ္ထ အနိစ္စတံ ပဋိဇာနာတိ, အထ ပရိယာယပရိယာယီနံ အနညတာ ဣစ္ဆိတာ, ဧဝံ သတိ ပရိယာယောပိ နိစ္စော သိယာ ပရိယာယိနော အနညတ္တာ ပရိယာယသရူပံ ဝိယ, ပရိယာယီ တ အနိစ္စော ပရိယာယတော အနညတ္တာ ပရိယာယသရူပံ ဝိယာတိ။ အထ နေသံ အညာ အနညတာ, ဧဝဉ္စ သတိ ဝုတ္တဒေါသဒွယာနတိဝတ္တိ။ အပိစ ကောယံ ပရိယာယော နာမ, ယဒိ သဏ္ဌာနံ, သုဝဏ္ဏော တာဝ ဟောတု, ကထံ ဇီဝဒဗ္ဗေ အရူပိဘာဝတော။ ယဒိ တသ္သပိ သဏ္ဌာနဝန္တံ ဣစ္ဆိတံ, တထာ သတိသ္သ ကေသိမ္ပိ သတ္တသန္တာနေ ဗဟုတာ အာပဇ္ဇတိ သရူပတာ စ သဏ္ဌာနဝန္တေသုပိ ပီဋကာဒီသု တထာဒသ္သနတော။ အထ ပဝတ္တိဝိသေသော, ဧဝမ္ပိ ဗဟုတာ ခဏိကတာ စ အာပဇ္ဇတိ, တသ္မာ ပရိယာယသရူပမေဝ တာဝ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။

ယံ ပန ဝုတ္တံ “သုဝဏ္ဏံ ကဋကာဒိရူပေန ဌိတ”န္တိ, တတ္ထ သမ္ပတ္တိယောဂတော ဝိညာယမာနေသု ဝိသိဋ္ဌေသု ရူပဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု ကိံ ဧကံ, ဥဒါဟု တေသံ သမုဒါယော, တဗ္ဗိနိမုတ္တံ တ ဓမ္မန္တရံ သုဝဏ္ဏန္တိ? တတ္ထ န တာဝ ရူပာဒီသု ဧကေကံ သုဝဏ္ဏံ တေန သုဝဏ္ဏကိစ္စာသိဒ္ဓိတော, နာပိ တဗ္ဗိနိမုတ္တံ ဓမ္မန္တရံ တာဒိသသ္သ အဘာဝတော။ အထ သမုဒါယော, တံ ပန ပညတ္တိမတ္တန္တိ န တသ္သ နိစ္စတာ, နာပိ အနိစ္စတာ သမ္ဘဝတိ။ ယထာ စ သုဝဏ္ဏသ္သ, ဧဝံ ကဋကသ္သပိ ပညတ္တိမတ္တတ္တာတိ။ တယိဒံ နိဒသ္သနံ ပရတဒိနော ဇီဝဒဗ္ဗသ္သပိ ပညတ္တိမတ္တံ တသ္သေဝ သာဓေတီတိ ကုတော တသ္သ နိစ္စာနိစ္စတာတိ အလမတိပ္ပပဉ္စေန။

ဟောဝတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဒုတိယဝဂ္ဂေ

၁. ပရူပဟာရဝဏ္ဏနာ

၁၀၇. **ဝိက္ခမ္ဘိတရာဂဝ** အဝိက္ခမ္ဘိတရာဂန် အဓိမာနိကတာယ အသမ္ဘဝတောတိ ယာဝ အဓိမာနိကံ, တာဝ သမ္ပဇာနာ နိဒ္ဒံ သြက္ကမန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''အဓိမာနိကာန''န္တိ ဣဒံ ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ **''အဓိမာနိကပုဗ္ဗာ အဓိပ္ပေတာ သိယု''**န္တိ။

၁၀၈. ယံ ဝိမတိကဟာကာရဏံ ဝုစ္စမာနံ, တံ ''ဟန္ဒ ဟီ''တိ ပရံ ဇောတေတီတိ အဓိပ္ပာယေနာဟ **''ကာရဏတ္ထေ တိ ယုတ္တ''**န္တိ။ ဝိမတိကဟာသ္သ ပန နိစ္ဆိတတံ ''ဟန္ဒ ဟီ''တိ ပရံ ဇောတေတီတိ ဝုတ္တံ **''ဝစသာယတ္ထေ''** တိ။

ပရူပဟာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဝတ္ထုဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၆. **သောတိ** ပဌမမဂ္ဂေ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ''ဝိရဇံ ဝီတမလံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ 'ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ, သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ'''န္တိ သုတ္တေသု အတ္ထံ အညထာ ဂဟေတွာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာနိဿန္ဒေန မဂ္ဂက္ခဏေပိ ဒုက္ခန္တိ ဝိပဿနာ ဥပဋ္ဌာတိ, တသ္မာ ''သော ဒုက္ခမိစ္စေဝ တစံ ဘာသတီ''တိ ဝဒန္တိ။

၁၂၈. **ဣစ္ဆိတေ** တိ ပရတဒိနာ သမ္ပဋိစ္ဆိတေ။ **အာရောပိတေ**တိ ယုတ္တိနိဒ္ဒေသရဏေန တသ္မိံ အတ္ထေ ပတိဋ္ဌာပိတေ ယုဇ္ဇတိ, ဝတ္ထုသမုဋ္ဌာပနက္ခဏတော ပန ပဋ္ဌာ တံ သဒ္ဒံ သုဏာတီတိ ဣစ္ဆိတေ န ယုဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏဿ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ယသ္မာ ပန အတ္တနာ နိစ္ဆာရိတံ သဒ္ဒံ အတ္တနာပိ သုဏာတိ, တသ္မာ သောတဝိညာဏံ ''ယေန တံ သဒ္ဒံ သုဏာတီ''တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၃၂. **လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ** တိ ပဌမဇ္ဈာနိကဿ ပဌမမဂ္ဂဿ ခဏေ။ **အဘိဘူသုတ္တာဟရဏေ အဓိပ္ပာယော ဝတ္တဗ္ဗော**တိ ဧတေန တအာဟရဏဿ အသမ္ဗန္ဓတံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ **''တသ္မာ အသာကေ''** န္တိ။

ဝတ္ထုဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၅. **ဧဝန္တိ** ''ဧကစိတ္တံ ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီ''တိ ဝုတ္တာကာရေန။ **အညတ္ထာ** တိ အရူပဘဝတော အညသ္မိံ။ **ဧတေနာ**တိ ''ဧကမေဝ စိတ္တံ အာရုပ္ပေ တိဋ္ဌတိ , ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီ''တိ ဧဝံဝါဒိနာ **ဒုတိယာပိ အနုကထာ ပဿိတဗ္ဗာ** ပဌမကထာယ စိရကာလာဝဋ္ဌာနဝစနဿ အညဒတ္ထု ဘာဝဝိဘာဝနတောတိ အဓိပ္ပာယော။ **ပုရိမာယာ**တိ ''ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီ''တိ ပဥ္စဟာတော ပုရိမာယ။ တတ္ထ ဟိ ''ဝဿသတံ တိဋ္ဌတီ''တိ ပုစ္ဆာယ ''အာမန္တာ''တိ အနုညာ ကတာ, ပစ္ဆိမာယံ ပန ''မနုဿာနံ ဧကံ စိတ္တံ ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီ''တိ ''န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ''တိ ပဋိက္ခေပော ကတော။ **အဝိရောဓော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော,** ယတော တတ္ထေဝ အနုညာ ကတာ, န ပစ္ဆာတိ အဓိပ္ပာယော ။ **ဝဿသတာဒီ**တိ စ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန န ကေဝလံ ''ဒွေ ဝဿသတာနီ''တိ ဧဝမာဒိယေဝ သင်္ဂဟိတံ, အထ ခော ''ဧကံ စိတ္တံ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတီ''တိ ဧဝမာဒိပီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **''မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ပဥှော သကတဒိနာ ပုစ္ဆိတော ဝိယ ဝုတ္တော''**တိ ဣဒံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ''မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ပဥှော ပရတဒိဿ။ ''ဥပ္ပာဒဝယဓမ္မိနော''တိ အာဒိသုတ္တတ္ထဝသေန ပဋိညာ သကတဒိဿာတိ ဟိ ဝုတ္တံ။

စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၉. ‘‘တာနိ တ စတ္တာရိပိ ဉာဏာနိ ကောေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေယေတတိ ပဋိဇာနာတီ’’တိ ဣမံ သန္ဓာယာဟ **‘‘အထ တ’’**တိအာဒိ။ **စတုန္နံ ဉာဏာန** န္တိ ဒုက္ခေဉာဏာဒီနံ စတုန္နံ ဉာဏာနံ။ **ဧကမဂ္ဂဘာဝတော** တိ သောတာပတ္တိ အာဒိဧကမဂ္ဂဘာဝတော။ ကမေန ပဝတ္တမာနာနိပိ ဟိ တာနိ ဉာဏာနိ တံတံမဂ္ဂကိစ္စသ္သ သာဓနေတော ဧကောယေဝ မ ဂ္ဂေ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **‘‘ဧကမဂ္ဂသ္သ။ပေ။ ပဋိဇာနာတီ’’** တိ။

၃၄၄. **ဒသ္သနေ** တိ မဂ္ဂဒသ္သနေ။

၃၄၅. ဓမ္မတ္တာနံ ဟေတုဖလဘာဝတော ဓမ္မတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါနံ သိယာ သောတာပတ္တိဖလဟေတုတာ, တဒ ဘာဝတော န ဣတရပဋိသမ္ဘိဒါနန္တိ အာဟ **‘‘နိရုတ္တိ။ပေ။ ဝိစာရေတဗ္ဗ’’** န္တိ။ သဗ္ဗာသမ္ပိ ပန ပဋိသမ္ဘိဒါနံ ပဌမ ဖလသစ္ဆိကိရိယာဟေတုတာ ဝိစာရေတဗ္ဗာ မဂ္ဂာဓိဂမေနေဝ လဒ္ဓဗ္ဗတ္တာ ဖလာနံ ဝိယ, တသ္မာ ‘‘အဋ္ဌဟိ ဉာဏေ ဟီ’’တိ ဧတ္ထ နိက္ခေပကဏ္ဍေ အာဂတနယေန ဒုက္ခာဒိဉာဏာနံ ပုဗ္ဗန္တာဒိဉာဏာနဉ္စ ဝသေန ‘‘အဋ္ဌဟိ ဉာဏေ ဟီ’’တိ ယုတ္တံ ဝိယ ဒိသ္သတိ။

အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဝေဟာရကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၇. **ဝိသယဝိသယီသူ**တိ ရူပစက္ခာဒိကေ သန္ဓာယာဟ။ တေ ဟိ ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နတ္တာ ဧကန္တေန လောကိ ယာ။ **ဝိသယသ္သေဝ** တိ သဒ္ဒသ္သေဝ။ သော ဟိ ဝေဟာရိတဗ္ဗတော ဝေဟာရကရဏတာယ စ ‘‘ဝေဟာရော’’တိ ဟဋ္ဌိ ယံ ဝုတ္တော။ **နတ္ထေတ္ထ ကာရဏံ** ဝိသယီနံ ဝိသယသ္သပိ အာသဝာဒိအနာရမ္မဏတာဘာဝတော။ **အသိဒ္ဓလောကုတ္တ ရဘာဝသ္သ** ဧကန္တသာသဝတ္တာ **တသ္သ** သဒ္ဒာယတနသ္သ ယထာ လောကုတ္တရတာ တဝ မဝေနာတိ အဓိပ္ပာ ယော။

ပဋိဟညေယ္ယာ တိ ဣဒံ ပရိကပ္ပဝစနံ။ ပရိကပ္ပဝစနဉ္စ အယာထာဝန္တိ အာဟ **‘‘န ဟိ။ပေ။ အတ္ထိ’’** တိ။ န ဟိ ဖလံ အနုလက္ခိ ပရိကပ္ပိတံ ဒဟတိ ပစတိ တ။ ကိံ လောကိယေန ဉာဏေန ဇာနိတဗ္ဗတော လောကိယော ရူပာယတနာဒိ ဝိယ, ဥဒါဟု လောကုတ္တရော ပစ္စဝေက္ခိယမာနမဂ္ဂါဒိ ဝိယာတိ ဧဝမေတ္ထ ဟောတုသ္သ **အနေကန္တဘာဝတော** ဝေဒိ တဗ္ဗော။ တေနာဟ **‘‘လောကိယေ လောကုတ္တရေ စ သမ္ဘဝတော’’** တိ။

ဝေဟာရကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၃. **ယေသံ ဒွိန္န** န္တိ ယေသံ ဒွိန္နံ ဒုက္ခသစ္စာနံ။ **ဒွီဟိ နိရောဓေဟီ**တိ အပ္ပဋိသင်္ခါပဋိသင်္ခါသင်္ခါတေဟိ ဒွိ ဟိ နိရောဓေဟိ။ တတ္ထ ဒုက္ခာဒီနံ ပဋိသင်္ခာတိ ပဋိသင်္ခါ, ပညာဝိသေသော။ တေန ဝတ္တဗ္ဗော နိရောဓော ပဋိသင်္ခါနိ ရောဓော။ ယော သာသဝေဟိ ဓမ္မေဟိ ဝိသံယောဂေါတိ ဝုစ္စတိ, ယော ပစ္စယဝေကလ္လေန ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒသ္သ အစ္စန္တ တဝိဗန္ဓဘူတော နိရောဓော, သော ပဋိသင်္ခါယ နဝတ္တဗ္ဗတော အပ္ပဋိသင်္ခါနိရောဓော နာမာတိ ပရတဒိနော လဒ္ဓိ။ **ပဋိ သင်္ခါယ ဝိနာ နိရုဒ္ဓာ**တိ ပစ္စယဝေကလ္လေန အနုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **‘‘န ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝတ ဘင်္ဂ’’** တိ။ အနုပ္ပာဒောပိ ဟိ နိရောဓောတိ ဝုစ္စတိ ယတော ‘‘ဣမသ္သုပ္ပာအ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ’’တိ လက္ခဏဒုဒ္ဒေသသ္သ ပဋိလော မေ ‘‘ဣမသ္သ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတီ’’တိ ဒသ္သိတော။ **တေနာ**တိ ပဋိသင်္ခါယ နိရောဓသ္သ ခဏိကနိရောဓသ္သ စ ဣဓ နာဓိပ္ပေတတ္တာ။

နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. တတိယဝဂ္ဂေ

၁. ဗလကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၄. **နိဒ္ဒေသတော** တိ ''အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော''တိအာဒိနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌပ္ပကာရတော။ သော ပန ယသ္မာ ဝိတ္ထာရော ဟောတိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **''ဝိတ္ထာရတော''**တိ။ **သဗ္ဗံ** ကိလေသာဝရဏာဒိံ, တမေဝ ပစ္စေကံ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒတော **သဗ္ဗာကာရံ** ။ ''သဗ္ဗ''န္တိ ဟိ ဣဒံ သရူပတော ဂဟဏံ, ''သဗ္ဗာကာရတော''တိ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒတော။ ဘဂဝတ ဟိ ဓမ္မေ ဇာနန္တော တေသံ အာကာရဘေဒေ အနဝသေသေတွာဝ ဇာနာတိ။ ယထာဟ ''သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရတော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏမုခေ အာပာထံ အာဂစ္ဆန္တီ''တိ (မဟာနိ. ၁၅၆; စူဠနိ. မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသ ၈၅; ပဋိ. မ. ၃.၅)။ **ဥဒ္ဒေသတော**တိ ဧကဒေသတော။ ဧကဒေသော စ ဝိတ္ထာရော န ဟောတီတိ အာဟ **''သင်္ခေပတော''**တိ။ ယထာ ဇာနန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဥဒ္ဒေသမတ္တေနပီ** တိ ဒိဋ္ဌိဂတယထာဘူတဉာဏာဒိပ္ပဘေဒါနံ အာသယာဒီနံ ဥဒ္ဒေသမတ္တေနပိ။ တေနာဟ **''ဣန္ဒြိယာနံ တိက္ခမုဒုဘာဝဇာနနမတ္တံ သန္ဓာယာ''** တိ။ **ထေရေနာ**တိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန။ **ဧဝမေတ**တိ ဥဒ္ဒေသတော ဌာနာဒိမတ္တဇာနနာကာရေနေဝ။ သ္ဝတယမတ္ထော သကတဒိနာပိ ဣစ္ဆိတောယေတတိ အာဟ **''ကထမယံ စောဒေတဗ္ဗော သိယာ''** တိ။

၃၅၆. **သေသေသူ**တိ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏတော သေသေသု။ **ပဋိက္ခေပေ** တိ အသာဓာရဏတာပဋိက္ခေပ ပေ။ နနု စ သေသာနံ အသာဓာရဏတာပိ အတ္ထီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''ဌာနာ။ပေ.။ အဓိပ္ပာယော''** တိ။

ဗလကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အရိယဉ္ဉိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၇. **သင်္ခါရေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနန္တဿာ** တိ ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတေန သတ္တေန သုညေ သင်္ခါရေ သန္ဓာယ ''သုညတဉ္စ မနသိ ကရောတီ''တိ ပုစ္ဆာယ ''အာမန္တာ''တိ ပဋိဇာနန္တဿ။ **ဒ္ဝိန္နံ ဖဿာနံ သမောဓာနံ ကထံ အာပဇ္ဇတီ** ဌာနာဌာနဘူတေ သင်္ခါရေ ဝုတ္တနယေန သုညတံ မနသိ ကရောန္တဿာတိ အဓိပ္ပာယော။ **ယထာဝုတ္တနယေနာ**တိ ''ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတေန သတ္တေန သုညာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ''တိ ပကာရေန နယေန။ အထ ဝါ **ယထာဝုတ္တနယေနာ** တိ ''ဌာနာဌာနမနသိကာရော သင်္ခါရာရမ္မဏော, သုညတာမနသိကာရော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော''တိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန။ ''သင်္ခါရေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနန္တဿာ''တိ ဝုတ္တတ္တာ **''ဒ္ဝိန္နံ ဖဿာနံ သမောဓာနံ ကထံ အာပဇ္ဇတီ''** တိ အာဟ။ သတ္တသုညတာယ သုညတ္တေပိ သင်္ခါရာနံ အညောဝ ဌာနာဌာနမနသိကာရော, အညော သုညတာမနသိကာရောတိ ယုဇ္ဇတေဝ ဒ္ဝိန္နံ ဖဿာနံ သမောဓာနာပတ္တိစောဒနာ, သင်္ခါရေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနန္တဿ ပန ကထံ အရိယဘာဝသိဒ္ဓိ ဌာနာဌာန ဉာဏာဒီနန္တိ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ကိံ တ တောယ ယုတ္တိစိန္တာယ။ ဥမ္မတ္တကပစ္ဆိသဒိသော ဟိ ပရဝါဒိဝါဒေါ။ အညေသုပိ ဌာနေသု ဤဒိသေသု ဧသေဝ နယော။ **အာရောပေတွာ**တိ ဣတ္ထိပုရိသာဒိအာကာရံ, သတ္တာကာရမေဝ ဝါ အသန္တံ ရူပါဒိဥပါဒါနေ အာရောပေတွာ။ အဘူတာရောပနဉ္စေတ္ထ ပဏိဒဟနန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တေနာဟ **''ပရိကပ္ပနဝသေန''**တိ။ **သော**တိ ယထာဝုတ္တော ပဏိဓိ။ **ကေသုဉ္စိ** ခန္ဓေ။

အရိယဉ္ဉိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဝိမုစ္စမာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၆. မဂ္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဧကဒေသေန ဝိမုတ္တံ ဧကဒေသေန အဝိမုတ္တန္တိ အယံ ''ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာန''န္တိ လဒ္ဓိယာ အဒေသော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ **''ဧကဒေသံ ဝိမုတ္တံ, ဧကဒေသံ အဝိမုတ္တ''** န္တိ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ''တဥ္ဟိ တအသမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တေကဒေသေန ဝိမုစ္စမာနန္တိဿ လဒ္ဒီ''တိ ဒဿိတောတယမတ္ထော။ **ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသေ**တိ ဝိမုစ္စနကိရိယာယ အပရိယောသိတတာနိဒ္ဒေသော။ ယံ သန္ဓာယာဟ **''ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနန္တိ ဝိပ္ပကတဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ''**တိ။ **တေနာ**တိ ပရဝါဒိနာ။ **ဝိမုစ္စ။ပေ.။ ဝုတ္တံ** ဝိမုစ္စမာနဿ ဝိမုတ္တဘာဝဘာဝတော, ဝိမုတ္တဘေဒေန ပန တထာ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ သတိ စ အဒေသေ ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသေတိ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဧကဒေသော ဝိသေသနံ ဟောတိ** နိပ္ပဒေသဝိမုတ္တိယာ အဝိစ္ဆိန္နတော။ **ဖလစိတ္တေနာ** တိ ပဌမဖလစိတ္တေန ဥပ္ပန္နေန။

ဝိမုစ္စမာနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. အဌမကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၈. ပဟီနာ နာမ ဘဝေယျုံ, န ပဟိယျမာနာတိ အဓိပ္ပာယော။

အဌမကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၁. လောကုတ္တရာနံယေဝ သဒ္ဓါဒီနံ ဣန္ဒြိယဘာဝေ, န လောကိယာနန္တိ ပရတာဒိနော အဓိပ္ပာယဝသေနာဟ **"အပ္ပဋိလဒ္ဓိန္ဒြိယတ္တာ"** တိအာဒိ။ တတ္ထ **နိယျာနိကာနိ ဘာဝေန္တော** တိ ယထာ နိယျာနိကာ ဟောန္တိ, ဧဝံ ဥပ္ပ ဟာဒေန္တော ဗြူဟေန္တော တ။ ဣန္ဒြိယဘာဝံ ပန ပတ္တောသု တေသု ပုန ဘာဝနာကိစ္စံ နတ္ထီတိ တဿ အဓိပ္ပာ ယောတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"န ပန ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝေန္တော"** တိ။

အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၃. ဝိသိနောတိ ဝိသေသေန ဗန္ဓတိ ဝိသယီနံ အတ္တပဋိဗန္ဓံ ကရောတီတိ **ဝိသယော,** အာရမ္မဏံ , အနုဘဝတိ ဧတေ နာတိ **အာနုဘာဝေ,** သာမတ္ထိယံ, ဗလန္တိ အတ္ထော, ဂေစရကရဏံ **ဂေစရော,** ဝိသယေ အာနုဘာဝဂေစရာ **ဝိသယ။ပေ။ စရာ**တိ။ တေဟိ ယထာ ဝိသိဋ္ဌံ ဝိသေသံ ဟောတိ, တထာ ပစ္စယဘူတေန ဈာနဓမ္မေန အာဟိတဗလံ **ကတဗလာဓာနံ**။ ဝိသယဂ္ဂဟဏၿမ္ဗေတ္ထ အာနုဘာဝဂေစရကရဏာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဒဿနံ ယတ္ထဿ တေဟိ ဥပတ္ထဒ္ဓတ္တာ ဗလာဓာနံ ဟာကဋ္ဌံ ဟောတိ။ တေနာဟ **"ယာဒိသေ ဝိသယေ"**တိအာဒိ။ ဗလာဓာနဥ္စ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတော မဟဂ္ဂတ ဓမ္မဝိသေသတော ဥပ္ပန္နေဟိ ပဏီတေဟိ စိတ္တဇရူပေဟိ ဝိသေသာပတ္တိ။ ယံ နိဿာယ ပရာဝုတ္တီတိ ဧကေ ဝဒန္တိ။ **ပု ရိမံ မံသစက္ခုမတ္တမေဝတ**ိ ယထာဝုတ္တဗလာဓာနတော ပုရိမံ မံသစက္ခုမတ္တမေဝ။ **ဝဒန္တော** သင်္ဂဟကာရော။ **ဝိသယဂ္ဂ ဟဏံ** ဟာဋ္ဌိယံ ကတံ။ **န ဝိသယဝိသေသဒဿနတ္ထ** န္တိ န ဝိသယဿ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ။ ယတော ဥဘိန္နမ္ပိ ရူပာ ယတနမေဝ ဝိသယောတိ ဝိသယဿ သဒိသတံ အဝိသေသံ အာဟ, သဒိသဿ တ ဝိသေသံ ဒီပေတီတိ ယောဇနာ။

ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ ။ပေ။ **အဓိပ္ပာယော,** အညထာ လဒ္ဓိယေဝ န သိယာတိ ဘာဝေါ။ **မဂ္ဂေ** တိ ဥပာယော, ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ပကတိစက္ခုမတော ဧဝ ဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? ကသိဏာလောကံ ဝဍ္ဍေတွာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ ဥပ္ပာဒနံ, သော စ ကသိဏမဏ္ဍလေ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေန ဝိနာ နတ္ထိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **"မံသစက္ခုပစ္စယတာဒဿနတ္ထ မေဝ ဝုတ္တ"**န္တိ။ **တေနာ**တိ "မဂ္ဂေ"တိ ဝစနေန။ **ရူပာဝစရဇ္ဈာနပစ္စယေနာ** တိ ရူပာဝစရဇ္ဈာနေန ပစ္စယဘူတေန **ဥ ပ္ပန္နာနိ** ရူပာဝစရဇ္ဈာနစိတ္တသမုဋ္ဌိတာနိ။ ဈာနကမ္မသမုဋ္ဌိတေသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ တဿ ဟောသာ လဒ္ဓိ။

၃၇၄. **ယေန** ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ပညာစက္ခုဘာဝဿ ဣစ္ဆနေန ပဋိဇာနနေန။ **တီဏိ စက္ခူနိ** မံသဒိဗ္ဗပညာစက္ခူနိ **စက္ ခုန္တရဘာဝံ ဝဒတော ဘဝေယျုံ,** တသ္မာ တံ န ဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော။

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၇. ဒိဗ္ဗစက္ခုပာဒကတ္တာ **"ယထာကမ္မူပဂတဉာဏဿ ဥပနိဿယေ ဒိဗ္ဗစက္ခုမ္ပိဟိ"** တိ ဝုတ္တံ, **န ယထာက မ္မူပဂတဇာနနကိစ္စကေ ဒိဗ္ဗစက္ခုမ္ပိဟိ** တဿ တံကိစ္စကတာဘာဝတော။ ယတော ယံ အနညံ, တမ္ပိ တတော အနညမေ တာတိ အာဟ **"ဣမိနာ။ပေ။ ဘဝိတဗ္ဗ"** န္တိ။ တတ္ထ **အတ္ထန္တရဘာဝံ နိတရေတီ** တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ ပက္ခိ ကတ္တာ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏဿ တတော အတ္ထန္တရဘာဝံ နိတရေတိ။ တဿ ဟိ တံ ပရိဘဏ္ဍဉာဏံ။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု**

သ္သ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏာတော အတ္တန္တရဘာဝံ န နိတရေတိ အတပ္ပက္ခိကတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသ္သ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကိစ္စတာ ပရတဒိနာ ဣစ္ဆိတာ, န ယထာကမ္မူပဂတဉာဏသ္သ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စတာတိ တမတ္ထံ "ယထာကမ္မူပဂတဉာဏမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခု"န္တိ ဧတ္ထ ယောဇေတွာ ဒဿေန္တော **"ဝေ-သဒ္ဒော စာ"** တိအာဒိမာဟ။

ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. သံဝရကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၉. **အာဠ္ဟာနဋ္ဌိယသုတ္တေ** "သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ယက္ခာ ယေဘုယ္ယေန ဟဏာတိဟတာ အပ္ပဋိဝိရတာ"တိ (ဒီ. နိ. ၃.၂၇၆, ၂၈၆) အာဂတတ္တာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ သံဝရာသံဝရဿဘာဝေ အဝိတဒသိန္ဒော။ ယတ္ထ ပန ဝိတအေ, တမေဝ ဒဿေန္တေန တာဝတိံသာဒယော ဂဟိတာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ **"စာတုမဟာရာဇိကာန"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဧဝံ သတီ**တိ ယဒိ တာဝတိံသေသု သံဝရာသံဝရော နတ္ထိ, ဧဝံ သန္တေ။ **သုရာပာန**န္တိ ဧတ္ထာပိ "သုယျတီ"တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ကထံ သုယျတီတိ? ဝုတ္တဉ္ဟေတံ **ကုမ္ဘဇာတကေ** –

> "ယံ ဝေ ပိဝိတွာ ပုဗ္ဗဒေဝ ပမတ္တာ၊
> တိဒိဝ စုတာ သဿတိယာ သမာယာ။
> တံ တာဒိသံ မဇ္ဇမိမံ နိရတ္ထံ၊
> ဇာနံ မဟာရာဇ ကထံ ပိဝေယျာ"တိ။ (ဇာ. ၁.၁၆.၅၈)။

တတ္ထ **ပုဗ္ဗဒေဝ** နာမ အသုရာ။ တေ ဟိ တာဝတိံသာနံ ဥပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗဒေဝတိ ပညာယိံသု။ **ပမတ္တာ** တိ သုရာပာနေန ပမာဒံ အာပန္နာ။ **တိဒိဝ**တိ မနုဿစာတုမဟာရာဇိကလောကေ ဥပာဒါယ တတိယလောကဘူတာ ဒေဝဋ္ဌာနာ, နာမမေဝ တ ဧတံ တဿ ဒေဝဋ္ဌာနဿ။ **သဿတိယာ** တိ ကေဝလံ ဒီဃာယုကတံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သမာယာ** သဟ အတ္တနော အသုရမာယာယ, အသုရမန္တေဟိ သဒ္ဓိံ စုတာတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာယဥ္စ ဝုတ္တံ "အာဂန္တုကဒေဝပုတ္တာ အာဂတာတိ နေတသိကာ ဂန္ဓပာနံ သဇ္ဇယိံသု။ သက္ကော သကပရိသာယ သညမအာသီ"တိ။ တေနာဟ **"တေသံ သုရာပာနံ အသံဝရော န ဟောတီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတီ"**တိ။ ဧတ္ထ စ တာဝတိံသာနံ ဟတုဘာဝတော ပဋ္ဌာယ သုရာပာနမ္ပိ တတ္ထ နာဟောသိ, ပဂေဝ ဟဏာတိဟတာဒယောတိ ဝိရမိတဗ္ဗာဘာဝတော ဧဝ တာဝတိံသတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိ ဒေဝလောကေသု သမာဒာနသမ္ပတ္တဝိရတိဝသေန ပုရေတဗ္ဗာ သံဝရာ န သန္တိ, လောကုတ္တရာ ပန သန္တိယေဝ။ တထာ တေ ဟိ ပဟာတဗ္ဗာ အသံဝရာ။ န ဟိ အပ္ပဟီနာနုသယာနံ မဂ္ဂဝဇ္ဈာ ကိလေသာ န သန္တီတိ။

သံဝရကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. စတုတ္ထဝဂ္ဂေ

၁. ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၇. **ဂိဟိဆန္ဒရာဂသမ္ပယုတ္တတာယာ** တိ ဂိဟိဘာဝေ ကာမဘောဂိဘာဝေ ဆန္ဒရာဂသဟိတတာယ။

ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၃. **ပတ္တိ** န္တိ အဓိဂမော။ အဓိဂမော နာမ သမန္နာဂမော ဟောတီတိ ဟဋ္ဌိယံ စတူဟိ ဖလာဒီဟိ သမန္နာဂမော စောဒိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၇. **သဗ္ဗံ ယောဇေတဗ္ဗ** န္တိ ဧတ္ထ ယဒိ တေ အရဟာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဝိယ ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိ သမန္နာဂတော, ဧဝံ သန္တေ ဆ ဥပေက္ခာ ပစ္စေကံ ဖဿာဒိသဟိတာတိ "ဆဟိ ဖဿာဒီဟိ သမန္နာဂတော"တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါတိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၈. **ပတ္တိဓမ္မဝသေနာ** တိ "ပတ္တိဓမ္မော နာမ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တဿ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တဿ သင်္ခါရဿ ဝသေန။ "ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါ"တိ **ပုစ္ဆာ**။ "ဗောဓိယာ နိရုဒ္ဓါယ ဝိဂတာယ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါယ အဗုဒ္ဓေါ ဟောတီ"တိ **အနုယောဂေါ**။ ဧဝမညတ္ထာပိ ပုစ္ဆာနုယောဂ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. လက္ခဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၂. **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ အဗောဓိသတ္တဿပိ စက္ကဝတ္တိနော လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂမော ဗောဓိသတ္တဿ ဝိယ သပိ စရိမဘဝတော အညတ္ထ အသမန္နာဂမော ဟောတိ, တသ္မာ လက္ခဏသမန္နာဂတော ဗောဓိသတ္တောတိ ကြမ သုတ္တဿ အသာဓကံ။ တေနာဟ **"အာဘတမ္ပိ အနာဘတသဒိသမေဝ"** တိ။

လက္ခဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. နိယာမောက္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၃. **ဟာရမိပူရဏန္တိ** ကြဒံ ဗောဓိစရိယာယ ဥပလက္ခဏံ, န ဟာရမီနံ ပုဏ္ဏဘာဝဒဿနံ။ တေန တေသံ အာရမ္ဘ သမာအနာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မဟာဘိနီဟာရတော ပဋ္ဌာယ ဟိ မဟာသတ္တာ နိယတာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ယထာဟ – "ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ, ဗောဓိယာ နိယတာ နရာ"တိ, "ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ"တိ စ, န နိယာမဿ နာမ က ဿစိ ဓမ္မဿ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဗျာကရောန္တိ, အထ ခေါ ဧကံသေနာယံ ဟာရမိယော ပူရေတွာ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီတိ ကတွာ ဗျာကရောန္တီတိ ပရတီဒိပရိကပ္ပိတံ ဓမ္မန္တရံ ပဋိသေဓေတိ, န ဗောဓိယာ နိယတတ္တံ။ တေနာဟ **"ကေဝလဥ္ဟိ န"**န္တိအာဒိ။

နိယာမောက္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၃. သတိပိ ကေသဉ္စိ သံယောဇနာနံ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ပဟီနတ္တေ "ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပ ရိက္ခယာ"တိအာဒီသု ဝိယ ဝဏ္ဏဘဏနမုခေန အနဝသေသတဥ္စ သန္ဓာယ သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကိတ္တနံ ပရိယာယဝ စနန္တိ အာဟ **"ကြမံ ပရိယာယံ အဂ္ဂဟေတွာ"** တိ။ **အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဇဟနတော တေတိ ဂဏ္ဍဟာတီ** တိ အဂ္ဂမဂ္ဂ ကေ ဧဝ သဗ္ဗသံယောဇနာနိ ပဇဟတီတိ လဒ္ဓိံ ဂဏှာတီတိ **ဝဒန္တိ** ပဒကာရာ။ **ဧဝံ သတီ**တိ ယဒိ အနဝသေသတာမတ္တ တေန တထာ ပဋိဇာနာတိ။

သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဉ္စမဝဂ္ဂေါ

၁. ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၈. ဖလဉာဏံ န ဟောတိ, သေသာနိ ဝိပဿနာမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ ဝိမုတ္တာနီတိ န ဝတ္တဗ္ဗာနီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **တ္တော** တိ တေသု စတူသု ဉာဏေသု။ **ဝိပဿနာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတံ** မဂ္ဂါဒိကိစ္စဝိဒူရကိစ္စတ္တာ ဝိပဿနာ ပရိယောသာနတ္တာ စ။

ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အသေခဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၂၁. အသေခေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတ္တာ အသေခဉာဏန္တိ ပရဿ လဒ္ဓိ, န အသေခေ အသေခဓမ္မေ ပရိယာပန္နန္တိ ဣမမတ္ထမာဟ **"ဇေတေန။ပေ။ ဒဿေတီ"** တိ။

အသေခဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဝိပရီတကထာဝဏ္ဏနာ

၄၂၄. အသိဝေ သိတတိ တေဟာရံ ဝိယ **အညာဏော။ပေ။ ဝဒတိ**။

ဝိပရီတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၄၂၈-၄၃၁. ယန္တိ ယံ ဉာဏံ။ **သစ္စာနုလောမန္တိ** သစ္စပ္ပဋိဝေဓာနုကူလံ။ **ဝိပရီတာနုယောဂတော ပဘုတိ ဂဏေတ္ဝာတ "စတုတ္ထ"န္တိ အာဟ** န အနိယတဿ နိယာမဂမနာယာတိ အဝိပရီတာနုယောဂတော ပဘုတိ ဂဏေတ္ဝာတ, တထာ သတိ ပဉ္စမဘာဝတော ဝိသေသဘာဝတော စ။

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဋိသမ္ဘိဒာကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၂-၄၃၃. သဗ္ဗံ ဉာဏန္တိ ဣဒံ "အရိယာန"န္တိ ဣမိနာ န ဝိသေသိတန္တိ အဓိပ္ပာယေနာဟ **"အနရိယာနမ္ပိ ဟိ ဉာဏံ ဉာဏမေဝ"**တိ။ အထ တ ဟဋ္ဌိယံ အဝိသေသေန သဗ္ဗံ ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ ဂဟေတ္ဝာတ ဇေမာဟ။ အရိယဿ စေ ဉာဏန္တိ, သော ပန ပဋိက္ခေပေယျာတိ အာဟ **"အနရိယဿ တေံ ဉာဏံ သန္ဓာယာ"** တိ။

ပဋိသမ္ဘိဒာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. စိတ္တာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၆-၄၃၈. ဝတ္တဗ္ဗပဋိညာ တိ ဖဿာရမ္မဏေ ဉာဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ စေတောပရိယဉာဏန္တိ ဇေံ ပဝတ္တာ ပဋိညာ။

စိတ္တာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အနာဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၉-၄၄၀. **အနန္တရာနာဂတေပိ စိတ္တေ ဉာဏံ ကုစ္ဆိ,** တတ္ထ ပန ခဏပစ္စုပ္ပန္နေ ဝိယ တာဒိသေန ပရိကမ္မေန ကအာစိ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ။ တေနာဟ **“အနန္တရေ ကေန္တေနေ၀ ဉာဏံ နတ္ထိ”** တိ။

အနာဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ပစ္စုပ္ပန္နဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၁-၄၄၂. ‘‘သဗ္ဗသင်္ခာရေသု အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌေသူ’’တိ ဝုတ္တေ ယံ ဒဿနဘူတံ ဉာဏံ, တမ္ပိ သင်္ခာရသဘာဝတ္တာ တထာဒိဋ္ဌံ သိယာတိ အတ္ထတော အာပဇ္ဇတိ, ဇဝနဘူတံ ဝစနံ သန္ဓာယာဟ **“အတ္ထတော အာပန္နံ ဝစန”** န္တိ။ တံ ပန ယသ္မာ ‘‘တမ္ပိ ဉာဏံ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌံ ဟောတီ’’တိ ပဋိဇာနနဝသေန ပဝတ္တံ, တသ္မာ **“အနုဇာနနဝစန”**န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဘင်္ဂါနုပဿနာနံ** ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဖလဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၃-၄၄၄. **ဖလပရောပရိယတ္တံ** ဖလဿ ဥစ္စာဝစတာ။ **ဗလေနာ**တိ ဉာဏဗလေန။

ဖလဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၆. ဆဋ္ဌဝဂ္ဂေါ

၁. နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၅-၄၄၇. **တေသံ** အရိယဿ ပုဂ္ဂလဿ။

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၁. **ကာရဏဋ္ဌေန ဌိတတာ** တိ ကာရဏဘာဝေန ဗ္ယဘိစရဏာဘာဝမာဟ။ ယော ဟိ ဓမ္မော ယဿ ဓမ္မဿ ယအာ ကာရဏံ ဟောတိ, န တဿ တအာ အညထာဘာဝေ အတ္ထိ, သာ စ အတ္ထတော ကာရဏဘာဝေယေဝါတိ **“ကာရဏဘာဝေယေဝ”**တိ အာဟ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၇-၄၅၉. **သဘာဝဓမ္မတံ ပဋိသေဓေတိ** တဒုဘယလက္ခဏရဟိတဿ သဘာဝဓမ္မဿ အဘာဝါ။ ‘‘တေအနမ္ပိ ဝုဋ္ဌာန’’န္တိ ဝစနတော **“တေအနဋ္ဌ ဝုဋ္ဌာနပရိယာယော”** တိ အာဟ။ သဘာဝဓမ္မတ္တော သိဒ္ဓေ သင်္ခတဝိဒူရတာယ အသင်္ခတံ သိယာတိ အာဟ **“သဘာဝဓမ္မတ္တာသာကေတ္တာ”** တိ။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သတ္တမဝဂ္ဂေါ

၁. သင်္ဂဟိတကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၁-၄၇၂. **သင်္ဂဟိတာ** တိ သင်္ဂဟဏာဒိဝသေန သင်္ဂိဂ္ဂဟိတာ။ တေ ပန ယသ္မာ ကေဝိစေတာဒိသာမညေန ဗန္ဓာ ဝိယ ဟောန္တိ, တသ္မာ အာဟ **“သမ္ဗန္ဓာ”** တိ။

သင်္ဂဟိတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သမ္ပယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၃-၄၇၄. အနုပ္ပဝိသိတဗ္ဗာနုပ္ပဝိသနဘာဝတော တေသံ ဘေဒေ သတိ ယုဇ္ဇေယျ, နာညထာတိ ဥပမာဘိန္ဒနေန ဥ ပမေယျသ္သ ဘိန္နတံ ဒဿေန္တော **“နာနုတ္တဝဝတ္တာ။ပေ။ ဒဿေတီ”** တိ အာဟ။

သမ္ပယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. စေတသိကကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၅-၄၇၇. **ဖဿိကာဒယော** တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒော ဝဝတ္ထာတစီ။ တေန စိတ္တုပ္ပာဒဒေသနာယံ ဒဿိတပ္ပ ဘေဒာ ဝေဒနာဒယော ဂယှန္တိ, န တံသမုဋ္ဌာနာ ရူပဓမ္မာတိ အာဟ **“ကေုပ္ပာဒတာဒိဝိရဟိတာ သဟဇာတတာ နတ္ထီ”**တိ။

စေတသိကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၉. **ဖလအနဘာဝဒီပနတ္ထ** န္တိ ဖလအနသဘာဝဒီပနတ္ထံ။ **ဖလအနံ ဝုတ္တံ ဝိယ ဟောတီ** တိ စိတ္တေန ဖလအ နံ ပဓာနဘာဝေ ဝုတ္တံ ဝိယ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အညထာ အနဘာဝေတိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ အနဘာဝေပိ ဟိ “အနံ အနိဋ္ဌဖလ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တောယေဝတိ။ **တန္နိတရဏတ္ထ** န္တိ ဖလအနနိတရဏတ္ထံ။ **တေန္တိ** “အနံ အနိဋ္ဌဖ လ”န္တိအာဒိဝစနံ။ ဘေသဇ္ဇာဒိဝသေန အာဗာဓာနိဋ္ဌတာ ဒေယျဓမ္မဿ အနိဋ္ဌဖလတာပရိယာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကထံ တထေဝ သုတ္တံ သကတဒိပရတဒိတဒေသု ယုဇ္ဇတီတိ စောဒနာယ **“န ပန ဧကေနတ္ထေနာ”** တိ ဝုတ္တံ ဝိ ဘာဝေတုံ **“ဒေယျဓမ္မောဝ အန”** န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နိဝတ္တနပက္ခေယေဝ ဧဝ-ကာရော ယုတ္တော, န သာခေ ပက္ခေ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ အနဘာဝဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တေနာဟ **“စေတသိကောတတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော, ဒေယျဓမ္မ မောတ”**တိ စ။ တေနေတဟ **“ဒ္ဝိန္နဥဟိ အနာန** န္တိအာဒိ။ **သင်္ကရဘာဝမောစနတ္ထ** န္တိ သတိပိ အနဘာဝေ သဘာဝသ င်္ကရမောစနတ္ထံ။ တေနာဟ **“စေတသိကဿာ”** တိအာဒိ။

အနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပရိဘောဂမယပုညကထာဝဏ္ဏနာ

၄၈၅. **တဿာ လဒ္ဓိယာ** တိ ပဋ္ဌန္နံ ဝိညာဏာနံ သမောဓာနံ ဟောတီတိ လဒ္ဓိယာ။ **ဧတေသန္တိ** ဝတ္တမာနစိတ္တ ပရိဘောဂမယပုညာနံ။

၄၈၆. **အယံ တအော ဟီယတိ** ပရိဘောဂသ္သေဝ အဘာဝတော။ **စာဂစေတနာယ ဧဝ ပုညာဘာဝေ,** န စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တဿ။ **ဝေတ္တိ** ဣမိနာ ပကာရေန, အပရိဘုတ္တေ ဒေယျဓမ္မေ ပုညာဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ အပရိဘုတ္တေ ဒေယျဓမ္မေ ပုညာဘာဝတော ဧဝ ဟိ ပုထုဇ္ဇနကာလေ ဒိန္နံ အရဟာ ဟုတွာ ပရိဘုဥ္ဇန္တေ တမ္ပိ ပုထုဇ္ဇနေ အနမေတတိ နိစ္ဆိတံ။ ပရတ္ထဒီပဋ္ဌိကေဒ္ဓပမုခေန သကတဒံ ပတိဋ္ဌာပေတိ ပဌမော အတ္ထဝိကပ္ပော, ဒုတိယော ပန ဥဇုကမေဝ သကတဒံ ပတိဋ္ဌာပေတီတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

ပရိဘောဂမယပုညကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဣတောဒိန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၄၈၈-၄၉၁. **တေနေဝ စီဝရာဒိအနေနာ**တိ အနုမောဒနံ ဝိနာ အယကေန ပဝတ္တိတစီဝရာဒိအနေန။ တေနာဟ **"သယံက တေန ကမ္မုနာ ဝိနာပီ"**တိ။ **ဣမိနာ ကာရဏေနာ**တိ အနုမောဒိတတ္တာဝ တေသံ တတ္ထ ဘောက ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဧတေန ကာရဏေန။ **ယဒိ ယန္တိ**အာဒိ ပရတ္ထဒိနော လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **ယဒိ န ယာပေယျုံ, ကထံ အနုမောဒေယျုံ, စိတ္တံ ပသာဒေယျုံ , ပီတိံ ဥပ္ပာဒေယျုံ, သောမနဿံ ပဋိလဘေယျုံ** န္တိ ဧကေစ္စေ အသေ ပေတေ အနုမောဒနာဒီနိ ကတွာ ယာပေန္တေ ဒိသွာ အနုမောဒနာဒီနိ ကရောန္တိ, တသ္မာ တေ ဣတော ဒိန္နေန ယာပေန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။

ဣတောဒိန္နကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၂. **အတ္တဝဇ္ဇေဟိ** တိ ဖဿဝဇ္ဇေဟိ။ န ဟိ သော ဧဝ တေန သမ္ပယုတ္တော ဟောတိ။ **သော**တိ ဖဿမေဝ ပစ္စာမသတိ။ **သာဝဇ္ဇနေ** တိ အာဝဇ္ဇနသဟိတေ, အာဝဇ္ဇနံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ ဧဝ ပဝတ္တနကေတိ အတ္ထော။ **ကမ္မူပ နိဿယဘူတမေတ**တိ ယေန ကမ္မုနာ ယထာဝုတ္တာ ဖဿာဒယော နိဗ္ဗတ္တိတာ, တဿ ကမ္မဿ ဥပနိဿယ ဘူတမေဝ။ **ဒုက္ခဿာ** တိ အာယတိံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခဿ။ ''မူလတဏှာ''တိ ဒဿေတီတိ ယောဇနာ, တထာ **"ဥပနိ ဿယဘူတ"**န္တိ ဧတ္ထာပိ။ ကမ္မာယူဟနဿ ကာရဏဘူတာ ပုရိမသိဒ္ဓာ တဏှာ ကမ္မဿ **ဥပနိဿယော,** ကတူပစိတေ ကမ္မေ ဘတဒီသု နမနဝသေန ပဝတ္တာ ဟိ ဝိပါကဿ ဥပနိဿယော။

၄၉၃. ဩကာသကတုပ္ပန္နံ အခေပေတွာ ပရိနိဗ္ဗာနဘာဝေ **သကသမယဝသေန စောဒနာယ ယုဇ္ဇမာနတာ** ။

၄၉၄. **ကမ္မေ သတီ** တိ ဣမိနာ ကမ္မဿ ပထဝီအာဒီနံ ပစ္စယတာမတ္တမာဟ, န ဇနကတ္တံ။ တေနာဟ **"တံသံဝတ္တ တနိကံ နာမ ဟောတီ"**တိ။

ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဇရာမရဏံဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၅. **ကောရမ္မဏာ** တိ ဣဒံ အနာရမ္မဏတာသာမညဝသေန သမ္ပယောဂလက္ခဏာဘာဝဿ ဥဒ္ဒဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ, န တဿေဝ သမ္ပယောဂလက္ခဏတ္တာ။

၄၉၆. **အဗ္ယာကတာန** န္တိ ဝိပါကာဗ္ယာကတာနံ။ ဣတရတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

၄၉၇. **တန္တိ** ''အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏတာ ဇရာယေတ''တိ ဝစနံ။

ဇရာမရဏံဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဝိဟကောဝိဟကဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၁. ဝိဟကော ဝိဟကဿ ပစ္စယော ဟောန္တော အညမညပစ္စယော ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယေနာဟ **“ယဿ ဝိဟကဿ ဝိဟကော အညမညပစ္စယော ဟောတီ”**တိ။ ‘‘တပ္ပစ္စယာပိ အညဿ ဝိဟကဿ ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယာ’’တိအာဒိဝစနတော ပန ဇာတိဇရာမရဏာဒီနံ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ **ပုရိမပဋိညာယာ**တိ ‘‘ဝိဟကော ဝိဟကဓမ္မဓမ္မော’’တိ ပဋိညာယ။ **ဣမဿ စောဒနဿာ**တိ ‘‘ဝိဟကော စ ဝိဟကဓမ္မဓမ္မော စာ’’တိအာဒိနာ ပဝတ္တဿ စောဒနဿ။

ဝိဟကောဝိဟကဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အဋ္ဌမဝဂ္ဂေါ

၁. ဆဂတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၃-၅၀၄. ဝဏ္ဏာ ဧဝ နီလာဒိဝသေန နိဘာတီတိ **ဝဏ္ဏနိဘာ,** ဝဏ္ဏာယတနန္တိ အတ္ထော။ **သဏ္ဌာနံ** ဒီဃာဒိ။

ဆဂတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အန္တရာဘဝကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၅. **အန္တရဋ္ဌာနာနီ**တိ အန္တရိကဋ္ဌာနာနိ။ နိတရကဋ္ဌာနာနိ ဘိန္ဒိတ္ဂာ စ အာကာသေန စ ဂမနတော။ **ယဒိ သော ဘဝါနံ အန္တရာ န သိယာ**တိ သော အန္တရာဘဝေ ကာမဘဝါဒီနံ ဘဝါနံ အန္တရေ ယဒိ န ဘဝေယျ။ **န နာမ အန္တရာဘဝေ**တိ ‘‘သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ နာမ အန္တရာဘဝေ’’တိ ဧဝံ ပဝတ္တဿ သကတဒိဝစနဿ **ပဋိက္ခေပေ ကာရဏံ နတ္ထိ,** တဿ ပဋိက္ခေပေ ကာရဏံ ဟဒယေ ဌပေတ္ဂာ န ပဋိက္ခိပတိ, အထ ခေါ တထာ အနိစ္ဆန္တော ကေဝလံ လဒ္ဓိယာ ပဋိက္ခိပတီတိ အတ္ထော။

၅၀၆. ဇာတီတိ န ဣစ္ဆတီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၅၀၇. **ဧဝံ တံ တတ္ထ န ဣစ္ဆတီ**တိ ကာမဘဝါဒီသု ဝိယ တံ စုတိပဋိသန္ဓိပရမ္ပရံ တတ္ထ အန္တရာဘဝတဝတ္ထာယ န ဣစ္ဆတိ။ သော ဟိ တဿ ဘာဝိဘဝနိဗ္ဗတ္တကကမ္မတော ဧဝ ပဝတ္တိံ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ဇာတိဇရာမရဏာနိ အနိစ္ဆတော ကုတော စုတိပဋိသန္ဓိပရမ္ပရာ။ အယဥ္စ တေအေ အန္တရာဘဝဝတဒီနံ ဧကေစ္စာနံ ဝုတ္တော။ ယေ ‘‘အပ္ပကေန ကာလေန သတ္တာဟေနေဝ တ ပဋိသန္ဓိ ဟပုဏာတီ’’တိ ဝဒန္တိ, ယေ ပန ‘‘တတ္တေဝ စဝိတ္ဂတ အာယာတီတိ သတ္တသတ္တာဟာနီ’’တိ ဝဒန္တိ, တေဟိ အနုညာတာဝ စုတိပဋိသန္ဓိပရမ္ပရာတိ တေ အစုနာတနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဟဋ္ဌိယံ ‘‘အန္တရာဘဝေ သတ္တာ ဇာယန္တိ ဇီယန္တိ မီယန္တိ စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တီတိ? န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ’’တိ အာဂတတ္တာ။ ယထာ စေတံ, ဧဝံ နိရယူပကာဒိဘာဝမ္ပိဿ အစုနာတနာ ပဋိဇာနန္တိ။ တထာ ဟိ တေ ဝဒန္တိ ‘‘ဥဒ္ဒံဟအေ တု နာရကော’’တိအာဒိ။ တတ္တ ယံ နိဿာယ ပရတဒီ အန္တရာဘဝံ နာမ ပရိကပ္ပေတိ, တံ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ ‘‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီတိ သုတ္တပဒံ အယောနိသော ဂဟေတွ္ဂတ’’တိ ဝုတ္တံ။ ဣမဿ ဟိ ‘‘အဝိဟာဒီသု တတ္ထ တတ္ထ အာယုဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတ္ဂတ အန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန အနဝသေသကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယတိ, အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’’တိ သုတ္တပဒဿ အယမတ္ထော, န အန္တရာဘဝဘူတောတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ ‘‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီတိ သုတ္တပဒံ အယောနိသော ဂဟေတွ္ဂတ’’တိ။

ယေ ပန ‘‘သမ္ဘဝေသီတိ ဝစနတော အတ္ထေဝ အန္တရာဘဝေ။ သော ဟိ သမ္ဘဝံ ဥပပတ္တိံ ဧသတီတိ သမ္ဘဝေသီ’’တိ ဝဒန္တိ, တေပိ ယေ ဘူတာဝ န ပုန ဘဝိဿန္တိ, တေ ခီဏာသဝ ‘‘ဘူတာနံ ဝ သတ္တာနံ ဌိတိယာ’’တိ ဧတ္ထ ‘‘ဘူတာ’’တိ ဝုတ္တာ။ တဗ္ဗိဓုရတာယ သမ္ဘဝမေသန္တီတိ သမ္ဘဝေသိနော, အပ္ပဟီနဘဝသံယောဇနတ္တာ သေက္ခ

ခာ ပုထုဇ္ဇနာ။ စတူသု တ ယောနိသု အဏ္ဍဇဇလာဗုဇာ သတ္တာ ယာဝ အဏ္ဍကောသံ ဝတ္ထိကောသဉ္စ န ဘိန္ဒန္တိ, တာဝ **သမ္ဘဝေသီ** နာမ, အဏ္ဍကောသတော ဝတ္ထိကောသတော စ နိက္ခန္တာ **ဘူတာ** နာမ။ သံသေဒဇဩပပါတိကာ စ ပဌမစိတ္တက္ခဏေ **သမ္ဘဝေသီ** နာမ, ဒုတိယစိတ္တက္ခဏတော ပဘုတိ **ဘူတာ** နာမ။ ယေန ဝါ ဣရိယာပထေန ဇာယန္တိ, ယာဝ တတော အညံ န ပါပုဏန္တိ, တာဝ **သမ္ဘဝေသီ** နာမ, တတော ပရံ **ဘူတာ** နာမာတိ ဧဝံ ဥဇုကေ ပါဠိအနုဂတေ အတ္ထေ သတိ ကိံ အနိဋ္ဌာရိတသ္သ ပဋ္ဌိယေန အန္တရာဘဝေန အတ္တဘာဝေန ပရိကပ္ပိတေန ပယောဇနန္တိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ။

ယံ ပနေကေ ''သန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ အဝိစ္ဆေဒေန ဒေသန္တရေသု ပါတုဘာဝေ ဒိဋ္ဌော။ ယထာ တံ ဝီဟိအာဒိအဝိညာဏကသန္တာနေ, ဧဝံ သဝိညာဏကသန္တာနေပိ အဝိစ္ဆေဒေန ဒေသန္တရေ ပါတုဘာဝေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အယဉ္စ နယော သတိ အန္တရာဘဝေ ယုဇ္ဇတိ, နာညထာ''တိ ယုတ္တိံ ဝဒန္တိ, တေဟိ ဣဒ္ဓိမတော စေတောဝသိပ္ပတ္တသ္သ စိတ္တာနုဂတိကံ ကာယံ အဓိဋ္ဌဟန္တသ္သ ခဏေန ဗြဟ္မလောကတော ဣဓူပသင်္ကမနေ ဣတော ဝါ ဗြဟ္မလောကူပဂမနေ ယုတ္တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ယဒိ သဗ္ဗတ္ထေဝ ဝိစ္ဆိန္နဒေသေ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိ န ဣစ္ဆိတာ, ယဒိပိ သိယာ ''ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဣဒ္ဓိဝိသယော အစိန္တေယျော''တိ, တံ ဣတရာပိ သမာနံ ''ကမ္မဝိပါကော အစိန္တေယျော''တိ ဝစနတော, တသ္မာ တံ တေသံ မတိမတ္တမေဝ။ အစိန္တေယျသဘာဝ ဟိ သဘာဝဓမ္မာ, တေ ကတ္ထစိ ပစ္စယဝသေန ဝိစ္ဆိန္နဒေသေ ပါတုဘဝန္တိ, ကတ္ထစိ အဝိစ္ဆိန္နဒေသေ စ။ တထာ ဟိ မုခဃောသာဒီဟိ ပစ္စယေဟိ အညသ္မိံ ဒေသေ အာဒါသ ပဗ္ဗတပဒေသာဒိကေ ပဋိဗိမ္ဗပဋိဃောသာဒိကံ နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိဋ္ဌန္တိ။

တတ္ထာဟ – ပဋိဗိမ္ဗံ တာဝ အသိဒ္ဓတ္တာ အသာဓိသတ္တာ စ န နိဒဿနံ။ ပဋိဗိမ္ဗဉ္ဟိ နာမ အညဒေဝ ရူပန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အသိဒ္ဓမေတံ။ သိဒ္ဓိယမ္ပိ အသာဓိသတ္တာ န နိဒဿနံ သိယာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဒွိန္နံ သဟဋ္ဌာနာဘာဝတော။ ယတ္ထေဝ ဟိ အာဒါသရူပံ ပဋိဗိမ္ဗရူပဉ္စ ဒိဿတိ, န စ ဧကသ္မိံ ဒေသေ ရူပဒွယသ္သ သဟဘာဝေ ယုတ္တော နိဿယဘူတဒေသတော, အသာဓိသဉ္စေတံ သန္တာနတော။ န ဟိ မုခသ္သ ပဋိဗိမ္ဗသန္တာနဘူတံ အာဒါသသန္တာနသမ္ဗန္ဓတ္တာ သန္တာနံ ဥဒ္ဒိသ္သ အဝိစ္ဆေဒေန ဒေသန္တရေ ပါတုဘာဝေ ဝုစ္စတိ, န အသန္တာနန္တိ အသမာနမေဝ တန္တိ။

တတ္ထ ယံ ဝုတ္တံ ''ပဋိဗိမ္ဗံ နာမ အညဒေဝ ရူပန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အသိဒ္ဓံ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဒွိန္နံ သဟဋ္ဌာနဘာဝတော''တိ, တယိဒံ အသန္တာနမေဝ သဟဋ္ဌာနံ စောဒိတံ ဘိန္နနိဿယတ္တာ။ န ဟိ ဘိန္နနိဿယာနံ သဟဋ္ဌာနံ အတ္ထိ။ ယထာ အနေကေသံ မဏိဒီပာဒီနံ ပဘာရူပံ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ပဝတ္တမာနံ အစ္စိတမာနတာယ နိရန္တရတာယ စ အဘိန္နဋ္ဌာနံ ဝိယ ပညာယတိ, ဘိန္နနိဿယတ္တာ ပန ဘိန္နဋ္ဌာနမေဝ တံ, ဂဟဏဝိသေသေန တထာအဘိန္နဋ္ဌာနမတ္တံ, ဧဝံ အာဒါသရူပပဋိဗိမ္ဗရူပေသုပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တာဒိသပစ္စယသမတယေန ဟိ တတ္ထ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ဝိဂစ္ဆတိ စ, ဓေဝဉ္စ တံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ စက္ခုဝိညာဏသ္သ ဂောစရဘာဝူပဂမနတော။ အညထာ အာလောကေန ဝိနာပိ ပညာယေယျ, စက္ခုဝိညာဏသ္သ တ န ဂောစရော ဝိယ သိယာ။ တဿ ပန သာမဂ္ဂိယာ သော အာနုဘာဝေ, ယံ တထာ ဒဿနံ ဟောတီတိ။ အစိန္တေယျော ဟိ ဓမ္မာနံ သာမတ္ထိယဘေဒေတိ ဝဒန္တေနပိ အယမေဝတ္ထော သာဓိတော ဘိန္နနိဿယဿပိ အဘိန္နဋ္ဌာနဿ ဝိယ ဥပဋ္ဌာနတော။ ဧတေနေဝ ဥဒကာဒီသု ပဋိဗိမ္ဗရူပဘာဝစောဒနာ ပဋိက္ခိတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သိဒ္ဓေ စ ပဋိဗိမ္ဗရူပေ တဿ နိဒဿနဘာဝေ သိဒ္ဓေါယေဝ ဟောတိ ဟေတုဖလာနံ ဝိစ္ဆိန္နဒေသတာဝိဘာဝန တော။ ယံ ပန ဝုတ္တံ ''အသာဓိသတ္တာ န နိဒဿန''န္တိ, တဒယုတ္တံ။ ကသ္မာ? န ဟိ နိဒဿနံ နာမ နိဒဿိတဗ္ဗေန သဗ္ဗအာ သဒိသမေဝ ဟောတိ။ စုတိက္ခန္ဓာဓာနတော ဝိစ္ဆိန္နဒေသေ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တီတိ ဧတဿ အတ္ထဿ သာဓနတ္ထံ မုခရူပတော ဝိစ္ဆိန္နေ ဌာနေ တဿ ဖလဘူတံ ပဋိဗိမ္ဗရူပံ နိဗ္ဗတ္တတီတိ ဧတ္တေ တဿ နိဒဿနတ္ထဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဧတေန အသန္တာနစောဒနာ ပဋိက္ခိတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယသ္မာ တ မုခပဋိဗိမ္ဗရူပာနံ ဟေတုဖလဘာဝေ သိဒ္ဓေ, တသ္မာပိ သာ ပဋိက္ခိတ္တာဝ ဟောတိ။ ဟေတုဖလ ဘာဝသမ္ဗန္ဓေသု ဟိ သန္တာနဝေဟာရော။ ယထာဝုတ္တဒွိဝိဓကာရဏေဟိ ပဋိဗိမ္ဗံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗိမ္ဗတော အာဒါသတော စ, န စေဝံ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာနံ ဝိစ္ဆိန္နဒေသုပ္ပတ္တိ။ ယထာ စေတ္ထ ပဋိဗိမ္ဗရူပံ နိဒဿိတံ, ဧဝံ ပဋိဃောသဒီပမုဒ္ဒာဒ ယောပိ နိဒဿိတဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ ပဋိဃောသဒီပမုဒ္ဒာဒယော သဒ္ဒာဒိဟေတုကာ ဟောန္တိ, အညတ္ထ အဂန္တွာ ဟော န္တိ, ဧဝမေဝ ဣဒံ စိတ္တန္တိ။

အပိစာယံ အန္တရာဘဝတဒိ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော – ယဒိ ''ဓမ္မာနံ ဝိစ္ဆိန္နဒေသုပ္ပတ္တိ န ယုတ္တာ''တိ အန္တရာ ဘဝေ ပရိကပ္ပိတော, ရာဟုအာဒီနံ သရီရေ ကထမနေကယောဇနသဟဿန္တရိကေသု ဟဒယဠာနဟဒယဠာနေသု ကာယဝိညာဏမနောဝိညာဏုပ္ပတ္တိ ဝိစ္ဆိန္နဒေသေ ယုတ္တာ။ ယဒိ ကေသန္တာနဘာဝတော, ဣဓာပိ တံသမာနံ။ န စေတ္ထ အရူပဓမ္မဘာဝတော အလံ ပရိဟာရာယ ပဉ္စတေကာရေ ရူပာရူပဓမ္မာနံ အညမည်ံ သမ္ဗန္ဓတ္တာ။ ဝတ္တမာနေဟိ တာဝ ပစ္စယေဟိ ဝိစ္ဆိန္နဒေသေ ဖလဿ ဥပ္ပတ္တိ သိဒ္ဓာ, ကိမင်္ဂ ပန အတီတေဟိ ပဉ္စတေကာရာဘဝေဟိ။ ယတ္ထ ဝိပာကဝိညာဏဿ ပစ္စယော, တတ္ထဿ နိဿယဘူတဿ ဝတ္ထုဿ သဟဘာဝီနဉ္စ ခန္ဓာနံ သမ္ဘဝတေတိ လဒ္ဓောကာသေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တိယမာနဿ အဝသေသပစ္စယန္တရသဟိတဿ ဝိပာကဝိညာဏဿ ဥပ္ပတ္တိ ယံ နာလံ ဝိစ္ဆိန္နဒေသတာ ဝိဗန္ဓာယ။ ယထာ စ အနေကကပ္ပသဟဿန္တရိကာပိ စုတိက္ခန္ဓာ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အနန္တရပစ္စယောတိ န ကာလဒူရတာ, ဧဝံ အနေကယောဇနသဟဿန္တရိကာပိ တေ တေသံ အနန္တရပစ္စယော ဟောန္တီတိ န ဒေသဒူရတာ။ ဧဝံ စုတိက္ခန္ဓနိရောဓာနန္တရံ ဥပပတ္တိဌာနေ ပစ္စယန္တရသမတာယေန ပဋိသန္ဓိက္ခန္ဓာ ဟုတွာ ဝတ္တိတိ နတ္ထေဝ အန္တရာဘဝော။ အသတိ စ တသ္မိံ ယံ တဿ ကေစိ ''ဘာဝိဘဝနိဗ္ဗတ္တကကမ္မုနော တတော ဧဝ ဘာဝိပုရိမကာလဘဝတကာရော သဇာတိသုဒ္ဓဒိဗ္ဗစက္ခုဂေါစရော အဟီနိန္ဒြိယော ကေနစိ အပ္ပဋိဟတဂမနော ဂန္ဓာဟာ ရော''တိ ဧဝမာဒိကာရဏာကာရာဒိံ ဝဏ္ဏေန္တိ, တံ ဝဥ္စာတနယဿ ရဿဒီဃသာမတာဒိဝိတဒသဒိသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အန္တရာဘဝကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ကာမဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၀. သဗ္ဗေပီ တိ ကုသလာကုသလက္ခန္ဓာဒယောပိ။ တေသမ္ပိ ဟိ အာလမ္ဗနတ္တိကတာလက္ခဏဿ ကတ္တုကမ္မ ယတာဆန္ဒဿ ဝသေန သိယာ ကမနဋ္ဌတာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဓာတုကထာယံ ''ကာမဘာဝေ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒသ ဟိ အာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော။ ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော? န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန န ကောယ ဓာတုယာ အသင်္ဂဟိတော''တိ အာဂတတ္တာ အာဟ **''ဥပာဒိန္နက္ခန္ဓာနမေဝ ကာမဘာဝဘာဝေ ဓာတုကထာ ယံ ဒဿိတော''**တိ။ **ပဉ္စ** တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေ, တဒညဂဏနနိဝတ္တနတ္ထောတိ ''ပဉ္စ ကာမဂုဏာ''တိ ဝစနံ တတော အညေသံ တဗ္ဘာဝံ နိဝတ္တေတီတိ အာဟ **''ပဉ္စေဝ ကာမကောဋ္ဌာသာ ကာမောတိ ဝုတ္တာ''** တိ။ တတော ဧဝ **ကာမဓာ တူတိ ဝစနံ န အညဿ နာမံ,** တေသံယေဝ နာမန္တိ အတ္ထော။ တယိဒံ ပရတဒိနော မတိမတ္တန္တိ ဝုတ္တံ **''ဣမိနာ အ ဓိပ္ပာယေနာ''**တိ။ **ဧဝံ ဝစနမတ္တန္တိ** ဧဝံ ''ပဉ္စိမေ ကာမဂုဏာ''တိ ဝစနမတ္တံ နိဿာယ, န ပနတ္ထဿ အဝိပရီတံ အ တ္ထန္တိ အတ္ထော။

ကာမဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၅-၅၁၆. ရူပဓာတူတိ ဝစနတောတိ ''ကာမဓာတုရူပဓာတုအရူပဓာတူ''တိ ဧတ္ထ ရူပဓာတူတိ ဝုတ္တတ္တာ။ **ရူပီဓ မ္မေဟေတ**တိ ရုပ္ပနသဘာဝေဟိယေဝ ဓမ္မေဟိ။ **''တယောမေ ဘဝ''တိအာဒိနာ ပရိစ္ဆိန္နာ** တိ တယောမေ ဘဝ , တိ သ္သော ဓာတုယောတိ စ ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္နာ။ ''ဓာတုယာ အာဂတဋ္ဌာနေ ဘဝေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ, ဘဝဿ အာဂတဋ္ဌာနေ ဓာတုယာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗ''န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ကာမရူပာရူပဟဝစရဓမ္မာဝ တံတံဘုမ္မဘာဝေန ပရိစ္ဆိန္နာ ဧဝံ ဝုတ္တာ။

ရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၇-၅၁၈. ပုရိမကထာယန္တိ ရူပဓာတုကထာယံ။ **အဝိသေသေနာ**တိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဝသေန ဝိသေသံ အကတွာ။

အရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ရူပဓာတုယာအာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၉. **ဩကာသဘာဝေနာ**တိ ဝတ္ထုဘာဝေန။ **တထာဝိဓန္တိ** ဃာနာဒိအာကာရံ။

ရူပဓာတုယာအာယတနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အရူပေရူပကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂၄-၅၂၆. **နိဿရဏံ** နာမ နိဿရိတဗ္ဗေ သတိ ဟောတိ, န အသတိ, တသ္မာ **"အရူပဘဝေ သုခုမရူပံ အတ္ထိ, ယတော နိဿရဏံ တံ အာရုပ္ပ"**န္တိ အာဟ။

အရူပေရူပကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ရူပံကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂၇-၅၃၇. **ပကပ္ပယမာနာ** တိ ပကာရေဟိ ကပ္ပယမာနာ အတ္တနော သမ္ပယုတ္တာနဥ္စ ကိစ္စံ သမတ္ထယမာနာ။ တေနာဟ **"သမ္ပယုတ္တေသု အဓိကံ ဗျာပာရံ ကုရုမာနာ"** တိ။

ရူပံကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄၀. **အနန္တ ဂဟေတဗ္ဗတ ဝဒတီ**တိ ''အတ္ထိ အရူပဓမ္မာနံ အာယု ဌိတိ ယပနာ ယာပနာ ဣရိယနာ ဝတ္တနာ ပာလနာ, အတ္ထိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ''န္တိ တသ္မိံ ပဥှေ ''အတ္ထိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ''န္တိ ဣမံ အနန္တ ပရိယောသာနံ ဂဟေတဗ္ဗတ ဝဒတိ။ **ဝတ္တံ ယုတ္တော** သမုအာယဿ ဣစ္ဆန္တော တဒဝယဝဿ ဣစ္ဆတီတိ။ န ဟိ အဝယဝေဟိ ဝိနာ သမုအယော နာမ အတ္ထိ။

၅၄၁. **တမေဝ**တိ အရူပံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တမေဝ။

၅၄၂. **တအာပီ**တိ သမာပဇ္ဇနဝုဋ္ဌာနကာလေပိ။

၅၄၄-၅၄၅. **သော ယုတ္တော** ဒွိန္နံ ရူပာရူပဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ သကသမယေ ဣစ္ဆိတတ္တာ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ကမ္မဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄၆. ''ဟဏာတိဟတကမ္မဿ ဟေတူ''တိအာဒိကဿ ပရိဟာနိကထာယံ အနာဂတတ္တာ ယော တတ္ထ အာဂတနယော, တမေဝ ဒဿေန္တော **"သေသန္တိ။ပေ။ ဝဒတီ"** တိ အာဟ။ **သမ္ပဋိစ္ဆနဝစန** န္တိ သမ္ပဋိစ္ဆာပနဝစနံ။ **တံ** ပရတဒိ။ တံတံလဒ္ဓိသမ္ပဋိစ္ဆာပနံ တ ကဟာပနန္တိ ဒဿေန္တော **"ပက္ခ"**န္တိအာဒိမာဟ။

ကမ္မဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. နဝမဝဂ္ဂေ

၁. အာနိသံသဒဿာဝိကတ္ထေရအပဒါနဝဏ္ဏနာ

၅၄၇. ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အာနိသံသဒဿာဝီ ဝတ္ထုမ္ပိ, ပုဗ္ဗေ ပန ဧကော ကတ္ထ ပဋိဓာနိ, န စ တံ လဒ္ဓိ ပရိစ္စဇိ။ တေနဿ **အဓိပ္ပာယမဒ္ဒနံ ယုတ္တ**န္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနေတဟ **“အနိစ္စ။ပေ။ ပဋိညာတတ္တာ”** တိ။ **အာရမ္မဏဝသေနာ** တိ အာရမ္မဏကရဏဝသေန, န ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဣဒံ** အာနိသံသကထာနုယုဉ္ဇနံ အာနိသံသဒဿနဉ္စ။ **ဉာဏံ ဝိပဿနာ** ပဋိဝေဓဉာဏဿ ဝိယ အနုဗောဓဉာဏဿပိ ယထာရဟံ ပဝတ္တိနိဝတ္တိသု ကိစ္စကရဏံ ယုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။

အာနိသံသဒဿာဝိကတ္ထေရအပဒါနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အမတာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄၉. **ဝေမာဒိနာ သုတ္တဘာဝေနာ** တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန “အနာသဝဉ္စ တေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ အနာသဝကမိနိဉ္စ ပဋိပဒ”န္တိအာဒီနိ သုတ္တပဒာနိ သင်္ဂဏှာတိ။

အမတာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ရူပံသာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၂-၅၅၃. “တဒပ္ပတိဋ္ဌံ အနာရမ္မဏ”န္တိအာဒီသု ပစ္စယတ္ထော အာရမ္မဏ-သဒ္ဒော။ “ရူပာယတနံ စက္ခု ဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒီသု ဩလုမ္ပနတ္ထောတိ အာဟ **“ပစ္စယဋ္ဌော ဩလုမ္ပနဋ္ဌော”** တိ။ **ဧဝံ ဝိဘာဂေ ဝိဇ္ဇမာနေ** တိ တတ္ထ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ ပစ္စယဋ္ဌော, ဒဏ္ဍာရဇ္ဇုအာဒိ ဝိယ ဒုဗ္ဗလဿ စိတ္တစေတသိကာနံ အာလမ္ဗိတဗ္ဗတာယ ဥပတ္ထမ္ဘနဋ္ဌော ဩလုမ္ပနဋ္ဌော။ **ဝိသေသာဘာဝံ** ပစ္စယဘာဝသာမညေန ကပ္ပေတ္တတ တာ။

ရူပံသာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အနုသယာအနာရမ္မဏာတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၄-၅၅၆. “ကာမသညီ သတိ”တိ ကာမိနာ မဂ္ဂေန အနိရုဒ္ဓတာပိ သင်္ဂဟိတာတိ အာဟ **“အပ္ပဟီနတ္တာဝ အတ္ထိ တိ ဝုစ္စတီ”**တိ။ **န ပန ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ** တိ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတံ ဒဿေတိ, ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဓရမာနတ္တာ ခဏတ္တယသမင်္ဂိဘာဝတောတိ အတ္ထော။

အနုသယာအနာရမ္မဏာတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဉာဏံအနာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၇-၅၅၈. ယဿ အဓိဂတတ္တာ အရဟတော ပရိညေယျာဒီသု အနဝသေသတော သမ္မောဟော ဝိဂတော, တံ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏံ သန္ဓာယ **“မဂ္ဂဉာဏဿာ”** တိ ဝဒန္တိ။ ယဿ္မာ တဿ သဗ္ဗဿ သတောကာရိတာ ဝိယ သမ္ပဇာနကာရိတာ, တသ္မာ တေန ဉာဏေန သော ဉာဏီ။ သတိပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တော ဟိ သော ဥတ္တမပုရိသော။

ဉာဏံအနာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဝိတက္ကာနုပတိတကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၂. **ဒွဝီဟိပီတိ** ဒွီဟိ ဝိသေသေဟိ, ဝိသေသေန ဝိသေသံ အကတ္ဝာတိ အတ္ထော။

ဝိတက္ကာနုပတိတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၃. **သဗ္ဗသောတိ** သဗ္ဗပ္ပကာရတော, သော ပန ပကာရော ပဝတ္တိဋ္ဌာနကာလဝသေန ဂဟေတဗ္ဗောတိ အာဟ **"သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒာ တ"** တိ။ တေ စ ဌာနကာလာ "ဝိတက္ကယတော"တိအာဒိဝစနတော စိတ္တဝိသေသဝသေန ဂဟေတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ **"သဝိတက္ကစိတ္တေသူ"** တိ။ "ဝိတက္ကေတ္ဝာ တစံ ဘိန္ဒတီ"တိ သုတ္တပဒံ အယောနိသော ဂဟေတ္ဝာ "ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရမတ္တံ သဒ္ဒော"တိ အာဟ။

ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. နယထာစိတ္တဿတစာတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၅. မုသာတအောန ဟောတီတိ ဝုတ္တံ အနာပတ္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။

နယထာစိတ္တဿတစာတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၈-၅၇၀. **သမန္နာဂတပညတ္တိယာ** တိ သမင်္ဂိဘာဝပညတ္တိယာ။ တေနေတဟ **"ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မသမင်္ဂီ သမန္နာဂတောတိ ဝုစ္စတီ"**တိ။ **ပဋိလာဘပညတ္တိယာ** တိ အဓိဂမနပညတ္တိယာ။ **အယန္တိ** "သမန္နာဂတော"တိ ဝုစ္စမာနပုဂ္ဂလဿ ယော တထာ ဝတ္တဗ္ဗာကာရော, အယံ သမန္နာဂတပညတ္တိ နာမ။ သေ နယော သေသေသုပိ။

အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဒသမဝဂ္ဂေါ

၁. နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၅၇၁-၅၇၂. သကသမယေ "ပုရိမစိတ္တဿ နိရောဓာနန္တရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဣစ္ဆိတံ, ပရဝါဒီ ပန "ယသ္မိံ ခဏေ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ, တသ္မိံယေဝ ခဏေ ကိရိယမယစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ သတိ ပုရိမပစ္ဆိမစိတ္တာနံ **သဟဘာဝေတပိ** အနုညာတော ဟောတိ။ တေနာဟ **"ဘင်္ဂက္ခဏေန သဟေတ"** တိ။ တထာ စ သတိ ဝိပါကကိရိယက္ခန္ဓာနံ ဝိယ ကိရိယဝိပါကက္ခန္ဓာနံ ဝိပါကဝိပါကက္ခန္ဓာနံ ကိရိယကိရိယက္ခန္ဓာနဉ္စ ဝုတ္တနယေန သဟဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ဘဝင်္ဂစိတ္တဿာ"** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥပပတ္တိဘဝဘာဝေန ဧသိယာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဥပပတ္တေသိယာ ဝိပါကက္ခန္ဓာ, တေ စ ယေဘုယျေန ဘဝင်္ဂပရိယာယကာတိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ "ဥပပတ္တေသိယန္တိ သင်္ခံ ဂတဿ ဘဝင်္ဂစိတ္တဿာ"တိ။ အာဒိပရိယောသာနမတ္တဉ္ဟိ တဿ ပဋိသန္ဓိစုတိစိတ္တံ, တအရမ္မဏံ ဘဝင်္ဂန္တွေဝ ဝုစ္စတိ။ **စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ** ကိရိယာဝေမဇ္ဈေ ပတိတတ္တာ **ကိရိယာစတုက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏေန ဂဟဏံ ယုတ္တန္တိ** ဝုတ္တံ။ **စက္ခုဝိညာဏာဒီနန္တိ** ဟိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန န သောတဝိညာဏာဒီနံယေဝ ဂဟဏံ, အထ ခော သမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏာနမ္ပီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပဋိဝိညာဏသမင်္ဂိသမင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၅၇၆. **လက္ခဏ** န္တိ ပဋိဝိညာဏာနံ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏတာဒိအဝိတထေကပ္ပကာရတာလက္ခဏံ။ ကာမံ မနောဝိညာဏံ အဝတ္တုကမ္ပိ ဟောတိ, သဝတ္တုကတ္တေ ပန တမ္ပိ ဥပ္ပန္နဝတ္တုကမေဝ။ တထာ ဟိ ဟဋ္ဌိယံ ဌပနာယံ "ဟဋ္ဌိ ပဋိဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ"တေ့ဝ ဝုတ္တံ။ မနောဝိညာဏဿာပိ ဥပ္ပန္နဝတ္တုကတာပရိယာယော အတ္ထီတိ "ပဋ္ဌ ဝိညာဏာ"တိ အဝတ္ဝာ "ဆ ဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္တုကာ"တိ ဝုတ္တေ "နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ပဋိဝိညာဏသမင်္ဂိသ အတ္ထိ မင်္ဂဘာဝနာ"တိ ဝတ္တုံ န သက္ကာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ဆ ဝိညာဏာ။ပေ။ အဓိပ္ပေတ"** န္တိ။

၅၇၇. "အနိမိတ္တံ သုညတံ အပ္ပဏိဟိတ"န္တိ နိဗ္ဗာနဿ တေ ပရိယာယာ။ စက္ခုဝိညာဏဿ အနိမိတ္တကဟိ ဘာဝေ သုညတာရမ္မဏတာပိ သိယာတိ ဝုတ္တံ **"တဒေဝ သုညတန္တိ အဓိပ္ပာယော"** တိ။

ပဋိဝိညာဏသမင်္ဂိသမင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဋိဝိညာဏသာဘောကတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၈၄-၅၈၆. **သာ ပန** နမိတ္ဝတ ပဝတ္တိ။ **အာရမ္မဏပ္ပကာရဂ္ဂဟဏ** န္တိ အာရမ္မဏဿ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌပ္ပကာရဿ ဂဟဏံ။ **ယေန** အာရမ္မဏပ္ပကာရဂ္ဂဟဏေန ကုသလစိတ္တဿ **အလောဘာဒီဟိ သမ္ပယောဂေ** အကုသလစိတ္တဿ **လောဘာဒီဟိ သမ္ပယောဂေ ဟောတိ,** သော အာဘောဂေတိ ဒဿေတိ။

ပဋိဝိညာဏသာဘောကတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဒွဝီဟိသီလေဟီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၈၇-၅၈၉. **အပ္ပဝတ္တိနိရောဓ** န္တိ အနုပ္ပာဒနိရောဓံ။ သီလဿ ဝီတိက္ကမောယေဝ နိရောဓော **သီလဝီတိက္ကမနိ ရောဓော။ နိန္နာနံ** ခဏိကနိရောဓံ သလ္လက္ခေန္တော။

ဒွဝီဟိသီလေဟီတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သီလံအစေတသိကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉၀-၅၉၄. **ဌိတေန** အဝိနဋ္ဌေန။ **ဥပစယေနာ**တိ သီလဘူတေန ကမ္မူပစယေန။ **"အနံ အစေတသိက"န္တိ ကထာယံ ဝုတ္တနယေနာ**တိ ယထာ "န ဝတ္တဗ္ဗံ စေတသိကော ဓမ္မော အနန္တိ? အာမန္တာ။ အနံ အနိဋ္ဌဖလန္တိ။ပေ။ တေန ဟိ စေတသိကော ဓမ္မော အန"န္တိ ဟဋ္ဌိ ပဝတ္တာ, ဇဝံ တဒနုသာရေန "န ဝတ္တဗ္ဗံ စေတသိကံ သီလန္တိ? အာမန္တာ။ သီလံ အနိဋ္ဌဖလ"န္တိအာဒိနာ သီလဿ စေတသိကဘာဝသာဓကာနိ သုတ္တပဒာနိ စ အာနေတ္ဝာ တဒတ္ထဒဿနဝသေန အစေတသိကော ရူပာဒိဓမ္မော အာယတိံ ဝိပာကံ ဒေတိ။ ယဒိ သော သီလံ ဘဝေယ္ယ, ဝိနာ သံဝရသမာဒာနေန ဝိနာ ဝိရတိယာ သီလတ နာမ သိယာ။ ယသ္မာ ပန သမာဒာနစေတနာ ဝိရတိ သံဝရော သီလံ, တသ္မာ "သီလံ ဣဋ္ဌဖလံ ကန္တဖလ"န္တိအာဒိနာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ **"ဝုတ္တနယေနာ"** တိ, ဝုတ္တနယာနုသာရေနာတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပန ဟဋ္ဌိယံ ယထာ "သီလံ အစေတသိက"န္တိ ကထာ အာဂတာ, တထာ "အနံ အစေတသိက"န္တိ ဝိသုံ အာဂတာ ကထာ နတ္ထိ, တသ္မာ **"သာ ပန ကထာ မဂ္ဂိတဗ္ဗာ"** တိ ဝုတ္တံ။

သီလံအစေတသိကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. သမာဒာနဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉၈-၆၀၀. သမာဒာနဟေတုကထာယံ "ဖဿော ဒေဝဏီ"တိ အာရဘိတ္ဝာ ယာဝ ကဏ္ဍဟသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂ မဓ္မာ သမ္ဘုခီဘာဝံ အာဂစ္ဆန္တီတိ အာရာမရောပာဒိသုတ္တာပဟရဏဉ္စာတိ တွေကမေဝ ပရိဘောဂကထာယ သဒိသန္တိ

အာဟ **“သမာအန။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”** တိ။

သမာအနဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. အဝိညတ္တိဒုဿီလျန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၀၃-၆၀၄. မဟာဘူတာနိ ဥပာဒာယ ပဝတ္တော အညစိတ္တက္ခဏေပိ လဗ္ဘမာနော ကုသလာကုသလာနုဗန္ဓော အဝိညတ္တီတိ အယံ တဒေ “စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော အပုညူပစယော”တိ ဣမိနာ သင်္ဂဟိတောတိ တတော အညာနုဗန္ဓာယံ “အာဏတ္တိယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ တံ ဒဿေတုံ **“အာဏတ္တိယာ။ပေ။ အဓိပ္ပာယော”** တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာဏတ္တော ယအာ အာဏတ္တဘာဝေန ဝိဟိံသာဒိကိရိယံ သာဓေတိ, တအာ အာဏတ္တိယာ ဟဏာတိဟတာဒီသု အင်္ဂဘာတေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သာ ပနာဏတ္တိ ဟရိတသိကဘာဝေန ဝိညတ္တိရဟိတာ နာမ ဟောတီတိ ပရတဒိနော အဓိပ္ပာယော, တံ ဒဿေတုံ **“ကေသိဉ္စိ ဒိဝသေ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဝိညတ္တိဒုဿီလျန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁၁. ကောဒသမဝဂ္ဂေ

၄. ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁၄-၆၁၅. “အန္ဓကာ”တိ ဝုတ္တာ ပုဗ္ဗသေလိယအပရသေလိယရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္တိကာပိ ယေဘုယျေန မဟာသင်္ဃိကာ ဧတတိ ဝုတ္တံ **“ပုဗ္ဗေ။ပေ။ ဘဝေယျု”** န္တိ။ တတ္ထ **အညေ**တိ ဝစနံ ဒဝိန္နံ ကထာနံ ဥဇုဝိပစ္စနီကဘာဝတော။ ပုရိမကာနညပ္ပဟိ စက္ခုဝိညာဏာဒိသမင်္ဂီ “ဉာဏီ”တိ ဝုစ္စတိ, ဣမေသံ သော ဧဝ “ဉာဏီ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဝုတ္တော။ **ရာဂဝိဂမော** ရာဂဿ သမုစ္ဆိန္နနံ, တထာ **အညာဏဝိဂမော**။ ယထာ သမုစ္ဆိန္နာဝိဇ္ဇော “ဉာဏီ”တိ, ပဋိပက္ခတော “အညာဏီ”တိ, ဧဝံ အသမုစ္ဆိန္နာဝိဇ္ဇော “အညာဏီ”တိ, ပဋိပက္ခတော “ဉာဏီ”တိ ဝုတ္တော။ **အညာဏဿ ဝိဂတတ္တာ သော “ဉာဏီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ** အာပဇ္ဇတိ, န ပန သတတံ သမိတံ ဉာဏဿ ပဝတ္တနတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဣဒ္ဓိဗလကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၁-၆၂၄. ယသ္မိံ အာယုကပ္ပေ ကမ္မက္ခယေန မရဏံ ဟောတိ, တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ **“ကမ္မဿ ဝိပာကဝသေန”**တိ, ယသ္မိံ ပန အာယုက္ခယေန မရဏံ ဟောတိ, တံ သန္ဓာယ **“ဝဿဂဏနာယာ”** တိ။ တတ္ထ “န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ, ယာဝ န တံ ပာပကမ္မံ ဗျန္တီ ဟောတီ”တိ (မ. နိ. ၃.၂၅၀; အ. နိ. ၃.၃၆) ဝစနတော ယေဘုယျေန နိရယေ ကမ္မက္ခယေန မရဏံ ဟောတီတိ အာဟ **“ကမ္မဿ ဝိပာကဝသေန တတိ နိရယံ၀ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”** န္တိ။ “ဝဿသတံ ဝဿသဟဿံ ဝဿသတသဟဿာနီ”တိအာဒိနာ မနုဿာနံ ဒေဝတနဉ္စ အာယုပရိစ္ဆေဒဝစနတော ယေဘုယျေန တေသံ အာယုက္ခယေန မရဏံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ **“ဝဿဂဏနာယ တတိ မနုဿေ စာတုမဟာရာဇိကာဒိဒေဝေ စ သန္ဓာယာ”**တိ။ “ဝုတ္တ”န္တိ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဣဒ္ဓိဗလကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. သမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၅-၆၂၆. **သမံ ဌပနင္ဘွေနာ** တိ သမံ ဝိသမံ လီနုဒ္ဓစ္စာဒိံ ပဋိဗာဟိတွာ, ဝိက္ခေပမေဝ တ ဝိဒ္ဓံသေတွာ ဌပနင္ဘွေ နာ။ ''စိတ္တသဋ္ဌတိ သမာဓိ''တိ ဝဒန္တေန တသ္သ စေတသိကဘာဝေ ပဋိက္ခိတ္တော ဟောတီတိ အာဟ **''စေတသိက န္တရံ အတ္ထီတိ အဂ္ဂဟေတွာတ''**တိ။ ဘာဝနာယ အာဟိတဝိသေသာယ ကေဂ္ဂတာယ ဝိဇ္ဇမာနဝိသေသပဋိက္ခေပဟေ **ဆလံ,** သော ပနဿ အနာဟိတဝိသေသာယ ကေဂ္ဂတာယ သာမညေနာတိ အာဟ **''သာမညမတ္တေနာ''** တိ။

သမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၇. **အဝိဇ္ဇာယ ယာ ဌိတတာ**တိ အဝိဇ္ဇာယ သင္ခါရာနံ အနန္တရပစ္စယဘာဝေ ယာ နိယတတာ ဓမ္မနိယာမတာသင္ခါ တာ, ယာ ဌိတသဘာဝတာ နိပ္ဖန္နာ , န ဓမ္မမတ္တတာဋ္ဌိတတာယ နိပ္ဖန္နာယ ဝသေန, **အနန္တရပစ္စယဘာဝသင္ခါတာ ဌိတ တာ** ပစ္စယတာ **ဟောတီ**တိ အတ္ထော။ **အညမညပစ္စယဘာဝရဟိတဿာ** တိ ဣဒံ သဟဇာတနိဿယာဒိပစ္စယာနံ ပဋိက္ ခေပပဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, န အညမညပစ္စယတာမတ္တဿ။ **သဗ္ဗော တာဒိသော** တိ ဣမိနာ သမနန္တရအနန္တရူပနိဿယနတ္ထိဝိဂ တာသေဝနာဒိကံ သင်္ဂဏှာတိ။ **အညမညပစ္စယတဋ္ဌာ** တိ ဧတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ပန ပစ္စယုပ္ပန္နဿပိ ပစ္စယဘာဝတော သင္ခါရာနမ္ပိ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေနာဟ **''တဿာ စ ဣတရာ''** တိ။

ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. အနိစ္စတာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၈. ရူပာဒီနံ အနိစ္စတာ ရူပာဒိကေ သတိ ဟောတိ, အသတိ န ဟောတီတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန တဿာ တေဟိ သဟ ဥပ္ပာဒနိရောဓေ ဝုတ္တေ, ဥပ္ပာဒာဒီသု တီသု လက္ခဏေသု အနိစ္စတာတေဟာရော ဟောတီတိ ယထာ တယော ဒ ဏ္ဍေ ဥပါဒာယ ပဝတ္တော တိဒဏ္ဍတေဟာရော တေသု သဗ္ဗေသု ဟောတိ, ဧဝံ ဇာတိဇရာမရဏာဓမ္မော န နိစ္စော အနိ စ္စော, တဿ ဇာတိအာဒိပကတိတာ အနိစ္စတာသဒ္ဒေန ဝုစ္စတီတိ ဥပ္ပာဒာဒီသု လက္ခဏေသု အနိစ္စတာတေဟာရော သ မ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ **''တီသု။ပေ။ ဟောတီ''**တိ။ **ဝိဘာဂနယုဋ္ဌနဝသေနာ** တိ ပဘေဒအနုယုဋ္ဌနဝသေန။ တတ္ထ ယထာ ဇရာဘင်္ဂဝသေန အနိစ္စတာ ပာကဋ္ဌာ ဟောတိ, န တထာ ဇာတိဝသေနာတိ ဟဋ္ဌိယံ ဇရာမရဏဝသေနေဝ အနိစ္စတာဝိဘာဂေ ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အနိစ္စတာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ဒွတဒသမဝဂ္ဂေါ

၁. သံဝရောကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၀-၆၃၂. သဗ္ဗဿပိ မနသော မနောဒွာရဘာဝတော **''ဝိပာကဒွတရန္တိ ဘဝင်္ဂမနံ ဝဒတီ''** တိ အာဟ။

သံဝရောကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၃-၆၃၅. **သဝိပာကာပိ ဒဿိတာယေဝ နာမ ဟောတိ** ဝုတ္တာဝသိဋ္ဌာ သဝိပာကာတိ အတ္ထသိဒ္ဓတ္တာ။

ကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. သဋ္ဌာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၈-၆၄၀. မနာယတနေကဒေသဿ ဝိပာကဿ အတ္ထိတာယ **“အဝိသေသေနာ”**တိ ဝုတ္တံ။

သဋ္ဌာယတနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၁-၆၄၅. အဿာ တိ ဣမဿ သတ္တက္ခတ္တုပရမဿ။ တေနာဟ **“သတ္တက္ခတ္တုပရမဘာဝေ စ နိယာမံ ဣစ္ဆသီ”**တိ။ **ယေန** အာနန္တရိယကမ္မေန။ **အန္တရာ** တိ သတ္တ ဘဝေ အနိဗ္ဗတ္တေတွာ တေသံ အန္တရေယေဝ။ **ကောစီ**တိ အဘယဂိရိဝာသိနော။ **အပရေ**တိ ပဒကာရာ။ **တဿာ** တိ ယော သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ တ, ကောလံကော လောတိ တ, ဧကဗီဇီတိ တ ဘဂဝတာ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဗျာကတော, တဿ ယထာဝုတ္တပရိစ္ဆေဒံ အန္တ ရာ ဉပရိမဂ္ဂာဓိဂမော နတ္ထိ အဝိတထဒေသနတ္တာ။ ယထာပရိစ္ဆေဒမေဝ တဿ အဘိသမယော, သွာယံ ဝိဘာဂေ တေ သံယေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေန ဝေဒိတဗ္ဗော ဘဝနိယာမေန တာဒိသဿ ကဿစိ အဘာဝတော။ ယ သ္မာ ကဿစိ မုဒုကာနိပိ ဣန္ဒြိယာနိ ပစ္စယဝိသေသေန တိက္ခဘာဝံ အာပဇ္ဇေယျုံ, တသ္မာ တာဒိသံ သန္ဓာယ **“ဘ ဗ္ဗောတိ ဝုစ္စတိ, န သော အဘဗ္ဗော နာမာ”**တိ စ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန ဘဂဝတ န တာဒိသံ ‘‘သတ္တက္ခတ္တုပရ မော’’တိအာဒိနာ နိယမေတွာ ဗျာကရောတိ, တသ္မာ အာဟ **“န ပန အန္တရာ အဘိသမေတုံ ဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ”** တိ။ အယဉ္စ နယော ဧကန္တေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ အညထာ ပုဂ္ဂလဿ သင္ကရော သိယာတိ ဒဿေန္တော **“ယဒိ စာ”**တိ အာဒိမာဟ။

သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွာဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. တေရသမဝဂ္ဂေါ

၁. ကပ္ပဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၄-၆၅၇. ‘‘ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာဓိပ္ပာယမေဝ’’တိ ဣဒံ ဣဒ္ဓိဗလကထာယံ ယံ ဝုတ္တံ ‘‘အတီတံ အနာဂတန္တိ ဣဒံ အဝိသေသေန ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျာတိ ပဋိညာတတ္တာ စောဒေတီ’’တိအာဒိ, တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ အာဟ **“ဟေဋ္ဌာ တိ ဣဒ္ဓိဗလကထာယ”**န္တိ။ တတ္ထ ‘‘ဒွေဝ ကပ္ပေ’’တိအာဒိအာယုပရိစ္ဆေဒတိက္ကမသမတ္ထတာစောဒနာဝသေန အာဂတာ, ဣဓ ပန သင္ဃဘေဒကော အာယုကပ္ပမေဝ အဋ္ဌတွာ ယဒိ ဧကံ မဟာကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျ, ယထာ ဧကံ, ဧဝံ အနေကေပိ ကပ္ပေ တိဋ္ဌေယျာတိ စောဒနာ ကာတဗ္ဗာ။

ကပ္ပဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. နိယတဿနိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၃-၆၆၄. အပ္ပတ္တနိယာမာန န္တိ ယေ အနုပ္ပန္နမိစ္ဆတ္တသမ္မတ္တနိယတဓမ္မာ ပုဂ္ဂလာ, တေသံ ဓမ္မေ။ ကေ ပန တေ? ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလသန္တာနပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။ တေ ဟိ ဘူမိတ္တယပရိယာပန္နတာယ **“တေဘူမကာ”**တိ ဝုတ္တာ။ ယေ ပန ပတ္တနိယာမာနံ သန္တာနေ ပဝတ္တာ အနိယတဓမ္မာ, န တေသမေတ္ထ သင်္ဂဟော ကတော။ န ဟိ တေဟိ သမန္နာဂမေန အနိယတတာ အတ္ထိ။ တေနေတဟ **“တေဟိ သမန္နာဂတောပိ အနိယတောယေဝ”တိ။ ဣမံ တေဟာရ မတ္တ**န္တိ ဣမိနာ နိယာမော နာမ ကောစိ ဓမ္မော နတ္ထိ, ဉပစိတသမ္ဘာရတာယ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတုံ ဘဗ္ဗတာဝ တထာ ဝုစ္စတီ တိ ဒဿေတိ။ နိယတောတိ ဝစနဿ ကာရဏဘာဝေန ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ။ **ဉဘယဿပီ** တိ နိယတော နိယာမံ ဩ က္ကမတီတိ ဝစနဒွယဿ။

နိယတသုနိယာမကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အသာတရာဂကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၄. ဧဝံ ပဝတ္တမာနော တိ ''အဟော ဝတ မေ ဘဝေယျာ''တိ ဧဝံ ပတ္ထနာကာရေန ပဝတ္တမာနော။ **အညထာ** တိ နန္ဒနာဒိအာကာရေန။

အသာတရာဂကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဓမ္မတဏှာအဗျာကတာတိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၆-၆၈၀. ဂဟေတွတတိ တေန ဂဟဏမတ္တမေဝ တံ, န ပန သာ တာဒိသီ အတ္ထီတိ ဒဿေတိ။ န ဟိ လောကုတ္တရာရမ္မဏာ အဗျာကတာ တ တဏှာ အတ္ထီတိ။ **တီဟိ ကောဋ္ဌာသေဟီ** တိ ကာမဘဝဝိဘဝတဏှာကောဋ္ဌာသေဟိ။ ရူပတဏှာဒိဘေဒာ **ဆပိ တဏှာ**။

ဓမ္မတဏှာအဗျာကတာတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တေရသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄. စုဒ္ဒသမဝဂ္ဂေါ

၁. ကုသလာကုသလပဋိသန္ဒဟနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈၆-၆၉၀. အနန္တရပစ္စယဘာတေယေဝေတ္ထ ပဋိသန္ဓာနံ ဃဋနုဗန္ဓတ္တာတိ အာဟ **''အနန္တရံ ဥပဟာဒေတီ''** တိ။

ကုသလာကုသလပဋိသန္ဒဟနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၁-၆၉၂. ကေစိ တဒိနောတိ ကာပိလေ သန္ဓာယာဟ။ တေ ဟိ အဘိဗျတ္တတဒိနော ဝိဇ္ဇမာနမေဝ ကာရဏေ ဖလံ အနဘိဗျတ္တံ ဟုတွာ ဌိတံ ပစ္ဆာ အဘိဗျတ္တိံ ဂစ္ဆတီတိ ဝဒန္တာ ဗီဇာဝတ္ထာယ ဝိဇ္ဇမာနာပိ ရုက္ခာဒီနံ န အင်္ကုရာဒယော အာဝိဘဝန္တိ, ဗီဇမတ္တံ အာဝိဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ကထေန္တိ။

သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အနန္တရပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၃-၆၉၇. အနန္တရုပ္ပတ္တိံ သလ္လက္ခေန္တော တိ စက္ခုဝိညာဏာနန္တရံ သောတဝိညာဏုပ္ပတ္တိံ မညမာနော။ **သောတဝိညာဏန္တိ** ဝဇနေနေဝ တဿ စက္ခုသန္နိဿယတာ ရူပာရမ္မဏတာ စ ပဋိက္ခိတ္တာ, ပဋိညာတာ စ သောတသန္နိဿယတာ သဒ္ဒာရမ္မဏတာ စာတိ အာဟ **''န သော စက္ခုမှိ သဒ္ဒာရမ္မဏ''** န္တိ။ တတ္ထ **သဒ္ဒာရမ္မဏ** န္တိ ''သောတဝိညာဏံ ဂစ္ဆတီ''တိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ တယိဒံ စက္ခုဝိညာဏဿ အနန္တရံ သောတဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ လဒ္ဓိယာ ဧဝံ ဉာယတီတိ အာဟ **''အနန္တရုပလဒ္ဓိဝသေန အာပန္နတ္တာ''** တိ။

အနန္တရပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အရိယရူပကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၈-၆၉၉. သမ္မာတစာဒီ တိ သမ္မာတစာကမ္မန္တာ။ တတ္ထ သမ္မာတစာ သဒ္ဒသဘာတ, ဣတရော စ ကာယဝိညတ္တိသဘာတေ, ဥဘယမ္ပိ တ ဝိညတ္တိတိ အဓိပ္ပာယေန ရူပန္တိသ္သ လဒ္ဓိ။

အရိယရူပကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. အညောအနုသယောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၀-၇၀၁. တသ္မိံ သမယေ တိ ကုသလာဗျာကတစိတ္တက္ခဏေ။ **သော ဟီ**တိ ပစ္ဆိမပဟဉ္ဇော။

အညောအနုသယောတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ပရိယုဋ္ဌာနံစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၂. တေတိ ရာကဒယော။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ဝိပသ္သန္တသ္သပိ ရာကဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တသ္မာ။

ပရိယုဋ္ဌာနံစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၃-၇၀၅. ကိလေသဝတ္ထုဩကာသဝသေနာတိ ကိလေသကာမဝတ္ထုကာမဘူမိဝသေန။ **ရူပဓာတုသဟဂတဝသေန အနုသေတီ**တိ ကာမရာဂေ ယထာ ကာမဝိတက္ကသင္ခါတာယ ကာမဓာတုယာ သဟ ပစ္စယသမတယေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟော, တမေဝ ရူပဓာတုယာပီတိ အတ္ထော။ ရာကဒိကာရဏာလာဘေ ဥပ္ပတ္တိအရဟတာ ဟိ အနုသယနံ။

ပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အဗျာကတကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၆-၆၀၈. သဗ္ဗထာပီတိ အဝိပာကဘာဝေနပိ သသ္သတာဒိဘာဝေနပိ။

အဗျာကတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. အပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၉-၇၁၀. တသ္မာ ဒိဋ္ဌိ လောကိယပရိယာပန္နာ န ဟောတီတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ, ဇဝံ သတိ အတိပ္ပသင္ဂေါ ဟော တိ ဝီတအေသာဒိတေဟာရာဘာဝတောတိ။ တတော အညထာ အတ္ထံ ဝဒန္တော **"ရူပဒိဋ္ဌိယာ"** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အရူပဒိဋ္ဌိအာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ပရတဒိအဓိပ္ပာယဝသေန အယမတ္တဝိဘာဝနာတိ အာဟ **"ယဒိ စ ပရိယာပန္နာ သိယာ"**တိ။ **တထာ စ သတီ**တိ ဒိဋ္ဌိယာ ကာမဓာတုပရိယာပန္နတ္တေ သတီတိ အတ္ထော။ **တသ္မာ** တိ "ဝီတဒိဋ္ဌိကော"တိ ဇဝံ တေဟာရာဘာဝတော။ **န ဟိ သာ တသ္သ အဝိဂတာ ဒိဋ္ဌိ,** ယတော သော ဝီတဒိဋ္ဌိကောတိ န ဝုစ္စတိ။ **ယေနာ**တိ ကာမဒိဋ္ဌိဘာဝေန။

အပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စုဒ္ဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅. ပန္နရသမဝဂ္ဂေ

၁. ပစ္စယတာကထာဝဏ္ဏနာ

၇၁၁-၇၁၇. **ဝဝတ္ထိတော** တိ အသံကိဏ္ဏော။ ယော ဟိ ဓမ္မော ယေန ပစ္စယဘာဝေန ပစ္စယော ဟောတိ, တသ္မိ တတော အညေနပိ ပစ္စယဘာဝေ သတိ ပစ္စယတာ သံကိဏ္ဏာ နာမ ဘဝေယ္ယ။ ဝိရုဒ္ဓသမ္ဘာဝီနံ ဝိယ တဗ္ဗိဓုရာနံ ပစ္စယ ဘာဘတနံ သဟဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ။

ပစ္စယတာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အညမညပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

၇၁၈-၇၁၉. **သဟဇာတာတိ ဝုတ္တတ္တာ** န သင်္ခါရပစ္စယာ စ အဝိဇ္ဇာတိ ဝုတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ အနန္တရာဒိ နာပိ ဟိ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယာ ဟောန္တိယေဝ။ အညမညာနန္တရံ အဝတွာ အဝိဂတာနန္တရံ သမ္ပယုတ္တာသ္မ ဝ စနံ **ကမဘေအေ, အတ္ထိဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတော** အတ္ထိပစ္စယဘူတောယေဝ ဓမ္မော နိဿယပစ္စယော ဟောတီတိ။ **အသာဓာရဏတာယာ**တိ ပဒန္တရာသာဓာရဏတာယ။ တေနာဟ **“ဝက္ခတိ ဟီ”** တိအာဒိ။

အညမညပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. တတိယသညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၂. ယဒိပိ သေသံ နာမ ဂဟိတတော အညံ, တထာပိ ပကရဏပရိစ္ဆိန္နမေဝေတ္ထ တံ ဂယှတီတိ ဒဿေန္တော **“ယေသံ။ပေ။ အဓိပ္ပာယော”** တိ ဝတွာ ပုန အနဝသေသမေဝ သင်္ဂဏှန္တော **“အသညသတ္တာနမ္ပိ စာ”**တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဗ္ဗသတ္တေ သန္ဓာယာတိ အဓိပ္ပာယောတိ ယောဇနာ။ ဟဏိသမ္ဘဿာပိ ကမန္တီတိအာဒိကံ သရီရပကတီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၇၃၃-၇၃၄. ပဉ္စဟိ ဝိညာဏေဟိ န စဝတိ, န ဥပပဇ္ဇတီတိ တဒံ ပရတဒိ နာနုဇာနာတီတိ အာဟ **“သုတ္တ။ပေ။ ဝတ္တဗ္ဗ”**န္တိ။

တတိယသညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. အသညသတ္တုပိကာကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၅. ယထာ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခဝိရာဂဝသေန ပဝတ္တာ သမာပတ္တိ ဝိတက္ကာဒိရဟိတာ ဟောတိ, ဧဝံ သညာဝိ ရာဂဝသေန ပဝတ္တာပိ သညာရဟိတာဝ သိယာတိ တဿ လဒ္ဓီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“သာပိ အသညိတာ။ပေ။ ဒဿေတီ”**တိ။

၇၃၆. ယဒိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ကထံ အသညသမာပတ္တီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **“သညာဝိရာဂဝသေန သမာပန္နတ္တာ အသညိတာ, န သညာယ အဘာဝတော”**တိ။

အသညသတ္တုပိကာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ကမ္မူပစယကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၈-၇၃၉. ‘‘ကမ္မူပစယော ကမ္မေန သဟဇာတော’’တိ ပုဋ္ဌော သမ္ပယုတ္တသဟဇာတတံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ဝိပ္ပယုတ္တသဟဇာတတံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတီတိ။ ဝိပ္ပယုတ္တဿပိ ဟိ အတ္ထိ သဟဇာတတာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ ဝိယာတိ အဓိပ္ပာယော။

၇၄၁. **တိဏ္ဏ** န္တိ ကမ္မကမ္မူပစယကမ္မဝိပါကာနံ။

ကမ္ဗုပစယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပန္နရသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁၆. သောဠသမဝဂ္ဂေါ

၃. သုခါနုပ္ပဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၇-၇၄၈. **န တဿာ** တိ ယဿ တံ အနုပ္ပဒိဿတိ, န တဿ။ ယော ဟိ အနုပ္ပဒေတိ, ယဿ စ အနုပ္ပဒေ တိ, တဒုဘယဝိနိမုတ္တာ ဣဓ ပရေတိ အဓိပ္ပေတာ။

သုခါနုပ္ပဒါနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အဓိဂယှမနသိကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၉-၇၅၃. **တံစိတ္တတာယာ** တိ တေ္တ မနသိကရောန္တော ယဒိ သဗ္ဗသင်္ခါရေ ဧကတော မနသိ ကရောတိ, ယေန စိတ္တေန မနသိ ကရောတိ, သဗ္ဗသင်္ခါရန္တောဂဓတ္တော တသ္မိံယေဝ ခဏေ တံ စိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ တေဿာတိ တံစိတ္တတာ နာမ ဒေသော အာပဇ္ဇတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"တဒေဝ အာရမ္မဏဘူတ"** န္တိအာဒိ။ ဧတေန တသ္ သေဝ တေန မနသိကရဏာသမ္ဘဝမာဟ, **တံ တ**တိအာဒိနာ ပန သသံဝေဒနာတအာပတ္တိန္တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

အဓိဂယှ္ဟမနသိကာရကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သောဠသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇. သတ္တရသမဝဂ္ဂေါ

၁. အတ္ထိအရဟတောပုညူပစယကထာဝဏ္ဏနာ

၇၇၆-၇၇၉. **ကိရိယစိတ္တံ အဗျာကတံ အနာဒိယိတ္ဗတ** တိ "ကိရိယစိတ္တံ အဗျာကတ"န္တိ အဂ္ဂဟေတ္ဗတ, အ နာဒိပဝတ္တနေန အနမယာဒိပုညတ္တေန စ ဂဟေတ္ဗတတိ အတ္ထော။

အတ္ထိအရဟတောပုညူပစယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. နတ္ထိအရဟတောအကာလမစ္စုတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈၀. **အလဒ္ဓဝိပာကတာရာန** န္တိ ဝိပါကအနံ ပတိ အလဒ္ဓောကာသာနံ။ **ဗုဿီဘာဝ** န္တိ ဝိဂတန္တတံ, ဝိဂမံ အဝိပါ ကန္တိ အတ္ထော။

၇၈၁. **တတော ပရ**န္တိ ဗုတ္တိရေကေန အတ္ထသိဒ္ဓိ, န ကေဝလေန အန္ဒဝယေနာတိ အာဟ **"တာဝ န ကမတိ, တ တော ပရံ ကမတီတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိက္ခိပတီ"**တိ။ တတ္ထ **တတော ပရ**န္တိ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ကမ္မဿ ပရိက္ခယဂမန တော ပရံ။ **နတ္ထိ ဟဏာတိဟတော** ဟဏာတိဟတလက္ခဏာဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ တမေဝ လက္ခဏာဘာဝံ ဒဿေ တုံ **"ဟဏောဟဏသညိတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **န တေနာ**တိ ယော ပရေန ဥပက္ကမော ကတော , တေန ဥပက္က မေန န မတော, ဓမ္မတာမရဏေနေဝ မတောတိ **ဒုဗ္ဗိညေယျံ** အဝိသေသဝိဒူဟိ, ဒုဗ္ဗိညေယျံ တ ဟောတု သုဝိညေယျံ တ, အင်္ဂဟာရိပူရိယာဝ ဟဏာတိဟတော။

နတ္ထိအရဟတောအကာလမစ္စုတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. သဗ္ဗမိဒံကမ္မတောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈၄. အဗီဇတောတိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဗီဇတော အညဗီဇတော စ။ **တ**န္တိ ဒေယျဓမ္မံ, ဂိလာနပစ္စယန္တိ အတ္ထော။

သဗ္ဗမိဒံကမ္မတောတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈၈. ဝိနာပိ အနိစ္စဋ္ဌေနာတိ အနိစ္စဋ္ဌံ ဌပေတွာပိ အဋ္ဌပေတွာပီတိ အတ္ထော, န အနိစ္စဋ္ဌဝိရဟေနာတိ။ န ဟိ အနိစ္စဋ္ဌဝိရဟိတံ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ အတ္ထိ။

ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. နဝတ္တဗ္ဗံသင်္ဃောဒက္ခိဏံဝိသောဓေတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉၃-၇၉၄. အပ္ပဋိဂ္ဂဟဏတောတိ ပဋိဂ္ဂဟကတ္တာဘာဝတော။

နဝတ္တဗ္ဗံသင်္ဃောဒက္ခိဏံဝိသောဓေတီတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၀-၈၀၁. ပဋိဂ္ဂာဟကနိရပေက္ခာတိ ပဋိဂ္ဂာဟကဿ ဂုဏဝိသေသနိရပေက္ခာ, တဿ ဒက္ခိဏေယျဘာဝေန ဝိနာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **“ပဋိဂ္ဂာဟကေန ပစ္စယဘူတေန ဝိနာ”**တိ။ **သစ္စမေတ**န္တိ လဒ္ဓိကိတ္တနေန ဝုတ္တဘာဝမေဝ ပဋိဇာနာတိ။ ပဋိဂ္ဂာဟကဿ **ဝိပာကနိဗ္ဗတ္တနံ** အနစေတနာယ မဟာဖလတာ။ ပစ္စယဘာဝေနေဝ ဟိ တဿ, န တဿာ ကာရဏတ္တံ။ တေနာဟ **“အနစေတနာနိဗ္ဗတ္တနေန ယဒိ ဘဝေယျာ”**တိအာဒိ။

ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တရသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈. အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂေါ

၁. မနုဿလောကကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၂-၈၀၃. ဂဟဏန္တိ မိစ္ဆာဂဟဏံ။

မနုဿလောကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဓမ္မဒေသနာကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၄-၈၀၆. တဿ စနိမ္မိတဗုဒ္ဓဿ ဒေသနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သယမေဝ စ ဒေသိတော။

ဓမ္မဒေသနာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဈာနသင်္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၃-၈၁၆. ဝိတက္ကဝိစာရေသု ဝိရတ္တစိတ္တတာ တတ္ထ အာဒီနဝမနသိကာရော, တအာကာရော စ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရောတိ အာဟ **"ဝိတက္ကဝိစာရာ အာဒီနဝတော မနသိ ကာတဗ္ဗာ, တတော ဒုတိယဇ္ဈာနေန ဘဝိတဗ္ဗ"** န္တိ။

ဈာနသင်္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဈာနန္တရိကကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၇-၈၁၉. န ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဝိတက္ကာဘာဝတော, နာပိ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဝိစာရသဗ္ဘာဝတောတိ ဈာနမေဝတံ န ဟောတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ပဉ္စမဇ္ဈာနာဒီသု အညတရဘာဝဘာဝတော န ဈာန"** န္တိ။

ဈာနန္တရိကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. စက္ခုနာရူပံပဿတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၆-၈၂၇. "စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ"တိ ဣမိနာ စက္ခုဝိညာဏေန ပဋိဗဒ္ဓနနဿ အင်္ဂဟဏော အရုစိ သူစေန္တော အာဟ **"မနောဝိညာဏပဋိဗဒ္ဓနံ ကိရ သန္ဓာယာ"** တိ။ တေနေတဟ **"မနောဝိညာဏပဋိဗဒ္ဓနံ ပနာ"**တိအာဒိ။ **တသ္မာ** တိ မနောဝိညာဏပဋိဗဒ္ဓနနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဧဝံ သန္တေ** တိ ယဒိ ရူပေန ရူပံ ပဋိဝိဇာနာတိ, ရူပံ ပဋိဝိဇာနန္တ တမ္ပိ မနောဝိညာဏံ ရူပဝိဇာနနံ ဟောတိ, န ရူပဒဿနန္တိ အာဟ **"မနောဝိညာဏပဋိဗဒ္ဓနံ ပန ရူပဒဿနံ ကထံ ဟောတီ"**တိ။

စက္ခုနာရူပံပဿတီတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉. ဧကူနဝီသတိမဝဂ္ဂေါ

၁. ကိလေသပဇဟနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၈-၈၃၁. တေ ပနာတိ ယေ အရိယမဂ္ဂေန ပဟီနာ ကိလေသာ, တေ ပန။ ကာမဉ္စေတ္ထ မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗကိလေသာ မဂ္ဂဘာဝနာယ အသတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ ခဏတ္တယံ န အာဂတာတိ စ အနာဂတာ နာမ သိယုံ, ယသ္မာ ပန တေ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ, တသ္မာ တထာ န ဝုစ္စန္တီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနေတဟ **"နာပိ ဘဝိဿန္တီ"** တိ။

ကိလေသပဇဟနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သုညတကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃၂. ယေန အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန ပရပရိကပ္ပိတော နတ္ထိ ဧတေသံ အတ္တနော ဝိသယန္တိ အနတ္တာတိ ဝုစ္စန္တိ သဘာဝဓမ္မာ, သွာတယံ အနတ္တတာတိ အာဟ **"အဝသဝတ္တနာကာရော အနတ္တတာ"** တိ။ သာ ပနာယံ ယသ္မာ အတ္ထတော အသာရကတာဝ ဟောတိ, တသ္မာ တဒေကဒေသေန တံ ဒဿေတုံ **"အတ္ထတော ဇရာမရဏမေဝ"** တိ အာဟ။ ဧဝံ သတိ လက္ခဏသင်္ကရော သိယာ, တေသံ ပနိဒံ အဓိပ္ပာယကိတ္တနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အရူပမ္ဟာနံ အဝသဝတ္တနာကာရတာယ ဧဝ ဟိ အနတ္တလက္ခဏဿ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နတာ။

သုညတကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. သာမညဖလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃၅-၈၃၆. ပတ္တိဓမ္မ န္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တံ သမန္နာဂမမာဟ။

သာမညဖလကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. တထတာကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၁-၈၄၃. ရူပာဒီနံ သဘာဝတာတိ ဧတေန ရူပာဒယော ဧဝ သဘာဝတာတိ ဣမမတ္ထံ ပဋိက္ခိပတိ ။ ယတော တံ ပ ရတာဒီ ရူပာဒီသု အပရိယာပန္နံ ဣစ္ဆတိ။ တေနာဟ **“ဘာဝံ ဟေသ တထတာတိ ဝဒတိ, န ဘာဝယောဂ”**န္တိ။ တတ္ထ **ဘာဝ**န္တိ ဓမ္မမတ္တံ, ပကတီတိ အတ္ထော ‘‘ဇာတိဓမ္မ’’န္တိအာဒီသု ဝိယ။ ရူပာဒီနဉ္ဟိ ရုပ္ပနာဒိပကတိ တထာ အသင္ခ တာတိ စ ပရတာဒိနော လဒ္ဓိ။ တေန ဝုတ္တံ **“န ဘာဝယောဂ”**န္တိ။ ယေန ဟိ ဘာဝေ သဘာဝဓမ္မော ယုဇ္ဇတိ, ဧကီဘာဝံ မေဝ ဂစ္ဆတိ, တံ ရုပ္ပနာဒိလက္ခဏံ ဘာဝယောဂေ။ တံ ပန ရူပာဒိတော အနညံ, တတော ဧဝ သင်္ခတံ, အဝိပရီတဋ္ဌေန ပန ‘‘တထ’’န္တိ ဝုစ္စတိ။

တထတာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ကုသလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၄-၈၄၆. အနဝဇ္ဇဘာဝမတ္တေနေဝ ကုသလန္တိ ယောဇနာ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ အဝဇ္ဇရဟိတံ အနဝဇ္ဇံ, အနဝ ဇ္ဇဘာဝမတ္တေနေဝ စ ကုသလံ, တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ ကုသလန္တိ။

ကုသလကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အစ္စန္တနိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၇. ယံ ‘‘ဧကတရံ နိမုဂ္ဂေ တထာ နိမုဂ္ဂေဝ ဟောတိ, တေသု ပုန ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထီ’’တိ အဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ, သော ပန အာစရိယတအေ, န အဋ္ဌကထာနယောတိ ဒဿေန္တော **“တာယ ဇာတိယာ။ပေ။ မည မာနော”**တိ အာဟ။ တတ္ထ **တာယ ဇာတိယာ**တိ ယဿံ ဇာတိယံ ပုဂ္ဂလော ကမ္မာဝရဏာဒိအာဝရဏေဟိ သမန္နာဂ တော ဟောတိ, တာယ ဇာတိယာ။ **သံသာရခါဏုကဘာဝေ** ဝဿဘညာဒီနံ ဝိယ မက္ခလိအာဒီနံ ဝိယ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သော စ အဟေတုကာဒိမိစ္ဆာဒဿနေသု ဖလဘာဝေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော, န အစ္စန္တနိယာမဿ နာမ ကဿစိ အတ္ထိ ဘာဝတော။ ယထာ ဟိ ဝိမုစ္စန္တဿ ကောစိ နိယာမော နာမ နတ္ထိ ဌပေတွာ မဂ္ဂေန ဘဝပရိစ္ဆေဒံ, ဧဝံ အဝိမုစ္စန္ တဿပိ ကောစိ သံသာရနိယာမော နာမ နတ္ထိ။ တာဒိသဿ ပန မိစ္ဆာဒဿနဿ ဗလဝဘာဝေ အပရိမိတကပ္ပပရိစ္ဆေ ဒေ စိရတရံ သံသာရပ္ပဗန္ဓော ဟောတိ, အဟေယျုပပတ္တိ စ ယတ္ထ သံသာရခါဏုသမညာ။

ယံ ပနေကေ ဝဒန္တိ ‘‘အတ္ထေဝ အစ္စန္တံ သံသရိတာ အနန္တတ္တာ သတ္တနိကာယဿာ’’တိ, တမ္ပိ အပုညဗဟု လံ သတ္တသန္တာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ သိယာ။ န ဟိ မာတုဃာတကာဒီနံ တေနတ္တဘာဝေန သမ္မတ္တနိယာမောက္ကမနန္တရာ ယဘူတော မိစ္ဆတ္တနိယာမော ဝိယ သတ္တာနံ ဝိမုတ္တန္တရာယကရော သံသာရနိယာမော နာမ နတ္ထိ။ ယာဝ ပန န မဂ္ဂဖ လဿ ဥပနိဿယော ဥပလဗ္ဘတိ, တာဝ သံသာရော အပရိစ္ဆိန္နော။ ယဒာ စ သော ဥပလဒ္ဓော, တဒာ သော ပရိစ္ဆိန္ နော တေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယထာ နိယတသမ္မာဒဿနံ, ဧဝံ နိယတမိစ္ဆာဒဿနေနေပိ သဝိသယေ ဧကံသဂါဟဝသေန ဥက္ကံသဂတေန ဘဝိတဗ္ ဗန္တိ တေန သမန္နာဂတဿ ပုဂ္ဂလဿ သတိ အစ္စန္တနိယာမေ ကထံ တဿိ အဘိနိဝေသဝိသယေ အနေကံသက ဟော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, အဘိနိဝေသန္တရံ တ ဝိရုဒ္ဓံ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, အစ္စန္တနိယာမော ဧဝ န သိယာတိ ဟဋ္ဌိယံ ဝိစိ ကိစ္ဆုပ္ပတ္တိနိယာမန္တရုပ္ပတ္တိစောဒနာ ကတာ။ န ဟိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိယ သမ္မတ္တနိယတပုဂ္ဂလာနံ ယထာက္ကမံ မိစ္ဆ တ္တသမ္မတ္တနိယတပုဂ္ဂလာနံ သမ္မတ္တမိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ ကအာစိပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, အဝိရုဒ္ဓံ ပန နိယာမန္တရမေဝ ဟောတီတိ အာနန္တရိကန္တရံ ဝိယ မိစ္ဆာဒဿနန္တရံ သမာနဇာတိကံ န နိဝတ္တေတီတိ ဝိရုဒ္ဓံယေဝ ဒဿေတုံ ဟဋ္ဌိယံ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိယ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော ဧဝ ဥဒ္ဓဋာ။ ဧဝမေတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆုပ္ပတ္တိနိယာမန္တရုပ္ပတ္တီနံ နိယာမန္တ

ရုပ္ပတ္တိနိဝတ္တကဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော, အစ္စန္တနိယာမော စ နိဝတ္တိသ္သတီတိ စ ဝိရုဒ္ဓမေတန္တိ ပန **“ဝိစာရေ တဗ္ဗတဝ ဂဟေတဗ္ဗာ”**တိ ဝုတ္တံ သိယာ။

အစ္စန္တနိယာမကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ

၈၅၃-၈၅၆. ယထာ လောကုတ္တရာ သဒ္ဓာဒယော ဧဝ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ, ဧဝံ လောကိယာပိ။ ကသ္မာ ? တတ္ထာပိ အဓိ မောက္ခလက္ခဏာဒိနာ ဣန္ဒဋ္ဌသဗ္ဘာဝတော။ သဒ္ဓေယျာဒိဝတ္ထူသု သဒ္ဒဟနာဒိမတ္တမေဝ ဟိ တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒ ဿေန္တော အာဟ **“လောကုတ္တရာနံ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”** တိ။

ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မနုဝိသတိမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀. ဝီသတိမဝဂ္ဂေ

၂. ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆၃-၈၆၅. ကာမံ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ အတ္တေဝ ဒုက္ခပရိညာ, အတ္ထသာဓိကာ ပန သာ မဂ္ဂက္ခဏိကာ ဧတတိ ဥက္ကံသ ဂတံ ဒုက္ခပရိညံ သန္ဓာယ အဝဓာရေန္တော အာဟ **“ဒုက္ခံ။ပေ။ မဂ္ဂဉာဏမေဝ ဒီပေတိ”** တိ။ တံ ပန အဝဓာရဏံ န ဉာဏ န္တရနိဝတ္တနံ, အထ ခေါ ဉာဏန္တရဿ ယထာဓိဂတကိစ္စနိဝတ္တနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ **“န တဿေဝ ဉာဏ ဘာဝ”**န္တိအာဒိ။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. နိရယပါလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆၆-၈၆၈. နေရယိကေ နိရယေ ပါလေန္တိ, တတော နိဂ္ဂန္တုံ အပ္ပဒာနဝသေန ရက္ခန္တီတိ **နိရယပါလာ**။ နိရယပါ လတာယ တ နေရယိကာနံ နရကဒုက္ခေန ပရိယောနဒ္ဓာယ အလံ သမတ္ထာတိ **နိရယပါလာ**။ ကိံ ပနေတေ နိရယပါလာ နေရယိကာ, ဥဒာဟု အနေရယိကာတိ။ ကိဉ္စေတ္ထ – ယဒိ တာဝ နေရယိကာ, နိရယသံဝတ္တနိယေန ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာ တိ သယမ္ပိ နိရယဒုက္ခံ ပစ္စနုဘဝေယျုံ, တထာ သတိ အညေသံ နေရယိကာနံ ယာတနာယ အသမတ္ထာ သိယုံ, ‘‘ဣမေ နေရယိကာ, ဣမေ နိရယပါလာ’’တိ ဝဝတ္ထာနဥ္စ န သိယာ။ ယေ စ ယေ ယာတေန္တိ, တေဟိ သမာနရူပဗလပ္ပမာဏေ ဟိ ဣတရေသံ ဘယသန္တာသာ န သိယုံ။ အထ အနေရယိကာ, တေသံ တတ္ထ ကထံ သမ္ဘဝေါတိ? ဝုစ္စတေ – အနေရယိ ကာ နိရယပါလာ အနိရယဂတိသံဝတ္တနိယကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ။ နိရယူပပတ္တိသံဝတ္တနိယကမ္မတော ဟိ အညေနေဝ ကမ္မု နာ တေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ရက္ခသဇာတိကတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝဒန္တိ –

> ‘‘ကောဓနာ ကုရူရကမ္မန္တာ၊ ပါပါဘိရုစိနော တထာ။
> ဒုက္ခိတေသု စ နန္ဒန္တိ၊ ဇာယန္တိ ယမရက္ခသာ’’တိ။

တတ္ထ ယဒေကေ ဝဒန္တိ ‘‘ယာတနာဒုက္ခဿ အပ္ပဋိသံဝေဒနတော, အညထာ ပုန အညမညံ ယာတေယျု’’န္တိ စ ဧဝမာဒိ, တယိဒံ အာကာသရောမန္ထနံ နိရယပါလာနံ နေရယိကဘာဝဿေဝ အဘာဝတော။ ယေ ပန ဝဒေယျုံ – ယဒိပိ အနေရယိကာ နိရယပါလာ, အယောမယာယ ပန အာဒိတ္တာယ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိဘူတာယ နိရယဘူမိယာ ပရိဝ တ္တမာနာ ကထံ နာမ ဒုက္ခံ နာနုဘဝန္တီတိ? ကမ္မာနုဘာဝတော။ ယထာ ဟိ ဣဒ္ဓိမန္တော စေတောဝသိပ္ပတ္တာ မဟာ မောဂ္ဂလ္လာနာဒယော နေရယိကေ အနုကမ္ပန္တာ ဣဒ္ဓိဗလေန နိရယဘူမိံ ဥပဂတာ တတ္ထ အာဟဒုက္ခေန န ဗာဓီယန္တိ, ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တံ ဣဒ္ဓိဝိသယသ္သ အစိန္တေယျဘာဝတောတိ စေ? ဣဒမ္ပိ တံသမာနံ ကမ္မဝိပာကသ္သ အစိန္တေယျဘာဝ
တော။ တထာရူပေန ဟိ ကမ္မုနာ တေ နိဗ္ဗတ္တာ ယထာ နိရယဒုက္ခေန အဗာဓိတာ ဝေ ဟုတွာ နေရယိကေ ယာတေန္တိ,
န စေတ္တကေန ဗာဟိရဝိသယာဘာဝေ ဝိဇ္ဇတိ ဣဒ္ဓာနိဋ္ဌတာယ ပစ္စေကံ ဒွတရပုရိသေသု ဝိဘတ္တသဘာဝတ္တာ။
တထာ ဟိ ကေစ္စသ္သ ဒွတရသ္သ ပုရိသသ္သ ဣဋ္ဌံ ကေစ္စသ္သ အနိဋ္ဌံ, ကေစ္စသ္သ စ အနိဋ္ဌံ ကေစ္စသ္သ ဣဋ္ဌံ
ဟောတိ။ ဧဝဥ္စ ကတွာ ယဒေကေ ဝဒန္တိ "နတ္ထိ ကမ္မဝသေန တေဇသာ ပရူပတာပန"န္တိအာဒိ, တဒပာဟတံ ဟောတိ။
ယံ ပန ဝဒန္တိ "အနေရယိကာနံ တေသံ ကထံ တတ္ထ သမ္ဘဝေ"တိ နေရယိကာနံ ယာတကဘာဝတော။ နေရယိကသတ္တ
ယာတနာယောဂ္ဂဥ္ဟိ အတ္တဘာဝံ နိဗ္ဗတ္တေန္တံ ကမ္မံ တာဒိသနိကန္တိဝိနာမိတံ နိရယဋ္ဌာနေယေဝ နိဗ္ဗတ္တေတိ။
တေ စ နေရယိကေဟိ အဓိကတရဗလာရောဟပရိဏာဟာ အတိဝိယ ဘယာနကကန္တာသကုရူရတရပယောက စ ဟောန္တိ။
ဧတေနေဝ တတ္ထ ကာကသုနခါဒီနမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တိ သံဝဏ္ဏိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကထမညဂတိကေဟိ အညဂတိကဗာဓနန္တိ စ န ဝတ္တဗ္ဗံ အညတ္ထာပိ တထာ ဒသ္သနတော။ ယံ ပနေကေ ဝဒန္တိ
တိ "အသတ္တသဘာဝတ နိရယပာလာ နိရယသုနခါဒယော စာ"တိ, တံ တေသံ မတိမတ္တံ အညတ္ထ တထာ အဒသ္သန
တော။ န ဟိ ကာစိ အတ္ထိ တာဒိသီ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ, ယာ အသတ္တသဘာဝတ, သမ္ပတိသတ္တေဟိ အပ္ပယောဇိတာ စ အတ္ထ
ကိစ္စံ သာဓေန္တီ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ။ ပေတာနံ ဟာနီယနိတရကာနံ ဒဏ္ဍာဒိဟတ္ထပုရိသာနမ္ပိ အသတ္တဘာဝေ ဝိသေသကာရဏံ
နတ္ထိ။ သုပိနူပဃာတောပိ အတ္ထကိစ္စသမတ္ထတာယ အပ္ပမာဏံ ဒသ္သနာဒိမတ္တေနပိ တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော။ တထာ ဟိ သု
ပိနေ အာဟာရူပဘောဂကဒိနာ န အတ္ထသိဒ္ဓိ အတ္ထိ, နိမ္မာနရူပံ ပနေတ္ထ လဒ္ဓပရိဟာရံ ဣဒ္ဓိဝိသယသ္သ အစိန္တေယျ
ယဘာဝတော။ ဣဓာပိ ကမ္မဝိပာကသ္သ အစိန္တေယျဘာဝတောတိ စေ? တံ န, အသိဒ္ဓတ္တာ။ နေရယိကာနံ ကမ္မဝိပာ
ကော နိရယပာလာတိ အသိဒ္ဓမေတံ, ဝုတ္တနယေန ပန နေသံ သတ္တဘာဝေ ဝေ သိဒ္ဓေ။ သက္ကာ ဟိ ဝတ္တုံ သတ္တသင်္
ခါတာ နိရယပာလသညိတာ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ သာဘိသန္ဓိကာ ပရူပဃာတိ အတ္ထကိစ္စသဗ္ဘာဝတော ဩဇာဟာရာဒိရက္ခသသ
န္တတိ ဝိယာတိ။ အဘိသန္ဓိပုဗ္ဗကတာ စေတ္ထ န သက္ကာ ပဋိက္ခိပိတုံ တထာ တထာ အဘိသန္ဓိယာ ယာတနတော, တ
တော ဧဝ န သင္ဃာဋ္ဌပဗ္ဗတာဒီဟိ အနေကန္တိကတာ။ ယေ ပန ဝဒန္တိ "ဘူတဝိသေသာ ဧဝ တေ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိ
ဝိသေသဝန္တော ဘေရဝတကာရာ နရကပာလာတိ သမညံ လဘန္တီ"တိ, တဒသိဒ္ဓံ။ ဥဇုကမေဝ ဟဋ္ဌိယံ "အတ္ထိ နိရယေ
နိရယပာလာ"တိ တဒသ္သ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ။

အပိစ ယထာ အရိယဝိနယေ နရကပာလာနံ ဘူတမတ္တတာ အသိဒ္ဓာ, တထာ ပညတ္တိမတ္တတဒိနောပိ တေသံ ဘူတ
မတ္တတာ အသိဒ္ဓာဝ။ န ဟိ တသ္သ ဘူတာနိ နာမ သန္တိ။ ယဒိ ပရမတ္ထံ ဂဟေတွာ တေဟရတိ, အထ ကသ္မာ ဝေဒနာဒိ
ကေ ဧဝ ပဋိက္ခိပတီတိ? တိဋ္ဌတေသာ အနဝဋ္ဌိတတက္ကာနံ အပ္ပဟီနသမ္မောဟဝိပလ္လာသာနံ တဒဝီမံသာ, ဧဝံ အတ္
ထေဝ နိရယပာလာတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ သတိ စ နေသံ သဗ္ဘာဝေ, အသတိပိ ဗာဟိရေ ဝိသယေ နရကေ ဝိယ ဒေ
သာဒိနိယမော ဟောတီတိ တအေ န သိဇ္ဈတိ ဧတတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နိရယပာလကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. တိရစ္ဆာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆၉-၈၇၀. တသ္သာ တိ ရောဝဏာနာမကသ္သ ဒေဝပုတ္တသ္သ။ တဟိံ ကီဠနကာလေ ဟတ္ထိဝဏ္ဏေန ဝိကုဗ္ဗနံ
သန္ဓာယ **"ဟတ္ထိနာဂသ္သာ"** တိ ဝုတ္တံ။ **ဒိဗ္ဗယာနသ္သာ** တိ ဧတ္တာပိ ဧသေဝ နယော။ န ဟိ ကေန္တသုခပ္ပစ္စယဋ္ဌ
ဌာနေ သဂ္ဂေ ဒုက္ခာဓိဋ္ဌာနသ္သ အကုသလကမ္မသမုဋ္ဌာနသ္သ အတ္တဘာဝသ္သ သမ္ဘဝေ ယုတ္တော။ တေနာဟ **"န
တိရစ္ဆာနဂတသ္သာ"**တိ။

တိရစ္ဆာနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇၆-၈၇၇. "ဒွတဒသဝတ္ထုကံ ဉာဏံ လောကုတ္တရ"န္တိ ဧတ္ထ ဒွတဒသဝတ္ထုကသ္သ ဉာဏသ္သ လောကုတ္တရ
တာ ပတိဋ္ဌာပီယတီတိ ဒသ္သေန္တော ပဌမဝိကပ္ပံ ဝတွာ ပုန လောကုတ္တရဉာဏသ္သ ဒွတဒသဝတ္ထုကတာ ပတိဋ္ဌာပီ

ယတီတိ ဒဿေတုံ **“တံ တ။ပေ.။ အတ္ထော”** တိ အာဟ။ **ပရိညေယျ** န္တိ ဧတ္ထ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ အာဒိအတ္ထော, ပကာရတ္ထော တ။ တေန “ပဟာတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝမာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ **ပရိညာတ**န္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ “ပရိညေယျံ ပရိညာတ”န္တိအာဒိနာ ပရိဇာနနာဒိကိရိယာယ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗတာ နိဗ္ဗတ္တိတတာ စ ဒဿိတာ, န နိဗ္ဗတ္တိယမာနတာတိ။ ယေန ပန သာ ဟောတိ, တံ ဒဿေတုံ **“သစ္စဉာဏံ ပနာ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သစ္စဉာဏ** န္တိ ဒုက္ခာဒိသစ္စသဘာဝဝဗောဓကံ ဉာဏံ, ယံ သန္ဓာယ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **မဂ္ဂက္ခဏေပိ** တိ **အပိ**-သဒ္ဒေန တတော ပုဗ္ဗာပရဘာဂေပီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ပရိဇာနနာဒိကိစ္စသာဓနဝသေန ဟောတိ** အသမ္မောဟတော ဝိသယတော စာတိ အဓိပ္ပာယော။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိသတိမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၂၁. ဧကဝီသတိမဝဂ္ဂေါ

၁. သာသနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇၈. သမုအယာတိ “သာသနံ နဝံ ကတ”န္တိအာဒိနာ ပုစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တာ ဝစနသမုအယာ။ **ဧကဒေသောန**န္တိ တဒဝယတနံ။ “တီသုပိ ပုစ္ဆာသု”တိ ဧဝံ **အဓိကရဏဘာဝေန ဝုတ္တာ** ။

သာသနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဣဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၃-၈၈၄. အဓိပ္ပာယဝသေနာ တိ တထာ တထာ အဓိမုစ္စနာဓိပ္ပာယဝသေန။

ဣဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဓမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၇-၈၈၈. ရူပသဘာဝတေ ရူပဋ္ဌောတိ အာဟ **“ရူပဋ္ဌော နာမ ကောစိ ရူပတော အညော နတ္ထီ”** တိ။ ယံ ပန ယတော အညံ, န တံ တံသဘာဝန္တိ အာဟ **“ရူပဋ္ဌတော အညံ ရူပဋ္ဌ န ဟောတီ”** တိ, ရူပမေဝ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဧတေန ဗ္ဗတိရေကတော တမတ္ထံ သာဓေတိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ရူပတော အညော ရူပဋ္ဌော နတ္ထိ, ရူပဋ္ဌတော စ အညံ ရူပံ, တသ္မာ **ရူပံ ရူပမေဝ** ရူပသဘာဝမေဝတတိ **ဧဝ**-ကာရေန နိဝတ္တိတံ ဒဿေတိ **“န ဝေဒနာဒိသဘာဝ”**န္တိ။ **အဓိပ္ပာယေနာ**တိ ရူပရူပဋ္ဌာနံ အနညတ္တာဓိပ္ပာယေန။ **အညထာ**တိ တေသံ အညတ္တေ ရူပဋ္ဌေန နိယမေန ရူပံ နိယတန္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ **ဒဿိတောယေဝ ဟောတိ** အတ္တတော အာပန္နတ္တာ။ န ဟိ အဘိန္နေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပရိယာယန္တရဘေဒံ ကရောတိ။ **အညတ္တ** န္တိ ရူပသဘာဝတနံ ရူပရူပဋ္ဌာနဥ္စ။ သသာမိနိဒ္ဒေသသိဒ္ဓာဘေဒအ “သိလာပုတ္တကဿ သရီရ”န္တိ ဝိယ, ကပ္ပနာမတ္တတော စာယံ ဘေဒေ, န ပရမတ္ထတောတိ အာဟ **“ဂဟေတဗ္ဗတ ဝိယ ပဝတ္တော”**တိ။ **ဝေဒနာဒီဟိ နာနတ္တမေတ** တိ ဝေဒနာဒီဟိ အညတ္တမေဝ။ **သော သဘာဝတေ**တိ သော ရူပသဘာဝတော။ **နာနတ္တသညာပနတ္ထ**န္တိ ရူပဿ သဘာဝတေ, န ဝေဒနာဒီနန္တိ ဧဝံ ဘေဒဿ ဉာပနတ္ထံ။ **တဥ္စ ဝစန** န္တိ “ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတ”န္တိ ဝစနံ။ **ဝုတ္တပ္ပကာရေနာ** တိ “ရူပဋ္ဌတော အညဿ ရူပဿ အဘာဝတ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာကာရေန။ ယဒိ သဒ္ဒေသံ, အထ ကသ္မာ ပဋိဇာနာတီတိ ယောဇနာ။

ဝုတ္တမေဝ ကာရဏ န္တိ “ရူပံ ရူပမေဝ, န ဝေဒနာဒိသဘာဝ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တမေဝ ယုတ္တိံ။ **ပရေန စောဒိတ**န္တိ “န ဝတ္တဗ္ဗံ ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတ”န္တိအာဒိနာ ပရတာဒိနော စောဒနံ သန္ဓာယာဟ။ **တမေဝ ကာရဏံ ဒဿေတ္ဝာ** တိ တ

မေဝ ယထာဝုတ္တံ ယုတ္တိံ ''တွေ့ ဟိ''တိအာဒိနာ ဒဿေတုံ။ **စောဒနံ နိဝတ္တေတီ** တိ ''အထ ကသ္မာ ပဋိဇာနာတီ''တိ ဝုတ္တံ စောဒနံ နိဝတ္တေတိ။ ယမတ္ထံ သန္ဓာယ ''ဣတော အညထာ''တိ ဝုတ္တံ, တံ ဒဿေတုံ **''ရူပာဒီ''**တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဓမ္မကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောဝီသတိမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၂. ဗာဝီသတိမဝဂ္ဂေါ

၂. ကုသလစိတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉၄-၈၉၅. ပုရိမဇဝနက္ခဏေ တိ ပရိနိဗ္ဗာနစိတ္တတော အနန္တရာတီတပုရိမဇဝနတရက္ခဏေ။

ကုသလစိတ္တကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အာနေဉ္ဇကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉၆. ဟေတုသရူပာရမ္မဏာသမ္ပယုတ္တဓမ္မာရမ္မဏာဒိတော ဘဝင်္ဂသဒိသတ္တာ **စုတိစိတ္တံ ''ဘဝင်္ဂစိတ္တ''**န္တိ အာဟ။

အာနေဉ္ဇကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၇. တိဿောပိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉၈-၉၀၀. အရဟတ္တပ္ပတ္တိပိ ဂဗ္ဘေယေဝ အတ္ထီတိ မညတိ။ သတ္တဝဿိကာ ဟိ သောဟကသာမဏေရာဒယော အရဟတ္တံ ပတ္တာ။ သတ္တဝဿိကောပိ ဂဗ္ဘော အတ္ထီတိ ပရတာဒိနော အဓိပ္ပာယော။ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တော ဝိယ သုပိနံ **အာကာသသုပိနံ**။ တံ အဘိညာနိဗ္ဗတ္တံ မညတီတိ နိဒဿနံ ကတွာ ဒဿေန္တော အာဟ **''အာကာသဂမနာဒိအဘိညာ ဝိယာ''**တိ။ ဟေဋ္ဌိမာနံ စတုန္နံ တ မဂ္ဂာနံ အဓိဂမေန ဓမ္မာဘိသမယော အဂ္ဂဖလာဓိဂမေန အရဟတ္တပ္ပတ္တိ စ သုပိနေ အတ္ထီတိ မညတီတိ ယောဇနာ။

တိဿောပိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. အာသေဝနပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၃-၉၀၅. ဗီဇံ စတုမဓုရဘာဝံ န ဂဏှာတီတိ ဣဒံ သကသမယဝသေန ဝုတ္တံ, ပရသမယေ ပန ရူပဓမ္မာပိ အရူပဓမ္မေဟိ သမာနက္ခဏာ ဧဝ ဣစ္ဆိတာ။ တေနေတဟ **''သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ခဏိကာ''** တိ။ ခဏိကတ္တေပိ တ အစေတနေသုပိ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပေသု ဘာဝနာဝိသေသော လဗ္ဘတိ, ကိမင်္ဂ ပန သစေတနေသူတိ ဒဿေတုံ **''ယထာ ဗီဇံ စတုမဓုရဘာဝံ န ဂဏှာတီ''**တိ နိဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အာသေဝေန္တော နာမ ကောစိ ဓမ္မော နတ္ထိ** ဣတ္တရခဏာယ အနဝဋ္ဌာနတောတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣတ္တရခဏတာယ ဧဝ ပန အာသေဝနံ လဗ္ဘတိ။ ကုသလာဒိဘာဝေန ဟိ အတ္တသဒိသဿ ပယောဂေန ကရဏီယဿ ပုနပ္ပုနံ ကရဏပ္ပဝတ္တနံ အတ္တသဒိသတာပာဒနံ တသနံ တ အာသေဝနံ ပုရေ ပရိစိတဂန္ထော ဝိယ ပစ္ဆိမဿာတိ။

အာသေဝနပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ခဏိကကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၆-၉၀၇. ပထဝိယာဒိရူပေသူတိ အနေကကလာပသမုဒာယဘူတေသု သသမ္ဘာရပထဝီအာဒိရူပေသု။ တတ္ထ ဟိ ကေသုစိ ပုရိမုပ္ပန္နေသု ဌိတေသု ကေသဉ္စိ တဒညေသံ ဥပ္ပာဒေ, တတော ပုရိမန္တရုပ္ပန္နာနံ ကေသဉ္စိ နိရောဓော ဟောတိ ဧကေကကလာပရူပေသု သမာနုပ္ပာဒနိရောဓတ္တာ တေသံ။ **ဧဝံ ပတိဋ္ဌာန** န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန အသမာနုပ္ပာဒနိရောဓေန ပဗန္ဓေန ပတိဋ္ဌာနပဝတ္တီတိ အတ္ထော။ သာ ပနာယံ ယထာဝုတ္တာ ပဝတ္တိ ကသ္မာ ရူပသန္တတိယာ ဧတတိ အာဟ **"န ဟိ ရူပာန"**န္တိအာဒိ။ တသ္သတ္ထော – ယဒိ သဗ္ဗေ သင္ခတဓမ္မာ သမာနက္ခဏာ, တထာ သတိ အရူပသန္တတိယာ ဝိယ ရူပသန္တတိယာပိ အနန္တရာဒိပစ္စယေန ဝိဓိနာ ပဝတ္တိ သိယာ, န စေတံ အတ္ထိ။ ယဒိ သိယာ, စိတ္တက္ခဏေ စိတ္တက္ခဏေ ပထဝီအာဒီနံ ဥပ္ပာဒနိရောဓေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။

ခဏိကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗာဝီသတိမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၃. တေဝီသတိမဝဂ္ဂေါ

၁. ဧကာဓိပ္ပာယကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၈. ဧက-သန္တာ အညတ္ထောပိ ဟောတိ ''ဧကတ္တေန အဘိဝဒန္တီ''တိအာဒီသု ဝိယ, အညတ္တဉ္စေတ္ထ ရာဂဓိပ္ပာယတော ဝေဒိတဗ္ဗံ, ပုထုဇ္ဇနသ္သ ပန သဆန္ဒရာဂပရိဘောဂဘာဝတော အာဟ **"ရာဂဓိပ္ပာယတော အညာဓိပ္ပာယောတတိ ဝုတ္တံ ဟောတီ"**တိ။ ကော ပန သော အညာဓိပ္ပာယောတိ? ကရုဏာဓိပ္ပာယော။ တေန ဝုတ္တံ **"ကရုဏာဓိပ္ပာယေန ဧကာဓိပ္ပာယော"**တိ။ အယဥ္စ နယော ဧကတ္တိယာ ဇီဝိတရက္ခဏတ္တံ ကာရုညေန မနောရထံ ပူရေန္တသ္သ ဗောဓိသတ္တသ္သ သံဝရဝိနာသော န ဟောတီတိ ဧဝံတဒိနံ ပရတာဒိ သန္ဓာယ ဝုတ္တော, ပဏိဓာနာဓိပ္ပာယတဒိနံ ပန သန္ဓာယ **"ဧကော အဓိပ္ပာယောတိ ဧတ္ထာ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုတ္တမုခဒဿနာဓိပ္ပာယောပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဧကတောဘာဝေ**တိ သဟဘာဝေ။

ဧကာဓိပ္ပာယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၇. ဣဿရိယကာမကာရိကာကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁၀-၉၁၄. ဣဿရိယေနာ တိ စိတ္တိဿရိယေန, န စေတောဝသိဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ **ကာမကာရိကံ** ယထိစ္ဆိတနိပ္ဖာဒနံ။ **ဣဿရိယကာမကာရိကာဟေတူ** တိ ဣဿရိယကာမကာရိဘာဝနိမိတ္တံ, တဿ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထန္တိ အတ္ထော။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ကရီယတီ**တိ မိစ္ဆာဘိနိဝေသေနေဝ ယာ ကာစိ ဒုက္ကရကာရိကာ ကရီယတီတိ အတ္ထော။

ဣဿရိယကာမကာရိကာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ပတိရူပကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁၅-၉၁၆. မေတ္တာဒယော ဝိယာတိ ယထာ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ စ သိနေဟသဘာဝတာပိ အရဇ္ဇနသဘာဝတ္တာ အသံကိလိဋ္ဌတ္တာ စ န ရာဂေ, ဧဝံ ရာဂပတိရူပကော ကောစိ ဓမ္မော နတ္ထိ ဌပေတွာ မေတ္တာဒယော, အညစိတ္တသ္သ သိနိယှနာကာရော ရာဂဿေဝ ပဝတ္တိအာကာရောတိ အတ္ထော။ တေနေတဟ **"ရာဂမေဝ ဂဏှာတီ"**တိ။ **ဧဝံ ဒောသေပီ**တိ ဧတ္ထ ဣဿာဒယော ဝိယ န ဒောသော ဒောသပတိရူပကော ကောစိ အတ္ထီတိ ဒောသမေဝ ဂဏှာတီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဌပေတွာ ဟိ ဣဿာဒယော အညစိတ္တသ္သ ဒုဿနာကာရော ဒောသဿေဝ ပဝတ္တိအာကာရောတိ။

ပတိရူပကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. အပရိနိပ္ဖန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁၇-၉၁၈. **အနိစ္စာဒိကော** **ဘာတေ**တိ အနိစ္စသင်္ခါရပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတာဒိကော ဘာတေ ဓမ္မော ပကတိ တေသ္ သာတိ အတ္ထော။ **ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္န** န္တိ “ဒုက္ခသစ္စံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ ကတာ, န ဒုက္ခတာမတ္တ”န္တိ အယမတ္ထော ဝိညာယတိ “န ကေဝလဉှိ ပဉ္စမသစ္စမေဝ ဒုက္ခ”န္တိ ဝစနေန။ တထာ သတိ ပရတာဒိနာ စက္ခာယတနာဒီနံ အညေသဥ္စ တံ သရိက္ခကာနံ ဓမ္မာနံ ပရိနိပ္ဖန္နတာ နာနုဇာနိတဗ္ဗာ သိယာ။ ကသ္မာ? တေသမ္ပိ ဟိ ဒုက္ခသစ္စေန သင်္ဂဟော, န ဣတရ သစ္စေဟိ။ ယဉှိ သမုဒယသစ္စတော နိဗ္ဗတ္တံ, တံ နိပ္ပရိယာယတော ဒုက္ခသစ္စံ , ဣတရံ သင်္ခါရဒုက္ခတာယ ဒုက္ခန္ တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **“န ကေဝလဉှိ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **န ဟိ အနုပာဒိန္နာနီ** တိ ဣမိနာ စက္ခာယတနာဒီ နံ သမုဒယသစ္စေန သင်္ဂဟာဘာဝမာဟ။ **လောကုတ္တရာနီ**တိ ဣမိနာ နိရောဓမဂ္ဂသစ္စေဟိ။ ယဒိ ဧဝမေတ္ထ ယုတ္တိ ဝတ္ တဗ္ဗာ, ကိမေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ? သဘာတေ ဟေသ ပရတာဒိတဒဿ, ယဒိဒံ ပုဗ္ဗေနာပရမသံသန္ဒနံ။ တထာ ဟိ သော ဝိ ညူဟိ ပဋိက္ခိတ္တော။ တထာ စေဝ တံ အမ္ဟေဟိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဘာဝိတံ။ **တေ**န္တိ “ရူပံ အပရိနိပ္ဖန္နံ, ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္န”န္တိ ယဒေတံ တယာ ဝုတ္တံ, ဧတံ နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ကသ္မာ? ရူပဿ စ ဒုက္ခတ္တာ။ ရူပဉှိ အနိစ္စ စံ ဒုက္ခာဝိဘ္ဘာနဥ္စ။ တေန ဝုတ္တံ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ။ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပဟအာနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ စ။

အပရိနိပ္ဖန္နကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တေဝီသတိမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကထာဝတ္ထုပကရဏ-အနုဋီကာ သမတ္တာ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ယမကပကရဏ-အနုဋ္ဌီကာ

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ

သင်္ခေပေနေတ တိ ဥဒ္ဒေသေနေ၀။ ယံ ''မာတိကာဌပန''န္တိ ၀ုတ္တံ။ **ဓမ္မေသူ** တိ ခန္ဓာဒိဓမ္မေသု ကုသလာဒိဓမ္မေသု စ။ အ၀ိပရီတတော ဂဟိတေသု ဓမ္မေသု မူလယမကာဒိ၀သေန ပ၀တ္တိယမာနာ ဒေသနာ ၀ေနေယျာနံ နာနပ္ပကာရကောသလ္လာ၀ဟာ ပရိညာကိစ္စသာဓနီ စ ဟောတိ, န ၀ိပရီတတောတိ အာဟ **''၀ိပရီတဂ္ဂဟဏံ။ပေ။ အာရဒ္ဓ''** န္တိ။ ဧတေန ကထာ၀တ္ထုပ္ပကရဏဒေသနာနန္တရံ ယမကပကရဏဒေသနာယ ကာရဏမာဟ။ တတ္ထ **၀ိပရီတဂ္ဂဟဏ** န္တိ ပုဂ္ဂလပရိဂ္ဂဟဏာဒိမိစ္ဆာဂါဟံ။ **ဓမ္မပုဂ္ဂလောကာသာဒိနိဿယာန** န္တိ ''ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ, သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ''တိအာဒိနာ (ယမ. ၁.မူလယမက.၁) ဓမ္မေ, ''ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ၀ေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိအာဒိနာ (ယမ. ၁.ခန္ဓယမက.၅၀) ပုဂ္ဂလံ ''ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တတ္ထ ၀ေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိအာဒိနာ (ယမ. ၁.ခန္ဓယမက.၅၁) ဩကာသံ နိဿာယ အာရဒ္ဓ ပ၀တ္တာနံ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပုဂ္ဂလောကာသဥပ္ပာဒနိရောဓတဒုဘယပရိညာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သန္နိဋ္ဌာနသံသယာန** န္တိ ဟင်္ဒိဂတိပဋ္ဌိ၀စနသရူပဒဿနပဋိက္ခိပနပဋိသေဓနေနယေဟိ ယထာပုစ္ဆိတဿ အတ္ထဿ နိစ္ဆယကရဏံ သန္နိဋ္ဌာနံ, တဒဘာ၀တော သံသယနံ သံသယော။ တေသံ သန္နိဋ္ဌာနသံသယာနံ။

ကာမဥ္စေတ္ထ ဓမ္မပဋိဂ္ဂဟကာနံ သံသယပုဗ္ဗကံ သန္နိဋ္ဌာနန္တိ ပဌမံ သံသယော ၀တ္တဗ္ဗော, ဒေသေန္တဿ ပန ဘဂ၀တော သန္နိဋ္ဌာနပုဗ္ဗကော သံသယောတိ ဒဿနတ္ထံ အယံ ပအာနုက္ကမော ကတော။ သဗ္ဗညုဟိ ပရိညေယျံ ဟတ္ထာမလကံ ၀ိယ ပစ္စက္ခံ ကတ္ဟာ ဌိတဿ ဓမ္မသာမိနော န ကတ္ထစိ သံသယော, ၀ိဿဇ္ဇေတုကာမတာယ ပန ၀ိနေယျဇ္ဈာသယဂတံ သံသယံ ဒဿေန္တော သံသယိတ၀သေန ပုစ္ဆံ ကရောတီတိ ဧ၀ံ ၀ိဿဇ္ဇနပုစ္ဆန၀သေန န သန္နိဋ္ဌာနသံသယာ လဗ္ဘန္တီတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော, နိစ္ဆိတသံသယဓမ္မ၀သေန၀ ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနသံသယာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** ''ကုသလေသု ကုသလာ နု ခော, န နု ခော ကုသလာတိ သန္ဒေဟာဘာ၀တော''တိအာဒိ။ တေနေ၀ စ ''သန္နိဋ္ဌာနသံသယာန''န္တိ, ''သန္နိဋ္ဌာနသံသယ၀သေနာ''တိ စ ပဌမံ သန္နိဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏံ ကတံ။

တန္တိ ယမကပကရဏံ။ တဿ ယေ သမယာဒယော ၀တ္တဗ္ဗာ, တေ ကထာ၀တ္ထုပ္ပကရဏဒေသနာနန္တရော ဒေသနာသမယော, တာ၀တိံသဘ၀နမေ၀ ဒေသနာဒေသော, ကုသလာကုသလမူလာဒိယမကာကာရေန ဒေသနာတိ ၀ိဘာဂတော ''သင်္ခေပေနေတ''တိအာဒိကထာဟိ ၀ိဘာ၀ိတာ နိမိတ္တေန သဒ္ဓိံ သံ၀ဏ္ဏနပဋိညာ စာတိ က္လမတ္ထံ ဒဿေန္တော **''သမယဒေသဒေသနာ၀သေနာ''**တိအာဒိမာဟ။ နိမိတ္တဥ္စေတ္ထ က္လဓ သံ၀ဏ္ဏနာယ, ယဒိဒံ ကမာနုပ္ပတ္တိ အာဂတဘာရတဟိတာ စ ပဏ္ဍိတာနံ ပဏ္ဍိတကိစ္စဘာ၀တော။ တတ္ထ အနုပ္ပတ္တံ ဒဿေတုတတိ သမ္ဗန္ဓော။

တတ္ထာ တိ တသ္မိံ သမယာဒိဒဿနေ။ ယမနံ ဥပရမနန္တိ ယမော မရဏန္တိ အာဟ **''ဇာတိယာ သတိ မရဏံ ဟောတီတိ။ပေ။ ၀ိသယော''**တိ။ တတ္ထ ယထာ ''ဇာတိယာ သတိ မရဏံ ဟောတီ''တိ ဇာတိ ယမဿ ၀ိသယော, ဧ၀ံ ''ဥပာဒာနက္ခန္ဓေသု သန္တေသု မရဏံ ဟောတီ''တိ ဥပာဒာနက္ခန္ဓာ ယမဿ ၀ိသယောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေ ဟိ မရဏဓမ္မိနောတိ။ အနုပ္ပတ္တမရဏံယေ၀ ကိဗ္ဗိသကာရိနံ ပုဂ္ဂလံ ယမပုရိသာ ၀ိ၀ိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကရောန္တိ, န အပ္ပတ္တမရဏန္တိ မရဏံ ယမဿ ၀ိသယော ၀ုတ္တော။ **အာဏာပ၀တ္တိဋ္ဌာန** န္တိ က္လဒံ ၀ိသယ-သဒ္ဒဿ အတ္ထ၀စနံ။ **ဒေသံ တ**တိ ကာမာဒိဓာတုတ္တယဒေသံ သန္ဓာယာဟ။ ဓာတုတ္တယိဿရော ဟိ မစ္စုရာဇာ။ ပဉ္စာနန္တရိယာနိ အညသတ္ထာရုဒ္ဒေသော စ, တေန တ သဒ္ဓိံ ပဥ္စ ၀ေရာနိ **ဆ အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ။ အာ၀တ္တာ** တိ ပဒက္ခိဏာ၀တ္တာ။ **တနုရုဟာ**တိ လောမာ။

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. မူလယမကံ

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁. ယမကသမူဟဿာတိ မူလယမကာဒိကဿ ယမကသမူဟဿ။ မူလယမကာဒယော ဟိ ပကရဏာပေက္ခာယ အဝယဝဘူတာပိ နိစ္စာဝယဝါပေက္ခာယ ယမကသမူဟောတိ ဝုတ္တော။ တေနာဟ **“တံသမူဟဿ စ သကလဿ ပကရဏဿာ”**တိ။

ကုသလာကုသလမူလဝိသေသာနန္တိ ဒုတိယပုစ္ဆာယ ဝုတ္တာနံ သံသယပဒသင်္ဂဟိတာနံ ကုသလသဒ္ဒါနံ, တထာ ပဌမပုစ္ဆာယ ဝုတ္တာနံ ကုသလမူလသဒ္ဒါနံ ဝိသေသာနံ အတ္ထယမကဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာတိ ယောဇနာ။ ယထာ ဟိ ပဌမပုစ္ဆာယ ဝိသေသဝန္တဘာဝေန ဝုတ္တာယေဝ ကုသလဓမ္မာ ဒုတိယပုစ္ဆာယံ ဝိသေသဘာဝေန ဝုတ္တာ, ဧဝံ ပဌမပုစ္ဆာယံ ဝိသေသဘာဝေန ဝုတ္တာယေဝ ကုသလမူလဓမ္မာ ဒုတိယပုစ္ဆာယံ ဝိသေသဝန္တဘာဝေန ဝုတ္တာ။ ဝတ္တုဝစနိစ္ဆာဝသေန ဟိ ဓမ္မာနံ ဝိသေသဝိသေသဝန္တတာဝိဘာဂ ဟောန္တီတိ။ **ကုသလမူလကုသလဝိသေသေဟိ** သံသယိတပဒသင်္ဂဟိတေဟိ ကုသလကုသလမူလာနံ ဝိသေသဝန္တာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ဧတ္ထ စ ဝိသေသဝန္တာပေက္ခဝိသေသဝသေန ပဌမော အတ္ထဝိကပ္ပော ဝုတ္တော, ဒုတိယော ပန ဝိသေသာပေက္ခဝိသေသဝန္တဝသေနာတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ တေနာဟ **“ဉာတုံ ဣစ္ဆိတာနံ ဟီ”**တိအာဒိ။

တတ္ထ **ဉာတုံ ဣစ္ဆိတာန**န္တိ ပုစ္ဆာယ ဝိသယဘူတာနန္တိ အတ္ထော။ **ဝိသေသာန**န္တိ ကုသလကုသလမူလဝိသေသာနံ။ **ဝိသေသဝန္တာပေက္ခာန**န္တိ ကုသလမူလကုသလသဒ္ဒါတေဟိ ဝိသေသဝန္တေဟိ သာပေက္ခာနံ။ **ဝိသေသဝတ**န္တိ ကုသလမူလကုသလာနံ။ **ဝိသေသာပေက္ခာန**န္တိ ကုသလကုသလမူလဝိသေသေဟိ သာပေက္ခာနံ။ **ဧတ္ထာ**တိ ဧတသ္မိံ မူလယမကေ။ **ပဓာနဘာဝေ**တိ ပဌမဝိကပ္ပေ တာဝ သံသယိတပဓာနတ္တာ ပုစ္ဆာယ ဝိသေသာနံ ပဓာနဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေ ဟိ သံသယိတာနံ ဝိသေသဝန္တောတိ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ဝိသေသာ နာမ ဝိသေသဝန္တာဓီနာတိ ဝိသေသဝန္တာနံ တတ္ထ ပဓာနဘာဝေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒွိန္နံ ပန ဧကဇ္ဈံ ပဓာနဘာဝေ န ယုဇ္ဇတိ။ သတိ ဟိ အပ္ပဓာနေ ပဓာနံ နာမ သိယာ။ တေနာဟ **“ဧကေကာယ ပုစ္ဆာယ ဧကေကော ဧဝ အတ္ထော သင်္ဂဟိတော ဟောတီ”**တိ။ ဧဝဉ္စေတံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ, အညထာ ဝိနိစ္ဆိတဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေဟိ ဣမေ ပဓာနဘာဝေ န ယုဇ္ဇတေတတိ။ **န ဓမ္မဝါစကော**တိ န သဘာဝဓမ္မဝါစကော။ သဘာဝဓမ္မောပိ ဟိ အတ္ထောတိ ဝုစ္စတိ ‘‘ဂမ္ဘီရပညံ နိပုဏတ္ထဒဿိ’’န္တိအာဒီသု (သု. နိ. ၁၇၈)။ ‘‘ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ’’တိအာဒီသု (ဝိဘ. ၇၂၀) အတ္ထ-သဒ္ဒဿ ဟေတုဖလဝါစကတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ‘‘အတ္ထာဘိသမယာ’’တိအာဒီသု (သံ. နိ. ၁.၁၂၉) အာဂတာ ဟိတာဒိဝါစကတာ သင်္ဂယှတိ။ **တေနေဝါ**တိ ဟိတာဒိအတ္ထဝါစကတ္တာ ဧဝ။

တီဏိပိ ပဒါနီတိ ဧတ္ထ **ပိ**-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော, သမုစ္စယော စ တုလျယောဂေ သိယာ။ ကိံ နာမ-ပဒေန အနဝသေသတော ကုသလာဒီနံ သင်္ဂဟောတိ အာသင်္ကာယ တဒါသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထမာဟ **“တီဏိပိ။ပေ။ သင်္ဂါဟကတ္တာ”**တိ။ တတ္ထ **သင်္ဂါဟကတ္တမတ္တ**န္တိ **မတ္တ**-သဒ္ဒေါ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထောတိ။ တေန နိဝတ္တိတံ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ **“န နိရဝသေသသင်္ဂါဟကတ္တ”**န္တိ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ရူပံ နာမ-ပဒေန သင်္ဂယှတိ။ ကုသလာဒိယေဝ နာမန္တိ နိယမော ဒဋ္ဌဗ္ဗော, န နာမံယေဝ ကုသလာဒီတိ ဣမမေဝ စ နိယမံ သန္ဓာယာဟ **“ကုသလာဒီနံ သင်္ဂါဟကတ္တမတ္တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”**န္တိ။ ယဒိပိ နာမ-ပဒံ န နိရဝသေသကုသလာဒိသင်္ဂါဟကံ, ကုသလာဒိသင်္ဂါဟကံ ပန ဟောတိ, တဒတ္ထမေဝ စ တံ ဂဟိတန္တိ နာမဿ ကုသလတ္တိကပရိယာပန္နတာ ဝုတ္တာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“ကုသလာဒိ။ပေ။ ဝုတ္တ”**န္တိ။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၅၂. ဒုတိယယမကေတိ ဧကမူလယမကေ။ **ဧဝမိဓာပီ**တိ ယထာ ဧကမူလယမကေ ‘‘ယေ ကေစိ ကုသလာ’’တိ ဣစ္စေဝ ပုစ္ဆာ အာရဒ္ဓါ, ဧဝံ ဣဓာပိ အညမညမူလယမကေပိ ‘‘ယေ ကေစိ ကုသလာ’’တိ ဣစ္စေဝ ပုစ္ဆာ အာရဘိတဗ္ဗာ သိယာ။ ကသ္မာ? **ပုရိမယမက။ပေ။ အပ္ပဝတ္တတ္တာ**တိ။ ဣဒဉ္စ ဒုတိယယမကဿ တထာ အပ္ပဝတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ, တတိယယမကံ ပန တထေဝ ပဝတ္တံ။ **ကေစီ**တိ ပဒကာရာ။ တေ ဟိ ယထာ ပဌမဒုတိယယမကေသု ပုရိမပုစ္ဆာ ဧဝ ပရိဝတ္တနဝသေန

ပစ္ဆိမပုစ္ဆာ ကတာတိ ပစ္ဆိမပုစ္ဆာယ ပုရိမပုစ္ဆာ သမာနာ ဌပေတ္ဝာ ပဋိလောမဘာဝံ, န တထာ အညမညယမကေ။ တတ္ထ ဟိ ဒွေပိ ပုစ္ဆာ အညမညဝိသဒိသာ။ ယဒိ တတ္ထာပိ ဒုတိယာပိ ပုစ္ဆာဟိ သဒိသာဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ , ''ယေ ကေစိ ကုသလာ''တိ ပဌမပုစ္ဆာ အာရဘိတဗ္ဗာ, ပစ္ဆိမပုစ္ဆာ တ ''သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ဧကမူလာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ။ ဧဝံ ပန အဝတ္ဝာ တ ပဌမဒုတိယယမကေသု ဝိယ ပုရိမပစ္ဆိမပုစ္ဆာ သဒိသာ အကတွာ တတိယယမကေ တာသံ ဝိသဒိသတာ ''ယေ ကေစိ ကုသလာ''တိ အနာရဒ္ဓတ္တာ, တသ္မာ ပဋိလောမပုစ္ဆာနုရူပာယ အနုလောမပုစ္ဆာယ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ''ယေ ကေစိ ကုသလာတိ အပုစ္ဆိတွာ''တိ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။

အတ္ထဝသေနာ တိ သမ္ဘဝန္တာနံ နိစ္ဆိတသံသယိတာနံ အတ္ထာနံ ဝသေန။ **တဒနုရူပာယာ**တိ တသ္သာ ပုရိမပုစ္ဆာယ အတ္ထတော ဗ္ယဥ္ဇနတော စ အနုစ္ဆဝိကာယ။ ပုရိမဥ္ဟိ အပေက္ခိတွာ ပစ္ဆိမာယ ဘဝိတဗ္ဗံ။ **တေနာ**တိ တသ္မာ။ ယသ္မာ အနုလောမေ သံသယစ္ဆေဒေ ဇာတေပိ ပဋိလောမေ သံသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ယဒိ န ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ, ပဋိလောမပုစ္ဆာယ ပယောဇနမေဝ န သိယာ, တသ္မာ န ပစ္ဆိမပုစ္ဆာနုရူပာ ပုရိမပုစ္ဆာ, အထ ခော ဝုတ္တနယေန ပုရိမပုစ္ဆာနုရူပာ ပစ္ဆိမပုစ္ဆာ, တာယ စ အနုရူပတာယ အတ္ထာဒိဝသေန ဒွိန္နံ ပဒာနံ သမ္ဗန္ဓတ္တာ အတ္ထာဒိယမကတာ ဝုတ္တာ။ ဒေသနာက္ကမတော စေတ္ထ အနုလောမပဋိလောမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ''ကုသလာ ကုသလမူလာ''တိ ဝတွာ ''ကုသလမူလာ ကုသလာ''တိ စ ဝုတ္တတ္တာ။ သေသယမကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝိသေသဝန္တဝိသေသ, ဝိသေသဝိသေသဝန္တဂ္ဂဟဏတော တက္ကမေ အနုလောမပဋိလောမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဌမပုစ္ဆာယဥ္ဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိသေသဝန္တော, တေ နိစ္ဆယာဓိဋ္ဌာနေ ကတွာ တ ဒဿေန္တော ''ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ''တိ ဝတွာ တေသု ယသ္မိံ ဝိသေသော သံသယာဓိဋ္ဌာနော, တံဒဿနတ္ထံ ''သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ''တိ ပုစ္ဆာ ကတာ။ ဒုတိယပုစ္ဆာယံ ပန တပ္ပဋိလောမတော ယေန ဝိသေသေန တေ ဝိသေသဝန္တော, တံ ဝိသေသံ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဒဿေန္တော ''ယေ တ ပန ကုသလမူလာ''တိ ဝတွာ တေ ဝိသေသဝန္တေ သံသယာဓိဋ္ဌာနဘူတေ ဒဿေတုံ ''သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ''တိ ပုစ္ဆာ ကတာ။ အနိယတဝတ္ထုကာ ဟိ သန္နိဋ္ဌာနသံသယာ အနေကဓာ္ဗာသယတ္တာ သတ္တာနံ။

ဣမိနာပိ ဗ္ယဥ္ဇနေနာ တိ ''ယေ ကေစိ ကုသလမူလေန ဧကမူလာ''တိ ဣမိနာပိ တဂ္ဂေန။ **ဧဝံ န သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ** ယေနာဓိပ္ပာယေန ဝုတ္တံ, တမေတဓိပ္ပာယံ ဝိဝရတိ **''န ဟိ''**တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **တေနေဝါ**တိ ကုသလဗ္ယဥ္ဇနတ္ထသ္သ ကုသလမူလေန ဧကမူလဗ္ယဥ္ဇနတ္ထသ္သ ဘိန္နတ္တာ ဧဝ။ **ဝိသ္သဇ္ဇန** န္တိ ဝိဘဇနံ ။ **ဣတရထာ**တိ ကုသလမူလေန ဧကမူလဗ္ယဥ္ဇနေန ပုစ္ဆာယ ကတာယ။ **တာနိ ဝစနာနီ**တိ ကုသလဝစနံ ကုသလမူလေန ဧကမူလဝစနဥ္စ။ ကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဝသေန စသ္သ အဗ္ယာကတဒီပနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **တတ္ထာ** တိ ''ဣမိနာပိ ဗ္ယဥ္ဇနေန တဒ္ဒေဝတ္ထာသ သမ္ဘဝတော''တိ တေသု ဝစနေ။ **ယေ ကေစိ ကုသလာ။ပေ။ သမ္ဘဝတော** တိ ဧတေန ကုသလာနံ ကုသလမူလေန ဧကမူလတာယ ဗ္ယဘိစာရာဘာဝံ ဒဿေတိ။ တေနေတဟ **''န ဟိ။ပေ။ သန္တိ''** တိ။ **ဝုတ္တဗ္ယဥ္ဇနတ္ထဿေဝ သမ္ဘဝတော**တိ ဟိ ဣမိနာ အဝုတ္တဗ္ယဥ္ဇနတ္ထသ္သ သမ္ဘဝတာဘာဝဝစနေန သတ္ထယမဓိပ္ပာယမတ္တော ဝိဘာဝိတော။ ယထာ ဟိ ကုသလမူလေန ဧကမူလဗ္ယဥ္ဇနတ္ထော ကုသလဗ္ယဥ္ဇနတ္ထံ ဗ္ယဘိစရတိ, န ဧဝံ တံ ကုသလဗ္ယဥ္ဇနတ္ထော။ ကထံ ကတွာ စောဒနာ, ကထဥ္စ ကတွာ ပရိဟာရော? ကုသလမူလေန ဧကမူလာ ကုသလာ တေတိ စောဒနာ ကတာ, ကုသလမူလေန ဧကမူလာ ဧဝ ကုသလာတိ ပန ပရိဟာရော ပဝတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဒုတိယယမကေ ဝိယ အပုစ္ဆိတွာ**တိ ''ယေ ကေစိ ကုသလာ''တိ အပုစ္ဆိတွာ။ **ကုသလမူလေဟီ**တိ ကုသလေဟိ မူလေဟိ။ **တေတိ** ကုသလမူလေန ဧကမူလာ။

ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ တိ တတ္ထ **ဣတိ**-သဒ္ဒော အာဒိအတ္ထော ပကာရတ္ထော ဝာ။ တေန ''ကုသလမူလာနိ ဧကမူလာနိ စေဝ အညမညမူလာနိ စာ''တိအာဒိဟဋ္ဌိသေသံ ဒဿေတိ။ ယံ သန္ဓာယ **''ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနံ ကာတဗ္ဗံ ဘဝေယ္ယာ''**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဟေဋ္ဌာ** တိ အနုလောမပုစ္ဆာဝိသ္သဇ္ဇနေ။ **ဝုတ္တနယေနာ** တိ ''မူလာနိ ယာနိ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။ **တမ္ပီ** တိ ''ကုသလမူလေနာ''တိအာဒိ အဋ္ဌကထာဝစနမ္ပိ။ **တထာ**တိ တေန ပကာရေန, အနုလောမပုစ္ဆာယံ ဝိယ ဝိသ္သဇ္ဇနံ ကာတဗ္ဗံ ဘဝေယ္ယာတိ ဣမိနာ ပကာရေနာတိ အတ္ထော။ ယေန ကာရဏေန ''န သက္ကာ ဝတ္တုံ''န္တိ ဝုတ္တံ, တံ ကာရဏံ ဒဿေတုံ **''ယေ တ ပနာ''**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **''အာမန္တာ''ဣစ္စေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ** ''သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ''တိ ပုစ္ဆာယံ ဝိယ ''သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ဧကမူလာ''တိ ပုစ္ဆိတေပိ ပဋိဝစနဝိသ္သဇ္ဇနမေဝ လဗ္ဘတိ, န အနုလောမပုစ္ဆာယံ ဝိယ သရူပဒဿနဝိသ္သဇ္ဇနံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတဗ္ဗသ္သ အဘာဝတော။ ယေ ဟိ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ဧကမူလာ, န တေ ဓမ္မာ ကုသလ

မူလေန အညမညမူလာ၀။ ယေ ပန ကုသလမူလေန အညမညမူလာ, တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာ၀။ တေနာဟ **“န ဟိ။ပေ.။ ဝိဘာဂေ ကာတဗ္ဗော ဘဝေယျာ”**တိ။

တတ္ထ **ယေနာ**တိ ယေန အညမညမူလေသု ကေမူလဿ အဘာဝေန။ **ယတ္ထာ**တိ ယသ္မိံ ဉာဏာသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပာဒေ။ အညမညမူလကတ္တာ ကေမူလကတ္တာ စာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဒွိန္နံ ဒွိန္နဉ္ဟိ ကေကေန အညမညမူလကတ္တေ ဝုတ္တေ တေသံ ကေကေန ကေမူလကတ္တမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ သမာနတ္တော ကေသဒ္ဒေတိ ကတ္တတ။ တေနေတဟ **“ယတ္ထ ပန။ပေ.။ န ကေမူလာနီ”** တိ။ တယိဒံ မိစ္ဆာ, ဒွီသုပိ ကေကေန ဣတရဿ ကေမူလကတ္တံ သမ္ဘ၀တိ တေတိ။ တေနာဟ **“တေဿ ဂဟဏဿ နိတရဏတ္ထ”** န္တိအာဒိ။ “ယေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန အညမညမူလာ, တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာ”တိ ဣမမတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တေန ဣဓ “အာမန္တာ”တိ ပဒေန ယတ္ထ ဒွေ၀ မူလာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တတ္ထ ကေကေန ဣတရဿ ကေမူလကတ္တံ ပကာသိတမေဝတိ အာဟ **“အာမန္တာတိ ဣမိနာ၀ ဝိသ္သဇ္ဇနေန တံဂဟဏနိတရဏတော”**တိ ။ **နိဋ္ဌိတတ္တာ** တိ တွေ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ တိဏ္ဏန္နံ တာ၀ မူလာနံ နိဋ္ဌိတံ ဟောတု အညမညေကမူလကတ္တံ, ဒွိန္နံ ပန ကထန္တိ အာဟ **“အညမညမူလာနံ ဟိ”**တိအာဒိ။ **သမာနမူလတာ တေ**တိ အ၀ဓာရဏေန နိ၀တ္တိတတ္ထံ ဒဿေတုံ **“န အညမညသမာနမူလတာ”**တိ ဝုတ္တံ။ တေန အညမညမူလာနံ သမာနမူလတာမတ္တ၀စနိစ္ဆာယ ကေမူလဂ္ဂဟဏံ, န တေသံ အညမညပစ္စယတာဝိသိဋ္ဌသမာနမူလတာဒဿနတ္ထန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ။ **ဒွိန္နံ မူလာန** န္တိ ဒွိန္နံ ကေမူလာနံ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ။ ယထာ တေသံ သမာနမူလတာ, တံ ဒဿေတုံ **“တေသု ဟိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တံမူလေဟိ အညေဟီ**တိ ဣတရမူလေဟိ မူလဒွ၀ယတော အညေဟိ သဟဇာတဓမ္မေဟိ။

ဣဓာပိ ယေန အဓိပ္ပာယေန ပဋိလောမေ “ကုသလာ”ဣစ္စေ၀ ပုစ္ဆာ ကတာ, န “ကုသလမူလေန ကေမူလာ”တိ, တံ ဒဿေတုံ **“အညမညမူလတ္တေ ပန။ပေ.။ ကတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”** န္တိ အာဟ။ န ဟိ ကုသလမူလေန အညမညမူလေသု ကိဉ္စိ ကေမူလံ န ဟောတီတိ ဝုတ္တောတယမတ္ထော။ **မူလယုတ္တတမေ၀ ဝဒတိ,** န မူလေဟိ အယုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ အညထာ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိရုဇ္ဈေယျ။ **တေနေတ**တိ မူလယုတ္တတာယ ဧ၀ ဝုစ္စမာနတ္တာ။ **ဥဘယတ္ထာပီ** တိ အညမညမူလာ ကေမူလာတိ ဒွီသုပိ ပဒေသု။ **“ကုသလမူလေနာ”တိ ဝုတ္တံ,** ကုသလမူလေန သမ္ပယုတ္တေနာတိ ဟိ အတ္ထော။ ယဒိ ဥဘယမ္ပိ ၀စနံ မူလယုတ္တတမေ၀ ဝဒတိ, အထ ကသ္မာ အနုလောမပုစ္ဆာယမေ၀ ကေမူလဂ္ဂဟဏံ ကတံ, န ပဋိလောမပုစ္ဆာယန္တိ ဥဘယတ္ထာပိ တံ ဂဟေတဗ္ဗံ န တ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧဝဉ္ဟိ မူလေကမူလယမကဒေသနာဟိ အယံ အညမညယမကဒေသနာ သမာနရသာ သိယာတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တတ အာဟ **“တတ္ထာ”** တိအာဒိ။

တတ္ထ **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ အညမညယမကေ။ ယဒိပိ ကေမူလာ အညမညမူလာတိ ဣဒံ ပဒဒွ၀ယံ ဝုတ္တနယေန မူလယုတ္တတမေ၀ ဝဒတိ, တထာပိ သာမညဝိသေသလက္ခဏေ အတ္ထေ၀ ဘေဒေတိ ဒဿေတုံ **“မူလယောဂသာမညေ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမူလကာနံ သမာနမူလတာ ကေမူလတ္တန္တိ ကေမူလ၀စနံ တေသု အဝိသေသသတော မူလသဗ္ဗဘာ၀မတ္တံ ဝဒတိ, န အညမညမူလသဒ္ဒေ ဝိယ မူလေသု လဗ္ဘမာနံ ဝိသေသံ, န စ သာမညေ နိစ္စယော ဝိသေသေ သံသယံ ဝိဓမတီတိ ဣမမတ္ထမာဟ **“မူလယောဂသာမညေ။ပေ.။ ပဝတ္တာ”** တိ ဣမိနာ။ ဝိသေသေ ပန နိစ္ဆယော သာမညေ သံသယံ ဝိဓမန္တော ဧ၀ ပဝတ္တတီတိ အာဟ **“မူလယောဂဝိသေသေ ပန။ပေ.။ နိဋ္ဌိတမေ၀ ဟောတီ”** တိ။ **တသ္မာ**တိ ဝုတ္တဿေ၀ တဿ ဟေတုဘာဝေန ပရာမသနံ, ဝိသေသနိစ္ဆယေနေ၀ အဝိနာဘာဝတော, သာမညဿ နိစ္ဆိတတ္တာ တတ္ထ တ သံသယာဘာ၀တောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **“ကေမူလာတိ ပုစ္ဆံ အကတ္တတ”** တိ။ **ကုသလဘာ၀ဒီပကံ န ဟောတီ**တိ ကုသလဘာ၀ဿေ၀ ဒီပကံ န ဟောတိ တဒညဇာတိကဿပိ ဒီပနတော။ တေနာဟ **“ကုသလဘာဝေ သံသယသဗ္ဘာဝ”**တိ။ **အညမညမူလ၀စနန္တိ** ကေ၀လံ အညမညမူလ၀စနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **ကုသလာဓိကာရဿ အနု၀တ္တမာနတ္တာ**တိ ဣမိနာ “သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ”တိ ကုသလဂ္ဂဟဏေ ကာရဏမာဟ။ ကေမူလဂ္ဂဟဏေ ဟိ ပယောဇနာဘာဝေ ဒဿိတော, ကုသလဿ ဝသေန စာယံ ဒေသနာတိ။

၅၃-၆၁. မူလနယေ ဝုတ္တေ ဧ၀ အတ္ထေ တိ မူလနယေ ဝုတ္တေ ဧ၀ ကုသလာဒိဓမ္မေ။ ကုသလာဒယော ဟိ သဘာ၀ဓမ္မာ ဣဓ ဟဋ္ဌိအတ္ထတာယ အတ္ထောတိ ဝုတ္တော။ ကုသလမူလဘာဝေန, မူလဿ ဝိသေသနေန, မူလယောဂဒီပနေန စ ပကာသေတုံ။ ကုသလမူလဘူတာ မူလာ ကုသလမူလမူလာတိ သမာသယောဇနာ။ မူလဝစနဉ္ဟိ နိဝတ္တေတဗ္ဗဂဟေတဗ္ဗသာဓာရဏံ။ အကုသလာဗျာကတာပိ မူလဓမ္မာ အတ္ထီတိ ကုသလမူလဘာဝေန မူလဓမ္မာ ဝိသေသိတာ။ မူလဂ္ဂ

ဟာဏေန စ မူလဝန္တာနံ မူလယောဂေ ဒီပိတော ဟောတိ။ သမာနေန မူလေန, မူလဿ ဝိသေသနေန, မူလယောဂဒီပနေန
စ ပကာသေတုံ ‘‘ဧကမူလမူလာ’’တိ, အညမညဿ မူလေန မူလဘာဝေန, မူလဿ ဝိသေသနေန, မူလယောဂဒီပနေန စ
ပကာသေတုံ ‘‘အညမညမူလမူလာ’’တိ မူလမူလနယော ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ ဒေသနာ ယမကေသု ယထာဝုတ္တ
ဝိသေသနမေဝေတ္ထ ပရိယာယန္တရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မူလယောဂံ ဒီပေတုန္တိ မူလယောဂမေဝ ပဓာနံ သာတိသယဉ္စ ကတွာ ဒီပေတုန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ယထာ ဟိ ကု
သလာနိ မူလာနိ ဧတေသန္တိ ကုသလမူလကာနီတိ ဗာဟိရတ္ထသမာသေ မူလယောဂေ ပဓာနဘာဝေန ဝုတ္တော ဟောတိ,
န ဧဝံ ‘‘ကုသလသဒ္ဒါတာ မူလာ ကုသလမူလာ’’တိ ကေဝလံ, ‘‘ကုသလမူလမူလာ’’တိ သဝိသေသနံ တ ဝုတ္တေ ဥတ္တရပဒ
တ္ထပ္ပဓာနသမာသေ။ တေနာဟ **‘‘အညပဒတ္ထ။ပေ။ ဒီပေတု’’** န္တိ။ **ဝုတ္တပ္ပကာရေဟတ** တိ ‘‘ကုသလမူလဘာဝေန မူ
လဿ ဝိသေသနေနာ’’တိအာဒိနာ မူလမူလနယေ စ, ‘‘အညပဒတ္ထသမာသန္တေန က-ကာရေနာ’’တိအာဒိနာ မူလကန
ယေ စ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဧဝ။ **ဝစနပရိယာယော** မူလမူလကနယေ ဧကဇ္ဈံ ကတွာ ယောဇေတဗ္ဗော။

၇၄-၈၅. န ဧကမူလဘာဝံ လဘမာနေဟီတိ အဗျာကတမူလေန န ဧကမူလကံ တထာဝတ္တဗ္ဗတံ လဘမာနေဟိ အ
ဋ္ဌာရသအဟေတုကစိတ္တုပ္ပာဒအဟေတုကသမုဋ္ဌာနရူပနိဗ္ဗာနေဟိ ကေတော အလဗ္ဘမာနတ္တာ။ ယထာ ဟိ ယထာဝု
တ္တစိတ္တုပ္ပာဒဒယော ဟေတုပစ္စယဝိရဟိတာ အဟေတုကတေဟာရံ လဘန္တိ, န ဧဝံ သဟေတုကသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ တေ
နာဟ **‘‘အဟေတုကတေဟာရရဟိတံ ကတွာ’’**တိ။ ဧတ္ထ စ ‘‘သဗ္ဗံ ရူပံ န ဟေတုကမေဝ, အဟေတုကမေဝ’’တိ ဝုတ္
တတ္တာ ကိဉ္စာပိ သဟေတုကသမုဋ္ဌာနမ္ပိ ရူပံ အဟေတုကံ, ‘‘အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ
ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော, ဝိပါကာဗျာကတာ ကိရိယာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာ
နာနဉ္စ ရူပာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော’’တိ (ပဋ္ဌာ. ၁.၁.၄၀၃) ပန ဝစနတော ဟေတုပစ္စယယောဂေန သဟေတုကသမု
ဋ္ဌာနဿ ရူပဿ အဟေတုကတေဟာရာဘာဝေ ဝုတ္တော။ ကေစိ ပန **‘‘အဗ္ဗောဟာရိကံ ကတွာ** တိ သဟေတုက
တေဟာရေန အဗ္ဗောဟာရိကံ ကတွာတိ အတ္ထံ ဝတွာ အညထာ ‘အဟေတုကံ အဗျာကတံ အဗျာကတမူလေန
ဧကမူလ’န္တိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ’’န္တိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဝုတ္တမေဝ အဟေတုကတေဟာရာဘာဝေန
သဟေတုကတာပရိယာယဿ အတ္ထသိဒ္ဓတ္တာ။ အပိစ ဟေတုပစ္စယသဗ္ဘာဝတော တဿ သဟေတုကတာပရိယာ
ယော လဗ္ဘတေဝ။ တေနာဟ **‘‘န တ သဟေတုကဒုကေ ဝိယ။ပေ။ အဗ္ဗောဟာရိကံ ကတ’’** န္တိ။ ဧတ္ထ **ဧတ္ထော** တိ ဧ
တသ္မိံ ဧကမူလကဒုကေ။ **ဟေတုပစ္စယယောကယောဂဝသေနာ**တိ ဟေတုပစ္စယေန ယောကယောဂဝသေန, ဟေတုပစ္စ
ယဿ သဗ္ဘာတသဗ္ဘာဝဝသေနာတိ အတ္ထော။ **သဟေတုကတေဟာရမေဝ လဘတိ** ပစ္စယဘူတဟေတုသဗ္ဘာဝ
တော။

အပရေ ပန ဘဏန္တိ ‘‘သဟေတုကစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ အဟေတုကံ အဗျာကတန္တိ ကြမိနာ ဝစနေန သင်္ဂဟံ ဂ
စ္ဆန္တမ္ပိ သမူလကတ္တာ ‘အဗျာကတမူလေန န ဧကမူလ’န္တိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ, သတိပိ သမူလကတ္တေ နိပ္ပရိယာ
ယေန သဟေတုကံ န ဟောတီတိ ‘အဗျာကတမူလေန ဧကမူလ’န္တိ စ န သက္ကာ ဝတ္တုံ, တသ္မာ ‘အဟေတုကံ အဗ္
ယာကတံ အဗျာကတမူလေန န ဧကမူလံ, သဟေတုကံ အဗျာကတံ အဗျာကတမူလေန ဧကမူလ’န္တိ ဒွိဓာပိ ပဒေသု
အနဝရောဓတော အဗ္ဗောဟာရိကံ ကတွာတိ ဝုတ္တ’’န္တိ, တံ တေသံ မတိမတ္တံ ‘‘သဟေတုကအဗျာကတသမုဋ္ဌာနံ
ရူပံ အဗျာကတမူလေန ဧကမူလံ ဟောတီ’’တိ **အဋ္ဌကထာယံ** တဿ ဧကမူလဘာဝဿ နိစ္ဆိတတ္တာ, တသ္မာ ဝုတ္
တနယေနေဝ စေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၈၆-၉၇. ကုသလာကုသလာဗျာကတရာသိတော နမနနာမနသဒ္ဒါတေန ဝိသေသေန အရူပဓမ္မာနံ ဂဟဏံ နိဒ္ဒါရ
ဏံ နာမ ဟောတီတိ အာဟ **‘‘နာမာနံ နိဒ္ဒါရိတတ္တာ’’** တိ။ တေန တေသံ အဓိကဘာဝမာဟ ဝိညာယမာနမေဝ ပကရဏေန
အပရိစ္ဆိန္နတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ‘‘အဟေတုကံ နာမံ သဟေတုကံ နာမ’’န္တိ ဟဋ္ဌန္တရေ ကသ္မာ နာမဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ
အာဟ **‘‘သုခဂ္ဂဟဏဘာဝတ္ထ’’** န္တိ, ပရိဗ္ဗတ္တံ ကတွာ ဝုတ္တေ ကိံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော။

နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မူလယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ခန္ဓယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဝါရော

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၂-၃. ခန္ဓယမကေ ။ပေ။ **ပရိညာ စ ဝတ္တဗ္ဗာ**တိ ဣဒံ ပဓာနဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗဒဿနံ။ အဘိညေယျကထာ ဟိ အဘိဓမ္မော, သာ စ ယာဝဒေဝ ပရိညတ္ထာတိ ပရိညာသု စ န ဝိနာ တီရဏပရိညာယ ပဟာနပရိညာ, တီရဏဉ္စ သမ္ပုဏ္ဏပရာနုဂ္ဂဟဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ ကာလပုဂ္ဂလောကာသဝိဘာဂမုခေန ခန္ဓာနံ ဝိသုံ သဟ စ ဥပ္ပာဒနိရောဓလက္ခဏပရိဂ္ဂဟဝသေန သာတိသယံ သမ္ဘဝတိ, နာညထာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ဆသု ကာလဘေဒေသု။ပေ။ ပရိညာ စ ဝတ္တဗ္ဗာ"**တိ ပဓာနံ ဝတ္တဗ္ဗံ ဥဒ္ဓရတိ။ တတ္ထ ပန ယထာ န တီရဏပရိညာယ ဝိနာ ပဟာနပရိညာ, ဧဝံ တီရဏပရိညာ ဝိနာ ဉာတပရိညာယ။ သာ စ သုတမယဉာဏမူလိကာတိ ဒေသနာကုသလော သတ္ထာ အန္ဝယတော ဗျတိရေကတော စ သမုဒာယာဝယဝပဒတ္ထာဒိဝိဘာဂဒဿနမုခေန ခန္ဓေသု ပရိညာပ္ပဘေဒံ ပကာသေတုကာမော "ပဉ္စက္ခန္ဓာ"တိအာဒိနာ ဒေသနံ အာရဘီတိ ဒဿေန္တော **"တေ ပန ခန္ဓာ"**တိအာဒိမာဟ။ **ပဉ္စဟိ ပဒေဟီ**တိ ပဉ္စဟိ သမုဒာယပဒေဟိ။

တတ္ထာတိ တေသု သမုဒာယာဝယဝပဒေသု။ **ဓမ္မော**တိ ရုပ္ပနာဒိကော ဉေယျဓမ္မော။ **သမုဒာယပဒဿာ**တိ ရူပက္ခန္ဓာဒိသမုဒာယပဒဿ။ ယဒိပိ အဝယဝဝိနိမုတ္တော ပရမတ္ထတော သမုဒာယော နာမ နတ္ထိ, ယထာ ပန အဝယဝေ သမုဒာယော န ဟောတိ, ဧဝံ န သမုဒာယောပိ အဝယဝေတိ သတိပိ သမုဒာယာဝယဝါနံ ဘေဒေ ဒ္ဝိန္နံ ပဒါနံ သမာနာဓိကရဏဘာဝတော အတ္ထေဝါဘေဒေါတိ ပဒဒ္ဝယဿ သမာနတ္ထတာယ သိယာ အာသင်္ကာတိ အာဟ **"တေသံ္မိ သံသယဋ္ဌာနေ"**တိ။ "စက္ခာယတနံ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ, ဝိညာဏက္ခန္ဓော တဇ္ဇာ မနောဝိညာဏဓာတူ"တိအာဒီသု ဧကဒေသော သမုဒာယပဒတ္ထော ဝုတ္တော, "ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ။ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓော"တိအာဒီသု (ဝိဘ. ၂) ပန သကလောတိ အာဟ **"ရူပာဒိ။ပေ။ အတ္ထော"**တိ။ အဝယဝပဒါနဉ္စေတ္ထ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဝိသယာနံ သမာနာဓိကရဏတာယ သမုဒာယပဒတ္ထတာ ဝုတ္တာ, တတော ဧဝ သမုဒာယပဒါနမ္ပိ အဝယဝပဒတ္ထတာ။ န ဟိ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗာနံ အတ္ထာနံ အစ္စန္တံ ဘေဒေါ အဘေဒေါ ဝါ ဣစ္ဆိတော, အထ ခေါ ဘေဒါဘေဒေါ, တသ္မာ အဘေဒဒဿနဝသေန ပဌမနယော ဝုတ္တော, ဘေဒဒဿနဝသေန ဒုတိယနယော။ ယော ဟိ ရုပ္ပနာဒိသင်္ခါတော ရာသဋ္ဌော အဝယဝပဒေဟိ ရူပာဒိသဒ္ဒေဟိ စ ခန္ဓသဒ္ဒေန စ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေန ဘိန္ဒိတွာ ဝုတ္တော, သွာယံ အတ္ထတော ရာသိဘာဝေန အပေက္ခိတော ရုပ္ပနာဒိအတ္ထော ဧဝါတိ။

ယထာ အဝယဝပဒေဟိ ဝုစ္စမာနောပိ သမုဒာယပဒဿ အတ္ထော ဟောတိ, ဧဝံ သမုဒာယပဒေဟိ ဝုစ္စမာနောပိ အဝယဝပဒဿ အတ္ထောတိ "ရူပက္ခန္ဓော ရူပဉ္စေဝ ရူပက္ခန္ဓော စ, ရူပက္ခန္ဓော ရူပန္တိ? အာမန္တာ"တိအာဒိနာ ပဒသောဓနော ကတာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ရူပာဒိအဝယဝပဒေဟိ။ပေ။ ပဒသောဓနဝါရော ဝုတ္တော"**တိ။ တတ္ထ ဧကေစ္စဿ အဝယဝပဒဿ အညတ္ထ ဝုတ္တိယာ အဝယဝပဒတ္ထဿ သမုဒာယပဒတ္ထတာယ သိယာ အနေကန္တိကတာ, သမုဒာယပဒဿ ပန တံ နတ္ထီတိ သမုဒာယပဒတ္ထဿ အဝယဝပဒတ္ထတာယ ဗျဘိစာရာဘာဝတော "ရူပက္ခန္ဓော ရူပန္တိ? အာမန္တာ"တိ **ဟဋ္ဌိယာ** ပကာသိတောတိ ဝုတ္တံ **"ရူပာဒိ။ပေ။ ဒဿေတုံ"** န္တိ။

"ရူပက္ခန္ဓော"တိအာဒီသု ခန္ဓတ္ထဿ ဝိသေသိတဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ **"ပဓာနဘူတဿ ခန္ဓပဒဿာ"**တိ။ **ဝေဒနာဒိဥပပဒတ္ထဿ စ သမ္ဘဝတော** "ဝေဒနာက္ခန္ဓော"တိအာဒီသု။ **ရူပာဝယဝပဒေန ဝုတ္တဿာ**တိ ရူပသင်္ခါတေန အဝယဝပဒေန ဝိသေသနဘာဝေန ဝုတ္တဿ ခန္ဓတ္ထဿ ရူပက္ခန္ဓဘာဝတော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ရူပက္ခန္ဓော ရူပန္တိ? အာမန္တာ"တိ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ရူပက္ခန္ဓပဒေ။ ပဓာနဘူတေန ဝိသေသိတဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာဝယဝပဒေန ဝုတ္တဿ ရုပ္ပနဋ္ဌဿ ကိံ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိဘာဝတော ဟောတီတိ ယောဇနာ။ သမာနေ အဝယဝပဒာဘိဓေယျဘာဝေ အပ္ပဓာနေန ပဒေန ယော အတ္ထော ဝိညာယတိ, သော ကသ္မာ ပဓာနေန န ဝိညာယတီတိ အဓိပ္ပာယော။ **ခန္ဓာဝယဝပဒေန ဝုတ္တော ဓမ္မော**တိ ရာသဋ္ဌမာဟ။ တတ္ထ **ကောစီ**တိ ရုပ္ပနဋ္ဌော။ **ကေနစိ သမုဒာယပဒေနာ**တိ ရူပက္ခန္ဓပဒေန, န ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိပဒေန။ တေနာဟ **"န သဗ္ဗော သဗ္ဗေနာ"**တိ။ သေ နယော ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသု။ ရူပရူပက္ခန္ဓာဒိအဝယဝသမုဒာယပဒသောဓနမုခေန တတ္ထ စ စတုက္ခန္ဓဝသေန ပဝတ္တာ ဟဋ္ဌိဂတိ **ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရော။ ဝေဠု**

ဒဿေန္တေနာတိ ဉာမိနာ ယ္ဝတယံ ရူပာဒိအဝယဝပဒေဟိ ရူပက္ခန္ဓာဒိသမုဒာယပဒေဟိ စ ဒဿိတာကာရော အတ္ထဝိသေသော, တံ ပစ္စာမသတိ။ **ဝိသေသနဘာဝေ** ဘေဒကတာယ သာမညတော အဝစ္ဆေဒကတ္တာ, **ဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေ** အဘေဒယောဂေန ဘေဒန္တရတော အဝိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗတ္တာ, **သမာနာဓိကရဏဘာဝေ** တေသံ ဘေဒာဘေဒာနံ ဧကဝတ္ထုသန္နိဿယတ္တာ။

တေနာတိ ယထာဝုတ္တေန ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေန။ **တတ္ထာ** တိ တေသုံ သမာနာဓိကရဏေ။ **တေနာ**တိ တသမာနာဓိကရဏဘာဝေန။ **တတ္ထာ** တိ ရူပက္ခန္ဓပဒေ။ ယထာ နီလုပ္ပလပဒေ ဥပ္ပလဝိသေသနဘူတံ နီလံ ဝိသိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ, န ယံ ကိဉ္စိ, ဧဝမိဓာပိ ခန္ဓဝိသေသနဘူတံ ရူပမ္ပိ ဝိသိဋ္ဌမေဝ သိယာတိ ဒဿေန္တော **"ကိံ ခန္ဓတော။ပေ။ ဟောတီ"**တိ အာဟ။ တထာ "ရူပဉ္စ တံ ခန္ဓော စာ"တိ သမာနာဓိကရဏဘာဝေနေဝ ယံ ရူပံ, သော ခန္ဓော။ ယော ခန္ဓော, တံ ရူပန္တိ အယမ္ပိ အာပန္နော တေတိ အာဟ **"သဗ္ဗေဝ။ပေ။ ဝိသေသိတဗ္ဗာ"** တိ။ ဝိသေသနေန စ နာမ နိဒ္ဒါရိတရူပေန ဘဝိတဗ္ဗံ အဝစ္ဆေဒကတ္တာ, န အနိဒ္ဒါရိတရူပေနာတိ အာဟ **"ကိံ ပန တ"**န္တိအာဒိ, တဿေဝ ဂဟိတတ္တာ န ပိယရူပသာတရူပဿာတိ အဓိပ္ပာယော။ န ဟိ တံ ခန္ဓဝိသေသနဘာဝေန ဂဟိတံ, ဝိသုဉ္စနံ ကတံ တဿေတတိ ယောဇနာ။ **န ခန္ဓတော အညံ ရူပံ အတ္ထီ** တိ ဉာဒံ ရူပပ္ပနဋ္ဌော ရူပန္တိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ, န ဟိ သော ခန္ဓဝိနိမုတ္တော အတ္ထိ။ **တေနေတ**တိ ယထာဝုတ္တရူပဿ ခန္ဓဝိနိမုတ္တဿ အဘာဝေနေဝ။ "ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဒဿေန္တေနပ္ပက"န္တိ စ အာဒီသု အတဒတ္ထဿ ရူပသဒ္ဒဿ လဗ္ဘမာနတ္တာ "တေန ရူပသဒ္ဒေနာ"တိ ဝိသေသေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ **ဝုစ္စမာနံ** ဘူတုပာဒာယမ္ပိ ဘေဒံ ဓမ္မဇာတံ။ **သုဒ္ဓေနာ** တိ ကေဝလေန, ရူပသဒ္ဒေန ဝိနာပီတိ အတ္ထော။ တယိဒံ ပကရဏာဒိအဝစ္ဆိန္နတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, သမာနာဓိကရဏတံ တ။ ယော ဟိ ရူပသဒ္ဒေန သမာနာဓိကရဏော ခန္ဓသဒ္ဒော, တေန ယထာဝုတ္တရူပသဒ္ဒေန ဝိယ တဒတ္ထော ဝုစ္စတေဝ။ တေနာဟ **"ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော"** တိ။ ယဒိပိ ယထာဝုတ္တံ ရူပံ ခန္ဓော ဧဝ စ, ခန္ဓော ပန န ရူပမေဝတိ အာဟ **"န စ သဗ္ဗေ။ပေ။ ဝိသေသိတဗ္ဗာ"** တိ။ **တေနေတ**တိ အရူပသဘာဝဿ ခန္ဓဿ အတ္ထိဘာဝေနေဝ။ **တေတိ** ခန္ဓာ။ **ဝိဘဇိတဗ္ဗာ** တိ "ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော"တိ ပဒံ ဥဒ္ဒရိတ္ဝာ "ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓော စေဝ ရူပက္ခန္ဓော စ, အဝသေသာ ခန္ဓာ န ရူပက္ခန္ဓော"တိအာဒိနာ ဝိဘာဂေန ဒဿေတဗ္ဗာ။

ခန္ဓာနံ ရူပဝိသေသန။ပေ။ သံသယော ဟောတီတိ တတ္ထ ကိံ ခန္ဓတော အညာပိ ဝေဒနာ အတ္ထိ, ယတော ဝိနိဝတ္တာ ဝေဒနာ ခန္ဓဝိသေသနံ ဟောတိ, သဗ္ဗေ စ ခန္ဓာ ကိံ ခန္ဓဝိသေသနဘူတာယ ဝေဒနာယ ဝိသေသိတဗ္ဗာတိ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ကေစီ**တိ အနုဘဝနာဒိပ္ပကာရာ။ **ကေနစိ ဝိသေသနေနာ**တိ ဝေဒနာဒိနာ ဝိသေသနေန။

တတ္ထ စ ရူပာဒိပဏ္ဏတ္တိ ခန္ဓပဏ္ဏတ္တိ စ "ရူပံ ခန္ဓော, ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော"တိအာဒိနာ ဝိသုံ သဟ စ ရူပ္ပနာဒိကေ အတ္ထေ ပဝတ္တမာနာ ကအာစိ အဝယဝဘူတေ ပဝတ္တတိ, ကအာစိ သမုဒာယဘူတေ, တဿာ ပန တထာ ပဝတ္တနာကာရေ နိဒ္ဒါရိတေ ယဿ ရူပာဒိက္ခန္ဓ ပဒတော အတ္ထတော စ ဝိသောဓိတာ နာမ ဟောန္တိ တဗ္ဗိသယကင္ခာပနောဒနတော, တဿ "ရူပက္ခန္ဓော ရူပဉ္စေဝ ရူပက္ခန္ဓော စ, ရူပက္ခန္ဓော ရူပန္တိ? အာမန္တာ"တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန ပဌမတရေန ရူပာဒိအဝယဝပဒေဟိ အဝယဝတ္ထော ဝိယ သမုဒာယတ္ထောပိ ဝုစ္စတိ, တထာ သမုဒာယပဒေဟိပီတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။ "ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော, ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော"တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန ပန ဒုတိယတရေန ဝိသေသတစီ ဝိယ ရူပာဒိအဝယဝပဒေဟိ သာမညဘူတေနပိ တံတံဝိသိဋ္ဌေန ခန္ဓာဝယဝပဒေန သော သော ဧဝ သမုဒာယတ္ထော ဝုစ္စတိ, န သဗ္ဗောတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တဿ ယထာဓိပ္ပေတဿ အဘာဝတ ယဒိပိ ခန္ဓောယေဝ ရူပံ, သော ပန န သဗ္ဗော ရူပံ, အထ ခော တဒေကဒေသော, တထာ ဝေဒနာဒယောပီတိ အယမတ္ထော "ရူပံ ခန္ဓော, ခန္ဓာ ရူပ"န္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန တတိယတရေန ဒဿိတော။ "ရူပံ ခန္ဓော, ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော"တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန ပန စတုတ္ထတရေန "ရူပံ ခန္ဓော"တိ ရူပဿ ခန္ဓဘာဝေ နိစ္ဆိတေ ခန္ဓော နာမာယံ န ကေဝလံ ရူပမေဝ, အထ ခော ဝေဒနာဒိ စာတိ ဝေဒနာဒီနမ္ပိ ခန္ဓဘာဝပ္ပကာသနေ န သဗ္ဗေ ခန္ဓာ ဝေဒနာဒိဝိသေသဝန္တော, ကေစိဒေဝ ပန တေန တေန ဝိသေသေန တထာ ဝုစ္စန္တီတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။ ဧဝံ ဒဿေန္တီ စေသာ ဟဋ္ဌိ ခန္ဓာနံ ယထာဝုတ္တပဏ္ဏတ္တိသောဓနမုခေန သရူပာဝဓာရဏာယ သံဝတ္တတိ, တဉ္စ တေသံ ယာဝဒေဝ ဥပ္ပာဒါဒိနိစ္ဆယတ္ထန္တိ ဒဿေန္တော **"ဧဝံ ယေသံ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော"** တိ အာဟ။

ဧကဒေသေပိ သမုဒာယတေဟာရော ဒိဿတိ ယထာ ပဋော ဒဍ္ဎော, သမုဒ္ဒော ဒိဋ္ဌောတိ အာဟ **"စက္ကာဝယဝဘာဝတော စက္ကာနီတိ ယမကာနိ ဝုတ္တာနီ"**တိ။ **ဗန္ဓိတ္ဝာ** တိ ယမကဘာဝေန ဗန္ဓိတ္ဝာ, ယမကမူလဘာဝေနေဝ တ။

မူလဘာဝေန ဂဟဏံ သမ္ဘန္ဓဘာဝေ, တံသမ္ဗန္ဓတာ စ မူလပအာဒီနံ နာတိအာဒိသဒ္ဒိသတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အပုဗ္ဗသ္သ ဝတ္တဗ္ဗ သ္သ အဘာဝတော နယိဓ ဒေသနာ မဏ္ဍလဘာဝေနေဝ သမ္ဗဇ္ဈတီတိ အာဟ **“န မဏ္ဍလဘာဝေန သမ္ဗဇ္ဈန တော”**တိ။ ယဒိပိ ရူပက္ခန္ဓမူလကေ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိမူလကေသု ပန သညာဒိမုခေန ဒေသနပ္ပဝတ္တိယံ အပုဗ္ဗ ဝသေနေဝ ဂတော သိယာ မဏ္ဍလဘာဝေန သမ္ဗန္ဓော, န တထာ ဟဋ္ဌော ပဝတ္တောတိ အာဟ **“ဝေဒနာက္ခန္ဓ။ပေ။ သ မ္ဗန္ဓေနာ”**တိ။ ပစ္ဆိမဿ ပုရိမေန အသမ္ဗဇ္ဈနမေဝ ဟိ ဟေဋ္ဌိမသောဓနံ။ **သုဒ္ဓက္ခန္ဓလာဘမတ္တမေဝ ဂဟေတွာ** တိ “ခန္ဓာ ရူပ”န္တိ ဧတ္ထ ခန္ဓာတိ ခန္ဓသဒ္ဒေန လဗ္ဘမာနံ ရူပာဒိံ အသမ္မိဿံ ခန္ဓဋ္ဌမတ္တမေဝ ဥဒ္ဒေသဝသေန ဂ ဟေတွာ။ ယဒိပိ ဥဒ္ဒေသေ ခန္ဓဝိသေသနံ ရူပာဒိ “ခန္ဓာ ရူပ”န္တိ သုဒ္ဓရူပာဒိမတ္တမေဝ ဂဟိတံ, တထာပိ ဝိသေသရဟိတ သ္သ သာမညဿ အဘာဝတော တတ္ထ **သုဒ္ဓရူပာဒိမတ္တတာယ အဋ္ဌတွာ။ ခန္ဓဝိသေသနဘာဝသင်္ခါတ** န္တိ ယထာ ဓိဂတံ ခန္ဓာနံ ဝိသေသနဘာဝေန ကထိတံ ရူပ္ပနာဒိကံ ဝိသေသနတ္တံ ဒဿေတုံ။ ကေဝလမေဝ တံ အဂ္ဂဏှဟန္တော ခန္ ဓသဒ္ဒေန သဟ ယောဇေတွာ။ပေ။ ဝိဘတ္တတ္တာ သုဒ္ဓက္ခန္ဓတရောတိ ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ။

ဥဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. ပဏ္ဏတ္တိတရော

နိဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ

၂၆. ဇဝံ ဝုတ္တ န္တိ ဇဝံ ဒုတရာလမ္ဗနေဟိ သဒ္ဓိံ ဒုတရပ္ပဝတ္တဓမ္မဝိဘာဂဝသေန ဝုတ္တံ။ ပိယသဘာဝံ ပိယဇာတိ ကံ “ကထံ ရူပေန ခော, အာဝုသော”တိအာဒီသု ဝိယ ပိယသဘာဝဋ္ဌေန ရူပံ, န ရုပ္ပနဋ္ဌေနာတိ ဝုတ္တံ **“ပိယရူပံ။ပေ။ ရူ ပံ န ရူပက္ခန္ဓော”**တိ။ ရုပ္ပနဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နမ္ပိ စက္ခာဒိ ပိယသဘာဝမတ္တဝစနိစ္ဆာဝသေန ပိယရူပမေဝ အနုပ္ပဝိသတိ, န ရူပက္ခန္ဓန္တိ အာဟ **“ပိယသဘာဝ။ပေ။ န ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တ”** န္တိ။ “ယော ပန ယတ္ထ ဝိသေ သော”တိ ဝုတ္တော ဝိသေသသဒ္ဒော နာနုဝတ္တတီတိ အဓိပ္ပာယေနာဟ **“ဝစနသေသော”**တိ။ န ဟိ အဓိကာရတော လဗ္ ဘမာနဿ အဇ္ဈာဟရဏကိစ္စံ အတ္ထိ။ ဒိဋ္ဌိသညာတိ တ ပဒုဒ္ဓာရောယံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိသေသတော ပနဿာ “ဝိသေ သံ ဝဏ္ဏယိဿာမာ”တိ ပဋိညာယ ဧဝ ဟာကဋ္ဌာ။ “အဝသေသာ သင်္ခါရာ”တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ သံယောဇနဝသေ န ဇာနာတိ အဘိနိဝိသတီတိ သညာ ဒိဋ္ဌိတိ အာဟ **“ဒိဋ္ဌိ ဧဝ သညာ”** တိ။ **ဒိဋ္ဌိ စာ** တိ **စ**-သဒ္ဒေန အဝသိဋ္ဌံ ပပဉ္စံ သင်္ဂ ဏှာတိ။ တထာ ဟိ “ပပဉ္စသညာသင်္ခါ”တိ ဧတ္ထ **ပပဉ္စသူဒနိယံ** (မ. နိ. အဋ္ဌ. ၁.၂၀၁) ဝုတ္တံ “သညာနာမေန တ ပပ ဉ္စာ ဧဝ ဝုတ္တာ”တိ။

၂၈. “ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော”တိ ဧတေသံ အနုလောမေ ယထာ သရူပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ လဗ္ဘတိ, န ဇဝံ “န ခန္ဓာ န ဝေဒနာက္ခန္ဓော”တိ ပဋိလောမေ, ကိဉ္စ ပန ပဋိဝစနေန ဝိဿဇ္ဇနန္တိ တဒတ္ထံ ဝိဝရန္တော **“ခန္ဓသဒ္ဒပ္ပဝတ္တိ ယာ စ အဘာဝေ ဝေဒနာက္ခန္ဓသဒ္ဒပ္ပဝတ္တိယာ စ အဘာဝေ”**တိ အာဟ။ တေန သတ္တာပဋိသေဓေ အယံ န-ကာရော တိ ဒဿေတိ။ သဒ္ဒဂ္ဂဟဏဉ္စေတ္ထ သဒ္ဒနိဗန္ဓနတ္တာ ပညတ္တိယာ သဒ္ဒသဘာဂတံ တ သန္ဓာယ ကတံ။ ပဏ္ဏ တ္တိသောဓနဥ္ဇေဟာတံ။ တေနာဟ **“ပဏ္ဏတ္တိသောဓနမတ္တမေဝ ကရောတီ”** တိ။ တေန နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗဿ ဓမ္မန္တရ သ္သ အဘာဝံ ဒဿေတိ။ ယတော ဝုတ္တံ **“န အညမ္မဿဗ္ဘာတေ ဧဝေတ္ထ ပမာဏ”** န္တိ။ **ဝေဠု ကတွာ** တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဟဋ္ဌန္တရေန သမတ္ထေတိ။ ကာမံ ကတ္ထစိ သတိပိ ခန္ဓေ နတ္ထိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော, အခန္ဓတ္တသ ဘာဝေ ပန နတ္ထိ ဝေဒနာတိ “န ခန္ဓာ န ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ? အာမန္တာ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဇဝံ တ ဇဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** “ပညတ္တိနိဗ္ဗာနသင်္ခါတာ”တိအာဒိ။

၃၉. “ရူပတော အညေ”တိ ဧတ္ထ ဘူတုပာဒာယ ဓမ္မေ ဝိယ ပိယသဘာဝတောပိ ရူပသဒ္ဒာဘိဓေယျတာသာမညေန ဂဟိတောတိ အာဟ **“လောကုတ္တရာ ဝေဒနာဒယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”** တိ။ **အပ္ပဝတ္တိမတ္တမေဝ** တိ ခန္ဓသဒ္ဒပ္ပဝတ္တိယာ အဘာ ဝေ ရူပသဒ္ဒပ္ပဝတ္တိယာ စ အဘာဝေတိ ပဏ္ဏတ္တိသောဓနမတ္တတံယေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ, တထာ စာဟ **“ဝေဠု ကတွ တ”**တိအာဒိ။ တေနေတံ ဒဿေတိ – ယထာ စက္ခုတော အညဿ သဗ္ဗဿပိ သဘာဝဓမ္မဿ အာယတနဂ္ဂဟဏေ န ဂဟိတတ္တာ တဒုဘယဝိနိမုတ္တံ ကိဉ္စိ နတ္ထီတိ ကေဝလံ ပညတ္တိသောဓနတ္ထံ တမေဝ အဘာဝံ ဒဿေတုံ “စက္ ခုဉ္စ အာယတနေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ န စေဝ စက္ခု န စ အာယတန”န္တိ ဝုတ္တံ, ဧဝမိဓာပိ တဒတ္ထမေဝ ဥဘယဝိနိ

မုတ္တသ္မႃ အဘာဝံ ဒႆေတုံ ''ရူပဥ္စ ခေႏၶ စ ဥပေတ္တ အ၀ေသသာ န စေ၀ ရူပံ န စ ခႏၶာ''တိ ၀ုတၱန္တိ။ ၀ိသမော ပညာသော။ ''စက္ခုဥ္စ အာယတနေ စ ဥပေတ္တ''တိ ဧတ္ထ ဟိ အ၀ေသသဂ္ဂဟဏေန ဂယ္ဟမာနံ ကိဥ္စိ နတ္ထီတိ သ က္ကာ ၀တ္တုံ အာယတနဝိနိမုတ္တသ္မႃ သဘာဝမေ့သ္မႃ အဘာဝတ။ တေနာဟ **''ယဒိ သိယာ''**တိ။ ''ရူပဥ္စ ခေႏၶ စ ဥပေ တ္တ''တိ ဧတ္ထ ပန န တထာ သက္ကာ ၀တ္တုံ ခႏၶဝိနိမုတ္တသ္မႃ သဘာဝမေ့သ္မႃ အတ္ထိဘာ၀တော။ ယဒိ ပန တာ ဒိသံ ခႏၶဂတံ ဓမ္မဇာတံ နတ္ထီတိ ဧ၀မိဒံ ၀ုတ္တံ သိယာ, ဧ၀ံ သတိ ယုတ္တမေတံ သိယာ။ တထာ ဟိ **''အဋ္ဌကထာယံ ပနာ''**တိအာဒိနာ ပညတ္တိဂ္ဂဟဏမေ၀ ဥဒ္ဓရီယတိ။ တဏ္ဍုဟာ၀တ္ထု စ န သိယာ အ၀ေသသဂ္ဂဟဏေန ဂယ္ဟမာနန္တိ အာနေတ္တ သမ္ဗန္ဓော။ ခႏၶော စ သိယာတိ ယောဇနာ။

နိဒ္ဒေသဝါရ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပ၀တ္တိဝါရ၀ဏ္ဏနာ

၅၀-၂၀၅. မိသ္မႃကကာလဘေဒေသု ယမကေသု ပဒာနံ ဘိန္နကာလတ္တာ သိယာ အတ္ထဝိသေသောတိ အာဟ **''အ မိသ္မႃကကာလဘေဒေသု တရေသု အတ္ထဝိသေသာဘာ၀တော''**တိ။ ဣအနိ တမေ၀တ္ထံ **''ပုရိမသ္မႃ ဟီ''** တိအာဒိနာ ၀ိ၀ရတိ။ **တေနာ**တိ အတ္ထဝိသေသာဘာ၀ေန။ **ဧတ္ထာ** တိ ဧတသ္မိံ ပ၀တ္တိဝါရဟဒ္ဓေ, ဧတိသ္မံ တ ပ၀တ္တိဝါရ၀ဏ္ဏနာ ယံ။ **ဆ ဧ၀ ၀ုတ္တာ,** န နတတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **''အတီတေနာ''**တိအာဒိ။ **ဧတေ ပန တယော**တိ အတ္တနာ ၀ိသံ အနန္တရံ ဒႆိတေ သန္ဓာယာဟ။ **ယထာဒႆိတာ** တိ အဋ္ဌကထာယံ နိဒ္ဒိရေတ္တ ဒႆိတဗ္ဗာကာရာ ပစ္စုပ္ပန္နေနာ တီတာဒယော ယေ ဟဋ္ဌိယံ ဥဇုကမေ၀ အာဂတာ။ **''န ၀ိသံ ၀ိဇ္ဇန္တိ''** တိ ၀ုတ္တမေ၀တ္ထံ **''တတ္ထ တတ္ထ ဟီ''** တိအာဒိ နာ ဟာကဋ္ဌတရံ ကရောတိ။ တတ္ထ **ပဋိလောမပုစ္ဆာဟီ**တိ ''ယသ္မႃ တ ပန ၀ေဒနာက္ခေႏၶ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တသ္မႃ ရူပက္ ခေႏၶ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ဧ၀မာဒိကာဟိ ပဌမပဒေ ၀ုတ္တသ္မႃ ပဋိလောမ၀သေန ပ၀တ္တာဟိ။ **တေနေတ**တိ နယတော ယောဇေတုံ သက္ကုဏေယ္ယတ္တာ ဧ၀။ **မိသ္မႃကကာလဘေဒေသု စာ** တိ န ကေ၀လံ အမိသ္မႃကကာလဘေဒေသုယေ ၀, အထ ခော မိသ္မႃကကာလဘေဒေသု စာတိ အတ္ထော။ န ယောဇနာသုကရတာယ ဧ၀ ပုရိမေ အယောဇနာ, အထ ခော သုခဂ္ဂဟဏတ္ထမ္ပီတိ ဒႆေန္တော အာဟ **''အမိသ္မႃက။ပေ။ ၀ုတ္တာနီ''** တိ။

ယေန ကာရဏေနာတိ ယေန ဧကပဒဒ္ဒ၀ယသင်္ဂဟိတာနံ ခႏၶာနံ ဥပ္ပာဒသ္မႃ နိရောဓသ္မႃ လာဘာသင်္ခာတေန ကာရ ဏေန။ ယထာက္ကမံ ပုရေပဥ္ဟော ပစ္ဆာပဥ္ဟောတိ စ နာမံ ၀ုတ္တံ။ စ-သဒ္ဒေန ပုရေပစ္ဆာပဥ္ဟောတိ စ နာမံ ၀ုတ္တန္ တိ နိဒ္ဒိရေတ္တ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပန ''ဧကပဒဒ္ဒ၀ယသင်္ဂဟိတာန''န္တိ ဣဒံ ဧဇ္ဈံ ကတ္တ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တ မေ၀တ္ထမ္ပိ ၀ိ၀ရတိ **''ယသ္မႃ ဟီ''** တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **ယသ္မႃ** တိ ယသ္မႃ ပဥ္ဟာသ္မႃ။ ''ပဥ္ဟော''တိ စေတ္ထ ပုစ္ ဆန၀သေန ပ၀တ္တံ ၀စနံ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ တေနေတဟ **''ပရိပူရေတ္တ ၀ိသ္မႃဇ္ဇေတဗ္ဗတ္ထသင်္ဂဏ္ဍှဟနတော''** တိ။ တံ သရူပဒႆနေန ၀ိသ္မႃဇ္ဇနံ တံ၀ိသ္မႃဇ္ဇနံ, တံ တ ယထာ၀ုတ္တံ ၀ိသ္မႃဇ္ဇနံ ဧတသ္မႃတိ တံ၀ိသ္မႃဇ္ဇနော, တသ္မႃ **တံ၀ိသ္မႃဇ္ဇနသ္မႃ။ ပုရိမကောဋ္ဌာသေနာ** တိ ပုရိမေန ဥဒ္ဒေသပဒေန။ တေန ဟိ ၀ိသ္မႃဇ္ဇနပဒသ္မႃ သမာနတ္ထတာ ဣစ္ဆ သဒိသတ္ထတာ။ **ဧကေန ပဒေနာ**တိ ဧကေန ပဏနာပ္ပဏနေန ယမကပဒေန, န ပဌမပဒေနတိ အတ္ထော။ **ဥပ္ပာ ဒနိရောဓလာဘာသာမညမတ္တေနာ**တိ ဥပ္ပာဒသ္မႃ တ နိရောဓသ္မႃ တ လဗ္ဘမာနတာယ သမာနတာမတ္တေန။ **သန္နိဋ္ဌာ နပဒ။ပေ။ ယုတ္တန္တိ** ဣဒံ အဋ္ဌကထာယံ ''ယတ္ထ ရူပက္ခေႏၶ နုပ္ပဇ္ဇတီ''တိအာဒိနာ ပုရေပဥ္ဟသ္မႃ ဒႆိတ တ္တာ ၀ုတ္တံ။ ယဒိပိ တတ္ထ ''ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ၀ိသ္မႃဇ္ဇိတတ္တာ ၀ေဒနာက္ခန္ဓသ္မႃ ဥပ္ပာဒေ လဗ္ဘတီတိ ၀ုတ္တံ, ယော ပန သန္နိဋ္ဌာနပဒသင်္ဂဟိတော ရူပက္ခန္ဓသ္မႃ အနုပ္ပာဒေ ဟဋ္ဌိယံ အနုညာတရူပေန ဌိတော, တသ္မႃ ၀သေန ပု ရေပဥ္ဟော ယုတ္တောတိ အဓိပ္ပာယော။ ဧဥ္စဟိ ပုရိမကောဋ္ဌာသေန သဒိသတ္ထတာ ဟောတိ။

''ယသ္မႃ ရူပက္ခေႏၶ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တသ္မႃ ၀ေဒနာက္ခေႏၶ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ''တိ ဧတ္ထ ရူပက္ခန္ဓသ္မႃ အနုပ္ ပန္နပုဗ္ဗတာပဋိက္ခေပမုခေန ဣတရသ္မႃ ပဋိက္ခိပီယတီတိ ရူပက္ခန္ဓသ္မေ၀ ယထာ၀ုတ္တပဋိက္ခေပ ပဏနာဘာ၀ေန ၀ုတ္တော။ ဧသေ၀ နယော အညေသုပိ ဒိသေသု ဌာနေသူတိ အာဟ **''သန္နိဋ္ဌာနတ္ထသ္မေ၀ ပဋိက္ခိပနံ ပဋိက္ခေ ပေ''**တိ ။ ''ယသ္မႃ ရူပက္ခေႏၶ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္မႃ ၀ေဒနာက္ခေႏၶ နိရုဇ္ဈတီ''တိ ဧတ္ထ ပန ရူပက္ခန္ဓသ္မႃ ဥပ္ ပာဒလက္ခဏံ ကတ္တ ၀ေဒနာက္ခန္ဓသ္မႃ နိရောဓော ပုစ္ဆီယတီတိ သော ဧ၀ ''နော''တိ ပဋိသေဓီယတိ။ သေ နယော အ ညေသုပိ ဒိသေသု ဌာနေသူတိ ၀ုတ္တံ **''သံသယတ္ထနိတရဏံ ပဋိသေဓော''** တိ။ ''န-ကာရ၀ိရဟိတ''န္တိ ဧတေန ပဋိ

သေဓသ္မေ ပဋိသေဓိတမာဟ။ ယဒိ ဧဝံ ဟဋ္ဌိဂတိပဋိသေဓဝိသ္သဇ္ဇနာနံ ကော ဝိသေသောတိ အာဟ **"တတ္ထ ဥပ္ပတ္တိ"**တိအာဒိ။

တဒေကဒေသပက္ခေပဝသေနာ တိ တေသံ စတုန္နံ ပဉှာနံ ပဋ္ဌနွဉ္စ ဝိသ္သဇ္ဇနာနံ ဧကဒေသသ္သ ပက္ခိပနဝသေန။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** "ပဋ္ဌမေ ဌာနေ ပရိပုဏ္ဏပဉှာသ္သ ပုရိမကောဋ္ဌာသေ သရူပဒသ္သနေနာ"တိအာဒိ။ ယော ပနေတ္ထ ပဋ္ဌေဟာသု ဝိသ္သဇ္ဇနေသု စ သတ္တဂ္ဂိသတိယာ ဌာနေသု ပက္ခေပံ လဘတိ, တံ ဒသ္သေတုံ **"ပရိပုဏ္ဏပဋ္ဌေဟာ တေ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနဒသ္သနာဒိတော** တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပုစ္ဆာဝိဘင်္ဂေ ဝိသ္သဇ္ဇနာဌာနာနိ ဧကေသိံ ပဋ္ဌေဟ ယောဇနာနယောတိ က္လမေယံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သုဒ္ဓါတသာန န္တိအာဒိ ဟဋ္ဌိယာ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ အတ္ထဒသ္သနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ "ယသ္သ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တသ္သ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ"တိ က္လမသ္သ ဝိသ္သဇ္ဇနံ ဟောတိ "သုဒ္ဓါတသာနံ တေသံ တတ္ထာ"တိ။ တတ္ထ **ဧကေဘူမိယံ ဒုတိယာ ဥပပတ္တိ နတ္ထိ** တိ ဧကိသ္သာ ဘူမိယာ ဧကသ္သ အရိယပုဂ္ဂလသ္သ ဒုတိယတရံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ နတ္ထီတိ အတ္ထော။ တတိယတရာဒီသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ သ္တယမတ္ထော ယထာ ဉာပိတော ဟောတိ, တံ ဒသ္သေတုံ **"ပဋိသန္ဓိတော ပဘုတိ ဟိ။ပေ။ ပဝတ္တာ"** တိ ဝုတ္တံ။ တေန အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဝသေနာယံ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ ဒသ္သေတိ။ အာအနန္တရိက္ခေပရိစ္ဆိန္နံ ကမ္မဇသန္တာနံ ဧကတ္တေန ဂဟေတ္ဝာ တသ္သ ဝသေန ဥပ္ပာဒနိရောဓေသု ဝုစ္စမာနေသု အကမ္မဇေသု ကုသလာဒီသု ကထန္တိ စောဒနာယံ တေပိ က္လမ ဓံနိသ္သိတာ ဧဝ ကတာတိ ဒသ္သေန္တော အာဟ **"တသ္မိံဥပ္ပဟိ။ပေ။ ဒသ္သိတာ"** တိ။ **တေနေတတိ** ကမ္မဇသန္တာနေနေဝ။ **တသ္မာ** တိ ဧကကမ္မနိဗ္ဗတ္တသ္သ ဝိပာကသန္တာနသ္သ ဧကတ္တေန ဂဟိတတ္တာ။ **တသ္သာ** တိ ကမ္မဇသန္တာနသ္သ။ ပဋ္ဌသု သုဒ္ဓါတသေသု ယထာ ပစ္စေကံ "ဧကိသ္သာ ဘူမိယာ ဒုတိယာ ဥပပတ္တိ နတ္ထိ"တိ ယထာဝုတ္တဟဋ္ဌိယာ ဝိညာယတိ, ဧဝံ "သုဒ္ဓါတသာန"န္တိ အဝိသေသဝစနတော သကလေပိ သုဒ္ဓါတသေ သာ နတ္ထီတိ တာယ ကသ္မာ န ဝိညာယတီတိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေတ္ဝာ သယမေဝ ပရိဟရိတုံ **"ကသ္မာ ပနာ"** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုဒ္ဓါတသေသု ဟေဋ္ဌာဘူမိကသ္သ အသတိ က္လန္ဒိယပရိဟာနေ ဥပရိဘူမိသမုပ္ပတ္တိ န သက္ကာ ပဋိသေဓေတုံ ဥဒ္ဓံသောတဝစနတော။ ဥဒ္ဓမသ္သ တဏှာဟာသော တံ ဝဋ္ဋသောတဉ္စာတိ ဟိ ဥဒ္ဓံသောတော။ တေနာဟ **"ဥဒ္ဓံသောတဟဋ္ဌိသဗ္ဗာတ"** တိ။ **သံသန္ဒေတဗ္ဗာ** တိ ယထာ န ဝိရုဇ္ဈန္တိ, ဧဝံ နေတဗ္ဗာ။ တထာ စေဝ သံဝဏ္ဏိတံ။

ဧတေန သန္နိဋ္ဌာနေနာ တိ အင်္ဂိတောကာသဘာဝိရူပုပ္ပာဒသန္နိဋ္ဌယေန နိစ္ဆယေန။ **ဝိသေသိတာ** တထာဘာဝိရူပဘာဝိနော။ **အသညသတ္တာပိ** တိ န ကေဝလံ ပဋ္ဌတောကာရာ ဧဝ, အထ ခော အသညသတ္တာပိ။ **တေ ဧဝ** အသညသတ္တေ ဧဝ ဂဟေတ္ဝာ ပုရိမကောဋ္ဌာသေတိ အဓိပ္ပာယော။ **တေန ယေ သန္နိဋ္ဌာနေန ဝဇ္ဇိတာ** တိ တေန ယထာဝုတ္တသန္နိဋ္ဌာနေန ယေ ဝိရဟိတာ, တေ တထာ န ဝတ္တဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ က္လာအနိ **"တေ တတော"**တိအာဒိနာ ဒသ္သေတိ။ **တတောတိ** အသညာဘာဝတော။ **ပစ္ဆိမဘဝိကာန**န္တိ ဧတ္ထ ပစ္ဆိမဘဝံ သရူပတော ဒသ္သေတုံ **"ကိံ ပဋ္ဌတောကာရာဒီ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အပစ္ဆိမဘဝိကာနမ္ပိ အရူပဟနံ အရူပဘဝေ ယထာ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပာဒိ, ဧဝံ တတ္ထ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဝေဒနာက္ခန္ဓောပီတိ အာဟ **"ဧတေန သန္နိဋ္ဌာနေန သင်္ဂဟိတတ္တာ"** တိ။ တေနာဟ **"တေသံ။ပေ။ အာဟာ"**တိ။ တတ္ထ **တေသန္တိ** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ။ **တတ္ထာ** တိ အရူပဘဝေ။ **က္လတရာနုပ္ပတ္တိဘာဝဉ္စ** တိ က္လတရသ္သ ဝေဒနာက္ခန္ဓသ္သ အနုပ္ပဇ္ဇနသဘာဝမ္ပိ။ သပ္ပဋိသန္ဓိကာနမ္ပိ သုဒ္ဓါတသာနံ ခန္ဓဘေဒသ္သ ပရိနိဗ္ဗာနပရိယာယော ဩဠာရိကအေသပ္ပဟာနတော ကိလေသူပသမသာမညေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗေသဉ္ဥပ္ပဟိ တေသ န္တိ တံတံဘူမိယံ ဌိတာနံ သဗ္ဗေသံ သုဒ္ဓါတသာနံ။ **ယထာ ပနာ**တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပာကဋတရံ ကရောတိ။ **အနန္တာ လောကဓာတုယော** တိ က္လဒံ သြကာသသ္သ ပရိစ္ဆေဒဘာဝံယေဝ ဒသ္သေတုံ ဝုတ္တံ။ ပုဂ္ဂလဝသေန သမာနာဓာရတာယ သမာနကာလတ္တေန အသမ္ဘဝန္တော သြကာသဝသေန ပန သမ္ဘဝန္တော သံကိဏ္ဏာ ဝိယ ဟောန္တီတိ အာဟ **"သံကိဏ္ဏတာ ဟောတီ"** တိ။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ

၂၀၆-၂၀၈. တသ္မာပီ တိ ပုဂ္ဂလောကာသတရသ္သပိ။ **ဩကာသေ ပုဂ္ဂလသ္သေတ** တိ ယထာဂဟိတေ ဩကာသေ ယော ပုဂ္ဂလော, တသ္သေဝ ဩကာသဝိသိဋ္ဌပုဂ္ဂလသ္သေတတိ အတ္ထော။ ယထာ ပန ပုဂ္ဂလတရေ လဗ္ဘမာနေ ပုဂ္ဂလောကာသတရောပိ လဗ္ဘတိ, ဧဝံ ဩကာသတရောပိ လဗ္ဘေယျာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"ဩကာသတရောပိ စာ"**တိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ဝုစ္စမာနောပိ ဩကာသော ပုဂ္ဂလဿ ဝိသေသဘာဝေနေဝ ဝုစ္စေယျ, န ဝိသုံ, တသ္မာ။

အညထာတိ ပဝတ္တိတရေ ဝိယ အာအနန္တရံ ကမ္မဇသန္တာနံ ဧကတ္တေန ဂဟေတွာ တဿ ဥပ္ပာဒနိရောဓဝသေန ပရိညာဝစနေ။ "ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတီ"တိ သန္နိဋ္ဌာနပဒသင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝဒဿနမုခေန ကာ တရဿပိ အဘာဝံ ဒဿေတုံ **"ရူပက္ခန္ဓပရိဇာနနဿ အဘာဝတ"** တိ ဝုတ္တံ။ "အာမန္တာ"တိ စ ကတံ, တသ္မာ ပဝတ္တေ စိတ္တက္ခဏဝသေနေဝေတ္ထ တဃော အဒ္ဓော လဗ္ဘန္တီတိ အတ္ထော။ "အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိဉ္စ အရဟန္တဉ္စ"တိ ဒွိန္နံ ပဒာနံ "ရူပက္ခန္ဓဉ္စ န ပရိဇာနန္တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဉ္စ န ပရိဇာနိတ္ထာ"တိ ဒွီဟိ ပဒေဟိ ယထာက္ကမံ သမ္ဗန္ဓော။ "ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ"တိ ပန ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **အဂ္ဂမဂ္ဂ။ပေ။ နတ္ထီ** တိ ကိမိနာ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏဿေဝ ပရိညာမတ္တကပ္ပတ္တိယာ ပရိညာကိစ္စံ သာတိသယံ, တဒဘာဝ န ကာတရေသန္တိ ဒဿေတိ။ ယတော တဿေဝ ဝဇိရူပမတာ ဝုတ္တာ, သေသာနဉ္စ ဝိဇ္ဇူပမတာ။ **တေနာ**တိ တေန ယထာဝုတ္တေန ဝစနေန။ **တဒဝသေသသမ္ဗပုဂ္ဂလေ** တိ တတော အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိတော အဝသေသသမ္ဗပုဂ္ဂလေ။ ကမံ ပန ယထာဝုတ္တအေသံ ပရိဟရန္တာ "ပုထုဇ္ဇနာဒယော သန္ဓာယာ"တိ ဝဒန္တိ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခန္ဓယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အာယတနယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိတရော

ဥဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ

၁-၉. ဝုတ္တနယေနာ တိ "အဝယဝပဒေဟိ ဝုတ္တော ဧကဒေသော သကလော တ သမုဒယပဒာနံ အတ္ထော, သမုဒယပဒေဟိ ပန ဝုတ္တော ဧကန္တေန အဝယဝပဒာနံ အတ္ထော"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန နယေန။ ဧတေန ယထာဝုတ္တအတ္ထဝဏ္ဏနာနယဒဿနတာယ သဗ္ဗပဏ္ဏတ္တိတရာဒီသု ယထာရဟံ အတ္ထော နေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ။

ဥဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ

၁၀-၁၇. တယနံ သဝိသယံ ဗျာပေတွာ ပဝတ္တနံ, တယိဒံ ယထာ ဂန္ဓာယတနေ လဗ္ဘတိ, ဧဝံ သီလာဒီသုပီတိ ဟဋ္ဌိယံ "သီလဂန္ဓော"တိအာဒိ ဝုတ္တံ "သီလာဒိယေဝ ဂန္ဓော"တိ ကတွာ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ "သီလဂန္ဓော။ပေ။ နာမာနီ"တိ။ ယသ္မာ ပန သဝိသယဗျာပနံ တတ္ထ ပသဋ္ဌဘာဝေ ဟာကဋ္ဌဘာဝေ တ ဟောတိ, တသ္မာ "ပသာရဏဋ္ဌေန ဟာကဋ္ဌဘာဝဋ္ဌေန တ"တိ ဝုတ္တံ။ အတ္တနော ဝတ္တုဿ သူစနံ တ **တယနံ**။ "ဒေဝကာယာ သမာဂတာ (ဒီ. နိ. ၂.၃၃၂; သံ. နိ. ၁.၃၇), ပဏ္ဏတ္တိမ္ဗော"တိအာဒီသု (ခု. သ. ဒုကမာတိကာ ၁၀၈) သမူဟပညတ္တိသုပိ ကာယမ္ဗသဒ္ဒာ အာဂတာတိ **"သဘာဝ"**န္တိ ဝိသေသေတိ။ **ကာယဝစနေန။ပေ။ နတ္ထီ** တိ ကြဒံ "န ဓမ္မော နာယတန"န္တိ တွေ ဓမ္မသဒ္ဒဿ ဝိနိဝတ္တဝိသေသသမ္ဗသဘာဝဓမ္မတစကတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, န ဓမ္မာယတနသင်္ခာတဓမ္မဝိသေသတစကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နိဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ

၁၈-၂၁. တေသမိ န္တိ ပဝတ္တိတရေ၊ **ပုစ္ဆာမတ္တလာဘေနာ**တိ မောဃပုစ္ဆာဘာဝမာဟ။ **ကေကန္တိ** "ယသ္သ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ သဒ္ဒာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိအာဒိကံ ကေကံ။ **ပဥှ** တိ "ယသ္သ သဒ္ဒာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ ဂန္ဓာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိအာဒိနိ ပဥှ။ ပုစ္ဆာမတ္တလာဘေန သင်္ဂဟံ အနုဇာနန္တော **"ဝိသ္သဇ္ဇနဝသေန ဟာပေတဗ္ဗာနီ"**တိ အာဟ။ **"ဝက္ခတိ ဟီ"** တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ အဋ္ဌကထာယ သမတ္ထေတိ။

သဒိသဝိသ္သဇ္ဇန န္တိ သာမညဝစနံ ဝိသေသနိဝိဋ္ဌမေဝ ဟောတီတိ တံ ဝိသေသံ ဒဿေန္တော "ပုဂ္ဂလတရမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"န္တိ ဝတွာ တသ္သာ ပန သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတာယ အဗ္ဗာပိတတ္တာ ယတ္ထ သဒိသံ, တတ္ထာပိ ဝိသ္သဇ္ဇိတန္တိ ဒဿေန္တော **"ဩကာသတရေ ပန။ပေ။ ဝိသ္သဇ္ဇိတ"** န္တိ အာဟ။ တတ္ထ **တ**န္တိ ဒုတိယံ။ **ပုဂ္ဂလတရေပီ**တိ ယတ္ထ သဒိသံ ဝိသ္သဇ္ဇနံ, တတ္ထ ပုဂ္ဂလတရေပိ ဝိသ္သဇ္ဇိတံ, ပဂေဝ ဩကာသတရေတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဝိရတ္တကာမကမ္မနိဗ္ဗတ္တဿာ** တိ ဘာဝနာဗလေန ဝိရတ္တော ကာမော တေနာတိ ဝိရတ္တကာမံ, ရူပာဝစရကမ္မံ, တတော နိဗ္ဗတ္တဿ။ ပဋိသန္ဓိ ဧဝ ဗီဇံ **ပဋိသန္ဓိဗီဇံ,** တဿ။ **"ဧဝံသဘာဝတ္တာ"** တိ ဧတေန ကေနစိ ကာမတဏှာဟာနိအနုကမ္မဟေတုကာနိ ဃာနာဒီနီတိ ဒဿေတိ။ **ဂန္ဓာဒယော စ န သန္တီ** တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ တေသမ္ပိ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

"သစ္စ" န္တိ ယထာဝုတ္တဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ ဓောဒကေန ဝုတ္တမတ္ထံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ပုန ယေနာဓိပ္ပာယေန တာနိ ယမကာနိ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာနိ, တံ ဒဿေတုံ **"ယထာ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ရာယံ သင်္ခေပတ္ထော – တတ္ထ စက္ခာယတနမူလကေသု ဃာနာယတနယမကေန "သစက္ခုကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာန"န္တိအာဒိနာ နယေန ဇိဝှာကာယာယတနယမကာနိ ယထာ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာနိ, တထာ ဣဓ ဃာနာယတနမူလကေသု ဃာနာယတနယမကေန တာနိ ဇိဝှာကာယာယတနယမကာနိ "ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဇိဝှာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? အာမန္တာ"တိအာဒိနာ နယေန သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာနီတိ။ ဧဝမေတ္ထ ဥဘယေသံ ဝိသုံ အညမညံ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတာယ ဣဓံ ဝုတ္တံ, န ကေဇ္ဇီ အညမညံ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတာယ။ တေနာဟ **"တသ္မာ တတ္ထ တတ္ထေဝ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတာ ဟဋ္ဌိအနာရုဠှဟာတာယ ကာရဏ"**န္တိ။ ဧတ္ထ သတိ စက္ခာယတနမူလဂ္ဂဟဏံ ကိမတ္ထိယန္တိ အာဟ **"နိဒဿနဘာဝေနာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **နိဒဿနဘာဝေနာ** တိ နိဒဿနဘူတာနံ အညမညသဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတာသဒ္ဓာတေန နိဒဿနဘာဝေနေဝ, န ပန တေသံ နိဒဿိတဗ္ဗေဟိ သဗ္ဗထာ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတာယာတိ အဓိပ္ပာယော။ **"ယေဘုယ္ယတာယာ"**တိ ဝုတ္တံ ယေဘုယ္ယတံ ဒဿေတုံ **"တေသု ဟီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧဝန္တိ ဣမိနာ "အာမန္တာ"တိ ပဋိဝစနဝိသ္သဇ္ဇနေန ယထာဝုတ္တဝစနဿေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနဘာဝတနုဇာနနံ ကတွာ တဗ္ဗန္တိ ဣမမတ္ထံ အာကမုတိ။ **သာ**တိ ဒုတိယပုစ္ဆာ။ **ဃာနာယတနယမကေနာ**တိ စက္ခာယတနမူလကေသု ဃာနာယတနယမကေနေဝ။ **တံသေသာနီ**တိ တေန ဃာနာယတနမူလကကာယာယတနယမကေန သဒ္ဓိံ သေသာနိ။ **သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတ္တာ အနာရုဠှဟာနီ**တိ ဧတ္ထ **"အနာရုဠှဟာနီ"**တိ ဧတ္တကမေဝ **တထာ**-သဒ္ဒေန အနုကမိုယတိ, န "သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတ္တာ"တိ ဒဿေန္တော **"တထာတိ။ပေ။ သမညေနာ"**တိ ဝတွာ ဣဓာနိ **"ကာရဏသာမညေနာ"**တိ ဝုတ္တဿ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတ္တဿ တတ္ထ အဘာဝံ ဒဿေတုံ **"ဃာနဇိဝှာကာယာယတနာနံ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အဂဗ္ဘသေယျကေသု ပဝတ္တမာနာန** န္တိ ဧတ္တာပိ **"သဟစာရိတာယာ"**တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ, တထာ **"ဂဗ္ဘသေယျကေသု စ ပဝတ္တမာနာန"** န္တိ။ **ဣတရာနိ** ဃာနာယတနမူလကာနိ ဇိဝှာကာယာယတနယမကာနိ **ဒွေဝ** န ဝိသ္သဇ္ဇီယန္တိ, ဃာနာယတနမူလကေသု စ ယမကေသု ဝိသ္သဇ္ဇိတေသု **ဣတရဒွဝယမူလကာနိ** ဇိဝှာကာယာယတနမူလကာနိ န ဝိသ္သဇ္ဇီယန္တိ အဝိသေသတ္တာ အပ္ပဝိသေသတ္တာ စာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ကာယာယတနယမကေ ဒုတိယပုစ္ဆာဝသေန အပ္ပဝိသေသော, ဣတရဝသေန အဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ရူပာယတနမနာယတနေဟိ သဒ္ဓိ**န္တိ ဣဒံ ရူပာယတနမူလကမနာယတနဝသေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ **"ရူပာယတန။ပေ။ အဓိပ္ပာယော"**တိ။ တေနေတဟ **"ရူပာယတနမူလကေသု ဟီ"**တိအာဒိ။ **ယမကာန**န္တိ ရူပာယတနမူလကဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနယမကာနံ။ **ဒုတိယပုစ္ဆာန**န္တိ ယထာဝုတ္တယမကာနံယေဝ ဒုတိယပုစ္ဆာနံ။ **ဝုတ္တနယေနာ** တိ "သရူပကာနံ အစိတ္တကာန"န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန နယေန။ **အာဒိပုစ္ဆာန**န္တိ တေသံယေဝ ယမကာနံ ပဌမပုစ္ဆာနံ။

ဟေဋ္ဌိမေဟီ တိ ဣဓံ အဝိသေသဝစနမ္ပိ ယေသု သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတာ သမ္ဘဝတိ, တဒပေက္ခန္တိ အာဟ **"ဂန္ဓရသ။ပေ။ အတ္ထော"**တိ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဓမ္မေသု ဥဒ္ဒေသာနုရူပံ လဗ္ဘမာနဝိသေသကထနံ ဝိသ္သဇ္ဇနံ, ယော တတ္ထ န သဗ္ဗ

ဗေန သဗ္ဗံ ဥဒ္ဒေသာနုရူပဂုဏေန ဥပလဗ္ဘတိ, တဿ အကထနမ္ပိ အတ္ထတော ဝိဿဇ္ဇနမေဝ နာမ ဟောတီတိ
အာဟ **“အဝိဿဇ္ဇနေနေဝ အလဗ္ဘမာနတာဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇိတာနိ နာမ ဟောန္တိ”** တိ။

စက္ခုဝိကလသောတဝိကလာ ဝိယ စက္ခုသောတဝိကလောပိ လဗ္ဘတီတိ သော ပန အဋ္ဌကထာယံ ပိ-သဒ္ဒေန သင်္ဂဟိ
တောတိ ဒဿေန္တော **“ဇစ္စန္ဓမ္ပိ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”** တိ အာဟ။ ပရိပုဏ္ဏာယတနမေဝ ဩပပာတိကံ သန္ဓာယ ဝု
တ္တန္တိ ဧတ္ထ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော ဧဝ-သဒ္ဒောတိ တဿ ဌာနံ ဒဿေန္တော **“ဝုတ္တမေဝါတိ အတ္ထော”** တိ
ဝတွာ တေန ပရိပုဏ္ဏာယတနဿ တတ္ထ အနိယတတ္တာ အပရိပုဏ္ဏာယတနဿပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါတိ ဒဿေ
သေန္တော **“တေန ဇစ္စန္ဓဗဓိရမ္ပိ သန္ဓာယ ဝုတ္တတာ န နိဝါရိတာ ဟောတီ”** တိ အာဟ။

၂၂-၂၅၄. **တသ္မိံ ပုဂ္ဂလဿ အနာမဋ္ဌတ္တာ** တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ, ယာဝတာ “ရူပီဗြဟ္မလောကံ ပုစ္ဆတီ”တိ
ဤမိနာပိ ဩကာသောယေဝ အာမဋ္ဌောတိ။ “အာမန္တာ”တိ ပဋိညာယ ကာရဏဝိဘာဝနာဓိပ္ပာယယေနေဝ “ကသ္မာ ပဋိညာ
တ”န္တိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေတွာ တံ ကာရဏံ ဒဿေတုကာမော **“နနု”**တိအာဒိမာဟ ။ **ဂဗ္ဘသေယ္ယကဘာဝံ ဂန္တွာ
တ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတီ**တိ ပစ္ဆိမဘဝိကံ သန္ဓာယာဟ။ **တဒဝတ္ထဿာ** တိ ပစ္ဆိမဘဝတဝတ္ထဿ။ **ဘဝိဿန္တဿာ**
တိ ဘာဝိနော။ **ပဋိညာတဗ္ဗတ္တာ** တိ “ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ”တိ ပဋိညာတဗ္ဗတ္တာ။

အထ ကသ္မာ တိ ဧတ္ထာယံ သင်္ခေပတ္ထော – ယဒိ “ယဿ ရူပာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿ စက္ခာယတ
နံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ”တိ ပုစ္ဆာယံ ဝုတ္တေန ဝိဓိနာ ပဋိညာတဗ္ဗံ, အထ ကသ္မာ အထ ကေန ကာရဏေန ပဋိလောမေ “ယဿ
သ တ ပန ရူပာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿ စက္ခာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတီ”တိ ပုစ္ဆာယ “အာမန္တာ”တိ ပဋိညာတံ,
နနု ဤဒံ အညမညံ ဝိရုဒ္ဓန္တိ? **နနူ**တိအာဒိနာပိ စောဒကော တမေဝ ဝိရောဓံ ဝိဘာဝေတိ။ **နော စ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ** ဥပ္ပဇ္ဇိ
ဿတိ ဧဝါတိ အတ္ထော။ **“တသ္မိံ ဘဝေ”** တိအာဒိ တဿ ပရိဟာရော။ တတ္ထ **တသ္မိံ ဘဝေ** တိ ယသ္မိံ ဘဝေ “ရူ
ပာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတီ”တိ ဝုတ္တံ ပဝတ္တမာနတ္တာ, တသ္မိံ ဘဝေ။ **အနာဂတဘာဝေန အဝစနတော**တိ ဘာဝီဘာ
ဝေန အဝတ္တဗ္ဗတော အာရဒ္ဓုပ္ပာဒဘာဝေန ပဝတ္တမာနတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနေတဟ **“ဘဝန္တရေ ဟီ”** တိ
အာဒိ။ န ပန ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဝေဠု ကတွာ** တိအာဒိနာ ဟဋ္ဌန္တရေန ယထာဝုတ္တမတ္ထံ သမတ္ထေတိ။

ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ယေဟိ အာယတနေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, **တံတံအာယတနနိဗ္ဗတ္တကကမ္မေန အဝဿံဘာဝီအာ
ယတနဿ** သတ္တဿ, သန္တာနဿ တ, “ယဿ တ ပန ရူပာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇ
ဇိဿတီတိ? အာမန္တာ, ယဿ တ ပန ရူပာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿ စက္ခာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ? အာမ
န္တာ”တိ စ ဧဝံ ပဝတ္တံ ပုစ္ဆာဒွယဝိဿဇ္ဇနံ အာယတနပဋိလာဘဿ ဇာတိဘာဝတော သုဋ္ဌု ဥပပန္နံ ဘဝတိ။
ပစ္ဆိမဘဝိကာဒယောတိ ဧတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အရူပေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနကာ သင်္ဂယှန္တိ။ **ဤဒမ္ပိ** ဝိဿဇ္ဇ
ဇနံ။ **အဘိနန္ဒိတဗ္ဗတ္တာ** တိ “အာမန္တာ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ။

ယံ ပန အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ယဿ ဝိဟကော ဃာနာယတနုပ္ပတ္
တိတော ပုရေတရမေဝ ဥပစ္ဆိဇ္ဇိဿတိ, တံ ဃာနာယတနာနိဗ္ဗတ္တကကမ္မန္တိ ဝုတ္တံ။ ကထံ ပနီဒိသံ ကမ္မံ အတ္ထီ
တိ ဝိညာယတီတိ အာဟ **“ယဿ ယတ္ထာ”** တိအာဒိ။ ဧဝမ္ပိ ဂဗ္ဘသေယ္ယကော ဧဝ ဤဓ အဃာနကောတိ အဓိပ္ပေ
တောတိ ကထမိဒံ ဝိညာယတီတိ စောဒနာယ **“န ဟီ”**တိအာဒိံ ဝတွာ တမတ္ထံ သာဓေတုံ **“ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ”** တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ အဝစနတ္တမ္ပိ ဟိ ယထာဓမ္မသာသနေ အဘိဓမ္မေ ပဋိက္ခေပဟေယေတတိ ။ **ဤဏာ**တိ ဤမသ္မိံ အာယတနယမ
ကေ။ **ယထာဒဿိတာသု** တိ “ယဿ တ ပန သောတာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿ စက္ခာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇတိ, ယ
ဿ ယတ္ထ ဃာနာယတနံ န နိရုဇ္ဈတိ, တဿ တတ္ထ ရူပာယတနံ န နိရုဇ္ဈိဿတီ”တိ စ ဒဿိတပ္ပကာရာသု
ပုစ္ဆာသု။ **အာမန္တာတိ ဝုတ္တ** န္တိ အထ ကသ္မာ န ဝိညာယတီတိ ယောဇနာ။ တောသု ပုစ္ဆာသု ကသ္မာ ပဋိဝစနေန ဝိဿ
ဇ္ဇနံ န ကတန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတတ္ထဿာ** တိ “ယဿ တ ပန သောတာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿ
သတိ, ယဿ ယတ္ထ ဃာနာယတနံ န နိရုဇ္ဈိဿတီ”တိ စ ဧဝမာဒိကေန သန္နိဋ္ဌာနပဒေန ဂဟိတဿ အတ္ထဿ။
ကေဒေသေ သံသယတ္ထဿ သမ္ဘဝေနာ တိ ကေဒေသေ သံသယိတဗ္ဗဿ အတ္ထဿ သမ္ဘဝေန သန္နိဋ္ဌာနတွ
ထပဋိယောဂဘူတသံသယတ္ထဿ ပဋိဝစနဿ အကရဏတော “အာမန္တာ”တိ ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနဿ အကတ္တ

ဗ္ဗတော အတ္ထသ္သ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတ ဧကဇ္ဈံ ကတွာ အဝတ္တဗ္ဗတော။ တေနာဟ **“ဘိနိဗ္ဗတ္တဗ္ဗေဟိ န ပဋိဝိစနဝိသ္သဇ္ဇနံ ဟောတီ”**တိ။

ယဒိ သိယာတိ ဘိနိဗ္ဗတ္တိတ ဝတ္တဗ္ဗေပိ အတ္တေ ယဒိ ပဋိဝိစနဝိသ္သဇ္ဇနံ သိယာ, **ပရိပုဏ္ဏဝိသ္သဇ္ဇနမေဝ န သိယာ** အနေကာကာသဘာဝတော ဘိနိဗ္ဗတ္တဗ္ဗတော စာတိ အတ္တော။ တထာ ဟိ “ပဉ္စဝေကာကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိသ္သန္တိ, တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ သောတာယတနဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိသ္သတိ, စက္ခာယတနဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇတီ”တိ စ, တထာ “ရူပာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပာနံ တေသံ တတ္ထ ဃာနာယတနဉ္စ န နိရုဇ္ဈတိ, ရူပာယတနဉ္စ န နိရုဇ္ဈိသ္သတီ”တိ စ တတ္ထ ဝိဘာဂဝသေန ပဝတ္တော ဟဒ္ဒသေသော။ **အထ ကသ္မာ**တိ ယဒိ အဘိနိဗ္ဗတ္တဗ္ဗေ ပဋိဝိစနဝိသ္သဇ္ဇနံ, န ဘိနိဗ္ဗတ္တဗ္ဗေ, ဧဝံ သန္တေ “ယသ္သ တ ပန သောမနသ္သိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? အာမန္တာ”တိ ဣမိနာ ပဋိဝိစနဝိသ္သဇ္ဇနေန ဂဗ္ဘသေယ္ယကာနံ သောမနသ္သပဋိသန္ဓိ နတ္ထီတိ ကသ္မာ န ဝိညာယတိ, ဘိနိဗ္ဗတ္တဗ္ဗေ န ပဋိဝိစနဝိသ္သဇ္ဇနံ ဟောတီတိ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ? တံ န, အညာယ ဟဋ္ဌိယာ တဒတ္ထသ္သ ဝိညာယမာနတ္တာတိ ဒသ္သေန္တော **“ကာမဓာတုယာ”**တိအာဒိမာဟ။

“ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတိ, တံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသ္သတိ, နုပ္ပဇ္ဇိသ္သတီတိ? အာမန္တာ”တိ တသ္သေဝ စိတ္တသ္သ နိရောဓေ အနာဂတဘာဝေန တသ္သ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ယထာ ဝုတ္တော, ဧဝံ တသ္သေဝ ကမ္မဇသန္တာနသ္သ နိရောဓေ တသ္သ ဥပ္ပာဒေ အနာဂတဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗော။ တေနေတံ ဒသ္သေတိ “ဧကစိတ္တသ္သ နာမ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ နိရောဓေ အနာဂတဘာဝေန ဝုစ္စတိ, ကိမင်္ဂ ပန ဧကသန္တာနသ္သာ”တိ ။ **သဗ္ဗတ္ထ** သဗ္ဗသ္မိံ အနာဂတတရေ။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ဧဝ ဝသေန **သော** နိရောဓော **တထာ** အနာဂတဘာဝေန ဝုတ္တော, ကသ္မာ ပနေတ္ထ နိရောဓော ဥပပန္နာနံ ဝသေန န ဝုတ္တောတိ အာဟ **“ဥပ္ပန္နာနံ ပနာ”** တိအာဒိ။ **တသ္သေဝ** ယထာပဝတ္တသ္သ ကမ္မဇသန္တာနသ္သ ဧဝ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ဥပ္ပာဒက္ခဏတော ဥဒ္ဓံ နိရောဓော အာရဒ္ဓော နာမ ဟောတိ, တသ္မာ။ **ဘေဒေ သတိပိ** ကာလဘေဒအမသနသ္သ ကာရဏေ သတိပိ။ အနာဂတကာလာမသနဝသေနေဝ နိရောဓသ္သေဝ ဝသေန ဝိသ္သဇ္ဇနဒ္ဒဝယံ **ဥပပန္နမေဝ** ယုတ္တမေဝ ဟောတီတိ။ အညေသံ ဝသေန နိရောဓသ္သေဝ ဝတ္တုံ အသက္ကုဏေယ္ယတ္တာ **“အရဟတ”**န္တိ ဝုတ္တံ။

ယဒိ ဥပပတ္တိအနန္တရံ နိရောဓော အာရဒ္ဓော နာမ ဟောတိ, အထ ကသ္မာ စုတိယာ နိရောဓဝစနန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **“တန္နိဋ္ဌာနဘာဝတော ပန စုတိယာ နိရောဓဝစန”** န္တိ။ **တန္နိဋ္ဌာနဘာဝတော** တိ တသ္သ သန္တာနသ္သ နိဋ္ဌာနဘာဝတော။ **ပဝတ္တေ** တိအာဒိ ဝုတ္တသ္သေဝတ္ထသ္သ ဟာကဋ္ဌကရဏံ။ တတ္ထ **တသ္သာ** တိ သန္တာနသ္သ။ **ဝက္ခတီ** တိ အာဒိပိ ပဝတ္တေ နိရောဓံ အနာဒိယိတွာ စုတိနိရောဓသ္သေဝ ဂဟိတတာယ ကာရဏဝစနံ။ **တေနာ**တိ တေန ယထာဝုတ္တေန ဟဋ္ဌကရဝစနေန။ **တတ္ထာ** တိ တေသံ “ယသ္သ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈိသ္သတီ”တိအာဒိကေ အာယတနယမကေ။ ယဒိ ပဝတ္တေ နိရုဒ္ဓသ္သပိ စုတိယာ ဧဝ နိရောဓော ဣစ္ဆိတော, “သစက္ခုကာန”န္တိအာဒိ ကထန္တိ အာဟ **“သစက္ခုကာနန္တိအာဒီသု စ ပဋိလဒ္ဓစက္ခုကာနန္တိအာဒိနာ အတ္တော ဝိညာယတီ”**တိ။ **တေ**တိ အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာ။ အစက္ခုကဝစနဉ္စ သာဝသေသန္တိ ယောဇနာ။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာယတနယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဓာတုယမကံ

၁-၁၉. သဒ္ဒဓာတုသမ္ဗန္ဓာန န္တိ ဣဒံ ယာနိ စက္ခုဓာတာဒိမူလကေသု သဒ္ဒယမကာနိ, သဗ္ဗာနိ စ သဒ္ဒဓာတုမူလကာနိ, တာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ န ဟိ တာနိ စက္ခုဝိညာဏဓာတာဒိသမ္ဗန္ဓာနိ ဝိယ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန လဗ္ဘန္တိ, ဧတေနေဝ အာယတနယမကေပိ ပဝတ္တိတရေ သဒ္ဒဓာတုသမ္ဗန္ဓာနံ ယမကာနံ အလဗ္ဘမာနတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓာတုယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သစ္စယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိတရဝဏ္ဏနာ

၁၀-၂၆. **သော**တိ ဒုက္ခသဒ္ဒော။ **အညတ္ထာ** တိ သင်္ခါရဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခဒုက္ခာဓိဋ္ဌာနေသု။ **အညနိရပေက္ခော** တိ သင်္ခါရာဒိပဒန္တရာနပေက္ခော။ **တေနာ**တိ အညနိရပေက္ခဒုက္ခပဒဂ္ဂဟဏတော။ **တသ္မိံ ဒုက္ခဒုက္ခေ** ဝိသယဘူတေ။ **သေ ဒုက္ခသဒ္ဒော** ''ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စ''န္တိ ဧတ္ထ ပဌမော ဒုက္ခသဒ္ဒော။ **တဒ္ဓ** ဒုက္ခဒုက္ခံ။ ''ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စ''န္တိ ဧတ္ထ ဒုက္ခမေဝ ဒုက္ခသစ္စန္တိ နယိဒံ အဝဓာရဏံ ကတ္တဗ္ဗံ, ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စမေဝါတိ ပန ကတ္တဗ္ဗန္တိ အာဟ **''ဧကေ နေ့ ဒုက္ခသစ္စမေဝါ''**တိ။ **သစ္စဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တေသု သမုဒယေသု ကောစိ ဖလဓမ္မေသု နတ္ထီ** တိ သစ္စဝိဘင်္ဂေ ပဉ္စဓာ ဝုတ္တေသု သမုဒယေသု ကောပိ ဖလသဘာဝေသု နတ္ထိ, ဖလသဘာဝေ နတ္ထီတိ အတ္ထော။ ''ဖလဓမ္မော နတ္ထီ''တိ စ ပာဌော။ **မဂ္ဂသဒ္ဒော စ ဖလင်္ဂေသူ** တိ သာမညဖလင်္ဂေသု သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီသု ''မဂ္ဂင်္ဂံ မဂ္ဂပရိယာပန္န''န္တိ အာဒိနာ (ဝိဘ. ၄၉၂, ၄၉၅) အာဂတော မဂ္ဂသဒ္ဒော **မဂ္ဂဖလတ္တာ ပဝတ္တတိ** ကာရဏူပစာရေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **''န မဂ္ဂကိစ္စသဗ္ဘာဝတော''** တိအာဒိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ သစ္စဒေသနာယ ပဘာဝတာဒိသဘာဝေ ဧဝ ဓမ္မာ သမုဒယာဒိပရိယာယေန ဝုတ္တာ, န အပ္ပဘာဝတာဒိသဘာဝါ, တသ္မာ။ ဧတ္ထ စ တေဘူမကဓမ္မာနံ ယထာရဟံ ဒုက္ခသမုဒယသစ္စန္တောဂဓတ္တာ အသစ္စသဘာဝေ သဘာဝဓမ္မေ စ ဥဒ္ဓရန္တော ဖလဓမ္မေ ဧဝ ဥဒ္ဓရိ။ နနု စ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာပိ ဓမ္မာ အသစ္စသဘာဝါတိ တေပိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာတိ? န, တေသံ မဂ္ဂဂတိကတ္တာ။ ''ဖလဓမ္မေသူ''တိ ဧတ္ထ ဓမ္မဂ္ဂဟဏေန တ ဖလသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဝိယ တေသမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပဒသောဓနေန။ပေ။ ဣဓ ဂဟိတာတိ ဧတေန အသစ္စသဘာဝတံ ဓမ္မာနံ ပကရဏေန နိဝတ္တိတတံ အာဟ။ **တေသ န္တိ** ဒုက္ခာဒီနံ။ **တဗ္ဗိသေသနယောဂဝိသေသ** န္တိ တေန ဒုက္ခာဒိဝိသေသနယောဂေန ဝိသိဋ္ဌတံ။ သစ္စဝိသေသနဘာဝေ နေဝ ဒုက္ခာဒီနံ ပရိညေယျတာဒိဘာဝေ သိဒ္ဓေါတိ အာဟ **''ဧကန္တသစ္စတ္တာ''** တိ။ **ယထာ စေတ္ထာ** တိ ယထာ ဧတသ္မိံ သစ္စယမကေ သုဒ္ဓသစ္စတာရေ သစ္စဝိသေသနဘူတာ ဧဝ ဒုက္ခာဒယော ဂဟိတာ။ **ဧဝံ ခန္ဓယမကာဒီသုပိ** တိ န သုဒ္ဓခေတ္တတာရေ ဧဝ အယံ နယော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ပဒသောဓနတာရေ တံမူလစက္ကတာရေ စ ''ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော''တိအာဒိနာ သမုဒာယပဒာနံယေဝ ဝုတ္တတ္တာ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီတိ **''သုဒ္ဓက္ခန္ဓာဒိတာရေသူ''** တိ ဝုတ္တံ။ တထာ စေတ္ထာပိ သုဒ္ဓတာရေ ဧဝ အယံ နယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒိ သုဒ္ဓက္ခန္ဓာဒိတာရေသု ခန္ဓာဒိဝိသေသနဘူတာနမေဝ ရူပါဒီနံ ဂဟဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ, အထ ကသ္မာ ခန္ဓာဒိဝိသေသနတော အညေသမ္ပိ ရူပါဒီနံ ဝသေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''အဋ္ဌကထာယံ ပနာ''**တိအာဒိ။ ပုရိမော ဧဝ အတ္ထော ယုတ္တော, ယုတ္တိတော ဟဉ္ဉေဝ ဗလဝတီတိ။

ပဏ္ဏတ္တိတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ

၂၇-၁၆၄. ဒုက္ခပရိညာ ယာဝ ဒုက္ခသမတိက္ကမနတ္တာတိ သပ္ပဒေသံ ပဝတ္တာပိ သာ တဒတ္ထာဝဟာ ဘဝေယျာတိ ကဿစိ အာသင်္ကာ သိယာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **''အရိယတ္တာ။ပေ။ ကတ္တတ ဝုတ္တံ''** န္တိ။ ကေစိ ပနေတ္ထ ''အန္တိမဘဝေ ဌိတတ္တာ''တိ ကာရဏံ ဝဒန္တိ, တံ န ယုဇ္ဇတိ ဥပပတ္တိယာ ဒုက္ခဝိစာရတ္တာ, န စ သဗ္ဗေ သုဒ္ဓါဝါသာ အန္တိမဘဝိကာ ဥဒ္ဓံသောတတ္တသနတော။ ''ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ဥပ္ပာဒဝတ္တာ။ အဝိသေသေန ဒုက္ခသစ္စပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ သမ္မန္နိဘာဝေနေဝ တံသမင်္ဂီ စ ပုဂ္ဂလော ဝုတ္တောတိ ဒဿေန္တော **''သဗ္ဗေ ဥပပဇ္ဇန္တာ''** တိ အာဒိံ ဝတ္ဂတ သတ္တယမတ္တော ယသ္မာ နိစ္စယရူပေန ဂဟိတော, နိစ္စိတသ္ဒေဝ စ အတ္ထဿ ဝိဘာဂဒဿနေန ဘဝိတဗ္ဗံ, တသ္မာ **''တေသဒ္ဒဝ။ပေ။ ဥပပန္နမေဝါ''** တိ အာဟ။ တတ္ထ တေသဒ္ဒဝ ကေစိ ဒဿိယန္တီတိ သမ္မန္နဓော။ **ဧကကောဋ္ဌာသုပ္ပတ္တိသမင်္ဂီနော** တိ ဒုက္ခကောဋ္ဌာသုပ္ပတ္တိသမင်္ဂီနော။ **တေသူ**တိ သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတေသု။ **မဂ္ဂဖလုပ္ပာဒသမင်္ဂီသူ** တိ မဂ္ဂဖလုပ္ပာဒသမင်္ဂီနံ, အယမေဝ ဝါ ပာဌော။

ဧတ္ထ စာ တိအာဒိနာ ''သဗ္ဗေသ''န္တိအာဒိပဉ္စိယာ ပိဏ္ဍတ္ထံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **သမုဒယသစ္စုပ္ပာဒတော ဝိသဒ္ဓ သဒ္ဒ ဒုက္ခသစ္စုပ္ပာဒသ္မာ**တိ ဣဒံ အနာဒရေ သာမိဝစနံ။ ကတ္ထစိ သမုဒယသစ္စုပ္ပာဒတော ဝိသဒ္ဒေပိ ဒုက္ခသစ္စေ တံရဟိတဿ သမုဒယသစ္စုပ္ပာဒရဟိတဿ ဒုက္ခသစ္စုပ္ပာဒဿ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တန္တိ ယောဇနာ။ ကေစိ ပန ''သမုဒယသစ္စာတော ဝိသဒ္ဒဿာ''တိ ပဌန္တိ, တေသံ **''တံရဟိတဿာ''** တိ ဣဒံ ပုရိမပဒဿ အတ္ထဝိဝရဏံ ဝေဒိတ

ဗ္ဗံ။ **တံသဟိတဿာ** တိ သမုဒယသစ္စုပ္ပာဒသဟိတဿ ဒုက္ခသစ္စုပ္ပာဒဿ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တန္တိ ယောဇနာ။ **တေသန္တိ** အသညသတ္တာနံ, **ပဝတ္တိယံ ဒုက္ခသစ္စဿ ဥပ္ပာဒေ** "ပဝတ္တေ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု ဒ္ဝီသုပိ ကောဋ္ဌာသေသု န ဂဟိတောတိ အတ္ထော။ ပဋိသန္ဓိယံ ပန တေသံ ဥပ္ပာဒဿ ပဌမကောဋ္ဌာသေန ဂဟိတတာ ဒဿိတာ ဧဝ။ **တထာ နိရောဓော စာ**တိ ယထာ အသညသတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိယံ ဒုက္ခသစ္စဿ ဥပ္ပာဒေ ပဌမကောဋ္ဌာသေန ဂဟိတော, ပဝတ္တိယံ ပန သော ဒ္ဝီဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ န ဂဟိတော, တထာ တေသံ ဒုက္ခသစ္စဿ နိရောဓောပီတိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ "သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ"တိအာဒိနာ (ယမ. ၁.သစ္စ ယမက.၈၈) နိရောဓဝါရေ ဟဋ္ဌိ ပဝတ္တာ။ **ဧသေဝ နယော**တိ ယ္ဝာယံ "တွေ စာ"တိအာဒိနာ သမုဒယသစ္စယမကေ ဟဋ္ဌိယာ အတ္ထနယော ဝုတ္တော, မဂ္ဂသစ္စယမကေပိ ဧသေဝ နယော, ဧဝမေဝ တတ္ထာပိ အတ္ထော နေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ "သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာန"န္တိအာဒိနာ တတ္ထ ဟဋ္ဌိ ပဝတ္တာ။

ဝေဠု သတီ တိ ဧဝံ ခဏဝသေန ဩကာသဂ္ဂဟဏေ သတီတိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ အနနုဇာနနဝသေန ပစ္စာမသတိ။ **တေဿ ဝိဿဇ္ဇနေ** တိ တေဿ ယမကပဒဿ ဝိဿဇ္ဇနေ။ "အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နော စ တေသံ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ"တိ (ယမ. ၁.သစ္စယမက.၇၁) ပုရိမကောဋ္ဌာသဿ အာဂတတ္တာ ဝိရောဓော နတ္ထီတိ **"ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ ။ တတ္ထ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ န ဥပပတ္တိစိတ္တုပ္ပာဒက္ခဏော ဘဝိနော သမုဒယပစ္စုပ္ပာဒဿ အာဓာရော, အထ ခေါ ကာမာဝစရာဒိဩကာသော, တသ္မာ။ **ပုဂ္ဂလောကာသတရော ဟေသာ** တိ ယသ္မာ ပုဂ္ဂလောကာသတရော သေ, တသ္မာ "တေသံ တတ္ထာ"တိ တွေ ဩကာသဝသေန တတ္ထ-သဒ္ဒဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယဒိ ပုဂ္ဂလောကာသတရေ ကာမာဝစရာဒိဩကာသဝသေနေဝ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော, န ခဏဝသေန, အထ ကသ္မာ "သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာန"န္တိအာဒိနာ ဩကာသံ အနာမသိတ္ဝာ တတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနံ ပဝတ္တန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"တတ္ထ။ပေ။ သော တေ"** တိ။ တတ္ထ **တတ္ထာ** တိ ဩကာသတရေ။ **ပုဂ္ဂလဝိသေသသဒ္ဒသနတ္ထံ** န္တိ ပုဂ္ဂလသင်္ခာတဝိသေသဒဿနတ္ထံ။ **ယတ္ထ တေ** တိ ယသ္မိံ ကာမာဝစရာဒိဩကာသေ တေ ပုဂ္ဂလာ။

ကေစီတိ ဓမ္မသိရိတ္ထေရံ သန္ဓာယာဟ။ သော ဟိ "ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတီ"တိ တွေ စိတ္တဇရူပမေဝ အဓိပ္ပေတံ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတ္တာတိ ကာရဏံ ဝဒတိ။ အပရေ "အရူပေတိ ဣမံ ပုရိမာ ပေက္ခမ္ပိ ဟောတီတိ တေန ပဝတ္တံ ဝိသေသေတ္ဝာ အရူပဘာဝဝသေန အယမတ္ထော ဝုတ္တော , တသ္မာ 'ယဿ တ ပန သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈတိ, တဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? နော'တိအာဒီသုပိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော"တိ ဝဒန္တိ။ **ပုဂ္ဂလော န စိတ္တံ အပေက္ခိတ္ဝာဝ ဂဟိတော** တိ ဣဒံ စိတ္တဿ အနမိကတတ္တာ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ ပန သမုဒယသစ္စဿ ဥပ္ပာဒနိစ္ဆယော, တတ္ထေဝ တဿ အနုပ္ပာဒနိစ္ဆယေနပိ ဘဝိတဗ္ဗံ စိတ္တေန စ ဝိနာ ပုဂ္ဂလ ဿေဝ အနုပလဗ္ဘနတောတိ "ယဿ သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတီ"တိ တွေ သမုဒယသစ္စာဓာရံ စိတ္တံ အတ္ထတော ဂဟိတမေဝတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ အပိစ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓေပိ န သဗ္ဗော ရူပုပ္ပာဒော ကေဝလံ စိတ္တုပ္ပာဒမိဿိနောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ ဝိနာပိ တတ္ထ ရူပုပ္ပတ္တိဒဿနတော, တသ္မာ စိတ္တဇရူပမေဝ စိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န ဣတရံ, ဣတရံ ပန တဿ တီသုပိ ခဏေသု ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဝိဘဇိတဗ္ဗာ အဝိဘတ္တာ နာမ နတ္ထီတိ သိယာယံ ပသင်္ဂေါ ပဌမတရေ, ဒုတိယတရေ ပန ဝိဘဇနာ ဧဝ သာတိ နာယံ ပသင်္ဂေါ လဗ္ဘတိ, ပဌမတရေပိ တ နာယံ ပသင်္ဂေါ။ ကသ္မာ? သော ဟိ ယမကဿ ပကတိ, ယဒိဒံ ယထာလာဘဝသေန ယောဇနာ။

ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တိ တွေ "ပဌမံ ဘဝင်္ဂံ, ဒုတိယံ စိတ္တ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ဘဝနိကန္တိယာ အာဝဇ္ဇန မ္ပိ ဝိပာကပ္ပဝတ္တိတော ဝိသဒိသတ္တာ "ဒုတိယ"န္တိ ဝတ္တုံ သက္ကာ, တတော ပဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗေ တဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ ဝတ္တဗ္ဗာတိ အပရေ။ ဘဝနိကန္တိယာ ပန သဟဇာတံ ပဌမံ စိတ္တံ ဣမေ ဒုတိယံ စိတ္တ န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တတော ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တံ သဗ္ဗံ အဗ္ယာကတဘာဝေန သမာနဇာတိကတ္တာ ဧကန္တိ ကတ္ဝာ တတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌာ တဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထေတတိ ။ တေနာဟ **"သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေနာ"** တိ အာဒိ။ **တသ္မိ** န္တိ ဒုတိယေ စိတ္တေ။ **တေန သမာနဂတိကတ္တာ**တိ တေန ယထာဝုတ္တဒုတိယစိတ္တေန စ တံသမင်္ဂိနော တ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, နော စ သမုဒယသစ္စန္တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝေန သမာနဂတိကတ္တာ။ **ဝေဠု ကတ္ဝာ** တိ တေန သ

မာနဂတိကတာယ ဒဿိတတ္တာ ဧဝ။ **ယထာဝုတ္တာ** တိ ဒုတိယာကုသလစိတ္တတော ပုရိမသဗ္ဗစိတ္တသမင်္ဂိနော အဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ ဣတရဘာတဘာဝတော။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟဠှန္တရေန သမတ္ထေတုံ **"ယထာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေ** တိ စတုတေကာရ။ **ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ** တိ "ဣတရေသ"န္တိ ဝိသေသနေန နိဝတ္တေတဗ္ဗာ။ **ပဉ္စတေကာရာ ဝိယ ယထာဝုတ္တာ သုဒ္ဓါတသာ**တိ ဒုတိယစိတ္တက္ခဏသမင်္ဂိဘာဝေန ဝုတ္တပ္ပကာရာ ယထာ သုဒ္ဓါတသသင်္ခာတာ ပဉ္စတေကာရာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ သန္တိ, ဧဝံ စတုတေကာရာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ န ဟိ သန္တီတိ ယောဇနာ။

"ယဿ ယတ္ထာ"တိ ပုဂ္ဂလောကာသာ အာဓေယျာဓာရဘာဝေန အပေက္ခိတာတိ အာဟ **"ပုဂ္ဂလောကာသာ အညမညပရိစ္ဆိန္နာ ဂဟိတာ"**တိ။ **ကာမာဝစရေ။ပေ။ ဥပပန္နာ** တိ ဧတ္ထ ကာမာဝစရေ အဘိသမေတာဝိနော ရူပာဝစရံ ဥပပန္နာ, ရူပာဝစရေ အဘိသမေတာဝိနော အရူပာဝစရံ ဥပပန္နာ, တ-သဒ္ဒေန ကာမာဝစရေ အဘိသမေတာဝိနော အရူပာဝစရံ ဥပပန္နာတိ စ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တတ္ထာ** တိ ဥပပန္နောကာသေ။ **အဘိသမယော**တိ ဥပရိမဂ္ဂာဘိသမယော ယာဝ ဥပပန္နော န ဘဝိဿတိ, တာဝ **တေ** တတ္ထ ဥပပန္နပုဂ္ဂလာ **ဧတ္ထ** တေသံ့ "အဘိသမေတာဝီန"န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တေ ဒုတိယကောဋ္ဌာသေ **န ဂယှန္တိ** ပုဂ္ဂလောကာသာနံ အညမညံ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ကိံ တေ ဣမသ္မိံ ယမကေ အသင်္ဂဟိတာတိ အာဟ **"တေ ပနာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ ယံ ဝုတ္တံ "သမာနဂတိကာတိ ဝိသုံ န ဒဿိတာ"တိ, တံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကာတုံ **"အနဘိသမေတာဝီန"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော – "အနဘိသမေတာဝီန"န္တိ ဣမိနာ ပဌမပဒေန ဂဟိတာ သဗ္ဗတ္ထ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိရဟာ သမ္ပတ္တိဘဝေ တတ္ထ သုဒ္ဓါတသေ ဃေ အနဘိသမေတာဝိနော, တေသု ဒွိပ္ပကာရေသု သုဒ္ဓါတသာ ယသ္မိံ ကာလေ တတ္ထ အနဘိသမေတာဝိနောတိ ဂဟေတဗ္ဗာ, တတ္ထ နေသံ တထာ ဂဟေတဗ္ဗကာလဿ ဝိသေသနတ္ထံ "သုဒ္ဓါတသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ"တိ ဝုတ္တန္တိ။

ဧတေနာတိ ဧတေန ဝစနေန။ တေအနုစိတ္တံ နာမ မဂ္ဂစိတ္တာနံ အနန္တရပစ္စယဘူတံ စိတ္တံ, ဣဓ ပန အဂ္ဂမဂ္ဂစိတ္တဿ။ **တတော**တိ ယထာဝုတ္တတေအနုစိတ္တတော **ပုရိမတရစိတ္တသမင်္ဂိနော,** အနုလောမဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တသမင်္ဂိနော, အဝသိဋ္ဌဝုဋ္ဌာနကမိနိဝိပဿနာစိတ္တာဒိသမင်္ဂိနောပိ။ တေနာဟ **"ယာဝ သဗ္ဗန္တိမတဇ္ဇဟာသမ္ပယုတ္တစိတ္တသမင်္ဂီ, တာဝ ဒဿိတာ"**တိ။

ပဋိသန္ဓိစုတိစိတ္တာနံ ဘင်္ဂုပ္ပာဒက္ခဏာ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂုပ္ပာဒက္ခဏေဟိ ဒုက္ခသစ္စာဒီနံ နုပ္ပာအဒီသု သမာနဂတိကာတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **"ပဝတ္တေ စိတ္တဿာ"** တိအာဒိ။ တတ္ထ စုတိစိတ္တဿပိ ဥပ္ပာဒက္ခဏဿ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ **ဒွိဓာပိ ကောဋ္ဌာသေသု** တိ သမုဒယသစ္စဿ ဘာဝိနော နိရောဓဿ အပ္ပဋိက္ခေပပဋိက္ခေပဝသေန ပဝတ္တေသု ပုရိမပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေသု။ **န ဝိသေသိတ**န္တိ ယထာဝုတ္တေ အပ္ပဋိက္ခေပေ စ သတိပိ ဝိသေသေတွာ န ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ **ကေဿပိ** ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသဿ **မဂ္ဂဿ စ ဖလဿ စ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂိနော** ပုရိမကောဋ္ဌာသဿေဝ အဘာဇနတော ကောဋ္ဌာသဒွယသမ္ဘဝတာဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ဣအနိ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရိတုံ **"ယဿ ဒုက္ခသစ္စ"** န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ကေသဉ္စိ** ပုဂ္ဂလာနံ၊ နိဒ္ဒါရဏေ စေတံ သာမိဝစနံ။ "မဂ္ဂဿ စ ဖလဿ စာ"တိ ဝုတ္တမဂ္ဂဖလာနိ ဒဿေန္တော **"တိဏ္ဏံ ဖလာနံ ဒွိန္နဉ္စ မဂ္ဂာန"** န္တိ အာဟ။ တာနိ ပန ဟေဋ္ဌိမာနိ တီဏိ ဖလာနိ မဇ္ဈေ စ ဒွေ မဂ္ဂာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **နိရန္တရံ အနုပ္ပာဒေတွာ** တိ ပဋိပက္ခမေဝဟိ အတေကိစ္စံ ကတွာ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂံ ဥပ္ပာဒေန္တေန ယာ သာတစ္စကိရိယာ ကာတဗ္ဗာ, တံ အကတွာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **"အန္တရန္တရာ။ပေ။ ဥပ္ပာဒေတွာ"** တိ။ "အရူပေ မဂ္ဂဿ စ ဖလဿ စ ဘင်္ဂက္ခဏေ"တိ အဝိသေသတော ဝုတ္တေ ကထမယံ ဝိသေသော လဗ္ဘတီတိ အာဟ **"သာမညဝစနေနပိ"**တိအာဒိ။ တေန အပတာဒဝိသယပရိယာယေန ဥပသဂ္ဂာ အဘိနိဝိသန္တီတိ လောကသိဒ္ဓေါယံ ဉာယောတိ ဒဿေတိ။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ

၁၆၅-၁၇၀. ဧတ္ထေတ တိ ဣမသ္မိံ သစ္စယမကေ ဧဝ။ **အပရိညေယျတာဒဿနတ္ထ** န္တိ ဧတ္ထ **အ**-ကာရော န ပရိညေယျာဘာဝဝစနော, နာပိ ပရိညေယျပဋိပက္ခဝစနော, အထ ခေါ တဒညဝစနောတိ ယထာရဟံ သစ္စေသု လဗ္ဘမာနာနံ ပဟာတဗ္ဗတာဒီနမ္ပိ ဒဿနေ အာပန္နေယေဝ သမယတရော ဒဿနပရော, ယေသဉ္စ န ဒဿနပရော, တေသု

ကေသုစိ သစ္စေသု လဗ္ဘမာနာနမ္ပိ ကေသဥ္စိ ဝိသေသာနံ အယံ တရော န ဒဿနပရောတိ ဒဿေန္တော **“သစ္စိ ကရဏ။ပေ။ ဒဿနတ္ထဥ္စာ”**တိ အာဟ။ **သမုဒယေ ပဟာနပရိညာဝ ဝုတ္တာ, န တီရဏပရိညာ** တိ ယုတ္တံ တာဝေတံ သမုဒယဿပိ တီရေတဗ္ဗသဘာဝတ္တာ, **“ဒုက္ခေ တီရဏပရိညာဝ ဝုတ္တာ, န ပဟာနပရိညာ”** တိ ကြဒံ ပန ကသ္မာ ဝုတ္တံ, နနု ဒုက္ခံ အပ္ပဟာတဗ္ဗမေတတိ? သမုဒယသစ္စဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တာနံ ကေသဥ္စိ သမုဒယကောဋ္ဌာသာနံ ဒုက္ခသစ္စေ သင်္ဂဟဏတော ဒုက္ခသမုဒယေ တ အသင်္ကရတောဝ ဂဟေတ္ဝာ ဘူတကထနမေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဥဘယတ္ထာ** တိ ဒုက္ခေ သမုဒယေ စ ဝုတ္တာ။ ကသ္မာ? တေသံ သာဓာရဏတ္တာတိ။ ဧဝံ သာဓာရဏာသာဓာရဏဘေဒဘိန္နံ ယထာဝုတ္တံ ပရိညာကိစ္စံ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနက္ခဏေ လဗ္ဘမာနမ္ပိ မဂ္ဂကာလေ ဧကက္ခဏေ ဧဝ လဗ္ဘတိ ဧကဉာဏကိစ္စတ္တာတိ ဒဿေတုံ **“မဂ္ဂဉာဏဥ္စဟိ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သစ္စယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သင်္ခါရယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိတရဝဏ္ဏနာ

၁. သတိပိ ကုသလမူလာဒီနမ္ပိ ဝိဘတ္တဘာဝေ ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေ တတော သာတိသယောတိ ဒဿေန္တော **“ခန္ဓာဒ ယော ဝိယ ပုဗ္ဗေ အဝိဘတ္တာ”**တိ အာဟ။ ပကာရတ္ထော တ ဇေ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေ “ဘူတဒယော”တိအာဒီသု ဝိယာတိ ကုသလမူလာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အဝိညာတတ္ထာ** နိသာမေန္တေဟိ။ ဟေတုအတ္ထော တ ဇေ္ထ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော အဝိညာပိတတ္တာတိ အတ္ထော။ ယဒိပိ ကာယသင်္ခါရာနံ ဝိကပ္ပဒ္ဝယေပိ ဟေတုဖလဘာဝေတယေဝ ကြစ္စိတော, သာမိဝစနရူပဟိဝိဘူတော ပန အတ္ထေဝ အတ္ထဘေဒေတိ ဒဿေန္တော **“ကာယဿ။ပေ။ ကတ္တုအတ္ထေ”**တိ အာဟ။ **သော ပနာ**တိ ကတ္တုအတ္ထော။

၂-၇. **သုဒ္ဓိကဧကေကပဒဝသေနာ** တိ “ကာယော သင်္ခါရော”တိအာဒီသု ဒ္ဝိသု ဒ္ဝိသု ပဒေသု အညမညံ အသမ္မိသ္ဝ သဧကေကပဒဝသေန။ **အတ္ထာဘာဝတော** တိ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထာဘာဝတော။ အညထာ ကရဇကာယာဒိကော အတ္ထော အတ္ထေဝ။ တေနေတဟ **“ပဒသောဓနေ။ပေ။ အဝစနီယတ္တာ”** တိ။ ကြအာနိ တမေဝ အတ္ထာဘာဝံ ဗျတိရေကဝသေန ဒဿေန္တော **“ယထာ”**တိအာဒိမာဟ။ ကသ္မာ ပန ဥဘယတ္ထ သမာနေ သမာသပဒဘာဝေ တတ္ထ အတ္ထော လဗ္ဘတိ, ကြဓ န လဗ္ဘတီတိ? ဘိန္နလက္ခဏတ္တာ။ တတ္ထ ဟိ ရူပက္ခန္ဓာဒိပဒါနိ သမာနာဓိကရဏာနီတိ ပဒဒ္ဝယာဓိဋ္ဌာနော ဧကော အတ္ထော လဗ္ဘတိ, ကြဓ ပန ကာယသင်္ခါရာဒိပဒါနိ ဘိန္နာဓိကရဏာနီတိ တထာရူပော အတ္ထော န လဗ္ဘတီတိ။ တေနာဟ **“ယထာဓိပ္ပေတတ္ထာဘာဝတော”** တိ။

ဝိသုံ အဒီပေတ္ဝာတိ “ကာယော သင်္ခါရော”တိအာဒိနာ သဟ ဝုစ္စမာနောပိ ကာယသင်္ခါရသဒ္ဒော ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္ထေ နော အတ္ထံ အဇောတေတ္ဝာ ဧကံ အတ္ထံ ယဒိ ဒီပေတီတိ ပရိကပ္ပဝသေန ဝဒတိ။ တေန ကာယသင်္ခါရသဒ္ဒါနံ သမာနာဓိကရဏတံ ဥလ္လိင်္ဂေတိ။ **“ကာယသင်္ခါရသဒ္ဒော ကာယသင်္ခါရတ္ထေ ဝတ္တမာနော”** တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ, “သင်္ခါရသဒ္ဒော သင်္ခါရတ္ထေဝ ဝတ္တမာနော”တိ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ ဧဝဥှိ သတိ ခန္ဓတ္ထေ ဝတ္တမာနော ခန္ဓသဒ္ဒော ဝိယ ရူပသဒ္ဒေန ကာယသဒ္ဒေန ဝိသေသိတဗ္ဗောတိ ကြဒံ ဝစနံ ယုဇ္ဇေယျ, ကာယသင်္ခါရသဒ္ဒါနံ ပန သမာနာဓိကရဏတ္တေ န ကေဝလံ သင်္ခါရသဒ္ဒောယေဝ သင်္ခါရတ္ထေ ဝတ္တတိ, အထ ခော ကာယသဒ္ဒောပီတိ ကြမမတ္ထံ ဒဿေတုံ **“ကာယသင်္ခါရသဒ္ဒော ကာယသင်္ခါရတ္ထေ ဝတ္တမာနော”** တိ ဝုတ္တံ သိယာ, ကာယသဒ္ဒေန သမာနာဓိကရဏေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဗျဓိကရဏေန ပန သင်္ခါရဿ ဝိသေသိတဗ္ဗတာ အတ္ထေဝတတိ။

ကြမဿ တရဿာ တိ သုဒ္ဓသင်္ခါရတရဿ။ **ပဒသောဓနေန ဒဿိတာန** န္တိ တွေကေဝ ဝုစ္စမာနေ တတ္ထ ဒဿိတဘာဝသာမညေန သုဒ္ဓကာယာဒီနမ္ပိ ဂဟဏံ အာပဇ္ဇေယျာတိ တံနိဝတ္တဏတ္ထံ **“ယထာဓိပ္ပေတာနမေတ”**တိ အာဟ။ **ကာယာဒိပဒေဟိ အဂ္ဂဟိတတ္တာ** တိ သုဒ္ဓကာယာဒိပဒေဟိ အဂ္ဂဟိတတ္တာ။ **ကြဓ ပနာ**တိ အဋ္ဌကထာယံ။ သုဒ္ဓသင်္ခါရတရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တမ္ပိ သုဒ္ဓသင်္ခါရတရမေဝေတ္ထ အနနုဇာနန္တော သကလသင်္ခါရယမကဝိသ

ယန္တိ အာဟ **“ဣမေ ပန သင်္ခါရယမကေ”** တိ။ **အဓိပ္ပေတတ္ထပရိစ္စာဂေ** တိ အဿာသပဿာသာဒိကဿ အဓိပ္ပေတတ္ထဿ အဂ္ဂဟဏံ စေတနာကာယအဘိသင်္ခရဏသင်္ခါရာဒိ **အနဓိပ္ပေတတ္ထပရိဂ္ဂဟော** ။ ယဒိ “ကာယော သင်္ခါရော”တိအာဒိနာ သုဒ္ဓသင်္ခါရတံမူလစက္ကတရာ အတ္ထာဘာဝတော ဣမေ န ဂဟေတဗ္ဗာ, အထ ကသ္မာ ပဝတ္တိတရမေဝ အနာရဘိတ္တွာ အညထာ ဒေသနာ အာရဒ္ဓာတိ အာဟ **“ပဒသောဓနေတရတံမူလစက္ကတရေဟိ”** တိအာဒိ။ **သံသယော ဟောတိ** သင်္ခါရသဒ္ဒဝစနီယတာသာမညတော ကာယသင်္ခါရာဒိပဒါနံ ဗ္ယဓိကရဏဘာဝတော စ။ တေနေတံ **“အသမာနာဓိကရဏေဟိ။ပေ။ ဒဿိတာယာ”** တိ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၉. သင်္ခါရာနံ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ ဩကာသတ္တာ တိ သမ္ပယုတ္တာနံ နိဿယပစ္စယတာယ, သင်္ခါရာနံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတာယ ပုဂ္ဂလာနံ ဈာနဿ ဩကာသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ, ဘူမိ ပန ယဒဂ္ဂေန ပုဂ္ဂလာနံ ဩကာသော, တဒဂ္ဂေန သင်္ခါရာနမ္ပိ ဩကာသော။ “ဒုတိယေ ဈာနေ တတိယေ ဈာနေ”တိအာဒိနာ **ဈာနံ,** “ကာမာဝစရေ ရူပာဝစရေ”တိအာဒိနာ **ဘူမိ** စ ဝိသုံ ဩကာသဘာဝေန ဂဟိတာ။ **ဣတိ**တိ ဟေတုအတ္ထော, ယသ္မာ ဈာနမ္ပိ ဩကာသဘာဝေန ဂဟိတံ, တသ္မာတိ အတ္ထော။ **ပုဂ္ဂလတရေ စ ဩကာသဝသေန ပုဂ္ဂလဂ္ဂဟဏေ** တိ ပုဂ္ဂလတရေ စ ယအာ ပုဂ္ဂလောကာသသင်္ခါရာဒီနံ ဩကာသဘာဝေန ဂယှတိ, တအ တေသံ ဒွိန္နံ ဩကာသာနံ ဝသေန ဂယှမာနံ ဟောတီတိ ယတ္ထ သော ပုဂ္ဂလော, ယဉ္စ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဈာနံ ဥပလဗ္ဘတိ, တေသံ ဒွိန္နံ ဘူမိဈာနသင်္ခါတာနံ ဩကာသာနံ ဝသေန ယထာရဟံ ကာယသင်္ခါရာဒီနံ ဂဟဏံ ကထနံ ဟောတီတိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ တေဒေဝ, တသ္မာ။ **ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနောကာသဝသေနာ** တိ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနသင်္ခါတဩကာသဝသေန **ဂဟိတာ**။ ကထံ? “ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ”တိ ဧဝံ ဂဟိတာ **ပုဂ္ဂလာ ဝိသေသေတွာ ဒဿိတာ** ။ ကေန? တေနေဝ ဝိတက္ကဝိစာရရဟိတအဿာသပဿာသုပ္ပာဒက္ခဏေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပဌမကောဋ္ဌာသေ ဈာနောကာသဝသေန ပုဂ္ဂလဒဿနံ ကတန္တိ ဝုတ္တံ **“ပုန။ပေ။ ဒဿေတီ”** တိ။ ဘူမိဩကာသဝသေန ပုဂ္ဂလံ ဒဿေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဒွိပ္ပကာရာန** န္တိ ဈာနဘူမိဩကာသဘေဒေန ဒုဝိဓာနံ။ **တေသ**န္တိ ပုဂ္ဂလာနံ။ “ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာန”န္တိ စ ဣဒံ နိဝတ္တေတဗ္ဗဂဟေတဗ္ဗသာဓာရဏဝစန, တဿ စ အဝစ္ဆေဒကံ “အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ”တိ ဣဒန္တိ ဝုတ္တံ **“ဝိသေသ။ပေ။ ခဏေ”**တိ။ **တေန** ဝိသေသနေန။ **ကာမာဝစရာနမ္ပိ** တိ **ပိ**-သဒ္ဒော သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော။ တေန န ကေဝလံ ရူပာရူပာဝစရေသု ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ, အထ ခေါ ကာမာဝစရာနမ္ပီတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ကိံ ဒိသာနံ ကာမာဝစရာနန္တိ အာဟ **“ဂဗ္ဘဂတာဒီန”**န္တိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဥဒကနိမုဂ္ဂဝိသညီဘူတာ သင်္ဂဟိတာ, န မတစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နနိရောဓသမာပန္နာ။ တေ ဟိ အကာမာဝစရတာယ ဝိယ ရူပာရူပဘဝသမင်္ဂိနော ဝိတက္ကဝိစာရုပ္ပတ္တိယာဝ နိဝတ္တိတာ။ **ကေန္တိကတ္တာ** တိ အဿာသပဿာသာဘာဝဿ ဧကန္တိကတ္တာ။ **နိဒဿိတာ** တိ ရူပာရူပာဝစရာ နိဒဿနဘာဝေန ဝုတ္တာ, န တဗ္ဗိရဟိတာနံ အညေသံ အဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ ပဌမဇ္ဈာနောကာသာ အဿာသပဿာသဝိရဟိတသိဋ္ဌာတိ ယောဇနာ။ ပဌမဥ္စေတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂီနံ ရူပာရူပာဝစရာနံ ဂဟဏံ, ဒုတိယံ ယထာဝုတ္တဂဗ္ဘဂတာဒီနံ။ **ဣမိနာ နယေနာ**တိ ယွတယံ “သင်္ခါရာနံ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ”တိအာဒိနာ ဈာနောကာသဘူမိဩကာသဝသေန ပုဂ္ဂလဝိဘာဂနယော ဝုတ္တော, ဣမိနာ နယေန ဥပာယေန။ **သဗ္ဗတ္ထ** သဗ္ဗပုစ္ဆာသု။

၂၁. တေသံ ပန အတ္ထေ သတီ တိ ယွတယံ ဥပ္ပတ္တိဘူမိယာ ဈာနံ ဝိသေသေတွာ အတ္ထော ဝုတ္တော, တေသံ မိံ အတ္ထေ ဂယှမာနေ အညတ္ထပိ ဥပ္ပတ္တိဘူမိယာ ဈာနံ ဝိသေသိတဗ္ဗံ ဘဝေယ္ယ, တထာ စ အနိဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတီတိ ဒဿေန္တော **“စတုတ္ထဇ္ဈာနေ”** တိအာဒိမာဟ။ ကိံ ပန တံ အနိဋ္ဌန္တိ အာဟ **“ဘူမီနံ ဩကာသဘာဝဿေဝ အဂ္ဂဟိတတာပတ္တိတော”**တိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ ဈာနံ ဂယှတိ, တတ္ထ တတ္ထ တံ ဥပ္ပတ္တိဘူမိယာ ဝိသေသိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တထာ သတိ ဈာနောကာသော ဝ ဂဟိတော သိယာ, န ဘူမိဩကာသော ဂုဏဘူတတ္တာ။ ကိဉ္စ “စတုတ္ထေ ဈာနေ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ”တိ ဧတ္ထ ရူပါရူပဘူမိယာ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ဝိသေသိယမာနေ တဒေကဒေသောဝ

ဩကာသဝသေန ဂဟိတော သိယာ, န သဗ္ဗံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။ တေနာဟ **“သဗ္ဗစတုတ္ထဇ္ဈာနဿ ဩကာသဝသေန အဂ္ဂဟိတတာပတ္တိတော စာ”**တိ။ **ဈာနဘူမောကာသာန**န္တိ ဈာနောကာသဘူမိဩကာသာနံ။

နနု စ ဈာနဘူမိဩကာသေ အသညသတ္တေ ယောဇိယမာနေ န သဗ္ဗသ္မိံ ပဉ္စမဇ္ဈာနောကာသေ ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရော စ အတ္ထိ, တထာ သဗ္ဗသ္မိံ ကာမာဝစရောကာသေတိ စောဒနုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ တဿ ပရိဟာရံ ဝတ္တုံ **“ယဒိပီ”**တိအာဒိမာဟ။ **တတ္ထာ** တိ ပဉ္စမဇ္ဈာနောကာသေ ကာမာဝစရောကာသေ စ။ **တံဒ္ဝယုပ္ပတ္တီ** တိ တဿ ကာယဝစီသင်္ခါရဒ္ဝယဿ ဥပ္ပတ္တိ။ ဩကာသဒ္ဝယဿ အသညသတ္တေ ဂဟဏေ အယဥ္စ ဂုဏော လဒ္ဓော ဟောတီတိ အာဟ **“ဝိသုံ။ပေ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတီ”** တိ။ တတ္ထ **အင်္ဂမတ္တဝသေနာ** တိ ဝိတက္ကာဒိဈာနင်္ဂမတ္တဝသေန။ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တမေဝ။ ဝိတက္ကရဟိတောပိ ဝိစာရော ဝစီသင်္ခါရောယေဝါတိ အာဟ **“အဝိတက္က။ပေ။ ဂစ္ဆတီ”**တိ။ **မုဒ္ဓဘူတံ ဒုတိယဇ္ဈာန** န္တိ စတုက္ကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနမာဟ။ တဥှိ သကလလက္ခဏာဘာဝကရဓမ္မဝိဂမေန ဝိတက္ကေကင်္ဂပ္ပဟာယိကတော သာတိသယတ္တာ “မုဒ္ဓဘူတ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ။ **အသညသတ္တာ ဝိယာ** တိ ကွဲ ဝိသဒိသုအာဟရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၇. အာဝဇ္ဇနတော ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တံ သဗ္ဗံ စိတ္တံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သမာနဂတိကတ္တာ ဧကံ ကတွာ ဝုတ္တံ **“ပဌမတော”**တိ။ တေနာဟ **“အဝိတက္ကအဝိစာရတော”**တိအာဒိ။ **စိတ္တသင်္ခါရဿ အာဒိဒဿနတ္ထ** န္တိ သုဒ္ဓာတသေ စိတ္တသင်္ခါရဿ အာဒိဒဿနတ္ထံ။ တထာ **“ဝစီသင်္ခါရဿ အာဒိဒဿနတ္ထ”** န္တိ ဧတ္ထာပိ။

ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သင်္ခါရယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အနုသယယမကံ

ပရိစ္ဆေဒပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁. “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော, တဏှာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော, ကမ္မသမုဒယာ ရူပသမုဒယော။ လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာ”တိ စ ဧဝမာဒိနာ ကုသလမူလကုသလာဒီနံ ပစ္စယဘာဝေ ဝုတ္တောတိ အာဟ **“ပစ္စယဒီပကေန မူလယမကေနာ”**တိ။ “သော ‘အနိစ္စံ ရူပံ, အနိစ္စံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ စက္ခုံ အနိစ္စံ, ရူပာ အနိစ္စာ”တိ စ အာဒိနာ ဗဟုလခန္ဓာဒိမုခေန အနိစ္စာနုပဿနာဒယော ဝိဟိတာတိ ဝုတ္တံ **“ခန္ဓာဒီသု တီရဏဗာဟုလ္လတော”** တိ။ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆိန္နတော ပရံ ပဟာနကိစ္စံ နတ္ထီတိ အာဟ **“အနုသယပဟာနန္တာ ပဟာနပရိညာ”** တိ။ ယဒိပိ အနုသယေဟိ သမ္ပယောဂတော အာရမ္မဏတော တ ပဟာနပရိညာ နပ္ပဝတ္တတိ, အနုသယာဘာဝေ ပန တအရမ္မော ဧဝ နတ္ထီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ **“အနုသယေဟိ ပဟာနပရိညံ ဝိဘာဝေတု”**န္တိ။ **အနုသယဘာဝေန လဒ္ဓမာနာန** န္တိ အနုသယဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနာနံ, အနုသယသဘာဝာနန္တိ အတ္ထော။ **တီဟာကာရေဟီ**တိ ပရိစ္ဆေဒာဒီဟိ တီဟိ ပကာရေဟိ။ အနုသယေသု ဂဏနသရူပပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနတော အဗောဓိတေသု ပုဂ္ဂလောကာသာဒိဝသေန ပဝတ္တိယမာနာ တဗ္ဗိသယာ ဒေသနာ န သုဝိညေယျာ ဟောတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“တေသု တထာ။ပေ။ ဒုရဝဗောဓတ္တာ”** တိ။

ဧတ္ထ ပုရိမေသူ တိ ပဒုဒ္ဓါရော အနန္တရဿ ဝိဓိ ပဋိသေဓော တတိ ကတွာ သာနုသယတရာဒိအပေက္ခော, န အနုသယတရာဒိအပေက္ခော အနုသယတရေ ဟဋ္ဌဝတ္တနဿ ပဂေဝ ကတတ္တာတိ ဒဿေန္တော **“ဧတေသု သာနုသယတရာဒီသု ပုရိမေသူတိ အတ္ထော”**တိ အာဟ။ သာနုသယတရာဒီသု ဟိ တီသု ပုရိမေသု ဩကာသတရေ ယတော တ တောတိ ဒေသနာ ပဝတ္တာ, န အနုသယတရာဒီသု။ **အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော** တိ “ကာမဓာတုယာ စုတဿာ”တိအာဒိနာ (ယမ. ၂.အနုသယယမက.၃၀၂) ဟဋ္ဌိအာဂတပဒဿ, “ကာမဓာတုံ တ ပန ဥပပဇ္ဇန္တဿာ”တိအာဒိနာ ယမကဘာဝေန အဋ္ဌကထာအာဒိဂတပဒဿ စ အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော။ **ကထမယံ ယမကဒေသနာ သိယာ** ဒုတိယဿ ပဒဿ အဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ယဒိ နာယံ ယမကဒေသနာ, အထ ကသ္မာ ဣဓာဂတာတိ အာဟ **“ပုရိမတရေ ဟီ”**တိ အာဒိ။ တတ္ထ **အနုသယဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒဒဿန** န္တိ အနုသယဋ္ဌာနတာယ ပရိစ္ဆေဒဒဿနံ။ ဧဝမ္ပိ ကထမိဒံ အနုသယယမကံ ယမကဒေသနာသဗ္ဘာဝတောတိ အာဟ **“ယမကဒေသနာ။ပေ။ နာမံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”** န္တိ ။ **အတ္ထဝသေနာ** တိ ပဋိ

လောမတ္တဝသေန။ ပဌမပဒေန ဟိ ဝုတ္တဿ ဝိပရိဝတ္တနဝသေနပိ ယမကဒေသနာ ဟောတိ "ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော, ရူပက္ခန္ဓော ရူပ"န္တိအာဒီသု (ယမ. ၁.ခန္ဓယမက.၂), တတ္ထ ပန အတ္ထဝိသေသော အတ္ထိ, ဣဓ နတ္ထိ, တသ္မာ န တထာ ဒေသနာ ကတာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော ပန န ဝုတ္တာ"** တိ။ **လဗ္ဘမာနတာဝသေနာ**တိ ပုစ္ဆာယ လဗ္ဘမာနတာဝသေန။

ဥပ္ပတ္တိအရဟတံ ဒဿေတီ တိ ဣမိနာ နိပ္ပရိယာယေန အနုသယာ အနာဂတာတိ ဒဿိတံ ဟောတိ ယတော တေ မဂ္ဂဝဇ္ဈာ, န စ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာ ဥပ္ပတ္တိရဟာတိ ဝုစ္စန္တိ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ ယံသဘာဝတ ပန ဓမ္မာ အနာဂတာ အနုသယာတိ ဝုစ္စန္တိ, တံသဘာဝတ ဧဝ တေ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာ ဝုတ္တာ။ န ဟိ ဓမ္မာနံ အဒ္ဓာဘေဒေန သဘာဝဘေဒော အတ္ထိ, တသ္မာ အနုသယာနံ အတီတပစ္စုပ္ပန္နဘာဝတ ပရိယာယတော လဗ္ဘန္တီတိ **အဋ္ဌကထာယံ** (ယမ. အဋ္ဌ. အနုသယယမက ၁) "အတီတောပိ ဟောတီ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဇေပကာရာ**တိ အနုသယပ္ပကာရာ, ကာရဏလာဘေ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာက္ကစ္စေဝ အတ္ထော။ **သော ဇေပကာရော** ဥပ္ပဇ္ဇနတရေ **ဥပ္ပဇ္ဇတိ-သဒ္ဒေန ဂဟိတော** ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာယ အဝိစ္ဆိန္နဘာဝဒီပနတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **"န ခန္ဓယမကာဒီသု ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇမာနတာ"** တိ, ပစ္စုပ္ပန္နတာတိ အတ္ထော။ **တေနေတ**တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကရောတိ။ တတ္ထ **နိန္နာနာကရဏော** တိ နိဗ္ဗိသေသော။ ဥပ္ပဇ္ဇနာနုသယာနံ နိန္နာနာကရဏတ္တာ ဧဝ ဟိ "ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတီ"တိ **ဝိဘင်္ဂေ** (ဝိဘ. ၂၀၃) အာဂတံ။ အနုသယနဥ္ပ်ဟိ ဧတ္ထ နိဝိသနန္တိ အဓိပ္ပေတံ။

ဣအနိ ယေန ပရိယာယေန အတီတပစ္စုပ္ပန္နေသု အနုသယတေဟာရော, တံ ဒဿေတုကာမော အနာဂတမ္ပိ တေ ဟိ သဒ္ဓိံ ဧကဇ္ဈံ ကတွတ ဒဿေန္တော **"အနုရူပံ ကာရဏံ ပန။ပေ။ ဝုစ္စန္တိ"** တိ အာဟ။ ဧတေန ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ အတီတပစ္စုပ္ပန္နေသု ဥပ္ပတ္တိရဟတာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတိ။ ဥပ္ပတ္တိအရဟတာ နာမ ကိလေသာနံ မဂ္ဂေန အသမုစ္ဆိန္နတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ စ အတီတပစ္စုပ္ပန္နေသုပိ အတ္ထေတတိ ပကာရန္တရေနပိ တေသံ ပရိယာယတော ဝ အနုသယဘာဝံ ပကာသေတိ။ တေနေတဟ **"မဂ္ဂဿ ပနာ"** တိအာဒိ။ **တာဒိသာန**န္တိ ယေ မဂ္ဂဘာဝနာယ အသတိ ဥပ္ပတ္တိရဟာ, တာဒိသာနံ။ **ဓမ္မော ဧဝ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ,** န ဓမ္မာကာရောတိ အဓိပ္ပာယော။ န ဟိ ဓမ္မာကာရာ အနိစ္စတာဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဝုစ္စန္တိ။ ယဒိ ပန တေ ဥပ္ပာဒါဒိသမင်္ဂိနော သိယုံ, ဓမ္မာ ဧဝ သိယုံ။ တေန ဝုတ္တံ "အပ္ပဟီနာကာရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝတ္တုံ န ယုဇ္ဇတီ"တိ။

ဝုတ္တမ္ပိ ထာမဂမနံ အင်္ဂဟေတွတ အပ္ပဟီနဋ္ဌမတ္တမေဝ ဂဟေတွတ စောဒကော စောဒေတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"သတ္တာနုသယ။ပေ။ အာပဇ္ဇတီတိ စေ"** တိ။ န ဟိ ထာမဂမနေ ဂဟိတေ စောဒနာယ သြကာသော အတ္ထိ။ တေနာဟ **"နာပဇ္ဇတီ"** တိအာဒိ။ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ, န ကေဝလမဋ္ဌကထာယမေဝ ဟဠဂတောတယမတ္တော, တသ္မာ ဧဝ မေဝ ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော **"ထာမဂတော။ပေ။ ယုတ္တ"** န္တိ ဝတွတ ကိံ ပန တံ ထာမဂမနန္တိ ပရာသင်္ကံ နိဝတ္တေန္တော **"ထာမဂတန္တိ စ။ပေ။ ဝုတ္တာ"** တိ အာဟ။ တတ္ထ **အညေဟိ အသာဓာရဏော**တိ ကိလေသဝတ္ထုအာဒီနံ ကိလေသတာဒိသဘာဝတေ ဝိယ ကာမရာဂာဒိတော အညတ္ထ အလဗ္ဘမာနော တေသံယေဝ အာဝေဏိကော သဘာဝတေ, ယတော တေ ဘဝဗီဇံ ဘဝမူလန္တိ စ ဝုစ္စန္တိ။ ယသ္မာ စ ထာမဂမနံ တေသံ အနညသာဓာရဏော သဘာဝတေ, တသ္မာ အနုသယနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ ဒဿေန္တော **"ထာမဂတောတိ အနုသယသမင်္ဂီတိ အတ္ထော"** တိ အာဟ။

"ယဿ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ, တဿ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီတိ? အာမန္တာ"တိအာဒိနာ (ယမ. ၂.အနုသယယမက.၃) အနုသယတရေ ဝုတ္တော ဧဝ အတ္ထော "ယဿ ကာမရာဂါနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ပဋိဃာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? အာမန္တာ"တိအာဒိနာ (ယမ. ၂.အနုသယယမက.၃၀၀) ဝုတ္တောတိ အနုသယနာကာရော ဧဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတရေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-သဒ္ဒေန ဂဟိတောတိ "ဥပ္ပဇ္ဇနတရော အနုသယတရေန နိန္နာနာကရဏော ဝိဘတ္တော"တိ ယံ ဝုတ္တံ, တတ္ထ ဝိစာရံ အာရဘတိ **"အနုသယဥပ္ပဇ္ဇနတရာနံ သမာနဂတိကတ္တာ"** တိအာဒိနာ။ **"ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝစနံ သိယာ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇနတရေ "ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝစနံ အပ္ပဟီနာကာရဒီပကံ သိယာ။ တထာ စ သတိ ယထာ "ဣမဿ ဥပ္ပာဒာ"တိ ဧတ္ထ ဣမဿ အနိရောဓာတိ အယမတ္ထောပိ ဉာယတိ, ဧဝံ "ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝုတ္တေ အတ္ထတော "န ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဟောတိ အပ္ပဟီနာကာရဿ ဥပ္ပတ္တိရဟဘာဝဿ အနုပ္ပဇ္ဇမာနသဘာဝတ္တာတိ စောဒနံ ဒဿေန္တော **"ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝစနဿ အဝုတ္တတာ န သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ စေ"** တိ အာဟ။ **ဝစနတ္ထဝိသေသေန တံဒ္ဒဝယဿ ဝုတ္တတ္တာ** တိ ဧတေန ဓမ္မနာနတ္တာဘာဝေပိ ပဒတ္ထနာနတ္တေန တရန္ဒ္

တရဒေသနာ ဟောတိ ယထာ သဟဇာတသံသဋ္ဌတရေသူတိ ဒဿေတိ။ **အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ**တိအာဒိ တမေဝ ဝစနတ္ထံ ဝိသေသံ ဝိဘာဝေတုံ အာရဒ္ဓံ။ **ဥပ္ပတ္တိယောဂ္ဂ** န္တိ ဥပ္ပတ္တိယာ ယောဂ္ဂံ, ဥပ္ပဇ္ဇနသဘာဂတန္တိ အတ္ထော။ ယတော အနုသယာ ဥပ္ပတ္တိရဟာတိ ဝုစ္စန္တိ, ကေနစိ စေတဒေဝ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ “ယဿ ကာမရာဂါနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ပဋိဃာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? အာမန္တာ”တိအာဒိဝစနတော (ယမ. ၂.အနုသယယမက. ၃၀၀)။ “အနုသေန္တီတိ အနုသယာ”တိ ဧတ္တကေ ဝုတ္တေ သအ ဝိဇ္ဇမာနာ နု ခော တေ အပရိနိပ္ဖန္နာနုသယနဋ္ဌေန “အနုသယာ”တိ ဝုစ္စန္တီတိ အယမတ္ထော အာပဇ္ဇတီတိ တံနိသေဓနတ္ထံ **“အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”**တိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပတ္တိအရဟဘာဝေန ထာမဂတတာ အနုသယဋ္ဌောတိ ယံ တေသံ ဥပ္ပတ္တိယောဂ္ဂဝစနံ ဝုတ္တံ, တံ သမ္ဗဒေဝ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထမာဟ **“အနုသယသဒ္ဒဿာ”** တိအာဒိနာ။ တေန တရဒ္ဓဝယဒေသနုပ္ပာဒိကာ အနုသယသဒ္ဒတ္ထနိဒ္ဒေသာရဏာတိ ဒဿေတိ။ **တမ္ပိ သုဝုတ္တမေဝ ဣမိနာ တန္တိပ္ပမာဏေနာ** တိ ဣဒမ္ပိ “အဘိဓမ္မေ တာတ”တိအာဒိနာ အာဂတံ တိဝိဓမေဝ တန္တိ သန္ဓာယာဟာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“တန္တိတ္တယေနပိ ဟိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တတာ ဒီပိတာ ဟောတီ”**တိ။

ပရိစ္ဆေဒပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတရဝဏ္ဏနာ

၂. **ဧဝံ သတီ**တိ ဝေဒနာနံ ဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေ ကာမဓာတုယာ စ ဝိသေသနဘာဝေ သတိ။ **ကာမာဓာတုယာ အနုသယနဋ္ဌာနတာ န ဝုတ္တာ ဟောတိ** အပ္ပဓာနဘာဝတော, ပဓာနာပ္ပဓာနေသု ပဓာနေ ကိစ္စဒဿနတော, ဝိသေသနဘာဝေန စရိတဗ္ဗတာယ စာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဟောတု ကော ဒေသောတိ ကအာစိ ဝဒေယျာတိ အာသင်္ကမာနော အာဟ **“ဒွိသု ပနာ”**တိအာဒိ။ **ဒွိသူ**တိ နိဒ္ဒာရဏေ ဘုမ္မံ, တထာ **“တီသု ဓာတူသူ”**တိ ဧတ္ထာပိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ဓာတုအာဒိဘေဒေန တိဝိဓံ အနုသယဋ္ဌာနံ, တတ္ထ စ ရူပာရူပဓာတူနံ ဘဝရာဂဿ အနုသယဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာတိ ကာမဓာတုယာ ကာမရာဂဿ အနုသယဋ္ဌာနတာ ဧကန္တေန ဝတ္တဗ္ဗာ, တသ္မာ။ **တီသု ဓာတူသု တီသု ဝေဒနာသူ**တိ စ နိဒ္ဒာရဏေ ဘုမ္မံ, **ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသူ**တိ စ အာဓာရေ။

ဒွီသွေဝါတတိ ဒွီသု သုခေပေက္ခာသု ဧဝ။ **သဗ္ဗာသု ဒွီသူ** တိ ယာသု ကာသုစိ ဒွီသု။ **တေနာ**တိ “ကာမရာဂေ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသေတီ”တိ ဝစနသာမတ္ထိယလဒ္ဓေန ဝိသေသနိစ္ဆယေန။ **ဘဝရာဂါနုသယဋ္ဌာနံ** ရူပာရူပဓာတုယော တဒနုရူပာ စ ဝေဒနာ။ န ဟိ ဒွီသု ဝေဒနာသု ကာမရာဂါနုသယောဝ အနုသေတီတိ အဝဓာရဏံ ဣစ္ဆိတံ, ဒွီသု ဧဝ ပန ဝေဒနာသူတိ ဣစ္ဆိတံ။ တေနေတမာဟ **“ဒွီသွေဝ အနုသေတိ, န တီသူ”**တိ။ **အဋ္ဌာနဋ္ဌ** အနုသယာနံ, ကိံ တံ အပရိယာပန္နံ သင်္ခါယေ? သဗ္ဗော လောကုတ္တရော ဓမ္မော။ **စ**-သဒ္ဒေန ပဋိဃာနုသယဋ္ဌာနံ သင်္ဂဏှာတိ။ တေန ဝုတ္တံ **“ယထာ စာ”**တိအာဒိ။ **အညာ**တိ ကာမရာဂါနုသယဋ္ဌာနဘူတာ ဒွေဝ ဝေဒနာ။

အညေသု ဒွီဟိ ဝေဒနာဟိ ဝိပ္ပယုတ္တေသု။ **ပိယရူပသာတရူပေသူ**တိ ပိယာယိတဗ္ဗမဓုရသဘာဝေသု။ ဝိသေသနဥစေတံ ရူပာဒီနံ သဗ္ဗဒ္ဓတရသဗ္ဗပုရိသေသု ဣဋ္ဌဘာဝဿ အနိယတတာယ ကတံ။ **သာတသန္တသုခဂိဒ္ဓိယာ** တိ သာတသုခေ သန္တသုခေ စ ဂိဇ္ဈနာကာရေန အဘိကင်္ခနာကာရေန။ တတ္ထ သာတသုခံ ကာယိကံ, သန္တသုခံ စေတသိကံ။ သာတသုခံ တ ကာယိကသုခံ, သန္တသုခံ ဥပေက္ခာသုခံ။ တထာ စာဟု “ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ, သုခမိစ္စေဝ ဘာသိတာ”တိ (ဝိသုဒ္ဓိ. ၂.၆၄၄; မဟာနိ. အဋ္ဌ. ၂၇)။ ပရိတ္တံ တ ဩဠာရိကံ သုခံ သာတသုခံ, အနောဠာရိကံ သန္တသုခံ။ ပရိတ္တဂ္ဂဟဏဥ္စေတ္ထ ကာမရာဂါနုသယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **အညတ္ထာ** တိ ဝေဒနာဟိ အညတ္ထ။ **သော**တိ ကာမရာဂါနုသယော။ **ဝေဒနာသု အနုဂတော ဟုတွာ သေတီ**တိ ဝေဒနာပေက္ခော ဧဝ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ ယထာ ပုတ္တာပေက္ခာယ ဓာတိယာ အနုဂ္ဂဏှနပ္ပဝတ္တိ, သယနသဒ္ဒတာ ပဝတ္တိ စ ကာမရာဂဿ နိကာမနမေဝ။ တေနာဟ **“သုခမိစ္စေဝ အဘိလပတီ”**တိ။ ယထာ တဿ, ဧဝံ ပဋိဃာနုသယာဒီနမ္ပိ ဝုတ္တနိယာမေန ယထာသကံ ကိစ္စကရဏမေဝ ဒုက္ခဝေဒနာဒီသု အနုသယနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ **“ဧဝံ ပဋိဃာနုသယော စာ”**တိအာဒိ။ **တီသု ဝေဒနာသု အနုသယနဝစနေနာ**တိ တီသု ဝေဒနာသု ယထာရဟံ အနုသယနဝစနေန။ **ဣဋ္ဌာဒိဘာဝေန ဂဟိတေသူ** တိ ဣဋ္ဌာဒီသု အာရမ္မဏပကတိယာ ဝသေန ဣဋ္ဌာဒိဘာဝေန ဂဟိတေသု ဝိပရီတသညာယ ဝသေန အနိဋ္ဌာဒီသု ဣဋ္ဌာဒိဘာဝေန ဂဟိတေသူတိ ယောဇနာ။ န ဟိ ဣဋ္ဌာဒိဘာဝေန ဂဟဏံ ဝိပရီတသညာ။

တတ္ထာ တိ ကြဍ္ဍာရမ္မဏာဒီသု။ **ဧတ္ထာ** တိ အနုသယနေ။ **ကာမဿာဒဝိတ္ထာရဘူတာနံ ကာမဘဝါဒီန** န္တိ ကာမ
ဿာဒဘဝဿာဒဝိတ္ထာရဘူတာနံ ကာမရူပာရူပဘဝါနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ **တတ္ထာ** တိ ဝေဒနာတ္တယဓာ
တုတ္တယေသု။ နိဒ္ဒါရဏေ စေတံ ဘုမ္မံ။ **ဒုက္ခပဋိဃာတော** ဒုက္ခေ အနဘိရတိ။ **ယတ္ထ တတ္ထာ** တိ ဒုက္ခဝေဒနာယ တံ
သမ္ပယုတ္တေသု အနိဋ္ဌရူပာဒီသု တတိ ယတ္ထ တတ္ထ။ မဟဂ္ဂတာ ဥပာဒိန္နက္ခန္ဓာ **ရူပာရူပဘဝ,** အနုပါဒိန္နက္ခန္ဓာ
ရူပာရူပါဝစရဓမ္မာ။ တတ္ထာ တိ ယထာဝုတ္တေသု မဟဂ္ဂတဓမ္မေသု ဘဝရာဂေကေကြစ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တ
တံ **"ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဧတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတီ"** တိ။ **ဒိဋ္ဌာနုသယာဒီန** န္တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန
ဝိစိကိစ္ဆာနုသယအဝိဇ္ဇာနုသယာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဓာတုတ္တယဝေဒနာတ္တယဝိနိမုတ္တံ ဒိဋ္ဌာနုသယာဒီနံ အနုသယနဋ္ဌာနံ န ဝုတ္တ န္တိ သုဝုတ္တမေတံ ဒိဋ္ဌာနုသ
ယာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနပုစ္ဆာယံ "သဗ္ဗသက္ကာယပရိယာပန္နေသု ဓမ္မေသု"ကြစ္စေဝ ဝိဿဇ္ဇိတတ္တာ။ ကာမရာဂေ
ပန ယတ္ထ နာနုသေတိ, တံ ဒုက္ခဝေဒနာရူပာရူပဓာတုဝိနိမုတ္တံ ဒိဋ္ဌာနုသယာဒီနံ အနုသယနဋ္ဌာနံ အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ
"နနု စ"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တဒနုသယနဋ္ဌာနတော** တိ တဿ ကာမရာဂါနုသယဿ အနုသယနဋ္ဌာနတော။
အညာ နေက္ခမ္မဿိတသောမနဿုပေက္ခာသင်္ခါတာ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော – နေက္ခမ္မဿိတဒောမန
ဿေ ဝိယ ပဋိဃာနုသယော နေက္ခမ္မဿိတသောမနဿုပေက္ခာသု ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတီတိ "ယတ္ထ
ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ, တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော နာနုသေတီ"တိ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ တသ္မာ တံ ဥဒ္ဓရိတွတ
န ဝုတ္တန္တိ။ **ဟောန္တု** တိ တာသံ ဝေဒနာနံ အတ္ထိတံ ပဋိဇာနိတွတ ဥဒ္ဓရိတွတ အဝစနဿ ကာရဏံ ဒဿေန္တော
အာဟ **"န ပန။ပေ။ တံ န ဝုတ္တ"** န္တိ။ **တဒနုသယနဋ္ဌာန** န္တိ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုသယာဒီနံ အနုသယနဋ္ဌာနံ။ **တသ္မာ** တိ ယ
သ္မာ သတိပိ ကာမရာဂါနုသယနဋ္ဌာနတော အညသ္မိံ ဒိဋ္ဌာနုသယာဒီနံ အနုသယနဋ္ဌာနေ တံ ပန ဓာတုတ္တယဝေဒနာတ္
တယဝိနိမုတ္တံ နတ္ထိ ဝေဒနာဒွယဘာဝတော, တသ္မာ။ **တံ** ဝေဒနာဒွယံ **န ဝုတ္တံ** ဝိသုံ န ဥဒ္ဓဋန္တိ အတ္ထော။ **တသ္မာ**
တိ ယသ္မာ "ယတ္ထ ကာမရာဂဒယော နာနုသေန္တိ, တတ္ထ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ နာနုသေန္တီ"တိ အယမတ္ထော "အာမန္
တာ"တိ ကြမိနာ ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနေန အဝိဘာဂတော ဝုတ္တောတိ "ယတ္ထ ကာမရာဂဒယော အနုသေန္တိ, တတ္ထ ဒိ
ဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ အနုသေန္တီ"တိ အယမ္ပိ အတ္ထော အဝိဘာဂတောဝ လဗ္ဘတိ, တသ္မာ။ အဝိဘာဂတော စ ဒုက္ခံ ပဋိဃသ္
သ အနုသယနဋ္ဌာနန္တိ ဒီပိတံ ဟောတိ။ တေနာဟ **"အဝိသေသေန။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗ"** န္တိ။ တတ္ထ **အဝိသေသေနာ**တိ
ဂေဟဿိတံ နေက္ခမ္မဿိတန္တိ ဝိသေသံ အကတွတ။ **သမုဒယဝသေန ဂဟေတွတ**တိ ယထာဝုတ္တအဝယဝာနံ သ
မူဟဝသေန ဒုက္ခန္တွေဝ ဂဟေတွတ။ "အဝိသေသေန သမုဒယဝသေန ဂဟေတွတ"တိ ကြမမတ္တံ **တထာ**-သဒ္ဒေန
အနုကမုတိ "ဒွီသု ဝေဒနာသူ"တိ ဧတ္ထာပိ ဂေဟဿိတာဒိဝိဘာဂဿ အနိစ္ဆိတတ္တာ။

ယဒိ ဧဝံ "ပဋိဃံ တေန ပဇဟတိ, န တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ"တိ ကြာဒံ သုတ္တပဒံ ကထန္တိ စောဒနံ သ
န္ဓာယ **"အပိစာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ ဒောမနဿေ, တံသမ္ပယုတ္တေ ဝါ ပဋိဃေ။ **နေက္ခမ္မဿိတံ
ဒောမနဿ**န္တိအာဒိနာ နေယျတ္ထမိဒံ သုတ္တံ, န နီတတ္ထန္တိ ဒဿေတိ။ ယထာ ပန သုတ္တံ ဥဒာဟဋံ, တထာ
ကြစ ကသ္မာ န ဝုတ္တန္တိ အာဟ **"ပဋိဃုပ္ပတ္တိရဟဋ္ဌာနတာယာ"** တိအာဒိ။ ဧဝမ္ပိ သုတ္တာဘိဓမ္မဟဋ္ဌာနံ ကထမဝိ
ရောဓောတိ အာဟ **နိပ္ပရိယာယဒေသနာ ဟေသာ, သာ ပန ပရိယာယဒေသနာ** တိ။ **ဝေဠု ကတွတ** တိ ပရိယာယဒေသနတွ
တာ ဝေ။ **ရာကနုသယော**တိ ကာမရာဂါနုသယော အဓိပ္ပေတော။ ယတော "အနာကမိမဂ္ဂေန သမုဃ္ဃာတနံ သန္ဓာ
ယာ"တိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ တဿ န မဟဂ္ဂတဓမ္မာ အနုသယနဋ္ဌာနန္တိ တံ ပဌမဇ္ဈာနဉ္စ အနာမသိတွတ **"န ဟိ လော
ကိယာ။ပေ။ နာနုသေတီတိ သက္ကာ ဝတ္တု"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **အဝတ္ထုဘာဝတော**တိ သဘာဝေနေဝ အနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတွ
တာ။ **ကြဓာ**တိ ကြမသ္မိံ အနုသယယမကေ။ **ဝုတ္တနယေနာ** တိ "နေက္ခမ္မဿိတံ ဒောမနဿံ ဥပ္ပာဒေတွတ"တိအာဒိ
နာ ဝုတ္တေန နယေန ။ **တံပဋိပက္ခဘာဝတော**တိ တေသံ ပဋိဃာဒီနံ ပဋိပက္ခဿ မဂ္ဂဿ သဗ္ဘာဝတော။ န ကေဝလံ
မဂ္ဂသဗ္ဘာဝတော, အထ ခော ဗလဝဝိပဿနာသဗ္ဘာဝတောပီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"တံသမုဃ္ဃာ။ပေ။ ဘာဝ
တော စ"**တိ။

ကြအနိ ယဒေတံ တတ္ထ တတ္ထ "အနုသယနဋ္ဌာန"န္တိ ဝုတ္တံ, တံ ဂဟေတဗ္ဗဓမ္မဝသေန တ သိယာ ဂဟဏဝိ
သေသေန တတိ ဒွေဝ ဝိကပ္ပာ, တေသု ပဌမံ သန္ဓာယာဟ **"အာရမ္မဏေ အနုသယနဋ္ဌာနေ သတိ"** တိ။ ရူပာဒိအာရမ္မ
ဏေ အနုသယာနံ အနုသယနဋ္ဌာနန္တိ ဂယှမာနေ ယမတ္တံ သန္ဓာယ "န သက္ကာ ဝတ္တု"န္တိ ဝုတ္တံ, တံ ဒဿေ
တုံ **"ဒုက္ခာယ ဟီ"** တိအာဒိမာဟ။ **ယဒိ သိယာ**တိ ယဒိ ကာမရာဂါနုသယော သိယာ။ **တေဿပိ** တိ ဒိဋ္ဌာနုသယသမ္ပယု

တ္တလောဘဿပိ ''သဗ္ဗသင်္ကာယပရိယာပန္နေသု ဓမ္မေသူ''တိ ကာမရာဂဿ ဌာနံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, န စ ဝုတ္တံ။ **အထ ပနာ**တိအာဒိ ဒုတိယဝိကပ္ပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အဇ္ဈာသယဝသေန တံနိန္နတာယာ** တိ အသတိပိ အာရမ္မဏကရဏေ ယတ္ထ ကာမရာဂါဒယော အဇ္ဈာသယတော နိန္နာ, တံ တေသံ အနုသယနဋ္ဌာနံ။ တေန ဝုတ္တံ ''အနုဂတော ဟုတ္တ သေတီ''တိ။ အထ ပန ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ယထာ**တိအာဒိ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ဥဒာဟရဏဝသေန နိရူပနံ။ **ဒုက္ခေ ပဋိဃညနဝသေနေဝ ပဝတ္တတိ,** နာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဒုက္ခမေဝ တဿ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝုတ္တန္တိ** အဇ္ဈာသယဿ တတ္ထ နိန္နတ္တာ ဒုက္ခမေဝ တဿ ပဋိဃဿ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ, **နာလမ္ဗိတံ** ရူပာဒိ သုခဝေဒနာ စာတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဧဝန္တိ** ယထာ အညာရမ္မဏဿပိ ပဋိဃဿ အဇ္ဈာသယတော ဒုက္ခနိန္နတာယ ဒုက္ခမေဝ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ, ဧဝံ။ **ဒုက္ခာဒီသု။ပေ။ ဝုတ္တန္တိ** ''ဒုက္ခေန သုခံ အဓိဂန္တဗ္ဗံ။ နတ္ထိ ဒိန္န''န္တိ စ အာဒိနာ ကာယကိလမနဒုက္ခေ အနာနုဘာတဒိဂေ စ မိစ္ဆာဘိနိဝေသနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ဒိဋ္ဌာနုသယေန သမ္ပယုတ္တော အညာရမ္မဏောပိ လောဘော ''ဧဝံ သုခံ ဘဝိဿတီ''တိ အဇ္ဈာသယတော သုခာဘိသင်္ဂဝသေနေဝ ပဝတ္တတီတိ သုခုပေက္ခာဘေဒံ သာတသန္တသုခဒ္ဒဝယမေဝ အဿ လောဘဿ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ ဟဋ္ဌိယံ, န ယထာဝုတ္တံ ဒုက္ခာဒိ, တသ္မာ **ဘဝရာဂ။ပေ။ န ဝိရုဇ္ဈတိ ။ ကေသိဉ္စိယေဝ စာ** တိအာဒိ ဒုတိယဝိကပ္ပံယေဝ ဥပဗ္ဗူဟနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရာဂဿ သုခဇ္ဈာသယတာ တံသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလဿ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ, တန္နိန္နဘာဝေန တ စက္ခုဿ ဝိသမဇ္ဈာသယတာ ဝိယ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **တေသံ** ရာဂပဋိဃာနံ **နာနာနုသယဋ္ဌာနတာ ဟောတိ** ကေသိဉ္စိ အာရမ္မဏေတိ အတ္ထော။

ဧတ္တ ကတ္ထ တိ အသတိပိ ဂဟေတဗ္ဗဘေဒေ ဂဟဏဝိသေသေန အနုသယနဋ္ဌာနဿ ဘိန္နတ္တာ ဧဝံ။ **''ယတ္ထ။ပေ။ နော''တိ ဝုတ္တံ,** အညထာ ဝိရုဇ္ဈေယျ။ ဂဟေတဗ္ဗဘေဒေန ဟိ ရာဂပဋိဃာနံ အနုသယနဋ္ဌာနဘေဒေ ဂယှဟမာနေ ဝိဟာကမတ္တေ ဌာတဗ္ဗံ သိယာ, န စ တံ ယုတ္တံ, နပိ သဗ္ဗေသံ ပုရိသဒ္ဒတရာနံ ဉာဏာနိဋ္ဌံ နိယတန္တိ။ ယဒိပိ ယထာဝုတ္တလောဘဿ ဝုတ္တနယေန ကာမရာဂါနုသယတာ သမ္ဘဝတိ, ယထာ ပန သုခုပေက္ခာသု ဉာဏာရမ္မဏေ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေန အေမနဿေန သဟ ပဝတ္တော အေသော ဒုဗ္ဗလဘာဝေန ပဋိဃာနုသယော န ဟောတိ, ဧဝံ ယထာဝုတ္တလောဘောပိ ကာမရာဂါနုသယော န ဟောတီတိ ဉာမမတ္တံ ဒဿေတုံ **''အဥ္စကထာယံ ပနာ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **န ပဋိဃာနုသယောတိ** ဧတ္ထ **န**-ကာရော ပဋိသေဓနတ္ထော, န အညတ္ထော, ဉာတရတ္ထ ပန သမ္ဘတေ ဧဝ နတ္ထီတိ ဒဿေန္တော **''ယံ ပနေတ''**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **''န ဟိ အေမနဿဿ ပဋိဃာနုသယဘာတသင်္ကာ အတ္ထီ''** တိ ဉာမိနာ **န**-ကာရဿ အညတ္ထတာဘာဝဒဿနမုခေန အဘာဝတ္ထတံ သမတ္ထေတိ။

ဒေသနာ သံကိဏ္ဏာ ဝိယ ဘဝေယျာ တိ ဧတ္ထ ဒေသနာသင်္ကရံ ဒဿေတုံ **''ဘဝရာဂဿပိ။ပေ။ ဘဝေယျာ''**တိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော – ယထာ ကာမရာဂဿ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဥပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ ''ကာမရာဂေ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသေတီ''တိ, ဧဝံ ယဒိ ''ဘဝရာဂေ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသေတီ''တိ ဝုစ္စေယျ, ဘဝရာဂဿပိ။ပေ။ ဘဝေယျ။ တတော စ ကာမရာဂေန သဒ္ဓိံ ဘဝရာဂဿ ဒေသနာ သံကိဏ္ဏာ ဘဝေယျ, ကာမရာဂတော စ ဘဝရာဂဿ ဝိသေသော ဒဿေတဗ္ဗော။ သော စ သဟဇာတနုသယဝသေန န သက္ကာ ဒဿေတုန္တိ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဒဿေတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ **''တသ္မာ အာရမ္မဏ။ပေ။ အဓိပ္ပာယော''**တိ။ တတ္ထ **အာရမ္မဏဝိသေသေနာ** တိ ရူပါရူပဓာတုသင်္ခာတအာရမ္မဏဝိသေသေန။ **ဝိသေသဒဿနတ္ထ** န္တိ ကာမရာဂတော ဘဝရာဂဿ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ။ **ဧဝံ ဒေသနာ ကတာ**တိ ''ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဧတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတီ''တိ ဧဝံ ဝိသယေ ဘုမ္မံ ကတ္ထ ဒေသနာ ကတာ။ တေနာဟ **''သဟဇာတဝေဒနာဝိသေသာဘာဝတော''**တိ။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာတရော

၁. အနုသယတရဝဏ္ဏနာ

၃. **ပဝတ္တာဝိရာမဝသေနာ** တိ အနုသယပ္ပဝတ္တိယာ အဝိရာမဝသေန, အဝိစ္ဆေဒဝသေနာတိ အတ္ထော။ ကထံ ပန ကုသလာဗျာကတစိတ္တက္ခဏေ အနုသယာနံ ပဝတ္တီတိ အာဟ **"မဂ္ဂေနေဝ။ပေ။ ပုဗ္ဗေ"** တိ။

၂၀. စိတ္တစေတသိကာနဥ္စ ဌာနံ နာမ စိတ္တုပ္ပာဒေတိ အာဟ **"ကေသုဉ္စိ စိတ္တုပ္ပာဒေ"** တိ။ **တေသံ တေသံ ပုဂ္ဂလာနန္တိ** ပုထုဇ္ဇနာဒီနံ ပုဂ္ဂလာနံ။ **ပကတိယာ** သဘာဝေန။ သဘာဝသိဒ္ဓာ ဟိ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ကာမရာဂဿ အနနုသယနဋ္ဌာနတာ။ ဇံ သေသေသုပိ ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝက္ခတိ ဟိ "ပကတိယာ ဒုက္ခာဒီနံ ကာမရာဂါဒီနံ အနနုသယနဋ္ဌာနတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"န္တိ။ **ပဟာနေနာ**တိ တဿ တဿ အနုသယဿ သမုစ္ဆိန္နေန။ **တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာန** န္တိ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒာဂါမီနံ။ **ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာန** န္တိ အနာဂါမိအရဟန္တာနံ။ **တတ္ထ** တိ တေသုဉ္စ ပုဂ္ဂလေသုကာသ တရေ။ **ပုရိမနယေ**တိ "တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာန"န္တိအာဒိကေ ပုရိမသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇနနယေ။ **ဩကာသ**န္တိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ, ဣဓ ပန ဒုက္ခဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ပစ္ဆိမနယေ**တိ "ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာန"န္တိအာဒိကေ ဝိဿဇ္ဇနနယေ။ **အနောကာသတာ** အနနုသယနဋ္ဌာနတာ။

အနုသယတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သာနုသယတရဝဏ္ဏနာ

၆၆-၁၃၁. **"သာနုသယော, ပဇဟတိ, ပရိဇာနာတီ"တိ ပုဂ္ဂလော ဝုတ္တော** တိ "ကာမရာဂေန သာနုသယော, ကာမရာဂံ ပဇဟတိ, ကာမရာဂံ ပရိဇာနာတီ"တိအာဒီသု အနုသယသမင္ဂိဘာဝေန ပဟာနပရိညာကိရိယာယ ကတ္တုဘာဝေန စ ပုဂ္ဂလော ဝုတ္တော, န ဓမ္မော။ **ဘဝဝိသေသေန တ**တိ ကေဝလေန ဘဝဝိသေသေန တ။ **ဣတရေသူ**တိ ပဋိဃာနုသယာဒီသု။ **ဘတနုသယဝိသေသေန တ**တိ ကာမဘတဒိဘဝဝိသိဋ္ဌာနုသယဝိသေသေန တ။ **သာနုသယတာနိရနုသယတာဒိကာ**တိ တတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပဟာနာပဟာနပရိညာပရိညာ သင်္ဂယှတ္တိ။ နနု စ ဘဝဝိသေသေ ကေသဉ္စိ အနုသယာနံ အပ္ပဟာနန္တိ? န တံ အနုသယကတံ, အထ ခေါ ပစ္စယဝေကလ္လတော အနောကာသတာယ စာတိ နာယံ ဝိရောဓော။ **ဒွီသု ဝေဒနာသူ**တိ သုခဥပေက္ခာသု ဝေဒနာသု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ကာမရာဂနုသယေန နိရနုသယောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဣဒမ္ပိ နတ္ထိ** ပုဂ္ဂလဝသေန ဝုစ္စမာနတ္တာ။ တေနာဟ **"န ဟိ ပုဂ္ဂလဿ။ပေ။ အနုသယာန"** န္တိ။ ယဒိပိ ပုဂ္ဂလဿ အနုသယနောကာသော အနောကာသော, တဿ ပန သာနုသယတာဒိဟေတု ဟောတီတိ ဒဿေန္တော **"အနုသယဿ ပနာ"**တိအာဒိမာဟ။ **နိရနုသယတာဒီနန္တိ** **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အပ္ပဟာနာပရိညာ သင်္ဂဏှာတိ။ **ပရိဇာနနံ** သမတိက္ကမနန္တိ ပရိညာတရေပိ "အဟာအနေ နိဿက္ကဝစန"န္တိ ဝုတ္တံ။

အနုသယနဋ္ဌာနတော တိ အနုသယနဋ္ဌာနဟေတု။ **"အနနုသယနဋ္ဌာနတော"** တိ တတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ **နိမိတ္တတာဟအနဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ** သာနုသယတရေ နိမိတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ, ပဇဟနပရိညာတရေသု အဟာအနဘာဝဒဿနတ္ထဥ္စာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ပဇဟတီ**တိ တတ္ထ "ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တတော မာနာနုသယံ ပဇဟတီ"တိ ဟဋ္ဌိပဒံ အာဟရိတ္တ ယောဇေတဗ္ဗံ, **န ပဇဟတီ**တိ တတ္ထ ပန "ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တတော ကာမရာဂနုသယံ နပ္ပဇဟတီ"တိ။ **ဧဝမာဒီသူ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပရိညာတရမ္ပိ သင်္ဂဏှာတိ။ **ဘုမ္မနိဒ္ဒေသေနေဝ** ဟေတုအတ္ထေနေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။

စတုတ္ထပဥှာဝိဿဇ္ဇနေနာ တိ "ယတော တ ပန မာနာနုသယေန သာနုသယော, တတော ကာမရာဂနုသယေန သာနုသယော"တိ တေဿ ပဥှဿ ဝိဿဇ္ဇနေန။ တတ္ထ ဟိ "ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ"တိအာဒိနာ သရူပတော အနုသယနဋ္ဌာနာနိ ဒဿိတာနိ။ **တဒတ္ထေ** တိ တံ အနုသယနဋ္ဌာနဒဿနံ အတ္ထော တေဿာတိ တဒတ္ထော, တသ္မိံ တဒတ္ထေ။ "အနုသယဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ အယံ တရော အာရဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ "ယတော"တိ ဧတေန **အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဝိဘာဝေတွတ။ ပမာဒလိခိတံ ဝိယ ဒိဿတိ** ဥပ္ပန္န-သဒ္ဒေန ဝတ္တမာနုပ္ပန္နေ ဝုစ္စမာနေ။ ယထာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇနတရေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-သဒ္ဒေန ဥပ္ပတ္တိယောဂဒီပကတ္တာ ဥပ္ပတ္တိရဟာ ဝုစ္စန္တိ, ဧဝမိဓာပိ ဥပ္ပတ္တိအရဟေ ဝုစ္စမာနေ န ကောစိ ဝိရောဓော။ ယံ ပန ဝက္ခတိ "န ဟိ အပရိယာပန္နာနံ အနုသယုပ္ပတ္တိရဟဋ္ဌာနတာ"တိ, သောပိ န ဒေသော။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ အနုသယာ ဥပ္ပတ္တိရဟာ, တဒေဝ ဧကေဇ္ဈံ ဂဟေတွတ "သဗ္ဗတ္ထာ"တိ ဝုတ္တန္တိ။ **တထေဝ ဒိဿတီ** တိ တံ ပမာဒလိခိတံ ဝိယ ဒိဿတီတိ အတ္ထော။

ယတော ဥပ္ပန္နေန ဘဝိတဗ္ဗ န္တိ ယတော အနုသယနဋ္ဌာနတော ကာမရာဂါနုသယေန ဥပ္ပန္နေန ဘဝိတဗ္ဗံ, တေန ကာမရာဂါနုသယေန ဥပ္ပတ္တိရဟဋ္ဌာနေ နိဿက္កဝစနံ ကတံ ''ယတော''တိ။ **တထာတိ** ဧတ္ထ **တထာ**-သဒ္ဒေ ယထာ ''ယတော ဥပ္ပန္နေနာ''တိ ဧတ္ထ ဥပ္ပတ္တိရဟဋ္ဌာနတော အနုသယဿ ဥပ္ပတ္တိရဟတာ ဝုတ္တာ, တထာ ''ဥပ္ပဇ္ဇနကေနာ''တိ ဧတ္ထာပိ သာ ဧဝ ဝုစ္စတီတိ ဒီပေတီတိ အာဟ **''သဗ္ဗစမ္မေသု။ပေ။ အာပန္နေနာ''** တိ။ တတ္ထ ''ဥပ္ပဇ္ဇနကော''တိ ဝုတ္တေ အနုပ္ပဇ္ဇနကော န ဟောတီတိ အယမတ္ထော ဝိညာယတိ, တထာ စ သတိ တေန အနုပ္ပတ္တိ နိစ္ဆိတာတိ ဥပ္ပန္နသဘာဝတာ စ ပကာသိတာ ဟောတီတိ။ တေနာဟ **''သဗ္ဗစမ္မေသု။ပေ။ အာပန္နေတီ''** တိ။ ''ယော ယတော ကာမရာဂါနုသယေန နိရနုသယော, သော တတော မာနာနုသယေန နိရနုသယော''တိ ပုစ္ဆာယ ''ယတော တတော''တိ အာဂတတ္တာ ဝိသုဇ္ဇနေ ''သဗ္ဗတ္ထာ''တိ ပဒဿ နိဿက္ကဝသေနေဝ သက္ကာ ယောဇေတုန္တိ ဒဿေန္တော **''သဗ္ဗတ္ထာတိ။ပေ။ န န သမ္ဘဝတီ''** တိ အာဟ။ **ဘုမ္မတော အညတ္ထာပိ သဒ္ဒဝိဒူ ကစ္ဆန္တိ,** ယတော သဗ္ဗေသံ ဟဒကံ ''သဗ္ဗတ္ထဟဒက''န္တိ ဝုစ္စတိ, ကူခ ပန နိဿက္ကဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာနုသယတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပဇဟနတရဝဏ္ဏနာ

၁၃၂-၁၈၇. အပ္ပဇဟနသဗ္ဗာတ တိ အပ္ပဟာနဿ, အပ္ပဟီယမာနဿ တ သဗ္ဗာတ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ, န သော မာနာနုသယံ နိရဝသေသတော ပဇဟတိ, ယော စ မာနာနုသယံ နိရဝသေသတော ပဇဟတိ, န သော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ ပဂေဝ ပဟီနတ္တာ, တသ္မာ ''ယော တ ပန မာနာနုသယံ ပဇဟတိ, သော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတီတိ? နော''တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဒိ ဧဝံ ပဌမပုစ္ဆာယံ ကထန္တိ အာဟ **''ယသ္မာ ပန။ပေ။ ဝုတ္တ''**န္တိ။ တတ္ထ **ပဟာနကရဏမတ္တမေဝတိ** ပဟာနကိရိယာသမ္ဘဝမတ္တမေဝ, န နိရဝသေသပ္ပဟာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **တေ ဌပေတွာတိ** ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနုသယာဒီနံ နိရဝသေသပဇဟနကေ အဋ္ဌမကာဒိကေ ဌပေတွာ။ **အဝသေသာတိ** တဿ တဿ အနုသယဿ နိရဝသေသပ္ပဇဟနကေဟိ အဝသိဋ္ဌာ။ တေသု ယေသံ ဧကေစ္စေ အနုသယာ ပဟီနာ, တေပိ **အပ္ပဇဟနသဗ္ဗာဝေနေဝ နပ္ပဇဟန္တီတိ ဝုတ္တာ။ န စ ယထာဝိဇ္ဇမာနေနာ** တိ မဂ္ဂကိစ္စဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနပ္ပကာရေန ပဟာနေန ဝဇ္ဇိတာ ရဟိတာ ဧဝ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။

ကေသဉ္စိ တိ သောတာပန္နသကဒာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီသကဒာဂါမီနံ။ ပုန **ကေသဉ္စိ** တိ အနာဂါမိအဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီအရဟန္တာနံ။ **ဥဘယန္တိ** ကာမရာဂဝိစိကိစ္ဆာနုသယဒ္ဒယံ။ **သေသာနန္တိ** ''သေသာ''တိ ဝုတ္တာနံ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလာနံ။ **တေသန္တိ** ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ဒွိန္နံ အနုသယာနံ။ **ဥဘယာပ္ပဇဟနဿာ** တိ ကာမရာဂဝိစိကိစ္ဆာနုသယာပ္ပဇဟနဿ။ **ကာရဏံ န ဟောတီတိ** ယေသံ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော ပဟီနော, တေသံ တဿ ပဟီနတာ, ယေသံ ယထာဝုတ္တံ ဥဘယပ္ပဟီနံ, တေသံ တဒပ္ပဇဟနဿ ကာရဏံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **''တေသံ ပဟီနတ္တာ 'နပ္ပဇဟန္တီ'တိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ''**န္တိ။ အထ ပန န တတ္ထ ကာရဏံ ဝုတ္တံ, ယေန ကာရဏဝစနေန ယထာဝုတ္တအောသာပတ္တိ သိယာ, ကေဝလံ ပန သန္နိဋ္ဌာနေန တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဂဟိတတာဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ **''ကာမရာဂါနုသယဉ္စ နပ္ပဇဟန္တီ''** တိ, ဧဝမ္ပိ ပုစ္ဆိတဿ သံသယတ္ထဿ ကာရဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တထာ စ သတိ ''သေသပုဂ္ဂလာ တဿ အနုသယဿ ပဟီနတ္တာ နပ္ပဇဟန္တီ''တိ ကာရဏံ ဝတ္တဗ္ဗမေဝတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''န ဝတ္တဗ္ဗ''** န္တိအာဒိ။ တတ္ထ **န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ** ဝုတ္တနယေန ကာရဏံ န ဝတ္တဗ္ဗံ ကာရဏာဘာဝဒဿေဝ အဘာဝတော။ ''ဥဘယာပ္ပဇဟနဿ ကာရဏံ န ဟောတီ''တိ ဝုတ္တံ, ယထာ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဒဿေတုံ **''ယော ကာမရာဂါနုသယံ။ပေ။ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ''** တိ အာဟ။ တေန ပဟီနာပ္ပဟီနဝသေန ကာရဏံ န ဝတ္တဗ္ဗံ, ပဟီနာနံယေဝ ပန ဝသေန ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ **သံသယတ္ထသင္ဂဟိတေတိ** သံသယတ္ထေန ပဒေန သင္ဂဟိတေ။ သန္နိဋ္ဌာနပဒသင္ဂဟိတံ ပန ပဟီယမာနတ္တာ ''နပ္ပဇဟတီ''တိ န သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ။

ပဇဟနတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဟီနတရဝဏ္ဏနာ

၂၆၄-၂၇၄. **ဖလဋ္ဌ၀သေနေ၀ ဒေသနာ အာရဒ္ဓာ,** န မဂ္ဂဋ္ဌ၀သေန, ကုတော ပုထုဇ္ဇန၀သေန။ ကသ္မာ? ဖလက္ခဏေ ဟိ အနုသယာ ပဟီနာတိ ၀ုစ္စန္တိ, မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ပဟီယန္တီတိ။ တေနေတဟ **“မဂ္ဂသမင်္ဂိနံ အဂ္ဂဟိတတံ ဒီပေတီ”**တိ။ **ပဋိလောမေ ဟိ ပုထုဇ္ဇန၀သေနပိ ဒေသနာ ဂဟိတာ** “ယဿ ဒိဋ္ဌာနုသယော အပ္ပဟီနော, တဿ ၀ိစိကိစ္ဆာနုသယော အပ္ပဟီနောတိ? အာမန္တာ”တိအာဒိနာ။ **အနုသယစ္စန္တပဋိပက္ခေကစိတ္တက္ခဏိကာန**န္တိ အနုသယာနံ အစ္စန္တံ ပဋိပက္ခဘူတာ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာနံ။ **မဂ္ဂသမင်္ဂိန**န္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာနံ။ ဧတ္ထ စ အနုသယာနံ အစ္စန္တပဋိပက္ခတာ ဂဟဏေန ဥပ္ပတ္တိရဟတံ ပဋိက္ခိပတိ။ န ဟိ တေ အစ္စန္တပဋိပက္ခသမုပ္ပတ္တိတော ပရတော ဥပ္ပတ္တိရဟာ ဟောန္တိ။ မဂ္ဂသမင်္ဂိတာဂ္ဂဟဏေန အနုပ္ပတ္တိရဟတာဟာဒိတတံ ပဋိက္ခိပတိ။ န ဟိ မဂ္ဂက္ခဏေ တေ အနုပ္ပတ္တိရဟတံ အာဟာဒိတာ နာမ ဟောန္တိ, အထ ခော အာဟာဒီယန္တီတိ။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတာဂ္ဂဟဏေန သန္တာနဗ္ဗာဟာရံ။ တေနာဟ **“န ကောစီ”**တိအာဒိ။ တတ္ထ **တေ**တိ မဂ္ဂသမင်္ဂိနော။ န ကေ၀လံ ပဟီနတာရေ၀ယေ၀, အထ ခော အဥေသုပီတိ ဒဿေန္တော **“အနုသယ။ပေ။ ဂဟိတာ”**တိ အာဟ။

၂၇၅-၂၉၆. ယတ္ထ အနုသယော ဥပ္ပတ္တိရဟော, တတ္ထေ၀ဿ အနုပ္ပတ္တိရဟတာဟာဒန္တိ **“အတ္တနော အတ္တနော ဩကာသေ ဧ၀ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာဟာဒိတော”**တိ အာဟ။ တထာ ဟိ ၀ုတ္တံ “ဧကဉ္စိ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဧတ္ထ နိ၀ိသမာနာ နိ၀ိသတီ”တိ (၀ိဘ. ၂၀၃) ၀တွာ ပုန ၀ုတ္တံ “ဧကဉ္စိ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟီယမာနာ ပဟီယတိ, ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတီ”တိ (၀ိဘ. ၂၀၄)။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ တဒေ၀ကာသတ္တမေ၀ ကာမဓာတုအာဒိဩကာသတ္တမေ၀ အနုသယာနံ ဒီပေန္တိ ပဟီနာပ္ပဟီန၀စနာနိ, တသ္မာ။ **အနောကာသေ တဒုဘယာ၀တ္တဗ္ဗတာ ၀ုတ္တာ**တိ ယသ္မာ ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာနံ ဒုဝိန္နံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ, သော ဧ၀ ပဟာနောကာသောတိ သုတယံ တေသံ အညမည် အနောကာသော, တသ္မိံ အနောကာသေ တဒုဘယဿ ပဟာနာပ္ပဟာနဿ န၀တ္တဗ္ဗတာ ၀ုတ္တာ။ ကာမရာဂနုသယောကာသေ ဟိ ပဋိဃာနုသယဿ အပ္ပဟီနတ္တာ သော “တတ္ထ ပဟီနော”တိ န ၀တ္တဗ္ဗော, အဋ္ဌိတတ္တာ ပန “တတ္ထ အပ္ပဟီနော”တိ စ, တသ္မာ အနောကာသေ တဒုဘယာ၀တ္တဗ္ဗတာ ၀ုတ္တာတိ။ **တေန သဒ္ဓိံ သမာနောကာသေ**တိ တေန ကာမရာဂေန သဒ္ဓိံ သမာနောကာသေ။ “သာဓာရဏဋ္ဌာနေ”တိ ၀ုတ္တေ ကာမဓာတုယံ သုခုပေက္ခာသု ပဟီနော နာမ ဟောတိ, န သမာနကာလေ ပဟီနော တတိယစတုတ္ထမဂ္ဂ၀ဇ္ဈတ္တာ ကာမရာဂမာနာနုသယာနံ။

ပဟီနတာရ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဓာတုတာရ၀ဏ္ဏနာ

၃၃၂-၃၄၀. အပ္ပဟီနုပ္ပတ္တိရဟဘာ၀တ ဣဓ အနုဂမနသယနာနီတိ ဒဿေန္တော **“ယသ္မိံ ။ပေ။ အတ္ထော”** တိ အာဟ။ **ဣဓာပိ ယုတ္တာ**တိ ပုဗ္ဗေ ၀ုတ္တမေ၀တ္ထံ ပရာမသတိ။ တထာ ဟိ ၀ုတ္တံ “ကာရဏလာဘေ ဥပ္ပတ္တိအရဟတံ ဒဿေတီ”တိ (ယမ. မူလဋီ. အနုသယယမက ၁)။ **ဆ ပဋိသေဓ၀စနာနီ**တိ တိဿန္နံ ဓာတူနံ စတူပပာတ၀ိသိဋ္ဌာနံ ပဋိသေဓန၀သေန ၀ုတ္တ၀စနာနိ, တတော ဧ၀ ဓာတု၀ိသေသနိဒ္ဒရဏာနိ န ဟောန္တိ။ ပဋိသေဓောတိ ဟိ ဣဓ သတ္တာပဋိသေဓော ၀ုတ္တောတိ အဓိပ္ပာယေန ၀ဒတိ။ အညတ္ထေ ပန န-ကာရေ နာယံ ဒေသော။ **ဣမံ နာမ ဓာတုံ။ တံမူလိကာသူ**တိ ပဋိသေဓမူလိကာသု။ **၀ေဥ္ပဟီ**တိ “န ကာမဓာတုယာ စုတဿ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ”တိအာဒိနာ ပဥမယောဇနာယ သတိ။ နကာမဓာတုအာဒီသု ဥပပတ္တိကိတ္တနေနေ၀ နကာမဓာတုအာဒိဂ္ဂဟဏေနပိ ဓာတု၀ိသေသဿေ၀ ဂဟိတတာယ အတ္ထတော ၀ိညာယမာနတ္တာ။ တေနာဟ **“န ကာမဓာတု။ပေ။ ၀ိညာယတီ”**တိ။ **ဘဋ္ဋိတဗ္ဗာ**တိ ၀ိဘဇိတဗ္ဗာ။ ၀ိဘာဂေ ပနေတ္ထ ဒု၀ိဓော ဣစ္ဆိတောတိ အာဟ **“ဒွ၀ိဓာ ကာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော”**တိ။ ပုစ္ဆာ စ ၀ိဿဇ္ဇနာနိ စ **ပုစ္ဆာ၀ိဿဇ္ဇနာနိ**။ ယထာ အ၀ုတ္တေ ဘင်္ဂါဘာ၀ဿ အ၀ိညာတတ္တာ “အနုသယာ ဘင်္ဂါ နတ္ထီ”တိ ၀တ္တဗ္ဗံ, တထာ တယိဒံ “ကတိ အနုသယာ ဘင်္ဂါ”တိ ဧတေဒပေက္ခန္တိ တဒပိ ၀တ္တဗ္ဗံ။ ပုစ္ဆာပေက္ခဥ္ပဟိ ၀ိဿဇ္ဇနန္တိ။

ဓာတုတာရ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနုသယယမက၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. စိတ္တယမကံ

ဥဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ

၁-၆၂. သရာကဒီတိ ဧတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ''ယဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတီ''တိ အာရဘိတွာ ယာဝ ''ယဿ အဝိမုတ္တံ စိတ္တ''န္တိ တရော, တာဝ သင်္ဂဏှာတိ။ **ကုသလာဒီတိ** ပန **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ''ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတီ''တိ အာရဘိတွာ ယာဝ ''ယဿ သရဏံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတီ''တိ တရော, တာဝ သင်္ဂဏှာတိ, တသ္မာ **သရာကဒိကုသလာဒီဟီတိ** သရာကဒီဟိ အဝိမုတ္တန္တေဟိ, ကုသလာဒီဟိ အရဏန္တေဟိ ပဒေဟိ **မိဿကာ** တရာ။ **သုဒ္ဓိကာ** တိ ကေဝလာ ယထာဝုတ္တသရာကဒီဟိ ကုသလာဒီဟိ စ အမိဿကာ။ **တယော တယော**တိ ပုဂ္ဂလဓမ္မဝသေန တယော တယော မဟာတရာ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သောဠသ ပုဂ္ဂလတရာတိ အာဟ **''တတ္ထ တတ္ထ ပန ဝုတ္တေ သမ္ပိဏ္ဍေတွာ''** တိ။ **တတ္ထ တတ္ထ** သောဠသဝိဓေ သရာကဒိမိဿကစိတ္တေ **ဝုတ္တေ** ပုဂ္ဂလေ ဧဝ ဂဟေတွာ **သမ္ပိဏ္ဍေတွာ** သင်္ဂဟေတွာ ''သောဠသ ပုဂ္ဂလတရာ''တိ ဝုတ္တံ။ ''ဓမ္မပုဂ္ဂလဓမ္မတရာ''တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ **န နိရုန္တံ ဝုတ္တေ** တိ ဓမ္မေ ပုဂ္ဂလဓမ္မေ စ အနာမသိတွာ သောဠသသုပိ ဌာနေသု နိရုန္တံ ပုဂ္ဂလေ ဧဝ ဝုတ္တေ သမ္ပိဏ္ဍေတွာ သောဠသ ပုဂ္ဂလတရာ န ဝုတ္တာတိ အတ္ထော။

သံသဂ္ဂဝသေနာ တိ သံသဇ္ဇနဝသေန ဒေသနာယ ဝိမိဿနဝသေန။ အညထာ ဟိ ဥပ္ပာဒနိရောဓာ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတကာလာ စ ကထံ သံသဇ္ဇိယန္တိ။ **သေသာနမ္ပိ တရာန** န္တိ ဥပ္ပာဒုပ္ပန္နတရာဒီနံ။ **တံတံနာမတာ**တိ ယထာ ''ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပန္န''န္တိအာဒိနာ ဥပ္ပာဒဥပ္ပန္နဘာဝတမသနတော ဥပ္ပာဒဥပ္ပန္နတရောတိ နာမံ ဟဋ္ဌိတော ဧဝ ဝိညာယတိ, ဧဝံ သေသတရာနမ္ပီတိ အာဟ **''တံတံနာမတာ ဟဋ္ဌိအနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ''** တိ။

ဥဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ

၆၃. တထာရူပသ္သေတ တိ ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂိနော ဧဝ။ **တဥ္စ စိတ္တ** န္တိ တဥ္စ ယထာဝုတ္တက္ခဏံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ။ **''ဧဝံပကာရ''**န္တိ ကမဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ **''ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂိမေတ''တိ ဝုတ္တံ** နိရုဇ္ဈမာနာကာရဿ ''ဧဝံပကာရ''န္တိ ဝုတ္တတ္တာ။

၆၅-၈၂. ဒုဝယမေတန္တိ ယံ ''ခဏပစ္စုပ္ပန္နမေဝ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒက္ခဏာပဂမေန ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နာမ, တဒေဝ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဥပ္ပာဒံ ပတ္တတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, အနတီတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမာ''တိ ဝုတ္တံ, တော် ဥဘယမ္ပိ။ **ဧဝံ န သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ** ကမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန န သက္ကာ ဝတ္တုံ, ပကာရန္တရေန ပန သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တတ္ထ **''န ဟီ''**တိအာဒိနာ ပဌမပက္ခံ ဝိဘာဝေတိ။ **ဝိဘဇိတဗ္ဗံ သိယာ** တိ ''ဘင်္ဂက္ခဏေ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, နော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပ္ပာဒက္ခဏေ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စာ''တိ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ သိယာ, န စ ဝိဘတ္တံ ။ **''အာမန္တာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ** ခဏပစ္စုပ္ပန္နေ စိတ္တေ ဝုတ္တနယေန ဥဘယဿပိ လဗ္ဘမာနတ္တာ, န စ ဝုတ္တံ။ ကအနိ ယေန ပကာရေန သက္ကာ ဝတ္တုံ, တံ ဒဿေတုံ **''စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ''** တိအာဒိမာဟ။ **ပုဂ္ဂလော ဝုတ္တော,** ပုဂ္ဂလတရော ဟောသောတိ အဓိပ္ပာယော။ **တဿာ** တိ ပုဂ္ဂလဿ။ **န စ ကိဥ္စိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ** စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂိဘာဝတော။ **တံ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ,** ယံ စိတ္တသမင်္ဂီ သော ပုဂ္ဂလောတိ **ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော**။ ယဒိ အနေကစိတ္တဝသေနာယံ ယမကဒေသနာ ပဝတ္တာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **''စိတ္တန္တိ ဟိ။ပေ။ တိဋ္ဌတီ''**တိ။ **သန္နိဋ္ဌာနဝသေန နိယမော ဝေဒိတဗ္ဗော,** အညထာ ''နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ အာဒိနာ ပဋိသေဓော န ယုဇ္ဇေယျာတိ အဓိပ္ပာယော။ **တာဒိသန္တိ** တထာရူပံ, ယဒဝတ္ထော ဥပ္ပန္နဥပ္ပဇ္ဇမာနတာဒိပရိယာယေဟိ ဝတ္တဗ္ဗော ဟောတိ, တဒဝတ္ထန္တိ အတ္ထော။

၈၃-၁၁၃. ကမဿ ပုဂ္ဂလတရတ္တာ တိ ''ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာန''န္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တဿ ကမဿ အတိက္ကန္တကာလတရဿ ပုဂ္ဂလတရတ္တာ။ **ပုဂ္ဂလော ပုစ္ဆိတော** တိ ''ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ။ပေ။ တဿ စိတ္တ''န္တိ စိတ္တသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော ပုစ္ဆိတောတိ **ပုဂ္ဂလဿေဝ ဝိဿဇ္ဇနေန ဘဝိတဗ္ဗံ,** ကတရထာ အညံ ပုစ္ဆိတံ အညံ ဝိဿဇ္ဇိတံ သိယာ။ **န ကောစိ ပုဂ္ဂလော န ဂဟိတော** သဗ္ဗသတ္တာနံ အနိဗ္ဗတ္တစိတ္တတာဘာဝတော။ **တေ စ ပန** သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ။ **နိရုဇ္ဈမာနက္ခဏာတီတစိတ္တာ** တိ နိရုဇ္ဈမာနက္ခဏာ ဟုတွာ အတီတစိတ္တာ။ **တထာ**

ဒုတိယတတိယာတိ ယထာ ပဌမပဉှော အနုဝသေသပုဂ္ဂလဝိသယတ္တာ ပဋိဝစနေန ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော သိယာ, တထာ တတော ဧဝ ဒုတိယတတိယပဉှာ “အာမန္တာ”ဣစ္စေဝ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗာ သိယုန္တိ အတ္ထော။ စတုတ္ထော ပန ပဉှော ဧဝံ ဝိဘဇိတွာ ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော **“ပစ္ဆိမစိတ္တဿာ”** တိအာဒိံ ဝတွာ တထာ အဝစနေ ကာရဏံ ဒဿေန္တော **“စိတ္တဝသေန ပုဂ္ဂလဝဝတ္ထာနတော”** တိအာဒိမာဟ။ “ဘင်္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒက္ခဏံ ဝီတိက္ကန္တ”န္တိ ဣမိနာ **ဝတ္တမာနဿ စိတ္တဿ ဝသေန ပုဂ္ဂလော ဥပ္ပာဒက္ခဏာတီတစိတ္တော,** “အတီတံ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒက္ခဏဉ္စ ဝီတိက္ကန္တံ ဘင်္ဂက္ခဏဉ္စ ဝီတိက္ကန္တ”န္တိ ဣမိနာ ပန **အတီတဿ စိတ္တဿ ဝသေန ပုဂ္ဂလော ဥပ္ပာဒက္ခဏာတီတစိတ္တော ဝုတ္တော။**

တတ္ထာ တိ တေသု ဒွီသု ပုဂ္ဂလေသု။ **ပုရိမဿာ** တိ ပဌမံ ဝုတ္တဿ သန္နိဋ္ဌာနပဒသင်္ဂဟိတဿ စိတ္တံ န ဘင်္ဂက္ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ။ “နော စ ဘင်္ဂက္ခဏံ ဝီတိက္ကန္တ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆိမဿ ဝီတိက္ကန္တံ စိတ္တံ ဘင်္ဂက္ခဏန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဘင်္ဂက္ခဏဉ္စ ဝီတိက္ကန္တ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ **ဧဝမာဒိကော ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေ** တိ ဒုတိယပဉှာဒီသု ဝုတ္တံ သန္ဓာယာဟ။ **တဿ စိတ္တဿ တံတံခဏဝီတိက္ကမာဝီတိက္ကမဒဿနဝသေနာ** တိ တဿ တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏဿ ဘင်္ဂက္ခဏဿ စ ယထာရဟံ ဝီတိက္ကမဿ အဝီတိက္ကမဿ စ ဒဿနဝသေန ဒဿိတော ဟောတိ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေတိ ယောဇနာ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ အတိက္ကန္တကာလဝါရေ။ **ပုဂ္ဂလဝိသိဋ္ဌံ စိတ္တံ ပုစ္ဆိတံ** “ယဿ စိတ္တံ တဿ စိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ။ **ယဒိပိ ပုဂ္ဂလပဓာနာ ပုစ္ဆာ** ပုဂ္ဂလဝါရတ္တာ။ **အထာပိ စိတ္တပဓာနာ** ပုဂ္ဂလံ ဝိသေသနဘာဝေန ဂဟေတွာ စိတ္တဿ ဝိသေသိတတ္တာ။ **ဥဘယထာပိ ဒုတိယပုစ္ဆာယ “အာမန္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ** အနုဝသေသပုဂ္ဂလဝိသယတ္တာ။ တထာ ပန အဝတွာ “အတီတံ စိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ, ကသ္မာ နိရောဓက္ခဏာ။ပေ.။ ဒဿနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ **သော နယော “န နိရုဇ္ဈမာန”န္တိ ဧတ္ထာပီ**တိ နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏံ နိရောဓက္ခဏံ ခဏံ ဝီတိက္ကန္တကာလံ ကိံ တဿ စိတ္တံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။

၁၁၄-၁၁၆. သရာဂပစ္ဆိမစိတ္တဿာ တိ သရာဂစိတ္တေသု ပစ္ဆိမဿ စိတ္တဿ, ကေဿ ပုဂ္ဂလဿ ရာဂသမ္ပယုတ္တစိတ္တေသု ယံ သဗ္ဗပစ္ဆိမံ စိတ္တံ, တဿ။ သော ပန ပုဂ္ဂလော အနာဂါမီ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **န နိရုဇ္ဈတိ** နိရောဓသမင်္ဂိတာယ။ **နိရုဇ္ဈိဿတီ** တိ ဣဒါနိ နိရောဓံ ပါပုဏိဿတိ။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ ပန တတော အညံ **နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ ဣတရေသ**န္တိ ယထာဝုတ္တသရာဂပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီ ဝီတရာဂစိတ္တသမင်္ဂီဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာနံ ဣတရသေက္ခာနဉ္စေဝ ပုထုဇ္ဇနာနဉ္စ။

နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဓမ္မယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဝါရော

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁-၁၆. ယထာ မူလယမကေ ကုသလာဒိဓမ္မာ ဒေသိတာ တိ ကုသလာကုသလာဗျာကတာ ဓမ္မာ ကုသလကုသလမူလာဒိဝိဘာဂတော မူလယမကေ ယမကဝသေန ယထာ ဒေသိတာ။ **အညထာ**တိ ကုသလကုသလမူလာဒိဝိဘာဂတော အညထာ, ခန္ဓာဒိဝသေနာတိ အတ္ထော။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၃-၃၄. တံ ပန ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိရူပံ အင်္ဂဟေတွာ။ **ကေစီ**တိ ဓမ္မသိရိတ္ထေရံ သန္ဓာယာဟ။ သော ဟိ ''စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဝသေန ဝုတ္တ''န္တိ အဋ္ဌကထံ အာဟရိတွာ ''ဣမသ္မိံ ပဉှေ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိရူပဉ္စ လဗ္ဘတီ''တိ အတေ စ။ တထာ စ ဝတွာ ပဋိလောမဟဋ္ဌိ ဒဿေတွာ ''စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝ ဣဓာဓိပ္ပေတံ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိရူပေ န ဝိဓာနံ, နာပိ ပဋိသေဓော''တိ အာဟ။ **တထာ**တိ ယထာ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဟဒ္ဒေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝ အဓိပ္ပေတံ, တထာ ဧတ္ထာပီတိ အတ္ထော။ **နော**တိ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **တံ ပနေတ**န္တိ ယထာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ ဟဒ္ဒဿ အတ္ထဝစနံ, ဧဝံ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ကသ္မာတိ အာဟ **''စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ။ပေ.။ ပဋိသေဓသိဒ္ဓိတော''**တိ။ သွ တယံ ပဋိသေဓော ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတောယေဝါတိ အဓိပ္ပာယော။

ယေ စ ဝဒန္တီတိ ဧတ္ထ **ယေ စာ**တိ ဝဇိရဗုဒ္ဓိတ္ထေရံ သန္ဓာယာဟ။ သော ဟိ ''သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ''တိ အာဒိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဟဋ္ဌိ အာဟရိတွာ ''ယထာ တတ္ထ သတိပိ ကမ္မဇာဒိရူပေ ဌပေတွာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပန္တိ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓတ္တာ စိတ္တဇရူပမေဝ ဌပေတဗ္ဗဘာဝေန ဥဒ္ဓဋံ, ဧဝမိဓာပိ စိတ္တဇရူပမေဝ ကထိတ''န္တိ ဝဒတိ။ **တဉ္စ** နေသံ **ဝစနံ တထာ န ဟောတိ,** ယထာ တေဟိ ဥဒအဟဋံ, ဝိသမောယံ ဥပညာသောတိ အတ္ထော။ ယထာ စ တံ တထာ န ဟောတိ, တံ ဒဿေတုံ **''ယေသဉ္စဟိ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေသ**န္တိ ကမ္မဇာဒီနံ။ **တဿာ**တိ မဂ္ဂဿ။ **တေ**တိ အဗျာကတာ, ယေ ဥပ္ပာဒနိရောဓဝန္တော။ **အဝိဇ္ဇမာနေသု စ** ဥပ္ပာဒနိရောဓေသု နိဗ္ဗာနဿ ဝိယ။

သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတေသု ပုဂ္ဂလေသု။ တေသု ဟိ ကေစိ အကုသလာဗျာကတစိတ္တာနံ ဥပ္ပာဒက္ခဏသမင်္ဂိနော, ကေစိ အဗျာကတစိတ္တဿ, ကေစိ ကုသလာဗျာကတစိတ္တဿ, တေသု ပုရိမာ ဒွေ ပဌမကောဋ္ဌာသေန သင်္ဂဟိတာ တဿ ကုသလုပ္ပတ္တိပဋိသေဓပရတ္တာ, တေ ပန ဘဝဝသေန ဝိဘဇိတွာ ဝတ္တဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော **''ပဉ္စဝေါကာရေ''** တိအာဒိမာဟ။ **ဧဝ**န္တိ ယထာဝုတ္တနယေန။ **သဗ္ဗတ္ထာ** တိ သဗ္ဗပဉှေသု။

၇၉. **တတော**တိ ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိတော။ **ပုရိမတရဇဝနဝီထိ** ယာယ ဝုဋ္ဌာနကမိနီ သင်္ဂဟိတာ, တတ္ထ ဥပ္ပန္နဿ ပိ စိတ္တဿ။ **ကုသလာနာဂတဘာဝပရိယောသာနေနာ**တိ ကုသလဓမ္မာနံ အနာဂတဘာဝဿ ပရိယောသာနဘူတေန အဂ္ဂမဂ္ဂနန္တရပစ္စယတ္တေန **ဒီပိတံ ဟောတိ သမာနလက္ခဏံ သဗ္ဗံ** ။ ကေန? **တာယ ဧဝ သမာနလက္ခဏတာယ။ ဧသ နယော**တိ ယထာ ကုသလာနုပ္ပာဒေ ကုသလာနာဂတဘာဝဿ ပရိယောသာနဘူတတော ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော ဩရမ္ပိ လဗ္ဘတီတိ သော ယထာဝုတ္တပရိစ္ဆေဒေ လက္ခဏမတ္တန္တိ သွတယံ နယော ဒဿိတော။ ဧသ နယော အကုသလာတီတဘာဝဿ အာဒိမ္ပဟိ ''ဒုတိယေ အကုသလေ''တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ, အဗျာကတာတီတဘာဝဿ အာဒိမ္ပဟိ ''ဒုတိယေ စိတ္တေ''တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေပီတိ ယောဇနာ။ ဣာအနိ ''ဧသ နယော''တိ ယထာဝုတ္တမတိဒေသံ **''ယထာ ဟိ''**တိ အာဒိနာ ပာကဋံ့တရံ ကရောတိ။ **ဘာဝနာပဟာနာနိ ဒဿိတာနိ ဟောန္တိ** ''အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ဘာဝေတိ, အကုသလဉ္စ ပဇဟတီ''တိ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ ပဝတ္တိဝါရေ။ **တံ တ**န္တိ အကုသလာတီတတာဒိ ကုသလာနာဂတတာဒိ စ။ **တေန တေနာ**တိ ''ဒုတိယေ အကုသလေ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ''တိ ဧဝမာဒိနာ အန္တေန စ။

၁၀၀. **ပဋိသန္ဓိစိတ္တတော** တိ ဣဒံ မရိယာဒဂ္ဂဟဏံ, န အဘိဝိဓိဂ္ဂဟဏံ, ယတော **''သောဠသမ''**န္တိ အာဟ။ အဘိဝိဓိဂ္ဂဟဏမေဝ တ သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကမေဝ ရူပန္တိ ဣမသ္မိံ ပကရဏေ အဓိပ္ပေတေ ပဋိက္ခိတ္တောတယံ တ အောတိ ဒဿေန္တော **''တတော ပရမ္ပိ တ''** တိ အာဟ။ အယဉ္စ ဝိစာရော ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတော ဧဝ။ **န တတော ဩရန္တိ ဝိညာယတီ** တတော ဩရံ အကုသလနိရောဓသမကာလံ အဗျာကတနိရောဓဿ အသမ္ဘဝတော။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဣန္ဒြိယယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဝါရော

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁. ဣန္ဒြိယယမကေ ဝိဘင်္ဂေ ဝိယာ တိ ယထာ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေ ပုရိသိန္ဒြိယာနန္တရံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ, န မနိန္ဒြိယာနန္တရံ, ဧဝံ ဣမသ္မိံ ဣန္ဒြိယယမကေ။ တတ္ထ သုတ္တန္တဒေသနာနုရောဓေနာတိ ဒဿေန္တော **"တီဏိမာနိ။ပေ။ သုတ္တေ ဒေသိတက္ကမေနာ"**တိ အာဟ။ သောယံ ယဒတ္ထံ တသ္မိံ သုတ္တေ ဒေသိတက္ကမေန ဥဒ္ဒေသော, တံ ဒဿေတုံ **"ပဝတ္တိတရေဟီ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ "ဇီဝိတိန္ဒြိယ"န္တိ ဣဒံ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿ စ သာမညတော ဂဟဏံ, ဧဝံ ဥပဟဒိန္နဿ အနုပဟဒိန္နဿ စာတိ အာဟ **"ကမ္မဇာနံ အကမ္မဇာနဉ္စ အနုပာလက"**န္တိ။ အထ တ သဟဇဓမ္မာနုပာလကမ္ပိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ န ကေဝလံ ခဏဋ္ဌိတိယာ ဧဝ ကာရဏံ, အထ ခော ပဗန္ဓာနုပစ္ဆေဒဿပိ ကာရဏမေဝ။ အညထာ အာယုက္ခယမရဏံ န သမ္ဘဝေယ္ယ, တသ္မာ "ကမ္မဇာနဉ္စ အနုပာလက"န္တိ အဝိသေသတော ဝုတ္တံ, စုတိပဋိသန္ဓိသု စ ပဝတ္တမာနာနံ ကမ္မဇာနံ အနုပာလကံ။ **ဣတီ**တိ တသ္မာ။ **တံမူလကာနီ**တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယမူလကာနိ။ **စုတိပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဝသေနာ**တိ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ပဝတ္တိဝသေန စ။ တတ္ထ ယံ ဥပဟဒိန္နံ, တံ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနေဝ, ဣတရံ ဣတရဝသေနပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယသ္မာ စက္ခုန္ဒြိယာဒီသု ပုရိသိန္ဒြိယာဝသာနေသု ကေနစ္စိ ဥပဟဒိန္နေသု အတံသဘာဝတ္တာ ယံ မနိန္ဒြိယံ မူလမေဝ န ဟောတိ, တသ္မာ တံ ဌပေတွာ **အဝသေသမူလကာနိ** စက္ခုန္ဒြိယာဒိမူလကာနိ။ **အာယတနယမကေ ဝိယာ**တိ ယထာ အာယတနယမကေ ပဋိသန္ဓိဝသေနာယတနာနံ ဥပ္ပာဒေ, မရဏဝသေန စ နိရောဓေ ဝုတ္တေ, ဧဝမိဓာပိ စုတိဥပပတ္တိဝသေနေဝ ဝတ္တဗ္ဗာနိ, တသ္မာ အတံသဘာဝတ္တာ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ **တေသံ** စက္ခုန္ဒြိယာဒီနံ မဇ္ဈေ အနုဒ္ဒိသိတွာ **အန္တေ** ပုရိသိန္ဒြိယာနန္တရံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ။ ယံ ပန စက္ခုန္ဒြိယာဒိမူလကေသု မနိန္ဒြိယံ သဗ္ဗပစ္ဆာ ဧဝ ဂဟိတံ, တတ္ထ ကာရဏံ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တမေဝ။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၉၄. ကောစိ သဘာဝေ နတ္ထီ တိ ကောစိ သဘာဝဓမ္မော နတ္ထိ။ ယဒိ ဧဝံ "နတ္ထီ"တိ ပဋိက္ခေပေ ဧဝ ယုတ္တော တိ အာဟ **"န စ ရူပာဒီ"**တိအာဒိ။ "သုခာ ဒုက္ခာ အဒုက္ခမသုခာ"တိအာဒီသု သုခဒုက္ခသဒ္ဒါနံ သာမညဝစနဘာဝေပိ ဣန္ဒြိယဒေသနာယံ တေ ဝိသိဋ္ဌဝိသယာ ဧဝေတိ ဒဿေန္တော **"သုခဿ။ပေ။ ဂဟိတောယေဝ"** တိ အာဟ။ **ဒုက္ခဿ စ** ဧဝံ ကတွာ။

၁၄၀. ပညိန္ဒြိယာနိ ဟောန္တီတိ အာမန္တာတိ ဝုတ္တ န္တိ ပဇာနနဋ္ဌေန အဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန စ ပညိန္ဒြိယာနိ ဟောန္တိ, ဒဿနဋ္ဌေန ပန စက္ခူနိ စာတိ စက္ခု, ဣန္ဒြိယန္တိ ပုစ္ဆာယ "အာမန္တာ"တိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **"တဏှာဟာသောတမေတဟာ"**တိ ဝုတ္တံ, "ယဿ ဆတ္တိံသတိ သောတာ"တိအာဒီသု (ဓ. ပ. ၃၃၉) ပန ဒိဋ္ဌိအာဒီနမ္ပိ သောတဘာဝေ အာဂတော။

ပဏ္ဏတ္တိနိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၈၆. အညဓမ္မနိဿယေနာ တိ "ယော တေသံ ရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယု ဋ္ဌိတီ"တိအာဒိနာ (ဓ. သ. ၆၃၄) အညဓမ္မနိဿယေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ပဝတ္တိဉ္စ ဂဟေတွာ ဂတေသု** ဝိသုဇ္ဈနေသု, စုတိပဋိသန္ဓိယော ဂဟေတွာ ဂတေသု ယောဇနာ န လဗ္ဘတီတိ အဓိပ္ပာယော။ အလဗ္ဘမာနာ စ သုခဒုက္ခအောမနဿိန္ဒြိယေဟေဝ န လဗ္ဘတိ။ **တံမူလကာ စ နယာ**တိ သုခိန္ဒြိယာဒိမူလကာ စ နယာ။ **တေဟီ**တိ သုခိန္ဒြိယာဒီဟိ။ **ယောဇနာ**တိ "ပဝတ္တေ သုခိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ"တိအာဒိနာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေဟိ ယောဇနာ။ **တံမူလကာ စ** တထာယောဇနာမူလဘူတာ စ နယာ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိမူလကာ စ နယာ။ **ဟာဂဒ္ဓါယေဝ**တိ ဟာဋ္ဌိဂတိယာ ဧဝ ဝိညာယမာနယောဇနတ္တာ သုဝိညေယ္ယာ ဧဝ။

တံ ဝစနံ။ သောမနဿဝိရဟိတသစက္ခုကပဋိသန္ဓိနိဒ္ဒသနဝသေနာ တိ သောမနဿဝိရဟိတသစက္ခုကပဋိသန္ဓိယော နိဒ္ဒသနန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ "နိဒ္ဒသနမတ္တမေတံ, န ပန ဂဏနပရိစ္ဆေဒနန္"န္တိ အာဟ **"န ဟိ စတုန္နံယေဝါတိ နိယမော ကတော"** တိ။ **တံသမာနလက္ခဏာ**တိ တာယ သစက္ခုကပဋိသန္ဓိတာယ သမာနလက္ခဏာ တိ ပရိတ္တဝိဟာကဂ္ဂဟဏံ။ တတ္ထ သသောမနဿပဋိသန္ဓိယော သန္ဓာယ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓိယော နိဒ္ဒသနဘာဝေန ဝု

တ္တာတိ ကေစိ။ ပရိတ္တဝိပါကပဋိသန္ဓိ စ ကုသလဝိပါကာဟေတုကပဋိသန္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာပိ ဟိ သစက္ခုကာ သိယာ။
တံသမာနလက္ခဏာတိ တ တာယ ဥပေက္ခာသဟဂတာယ သမာနလက္ခဏာ ယထာဝုတ္တအဟေတုကပဋိသန္ဓိ စ ပဉ္စမဇ္ဈာနပ
ဋိသန္ဓိ စ။ ယဒိ ဧဝံ "စတုန္န"န္တိ ကသ္မာ ဂဏနပရိစ္ဆေဒောတိ အာဟ **"ကာမာဝစရေ။ပေ။ နိဒ္ဒိသန္တံ ကတ"**န္တိ။ **တေ
နာ**တိ ဥပေက္ခာသဟဂတမဟာဝိပါကနိဒ္ဒေသေနေဝ, ယေဟိ သမာနတာယ ဣမေ နိဒ္ဒေသနဘာဝေန ဝုတ္တာ, တေ ဧဝံသေ
န တံသဘာဝတ ဧတေတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **"ယထာ သသောမနဿ။ပေ။ တော ဟောတီ"**တိ။

နနု စ ဂဗ္ဘသေယ္ယကေသု အယမတ္ထော ဧကံသတော န လဗ္ဘတီတိ အာသင်္ကံ သန္ဓာယာဟ **"ဂဗ္ဘသေယ္ယ
ကာနဉ္စ။ပေ။ ဒဿိတာ ဟောတီ"**တိ။ တေနာဟ **"သစက္ခုကာန"**န္တိအာဒိ။ တတ္ထ ယဒိ သဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနံ ကာ
မာဝစရာနံ နိယမတော သစက္ခုကာဒိဘာဝဒဿနံ ဂဗ္ဘသေယ္ယကဝသေန လဗ္ဘေယျ, ယုတ္တမေတံ သိယာတိ စောဒ
နံ သန္ဓာယာဟ **"ဂဗ္ဘသေယ္ယကေပိ ဟီ"**တိအာဒိ။ **တထာ အာယတနယမကေ ဒဿိတ**န္တိ ကထံ အာယတနယမက
ဝဏ္ဏနာယံ အတ္တနာ ဝုတ္တံ "ဧဝဉ္စ ကတွာ ဣန္ဒြိယယမကေ"တိအာဒိဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ သောမနသ္
သိန္ဒြိယုပ္ပါဒကကမ္မဿ ဧကန္တေန စက္ခုန္ဒြိယုပ္ပါဒနတော ဂဗ္ဘေပိ ယာဝ စက္ခုန္ဒြိယုပ္ပတ္တိ, တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇ
မာနတာယ "အဘိနန္ဒိတဗ္ဗတ္တာ"တိ ဝုတ္တံ။ **သန္နိဋ္ဌာနေန သင်္ဂဟိတာန**န္တိ "ယဿ ဝါ ပန သောမနဿိန္ဒြိယံ
ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဧတေန သန္နိဋ္ဌာနေန သင်္ဂဟိတာနံ။ **ဣတ္ထီနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနန္တိ အာဒီသူ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒ
ေန "ဣတ္ထီနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တီန"န္တိအာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ **တေ ဧတေ**တိ ဂဗ္ဘသေယ္ယကာ ဧဝ။

တံသမာနလက္ခဏာန္တိ သောပေက္ခအစက္ခုကပဋိသန္ဓိဘာဝေန သမာနလက္ခဏာနံ။ **တတ္ထာ**တိ အဟေတုကပဋိသန္ဓိစိ
တ္တေ။ **သမာဓိလေသော** ဒုဗ္ဗလသမာဓိ ယော စိတ္တဋ္ဌိတိမတ္တော။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ စိတ္တဋ္ဌိတိ ဝိယ ဒုဗ္ဗလံ ဝီရိ
ယံ နတ္ထိ, ယော "ဝီရိယလေသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗော, တသ္မာ, လေသမတ္တဿပိ ဝီရိယဿ အဘာဝတောတိ အတ္ထော။ **အ
ညေသု**တိ အဟေတုကပဋိသန္ဓိစိတ္တတော အညေသု။ **ကေသုစီ**တိ ဧကစ္စေသု။ ဥဘယေနပိ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဟသိတုပ္ပ
ါဒစိတ္တံ ဝဒတိ။ **ဣဓာ**တိ အဟေတုကပဋိသန္ဓိစိတ္တေ။ **သမာဓိဝီရိယာနိ ဣန္ဒြိယပ္ပတ္တာနိ စ န ဟောန္တီ**တိ သမာဓိကိ
စ္စံ ပဋိက္ခိပတိ, န သမာဓိမတ္တံ, န ဝီရိယလေသဿ သဗ္ဘာဝတောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေနေဝါဟ **"ဝိသေသနဉှိ ဝိ
သေသိတဗ္ဗေ ပဝတ္တတီ"**တိ။ ယသ္မိံ ဝီရိယေ သတိ ဣန္ဒြိယပ္ပတ္တိ သိယာ, တဒေဝ တတ္ထ နတ္ထီတိ အတ္ထော။

အဟယေ ဩပပါတိကဝသေနာတိ ဣဒံ သုဂတိယံ ဩပပါတိကော ဝိကလိန္ဒြိယော န ဟောတီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ,
"လဗ္ဘန္တေဝ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာန"န္တိ ပန ဝုတ္တတ္တာ "ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနံ ဝသေနာ"တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္
တံ။ **တေသ**န္တိ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယသန္တာနာနံ။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနံ ပန ဥပ္ပါဒနိရောဓာ အဘိဏှာဟသောဝ ဟောန္တီ
တိ။ **ပဌမကပ္ပိကာဒီန**န္တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဂဟိတာနံ ပရိဝတ္တမာနလိင်္ဂါနံ ဝသေန ဥပ္ပါဒနိရောဓဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတ
ဗ္ဗံ။ ပဌမကပ္ပိကာနံ ပန ဝသေန ဥပ္ပါဒော ဧဝ လဗ္ဘတိ။ **"စုတိဥပပတ္တိဝသေနေဝ ဒုတိယပုစ္ဆာသုပိ သန္နိဋ္ဌာနေဟိ ဂ
ဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗ"**န္တိ ဣဒံ ဥပါဒိန္နဣန္ဒြိယေဟိ နိယမိတတ္တာ ဝုတ္တံ။

၁၉၀. သန္တာနုပ္ပတ္တိနိရောဓဒဿနတောတိ သန္တာနဝသေန ဥပ္ပါဒနိရောဓာနံ ဒဿိတမာနတ္တာ။ ဧတေန ရူပဇီဝိတိ
န္ဒြိယဿ စက္ခုန္ဒြိယာဒိသမာနဂတိကတံ ယုတ္တိတော သာဓေတိ။ အာဂမတော ပန "ဝိနာ သောမနဿေနာ"တိအာဒိ
နာ ပရတော သာဓေဿတိ။ **ဆေဒေါတိ နာမံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ** သရူပဒဿနေနေဝ သံသယစ္ဆေဒနတော။

တဿာတိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿ။ **တေ စ** အသညသတ္တာ။ နနု စ ဥပ္ပါဒောဝ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ စုတိဥပပတ္တိဝ
သေန ဝတ္တဗ္ဗော, န အနုပ္ပါဒောတိ အာဟ **"အနုပ္ပါဒေ။ပေ။ န ပဝတ္တေ"**တိ။ အယဉ္စ နယော န ကေဝလံ ပုရိမ
ကောဋ္ဌာသေ ဧဝ, အထ ခေါ ဣတရကောဋ္ဌာသေပိ ဂဟိတော ဧတေတိ ဒဿေန္တော **"ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေပီ"**တိအာဒိ
မာဟ။

"ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ ယေနာဓိပ္ပါယေန စောဒနာ ကတာ, တမဓိပ္ပါယံ
ဝိဝရိတုံ **"နနု သုဒ္ဓါဝါသ"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **န ဝတ္တဗ္ဗ**န္တိ "ဥပပဇ္ဇန္တာန"န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ, "ဥပပတ္တိစိတ္တဿ
ဥပ္ပါဒက္ခဏေ"တွေဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ ယထာ "ဥပပဇ္ဇန္တာန"န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဒဿေ
တုံ **"ယထာ ဟီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သောမနဿမနိန္ဒြိယာန**န္တိ သောမနဿိန္ဒြိယမနိန္ဒြိယာနံ, အယမေဝ တ ဟ

ဌော။ **တဒါတိ** ပဌမဿ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဓရမာနကာလေ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ရူပာရူပဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ အတ္ထေဝ ကာလဘေဒေ, ဥဘယဉ္စေတ္ထ ဇီဝိတိန္ဒြိယဘာဝသာမညေန ဧကဇ္ဈံ ကတ္ဝာ ဂယှတိ, တသ္မာ။ **ဥဘယန္တိ** သောမနဿိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဣဒံ ဥဘယံ။ **ဥပ္ပာဒက္ခဏေန နိဒဿိတ** န္တိ ဧတေန "ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ"တိ ဣဒံ နိဒဿနမတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ ဥဒာဟရဏေန ပါကဋံ ကာတုံ **"ယထာ ဟီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ တာဒိသာနံ အနေကေသံ စိတ္တာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ လဗ္ဘမာနံ တဒေကဒေသေန သဗ္ဗပဌမဿ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေန နိဒဿိတံ, ဧဝမိဓာပိ ခဏဒ္ဝယေ လဗ္ဘမာနံ တဒေကဒေသေန ဥပ္ပာဒက္ခဏေန နိဒဿိတန္တိ ဧဝံ နိဒဿနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေသန္တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒီနံ။ **အညတ္ထာ** တိ ပဝတ္တေ။ **ဣတရာတိ** အနာဂတကာလဘေဒေ။ **န န သမ္ဘဝတိ** ဥပပတ္တိက္ခဏဿ ဝိယ တတော ပရံ ပဝတ္တိက္ခဏဿပိ အနာဂတကာလဘာဝတော။ **တသ္မာ** တိ ဥပပတ္တိတော အညတ္ထာပိ ယထာဓိပ္ပေတဥပ္ပာဒသမ္ဘဝတော။ အယဉ္စ အတ္ထော တရန္တရေပိ ဒိဿတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ"**တိအာဒိ။ **န ဟီ**တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ သမတ္ထေတိ။ တတ္ထ **အပိ ပစ္ဆိမ။ပေ။ သန္ဓိကဿာ** တိ **အပိ**-သဒ္ဒေန "ကော ပန ဝါဒေ အပစ္ဆိမဘဝိကဿ သောမနဿသဟဂတပဋိသန္ဓိကဿာ"တိ ဒဿေတိ။ အပစ္ဆိမဘဝိကဿ စုတိတော ပစ္ဆာ "သောမနဿိန္ဒြိယံ နိရုဇ္ဈိဿတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီတိ အာဟ **"စုတိတော ပုဗ္ဗေ"** တိ။ **ဧတ္ထ ဟိ ပဌမပုစ္ဆာသု သန္နိဋ္ဌာနတ္ထော**တိအာဒီသု အယံ သင်္ခေပတ္ထော – ဧတ္ထ "ယဿ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ"တိ ဧဝမာဒီသု ယမကေသု ယာ ပဌမပုစ္ဆာ, တာသု သန္နိဋ္ဌာနပဒသင်္ဂဟိတော အတ္ထော။ **ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္ထနိဿယော**တိ "တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ"တိအာဒိကဿ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဿ အတ္ထဿ နိဿယဘူတော **မာဒိသော** မယာ သဒိသော ဧဝ အတ္ထော **ဥပပတ္တိဥပ္ပာဒိန္ဒြိယတ** ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဥပ္ပာဒဝတ္ထကိန္ဒြိယသဟိတော, **ဥဘယုပ္ပာဒိန္ဒြိယတ** ပဋိသန္ဓိပဝတ္တီသု ဥပ္ပာဒဝတ္ထကိန္ဒြိယသဟိတော တ။ **ပဋိနိဝတ္တိတ္ဝာပိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္ထဿ နိဿယော**တိ "ယဿ ဝါ ပနာ"တိအာဒိနာ ပဋိနိဝတ္တိတ္ဝာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဿပိ သံသယတ္ထဿ နိဿယောတိ **ဧဝံ** ကမိနာ ဝိယ အဇ္ဈာသယေန "ယဿ ဝါ ပန သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ"တိအာဒီသု **ဒုတိယပုစ္ဆာသု သန္နိဋ္ဌာနတ္ထမေဝ** သန္နိဋ္ဌာနပဒသင်္ဂဟိတမေဝ အတ္ထံ နိယမေတိ။ **တတ္ထေဝ** တာသု ဧဝ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပဌမပုစ္ဆာသု ဧဝ။ **ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ** "တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ"တိအာဒီသု **အနာဂတဘာဝမတ္တေန သရူပတော ဂဟိတံ ဥပ္ပာဒံ** ဥပ္ပာဒသင်္ခါတံ, "တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ နိရုဇ္ဈိဿတီ"တိအာဒီသု **အနာဂတဘာဝမတ္တေန သရူပတော ဂဟိတံ နိရောဓံ တ** နိရောဓသင်္ခါတံ တ သံသယတ္ထံ န နိယမေတီတိ။ **ဧဝဉ္စ** ဝုတ္တပ္ပကာရေန သန္နိဋ္ဌာနတ္ထဿ နိယမော ဟောတိ, န သံသယတ္ထဿ, တသ္မာ "ယဿ ဝါ ပန။ပေ။ အာမန္တာ"တိ ဝုတ္တံ။ **သော နယော**တိ ယုတ္တံ ဥပ္ပာဒဝါရေ ဝိစာရော ဝုတ္တော, နိရောဓဝါရေပိ ဧသော ဝ နယော။ တထာ ဟိ "ယဿ ဝါ ပန သောမနဿိန္ဒြိယံ နိရုဇ္ဈိဿတိ, တဿ စက္ခုန္ဒြိယံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ? အာမန္တာ"တိ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ အဝုတ္တတ္တာ တိ ဥပ္ပာဒနိရောဓာနံ အနာဂတာနံ သရူပေန အဝုတ္တတ္တာ။ န ဟိ တတ္ထ တေ သရူပေန ဝုတ္တာ, အထ ခေါ "နုပ္ပဇ္ဇိဿတီ"တိ ပဋိက္ခေပမုခေန ဝုတ္တာ။ **တတ္ထာ** တိ အနုလောမေ။ **န ဧဝံ ယောဇေတဗ္ဗာ** ပဋိလောမေ။ တမေဝ အယောဇေတဗ္ဗတံ **"ယထာ ဟီ"**တိအာဒိနာ ဝိဝရတိ။ ဥပ္ပာဒနိရောဓေ အတိက္ကမိတွာ ဥပ္ပာဒနိရောဓာ သမ္ဘဝန္တိ ယောဇေတုံ, တထာ ဥပ္ပာဒနိရောဓေ အပ္ပတွာ ဥပ္ပာဒနိရောဓာ သမ္ဘဝန္တိ ယောဇေတုန္တိ ယောဇနာ။ ဣဒဉ္စ ဒ္ဝယံ ယထာနုလောမေ သမ္ဘဝတိ, န ဧဝံ ပဋိလောမေ။ တေနာဟ **"န ဧဝံ။ပေ။ သမ္ဘဝန္တီ"** တိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"အဘူတာဘာဝဿ။ပေ။ သမ္ဘဝတနုပပတ္တိတော"** တိ။ **အဘူတာဘာဝဿာ** တိ အဘူတဿ အဘာဝဿ, အဘူတဿ ဥပ္ပာဒဿ နိရောဓဿ စ အဘာဝဿာတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **"အဘူတုပ္ပာဒနိရောဓာဘာဝေ စ ပဋိလောမေ ပုစ္ဆိတော"**တိ, တသ္မာ "အာမန္တာ"တိ စ ဝုတ္တံ, န ဝုတ္တံ ဝိဿဇ္ဇနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **အဿ ဝိသေသရဟိတဿ အဘူတာဘာဝဿာ** တိ ဣမဿ ယထာဝုတ္တဿ ယထာ ရူပါဘာဝေ ဝေဒနာဘာဝေတိ ကောစိ အဘာဝေပိ ဝိသေသသဟိတော, န ဧဝမယန္တိ ဝိသေသရဟိတဿ အဘူတာဘာဝဿ။

ကာလသန္တရယောကဘာဝတော တိ ကာလဝိသေသယောကဘာဝတော။ **ယာဒိသာနန္တိ** ယာနိ ဘူတာနိ န ဝတ္တမာနာနိ သတိ ပစ္စယေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ, တေသံ အနာဂတာနန္တိ အတ္ထော။ **ဥပ္ပာဒနိရောဓာဘာဝေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗဿာ** တိ "နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ န နိရုဇ္ဈိဿတီ"တိ ဧဝံ ဥပ္ပာဒဿ နိရောဓဿ စ အဘာဝေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗဿ အတ္ထဿ။ **သန္နိဋ္ဌာနေန သန္နိဋ္ဌိတော** သန္နိဋ္ဌာနပဒသင်္ဂဟိတော။ သော ယထာဝုတ္တော အတ္

ထော နိဿယော ဧတေသန္တိ **တန္နိဿယာ။ တာဒိသာနံယေဝ** အနာဂတာနံယေဝ **ဥပပတ္တိစုတိဥပ္ပာဒနိရောဓာနံ** ဥပပတ္တိစုတိသင်္ခာတဥပ္ပာဒနိရောဓာနံ အနုပ္ပာဒနိရောဓာနံ ပဋိက္ခေပဝသေန။ **ဇီဝိတာဒီနမ္ပိ** ဇီဝိတမနိန္ဒြိယာဒီနမ္ပိ။ **အနုပ္ပာဒနိရောဓာ သံသယပဒေန ပုစ္ဆိတာ ဟောန္တိ** "ယဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ န နိရုဇ္ဈိဿတီ"တိ။ **"အာမန္တာ"တိ ဝုတ္တံ** ဝိဘဇိတဗ္ဗတာ ဝတ္တဗ္ဗဿ အဘာဝတော။ တေနာဟ **"န ဝုတ္တံ။ပေ။ ဝိဿဇ္ဇန"**န္တိ။

ယေ သောပေက္ခပဋိသန္ဓိကာ ဘဝိဿန္တိ ရူပလောကေ, တေ သင်္ဂဟိတာတိ ယောဇနာ။ **တံသမာနလက္ခဏာ တာယာ**တိ တေန သောပေက္ခပဋိသန္ဓိကဘာဝေန သမာနလက္ခဏတာယ။ **တံ ပမာဒလိခိတံ** ဓမ္မယမကေ တာဒိသဿေဝ ဝစနဿ အဘာဝတော။ တတ္ထာပိ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ စိတ္တယမကေ ဝုတ္တံ "န ဟိ ခဏပစ္စုပ္ပန္နေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ အတီတတေဟာရော အတ္ထီ"တိအာဒိနာ။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ

၄၃၅-၄၈၂. လောကိယအဗျာကတေဟီ တိ ဖလဓမ္မနိဗ္ဗာနဝိနိမုတ္တေဟိ အဗျာကတေဟိ။ **တာနိ ဥပာဒာယာ**တိ တာနိ လောကိယအဗျာကတာနိ ဥပာဒာယ။ တံသမာနဂတိကာနံ မနိန္ဒြိယာဒီနံ "သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတီတိ? အာမန္တာ"တိအာဒိနာ (ယမ. ၁.ခန္ဓယမက.၂၀၆) ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီနံ ဝိယ ပရိညေယျတာ ဝုတ္တာ။ ယဉ္ဟိ ပရိဇာနိတဗ္ဗံ, တဒေဝ ပရိဇာနာတီတိအာဒိနာ ဝုတ္တံ။ ဧဝမပိပရိတေ အတ္ထေ သိဒ္ဓေပိ စောဒကော "မိဿကတ္တာ"တိ ဧတ္ထ လဒ္ဓမာနံ လေသံ ဂဟေတွာ စောဒေတိ **"ယဒိ ပရိညေယျမိဿကတ္တာ"** တိအာဒိနာ။ တဿတ္တော – ယထာ ကုုဓ ပရိညေယျမိဿကာနံ ပရိညေယျတာ ဝုတ္တာ, ဧဝမညတ္တာပိ သာ တေသံ ဝတ္တဗ္ဗာ, တထာ ဘာဝေတဗ္ဗမိဿကာနံ ဘာဝေတဗ္ဗတာတိ။ တေနာဟ **"ကသ္မာ ဓမ္မယမကေ"** တိအာဒိ။ **ကုသလာကုသလေသု ဘာဝနာပဟာနာဘိနိဝေသော ဟောတိ,** ယေန ဝုတ္တံ "သော တံ အကုသလံ ပဇဟတိ, ကုသလံ ဘာဝေတီ"တိအာဒိ။ **န အဗျာကတဘာဝ** န္တိ ဧကေန ယထာ ဖဿသတ္တရဝေါ ဝိယ ဝိညာဏဒ္ဒတရတော ကုသလာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိပရိယာယော, ဧဝံ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီနံ ဝိယ န အဗျာကတာဒီနံ ပရိညေယျတာပရိယာယောတိ ဒဿေတိ။

ကုသလာကုသလဘာဝေန အဂ္ဂဟိတာ တိ သမုဒယသဘာဝေန အဂ္ဂဟိတာတိ အတ္ထော။ **ကုသလာကုသလာပီ**တိ ကုသလာကုသလဘာတပိ သမာနာ။ **ဘာဝေတဗ္ဗပဟာတဗ္ဗဘာဝေဟိ ဝိနာပိ ဟောတိ,** ယော န မဂ္ဂသမုဒယသစ္စပက္ခိယော။ ယထာ "အနိစ္စံ ရူပ"န္တိ ဧတ္ထ "အနိစ္စမေဝ ရူပံ, န နိစ္စ"န္တိ ပဋိယောဂိဝိနိဝတ္တနမေဝ ဧဝ-ကာရေန ကရီယတိ, န တဿ ဒုက္ခာနတ္တတာဒယော နိတရိတာ ဟောန္တိ, ဧဝံ "ပဟာတဗ္ဗမေတ"တိ ဧတ္ထ ဧဝ-သဒ္ဒေန ပဋိယောဂိဘူတံ အပ္ပဟာတဗ္ဗမေဝ နိဝတ္တီယတိ, န တတော အညဝိသေသာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ဧတေန ပဟာတဗ္ဗမေတ"** တိအာဒိ။ **ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝေ ဧဝ တဿ** အညိန္ဒြိယဿ **ဂဟိတော** ဥက္ကံသဂတိဝိဇာနနတော။ **"ပရတော လိခိတဗ္ဗံ ဥပ္ပဋိပာဋိယာ လိခိတ"**န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ **ဒွေဝ ပုဂ္ဂလာ** တိ ဟိ အာဒိ အနုလောမေ အာဂတံ ဥဒ္ဓဋံ, **စက္ခုန္ဒြိယံ န ပရိဇာနာတီ**တိအာဒိ ပန ပဋိလောမေ။ **အေမနဿိန္ဒြိယံ န ပဇဟန္တိ နာမာ** တိ ကွာဒံ "နော စ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟန္တီ"တိ ဟဋ္ဌိပဒဿ အတ္ထဝစနံ။ ယံ ပန "စက္ခုန္ဒြိယမူလကံ အတိက္ကမိတွာ ဒေါမနဿိန္ဒြိယမူလကေ ကွာဒံ ဝုတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ, ပဋိလောမေ အာဂတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တတ္တာ တံ န ယုတ္တံ, န တံ အဋ္ဌကထာစရိယာ ပဋ္ဌမံ အာဂတံ ပဒံ လင်္ဃိတွာ တာဒိသဿေဝ ပစ္ဆာ အာဂတပဒဿ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရောန္တိ။ ပအနုက္ကမတော ဧဝ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ အာရဒ္ဓာ, ပရိယောသာပိတာ စ, တသ္မာ အနုပဋိပာဋိယာဝ လိခိတံ, န ဥပ္ပဋိပာဋိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ "ဒွေဝ ပုဂ္ဂလာ"တိအာဒိကဿ အနုလောမေ အာဂတဿ ဥဒ္ဓဋတ္တာ။

ဧတ္ထာ တိ ဧတသ္မိံ ပရိညာတရေ။ **ဆ ပုဂ္ဂလာ** တိ ပုထုဇ္ဇနေန သဒ္ဓိံ ယာဝ အနာဂာမိမဂ္ဂဋ္ဌာ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ **အဘိန္နဒိတွာ ဂဟိတော** တတ္ထ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗာနံ ကိစ္စဝိသေသဿ အဂ္ဂဟိတတ္တာ။ ယတ္ထ ပန သတိ ပုထုဇ္ဇနဂ္ဂဟဏသာမညေ ဘဗ္ဗာနံ ကိစ္စံ ဂဟိတံ, ယတ္ထ စ အဘဗ္ဗာနံ, တတ္ထ တေ ဧဝ ဘိန္ဒိတွာ ဝုတ္တာ ဟောန္တီတိ ဒဿေန္တော **"ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တီ"** တိ စ အာဒိမာဟ။ **အရဟာ**တိ

အရိယော, အယမေဝ တ ဟဍ္ဎော။ **ပဌမမဂ္ဂဖလသမင်္ဂီ** တိ ပုရိမမဂ္ဂဖလသမင်္ဂီ။ **ကတရော**တိ အရဟာ။ **ဧဝံ ပုဂ္ဂလဘေဒံ ဥတွာ**တိ ကတမ ပုထုဇ္ဇနော သော စ အဘဗ္ဗောတိ ဂဟိတော, ကတမ ဘဗ္ဗော ကတမ အရိယာ, ယေ စ ပဌမမဂ္ဂဖလသမင်္ဂီနော ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလသမင်္ဂီနောတိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တံ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ ဥတွာ။ **တတ္ထ တတ္ထာ** တိ တေသံ ဒွေဝ ပုထုဇ္ဇနာ အဋ္ဌ အရိယာတိ ကတမေသံ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလာနံ ဘေဒတော အဘေဒတော စ ဂဟဏဝသေန အာဂတေ တသ္မိံ တသ္မိံ ဟဌပဒေသေ။ **သန္နိဋ္ဌာနေနာ** တိ သန္နိဋ္ဌာနပဒဝသေန, နိစ္ဆယဝသေနေဝ တ။ **နိဒ္ဒါရေတွာ** တိ နီဟရိတွာ။ **ဝိသဇ္ဇနံ ယောဇေတဗ္ဗ**န္တိ ဝိသဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တပာဠိယာ ယထာဝုတ္တအတ္ထဒဿနေန သမ္ဗန္ဓတော ဝိဘာဝေတဗ္ဗောတိ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကန္ဒိယယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ယမကပကရဏ-အနုဋီကာ သမတ္တာ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဋ္ဌာနပကရဏ-အနုဋီကာ

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ

ကာမဂုဏာဒီဟီတိ ကာမဂုဏစျာနာဘိညာစိတ္တိဿရိယာဒီဟိ။ **လဠိန္တီ** တိ လဠိတာနုဘဝနဝသေန ရမန္တိ။ **တေသူ** တိ ကာမဂုဏာဒီသု။ **ဝိဟရန္တီ** တိ ဣရိယာပထပရိဝတ္တနာဒိနာ ဝတ္တန္တိ။ **ပစ္စတ္ထိကေ** တိ ဗာဟိရဗ္ဘန္တရဘေဒေ အမိတ္တေ။ **ဣဿရိယံ** တတ္ထ တတ္ထ အာဓိပတေယျံ။ **ဌာနံ** သေဋ္ဌိသေနာပတိယုဝရာဇာဒိဌာနန္တရံ။ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန ပရိတရပရိစ္ဆေဒအာဒိ သင်္ဂယှတိ။ **ပုညယောကနုဘာဝပ္ပတ္တာယာ** တိ အနမယာဒိပုညာနုဘာတဓိဂတာယ သမထဝိပဿနာဘာဝနာသင်္ခါတယောကနုဘာတဓိဂတာယ စ။ **ဇုတိယာ**တိ သရီရပ္ပဘာယ စေဝ ဉာဏပ္ပဘာယ စ။ တ္ထေ စ ဒေဝ-သဒ္ဒော ယထာ ကီဠာဝိဇိဂီသာဝေဟာရဇုတိဂတိအတ္ထော, ဧဝံ သတ္တိအဘိတ္ထဝကမနတ္ထောပိ ဟောတိ ဓာတုသဒ္ဒာနံ အနေကတ္ထဘာဝတောတိ **“ယဒိစ္ဆိတနိပ္ဖာဒနေ သက္ကောန္တီတိ တ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိတာမတ္တေန ဘဂဝတော အဘိညာဒီနံ သာဝကေဟိ သာဓာရဏတာဝစနံ, သဘာဝတော ပန သဗ္ဗေပိ ဗုဒ္ဓဂုဏာ အနညသာဓာရဏာယေဝတိ ဒဿေန္တော **“နိရတိသယာယ အဘိညာကီဠာယ, ဥတ္တမေဟိ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေဟိ”**တိ အာဟ။ စိတ္တိဿရိယသတ္တဓနာဒီနံ အနညသာဓာရဏတာပိ သမ္မာပဋိပတ္တိအဝေစ္စပ္ပသာဒသက္ကာရာနံ ဂဟဏသင်္ခါတေနာတိ ယောဇနာ။ ဂဟဏဉ္စေတ္ထ တေသု ဥပလဗ္ဘမာနသမ္မာပဋိပတ္တိအဝေစ္စပ္ပသာအနံ တေဟိ ဥပနီယမာနသက္ကာရဿ စ အဘိနန္ဒနံ အနုမောဒနံ သမ္ပဋိစ္ဆနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မသဘာတနုရူပဟနုသာသနီဝစနေနေဝ စ ပန သိက္ခာပဒပညတ္တိပိ သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဝိတိက္ကမဓမ္မာနုရူပဟ အနုသာသနီတိ ကတွတ။ **ဉာဏဂတိ** ဉာဏေန ဂန္တဗ္ဗဿ ဉေယျဿ အဝဗောဓော။ **သမန္နာဂတတ္တာ** တိ ဣဒံ “အဘိညာကီဠာယာ”တိအာဒီသု ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ, တထာ **သဒေဝကေန လောကေနာ**တိ ဣဒံ “ဂမနီယတော”တိအာဒီသု။ **တေ ဒေဝေ**တိ သမ္မုတိဒေဝဒိကေ ဒေဝေ။ **တေဟိ ဂုဏေဟီ**တိ အဘိညာဒိဂုဏေဟိ။ **ပူဇနီယတရော ဒေဝေ**တိ ဣဒံ ပူဇနီယပရိယာယော အယံ အတိ-သဒ္ဒောတိ ကတွတ ဝုတ္တံ။ **အတိရေကတရော**တိ အဓိကတရော။ **ဥပပတ္တိဒေဝန** န္တိ ဣဒံ တဗ္ဗဟုလတာယ ဝုတ္တံ။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝပိ ဟိ တတ္ထ ဝိဇ္ဇန္တေဝ, တေသုပိ တ လဗ္ဘမာနံ ဥပပတ္တိဒေဝဘာဝမတ္တမေဝ ဂဟေတွတ တထာ ဝုတ္တံ။ **ပဋိပက္ခာနံ** ဒုဿီလျမုဋ္ဌဿစ္စဝိက္ခေပဟနံ, သီလဝိပတ္တိအဘိဇ္ဈာဒေမနဿအဝသိဋ္ဌနီဝရဏာနံ တ။

ဣသိနံ သတ္တမော, ဣသိသု သတ္တမောတိ ဒုဝိဓမ္ပိ အတ္ထံ ယောဇေတွတ ဒဿေန္တော **“စတုသစ္စာဝဗောဓဂေတိယာ။ပေ။ ဝုတ္တော”**တိ အာဟ။ သပရသန္တာနေသု သီလာဒိဂုဏာနံ ဧသနဋ္ဌေန တ ဣသယော, ဗုဒ္ဓာဒယော အရိယာ။ ဣသိ စ သော သတ္တမော စာတိ **ဣသိသတ္တမော**တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “နာမရူပနိရောဓ”န္တိ ဧတ္ထ ယံ နာမရူပံ နိရောဓေတဗ္ဗံ, တံ ဒဿေန္တော **“ယတော ဝိညာဏံ ပစ္စုဒာဝတ္တတီ”** တိ အာဟ။ ဝဋ္ဋေပရိယာပန္နဥ္ဟိ နာမရူပံ နိရောဓေတဗ္ဗံ။ တသ္မိဥ္ဟိ နိရောဓိတေ သဗ္ဗသော နာမရူပံ နိရောဓိတမေဝ ဟောတိ။ ယထာဟ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေန အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ နိရောဓေန သတ္တ ဘဝေ ဌပေတွတ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ, ဧတ္ထေတေ နိရုဇ္ဈန္တိ။ပေ။ အရဟတော အနုပာဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ စရိမဝိညာဏဿ နိရောဓေန ပညာ စ သတိ စ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ, ဧတ္ထေတေ နိရုဇ္ဈန္တိ ဝူပသမန္တိ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တီ”တိ (စူဠနိ. အဇိတမာဏဝပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသ ၆)။ **အတိဂမ္ဘီရနယမဏ္ဍိတဒေသနံ** သာတိသယံ ပစ္စယာကာရဿ ဝိဘာဝနတော။ သဘာဝတော စ ပစ္စယာကာရော ဂမ္ဘီရော။ ယထာဟ “အဓိဂတော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော”တိအာဒိ (ဒီ. နိ. ၂.၆၇; မ. နိ. ၁.၂၈၁; ၂.၃၃၇; သံ. နိ. ၁.၁၇၂; မဟာဝ. ၇, ၈), “ဂမ္ဘီရော စာယံ, အာနန္ဒ , ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒော ဂမ္ဘီရာဝဘာသော”တိ (ဒီ. နိ. ၂.၉၅; သံ. နိ. ၂.၆၀) စ အာဒိ။ တဿ စာယံ အနန္တနယပဋ္ဌာနဒေသနာ အတိဂမ္ဘီရာဝ။

ဂန္ထာရမ္ဘဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စယုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

သမာနနေတိ သမာနနယနေ, သမာဟရဏေ, သမာနကရဏေ တ အဌကထာဓိပ္ပာယံ။ တတ္ထ “ဒွေဝ အနုလောမာနိ ဓမ္မာနုလောမဉ္စ ပစ္စယာနုလောမဉ္စာ”တိအာဒိနာ ပရတော ဝဏ္ဏယိဿန္တိ။

ပဋ္ဌာနနာမတ္တော တိ “ပဋ္ဌာန”န္တိ ဣမဿ နာမဿ အတ္ထော, တံ ပန ယသ္မာ အဝယဝဒ္ဒတရေန သမုဒာ
ယေ နိရုဠှံ, တသ္မာ ယထာ အဝယဝေသု ပတိဋ္ဌိတံ, တမေဝ တာဝ ဒဿေတုံ **“တိကပဋ္ဌာနာဒီနံ တိကပဋ္ဌာနာဒိနာမ
တ္တော”**တိ ဝုတ္တံ။ အထ တ အဝယတနမေဝ ပဋ္ဌာနနာမတ္တော နိဒ္ဒိရေတဗ္ဗော တံသမုဒာယမတ္တတ္တာ ပကရဏ
ဿ။ န ဟိ သမုဒာယော နာမ ကောစိ အတ္ထော အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ **“ပဋ္ဌာနံ။ပေ။ နာမတ္တော”** တိ ဝုတ္တံ။ တေနေ
တဟ **“ဣမဿ ပကရဏဿ။ပေ။ သမောဓာနတာ စေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗာ”** တိ။ ဝစနသမုဒာယတ္ထဝိဇာနနေန ဝိဒိတပဋ္ဌ
ဌာနသာမညတ္ထဿ ဝိတ္ထာရတော ပဋ္ဌာနကထာ ဝုစ္စမာနာ သုခဂ္ဂဟဏာ ဟောတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“ဝေဋ္ဌဟိ။
ပေ။ ဟောတီ”**တိ။ **တတ္ထာ** တိ တာသု နာမတ္ထယထာဝုတ္တသမောဓာနတာသု။ **သဗ္ဗသာဓာရဏဿာ** တိ သဗ္ဗေသံ
အဝယဝဘူတာနံ တိကပဋ္ဌာနာဒီနံ သမုဒာယဿ စ သာဓာရဏဿ။ **အတ္ထတော အာပန္နံ နာနာဝိဓဘာဝ** န္တိ ပကာရဂ္ဂ
ဂဟဏေနေဝ ပကာရာနံ အနေကဝိဓတာ စ ဂဟိတာဝ ဟောန္တီတိ ဝုတ္တံ။ ပကာရေဟိ ဌာနန္တိ ဟိ ပဋ္ဌာနံ, နာနာဝိဓာ ပ
စ္စယော, တံ ဧတ္ထ ဝိဘဇနဝသေန အတ္ထီတိ ပဋ္ဌာနံ, ပကရဏံ, တဒဝယဝတေ စ။ တေသ္မိဋ္ဌ အတ္ထနယေ သဒ္ဒတော
ပိ နာနာဝိဓဘာဝသိဒ္ဓိ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ နာနပ္ပကာရာ ပစ္စယတာ, နာနပ္ပကာရာနံ ပစ္စယတာ စ နာနပ္
ပကာရပစ္စယတာတိ ဉဘယမ္ပိ သာမညနိဒ္ဒေသေန ဧကသေသနယေန တ ဧကဇ္ဈံ ဂဟိတန္တိ ဒဿေန္တော **“ဧကဿ
ပိ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ”**တိ အာဟ။ **အနေကဓမ္မဘာဝတော**တိ အနေကေ ဓမ္မာ ဧတဿာတိ အနေကဓမ္မော, တဗ္ဘာဝ
တောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **နာနပ္ပကာရပစ္စယတာ** တိ နာနပ္ပကာရပစ္စယဘာဝတော, ယော အဋ္ဌကထာယံ “နာနပ္ပကာရပစ္စယ
ဋ္ဌော”တိ ဝုတ္တော။

ကာမံ ဓမ္မသင်္ဂဟာဒီသုပိ အတ္ထေဝ ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂေ, သော ပန တတ္ထ ပစ္စယဘာဝေ န တထာ တပ္ပရဘာဝေန
ဝိဘတ္တော ယထာ ပဋ္ဌာနေတိ ဒဿေန္တော **“ဧတေန။ပေ။ ဒဿေတီ”** တိ အာဟ။ **သာတိသယဝိဘာဂတံ** ဣမဿ
ပကရဏဿ တထာ တဒဝယတနံ။

သဗ္ဗညုတညာဏဿ ယထာဝုတ္တဂမနံ ယဒိဓိကရဏံ, တံ ဒဿေတုံ **“ဧတ္ထာတိ ဝစနသေသော”** တိ။ **ဂမနဒေသ
ဘာဝတော**တိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော။ **အညေဟိ ဂတိမန္တေဟီ** တိ တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတညာဏာဒီဟိ။ **တဿ**
သဗ္ဗညုတညာဏဿ။

တိဝိဓေန ပရိစ္ဆေဒေန ဒေသိတေသု ဓမ္မေသု တိကတေဟာရောတိ အာဟ **“တိကာနန္တိ တိကဝသေန ဝုတ္တဓမ္
မာန”**န္တိ။ တီဏိ ပရိမာဏာနိ ဧတေသန္တိ ဟိ တိကာ။ သမန္တာတိ သမန္တတော သဗ္ဗဘာဂတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ
အာဟ **“အနုလောမာဒီဟိ သဗ္ဗပ္ပကာရေဟိပီ”** တိ။ **ဂတာနီ**တိ ပဝတ္တာနိ။ **သမန္တစတုဝီသတိပဋ္ဌာနာနီ** တိ သမန္တ
တော အနုလောမာဒိသဗ္ဗဘာဂတော သမောဓာနဝသေန စတုဝီသတိ ပဋ္ဌာနာနိ။ **အနုလောမာဒိသဗ္ဗကောဋ္ဌာသတော**တိ အနု
လောမာဒိစတုကောဋ္ဌာသတော။ **တိကာဒိဆဆဘာဝ**န္တိ တိကာဒိဒုကဒုကပရိယောသာနေဟိ ဆဆဘာဝံ။ **တေနာ**တိ ယထာဝု
တ္တဒဿနေန။ **ဓမ္မာနုလောမာဒိသဗ္ဗကောဋ္ဌာသတော** တိ ပစ္စနီကာဒိဒုကာဒိသဟဇာတတရာဒိပစ္စယပစ္စနီယာဒိအာရမ္
မဏမူလာဒီနံ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာဝုတ္တတော အညဿ ပကာရဿ အသမ္ဘဝတော **“အနူနေဟိ နယေဟိ ပဝတ္
တာနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတီ”**တိ အာဟ။ **တာနိ ပန** ယထာဝုတ္တာနိ သမန္တပဋ္ဌာနာနိ။ အယဋ္ဌ အတ္ထဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌကထာဝ
စနေန အညဒတ္ထု သံသန္ဒတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“တေနေတဟ။ပေ။ ဝသေနာ”**တိ။

ဟေတုနောတိ ဟေတုသဘာဝဿ ဓမ္မဿ။ သတိပိ ဟေတုသဘာဝဿ အာရမ္မဏပစ္စယာဒိဘာဝေ သဝိသေ
သေ တာဝ ပစ္စယေ ဒဿေန္တေန **“အဓိပတိပစ္စယာဒိဘူတဿ စာ”** တိ ဝုတ္တံ။ “ဟေတု ဟုတွ ပစ္စယော”တိ ဝုတ္
တေ ဓမ္မဿ ဟေတုသဘာဝတာ နိဒ္ဒိရိတာ, န ပစ္စယဝိသေသောတိ တဿ အဓိပတိပစ္စယာဒိဘာဝေ န နိတရိတောတိ
အာဟ **“ဧတေနပိ သော ဧဝ အေသော အာပဇ္ဇတီ”** တိ။ **တေနာ**တိ ဟေတုဘာဝဂ္ဂဟဏေန။ **ဣဓာ**တိ “ဟေတုပစ္စ
ယော”တိ ဧတ္ထ။ **ဓမ္မဂ္ဂဟဏ** န္တိ အလောဘာဒိဓမ္မဂ္ဂဟဏံ။ **သတ္တိဝိသေသော** အတ္တနော ဗလံ သတ္တိကာရဏဘာဝေ,
ယော ရသောတိပိ ဝုစ္စတိ, သွတယံ အနညသာဓာရဏတာယ ဓမ္မတော အနညောပိ ပစ္စယန္တရသမတယေယေဝ လဗ္ဘ
မာနတ္တာ အညော ဝိယ ကတွတ ဝုတ္တော။ **တဿာ** တိ ဟေတုဘာဝသင်္ခာတဿ သာမတ္ထိယဿ။ **ဟေတု ဟုတွ
တ**တိ ဧတ္ထာပိ ဟေတုဘာဝတစကော ဟေတုသဒ္ဒော, န ဟေတုသဘာဝဓမ္မတစကောတိ အာဟ **“ဟေတု ဟုတွတ ပစ္စ
ယောတိ စ ဝုတ္တ”**န္တိ။

ဝေဠု ကတ္တ တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဟဋ္ဌိယာ သမတ္ထေတိ။ ယဒိ ဧဝံ အဌကထာယံ ဓမ္မသ္သေဝ ပစ္စယ တာဝစနံ ကထန္တိ အာဟ **“အဌကထာယံ ပနာ”**တိအာဒိ ။ တေနေဝ စေတ္ထ အမ္ဟေဟိပိ “ဓမ္မတော အနညောပိ အညော ဝိယ ကတ္တ”တိ စ ဝုတ္တံ။ ယဒိ အဌကထာယံ “ယော ဟိ ဓမ္မော, မူလဌ္ဌေန ဥပကာရကော ဓမ္မော”တိ စ အာဒီသု ဓမ္မေန ဓမ္မသတ္တိဝိဘာဝနံ ကတံ, အထ ကသ္မာ က္ကစ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယောတိ ဓမ္မသတ္တိယေဝ ဝိဘာဝိတာတိ စောဒနံ မနသိ ကတ္တ ဝုတ္တံ **“က္ကဓာပိ တ။ပေ။ ဒဿေတိ”** တိ။ ဓမ္မသတ္တိဝိဘာဝနံ ပနေတ္ထ န သက္ကာ ပဋိက္ခိပိတုန္တိ ဒဿေန္တော **“န ဟိ”**တိအာဒိမာဟ။ အတ္ထော တေသု အတ္ထီတိ အတ္ထော, အတ္ထာဘိဓာယိဝစနန္တိ ဝုတ္တံ **“တေ၊တိ ဧတသ္မိ အတ္ထော ဝတ္တတိ”**တိ, တသ္မာ အတ္ထောတိ အတ္ထဝစနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ **“တဠ ဥပ္ပတ္တိဌိတီနံ သာဓာရဏဝစန”**န္တိ။ **တဠာ** တိ ဟိ “ဝတ္တတိ”တိ ဝစနံ ပစ္စာမဌ္ဌ။ အထ တ **တေ၊တိ တေသ္မိ အတ္ထော** တိ “တေ၊”တိ တေသ္မိ ပဒသ္မိ အတ္ထော “ဝတ္တတိ”တိ တေ့ ဝတ္တနကိရိယာ။ **တဠာ** တိ တဠ ဝတ္တနံ။ တေသ္မိံ ပနတ္တေ **သာဓာရဏဝစန**န္တိ တေ့ **ဝစန**-သဒ္ဒေ အတ္ထပရိယာယော ဝေဒိတဗ္ဗော “ဝုစ္စတိ”တိ ကတ္တ။ ယဒဂ္ဂေန ဥပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော, တဒဂ္ဂေန ဌိတိယာပိ ပစ္စယောတိ ကောစိ အာသင်္ကေယျာတိ တအာသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ ဝုတ္တံ **“ကောစိ ဟိ။ပေ။ ဟေတုအာဒယော”**တိ။ တေ့ စ ယထာ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယေ သတိ ယေဝ ဥပ္ပာဒေ, နာသတိ, ဧဝံ တိဌ္ဌနာနမ္ပိ ဌိတိပစ္စယဝသေနေဝ ဌာနံ ယထာ ဓိဝိတိန္ဒြိယဝသေန သဟဇာတမ္မောနန္တိ ဒဌ္ဌဗ္ဗံ။ ယေ ပန အရူပဓမ္မာနံ ဌိတိံ ပဋိက္ခိပန္တိ, ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဟေဌ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

ယထာ အဓိကရဏသာဓနော ပတိဌ္ဌတ္တော ဟေတု-သဒ္ဒော, ဧဝံ ကရဏသာဓနော ပဝတ္တိအတ္ထောပိ ယုဇ္ဇတီတိ ဒဿေန္တော **“ဟိနောတိ”**တိအာဒိမာဟ။ “လောဘော နိဒာနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာ”တိအာဒိဝစနတော ဟေတူနံ **ကမ္မနိ အနဘာတေ** ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧတေနာတိ ဟေတုပစ္စယတော အညေနေဝ ကုသလဘာဝသိဒ္ဓိဝစနေန။ **ဧကေ** အာစရိယာ။ **သဘာဝတောတ**တိ ဧတေန ယထာ အညေသံ ရူပဂတံ ဩဘာသေန္တဿ ပဒီပဿ ရူပဂတောဘာသကေန အညေန ပယောဇနံ နတ္ထိ သယံ ဩဘာ သနသဘာဝတ္တာ, ဧဝံ အညေသံ ကုသလာဒိဘာဝသာဓကာနံ ဟေတူနံ အညေန ကုသလာဒိဘာဝသာဓကေန ပယောဇနံ နတ္ထိ သယမေဝ ကုသလာဒိသဘာဝတ္တာတိ ဒဿေတိ။ န သဘာဝသိဒ္ဓေ အလောဘာဒီနံ ကုသလာဒိဘာဝေ ဥဘယ သဘာဝတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တဖဿာဒီနံ ဝိယာတိ က္ကမမတ္ထံ ဒဿေတိ **“ယသ္မာ ပနာ”** တိအာဒိနာ။ **သာ ပန** အညပဋိဗဒ္ဓာ ကုသလာဒိတာ။

န ကောစိ ဓမ္မော န ဟောတိ တိ ရူပာဒိဘေဒေန ဆဗ္ဗိဓေသု သင္ခတာသင္ခတပညတ္တိဓမ္မေသု ကောစိပိ ဓမ္မော အာရမ္မဏပစ္စယော န န ဟောတိ, သ့တယံ အာရမ္မဏပစ္စယဘာတေ ဟေဌ္ဌာ ဓာတုဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တောယေဝ။

ပုရိမာဘိသင္ခာရူပနိဿယ န္တိ “ဆန္ဒဝတော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာကာရေန ပုရိမသိဒ္ဓံ စိတ္တာဘိသင္ခာရကသင္ခာတံ ဥပနိဿယံ။ **စိတ္တေ** တိ စိတ္တသီသေနာယံ နိဒ္ဒေသော ဒဌ္ဌဗ္ဗော။ န ဟိ စိတ္တမေဝ တထာဘိသင္ခရီယတိ, အထ ခော တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ။ **သာဓယမာနာ**တိ ဝသေ ဝတ္တယမာနာ။ ဝသဝတ္တနဋ္ဌေတ္ထ တအာကာရာနုဝိဓာနံ။ ဆန္ဒာဒီသု ဟိ ဟီနေသု မဇ္ဈိမေသု ပဏီတေသု တံတံသမ္ပယုတ္တာပိ တထာ တထာ ပဝတ္တန္တိ။ တေနာဟ **“ဟီနာဒိဘာဝေန တဒနုဝတ္တနတော”**တိ။ **တေနာ**တိ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တာပနေန, တေသံ တ ဝသေ ဝတ္တနေန။ **တေ**ဟိ ဆန္ဒာဒယော။ **အဓိပတိပစ္စယာ ဟောန္တိ** အတ္တာဓိနာနံ ပတိဘာဝေန ပဝတ္တနတော။ **ဂရုကာတဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ** မဟဂ္ဂတ ဓမ္မလောဘနိယဓမ္မာဒိ။

တဒနန္တရုပ္ပာဒနိယမော တိ တဿ တဿေဝ စိတ္တဿ အနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနတံ။ **တံတံသဟကာရီပစ္စယဝိသိဋ္ဌဿာ**တိ တေန တေန အာရမ္မဏာဒိနာ သဟကာရီကာရဏေန တဒုပ္ပာဒနသမတ္ထတာသင္ခာတံ ဝိသေသံ ပတ္တဿ။ **တာယယေတ**တိ ယာ ဝေဓာအနေ့ ပုပ္ဖနသမတ္ထတာ ဝေဓာပဂမေ လဒ္ဓောကာသာ, တာယမေဝ။

ဥပသဂ္ဂဝသေနပိ အတ္ထဝိသေသော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ **“သဒ္ဒတ္ထမတ္တတော နာနာကရဏ”**န္တိ။ **ဝစနီယတ္ထတော**တိ ဘာဝတ္ထတော။ ဘာဝတ္ထောပိ ဟိ ဝစနဂ္ဂဟဏာနုသာရေန ဝိညေယျတ္တာ “ဝစနီယော”တိ ဝုစ္စတိ။ **နိရောဓုပ္ပာဒန္တရာဘာဝတော**တိ ပုရိမနိရောဓဿ ပစ္ဆိမုပ္ပာဒဿ စ ဗ္ယဝဓာယကာဘာဝတော။ **နိရန္တရုပ္ပာဒနသမတ္ထ**

ထတာတိ ဧတေန နိရောဓာနံ နိရောဓသမကာလုပ္ပာဒတဒံ နိတရေတိ။ သတိ ဟိ သမကာလတ္တေ ဗ္ဗဝဓာနာသင္ကာ ဧဝ
န သိယာ သဏ္ဌာနာဘာဝတော။ ဣဒမိတော ဟေဋ္ဌာ ဥဋ္ဌံ တိရိယန္တိ ဝိဘာကဘာတ အတ္တနာ ဧကတ္တမိဝ ဥပနေတွာတ
တိ ယောဇနာ။ သဏ္ဌာနာဘာဝေန ဟိ အပ္ပဋိဃဘာဝူပလက္ခဏေန ဝိဘာကဘာဝံ, တေန ဧကတ္တမိဝူပနယနံ သုဋ္ဌု အနန္တ
ရဘာဝံ သာဓေတိ, သဟာဝဋ္ဌာနာဘာဝေန ပန အနန္တရမေဝ ဥပ္ပာဒနံ။

ဝိဘာဂတော ဉာဏေန အာကရီယတီတိ **အာကာရော,** ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိဘေဒော။ နေဝသညာနာသညာယတနဖလသမာပ
တ္တိနံ နိရောဓုပ္ပာအနန္တရတာယာတိ ယောဇနာ။ **ပုရိမစုတီ**တိ အသညသတ္တုပ္ပတ္တိတော ပုရိမစုတိ။ ယဒိ ကာလန္တ
ရတာ နတ္ထိ, ကထမိဒံ ''သတ္တာဟံ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာတ ပဥ္စ ကပ္ပသတာနိ အတိက္ကမိတွာတ''တိ ဝစနန္တိ အာဟ **''န
ဟိ တေသံ။ပေ။ ဝုစ္စေယျာ''**တိ။ နနု တေသံ အန္တရာ ရူပသန္တာနော ပဝတ္တတေတတိ အနုယောဂံ သန္ဓာယာဟ **''န
စ။ပေ။ အညသန္တာနတ္တာ''**တိ။ ယဒိ ဧဝံ တေသံ အညဘိန္နသန္တာနံ ဝိယ အညမညူပကာရေနပိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စောဒနာယ
ဝုတ္တံ **''ရူပာရူပ။ပေ။ ဟောန္တိ''** တိ။ တေနေတံ ဒဿေတိ – ယဒိပိ ရူပာရူပဓမ္မာ ဧကသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဝတ္တမာနာ
ဝိသေသတော အညမညူပကာရကဘာဝေန ဝတ္တန္တိ, အညမညံ ပန ဝိသဒိသသဘာဝတာယ ဝိသုံယေဝ သန္တာနဘာဝေန ပ
ဝတ္တနတော ဗ္ဗဝဓာယကာ န ဟောန္တိ သန္တတိဝသေန မိထု အပရိယာပန္နတ္တာ, ယတော ''အညမညံ ဝိပ္ပယုတ္
တာ, ဝိသံသဋ္ဌာ''တိ စ ဝုတ္တန္တိ။ ဥပကာရကော စ နာမ အစ္စန္တံ ဘိန္နသန္တာနာနမ္ပိ ဟောတိယေဝတာတိ န တာဝတာ
သန္တာနာဘေဒောတိ ဘိယ္ယောပိ နေသံ ဗ္ဗဝဓာယကတာဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ သမာနဇာတိကာနံ စိတ္တုပ္ပာဒာနံ
နိရန္တရတာ သုဋ္ဌု အနန္တရဘာဝေန ဟာကဋ္ဌာ, န တထာ အသမာနဇာတိကာနန္တိ အဓိပ္ပာယေန **''ဇဝနာနန္တရဿ ဇဝန
ဿ ဝိယ ဘဝင်္ဂာနန္တရဿ ဘဝင်္ဂဿ ဝိယာ''**တိ ဝုတ္တံ။

ပစ္စယဘာဝေ စေတ္ထာ တိ ဧတ္ထ **စ**-သဒ္ဒော ဗ္ဗတိရေကော။ သော ယေန ဝိသေသေနေတ္ထ ဥပ္ပာဒက္ခဏံ, တံ
ဝိသေသံ ဇောတေတိ။ **အနန္တရပစ္စယာဒီနန္တိ** **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သမနန္တရပစ္စယံ သင်္ဂဏှာတိ။ ပုရေပစ္ဆာဘာဝတ, တဒု
ဟာဒိကာ တ ဥပ္ပာဒနိရောဓာ **ပုဗ္ဗာပရန္တပရိစ္ဆေဒော,** တေန **ဂဟိတာနံ** ခဏတ္တယပရိယာပန္နာနန္တိ အတ္ထော။
တေနာဟ **''ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝစနံ အလဘန္တာန''** န္တိ။ ဥပ္ပာဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟိ ''ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ဝုစ္စတိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္
တံ ''ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ, နော စ ဥပ္ပန္နံ, ဘင်္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇမာန''န္တိ (ယမ. ၂.စိတ္တ
ယမက.၈၁)။ **သော**တိ အနန္တရာဒိပစ္စယဘာဝေါ။ **အပရိစ္ဆေဒ** န္တိ ကာလဝသေန ပရိစ္ဆေဒရဟိတံ။ **ယတော**တိ ပုဗ္ဗာပရ
န္တဝသေန ပရိစ္ဆေဒာဘာဝတော။ **တေနေတ**တိ ကာလဝသေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဧဝ ဓမ္မာနံ ဂဟဏတော။

ဥပ္ပတ္တိယာ **ပစ္စယဘာဝေန ဟာကဋ္ဌေနာ**တိ ဣဒံ တဿ နိဒဿနဘာဝနိဒဿနံ။ သိဒ္ဓဉ္ဟိ နိဒဿနံ။ **ပစ္စယု
ပ္ပန္နာန**န္တိ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တာနံ, အတ္တနော ဖလဘူတာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **သဟဇာတဘာဝေနာ**တိ သဟ ဥပ္ပန္နဘာဝေ
န။ အတ္တနာ သဟုပ္ပန္နဓမ္မာနဉ္ဟိ သဟုပ္ပန္နဘာဝေန ဥပကာရကတာ သဟဇာတပစ္စယတာ။ တေန ဌိတိက္ခဏေပိ နေသံ
ဥပကာရကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝဉ္ဟိ ''ပကာသဿ ပဒီပေ ဝိယာ''တိ နိဒဿနမ္ပိ သုဋ္ဌု ယုဇ္ဇတိ။ ပဒီပေ ဟိ ပကာသ
ဿ ဌိတိယာပိ ပစ္စယောတိ။

အညမညတာဝသေနေတတိ ဣမိနာ သဟဇာတာဒိဘာဝေန အတ္တနော ဥပကာရကဿ ဥပကာရကတာမတ္တံ န
အညမညပစ္စယတာ, အထ ခော အညမညပစ္စယဘာဝဝသေနာတိ လက္ခဏသင်္ကရာဘာဝံ ဒဿေတိ, န သဟဇာတာဒိပစ္
စယေဟိ ဝိနာ အညမညပစ္စယဿ ပဝတ္တိ။ တေနေတဟ **''န သဟဇာတတာဒိဝသေနာ''**တိ။ ယဒိပိ အညမညပစ္စယော
သဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ ဝိနာ န ဟောတိ, သဟဇာတာဒိပစ္စယာ ပန တေန ဝိနာပိ ဟောန္တီတိ သဟဇာတတာဒိဝိဓုရေနေဝ
ပကာရေန အညမညပစ္စယဿ ပဝတ္တီတိ ဒဿေန္တော **''သဟဇာတာဒိ။ပေ။ န ဟောတီ''**တိ ဝတွာတ တမေဝတ္ထံ
ဟာကဋ္ဌတရံ ကာတုံ **''န စ ပုရေဇာတ။ပေ။ ဟောန္တိ''** တိ အာဟ။ **သဟဇာတတာဒီ**တိ စ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန နိဿယအတ္ထိ
အဝိဂတာဒီနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပထဝီဓာတုယံ ပတိဋ္ဌာယ ဧဝ သေသဓာတုယော ဥပာဒာရူပာနိ ဝိယ ယထာသကကိစ္စံ ကရောန္တီတိ ဝုတ္တံ **''အဓိဋ္ဌာ
နာကာရေန ပထဝီဓာတု သေသဓာတူန''**န္တိ။ ဧတ္ထ **အဓိဋ္ဌာနာကာရေနာ** တိ အာဓာရာကာရေန။ အာဓာရာကာရော စေ
တ္ထ နေသံ သာတိသယံ တဒဓီနဝုတ္တိတာယ ဝေဒိတဗ္ဗော, ယတော ဘူတာနိ အနိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧဝဥ္စ
ကတွာတ စက္ခာဒီနမ္ပိ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန ဥပကာရကတာ သုဋ္ဌု ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ ယထာဝုတ္တံ တဒဓီနဝုတ္တိယာ ဝိသေ

သံ မုဋ္ဌိတ္တတ အညော စက္ခာဒီသု အဒေသကာနံ အရူပဓမ္မာနံ အဓိဋ္ဌာနာကာရော သမ္ဘဝတိ။ ယဒိပိ ယံ ယံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ယေ ယေ ဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ, တေသံ သဗ္ဗေသံ တဒဓီနဝုတ္တိဘာဝတော, ယေန ပန ပစ္စယဘာဝဝိသေသေန စက္ခာဒီနံ ပဋ္ဌာ မန္ဒဘာဝေသု စက္ခုဝိညာဏာဒယော တဒနုဝိဓာနာကာရေနေဝ ပဝတ္တန္တိ, သ္တတယမိဒံ တေသံ တဒဓီနဝုတ္တိယာ သိဒ္ဓော ဝိသေသောတိ ဝုတ္တော။ ဝေဠုဟိ ပစ္စယဘာဝသာမညေ သတိပိ အာရမ္မဏပစ္စယတော နိဿယပစ္စယဿ ဝိသေသော သိဒ္ဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သ္တတယံ ဓာတုဝိဘင်္ဂေ ဝိဘာဝိတောယေဝ။ **ခန္ဓာဒယော တံတံနိဿယာနံ ခန္ဓာဒီန** န္တိ "ဥပကာရကာ"တိ အာနေတ္တတ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။

ယံ ကိဉ္စိ ကာရဏံ နိဿယောတိ ဝဒတိ, န ဝုတ္တလက္ခဏူပပန္နမေဝ။ တေန ပစ္စယဿော ဣဓ နိဿယဿော တိ ဒဿေတိ။ **တတ္ထာ** တိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ။ တေန ဝုတ္တံ **"နိဒ္ဒါရေတီ"** တိ။

သုဋ္ဌုကတတံ ဒီပေတိ, ကဿ? "အတ္တနော"တိ ဝုတ္တဿ ပကတသဒ္ဒေန ဝိသေသိယမာနဿ ပစ္စယဿ။ ကေန ကတန္တိ? အတ္တနော ကာရဏေဟီတိ သိဒ္ဓေါတယမတ္တော။ **တထာ**တိ ဖလဿ ဥပ္ပာဒနသမတ္ထဘာဝေန။ အထ တ **တထာ**တိ နိပ္ဖာဒနဝသေန ဥပသေဝနဝသေန စ။ တတ္ထ နိပ္ဖာဒနံ ဟေတုပစ္စယသမောဓာနေန ဖလဿ နိဗ္ဗတ္တနံ, တံ သုဝိညေယျန္တိ အနာမသိတ္တတ ဥပသေဝနမေဝ ဝိဘာဝေန္တော **"ဥပသေဝိတော တ"**တိ အာဟ။ တတ္ထ **အလ္လီယာပနံ** ပရိဘောဂဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ **"ဥပဘောဂူပသေဝန"**န္တိ။ **ဝိဇာနနာဒိဝသေနာ**တိ ဝိဇာနနသဉ္ဇာနနာနုဘဝနာဒိဝသေန။ **တေနာ**တိ ယထာဝုတ္တဥပသေဝိတဿ ပကတဘာဝေန။ **အနာဂတာနမ္ပိ။ပေ။ ဝုတ္တာ ဟောတိ,** ပဂေဝ အတီတာနံ ပစ္စုပ္ပန္နာနဉ္စာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပစ္စုပ္ပန္နဿပိ ဟိ "ပစ္စုပ္ပန္နံ ဥတု ဘောဇနံ သေနာသနံ ဥပနိဿာယ ဈာနံ ဥပ္ပာဒေန္တီ"တိအာဒိဝစနတော (ပဋ္ဌာ. ၂.၁၈.၈) ပကတူပနိဿယဘာဝေ လဗ္ဘတီတိ။

ယထာ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, တေ တေသံ ဧကံသေန ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယာပိ ဟောန္တိ, တထာ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ, တေ တေသံ နိဿယာရမ္မဏပစ္စယာပိ ဟောန္တီတိ ဉာဘယေသု ဉာဘယေသံ ပစ္စယာကာရာနံ လက္ခဏတော သင်္ကရာဘာဝံ ဒဿေတုံ **"ဝိပ္ပယုတ္တာကာရာဒီဟိ ဝိသိဋ္ဌာ, နိဿယာရမ္မဏာကာရာဒီဟိ ဝိသိဋ္ဌာ"**တိ စ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ပစ္ဆာဇာတပုရေဇာတာကာရာ အညမညဝိသိဋ္ဌာ, ဧဝံ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တာကာရာဒယော ပုရေဇာတနိဿယာကာရာဒယော စ အညမညဝိဘတ္တတသဘာဝတ ဧတေတိ။

မနောသဉ္စေတနာဟာရဝသေန ပဝတ္တမာနေဟီ တိ ကမ္မိနာ စေတနာယ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနမ္ပိ တဒနုဂုဏံ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ပဝတ္တိမာဟ။ **တေနေတ**တိ စေတနာဟာရဝသေန ဥပကာရကတ္တာ ဧဝ။

ပယောဂေန ကရဏီယဿာ တိ ဧတေန ဘိန္နဇာတိ ယံ တာဒိသံ ပယောဂေန ကာတုံ န သက္ကာ, တံ နိဝတ္တေတိ။ အနေကတရံ ပဝတ္တိယာ အာသေဝနဋ္ဌဿ ဟာကဋ္ဌဘာဝတောတိ ကတ္တတ ဝုတ္တံ **"ပုနပ္ပုနံ ကရဏ"** န္တိ။ ကေဿ ပန ပစ္စယဓမ္မဿ ဧကတရမေဝ ပဝတ္တိ။ **အတ္တသဒိသဿာ** တိ အရူပဓမ္မသာရမ္မဏတာသုက္ကကဏှာဒိဘာဝေဟိ အတ္တနာ သဒိသဿ။ ကြဒံ ပစ္စယုပ္ပန္နဝိသေသနံ, **"အတ္တသဒိသသဘာဝတာဟာဒန"**န္တိ ကြဒံ ပန ပစ္စယဘာဝဝိသေသနံ, တဥ္ စ ဘိန္နဇာတိယတာဒိမေဝ ဝိသဒိသသဘာဝတံ နိဝတ္တေတိ, န ဘူမန္တရတာဒိ။ န ဟိ ပရိတ္တာ ဓမ္မာ မဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယာ န ဟောန္တီတိ။ **တသနံ** တသံ ကဟာပနံ, ကြဓ ပန တသနံ ဝိယ တသနံ, ဘာဝနန္တိ အတ္တထော။ **ဂန္ထာဒီသူ** တိ ဂန္ထသိပ္ပာဒီသု။ ဝိသယေ စေတံ ဘုမ္မံ, န နိဒ္ဒါရဏေ။ တေန ဂန္ထသိပ္ပာဒိဝိသယာ ပုရိမသိဒ္ဓာ အဇ္ဈယနာဒိကိရိယာ **"ဂန္ထာဒီသု ပုရိမာ ပုရိမာ"** တိ ဝုတ္တာ, သာ ပန အာသေဝနာကာရာ ကြဓ ဥဒာဟရဏဘာဝေန အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ **"ပုရိမာ ပုရိမာ အာသေဝနာ ဝိယာတိ အဓိပ္ပာယော"** တိ။ နိဒ္ဒါရဏေ ဧဝ တ ဧတံ ဘုမ္မံ။ ဂန္ထာဒိဝိသယာ ဟိ အာသေဝနာ ဂန္ထာဒီတိ ဝုတ္တာ ယထာ ရူပဝိသယဇ္ဈာနံ ရူပန္တိ ဝုတ္တံ "ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီ"တိအာဒီသု (မ. နိ. ၂.၂၄၈; ၃.၃၁၂; ပဋိ. မ. ၁.၂၀၉; ဓ. သ. ၂၄၈)။

အတ္တနော ဝိယ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနမ္ပိ ကိစ္စသာဓိကာ စေတနာ စိတ္တဿ ဗျာပာရဘာဝေန လက္ခီယတီတိ အာဟ **"စိတ္တပယောဂေ စေတနာ"** တိ။ **တာယာ**တိ တာယ စေတနာယ။ **ဥပ္ပန္နကိရိယတာဝိသိဋ္ဌေ** တိ စိတ္တပယောဂသင်္ခါတာယ စေတနာကိရိယာယ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝိသိဋ္ဌေ ဝိသေသံ အာပန္နေ။ ယသ္မိဥဟိ သန္တာနေ ကုသလာကုသလ

စေတနာ ဥပဗ္ဗတိ, တတ္ထ ယထာဗလံ တာဒိသံ ဝိသေသာဓာနံ ကတွာ နိရုဇ္ဈတိ, ယတော တတ္ထေဝ အဝသေသ ပစ္စယသမတယေ တဿာ ဖလဘူတာနိ ဝိပာကကဋတ္တာရူပာနိ နိဗ္ဗတ္တိသ္တိ။ တေနာဟ **"သေသပစ္စယ။ပေ။ န အညထာ"**တိ။ **တေသန္တိ** ဝိပာကကဋတ္တာရူပာနံ။ **တေနာတိ** စိတ္တကိရိယဘာဝေန။ **ကိံ ဝတ္တဗ္ဗံ** န္တိ အသဟဇာတာန မ္ပိ ဘာဝီနံ ဥပကာရိကာ စေတနာ သဟဇာတာနံ ဥပကာရိကာတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီတိ အတ္ထော။

နိရုဿာဟသန္တဘာဝေနာ တိ ဥဿာဟနံ ဥဿာဟော, နတ္ထိ ဧတဿ ဥဿာဟောတိ နိရုဿာဟော, သော ဧဝ သန္တဘာဝေတိ နိရုဿာဟသန္တဘာဝေ, တေန။ ဥဿာဟောတိ စ ကိရိယမယစိတ္တုပ္ပာဒဿ ပဝတ္တိအာကာ ရော ဝေဒိတဗ္ဗော, ယော ဗ္ယာပာရောတိ စ ဝုစ္စတိ, န ဝီရိယုဿာဟော။ သွတယံ ယထာ အသမုဋ္ဌာပိတာနုသယာနံ ကိ ရိယမယစိတ္တုပ္ပာဒေသု သာတိသယော လဗ္ဘတိ, န တထာ နိရနုသယာနံ။ တတော ဧဝ တေ သန္တသဘာဝ ဝိပာကုပ္ပာ ဒနဗ္ဗ္ယာပာရရဟိတာဝ ဟောန္တိ, ကိရိယမယစိတ္တုပ္ပာဒတာယ ပန သဥဿာဟာ တေတိ တတောပိ ဝိသေသနတ္ထံ "နိ ရုဿာဟသန္တဘာဝေနာ"တိ ဝုတ္တံ။ **ဧတေနာ**တိ နိရုဿာဟသန္တဘာဝဂ္ဂဟဏေန။ **သာရမ္မဏာဒိဘာဝေနာ** တိ သာရမ္မဏအရူပဓမ္မစိတ္တစေတသိကဖဿာဒိဘာဝေန။ **ဝိသဒိသဝိပာကဘာဝံ ဒဿေတိ** ယထာဝုတ္တဥဿာဟမတ္တ ရဟိတသန္တဘာဝဿ ဝိပက္ကဘာဝမာပန္နေသု အရူပဓမ္မေသု ဧဝ လဗ္ဘနတော။ **သောတိ** ဝိပာကဘာဝော။ **ဝိပာကာနံ ပယောဂေန အသာဓေတဗ္ဗတာယာ**တိ "ဆန္ဒဝတော ကိံ နာမန သိဇ္ဈတီ"တိအာဒိနာ စိတ္တာဘိသင္ခာရပယောဂေန ယထာ ကုသလာကုသလာ နိပ္ဖာဒီယန္တိ, ဧဝံ ဝိပာကာနံ ပယောဂေန အနိပ္ဖာဒေတဗ္ဗတ္တာ။ **ပယောဂေနာ**တိ ကမ္မဖလုပ္ပ တ္တိမူလဟေတုဘူတေန ပုရိမပယောဂေန။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ပယောဂသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စန္တီ"တိအာဒိ။ **အ ညထာ**တိ ပယောဂေန ဝိနာ။ **သေသပစ္စယေသူ** တိ ကမ္မဿ ဝိပာကုပ္ပာဒနေ သဟကာရီကာရဏေသု။ **ကမ္မဿ ကဋ တ္တာယေဝ** ပယောဂေ သတိ အသတိပီတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ အဝဓာရဏေန ဒဿေန္တော ဝိပာကာနံ နိရုဿာဟတံ ဟ ကဋ္ဌံ ကရောတိ။ **န ကိလေသဝူပသမသန္တဘာဝေ** ယထာ တံ သန္တာနေသု ဗျာနသမာပတ္တိသူတိ အဓိပ္ပာယော။ အယဉ္စ ဝိပာကာနံ သန္တဘာဝေ နာနုမာနိကော, အထ ခော ပစ္စက္ခသိဒ္ဓေါတိ ဒဿေန္တော **"သန္တဘာဝတောယေဝ"** တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဘိနိဟာတဂ္ဂဟဏေန ကိစ္စတော ပဉ္စဝိညာဏာနိ ဒဿေတိ။ တေနေတဟ **"ပဉ္စဟိ ဝိညာဏေဟိ န ကိဉ္စိ ဓမ္မံ ပဋိဇာနာတိ အညတ္ရ အဘိနိပါတမတ္တာ"**တိ။ **တပ္ပစ္စယဝတ** န္တိ ဝိပါကပစ္စယဝန္တာနံ, ဝိပါကပစ္စယေန ဥပကတ္တဗ္ဗာနန္တိ အတ္ထော။ **အဝိပါကာနံ** ရူပဓမ္မာနံ။ **ဝိပါကာနုကူလံ ပဝတ္တိန္တိ** သန္တသဘာဝံ ပစ္စယဘာဝမာဟ။

ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ နိဗ္ဗတ္တာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ အနုဗလပ္ပဒာနံ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ, တယိဒံ အာဟာရေသု န နိယတံ တတော အညထာပိ ပဝတ္တနတော။ တထာ သတိ တဒေဝ တတ္ထ ကဿ ဂဟိတန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ **"သတိပိ။ပေ။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာ"** တိ။ တေန ပဓာနာပ္ပဓာနေသု ပဓာနေန နိဒ္ဒေသော ဉာယဂတောတိ ဒဿေတိ။ ကာမဥ္စေတ္ထ "ရူပာရူပာနံ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာ"တိ အဝိသေသတော ဝုတ္တံ, သာမညဇောတနာ ပန ဝိသေ သေ အဝတိဋ္ဌတီတိ ယထာရဟံ ပစ္စယဘာဝေ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော။ သွတယံ တေသံ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တဿ ပဓာနဘာဝ ဝိဘာဝနေနေဝ အာဝိ ဘဝတီတိ တမေဝ ဒဿေန္တော **"ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တဉ္စဟီ"** တိအာဒိမာဟ။ ဖဿမနောသဉ္စေ စေတနာဝိညာဏာနိ အတ္တနာ သဟဇာတဓမ္မာနံ သဟုပ္ပာဒနဘာဝေန ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ အာဟ **"သတိပိ ဇနကတ္တေ အရူပီနံ အာဟာရာန"**န္တိ။ **ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ ဟောတိ** ဥပ္ပာဒတော ပရမ္ပိ နေသံ ပစ္စယဘာဝတော။ **အသတိပိ ဇနက တ္တေ** ဥပတ္ထမ္ဘိယမာနဿ ရူပဿ အညေဟိ ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ ဇနိတတ္တာ။ တေနာဟ **"စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပူပတ္ထမ္ဘကရူပာဟာရဿာ"**တိ။ ယဒဂ္ဂေန ရူပာရူပာဟာရာ အတ္တနော ဖလဿ ဥပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, တဒဂ္ဂေန ဌိတိယာပိ ပစ္စယာ ဟောန္တိယေဝတိ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ ဇနကတ္တံ န ဗ္ယဘိစရတိ, တဿာ အနုပတ္ထမ္ ဘကဿ အာဟာရဿ ကုတော ဇနကတာ။ တေနာဟ **"အသတိ ပန။ပေ။ နတ္ထီတိ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ ပဓာန"** န္ တိ။ ယသ္မာ ဇနကော အဇနကောပိ ဟုတွာ အာဟာရော ဥပတ္ထမ္ဘကော ဟောတိ, အနုပတ္ထမ္ဘကော ပန ဟုတွာ ဇ နကော န ဟောတိယေဝ, တသ္မာဿ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ ပဓာနန္တိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ ဇနကတ္တမ္ပိ အာဟာရာနံ ဥပ တ္ထမ္ဘနဝသေနေဝ ဟောတီတိ ဒဿေန္တော **"ဇနယမာနောပိ ဟီ"**တိအာဒိမာဟ။ **အဝိစ္ဆေဒဝသေနာ** တိ သန္တတိ ယာ ဃဋ္ဋနဝသေန။

ယဒိ အဓိပတိယဋ္ဌော ဣန္ဒြိယပစ္စယတာ, ဧဝံ သန္တေ အဓိပတိပစ္စယတော ဣန္ဒြိယပစ္စယဿ ကိံ နာနာကရဏ န္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ တံ တေသံ နာနာကရဏံ ဒဿေန္တော **"န အဓိပတိပစ္စယဓမ္မာနံ ဝိယာ"** တိအာဒိမာဟ။ တ တ္ထ **ပဝတ္တိနိတရကေတိ** အတ္တနော အဓိပတိပစ္စယပဝတ္တိယာ နိတရကေ အညေ အဓိပတိပစ္စယဓမ္မေ။ **အဘိဘဝိတွာ ပဝ**

တ္တနေနာတိ ပုရိမာဘိသင္ခါရသိဒ္ဓေန ဆောရေယျဘာဝေန အဘိဘုယျ ပဝတ္တိယာ။ **ဂရုဘာဝေ**တိ ဇေဋ္ဌကဘာဝေ။ အယဥ္ဟိ ဟတ္ထ သဋ္ဌေပတ္တော – ယေန ဇေဋ္ဌကဘာဝေန ဆန္ဒာဒယော အတ္တနော ပဝတ္တိဝိဗန္ဓကေ တုလ္လယောဂီမ္ပိ မေ တဒညဓမ္မေ ဝိယ အဘိဘုယျ ပဝတ္တန္တိ, န သော ဣန္ဒြိယပစ္စယတာယ အဓိပတိယဋ္ဌေ၀တိ အဓိပ္ပေတော၀တိ။ အထ ကော စရဟီတိ အာဟ **"အထ ခေါ"**တိအာဒိ။ **ဒသ္သနာဒိကိစ္စေသု** နိမိတ္တဘူတေသု **စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ** စက္ခာဒီဟိ ပစ္စယေဟိ စက္ခာဒီနံ အနုဝတ္တနီယတာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဇီဝနေ** အနုပာလနေ **ဇီဝန္တေဟိ** သဟဇာတဓမ္မေဟိ ဇီဝိတသ္သ, **သုခိတာဒီဟိ** သုခိတဒုက္ခိတသောမနဿိတဒေါမနဿိတုပေက္ခိတေဟိ သဟဇာတဓမ္မေဟိ သုခာဒီနံ အနုဝတ္တနီယတာတိ ယောဇနာ။ **တံတံကိစ္စေသူ** တိ ဝုတ္တမေဝ ဒသ္သနာဒိကိစ္စံ ပစ္စာမသတိ။ စက္ခာဒယော ပစ္စယာ ဧတေသန္တိ စက္ခာဒိပစ္စယာ, စက္ခုဝိညာဏာဒယော။ တေဟိ **စက္ခာဒိပစ္စယေဟိ။ စက္ခာဒီန** န္တိ စက္ခာဒိဇီဝိတသုခာဒိသဒ္ဒါဒီနံ။

တေသု ကိစ္စေသူ တိ ဒသ္သနာဒိကိစ္စေသု။ **စက္ခာဒီနံ ဣဿရိယံ** အဓိပတိယဋ္ဌော, သာ ဣန္ဒြိယပစ္စယတာတိ အတ္ထော။ **တပ္ပစ္စယာနံ** စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ **တဒနုဝတ္တနေန** တေသံ စက္ခာဒီနံ အနုဝတ္တနေန။ **တတ္ထ** ဒသ္သနာဒိကိစ္စေ။ **ပဝတ္တီ** တိ စ ဣဒံ တဿ အဓိပတိယဋ္ဌဿ ပာကဋဘာဝကရဏံ။ အနုဝတ္တကေန ဟိ အနုဝတ္တနီယော အဓိပတိယဋ္ဌော ပာကဋော ဟောတိ။ ယထာ စက္ခာဒီနံ ကိစ္စဝသေန အဓိပတိယဋ္ဌော, န ဧဝံ ဘာဝဒ္ဒယဿ။ တဿ ပန တာဒိသေန ကာရဏဘာဝမတ္တေနာတိ ဒဿေန္တော **"ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနံ ပနာ"** တိအာဒိမာဟ။ **ပစ္စယေဟီ** တိ ကမ္မာဒိပစ္စယေဟိ။ **တဘာဝေ**တိ ဣတ္ထာဒိဂ္ဂဟဏပစ္စယဘာဝေ၀။ **တံသဟိတသန္တာနေ**တိ ဣတ္ထိန္ဒြိယာဒိသဟိတသန္တာနေ။ **"သုခိန္ဒြိယဒုက္ခိန္ဒြိယာနိပိ စက္ခာဒိဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာနီ"**တိ ဣဒံ ဣန္ဒြိယပစ္စယမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, ပစ္ဆာဇာတာဒီဟိ ပန တာနိ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ ပစ္စယာ ဟောန္တိယေဝ။

လက္ခဏာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဘူတာန န္တိ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏဿ ပထဝီကသိဏာဒိအာရမ္မဏဿ စ ဥပနိဇ္ဈာနဝသေန ပဝတ္တာနံ။ **ဝိတက္ကာဒီန** န္တိ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိဝေဒနာစိတ္တေကဂ္ဂတာနံ။ **ဥပဂန္တွာ နိဇ္ဈာန** န္တိ ဥပနိကစ္စ နိဇ္ဈာနဇ္ဈာနာရမ္မဏဿ ဈာနစက္ခုနာ ဖုတ္တတရံ ဩလောကနံ အတ္ထတော စိန္တနမေဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ **"ပေက္ခနံ စိန္တနဉ္စာ"**တိ။ တေနေတဟ **"ဝိတက္ကနာဒိဝသေနာ"**တိ။ **ဝိတက္ကာဒီနံယေဝ သာဓာရဏော,** ယေန တေယေဝ "ဈာနင္ဂါနီ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **သုခဒုက္ခဝေဒနာဒ္ဝယန္တိ** သာမညဝစနမ္ပိ ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌဿ အဓိကတတ္တာ အနုပနိဇ္ဈာန သဘာဝမေဝ တံ ဗောဓေတီတိ အာဟ **"သုခိန္ဒြိယဒုက္ခိန္ဒြိယဒ္ဝယ"** န္တိ။ တဥ္ဟိ ဣဓာဓိပ္ပေတဗ္ဗံ, န သောမနဿဒေါမနဿိန္ဒြိယံ။ တေန ဝုတ္တံ **"အဓိပ္ပာယော"** တိ။ **အဇ္ဈာနင္ဂာ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာ** ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတာ ဒွေဗ္ဗာ ဝိတက္ကပစ္ဆိမကတ္တာ ဈာနင္ဂါနံ။ **ယဒိ ဧဝ** န္တိ ဈာနင္ဂဝစနေနေဝ အဇ္ဈာနင္ဂါနံ နိဝတ္တနံ ကတံ, ဧဝံ သန္တေ။ **ကေ နန္တေန** န ဥပေက္ခာယ ဝိယ အနေကန္တေန။ အနေကန္တိကဥ္ဟိ ဥပေက္ခာယ အဇ္ဈာနင္ဂတ္တံ။ ယဒိ ကေနန္တေန အဇ္ဈာနင္ဂံ သုခဒုက္ခိန္ဒြိယံ, အထ ကထံ ပသင္ဂေါတိ အာဟ **"ဈာနင္ဂဋ္ဌာနေ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ"** တိ။ အထ တ ယဒိ ကေနန္တေန အဇ္ဈာနင္ဂံ ဝေဒနာဒ္ဝယံ, ကထံ ဈာနင္ဂတေဟာရောတိ အာဟ **"ဈာနင္ဂဋ္ဌာနေ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ"** တိ။ သတိပိ။ပေ.။ ဒဿနတ္ထံ "ဥပေတ္တ သုခဒုက္ခိန္ဒြိယဒ္ဝယ"န္တိ ဝုတ္တန္တိ ယောဇနာ ။ ယဒိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တဝေဒနာဒ္ဝယေန သဒ္ဓိံ တာဒိ သာ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာ ကသ္မာ န ဥပိတာတိ အာဟ **"ဥပေက္ခာ။ပေ.။ အတ္ထီ"** တိ, ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတာနံ ဈာန ပစ္စယဘာဝေ ပန နတ္ထိ, န ဣတရေသန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ဂဟဏံ ကတံ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာနန္တိ အာနေတ္တတ ယောဇနာ။

ယတော တတော တတိ ဒုဂ္ဂတိတော တ သုဂတိတော တ သံကိလေသတော တ ဝေဒာနတော တ နိယျာနဋ္ဌော, သ္တတယံ ယထာက္ကမံ သမ္မာ မိစ္ဆာ တ ဟောတီတိ အာဟ **"သမ္မာ တ မိစ္ဆာ တတိ အတ္တော"** တိ။ **အဟေတုကစိတ္တေသု န လဗ္ဘန္တီ**တိ တ္တေ အဟေတုကစိတ္တေသု ဧဝ န လဗ္ဘန္တီတိ ဧဝမဝဓာရဏံ ဂဟေတဗ္ဗံ, န အဟေတုကစိတ္တေ သု န လဗ္ဘန္တိ ဧဝတိ။ တသ္မာ ပုရိမသ္မိဥ္ဟိ အဝဓာရဏေ အဟေတုကစိတ္တေသု အလာဘော နိယတော၀တိ သော ပတိယောဂီသု နိဝတ္တိတော ဟောတိ။ တေနာဟ **"သဟေတုကစိတ္တေသု အလာဘာဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တ"** န္တိ။ ဒုတိယေ ပန အဟေတုကစိတ္တာနိ အလာဘေ နိယတာနီတိ တေသု အနဝသေသတော အလာဘေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တထာ သတိ ယော ကေသုစိ အဟေတုကစိတ္တေသု ဈာနပစ္စယော လဗ္ဘတိ, သောပိ နိတရိတော သိယာ။ တေန ဝုတ္တံ **"န အဟေတုကစိတ္တေသူ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **လာဘာဘာဝဒဿနတ္ထ** န္တိ လာဘာဘာဝဿေဝ ဒဿနတ္ထံ န ဝုတ္တန္တိ အတ္တော။ တေန ကေစ္စာလာဘော အပဋိက္ခိတ္တော ဟောတိ။ တေနေတဟ **"ကတ္ထစိ ကဿစိ လာဘော န နိတရိတော"**တိ။ **ဧဝံ အတ္တေ ဂယှမာနေ** တိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ပဋမပဒာဝဓာရဏဝသေန အတ္တေ ဝိညာယမာနေ။ **တ္တေ**

ကမေဝ ဝိညာယေယျာတိ အဟေတုကစိတ္တေသု ကေသုစိ စိတ္တေသု ဈာနမဂ္ဂပစ္စယေသု ကသ္မိံ ပစ္စယဿ
လာဘော န နိယတရိတော်တိ ဝေတ္တုကမေဝ ဝိညာယေယျ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ။ ကိံ ပနေတ္ထ ဥပရိ ကာတဗ္ဗန္တိ
အာဟ **“န သဝိတက္က။ပေ။ ကတ”**န္တိ။ ယဒိပိ န ကတံ, အတ္ထတော ပန တံ ကတမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဟေတုကစိတ္တေသု တ လာဘာဘာဝဒဿနတ္ထေ တိအာဒိ ပဋိမ္ပဒာဝဏ္ဏနာဝသေန အတ္ထဒဿနံ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ အဟေတုကစိတ္တေသု န လဗ္ဘန္တိ တေတိ ဧဝံ နိယမေ ကရိယမာနေ ယထာဝုတ္တော အတ္ထော သမ္ဘဝတိ, တသ္မာ။ အယဉ္စ အတ္ထော ဟဋ္ဌန္တရေနပိ သံသန္ဒတီတိ ဒဿေတုံ **“ယေန အလာဘေနာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တံ အလာဘန္တိ တံ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ ပကာသိတံ အလာဘံ။ **သော**တိ သော ဣဓ ပဥ္ဇာနုဝဏ္ဏနာယံ “အဟေတုကစိတ္တေသု
န လဗ္ဘန္တိ”တိ အလာဘော ဝုတ္တော။ ကီဒိသော ပန အလာဘောတိ တံ ဒဿေန္တော **“ယထာ ဟိ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သဟေတုကေသူ**တိ သဟေတုကစိတ္တေသု။ **သင်္ကမိတ္ဝာ** တိ အဝိသမ္ဗေ ကတွာ။ **ကေတ္တကဂတဘာဝကရဏ** န္တိ ကေဘာတဟာဒနံ။ **ဣမသ္မိံ ပန ပကရဏေ ဈာနပစ္စယော ဝုတ္တော** ယထာလာဘပစ္စယာကာရဝိဘာဝနေ ဒေသနာယ တပ္ပရဘာဝတော။

သမန္တိ အဝိသမံ, သမ္မာ, သဟ တ။ **ပကာရေဟီ**တိ ကေဝတ္တုကတာဒိပ္ပကာရေဟိ။ **ယုတ္တတာယာ** တိ သံသဋ္ဌတာယ။ သာ ပန သံသဋ္ဌတာ ယသ္မာ သဘာဝတော အနေကေသမ္ပိ သတံ ဧကတ္တဂမနံ ဝိယ ဟောတိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **“ဧကီဘာဝတေပဂမနေန ဝိယ ဥပကာရကတာ”**တိ။ ဧဝံ ဥပကာရကတာ စ တေသံ ဗဟူနံ သဟစ္စ ဧကတ္တကာရိတာယ နိဒဿိတဗ္ဗာ။

ယုတ္တာနမ္ပိ သတ န္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန သံသဋ္ဌတာယ အညမညသမ္ဗန္ဓတာယ ယုတ္တာနမ္ပိ သမာနာနံ။ အယဉ္စ
စ ယုတ္တတာ န သမ္ပယုတ္တပစ္စယတာယ ဝိယ ပစ္စယဓမ္မေသု ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသု စ ဝေဒိတဗ္ဗာ, ကေဝလံ တတ္ထ
အရူပသဘာဝတ္တာ ဥဘယံ သမဓုရံ, ဣဓ ရူပာရူပသဘာဝတ္တာ ဝိဓုရန္တိ အယံ ဝိသေသော။ **ဝိပ္ပယုတ္တဘာဝေနာ** တိ
ဝိသံသဋ္ဌဘာဝေန။ တေန ဝုတ္တံ **“နာနတ္တူပဂမေနာ”** တိ။ ဣဒဉ္စေတ္ထ ဝိပ္ပယုတ္တတာယ ဝိသေသနံ ယာ နာနတ္တူ
ပဂမနသင်္ခါတာ ဝိပ္ပယုတ္တတာ, န သာ “ဉဏဝိပ္ပယုတ္တ”န္တိအာဒီသု ဝိယ အဘာဝမတ္တန္တိ, အယဉ္စ ဥပကာရ
ကတာ ဝိနာ သံသဂ္ဂေန သဟာဝဋ္ဌာယိတာယ ကိစ္စကာရိတာဒီဟိ နိဒဿေတဗ္ဗာ။ **န ဟီ**တိအာဒိ “ယုတ္တာန”န္တိ ဝုတ္တ
တဿ အတ္ထဿ သမတ္ထနံ “တာဒိသေ ယောဂေ သတိယေဝ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ”တိ။ တေနာဟ **“န ဟီ”**တိ
အာဒိ။ တဿတ္ထော – ယထာ “ဝတ္ထု ခန္ဓာနံ, သဟဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ, ပစ္ဆာဇာတာ ကု
သလာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိဝစနတော (ပဋ္ဌာ.
၁.၁.၄၃၄) ဝတ္ထုသဟဇာတပစ္ဆာဇာတဝသေန ယုတ္တာနံ အတ္ထိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ, န ဧဝံ အယုတ္တာနံ ဝတ္ထု
သဟဇာတ။ပေ။ အတ္ထီတိ။ ယဒိ ဧဝံ ရူပာနံ ရူပေဟိ ကသ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော န ဝုတ္တောတိ အာဟ **“ရူပာနံ
ပနာ”**တိအာဒိ။ **ဝိပ္ပယောဂေယေဝ နတ္ထိ** သမ္ပယောဂသင်္ကာယ အဘာဝတော။ သမ္ပယုဇ္ဇမာနာနဉှိ အရူပာနံ ရူပေ
ဟိ, ရူပာနဉ္စ တေဟိ သိယာ သမ္ပယောဂသင်္ကာ, သမ္ပယောဂလက္ခဏံ ပန နတ္ထီတိ တေသံ ဝိပ္ပယောဂေ ဝုတ္တ
တော။ တေနာဟ **“စတူဟိ သမ္ပယောဂေ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေ”** တိ။

အတ္ထိ မေ ဟာပကမ္မံ ကတ န္တိ ကတဘာဝဝိသိဋ္ဌာ အတ္ထိတာ ဝုစ္စမာနာ ကိရိယာယ သိဒ္ဓဘာဝမေဝ ဒီပေတိ, န
သိဇ္ဈမာနတန္တိ အာဟ **“နိဗ္ဗတ္တတာလက္ခဏံ အတ္ထိဘာဝ”** န္တိ။ အတ္ထတော ပန ကမ္မဿ အနိဗ္ဗတ္တဖ
လတာယ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော** တိ ပနေတ္ထ တဿာ ပညတ္တိယာ ဂဟေတဗ္ဗတာ,
တဒုပာဒါနဿ တ ပဗန္ဓာဝိစ္ဆေဒေ လဗ္ဘတေတတိ ဝုတ္တံ **“ဥပလဗ္ဘမာနတာလက္ခဏံ အတ္ထိဘာဝ”** န္တိ။
ပစ္စယဓမ္မဿ ယဒိပိ ဥပ္ပာဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဘင်္ဂါ လဗ္ဘမာနတာ အတ္ထိဘာဝတော, တထာပိ တဿ ယထာ ဥပ္ပ
ဟာဒက္ခဏတော ဋ္ဌိတိက္ခဏေ သာတိသယော ဗျာပါရော, ဧဝံ ပစ္စယုပ္ပန္နေပီတိ ဝုတ္တံ **“သတိပိ ဇနကတ္တေ ဥပတ္ထမ္ဘကပ္ပဓာနာ အတ္ထိဘာဝေန ဥပကာရကတာ”**တိ။ **ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတာဒီန** န္တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပုရေဇာ
တပစ္ဆာဇာတာဒီနိ သင်္ဂဏှာတိ။ **အတ္ထိဘာဝေနေဝ** နိသ္သယာဒိဘာဝေနာတိ “သာဓာရဏ”န္တိ ဝုတ္တံ ဥပကာရ
ကတ္တံ ဝိဘာဝေတိ။

ဖဿာဒီနံ အနေကေသံ သဟဘာဝေ နတ္ထီ တိ ဣဒံ န ဧကစိတ္တုပ္ပာဒပရိယာပန္နေ သန္ဓာယ, အထ ခော နානာ
စိတ္တုပ္ပာဒပရိယာပန္နေတိ ဒဿေန္တော **"ကေသိဉ္စိ ဖဿာဒိသမုဒယေ သတိ ဒုတိယော န ဟောတီ"** တိ အာဟ။ သ္
တယမတ္တော "သဟဘာဝေ နတ္ထီ"တိ သဟဘာဝပဋိက္ခေပေနေဝ ဝိညာယတိ။ ဧတ္တာဝတာ ပန အနဝဇ္ဇဗ္ဗုန္တာနံ ဝ
သေန ဝိဝရိတ္တတ ဝုတ္တော။ **တေနာ**တိ အနေကေသံ ဖဿာဒီနံ သဟဘာဝတဘာဝေန။ ယဒိ နတ္ထိတာမတ္တေန ဥပကာရက
တာ နတ္ထိပစ္စယတာ, အနာနန္တရာတီတဝသေနပိ သိယာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"သတိပိ"**တိအာဒိ။ **တာနီ**တိ ပုရိမတရစိ
တ္တာနိ။ **ဒဒမာနံ ဝိယာ**တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ, နနု ဩကာသံ ဒေတိယေဝ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "ပဝတ္တိဩကာသအာနေန
ဥပကာရကတာ"တိ? သစ္စမေတံ, ဝေမဇ္ဈောသယာ ဝိယ ပစ္စယဓမ္မော အဘာဝံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝိယ-သဒ္ဒဂ္ဂဟ
ဏံ။

နတ္ထိတာဝိဂမာနံ သတိပိ ပစ္စယဿ ဓမ္မဿ အနုပလဒ္ဓိတာသာမညေ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယေသု လဗ္ဘမာနံ ဝိသေသ
မတ္တံ ဝိဘာဝေတုံ **"တေ့ စာ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဘာဝမတ္တေနာ** တိ ဟုတ္တ အဘာဝမတ္တေန။ တေနေတ္ထ နိရော
ဓာနန္တရံ ပစ္စယဓမ္မဿ ဥပကာရကတ္တံ အာဟ, ယထာ တံ **"ဩကာသအာန"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **သဘာဝဝိဂမေနာ**တိ ဧတေ
န နိရောဓတော ပရမ္ပိ ယတော "ဝိဂတတာ နိရောဓပ္ပတ္တတာ"တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စယဓမ္မေ ယာသံ နတ္ထိတာဝိဂတတာနံ ဝ
သေန နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ ဝုတ္တာ, တာသံ ဝိသေသေ ဒဿိတေ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာနံ ဝိသေသော ဒဿိတော ဟောတီတိ
"နတ္ထိတာ စ နိရောဓာနန္တရသုညတာ ဝိဂတတာ နိရောဓပ္ပတ္တတာ" တိ ဝုတ္တံ, တတ္ထ နိရောဓာနန္တရာ န နိရောဓ
သမကာလာတိ အဓိပ္ပာယော။ **တထာ**တိ ဣမိနာ ယထာ ပစ္စယဓမ္မာဝိသေသေပိ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယဘာဝဝိသေသော နိဒ္ဓါရိ
တော, တထာ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဘာဝဝိသေသောတိ ဣမမတ္ထံ ဥပသံဟရတိ။ ယထာ ဟိ နိရောဓာနန္တရနိရောဓပ္ပ
တ္တိဟိ နတ္ထိဝိဂတတာနံ ဘေအော လက္ခိတော, ဧဝံ ပစ္စယဓမ္မဿ ဓရမာနတာနိရောဓာနုပဂမေဟိ အတ္ထိအဝိဂတတာန
န္တိ။ ကထံ ပနာယံ ဓမ္မာဝိသေသေ ပစ္စယဘာဝဝိသေသော ဒုဝိညေယျရူပေန ဌိတော သမ္မာ ဝိဘာဝိဿတီတိ အာဟ **"ဓ
မ္မာနုဥ္ပတီ"**တိအာဒိ။ **တဒဘိသမယာယ** တေသံ ပစ္စယဝိသေသာနံ အဓိဂမတ္ထံ။

စတူသု ခန္ဓေသု ဧကေဿပိ အသင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝတော အနန္တရာဒီဟီတိ ဝိဘတ္တိ ပရိဏာမေတွ္တ ယောဇနာ။
အညန္တိ သုခုမရူပံ။ န ဟိ တံ ပုရေဇာတပစ္စယော ဟောတိ။ နနု စ ရူပရူပမ္ပိ ပုရေဇာတပစ္စယဘာဝေန ကုသလတ္တိကေ
နာဂတန္တိ အာဟ **"ရူပရူပံ ပနာ"**တိအာဒိ။ **အညတ္ထ အာဂတမေဝ** တိ ယဒိပိ ကုသလတ္တိကေ နာဂတံ, သနိဒဿနတ္တ္
တိကာဒီသု ပန အာဂတတ္တာ န သက္ကာ ရူပရူပဿ ပုရေဇာတပစ္စယတံ ပဋိက္ခိပိတုန္တိ အတ္ထော။

ပစ္စယုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသော

၁. ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝေ ဟေတုပစ္စယောတိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော, န ဟေတုပစ္စယဓမ္မောတိ အတ္ထော။ **သောတိ**
ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယော။ ဧတ္ထ စ ပဌမဝိကပ္ပေ ယော ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝေ ဝုတ္တော, ယော စ ဒုတိယဝိက
ပ္ပေ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယော ဝုတ္တော, သော ယသ္မာ အတ္ထတော ယထာဝုတ္တဿ ပစ္စယဓမ္မဿ ယထာဝုတ္
တာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ဟေတုပစ္စယဘာဝေယေဝ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ဥဘယထာပိ ဟေတုဘာဝေန ဥပကာရကတာ ဟေ
တုပစ္စယောတိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဒဿိတံ ဟောတီ"**တိ။ ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ "အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝေ, အာရ
မ္မဏဘာဝေန ဝါ ပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော"တိအာဒိနာ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသု အတ္ထော နေတဗ္ဗောတိ ဒဿေ
န္တော **"သေ နယော သေသပစ္စယေသုပိ"** တိ အာဟ။ **ဓမ္မသဘာဝေ ဝေ, န ဓမ္မတော အညော** ဓမ္မသတ္တိ နာမ အတ္ထီတိ။
ဥပကာရကံ ဓမ္မန္တိ ပစ္စယဓမ္မံ အာဟ။ **ဥပကာရကတန္တိ** ပစ္စယတံ။

ပစ္စတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော တိ ပစ္စတ္တဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌော, ပဌမာယ ဝိဘတ္တိယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **တေနာတိ**
ပစ္စယဓမ္မနိဒ္ဒေသဘူတေန ပစ္စတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌေန ပဌမေန ဟေတုသဒ္ဒေန။ **တေဿာ** တိ ဟေတုသဒ္ဒာဘိဓေယျမတ္ထ
မာဟ။ သော ဟိ ဆဗ္ဗိဓော နဝဝိဓော ဒွာဒသဝိဓောတိ အနေကဘေဒေန ဘိန္နောပိ ဟေတုဘာဝသာမညေန ဧကဇ္ဈံ ကတွ္
တ ဧကဝစနေန ဝုတ္တော။ ဒုတိယော ဟေတုသဒ္ဒောတိ အာနေတွ္တ ယောဇနာ။ **ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တကာန** န္တိ အဓိက

တတ္ထာ ဝုတ္တံ ''ဟေတု သမ္ပယုတ္တာနံ ပစ္စယော ဟောန္တော ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တာနမေဝ ပစ္စယော ဟောတိ, န ဝိပ္ပယုတ္တာန''န္တိ ဧဝံ ပဒမေတံ။ န ဟိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယော န ဟောတီတိ။ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒဿ သမ္ဗန္ဓိသဒ္ဒတ္တာ **''သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒဿ သာပေက္ခတ္တာ''** တိ ဝုတ္တံ။ သမ္ပယုတ္တော တိ ဟိ ဝုတ္တေ ကေန သမ္ပယုတ္တောတိ ဧကန္တတော သမ္ဗန္ဓိအန္တရံ အပေက္ခိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ **''အညဿ။ပေ။ ဝိညာယတီ''**တိ။ **နာယံ ဧကန္တော** တိ ယွတယံ ''ဒုတိယေ ဟေတုသဒ္ဒေ အဝိဇ္ဇမာနေ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တော အတ္ထော, အယမေကန္တော န ဟောတိ, အညာပေက္ခောပိ သဒ္ဒော အညဿ ဝိသေသနံ ဟောတီတိ ကွဒံ န သဗ္ဗတ္ထေဝ သမ္ဘဝတီတိ အတ္ထော။ ''ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသော''တိ ကမိနာ ပဉ္စမဿ ဟေတုသဒ္ဒဿ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒာနပေက္ခတံ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ **''ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧတ္ထေဝ ဗျာဝဋော''** တိ။ **အဝိသိဋ္ဌာ** တိ န ဝိသေသိတာ။ **ဧဝဉ္စ** တိ ယထာ ဟေတုသဒ္ဒေန အညတ္ထ ဗျာဝဋေန သမ္ပယုတ္တာ န ဝိသေသိယန္တိ ကိစ္စန္တရပသုတတ္တာ, ဧဝံ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒေန ဟေတုသဒ္ဒဝိသေသနရဟိတေန တဒတ္ထမတ္တဗျာဝဋတ္တာ အဝိသေသတော သမ္ပယုတ္တာနံ ဂဟဏံ သိယာ။ တေန ဝုတ္တံ **''သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒေနာ''** တိအာဒိ။ **အာဟာရိန္ဒြိယာသမ္ပယုတ္တဿ အဘာဝတော** တိ အာဟာရေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ စ နသမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ အဘာဝတော။ န ဟိ ဖဿစေတနာဝိညာဏဝေဒနာဇီဝိတဝိရဟိတော စိတ္တုပ္ပာဒော အတ္ထိ။ တေနာဟ **''ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ။ပေ။ တံ န ကတ''** န္တိ။ **ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ** ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တံ။

ဧဝမ္ပိ တိ ဒုတိယေန ဟေတုသဒ္ဒေန ဂဟေတဗ္ဗမာနေပိ နာပဇ္ဇတိ။ ယဒိပိ ဟေတတော ဗဟုတော, သာမညနိဒ္ဒေသော စာယံ, တထာပိ သာမညဇောတနာယ ဝိသေသနိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ တေန ဝုတ္တံ **''ပစ္စတ္တ။ပေ။ ဝုတ္တတ္တာ''**တိ။ **ဝိနာပိ ဒုတိယေန ဟေတုသဒ္ဒေန ဟေတုသမ္ပယုတ္တဘာဝေ သိဒ္ဓေပီ** တိ ကမိနာ ယံ ဝုတ္တံ ''နာယမေကန္တော''တိ, တမေဝ ဥလ္လိင္ဂေတိ။ **န ပန ဟေတူန**န္တိ ကတ္ဒံ ဟေတုဿ ပစ္စယဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ဂဟဏံ န ယုဇ္ဇေယျာတိ အာသင်္ကမာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနေတဟ **''ဧဝမ္ပိ ဂဟဏံ သိယာ''** တိ။ **သော** တိ ဒုတိယော ဟေတုသဒ္ဒော။ အပရေ ပန ''ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန''န္တိ ဧတ္ထ ဟေတူနဉ္စ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စာတိ သမာသံ ဝိကပ္ပေန္တိ။ **ပတိဋ္ဌာမတ္တာဒိဘာဝေန နိရပေက္ခာ** တိ ဟေတုစျာနမဂ္ဂဓမ္မာ ပတိဋ္ဌာနဥပနိဇ္ဈာနနိယျာနမတ္တေန အညဓမ္မနိရပေက္ခာ ဟေတုစျာနမဂ္ဂပစ္စယကိစ္စံ ကရောန္တိ။ **သာပေက္ခာ တေ** တိ အညသာပေက္ခာ ဧဝ။ **အာဟာရိတဗ္ဗက္ကသိတဗ္ဗာ** အာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယေဟိ ဥပကတ္တဗ္ဗဓမ္မာ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ယေဟိ သာပေက္ခာ, တေ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေ ပစ္စယဘာဝေနေဝ ပရိစ္ဆိန္ဒိတုံ တိဋ္ဌန္တိ, တသ္မာ။ တေနာဟ **''တေ ဝိနာပိ။ပေ။ န ကတ''**န္တိ။ **ပရိစ္ဆိန္ဒိတုံ** ဝိသေသေတုံ။ **တ**န္တိ ဒုတိယံ အာဟာရိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏံ။ **တတ္ထာ** တိ အာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသေ။ န ကေဝလဉ္စ တတ္ထေဝ, **ဣမ စ** ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ဒုတိယေန ဟေတုဂ္ဂဟဏေန ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပုန ဝိသေသနကိစ္စံ နတ္ထိ,** ကသ္မာ? ပစ္စယဘူတေနေဝ ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တာနံ အညေသဉ္စ ဟေတူနံ အဝိစ္ဆိန္နတ္တာ။

ပုရိမဝစနာပေက္ခော ဝုတ္တဿေဝ နိဒ္ဒေသော တိ တံ-သဒ္ဒဿ ပဋိနိဒ္ဒေသဘာဝမာဟ။ **ဟာကဋ္ဌိဘူတေ ဧဝ** အတ္ထေ ပဝတ္တတိ, ဟာကဋ္ဌိဘာတေ စ အညာနပေက္ခေန သဒ္ဒေန ပကာသိတတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အနပေက္ခနီယော** အတ္တန္တရဗျာဝဋတ္တာ။ **အညော** တိ ဟေတုသဒ္ဒတော အညော။ **နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗပကာသကော ဝုတ္တော နတ္ထိ,** ယော တံ-သဒ္ဒေန ပဋိနိဒ္ဒေသံ လဘေယျ။

ယဒိ ဧဝံ ''တံသမုဋ္ဌာနာန''န္တိ ဧတ္ထ ကထန္တိ အာဟ **''ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ကမိနာ ပနာ''** တိအာဒိ။ တတ္ထ **ပန**-သဒ္ဒော သတိပိ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ နိဒ္ဒေသဘာဝေ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကသဒ္ဒေ လဗ္ဘမာနာနံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာနံ ဟာကဋ္ဌိကရဏသင်္ခါတံ ဟေတုသဒ္ဒတော ဝိသေသံ ဇောတေတိ။ ''ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန''န္တိ ဣမဿ သမာသပဒဿ ဥတ္တရပဒတ္ထပ္ပဓာနတ္တမာဟ **''ပစ္စယုပ္ပန္နဝစနေနာ''** တိ။ တေန စ ယထာဓိပ္ပေတဿ အတ္ထဿ ဧကဒေသောဝ ဝုစ္စတိ ဓမ္မာနံ ဝိသေသနဘာဝတောတိ အာဟ **''အသမတ္တေနာ''** တိ။ ဝိသေသနံ နာမ ဝိသေသိတဗ္ဗာပေက္ခန္တိ အာဟ **''ပစ္စယုပ္ပန္နဝစနန္တရာပေက္ခေနာ''** တိ။ ဝုတ္တတာယ ဝိနာ ပဋိနိဒ္ဒေသတာ နတ္ထီတိ **''ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေနာ''** တိ ဝုတ္တံ။

တံ-သဒ္ဒေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ န္တိ ''တံသမုဋ္ဌာနာန''န္တိ ဧတ္ထ တံ-သဒ္ဒေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကသဒ္ဒေ ဟာကဋ္ဌိဘူတံ ကိံ ပနာတိ ပုစ္ဆတိ။ တေ ဟေတူ စေဝ။ပေ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာ စ တံ-သဒ္ဒေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ

ဟေတုသမ္ပယုတ္တကသဒ္ဒေ ဟကင္ဒြိဘူတာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **အညထာ**တိ ''ယေဟိ ဟေတူဟိ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရ
တော အညထာ အညေန ပကာရေန။ တံ အညံ ပကာရံ ဒဿေန္တော **''တေ ဟေတူ။ပေ။ သမ္ဗန္ဓေ သတီ''** တိ အာဟ။
ဣဓာတိ အနန္တရံ ဝုတ္တသမ္ဗန္ဓံ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသေန ပရာမသတိ။ **တေနေတ**တိ ပဌမေနေဝ ဟေတုသဒ္ဒေန။ **တံ-သဒ္ဒေန နိဒ္ဒ
ဒိသိတဗ္ဗာ**တိ ''တံသမုဋ္ဌာနာန''န္တိ ဧတ္ထ တံ-သဒ္ဒေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ ယထာ ဟာကဋ္ဌာ, ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ''တံသမ္ပယုတ္
တကာန''န္တိ ဝုတ္တစောဒနာယမ္ပိ ဧဝမေဝ တေနေဝ တံ-သဒ္ဒေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ ဟာကဋ္ဌာ ဘဝိတုံ အရဟန္တိ။ တထာ စ
သတိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗသ္သ။ပေ။ န ယုဇ္ဇေယျ။ **ဒုဝိဓမ္ပိ တ ဟေတုဂ္ဂဟဏံ အပနေတ္ဝတ** တိ ''ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္
တကာန''န္တိ ဧတ္ထ ကတံ ဒုဝိပ္ပကာရဟေတုဂ္ဂဟဏံ အဝိစာရေတ္ဝတ ''တံသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အဝတ္ဝတ''တိအာဒိ
နာ **တံ-သဒ္ဒဝစနီယတံ စောဒေတိ,** ''နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗသ္သ အဟာကဋ္ဌတ္တာ''တိအာဒိနာ **ပရိဟရတိ စ။ ဟေတူ ဟိ ပစ္စယာ**တိ
ဣဒံ အယံ ဟေတုပစ္စယကထာတိ ကတ္ဝတ ဝုတ္တံ။

တံ န ဝုတ္တ န္တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝစနံ န ဝုတ္တံ။ **တဿာ** တိ သဟဇာတပစ္စယဿ။ **ကဋတ္တာရူပဿ ပစ္စယ
ဘာဝေ န ဝုတ္တော ဘဝေယျ,** ဝုတ္တောဝ သော ''ဝိပာကာဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ
စ ရူပာနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, တယော ခန္ဓာ ဧကဿ ခန္ဓဿ ကဋတ္တာ စ ရူပာန''န္တိအာဒိနာ, တသ္မာ
စိတ္တစေတသိကာနံ ကဋတ္တာရူပပစ္စယဘာဝေ န သက္ကာ နိတရေတုံ။ **တတ္ထာ** တိ သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသေ။ တတ္
ထ ဟိ ''စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ
နံ ဧဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ **ဣဓာပီ**တိ ဣမသ္မိံ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေပိ။ **ဧဝံ ဘဝိတဗ္ဗ** န္တိ ''စိတ္တသမုဋ္ဌာနာန''န္တိ နိဒ္ဒေသေ
န ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ တထာ န ဝုတ္တန္တိ အာဟ **''စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ပနာ''** တိအာဒိ။ **ဝိသေသိတံ ဟော
တိ** သဗ္ဗစိတ္တစေတသိကာသမုဋ္ဌာနဘာဝေန။ **ဝစနေနာ**တိ ယထာဒဿိတေန သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝစနေန။ **စိတ္
တစေတသိကာနံ ပစ္စယဘာဝေ ဧဝ ဟိ တတ္ထ ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တော,** န စိတ္တစေတသိကာနံ သမုဋ္ဌာနဘာဝေ
တိ အဓိပ္ပာယော။

ဟေတုအာဒိပဋိဗဒ္ဓတဥ္စ ဒဿေတိ ယဒဂ္ဂေန တာနိ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တီနိ, တဒဂ္ဂေန တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မပဋိ
ဗဒ္ဓဝုတ္တီနိပိ ဟောန္တီတိ။ **အာရမ္မဏမေတံ ဟောတီ** တိ ယဒေတံ ကုသလာကုသလစေတနာဝသေန မနောဒ္ဝတရေ စေတ
နံ သေသဒ္ဝတရေသု ကာယဝစီပယောဂဝသေန သင်္ကပ္ပနံ, ယဥ္စ ကာမရာဂါဒီနံ သန္တာနေ အနုသယနံ, ဧတံ အာရမ္မဏံ ဧ
သော ပစ္စယော ကမ္မဝိညာဏဿ ဌိတိယာ ပတိဋ္ဌာနာယ။ **ပတိဋ္ဌိတေ** တိ ကမ္မံ ဇတပေတ္ဝတ ပဋိသန္ဓိအာကမုနသမတ္
ထတာပတိဋ္ဌာပတ္တေ ကမ္မဝိညာဏေ ဝိရုဠ္ဟေတိ တတော ဧဝ ကမ္မဝိညာဏတော ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဗီဇေ **ဝိရုဠ္ဟေ** ဝိရုဟန္
တေတိ အတ္ထော။ အထ ဝ **ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ ဟောတီ** တိ ကိလေသာဘိသင်္ခါရသင်္ခါတေ ကမ္မဝိညာဏဿ ဌိတိ
ယာ ပဝတ္တိယာ အာရမ္မဏေ ပစ္စယေ ပဋိသိဒ္ဓေ အာယတိပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ, **တသ္မိံ** ပဋိသန္ဓိဝိညာ
ဏေ ပုနဗ္ဘဝာဘိနိဗ္ဗတ္တိဝသေန **ပတိဋ္ဌိတေ** ပတိဋ္ဌဟန္တေ **ဝိရုဠ္ဟေ** ဗီဇဘာဝေန ဝိရုဟန္တေ နာမရူပဿ အဝက္
ကန္တိ ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ **''ပဋိသန္ဓိနာမရူပဿ ဝိညာဏပစ္စယတာ ဝုတ္
တာ''**တိ။

ပုရိမတရသိဒ္ဓာယာ တိ ခေတ္တဘာဝနိဗ္ဗတ္တိယာ ပုရေတရမေဝ သိဒ္ဓာယ ပထဝိယာ။ အတ္တလာဘောယေဝ စေတ္ထ
ပတိဋ္ဌာနံ, န ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာတနံ အဝဋ္ဌာနန္တိ ဒဿေန္တော **''ပတိဋ္ဌာနံ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ ဥပ္ပတ္တီတိ ဝုတ္
တံ ဟောတီ''**တိ အာဟ။

သေသရူပာနန္တိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပထဝီဓာတုအာဒီနံ သေသရူပာနံ, ပဝတ္တေ ပန တိသန္တတိရူပာနမ္ပိ။ **သဟ
ဘာဝနမတ္တံ တ ဒဿေတိ**။ သဟဘာဝေနပိ ဟိ အတ္ထိ ကာစိ ဝိသေသမတ္တာ။ **ကတ္ထစိ ကတ္ထစီ** တိ ပကတိကာလ
ဘာဝဝိသေသာဒိကေ။ တတိယပကတိယဥ္ဟိ ပဌမကပ္ပိကကာလေ စ ဘာဝကလာဟေ နတ္ထိ, ရူပဘဝေ ကာယကလာဟေပိ။
အာဒိ-သဒ္ဒေန တတ္ထေဝ ဃာနဇိဝ္ဟာကလာဟ, ကာမဘဝေ စ အန္ဓာဒီနံ စက္ခာဒိကလာဟ သင်္ဂယှ္ဟန္တိ။ **ကတ္ထစိ
အဘာတဘာဝတော**တိ နာမရူပေကာသေ ကတ္ထစိပိ အဘာတဘာဝတော။

တေသန္တိ ပဝတ္တိယံ ကဋတ္တာရူပာဒီနံ။ န ဟိ ဟေတု ပဝတ္တိယံ ကဋတ္တာရူပဿ ပစ္စယော ဟောတိ, ဥတု
အာဟာရဇာနံ ပန သမ္ဘတေယေဝ နတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ **''ပစ္စယဘာဝပ္ပသင်္ဂေါယေဝ နတ္ထီ''** တိ။ **န ပန လဗ္ဘတိ**

ပစ္စယပစ္စုနိယေ တာဒိသဿ တရဿ အနုဒ္ဒဋ္ဌတ္တာ။ **ကာဒန္တိ** “ပဝတ္တိယံ ကဋတ္တာရူပာဒီနံ ပစ္စယဘာဝပဋိဗာဟန
တော”တိ ကတ္ဒံ “ဟေတူ သဟဇာတာန”န္တိ အဒေသနာယ ပရိဟာရဝစနံ, ဤဒိသီ ပန စောဒနာ အနောကာသာ တေတိ ဒသ္
သေတုံ **“ဘဂဝတ ပနာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယော ဟိ ဓမ္မော ယထာ ဘဂဝတာ ဒေသိတော, သော တထေဝ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အာရမ္မဏပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂. ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇနကက္ခဏေယေဝ တိ တွေ ဥပ္ပာဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဘင်္ဂါ ဥဒ္ဓံ ပဇ္ဇနံ ဂမနံ ပဝတ္တနံ ဥပ္ပဇ္ဇနံ,
တဿ ခဏော, တသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇနက္ခဏေတိ ဧဝံ တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝဉှိ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇနသဒ္ဒေန ဥပ္ပန္နသဒ္
ဒေန ဝိယ သဗ္ဗေ ပဝတ္တမာနဘာဝ သင်္ဂဟိတာ ဟောန္တိ, န ဥပ္ပာဒမတ္တံ။ **တေနာ**တိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ဝတ္တမာန
က္ခဏေယေဝ ရူပာဒီနံ အာရမ္မဏပစ္စယတ္တေန။ **အနာလမ္ဗိယမာနာန** န္တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နာလမ္ဗိယမာနာနန္တိ အတ္
ထော။ အညထာ ဟိ ယထာဝုတ္တာနံ ရူပာဒီနံ ယဒာ အာရမ္မဏပစ္စယတ္တာဘာဝေ, တဒာ အနာလမ္ဗိယမာနတာတတိ။
သဗ္ဗရူပာနီတိ သဗ္ဗာနိ ရူပာယတနာနိ, ယတ္တကာနိ တာနိ အာပာထဂတာနိ ယောဂျဒေသေ ဌိတာနိ, တာနိ သဗ္ဗာနီတိ အ
တ္ထော။ **သဟ န ဟောန္တိ** တိ ကေဖျ အာရမ္မဏံ န ဟောန္တိ။ သတိပိ ဟိ အနေကေသံ ကေဖျ အာပာထဂမနေ ယတ္
ထ ယတ္ထ ပုဗ္ဗာဘောဂေ, တံ တံယေဝ အာရမ္မဏံ ဟောတိ, န သဗ္ဗံ။ နီလာဒိသဟ္ဘာတဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ, န ပစ္စေ
ကံ နီလာဒိရူပာယတနမတ္တဝသေန။ သမုဒိတာနိယေဝ ဟိ ရူပာယတနာနိ စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏံ, န ဝိသုံ ဝိသုန္တိ ဓာ
တုဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ ဒဿိတောယံ နယော။ ယံ ပန အဋ္ဌကထာယံ “တေ တေ ဝိသုံ ဝိသုံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောန္
တီ”တိပိ ဝုတ္တံ, တမ္ပိ ယထာဝုတ္တမေဝတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အညထာ ရူပာယတနံ မနိန္ဒြိယကေစရံ နာမ န သိ
ယာ။ သဒ္ဒာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တေနေတဟ **“တထာ သဒ္ဒာဒယောပီ”** တိ။ “သဟ န ဟောန္တီ”တိ ဝုတ္တမတ္ထံ ဟ
ဋ္ဌယာ ဝိဘာဝေတုံ **“ယံ ယန္တိ ဟိ ဝစနံ ရူပာဒီနိ ဘိန္ဒတီ”** တိ အာဟ။

“ယေ ဓေတေ”တိအာဒိကော ပုရိမော အတ္ထော, “န ကေတော ဟောန္တီ”တိအာဒိကော ပန ပစ္ဆိမော, “သဗ္ဗာရမ္
မဏတာဒိဝသေန တ က္ကဓာပိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ “ယံ ယံ တ ပနာရဗ္ဘာ”တိ က္ကမိဿာ
ဟဋ္ဌယာ ဝိယ “ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘာ”တိ က္ကမဿ ဟဋ္ဌဿ ပုရတော မနောဝိညာဏဿ သဗ္ဗာရမ္မဏတာ နာဂတာ။
ဝုတ္တဉှိ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စ
ယော”တိ။ န ဟိ အနန္တရမေဝ ဟဋ္ဌယံ သရူပတော အာဂတမတ္ထံ ဂဟေတွတ ပဒန္တရံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဟိ “ရူ
ပာရမ္မဏံ တ”တိအာဒိနာ နိယမဝသေန ဆ အာရမ္မဏာနိ ဝတွတ “ယံ ယံ တ ပနာရဗ္ဘာ”တိ ဝစနံ သဗ္ဗာရမ္မဏတာဒိဒ
ဿနန္တိ ယုတ္တမေဝေတန္တိ, က္ကဓ ပန သဗ္ဗာရမ္မဏတံ ဝတွတ ပုန “ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘာ”တိ ဝုစ္စမာနံ သဗ္ဗာရမ္
မဏတာဒဿနန္တိ ကထမိဒံ ယုဇ္ဇေယျ? ကမာဘာဝတေပိ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ”တိ အဝိသေသဝစနေနေဝ သိဒ္ဓော အာရမ္
မဏာနုပုဗ္ဗိယာဝ အဂ္ဂဟိတတ္တာ။ န ဟိ မနောဓာတုယာ ဝိယ မနောဝိညာဏဓာတုယာ က္ကဓ အာရမ္မဏာနိ အနုပုဗ္ဗတော ဂ
ဟိတာနိ, တတ္ထ ဝိယ တ ဧတေနေဝ နိယမာဘာဝတေပိ သံဝဏ္ဏိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန
ယေနေဝေတ္ထ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

ပဝတ္တ န္တိ ပဝတ္တနံ။ နဒိယာ သန္ဒနံ ပဗ္ဗတဿ ဌာနန္တိ ဟိ ဝုတ္တာ အဝိရတမဝိစ္ဆေဒနာယံ တထာပဝတ္တိ
ကိရိယာဝ။ တေနာဟ **“အဝိရတံ အဝိစ္ဆိန္နံ သန္ဒန္တီ”** တိ။ **ဧဝန္တိ** ယထာ “သန္ဒန္တီ”တိ ဝတ္တမာနဝစနံ ဝုတ္တံ, ဧဝံ
“ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ သဗ္ဗသင်္ဂဟဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနဿ ဂဟိတတ္တာ အာရမ္မဏပဝဂ္ဂတော “ဥပ္ပဇ္ဇန္
တီ”တိ ဝတ္တမာနဝစနံ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ **“သဗ္ဗကာလသင်္ဂဟဝသေနာ”** တိအာဒိ။ တထာ
စ ဝုတ္တံ **“အတီတာနာဂတ။ပေ။ အဓိပ္ပာယော”** တိ, အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနန္တိ အတ္ထော။
သမုဒာယဝသေနာတိ စိတ္တေန ရာသီကရဏဝသေန။ **အဓိပ္ပာယော** တိ က္ကမိနာ ဝတ္တမာနုပစာရေန ဝိနာဝ “ယေ ယေ ဓမ္
မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ တွေ ဝတ္တမာနတ္ထံ သက္ကာ ယောဇေတုန္တိ က္ကမမတ္ထံ ဥလ္လိင်္ဂေတိ။ တေနာဟ **“က္ကမေ
ပနာ”**တိအာဒိ။ ယဒိပိ ပစ္စယဓမ္မော ကေစိ အတီတာ အနာဂတာပိ ဟောန္တိ, ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မော ပန ပစ္စုပ္ပန္နော ဧတေတိ
အာဟ **“အတီတာနာဂတာနံ န ဟောန္တီ”** တိ။ ဥပ္ပာဒေ တ ဟိ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ပစ္စယေန ဘဝိတဗ္ဗံ ဌိတိယံ တတိ။ **တ
သ္မာ**တိ ယသ္မာ အတီတာနာဂတာ ပရမတ္ထတော နတ္ထိ, တသ္မာ။ **တေသူ**တိ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု။ **တံတံပစ္စယာ**တိ တံ တံ ရူ

ဟာဒိအာရမ္မဏံ ပစ္စယော ဧတေသန္တိ တံတံပစ္စယာ။ **အယမတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ** သမာနသဘာဝတ္တာ။ န ဟိ
အတ္ထာဘေဒေန သဘာဝဘေဒော အတ္ထိ။ **န ပန တံတံပစ္စယဝန္တတာ ဒဿိတာ ဟောတိ** အတီတာနာဂတေသု နိပ္ပရိ
ယာယေန တဒဘာဝတော။ ယသ္မာ **ပစ္စယဝန္တော** ပစ္စယုပ္ပန္နာယေဝ, တေ စ **ပစ္စုပ္ပန္နာယေဝ** တိ။

ယံ ယံ ဓမ္မံ တေ တေ ဓမ္မာ တိ ယံနိမိတ္တာယံဝစနဘေဒော, တံ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ စာ"** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ရူပ
ရူပဓမ္မာ ဟိ ကလာပတော ပဝတ္တမာနာပိ စိတ္တစေတသိကာနံ ကဒာစိ ဝိသုံ ဝိသုံ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိ, ကဒာစိ ဧကေဇ္ဈံ,
န တတ္ထ နိယမော အတ္ထိ, ပုရိမာဘောဂေယေဝ ပန တထာဂဟဏေ ကာရဏံ။ တယိမံ ဒီပေတုံ ဘဂဝတာ ယံဝစနဘေဒော
ကတောတိ စ သက္ကာ ဝတ္တုံ, ယသ္မာ ပန ဧကကလာပပရိယာပန္နာနမ္ပိ ဓမ္မာနံ ဧကဇ္ဈံ ဂဟဏေ န သမုဒါယော ဂယှ
ဟတိ တဒာဘောဂဘာဝတော, အထ ခော သမုဒိတာ ဓမ္မာ ဧတေတိ သဟဂ္ဂဟဏမ္ပိ ဝိသုံဂဟဏဂတိကံ, တသ္မာ ဝိသုံဂ
ဟဏသဗ္ဘာဝဒီပနတ္ထံ "ယံ ယ"န္တိ ဝတွာ သတိပိ ဝိသုံဂဟဏေ တေ သဗ္ဗေ ဧကေဇ္ဈံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောန္
တီတိ ဒဿနတ္ထံ "တေ တေ"တိ ဝုတ္တန္တိ ဉာမတ္တံ ဒဿေန္တော **"စတ္တာရော ဟိ ခန္ဓာ"** တိအာဒိမာဟ။ တတ္
ထ **ဝေဒနာဒီသူ**တိ ဝေဒနာဒီသု စတူသု ခန္ဓေသု အဘိန္ဒိတွာ ဂဟဏဝသေန, ဘိန္ဒိတွာ ပန ဂဟဏဝသေန ဖဿာဒီသု။
ယော စ ရူပာဒီကောတိ ဉာဒံ ဝိညာဏန္တရဿ သာဓာရဏာရမ္မဏဝသေန ဝုတ္တံ, **ယေ စ အနေကေ ဖဿာဒယော** တိ
ဉာဒံ အသာဓာရဏာရမ္မဏဝသေန။ **တေ သဗ္ဗေ** တိ တေ သာဓာရဏာသာဓာရဏပ္ပဘေဒေ သဗ္ဗေပိ အာရမ္မဏဓမ္မေ။ **ဧ
ကေကမေဝ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ**တိ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ **ရူပာရမ္မဏမ္ပော စ အနေကေ**
နီလာဒိဘေဒတော။ **တထာ**တိ အနေကေ။ တေန ဘေရိသဒ္ဒါဒိကေ, မူလဂန္ဓာဒိကေ, မူလရသာဒိကေ, ကထိနသမ္ဖဿာဒိ
ကေ, ဝေဒနာဒိကေ စ သင်္ဂဏှာတိ။ **အနေကေ**တိ ဟိ ဉာမိနာ အနေကကလာပဂတာနံယေဝ ဝဏ္ဏာဒီနံ ဉာဒ္ဒိယဝိညာ
ဏာရမ္မဏဘာဝမာဟ။ သာမညတော ဟိ ဝုတ္တံ ယထာရဟံ ဘိန္ဒိတွာ နိဒဿိတဗ္ဗံ ဟောတီတိ။

ကုသလဝိပါကဿာ တိ ကုသလဿ ဝိပါကဿ စ။ **န ဟိ နိဗ္ဗာနံ ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္ထ** န္တိ ဉာဒံ "ဒိဋ္ဌနိဗ္ဗာနော‌ယေ
တ"တိအာဒိနာ ဝက္ခမာနမေဝ အတ္ထံ ဟဒယေ ဌပေတွာ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန ဟိ နိဗ္ဗာနဝိဘာဝနံ
အဒိဋ္ဌသစ္စဿ တ သိယာ ဒိဋ္ဌသစ္စဿပိ တ။ တတ္ထ အဒိဋ္ဌသစ္စေန တာဝ တံ ဝိဘာဝေတုမေဝ န သက္ကာ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓ
တ္တာ, ဉာတရဿ ပန ပဂေဝ ဝိဘူတမေဝတိ တံ တေန ဝိဘာဝိတံ နာမ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ တတ္ထ စ **"န စ တံ ဝု
တ္တ"**န္တိ ဉာမိနာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏာဘာဝံ အာဂမတော ဒဿေတွာ **"န ဟိ နိ
ဗ္ဗာန"**န္တိအာဒိနာ ယုတ္တိတော ဒဿေတိ။ တတ္ထ **"န ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္ထံ အသင်္ခတတ္တာ"** တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ? ကေ
စရာသေဝနာယ အာသေဝိတဿပိ နိဝုတ္ထန္တိ ဉာဋ္ဌိတတ္တာ။ ဒိဋ္ဌသစ္စောယေဝ ဟိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန
နိဗ္ဗာနံ ဝိဘာဝေတိ, န အဒိဋ္ဌသစ္စော။ တံ ပန ဉာဏံ ခန္ဓေ ဝိယ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓေပိ ဝိဘာဝေတီတိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏခန္ဓဝိဘာဝ
နေ နိဗ္ဗာနမ္ပိ ဝိဘာဝေတီတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ဧတေန ပယောဇနာဘာဝစောဒနာ ပဋိက္ခိတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဧဝံ အနာဂ
တံသဉာဏေပိ ယောဇေတဗ္ဗ**န္တိ ယထာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ ဒဿိတာ, ဧဝံ အနာဂ
တံသဉာဏေပိ ယထာရဟံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပန "ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓဝိဘာဝနကာလေ"တိအာဒိနာ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
တေန ဝုတ္တံ **"ယထာရဟ"**န္တိ။ **ကဿစိ** အဘိညာပ္ပတ္တဿပိ ရူပာဝစရဿ, ပဂေဝ ဉာတရဿ။

အာရမ္မဏပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃. ဓုရသဟစရိယတော ဓောရေယျော "ဓုရ"န္တိ ဝုတ္တောတိ အာဟ **"ဓုရန္တိ ဓုရဂ္ဂါဟ"** န္တိ။ ဆန္ဒဿ ပုဗ္ဗ
င်္ဂမတာသိဒ္ဓံ ဟာသံသဘာဝံ ဥပာဒာယ အဇ္ဈကထာယံ "ဇေဋ္ဌက"န္တိ ဝုတ္တန္တိ တမေဝတ္ထံ ဒီပေန္တော **"သေဋ္ဌ"** န္
တိ အာဟ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ **အဋ္ဌသာလိနိယံ** "ဆန္ဒံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ အာယူဟိတ"န္တိ။ **ပုရိမဆန္ဒဿာ** တိ "ဆန္
အဓိပတီ"တိ ပုရိမသ္မိံ ပဒေ နိဒ္ဒေသဝသေန ဝုတ္တဿ ဆန္ဒသဒ္ဒဿ **သမာနရူပေန** သဒိသာကာရေန။ **တဒနန္တရံ နိဒ္
ဒိဋ္ဌေနာ**တိ တဿ ပုရိမဿ ဆန္ဒသဒ္ဒဿ အနန္တရံ နိဒ္ဒေသဝသေန ဝုတ္တေန။ တတော ဧဝ စ တံသမာနတ္ထတာယ
စ **တံသမ္ဗန္ဓေန** "ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာန"န္တိ တတ္ထ ဆန္ဒသဒ္ဒေနေဝ အဓိပတိသဒ္ဒရဟိတေနာတိ အတ္ထော။ **ပစ္စယ
ဘူတဿာ**တိ အဓိပတိပစ္စယဘူတဿ။ **သမ္ပယုတ္တကဝိသေသနဘာဝေ** တိ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ သော ဧဝ

အဓိပတိပစ္စယတာသင်္ခါတော ဝိသေသနဘာဝေါ။ **သေ နယောတိ** ဣမိနာ “ဝီရိယာဓိပတိ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ
အာဒီသု ပုရိမဝီရိယဿ သမာနရူပေနာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဗ္ဗံ အတ္ထဝစနံ အတိဒိသတိ။

ကုသလာဗျာကတာနံ ပဝတ္တိ န္တိ ကုသလာဗျာကတာနံ အဓိပတီနံ ပဝတ္တနာကာရံ။ **အလဒ္ဓံ** အာရမ္မဏံ **လဒ္ဓဗ္ဗံ** လဒ္ဓုန်ီယံ, လဒ္ဓုံ တ သက္ကုဏေယျံ, ဒုတိယေ ပန အတ္ထေ လာဘမရဟတီတိ **လဒ္ဓဗ္ဗံ။ အဝညာတ** န္တိ ပဂေဝ အနဝညာတန္တိ အတ္ထော။

အပ္ပနာပ္ပတ္တာ ကုသလကိရိယမေ္မာ မဟာဗလာ သာဓိပတိကာ ဧဝ ဟောန္တိ, တထာ မိစ္ဆတ္တနိယတာပီတိ အာဟ **“အပ္ပနာသဒိသာ။ပေ။ နုပ္ပဇ္ဇန္တီ”** တိ။ **အပ္ပနာသဒိသာ**တိ အပ္ပနာပ္ပတ္တသဒိသာ။ **ကမ္မကိလေသာဝရဏဘူတာ စ တေ**
တိ တေ မိစ္ဆတ္တနိယတဓမ္မာ ကမ္မာဝရဏဘူတာ, ယေ အာနန္တရိယပ္ပကာရာ ကိလေသာဝရဏဘူတာ, ယေ နိယတ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ, သမ္ပယုတ္တစေတနာယ ပနေတ္ထ ကိလေသာဝရဏပက္ခိကတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ အာနန္တရိယစေတနာသမ္ပယု
တ္တဿ ပဋိဃဿ ကမ္မာဝရဏပက္ခိကတာ ဝိယ။ ပစ္စက္ခဂတိ အနန္တရတာယ ဝိနာ ဘာဝိနီတိ ဝုတ္တံ **“ပစ္စက္ခသဂ္ဂနံ ကာမာဝစရဒေဝတနမ္ပီ”**တိ။ တေန တေသု အာနန္တရိယာ ဝိယ အသမ္ဘာဝိနော အပေတကာဘိနိဝေသာဒယောပီတိ ဒဿေ
တိ။

တိဝိဓာပိ ကိရိယာရမ္မဏာဓိပတီ တိ တတ္ထ အယံ ကိရိယာရမ္မဏာဓိပတီတိ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏော အဓိပ္ပေ
တော, ဥဒာဟု ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏောတိ ဥဘယထာပိ န သမ္ဘတေ တေတိ ဒဿေန္တော **“ကာမာဝစရာဒိဘေဒတော
ပနာ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပရသန္တာနဂတာနံ သာရမ္မဏဓမ္မာနံ အဓိပတိပစ္စယတာ နတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **အဘာဝ
တော**တိ အဝစနတော။ အဝစနဉ္စဟိ နာမ ယထာဓမ္မသာသနေ အဘိဓမ္မေ အဘာဝတေ တေတိ ဓေတေနေဝ အနုဒ္ဓဋ္ဌတာပိ အဝု
တ္တတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဒ္ဒ္ဓယဝိနိမုတ္တဿ သာရမ္မဏဓမ္မဿ အဘာဝတော န
တ္ထီတိ ဝိညာယတီတိ ဝတ္တဗ္ဗေ တမေဝ ဝိညာယမာနတံ သမ္ဘာဝေန္တော **“နတ္ထီတိ ဝိညာယမာနေပီ”** တိ အာဟ။
တေန ဝုတ္တံ **“ဗဟိဒ္ဓါ ခန္ဓေ”** တိအာဒိ။ **ရူပေ ဧဝ ဘဝိတုံ အရဟတိ** ဒိဋ္ဌေသု ဥာနေသု အရူပေ အသမ္ဘဝတောတိ အ
ဓိပ္ပာယော။ အသမ္ဘဝတော စ ယထာဝုတ္တပာဠိအနုသာရတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ **“ဝိစာရိတ”**န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ, နနု
“အတီတာရမ္မဏေ အနာဂတေ ခန္ဓေ ဂရုံ ကတွတ အဿာဒေတီ”တိအာဒိဝစနတော အရူပေပိ ဒိဋ္ဌေသု ဥာနေသု ခန္ဓ
သဒ္ဒေါ ပဝတ္တတေဝ။ **အာဝဇ္ဇနကိရိယသဗ္ဘာဝတော ပနာ** တိ ဣဒံ ယထာဒဿိတပာဠိယာ ဝိရောဓပရိဟရဏာဓိပ္ပာ
ယေန ဝုတ္တံ, အဝစနံ ပန ကတ္ထစိ ဝိနေယျဇ္ဈာသယေန, ကတ္ထစိ နယဒဿနေန ဟောတီတိ ကုတော ဝိရောဓာဝ
သရော။

အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄. ယထာဝုတ္တာ နိရောဓာနန္တရသုညတာ နိရောဓပ္ပတ္တတာ **ဩကာသအနုဝိသေသော,** အတ္တနော အနုရူပစိတ္တု
ပ္ပာဒနသမတ္ထတာ စိတ္တနိယမဟေတုတာ, တတ္ထ အနန္တရုပ္ပာဒနသမတ္ထတာ စ သဏ္ဌာနာဘာဝတော သုဋ္ဌုတရံ နိ
ရန္တရုပ္ပာဒနသမတ္ထတာ စ **စိတ္တနိယမဟေတုဝိသေသော** ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဓာတုဝသေနာ**တိ ဝိညာဏဓာတုမနောဓာတု
မနောဝိညာဏဓာတုဝသေန။ တေ္တကာ ဧဝ ဟိ ဓာတုယော ဘိန္နသဘာဝတ အနန္တရပစ္စယတာယ နိယမေတွတ ဝတ္တဗ္ဗာ,
အဘိန္နသဘာဝတ ပန ဝိသေသာဘာဝတော ပုရိမတာမတ္တံယေဝ ဝိသေသံ ပုရက္ခတွတ ဝတ္တဗ္ဗာတိ တာ ကုသလာဒိ
ဘေဒေန တထာ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ **“ကုသလာဒိဝသေန စာ”**တိ။ ယာ ပန မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုဝသေန အနန္တရ
ပစ္စယတာ ဝတ္တဗ္ဗာ, တတ္ထ မနောဝိညာဏဓာတု မနောဓာတုယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဝုစ္စမာနော သမ္မော
ဟော သိယာ, ပုရေ မနောဓာတုယာ အနန္တရပစ္စယဘာဝေန ဝုတ္တာ, ဣာအနိ မနောဝိညာဏဓာတု မနောဓာတုယာတိ ပစ္စယပစ္စ
စယုပ္ပန္နဝိသေသာ န ဝိညာယေယျ, မနောဓာတုယာ ပန စက္ခုဝိညာဏာဒိဓာတူနံ အနန္တရပစ္စယဘာဝေ ဝုစ္စမာနေ နိယမော
နတ္ထိ။ တေနာဟ **“မနောဓာတု စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာတိ စာ”**တိ ။ **တထေဝာ**တိ နိယမာဘာဝတော တေတိ အတ္ထော။ **တ
သ္မာ**တိ ယသ္မာ ဣတော အညထာ ဒေသနာယ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ဝိသေသာဘာဝတေ စိတ္တဝိသေသဒဿနဝိစ္ဆေ
ဒေ နိယမာဘာဝတေ စာတိ ဣမေ ဒေသာ အာပဇ္ဇန္တိ, တသ္မာ။ **နိဒဿနေနာ** တိ ဓာတုဝသေန နိဒဿနေန။ **နယံ ဒဿ**

သေတ္တတတိ ''မနောဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ ဧဝမာဒိကဿ အနန္တရပစ္စယတာဂ္ဂဟဏဿ နယံ ဒဿေတ္ဝာ။ **နိရဝသေသဒဿနတ္ထ**န္တိ နိရဝသေသဿ အနန္တရပစ္စယဘာဝိနော စိတ္တုပ္ပာဒဿ ဒဿနတ္ထံ။

သဒိသကုသလာနန္တိ သမာနကုသလာနံ, သမာနတာ စေတ္ထ ဇောဝီထိပရိယာပန္နတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနေတဟ **''ဘူမိဘိန္နာနမ္ပိ ပစ္စယဘာဝေ ဝုတ္တော ဟောတီ''** တိ။ သမာနဝီထိတာ စ ယသ္မာ သမာနဝေဒနာ သမာနဟေတုကာ စ ဟောန္တိ, တသ္မာ **''ဝေဒနာယ တ ဟေတူဟိ တ သဒိသကုသလာန''**န္တိ အာဟ။ **တ**-သဒ္ဒော စေတ္ထ အနိယမတ္ထော။ တေန ဉာဏသင်္ခါရာဒိဘေဒဿပိ ဝိကပ္ပနဝသေန သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **စုတိပိ ဂဟိတာ** တံသဘာဝတ္တာ။ ဘဝင်္ဂစိတ္တမေဝ ဟိ ပရိယောသာနေ ''စုတီ''တိ ဝုစ္စတိ။ ကုသလာကုသလာနန္တိရဉ္စ ကအာစိ သာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ **တအာရမ္မဏမ္ပိ ဂဟိတ**န္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ကိရိယဇဝနာနန္တရံ တအာရမ္မဏုပ္ပတ္တိယန္တိ အဓိပ္ပာယော။

ကာမာဝစရကိရိယာယ အာဝဇ္ဇနဿာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော အဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေန္တော **''အာဝဇ္ဇနဂ္ဂ ဂဟဏေန ကာမာဝစရကိရိယံ ဝိသေသေတီ''**တိ အာဟ။ တမေဝ ဟိ အတ္တံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကာတုံ **''ကာမာဝစရဝိပာ ကော''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေဋ္ဌဗ္ဗနမ္ပိ ဂဟိတံ** သန္တီရဏာနန္တရတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။

အနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆. ဟေရာဏဟဒ္ဒေါတိ ပုရာတနော အဋ္ဌကထာဟဒ္ဒေါ။ **ဣမဿာ** တိ ဣမဿ ပဒဿ။ **အဝုတ္တဿာ** တိ ဟဋ္ဌိယံ အဝုတ္တဿ။ ယဒိပိ သဟဂတသဒ္ဒဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယံ သံသဋ္ဌသဒ္ဒဿ ဝိယ သမာနတ္ထဿပိ ကတ္ထစိ သဒ္ဒန္တရဿ အတ္ထော ဝုစ္စတိ ပရိယာယဝိသေသဗောဓနေတ္ထံ, တထာပိ န မူလသဒ္ဒဿ အတ္ထော ဝိဘာဝိတော ဟောတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **''န စ။ပေ။ ဟောတီ''**တိ။ ''အညမည''န္တိ စ ''အညအည''န္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ မ-ကာရာဂမံ ကတ္ဝာ နိဒ္ဒေသော, ကမ္မဗျတိဟာရေ စေတံ ပဒံ, တသ္မာ ဣတရေတရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ဧကသ္မိံယေဝ ခဏေ ပစ္စယုပ္ပန္နပစ္စယဘာဝဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ ယော ဟိ ယဿ ပစ္စယော ယသ္မိံ ခဏေ, တသ္မိံယေဝ ခဏေ သောပိ တဿ ပစ္စယောတိ အယမေတ္ထ အညမညပစ္စယတာ။ တထာ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ ''အ ညော အညဿာ''တိ ဝတ္ဝာ ''ဣမိနာ။ပေ။ ဒီပေတီ''တိ ဝုတ္တံ။ **ဩက္ကမနံ** ပဝိသနန္တိ အတ္ထော။ အာသနက္ခဏေ ဟိ ဓမ္မာ ပုရိမဘဝတော ဣမံ ဘဝံ ပဝိသန္တာ ဝိယ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ **''ပရလောကတော ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ ပဝိသန္တံ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''**တိ။ တသ္မာ အဝိသေသေန ပဋိသန္ဓိ ဩက္ကန္တိသဒ္ဒာဘိဓေယျောတိ အဓိပ္ပာယေန ဝုတ္တံ **''ဩက္ကန္တိ။ပေ။ အဓိပ္ပာယေနာဟာ''** တိ။ **တံနိတရဏတ္ထ**န္တိ တဿ ခဏန္တရေ ရူပီနံ သဟဇာတပစ္စယဘာဝဿ ''ကဉ္စိ ကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ နိတရဏတ္ထံ။ တေန ပဒဒ္ဝယေန သမာနေသု ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသု ပုရိမတော ပစ္ဆိမဿ ဝိသေသမတ္တံ ဒဿေတိ။

ဧတ္ထ ''ကဉ္စိ ကာလေ''တိ ပဒဿ ''ကေစိ ကာလေတိ တ, ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ''တိ တ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသေန အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယေန ပဌမဝိကပ္ပံ ဒဿေတ္ဝာ ဣအနိ ပကာရန္တရေန ဒဿေတုံ **''ကဉ္စိ ကာ လေတိ ကေစိ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေတိ တ အတ္ထော''** တိ အာဟ။ တေန ''ကဉ္စီ''တိ အယံ သာမညနိဒ္ဒေသောတိ ဒဿေတိ။ ယော ဟိ အယံ ''ကေစီ''တိ ပစ္စတ္တဗဟုဝစနာဘိဓေယျော အတ္ထော, ယော စ ''ကိသ္မိဉ္စီ''တိ ဘုမ္မေကဝစနာ ဘိဓေယျော, တဒုဘယံ သတိ ကာလဝန္တကာလတာဝိဘာဂေ ကိံ-သဒ္ဒဿ ဝစနီယတာသာမညေန ပန ဧကဇ္ဈံ ကတ္ဝာ ''ကဉ္စီ''တိ ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တန္တိ တံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ **''ကေစိ ကိသ္မိဉ္စီ''** တိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ''ကိသ္မိဉ္စီ''တိ ဘုမ္မဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ **တေန** ယထာဝုတ္တအတ္ထဝိဘာဂေန ပဒေန။ **ဝတ္ထုဘူတာ**တိ ဝတ္ထုသဘာဝာ။ ဟဒယရူပမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ရူပန္တရာန**န္တိ ဟဒယဝတ္ထုတော အညရူပာနံ။ အရူပီနံ သဟဇာတပစ္စယတံ ပုဗ္ဗေ ''ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပ''န္တိ ဧတ္တ အနိယတရိတံ နိတရေတီတိ ယောဇနာ, တထာ ဝတ္ထုဿ စ ကာလန္တရေ ပဋိသန္ဓိကာလတော အညသ္မိံ ကာလေ အရူပီနံ နိတရေတီတိ။ **ဧတ္ထ ကတ္ဝာ** တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တအတ္ထဝဏ္ဏနာယ ဟဋ္ဌိယံ ဝိဘတ္တိနိဒ္ဒေသဿ ရူပကဘာဝမာဟ။ ပုနပိ ပုရိမတော ပစ္ဆိမဿ ဥပစယေန ဝိသေသံ ဒဿေတုံ **''ပုရိမေန စာ''**တိအာဒိ

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပုရိမေနာ**တိ ''ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပ''န္တိ ဣမိနာ ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝစနေန။ **''ဧကော ခန္ဓော ဝတ္ထု စ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာန''န္တိအာဒိနာ** ပဋိစ္စဝါရာဒိပာဠေန။ အတ္ထဝိဝရဏဉှိ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိယာ သဗ္ဗေပိ သတ္တ မဟာဝါရာ။ ဝတ္ထုဒ္ဒယ ဝတ္ထုဗ္ဗတ္တေ အာပန္နေ ကိန္တိ ပစ္စယောတိ တဿ နာမဿာတိ ယောဇနာ။ **ဧတေနာ**တိ ''ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာန''န္တိ ဧတေန ဝစနေန။ **ကေဝလဿာ** တိ နာမရဟိတဿ ဝတ္ထုဿ။ **တထာ**တိ နာမဿ ပစ္စယဘာဝေန။

ကတ္ထစီ တိ ''ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ကဉ္စိ ကာလံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ ဧတသ္မိံ နိဒ္ဒေသေ။ ဧတ္တ ဟိ အညမညသဟဇာတပစ္စယဘာဝေ လဗ္ဘတိ။ **ဝစနေနာ**တိ ''အညမည''န္တိ ဣမိနာ ဝစနေန ဟဒ္ဒယံ သဟဇာတပစ္စယဘာဝဿ **အသင်္ဂဟိတတ္တာ,** အတ္ထတော ပန လဗ္ဘတေတတိ။ တေနာဟ **''လဗ္ဘမာနေပီ''** တိ။ **တဿာ**တိ အညမညပစ္စယတ္တဿ။ **ဝေ**န္တိ ''န အညမညဝသေနာ''တိ ဣမိနာ ပကာရေန။ **သမုအာယေကဒေသဝသေန သာမိဝစန**န္တိ အဝယဝတဝယဝိသမ္ဗန္ဓေ အဝယဝိနိ သာမိဝစနန္တိ အတ္ထော, **နိဒ္ဓာရဏေ တ** ''ကဏှာ ကဝိန''န္တိ အာဒီသု ဝိယ။

သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. နိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈. ကိဉ္စိ ကာလေတိ ဣဒံ န လဗ္ဘတိ သဗ္ဗအာပိ နိဿယပစ္စယတာယ လဗ္ဘမာနတ္တာ။ သဟဇံ ပုရေဇန္တိ ဟိ ဝိဘာဂံ အနာမသိတွာ နိဿယတာမတ္တမေဝ နိဿယပစ္စယတာ။ **ဝတ္ထုရူပံ ပဉ္စဝေကာရဘဝေ** တိ ဝတ္ထုရူပံ ပဉ္စဝေကာရဘဝေ စာတိ စ-သဒ္ဒော လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တဿာ** တိ အာရုပ္ပဝိပါကဉ္စပနဿ။ **ပကာသေတဗ္ဗတ္တာ**တိ ဣမိနာ အပါကဋံ ပါကဋံ ကတွာ ဝစနေန စောဒနာ အနောကာသာတိ ဒဿေတိ။

နိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဥပနိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉. ဥပနိဿယေ တယော တိ အနန္တရာရမ္မဏပကတူပနိဿယပ္ပဘေဒေ တယော ဥပနိဿယေ။ **အနေကသင်္ဂါဟကတာယာ**တိ အနေကေသံ ပစ္စယဓမ္မာနံ သင်္ဂဟဏတော။ **ကေန္တေနေဝ ဟောန္တိ** စိတ္တနိယမဟေတုဘာဝေန ပဝတ္တိနိယမတော။ **ယေသု ပဒေသူ**တိ ယေသု ကုသလာဒိပဒေသု။ **သင်္ဂဟိတော** တိ သင်္ဂဟံ ဂတော, ကုသလာဒိပဒေသု ယေသံ ပအာနံယေဝ အနန္တရူပနိဿယော လဗ္ဘတီတိ အတ္ထော။ **တေသု ''ကေသဉ္စီ''တိ န ဝုတ္တံ** ။ ကသ္မာ? **န သက္ကာ ဝတ္တုံ** ဧကန္တေနေဝ ဥပလဗ္ဘနတော။ **တေသူ**တိ ကုသလာကုသလပဒေသု။ န ဟိ ကုသလော အကုသလဿ အနန္တရူပနိဿယော ဟောတိ, အကုသလော တ ကုသလဿ, အာရမ္မဏပကတူပနိဿယာ ပန အနေကန္တိကာ, တသ္မာ တတ္ထ ''ကေသဉ္စီ''တိ ဝုတ္တံ။ **သိဒ္ဓါနံ ပစ္စယဓမ္မာန** န္တိ ပစ္စယဘာဝေန ပုရိမနိပ္ဖန္နာနံ ကုသလာဒီနံ ကုသလဿ အကုသလဿ တတိ အတ္ထော။ **အကုသလာဒီဟီ**တိ ယထာသင်္ချံ အကုသလေန ကုသလေန တ။ **အဝိသေသေနာ**တိ ယထာဝုတ္တဝိသေသေ နိယမံ အဂ္ဂဟေတွာ အကုသလာဒီသု အကုသလကုသလာနံ ''ကေသဉ္စီ''တိအာဒိနာ။

အနာရမ္မဏတ္တာ အာရမ္မဏူပနိဿယံ ပုဗ္ဗာပရနိယမေန အပ္ပဝတ္တိတော အနန္တရူပနိဿယံ န လဘတီတိ ယောဇနာ။ **ပကတဿာ** တိ နိပ္ဖာဒိတဿ, ဥပသေဝိတဿ တ။ န ဟိ ရူပသန္တာနဿ သဒ္ဓါဒိနိပ္ဖာဒနံ အတ္ထိ, ဥတုဘောဇနာဒိဥပသေဝနံ တ သမ္ဘဝတိ။ တေနာဟ **''ယထာ ဟိ။ပေ။ ရူပသန္တာနေနာ''**တိ။ နနု စ ရူပသန္တာနေ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသော လဗ္ဘတိ , သော စ န ဝိနာ သမာနဇာတိယေန ကာရဏေနာတိ သွတယံ ပကတူပနိဿယလာဘောတိ ကအစိ အာသင်္ကေယျာတိ အာဟ **''ယသ္မိဉ္စာ''** တိအာဒိ။ တတ္ထ **တ**န္တိ ဥတုဗီဇာဒိကံ ကမ္မာဒိ စ **တေန** ရူပေန ပုရိမနိပ္ဖန္နေန။ **ဥပ္ပာဒနံ** သာဘိသန္ခိကံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဓိပ္ပေတီသု ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော ဝိယ **ပကပ္ပနံ** သံဝိဒဟနံ။ **ပကရဏံ** ဝုတ္တလက္ခဏေန ကာရဏဘာဝေန အဝဋ္ဌာနံ, ယတော ကာရဏဝိသေသော ''ပကတီ''တိ ဝုစ္စတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ရူပဿေဝ တံ ပဋိက္ခိပီယတီတိ အာဟ **''ယထာ စ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ''** တိ။ ဧဝမ္ပိ ဥတုဗီဇာဒီနံ အင်္ကုရာဒီသု ကထံ ပစ္စယဝိသေသဘာဝေတတိ အာဟ **''ဥတုဗီဇာဒယော ပန။ပေ။ ဘာဝတော''**တိ။ ဥပနိဿယောတိ စ ယသ္မာ ဗလဝတာကာရဏံ အဓိပ္ပေတံ, တသ္မာ

န တ္ထေ ကေနစ္ေန ပုရိမနိပ္ဖတ္တိ ဉာတ္တမိ်ာ။ ယဒိ ဧဝံ ဟဥ္ဇိယံ ကထံ ပုရိမဂၢဟဏန္တိ အာဟ **“ပုရိမပုရိမာနံယေဝ ပနာ”**တိအာဒိ။ တေပိ တ ပရိကပၸနဝေသေန ပုရိမနိပ္ဖန္နာယေဝ နာမ ဟောန္တိ။ န ဟိ အသံဝိဒိတာကာရေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပတ္ထနာပဝတ္တိတိ။ တေနာဟ **“တံသမာနလက္ခဏတာယာ”** တိ။

ဓမ္မေ တိ ပုဂၢလသေနာသနပညတ္တိနံ ဥပဟာအနဘူတေ ဓမ္မေ။ **အယံ နယော**တိ ပညတ္တိမုခေန ပညပေတဗွာ တဒုဟာအနဘူတာ ဓမ္မာ ဂယ္ဟန္တီတိ ယထာဝုတ္တော နယော။ **ဧတ္ထေတ** တိ ''သေနာသနမွိ ဥပနိသ္သယပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ ဧတသ္မိံယေဝ ဝစနေ။ ကထံ ပစ္စုပ္ပန္နသ္သ ပကတူပနိသ္သယဘာဝေတိ စောဒနာယ ''ဝက္ခတီ''တိအာဒိနာ အာဂမံ ဒသ္သေတ္ဝာ ယုတ္တိံ ဒသ္သေတုံ **“ပစ္စုပ္ပန္နာနမ္ပိစ တာဒိသာနံ ပုဗ္ဗေ ပကတတ္တာ”** တိ ဝုတ္တံ။ **တာဒိသာန**န္တိ ယာဒိသာ ဥတုအာဒယော ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတာ, တာဒိသာနံ တတော **ပုဗ္ဗေ** ပုရေတရံ **ပကတတ္တာ** ပကတူပနိသ္သယယောဂ္ယတာယ အာဟဒိတတ္တာ။

ကသိဏာဒီနမ္ပိ အာရမ္မဏူပနိသ္သယတာ သမ္ဘဝတီတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **“ဉာမိနာ အဓိပ္ပာယေန ‘ဧကစ္စာယာ’တိ အာဟာ”**တိ။ တထာ ဟိ ''ကသိဏမဏ္ဍလံ ဒိသ္ဝာ''တိအာဒိနာ တသ္သ ဥပနိသ္သယဘာဝေ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော။

အရူပာဝစရကုသလမ္ပိ ဥပနိသ္သယော ဟောတိ, ပဌမေ ကာမာဝစရရူပာဝစရကုသလန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တံ ပန ယထာ ဥပနိသ္သယော ဟောတိ, တံ ဒသ္သေတုံ **“ယသ္မိံ ကသိဏာဒိမွဟီ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အနုပ္ပန္နစ္စာနုပ္ပာဒနေ** တိ ရူပာဝစရဇ္ဈာနံ သန္ဓာယာဟ, အရူပာဝစရဇ္ဈာနေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ **တဒုပ္ပာဒကကုသလာန**န္တိ တသ္သ ရူပာဝစရဝိပာကသ္သ ဥပ္ပာဒကကုသလာနံ, ရူပာဝစရကုသလာနန္တိ အတ္ထော။ **ပဋိသန္ဓိနိယာမကသ္သာ** တိ ရူပာဝစရပဋိသန္ဓိနိယာမကသ္သ။ **စုတိတော**တိ ရူပာဝစရပဋိသန္ဓိယာ အနန္တရပစ္စယဘူတာယ စုတိယာ။ **ပုရိမဇဝနသ္သ ဝသေနာ** တိ စုတိယာ အာသန္နဇဝနဘာဝေန။ **ရူပာဝစရကုသလံ အရူပာဝစရဝိပာကသ္သာ** တိ ဧတ္ထာပိ ''တဒုပ္ပာဒကကုသလာန''န္တိအာဒိနာ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယထာ စ ''ရူပာဝစရကုသလံ အရူပာဝစရဝိပာကသ္သ ဥပနိသ္သယော''တိ ဝုတ္တံ, ဧဝံ ''ကာမာဝစရကုသလမ္ပိ တဒုပ္ပာဒကကုသလာန''န္တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ လောကုတ္တရဝိပာကသ္သ တေဘူမကကုသလာနမ္ပိ ဟာဒကာဒိဝသေန ဥပနိသ္သယဘာဝေ ဟာကဋ္ဌောယေဝ, တထာ တံတံဘူမကကုသလာနံ တံတံဘူမကကိရိယာနံ, ကာမာဝစရကုသလသ္သ ရူပာရူပာဝစရကိရိယာနံ, ရူပာဝစရကုသလသ္သ အရူပာဝစရကိရိယာယ ဥပနိသ္သယဘာဝေတိ ဉာမမတ္တံ ဒသ္သေန္တော **“ဧဝံ ပစ္စေကံ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”** တိ အာဟ။ ''သဒ္ဓံ ဥပနိသ္သာယ အနံ ဒေတီ''တိအာဒိနာ ပကတူပနိသ္သယော ဥဒ္ဒေသဝသေနေဝ ဟဌ္ဌော အာဂတော, န ဝိဘဇနဝသေနာတိ အာဟ **“ဟဥ္ဇိယမ္ပိ။ပေ။ ဝိသ္သဇ္ဇိ တော”**တိ။ ကုသလတ္တိကာဒီသု အနုလောမာဒိဘေဒဘိန္နတ္တာ **ပဥ္စဟာတရေသူ**တိ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော။

လောကုတ္တရနိဗ္ဗတ္တနံ ဥပနိသ္သာယ ပရသ္သ သိနေဟုပ္ပာဒနေ လောကုတ္တရဓမ္မာ ဥပနိသ္သယော ဝိယ ဟောန္တီတိ အယမေတ္ထ လေသော, ဘာဝိနော ပန လောကုတ္တရသ္သ အကုသလာနံ ဥပနိသ္သယတာ သမ္ဘဝတီတိ အာဟ **“န ဉာဒံ သာရတော ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော”** တိ။ **ရူပာဝစရာဒိကုသလာန**န္တိ ရူပာရူပာဝစရလောကုတ္တရကုသလာနံ ဥပ္ပာဒိယမာနသ္သ ရူပာဝစရကုသလသ္သာတိ ယောဇနာ။ ရူပာဝစရကိရိယသ္သ စ အရူပာဝစရဝိပာကော ဥပနိသ္သယော ကထန္တိ အာဟ **“ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တာဒီသု။ပေ။ အရဟတော”** တိ ။ တံ တံ ဝိပာကံ ပတ္ထေန္တော တသ္သ တသ္သ ဝိပာကသ္သ ဟေတုဘူတံ ကုသလံ နိဗ္ဗတ္တေတီတိ ဝိပာကာနံ ကုသလူပနိသ္သယတာတိ အာဟ **“စတုဘူမကာ။ပေ။ ဥပနိသ္သယော”**တိ။ လောကိယကုသလာနံ ပန လောကုတ္တရဝိပာကာ ဥပနိသ္သယော န ဟောန္တီတိ ဒသ္သေန္တော **“ယဒိပိ”**တိအာဒိမာဟ။ တေနေဝ ဟိ ''တထာ တေဘူမကဝိပာကော''တိ တေဘူမကဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ တတ္ထ **တေနာ**တိ အနာကမိနာ။ **တ**န္တိ အရဟတ္တဖလံ။ **တသ္မာ** တိ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ။ **တာနိ ဝိယာ**တိ သောတာပတ္တိဖလာနိ ဝိယ။ **တေသန္တ**ိ ပုထုဇ္ဇနာဒီနံ။ **ဉာမသ္သာ** တိ အနာကမိနော။ ဉာဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယထာ ပုထုဇ္ဇနာဒီနံ သန္တာနေ စ္ဆာနာဒီနံ သောတာပတ္တိဖလာဒီနံ န ဥပနိသ္သယပစ္စယော အနုပလဒ္ဓပုဗ္ဗတ္တာ, ဧဝံ အနာကမိနော စ္ဆာနာဒီနံ အဂ္ဂဖလံ ဥပနိသ္သယပစ္စယော အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ။ တေနာဟ **“ဥပလဒ္ဓပုဗ္ဗသဒိသမေဝ ဟိ အနာဂတမ္ပိ ဥပနိသ္သယော”** တိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဟေဋ္ဌိမဖလာနံ ကုသလူပနိသ္သယတာ ဝုတ္တာ ဧဝ။

ယထာ ဝိပာကာ ကုသလာနံ, ဧဝံ ကိရိယာပိ တေသံ ဥပနိဿယော ဟောတီတိ တံ နယံ ဒဿေတုံ **“ကိရိယံ အတ္တ ပဋိသမ္ဘိဒါ”**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယောနိသောမနသိကာရေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ** တိ စတုဘူမကကုသလဿပိ ယောနိသောမနသိကာရော ဥပနိဿယော ဟောတီတိ ဧတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ, တဒတ္ထံ ယောနိသောမနသိကာရံ ပဝတ္တေန္တဿာတိ အတ္ထော။ **တန္တိ** ယောနိသောမနသိကာရံ။ အကုသလဿ စ စတုဘူမကဝိပာကဿ ဥပနိဿယော ယောနိသောမနသိကာရောတိ ယောဇနာ။ **ဧဝံ ကိရိယဿာပီ** တိ ယထာ ကုသလဿ ယောနိသောမနသိကာရဿ ဝသေန ဥပနိဿယော ဝုတ္တော, ဧဝံ ကိရိယဿာပိ ယောနိသောမနသိကာရဿ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ သော ဟိ တံ ဥပနိဿာယ ရာဂါဒိဥပ္ပာဒနေ အကုသလဿ ဝုတ္တနယေန ကုသလာကုသလူပနိဿယဘာဝမုခေန စတုဘူ မကဝိပာကဿ ဥပနိဿယော ဟောတိယေဝ။ ယဒိ ကိရိယသင္ခါတော။ပေ။ ဟောတိယေဝ, အထ ကသ္မာ ပကတူပနိ ဿယဝိဘင်္ဂေ ကိရိယာ န ဂဟိတာ, ဥတုဘောဇနသေနာသနာနိယေဝ ဂဟိတာနီတိ အာဟ **“နေဝဝိပာကနဝိပာကဓမ္မဓမ္မ မေသု။ပေ။ နယဒဿနမတ္တမေတ”**န္တိ။ **ဧဝမာဒိကန္တိ အာဒိ**-သဒ္ဒေန ''ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတော အဗျာကတော ဓ မ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ န ဥပနိဿယပစ္စယာ''တိ ဧဝမာဒိကံ သင်္ဂဏှာတိ။ ဥပနိဿယပရိယာယော ဥပနိသသဒ္ဒောတိ က တွာ ဝုတ္တံ **“ဝိညာဏူပနိသံ နာမရူပံ, နာမရူပူပနိသဉ္စ သဠာယတနန္တိအာဒိကေနာ”** တိ။ ဧတ္ထ ဟိ ဝိညာဏဿ နာမ ရူပာနံ ဖဿရူပာဒီနံ စက္ခာယတနာဒီနဉ္စ ဥပနိဿယဘာဝေ ဝုတ္တောတိ။

ဥပနိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ပုရေဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀. ဒဿိတမေဝ နယဒဿနဝသေနာတိ ယောဇနာ။ ယဒိ ဒဿိတမေဝ, ကသ္မာ ဝုတ္တံ ''သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာ''တိ အာဟ **“သရူပေန အဒဿိတတ္တာ”** တိ။ ''ယံ ယံ ဓမ္မံ ပုရေဇာတံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပ ဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ, တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ ဧဝံ **သရူ ပေန** ဟဋ္ဌိယံ **အဒဿိတတ္တာ။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဘိညာယ စာ** တိ **စ**-သဒ္ဒေန စုတူပပာတဉာဏဿပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဿပိ ဟိ ရူပဓမ္မာရမ္မဏကာလေ **အဋ္ဌာရသသု ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ ဟောတိ** ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တာ။ ''စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ''တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတဉာဏေသု စ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

ဣတရဿပိ အဘာဝ တိ အာရမ္မဏပုရေဇာတဿပိ အဘာဝ အဂ္ဂဟဏံ ပဋိသန္ဓိဘဝိနောတိ ယောဇနာ။ သတိ ပိ ကဿစိ ပဋိသန္ဓိဘဝိနော အာရမ္မဏပုရေဇာတေ ဝိဘူတံ ပန ကတွာ အာရမ္မဏကရဏဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနသဒိ သန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ **“ဣတရဿပိ အဘာဝ”** တိ။ တေနေတဟ **“ပဋိသန္ဓိယာ ဝိယ အပရိဗျတ္တဿ အာရမ္မဏ ဿ အာရမ္မဏမတ္တဘာဝတော”**တိ။ သန္တီရဏဘာဝိနော မနောဝိညာဏဓာတုယာပိ ကေနစ္စိနေဝ ပုရေဇာတပစ္စယော ရူပာဒီနိ ပဉ္စာရမ္မဏာနီတိ ယောဇနာ။ ဧတ္ထ စ ''မနောဓာတူနဉ္စ''တိအာဒိ ''တအာရမ္မဏဘာဝိနော''တိ ပဒဿ ပုရ တော ဝတ္တဗ္ဗော, ဥပ္ပဋိပာဋိယာ လိခိတံ။

ပုရေဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ပစ္ဆာဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၁. နိရဝသေသဒဿိတပုရေဇာတဒဿနဝသေနာ တိ ''စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကရူပကာယဿာ''တိ ဧဝံ နိရဝသေသတော ဒဿိတဿ ပုရေဇာတဿ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ဒဿနဝသေန။ ပစ္စယာ ဟိ ဣဓ ကာမာဝစရရူပာဝစ ရဝိပာကာ, တေသု ကာမာဝစရဝိပာကော စ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပကာယဿ ပစ္စယော, န ဣတရော။ တေနေတဟ **“ရူပာ ဝစရဝိပာကော ပန အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ န ဟောတီ”**တိ, တသ္မာ ''တဿေတ''တိ ဝုတ္တေပိ ယထာရဟမတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. အာသေဝနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၂. ပကာရေဟိ ဂုဏိတံ **ပဂုဏံ,** ဗဟုက္ခတ္တုံ ပဝတ္တိယာ ဘာဝိတန္တိ အတ္ထော။ အတိသယေန ပဂုဏံ **ပဂုဏတရံ,** တတောယေဝ **ဗလဝတရံ**။ တဿ ဘာဝေါ, တေန ပဂုဏတရဗလဝတရဘာဝေန **ဝိသိဋ္ဌံ** ဝိသေသပ္ပတ္တံ။ သ္တတယံ ဝိသေသော ဝိပါကေ နတ္ထီတိ အာဟ **"ဧတေန ဝိပါကာဗျာကတတော ဝိသေသေတီ"** တိ။

အာသေဝနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. ကမ္မပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၃. **ဝေံသဘာဝတ**တိ ကမ္မပစ္စယေန ဥပကာရကသဘာဝတ။ **သမတ္ထတာ** တိ အာနုဘာဝေါ။ **တဿာ** တိ ဝိပါကက္ခန္ဓ ကဋတ္တာရူပသင်္ခါတဿ ဖလဿ။ **ကမ္မပစ္စယဘာဝေ ဝုတ္တော** တိ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယဘာဝေ ဝုတ္တော။ **ကေ တောကာရေ ရူပမ္ပီ**တိ ဧကတောကာရေပိ ရူပံ န ဇနေတိ, ပဂေဝ စတုတောကာရေတိ အတ္ထော။

ကမ္မပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄. ဝိပါကပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၄. ယထာ ဟိ ရူပဘဝေ သညီနံ တံနိဗ္ဗတ္တိတပုညာဘိသင်္ခါရေနေဝ ရူပုပ္ပတ္တိ, ဧဝံ အသညီနမ္ပီတိ တတ္ထ ကာမာဝစရကမ္မုနာ ယထာ ဝိပါကာနုရူပါနံ ပစ္စယော ဟောန္တော ကေသစ္စိယေဝ ဟောတိ, န သဗ္ဗေသံ, ကတ္ထစိယေဝ ဟောတိ, န သဗ္ဗတ္ထ, န ဧဝံ ဝိပါကာနန္တိ အာဟ **"ကေန္တော"** တိ။ **တေသံ ဝသေနာ**တိ တေသံ ဝိပါကပစ္စယလာဘီနံ ဝိပါကက္ခန္ဓာနံ ဝသေန။ **န ဟီ**တိအာဒိနာ "ကေန္တော"တိ ဝုတ္တမတ္ထံ ဗျတိရေကတော ဝိဘာဝေတိ။ **ဘူမိဒွယဝိပါကော**တိ ကာမာဝစရရူပါဝစရဝိပါကော အာရုပ္ပေ ရူပဿ န ဟိ ပစ္စယောတိ ယောဇနာ။

ဝိပါကပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅. အာဟာရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၅. ကေဝလာယ ဩဇာယ အဇ္ဈောဟရဏဿ အဘာဝတ **"အသိတပီတာဒိဝတ္ထုပ္ပဟိ သဟ အဇ္ဈောဟရိတော တ"**တိ ဝုတ္တံ။ ခါဒနီယဘောဇနီယပ္ပဘေဒေ အသိတေ တာဝ ကဗဠီကာရတာ ဟောတု, ပါတဗ္ဗာဒိကေ ပန ကထန္တိ အာဟ **"ပါတဗ္ဗ။ပေ။ ဟောန္တိ"** တိ။ ယေဘုယျဝသေန တ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနုပါလကောတိ ဥပတ္ထမ္ဘကော။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ** ကာယဿ **အာဟာရပစ္စယဘာဝေ** ကဗဠီကာရာဟာရဿ ဝိစာရေတ္တတ ဂဟေတဗ္ဗော။ ကသ္မာတိ စေ? ဧတ္ထ ကာရဏမာဟ **"န ဟီ"**တိအာဒိနာ။ သတိ ဟိ ပစ္စယဘာဝေ "စိတ္တသမုဋ္ဌာနော ကဗဠီကာရာဟာရော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ကာယဿ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, န ပန ဝုတ္တံ, နောစိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ပန ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"တိဝိဓောပိ။ပေ။ ဝုတ္တော"** တိ။

အာဟာရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆. ဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၆. "မိဿကတ္တာ"တိ ဣဒံ ဣန္ဒြိယတာယ ရူပါရူပဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ ဧကဇ္ဈံ ကတ္တတ ဒေသိတတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, တသ္မာ **မိဿကတ္တာ** တိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမိဿကတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဇီဝိတိန္ဒြိယ** န္တိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ **န သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဝဇ္ဇိတဗ္ဗ**န္တိ ယထာ ပဥ္ဟာပုစ္ဆကေ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ မိဿကတ္တာ န ဂဟိတံ, န ဧဝမိဓ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ အဂ္ဂဟိတန္တိ အတ္ထော။

အရူပါနံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ **ပစ္စယန္တရာပေက္ခာနိ** အာဝဇ္ဇနာရမ္မဏာဒိအညပစ္စယသာပေက္ခာနိ **ဣန္ဒြိယ ပစ္စယာ သိယုံ** စက္ခာဒီနံ ရူပါရူပါနံ အညမညံ ကအာစိပိ အဝိနိဗ္ဘုတ္တဘာဝဿ အဘာဝတော, ပစ္စယန္တရသမောဓာ

နာပေက္ခတာယ စ။ **ယော ပန နိရပေက္ခော** တိ ယထာ စက္ခာဒီနိ ပစ္စယန္တရေသု သာပေက္ခာနိ, ဧဝံ သာပေက္ခော အဟုတွာ ယော တတ္ထ နိရပေက္ခော ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဟောတိ အဝိနိဗ္ဘုတ္တဓမ္မာနံ ယထာ ဒုဝိဓမ္ပိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ, သော အတ္တနော။ပေ။ နတ္ထီတိ ယောဇနာ။ **အဝိနိဗ္ဘုတ္တာနံ တေသမ္ပိ** လိင်္ဂာဒီနံ **သိယုံ** ဝိနိဗ္ဘုတ္တာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတာဘာဝဿ အဒိဋ္ဌတ္တာ။ နနု စက္ခာဒီနံ ဝိနိဗ္ဘုတ္တာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ ဒိဋ္ဌောတိ? သစ္စံ ဒိဋ္ဌော, န ပန သော သမာနဇာတိယာတိ ဒဿေန္တော **"န ဟိ"**တိအာဒိမာဟ။ **သတိ စေဝ**န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေ သမာနဇာတိယံယေဝ အဝိနိဗ္ဘုတ္တဿ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေ သတိ **ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယေဟိ** သဒ္ဓိံ။ သဟယောဂေ ဟိ ဣဒံ ကရဏဝစနံ။ ယဒိပိ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနိ လိင်္ဂာဒီနံ ကလလာဒိကာလေ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ န ဖရေယျုံ တေသံ တဒါ အဘာဝတော။ ယေ ပန ရူပဓမ္မာ တဒါ သန္တိ, တေဟိ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာဝ, တေသံ ကသ္မာ န ဖရန္တီတိ အာဟ **"အဗျေသံ ပနာ"**တိအာဒိ။ **အဗီဇဘာဝတော** အနိမိတ္တဘာဝတော။ **တဒနုရူပါနန္တိ** ကလလာဒိအဝတ္ထာနုရူပါနံ **အတ္ထိတံ ဣစ္ဆန္တိ,** ယတော "ဣတ္ထိ, ပုရိသော"တိ ပကတိဝိဘာဂေ ဝိညာယတီတိ တေသံ အဓိပ္ပာယော။

ကုသလဇာတိယန္တိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ။ ယေ ပန "ကုသလဇာတိက"န္တိ ပဌန္တိ, တေသံ ပစ္စတ္တေကဝစနံ။ **ဝိသုံ ဧကဇာတိ တ ဘူမိ တ န ဟောတိ** တဒေကဒေသဘာဝတော။ **ဟေတုအာဒီသုပီတိ အာဒိ**-သဒ္ဒေန "အကုသလာဟာရေသုပိ ဧသေဝ နယော"တိ ဝေမာဒိကံ သင်္ဂဏှာတိ။ **ဧသ နယော**တိ ယွတယံ "ဘူမိဝသေန ဝုတ္တေသူ"တိအာဒိနာ အရူပေ အလဗ္ဘမာနဿ ဣန္ဒြိယပစ္စယဿ အဋ္ဌပနေ အတ္ထနယော ဝုတ္တော, ဧသ နယော ယောဇေတဗ္ဗောတိ။ **တထာ အပရိယာပန္နကုသလဟေတု, တထာ အကုသလဟေတူ**တိ ဣတ္ထာပိ ပဌမာပရိယာပန္နကုသလဟေတု ဒေါမနဿသဟဂတာကုသလဟေတု စ ဝိသုံ ဧကဇာတိ ဘူမိ တ န ဟောန္တီတိ အာရုပ္ပေ အလဗ္ဘမာနာပိ ဝိသုံ န ဌပိတာတိ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဧသ နယော "အကုသလာဟာရေသုပိ ဧသေဝ နယော"တိ ဝေမာဒီသု။

သတိ သဟဇာတပစ္စယတ္တေ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေပိ ဣန္ဒြိယပစ္စယတာ သိယာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ **"သဟဇာတပစ္စယတ္တာဘာဝံ သန္ဓာယာ"**တိ။ ဝုတ္တဉှိ "ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သဟ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော သဟဇာတပစ္စယော"တိ (ပဋ္ဌာ. အဋ္ဌ. ပစ္စယုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ)။ တဿ ပန သဟဇာတပစ္စယတ္တာဘာဝတော ယဒိပိ အဋ္ဌကထာယံ "သဟဇာတပစ္စယတာ ပန တဿ နတ္ထီ"တိ သရူပေနေဝ ဒဿိတော, တထာပိ တံ အနနုဇာနန္တော **"ဥပ္ပါဒ။ပေ။ နိတရေတု"**န္တိ ဝတွာ **"ဝက္ခတီ"** တိအာဒိနာ တမတ္ထံ သမတ္ထေတိ။ **ကမ္မပစ္စယသဒိသ**န္တိ ဟိ ဧတေန တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ပစ္စယဘာဝေ ပကာသိတော။ **ပဝတ္တေ စာ** တိ **စ**-သဒ္ဒေန ပဋိသန္ဓိယဉ္စ ကဋတ္တာရူပဿ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတော အညော ဣန္ဒြိယပစ္စယော န ဟိ အတ္ထီတိ ယောဇနာ။ **ပဋိစ္စတရာဒယော** သမ္ပယုတ္တတရပရိယောသာနာ **ဆ တရာ ဥပ္ပါဒက္ခဏမေဝ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာ** "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ"တိအာဒိနာ, န ဌိတိက္ခဏန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **ဝေဠု ကတွာ** တိ ဥပ္ပါဒက္ခဏမေဝ ဂဟေတွာ ပဝတ္တတ္တာ။ **ဧတေသူ**တိ ယထာဝုတ္တေသု ဆသု တရေသု။ ကေစိ ပန "ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿ အနုပာလနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ န ဟာကဋ္ဌံ ဗလဝဉ္စ ယထာ ဌိတိက္ခဏေ ပစ္ဆာဇာတာဒိပစ္စယလာဘတော ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာဿ တံ ဟာကဋ္ဌံ ဗလဝဉ္စ, တသ္မာ 'ဌိတိက္ခဏေ'တိ ဝုတ္တ"န္တိ ဝဒန္တိ။

ဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇. ဈာနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၇. သောမနဿဒေါမနဿသင်္ခါတာနီ တိ သောမနဿဒေါမနဿပရိယာယေန ဝုတ္တာနိ, ဈာနင်္ဂဘာဝဝိသေသနတော တ သောမနဿဒေါမနဿဘူတာနေဝ သုခဒုက္ခာနိ ဈာနင်္ဂါနိ, န ဣတရသုခဒုက္ခာနီတိ ဈာနင်္ဂဘူတာနံယေဝ သုခဒုက္ခာနံ ဈာနင်္ဂဘာဝဒဿနတ္ထံ **သောမနဿဒေါမနဿဂ္ဂဟဏံ ကတံ** ။ ဣဒအာနိ ယထာဝုတ္တမေဝ **"ဒွိပဉ္စဝိညာဏေသူ"**တိအာဒိနာ ဝိတ္ထာရတော ဝိဘာဝေတိ, တံ သုဝိညေယျမေဝ။ **တေနာ**တိ ဝိသေသနဘူတေန သောမနဿဒေါမနဿဂ္ဂဟဏေန။

အဘိနိပါတမတ္တတ္တာ တိ အာရမ္မဏကရဏမတ္တဘာဝတော။ **စိန္တနာပဝတ္တိယာ** ဥပနိဇ္ဈာယနပဝတ္တိယာ။ **ယထာဝုတ္တေနေဝ ကာရဏေနာ**တိ "ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ အဘာဝတော"တိ ဧတေန ကာရဏေန။ **ပုဗ္ဗေ** တိအာဒိတော။ **စတု**

တာရိ အင်္ဂါနိ ဝဇ္ဇိတာနီတိ သတ္တသု အင်္ဂေသု ဒဿိယမာနေသု စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ ဝဇ္ဇိတာနိ။ **အဋ္ဌကထာ ဟောသာ**တိ လေသေန အပကာသေတဗ္ဗတာယ ကာရဏမာဟ။ **တီသုပိ ဧကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ,** တံသမာနလက္ခဏတာယ ဣတရေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ ဂဟဏံ ဟောတီတိ။ **တိဏ္ဏံ ပန ဝစနေနာ**တိ ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခာနံ အဗျာနင်္ဂတာဒဿနတ္ထေန ဝစနေန။ **တတော** ဥပေက္ခာဒိတော **အညဿ** ဓမ္မဿ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ **ဈာနင်္ဂံ ဥဒ္ဓဋ္ဌဘာတေ အာပဇ္ဇတီ**တိ အဗျာနင်္ဂေသု အင်္ဂဟိတတ္တာ။ **ယထာဝုတ္တကာရဏတော**တိ "ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ အဘာဝတော"တိ ဝုတ္တကာရဏတော **အညေန ကာရဏေန အနုဒ္ဓဋ္ဌဘာတေ တ အာပဇ္ဇတီ**တိ အနုပနိဇ္ဈာယနသဘာဝေဟိ သဒ္ဓိံ အင်္ဂဟိတတ္တာ ဥပနိဇ္ဈာယနာကာရဘာဝတော အညေနေဝ ကာရဏေန စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ဟဋ္ဌိယံ အနုဒ္ဓဋ္ဌဘာတေ အာပဇ္ဇတိ။ **တံအေသပရိဟရဏတ္ထံ့** ယထာဝုတ္တအေသဝိနိမောစနတ္ထံ။

ယေ ပနာတိအာဒိ ပဒကာရမတ္တဒဿနံ။ **သောမနဿာဒီဟီ**တိ သောမနဿဒေါမနဿဗျာနင်္ဂုပေက္ခာဟိ။ **အဝိဘူတဘာတေ** ဥပေက္ခံ။ ဥပေက္ခာ ဟိ အဝိဘူတကိစ္စာ ဝုတ္တာ။ **သမာနာနံ ကေသံ? သုခာဒီနံ,** ကေဟိ? **သောမနဿာဒီဟိ,** ကထံ? **သုခ။ပေ။ ယုတ္တတာ**တိ ယောဇနာ။ **န စိတ္တေကဂ္ဂတာယာ**တိ သုခာဒီဟိ, တဒညေဟိ အဘိနိရောပနာဒီဟိ စ အနိဒ္ဒိဋ္ဌကိစ္စတာယ စ အနုပနိဇ္ဈာယနကိစ္စတာယ စ အသမာနတာယ ပဋ္ဌဝိညာဏေသု စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ဈာနင်္ဂတ္တံ အနုဒ္ဓဋ္ဌဘာဝေ ကာရဏံ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။ **သာ**တိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ **ဧတ္ထာ**တိ "ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခာနီ"တိ ဧတသ္မိံ အဋ္ဌကထာဝစနေ န ဂဟိတာ။ **ဝိစိကိစ္ဆာယုတ္တမနောဓာတုအာဒီသူ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တစိတ္တေ မနောဓာတုယာ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီသု စ။ **တဿာပိ** စိတ္တေကဂ္ဂတာယပိ။

ဈာနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈. မဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၈. ဒုဝိဓမ္ပိ သင်္ကပ္ပန္တိ သမ္မာသင်္ကပ္ပော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပောတိ စ ဧဝံ အနဝဇ္ဇသာဝဇ္ဇဘေဒေန ဒုဝိဓမ္ပိ။ **ဝီရိယံ သမာဓိ**န္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ **သင်္ကဏှဟိတ္ဝာ**တိ ဝိတက္ကာဒိဘာဝသာမညေန သဟ ဂဟေတွာ, ဧကေကမေဝ ကတွာ ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ **တေဟိ** မိစ္ဆာတစာကမန္တာဇီဝေဟိ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ မဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **လဗ္ဘမာနာနိ စ** မဂ္ဂပစ္စယဘာဝတော, စ-သဒ္ဒေန **အလဗ္ဘမာနာနိ စ** မဂ္ဂပစ္စယတ္တာဘာဝတော။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဝုတ္တာနီတိ အာဟ **"မဂ္ဂင်္ဂဝစနသာမညေနာ"**တိ။ ဧဝံ ပရိယာယနိဒ္ဒေသော ဣဓ ကိမတ္ထိယောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"ဧဝဥ္စဟိ သုတ္တတေဟာရေပိ ဒဿိတော ဟောတီ"**တိ။ **ဧဝံ ပန ဒဿေန္တေနာ**တိ ပရမတ္ထတော အမဂ္ဂင်္ဂါနိပိ သုတ္တေ မဂ္ဂင်္ဂတေဟာရသိဒ္ဓိယာ ဣဓ မဂ္ဂင်္ဂေဟိ သဟ ဒဿေန္တေန။ **ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ**တိ ပဒုဒ္ဓာရံ ကတွာ။ ဣတာနိ မိစ္ဆာတစာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ဒွတ္တဒသင်္ဂါနိ န ဒဿေတဗ္ဗာနိ, ကသ္မာတိ စေတိ အာဟ **"န ဟိ ဟဋ္ဌိယံ။ပေ။ ဝတ္တဗ္ဗော"**တိ။ **တပ္ပဋိပက္ခဘာဝတောယေဝ မိစ္ဆာမဂ္ဂင်္ဂါနိ,** န မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော ဝိယ သဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ပရိယာယနိပ္ပရိယာယမဂ္ဂင်္ဂဒဿနတ္ထေပိ အတ္ထဝစနေ ဧဝံ န ဝတ္တဗ္ဗမေတတိ ဒဿေန္တော **"ပရိယာယ။ပေ။ အဓိကရဏာနီ"**တိ အာဟ။ တဿတ္ထော – ယထာ "အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿာ"တိ ဧတ္ထ ဟဋ္ဌိဂတအဓိကရဏသဒ္ဒပတိရူပကော အညော အဓိကရဏသဒ္ဒော ဟဋ္ဌိဂတတဒညသာဓာရဏတာယ ဥဘယပဒတ္ထော ဥဒ္ဓဋ္ဌော "အဓိကရဏံ နာမ စတ္တာရိ အဓိကရဏာနီ"တိ, ဧဝမိဓာပိ နိပ္ပရိယာယံ ဣတရဥ္စ မဂ္ဂင်္ဂံ ဒဿေတုကာမေန ဟဋ္ဌိဂတတဒညသာဓာရဏော မဂ္ဂင်္ဂသဒ္ဒော ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော သိယာ, တထာ န ကတန္တိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ဟဋ္ဌိဂတောယေဝ မဂ္ဂင်္ဂသဒ္ဒော ဥဒ္ဓဋ္ဌော, န တဒညသာဓာရဏော, န စ အတ္ထုဒ္ဓာရမုခေန အဓိပ္ပေတတ္ထော နိယမိတော, တသ္မာ။ **တေသူ**တိ အဟေတုကစိတ္တုပ္ပာဒေသု။ "သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ သမာဓယော"တိ ဧတ္ထ သင်္ကပ္ပတယာမသမာဓယော သမ္မာမိစ္ဆာသဒ္ဒေဟိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာတိ အာဟ **"သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော ယထာဝုတ္တာ သန္တီ"**တိ။ သင်္ကပ္ပတယာမသမာဓိပ္ပဝတ္တာ ပန တတ္ထ ဧကေစိ သန္တိယေဝတိ။ အထ တ **သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိကေ အနဝသေသေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"ယထာဝုတ္တာ"**တိ။ **ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနနိယမနတ္ထတ္တာ** န ဝိသေသနတ္ထတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။

မဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀. ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀. သမ္ပယောကသင်္ကာဝတ္ထုဘူတော တိ သမ္ပယောကသင်္ကာယ အဓိဋ္ဌာနဘူတော။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ "အရူပိနော ဟိ ခန္ဓာ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထူနံ အဗ္ဘန္တရတော နိက္ခမန္တာ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ"တိ။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁. အတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၁. ယသ္မိံ သတိ ယံ ဟောတိ, အသတိ စ န ဟောတိ, သော တဿ ပစ္စယောတိ ယဒိဒံ သမာသတော ပစ္စယလက္ခဏံ ယံ သန္ဓာယ သုတ္တေ ဝုတ္တံ "ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ, ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတီ"တိ, တယိဒံ အတ္ထိပစ္စယေ ယောဇေတ္ဝာ ဒဿေန္တော **"ယော ဟိ"**တိအာဒိံ ဝတွာ အယမ္ပိ နယော နိဗ္ဗာနေ န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ အတ္ထိပစ္စယဘာဝေန န ဥဒ္ဒဋ္ဌန္တိ ဒဿေတုံ **"နိဗ္ဗာနဥ္စ။ပေ။ ဥပကာရကံ ဟောတီ"** တိ အာဟ။ တေန ပစ္စယဓမ္မာနံ ပစ္စယဘာဝေ ဝိသေသတော ဌိတိရေကမုခေန ဟာကဋ္ဌော ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ **နတ္ထိဘာဝေပကာရကတာဝိရုဒ္ဓေ**တိ နတ္ထိပစ္စယဘာဝဝိရုဒ္ဓေ။ ဝိဂတာဝိဂတပစ္စယာ ဝိယ ဟိ အညမညံ ဥဇုပစ္စနီကဘာဝေန ဌိတာ နတ္ထိအတ္ထိပစ္စယာ။ **န နိဗ္ဗာနံ အတ္ထိပစ္စယော** နတ္ထိဘာဝေပကာရကတာအဝိရောဓတော။ ယေ ဟိ အတ္ထိပစ္စယဓမ္မာ, တေ နတ္ထိဘာဝေပကာရကတာဝိရုဒ္ဓါ ဧဝ ဒိဋ္ဌာတိ အဓိပ္ပာယော။

သတိ စ ဥပ္ပန္နတ္တေတိ သမ္ဗန္ဓော။ ယေသံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ အာဟာရိန္ဒြိယာတိ ယောဇနာ။ **ကေတောတိ** သဟ။ **သဟဇာတာဒိပစ္စယတ္တာဘာဝတော** တိ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတပစ္စယတ္တာဘာဝတော။ **တဒဘာဝေ**တိ သဟဇာတာဒိပစ္စယတ္တာဘာဝေ။ **တေသန္တိ** အတ္ထိပစ္စယတာဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ အာဟာရိန္ဒြိယာနံ။ **ဓမ္မသဘာဝဝသေနာ**တိ ဓမ္မတာဝသေန။ ဓမ္မတာ ဟေသာ, ယဒိဒံ ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ သဟ ပုရေတရံ ပစ္ဆာ စ လဗ္ဘမာနာ အာဟာရိန္ဒြိယာ တေသံ အတ္ထိပစ္စယာ ဟောန္တိ, န သဟဇာတာဒိပစ္စယာတိ။ ယထာ တ စက္ခာဒိဒွတရာနံ ရူပာဒိအာရမ္မဏာနံ သတိပိ နိယတဝုတ္တိတာယ ဒွတရာရမ္မဏတော ဝိညာဏဿ ဆဗ္ဗိဘာဝေ အာရမ္မဏမနာမသိတွ, ဒွတရတော ဒွတရမနာမသိတွ အာရမ္မဏတော ဆဗ္ဗိတော ဝုစ္စတိ, ဧဝမိဓာပိ အာဟာရိန္ဒြိယာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ သတိပိ သဟဇာတာဒိဘာဝေ အရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေန သဟဇာတာဒိဘေဒဘိန္နဿ အတ္ထိပစ္စယဿ ဒဿိတတ္တာ ပဥ္ဟာတရေ အာဟာရိန္ဒြိယာနံ ဝသေန အာဂတေ စတုတ္ထပဥ္စမကောဋ္ဌာသဘူတေ အတ္ထိပစ္စယဝိသေသေ သဟဇာတာဒိဘေဒံ အာမသိတုံ န လဗ္ဘတီတိ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ "အာဟာရော ဣန္ဒြိယဥ္စ သဟဇာတာဒိဘေဒံ န လဘတီ"တိ ဝုတ္တံ, န ပန အာဟာရိန္ဒြိယေသု သဟဇာတာဒိဘာဝဿ အဘာဝတော။ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၂-၂၃-၂၄. နတ္ထိဝိဂတအဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂-၂၃. **တ္တော** တိ နတ္ထိပစ္စယေ။ **နာနန္တိ** နာနတ္တံ။ **ဧတေနာ**တိ အနန္တရပစ္စယတော နတ္ထိပစ္စယဿ ဝိသေသမတ္တဒီပနေန "ပစ္စယလက္ခဏမေဝ ဟေတ္ထ နာန"န္တိ ဣမိနာ ဝစနေန။ **အတ္ထော** တိ ဓမ္မော။ **ဗျဉ္ဇနသင္ဂဟိတေ** တိ "နတ္ထိပစ္စယော ဝိဂတပစ္စယော"တိ ဧဝမာဒိဗျဉ္ဇနေန သင်္ဂဟိတေ။ **ပစ္စယလက္ခဏမတ္တော** တိ တ္တော ပဝတ္တိသြကာသအနေန ဥပကာရကာ အရူပဓမ္မာ, ဝိဂတဘာဝေန ဥပကာရကာတိ ဧဝမာဒိကေ ပစ္စယာနံ လက္ခဏမတ္တော။

နတ္ထိဝိဂတအဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

အာဒိမဟာဝေ့ာတိ ပုရိမဟာဝေ့ာ။ **တထာ စ သတီ**တိ အေသသ္သပိ သတ္တရသဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယဘာဝေ သတိ။ အဓိပတိပစ္စယဘာဝေပိသ္သ အနုညာတော ဟောတီတိ အာဟ **“အေသသ္သပိ ဂရုကရဏံ ဟဋ္ဌိယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ”** တိ။ “သေသာန”န္တိ ဝစနေနေဝ နိတရိတောတိ ကအာစိ အာသင်္ကေယျာတိ တံနိဝတ္တနတ္ထမာဟ **“န စ သေသာန”**န္တိ အာဒိ။ **ပုရေဇာတာဒီဟီ**တိ ပုရေဇာတကမ္မာဟာရဈာနိန္ဒြိယမဂ္ဂဝိပာကပစ္စယေဟိ။ **တန္နိတရဏတ္ထ** န္တိ တသ္သ ယထာဝုတ္တအေသသ္သ နိတရဏတ္ထံ။ **ဝိသုဥ္စ အင်္ဂဟေတ္ဝာ** တိ လောဘမောဟာ ဝိပာကပစ္စယာပိ န ဟောန္တိ, တထာ အေသောတိ ဇံ ဝိသုဥ္စ အင်္ဂဟေတ္ဝာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ အာရမ္မဏာဒိပစ္စယော ဟောန္တံ ယေဝ ပထဝီအာဒိသဘာဝတ္တာ အတ္တနာ သဟဇာတာနံ သဟဇာတာဒိပစ္စယာ ဟောန္တိယေဝါတိ ဝုတ္တံ **“ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနသ္သ သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝံ ဒသ္သေတီ”**တိ။ “သဗ္ဗဓမ္မာန”န္တိ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တေ သဗ္ဗဓမ္မေ သန္ဓာယာဟ “သဗ္ဗဓမ္မာနံ ယထာယောဂံ ဟေတာဒိပစ္စယဘာဝံ ဒသ္သေတီ”တိ။ **န ဟိ ဧတံ။ပေ။ ဘာဝဒသ္သနံ,** အထ ခေါ ဧကေဓမ္မသ္သ အနေကပစ္စယဘာဝဒသ္သနံ, တသ္မာ “ဧတေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနသ္သာ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ရူပာဒီနန္တိ** ရူပာယတနာဒီနံ။

ဘေအာတိ ဝိသေသာ။ **ဘေဒံ အနာမသိတွာ**တိ စက္ခုဝိညာဏဓာတုအာဒိဝိသေသံ အင်္ဂဟေတွာ။ **တေ တေ**တိ ယထာဝုတ္တဝိသေသာနံ သာမညဘူတေ ခန္ဓေ ဝေ။ ယံ သန္ဓာယ “ဇံ န သက္ကာ ဝတ္တုု”န္တိ ဝုတ္တံ, တံ ဝိဘာဝေတုံ **“န ဟီ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပဉ္စာနသံဝဏ္ဏနာ ဟေသာ** တိ ဧတေန သုတ္တေ ဝုတ္တပရိယာယမဂ္ဂဘာဝေနေတ္ထ န သက္ကာ မိစ္ဆာတစာဒီနံ မဂ္ဂပစ္စယံ ဝတ္တုုန္တိ ဒသ္သေတိ။ **သေသပစ္စယဘာဝတေ**တိ မဂ္ဂပစ္စယံ ဌပေတွာ ယထာဝုတ္တေဟိ သေသေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယဘာဝတော။ **အဓိပတိပစ္စယော န ဟောတီ** တိ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော န ဟောတိ။ **တန္တိ** ဝိစိကိစ္ဆံ။ **တတ္ထာ** တိ ယထာဝုတ္တေသု အဟိရိကာဒီသု။

ဒသဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, ပုန တထာ ဟဒယဝတ္ထုု န္တိ ဣဒံ အတ္ထမတ္တဝစနံ။ ဟဝေ့ာ ပန “ဟဒယဝတ္ထုု တေသဥ္စေဝ ဝိပ္ပယုတ္တသ္သ စ ဝသေန ဒသဓာ ပစ္စယော ဟောတီ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသာယတနမတ္တမေတ** တိ ဣဒံ ရူပာဒီနံ သဟဇာတပစ္စယတာယ ဝိယ နိသ္သယပစ္စယတာယ စ အဘာဝတော, ပုရေဇာတပစ္စယတာယ စ ဘာဝတော ဝုတ္တံ။ **တောနိ**တိ ယထာဝုတ္တာနိ ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသာရမ္မဏာနိ။ **သဗ္ဗာတိက္ကန္တပစ္စယာပေက္ခာ** တိ “ဧကဓမ္မသ္သ အနေကပစ္စယဘာဝတော”တိ ဧတသ္မိံ ဝိစာရေ ဟေတုအာဒိအတိက္ကန္တပစ္စယာပေက္ခာ **ဧတေသံ** ရူပာဒီနံ **အပုဗ္ဗတာ နတ္ထိ,** အထ ခေါ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိသ္သယပစ္စယာပေက္ခာ။ န ဟိ ရူပာဒီနိ ဟေတုသဟဇာတာဓိပတိအာဒိဝသေန ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ။ **တသ္သာ** တိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယသ္သ **ပုရေဇာတပစ္စယဘာဝတော အပုဗ္ဗတာ,** တသ္မာ တံ ဧကူန ဝီသတိဝိဓော ပစ္စယော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သတ္တဓာ ပစ္စယဘာဝေ ယောဇေတဗ္ဗော,** န ဟိ ဩဇာ ပုရေဇာတပစ္စယော န ဟောတီတိ။

အတ္တော တိ တ ဟေတုအာဒိဓမ္မာနံ သဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော, ဉာဏေန တ ဉာတဗ္ဗတော “အတ္တော”တိ ဝုစ္စတိ။ **အာကာရော**တိ တသ္သေဝ ပဝတ္တိအာကာရော, ယေန အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပစ္စယဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တံ ပန** ဝိပ္ပယုတ္တံ။ “သတ္တဟာကာရေဟီ”တိ ပဉ္စာနသ္သ ကာရဏမာဟ **“ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေ ဟီ”** တိအာဒိနာ။

ယံ ကမ္မပစ္စယော။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ အာသေဝနကမ္မပစ္စယာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နသ္သ အနန္တရဋ္ဌာနတာယ။ သဟဇာတမ္ပိ ဟိ အနန္တရမေဝါတိ။ **ကောစိ ပနေတ္ထာ** တိ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ပကတူပနိသ္သယသမုဒာယေ ကောစိ တဒေကဒေသဘူတော ကမ္မသဘာဝေ ပကတူပနိသ္သယောတိ အတ္တော။ **တတ္ထာ** တိ “ယဒိဒံ အာရမ္မဏပုရေဇာတေ ပနေတ္ထ ဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ န လဗ္ဘတီ”တိ ဝုတ္တံ, တသ္မိံ, တသ္မိံ တ အာရမ္မဏပုရေဇာတဂ္ဂဟဏေ။ **ဝတ္ထုုသ္သ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယတာ လဗ္ဘတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗာ**။ န ဟိ အာရမ္မဏဘူတံ ဝတ္ထုု ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော ဟောတိ, အထ ခေါ နိသ္သယ ဘူတမေဝါတိ။ **ဣတော ဥတ္တရိ** တိ ဧတ္ထ **“ဣတော”**တိ ဣဒံ ပစ္စာမသနံ ပုရေဇာတံ တ သန္ဓာယ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ တ။ တတ္ထ ပဥ္စမနယံ အပေက္ခိတွာ ဝုတ္တံ **“ပုရေဇာတတော ပရတောပီ”**တိ။ ဧတေန ကမ္မာဒိပစ္စယေသုပိ ဝက္ခမာနေသု လဗ္ဘမာနာလဗ္ဘမာနံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဒုတိယံ ပန နယံ အနပေက္ခိတွာ အဋ္ဌကထာယံ အာဂတ ဝသေန ဝုတ္တံ **“ဣတော တ ဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တတော”** တိ, အတ္တနာ ဝုတ္တနယေန ပန **“နိသ္သယိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တ

တတော တ”တိ။ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ သယမေတဟ **“အာရမ္မဏာဓိပတီ”** တိအာဒိ။ **ကမ္မာဒီသု လဗ္ဘမာနာလဗ္ဘမာနံ န ဝက္ခတိ** “က္လတော ဉတ္တရိ”တိအာဒိနာ ပဂေဝ အတိဒေသသ္သ ကတတ္တာ, တသ္မာ ပုရိမောယေဝ ပုရေဇာတတော ပီတိ ဝုတ္တအတ္တောယေဝ အဓိပ္ပေတော။

“မဂ္ဂပစ္စယတံ အဝိဇဟန္တောတ”တိ က္လမိနာ စ မဂ္ဂပစ္စယော ဝုတ္တောတိ “မဂ္ဂဝဇ္ဇာနံ နဝန္န”န္တိ ဝုတ္တံ **ပစ္စ ဆိမဟၚ္ေ, ပုရိမဟၚ္ေ** ပန “မဂ္ဂပစ္စယတံ အဝိဇဟန္တောတ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ မဂ္ဂပစ္စယေန သဒ္ဓိံ သဟဇာတာဒိ ပစ္စယာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ “ဒသန္န”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပစ္ဆိမဟၚ္ေ “ကောဒသဟာကာရေဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, ပုရိမဟ ၚ္ေ “ဒ္ဒတဒသဟိ”တိ။

သမနန္တရနိရုဒ္ဓတာယ အာရမ္မဏဘာဝေန စာ တိ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဝိသေသမနာမသိတ္ဝာ ကေဝလံ သမနန္တရနိရုဒ္ဓ တာယ အာရမ္မဏဘာဝေန, န စ သမနန္တရနိရုဒ္ဓတာအာရမ္မဏဘာဝသာမညေနာတိ အတ္တော။ “က္လမိနာ ဉပဟယေ နာ”တိ ပစ္စယသဘာဂတာဒသ္သနေန ပစ္စယဝိသဘာဂတာဒသ္သနေန စ ဝုတ္တံ ပဒဒ္ဒဝယံ ဧကဇ္ဈံ ကတ္ဝာ ပဒုဒ္ဓာရော က တောတိ ဒသ္သေန္တော **“ဟေတုအာဒီနံ သဟဇာတာနံ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗာ”** တိ အာဟ။ ဟေတုအာရမ္မဏာဒီနံ သဟ ဇာတာသဟဇာတဘာဝေန အညမညဝိသဘာဂတာတိ ယောဇနာ။ **ဧဝမာဒိနာ**တိ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန ပုရေဇာတာနံ စက္ခာဒီနံ ရူ ဟာဒီနဥ္စ ပုရေဇာတဘာဝေန သဘာဂတာ, ပဝတ္တိယံ ဝတ္ထုခန္ဓာဒီနံ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာနံ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဘာဝေန ဝိသဘာဂတာတိ ဧဝမာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဟေတုနဟေတုအာဒိဘာဝတောပိ စေတ္ထ ယုဂဠကတော ဝိညာတဗ္ ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ ဟေတုပစ္စယော ဟိ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယော, က္လတရေ တဒညဘာဝေန။ ဧဝမိတရေသုပိ ယထာရဟံ ယုဂဠကတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဉဘယပ္ပဓာနတာ တိ ဇနေနာပတ္တမ္ဘနပ္ပဓာနတာ။ **ဌာန**န္တိ ပဒသ္သ အတ္ထဝစနံ **ကာရဏဘာဝေ**တိ ဝိနာပိ ဘာဝပစ္စယံ ဘာဝပစ္စယသ္သ အတ္တော ဉာယတီတိ။ **ဉပနိဿယံ ဘိန္ဒန္တေနာ** တိ အနန္တရူပနိဿယပကတူပနိဿ ယဝိဘာဂေန ဝိဘဇန္တေန။ **တယောပိ ဉပနိဿယာ ဝတ္တဗ္ဗာ** ဉပနိဿယဝိဘာဂဘာဝတော။ **ဉပနိဿယဂ္ဂဟဏ မေဝ ကာတဗ္ဗံ** သာမညရူပေန။ **တတ္ထာ** တိ ဧဝမဝဋ္ဌိတေ အနန္တရူပနိဿယပကတူပနိဿယောတိ **ဘိန္ဒနံ** ဝိဘာဂကရ ဏံ ယဒိ **ပကတူပနိဿယဿ ရူပာနံ ပစ္စယတ္တာဘာဝဒဿနတ္ထံ,** နနု အာရမ္မဏူပနိဿယအနန္တရူပနိဿယာ ပိ ရူပာနံ ပစ္စယာ န ဟောန္တိယေဝါတိ? သစ္စံ န ဟောန္တိ, တေ ပန ဒဿိတနယာတိ တဒေကဒေသေန က္လတရမ္ပိ ဒသ္ သိတမေဝ ဟောတီတိ က္လမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **“အာရမ္မဏ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”**န္တိ အာဟ။ **တံသမာနဂတိကတ္တာ**တိ တေ ဟိ အနန္တရာဒီဟိ သမာနဂတိကတ္တာ အရူပာနံယေဝ ပစ္စယဘာဝတော။ **တ**န္တိ ပုရေဇာတပစ္စယံ။ **တတ္ထာ** တိ အနန္တရာဒီသု ပဋိတ္ဝာ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုစ္ဆာတရော

၁. ပစ္စယာနုလောမဝဏ္ဏနာ

ဧကေကံ တိကံ ဒုကဉ္စာ တိ ကုသလတ္တိကာဒီသု ဗာဝီသတိယာ တိကေသု ဟေတုဒုကာဒီသု သတံ ဒုကေသု ဧကေကံ တိကံ ဒုကဥ္စ။ **န တိကဒုက**န္တိ တုလ္ယယောဂီနံ န တိကဒုကန္တိ အတ္တော။ တိကဝိသိဋ္ဌံ ပန ဒုကံ, ဒုကဝိသိဋ္ဌဉ္စ တိ ကံ, တိကဝိသိဋ္ဌတိကဒုကဝိသိဋ္ဌဒုကေသု ဝိယ နိဿာယ ဉပရိ ဒေသနာ ပဝတ္တာ ဧဝါတိ။

ယေ ကုသလာဒိဓမ္မေ ပဋိစ္စာတိ ဝုတ္တာ “ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဉပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ”တိ အာဒီသု, **တေ** ကုသလာဒိဓမ္မာ **ပဋိစ္စတ္ထံ ဖရန္တာ** ဟေတုအာဒိပစ္စယဋ္ဌ သာဓေန္တာ ကုသလာဒိပစ္စယာ စေတတိ အ တ္တော။ **တေနေတဟာ**တိ ယသ္မာ ပစ္စယဓမ္မာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ပဋိစ္စတ္ထဖရဏံ ဉဘယေသံ တေသံ သဟဘာဝေ သတိ, နာညထာ။ တေနေဝ ကာရဏေနာဟ **“တေ စ ခော သဟဇာတာတ”**တိ။ **တေ**တိ ဟေတုအာဒိပစ္စယာ။ တေသု ဟိ ဟေတုသဟဇာတအညမညနိဿယာဒယော သဟဇာတာ, အနန္တရသမနန္တရာဒယော အသဟဇာတာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ

တိ။ ဧတေဟိ ဒွီဟိ တရေဟိ ဣတရေတရတ္ထဇောတနေဝသေန ပဝတ္တာယ ဒေသနာယ ကိံ သာဓိတံ ဟောတီတိ အာဟ **"ဧဝဉ္စ နိရုတ္တိကောသလ္လံ ဇနိတံ ဟောတီ"**တိ။

တေ တေ ပဉှေ ဥဒ္ဓရိတွာ တိ "သိယာ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒယော ယေ ယေ ပဉှာ ဝိသ္သဇ္ဇနံ လဘန္တိ, တေ တေ ပဉှေ ဥဒ္ဓရိတွာ။ **ပမာဒလေခာ သော**တိ ဣဒံ "ကုသလော ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာန"န္တိ လိခိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဋိစ္စသဟဇာတတရေသု သဟဇာတပစ္စယော, ပစ္စယနိဿယတရေသု နိဿယပစ္စယော, သံသဋ္ဌသမ္ပယုတ္တတရေသု သမ္ပယုတ္တပစ္စယော ဧကန္တိကောတိ ကတွာ ဝုတ္တောတိ အာဟ **"ပုရိမတရေသု။ပေ။ နိယမေတွာ"**တိ။ **တတ္ထ** တိ တေသု ပုရိမတရေသု ဆသု။ **န ဝိညာယန္တိ** သရူပတော အနုဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ။ **ဧဝမာဒီဟိ** ပဉှေဟိ။ **ဟေတာဒိပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နေသူ** တိ ဟေတုအာဒီသု ပစ္စယဓမ္မေသု သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာဒိဘေဒေသု တေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု။ နိဒ္ဒါရဏေ စေတံ ဘုမ္မံ။ **ဟေတာဒိပစ္စယာနံ နိစ္ဆယာဘာဝတော**တိ "ဣမေ နာမ တေ ဟေတုအာဒယော ပစ္စယဓမ္မာ"တိ နိစ္ဆယာဘာဝတော သရူပတော အနိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ။ ယထာ ဟိ နာမ နာနာဇဗ္ဗာဇဋိတံ ဂုမ္ဗန္တရဂတဉ္စ တံသဒိသံ သရူပတော အဒိဿမာနံ ဣဒံ တန္တိ န ဝိနိစ္ဆိနိယတိ, ဧဝံ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတောပိ အတ္ထော သရူပတော အနိဒ္ဒိဋ္ဌော နိဇ္ဇဋော နိဂုမ္ဗော စ နာမ န ဟောတိ နိစ္ဆယာဘာဝတော, သရူပတော ပန တသ္မိံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ တဗ္ဗိသယဿ နိစ္ဆယဿ ဝသေန ပုဂ္ဂလဿ အသမ္မုဒ္ဓဘာဝတပ္ပတ္တိယာ သော ပဉှော နိဇ္ဇဋော နိဂုမ္ဗော စ နာမ ဟောတီတိ အာဟ **"နိစ္ဆယာဘာဝတော တေ ပဉှာ နိဇ္ဇဋာ နိဂုမ္ဗာ စ ကတွာ န ဝိဘတ္တာ"**တိ, **"န ကေဝလံ ပုစ္ဆာသင်္ဂဟိတော။ပေ။ ဝိဘတ္တာ"** တိ စ။ တန္တိ ပဉှာဝိသဇ္ဇနံ **သန္ဓာယ နိဇ္ဇဋတာ န ဝုတ္တာ,** အထ ခော နိစ္ဆယုပ္ပာဒနန္တိ အဓိပ္ပာယော။

ဥပနံ နာမ ဣဓ ဝိနေယျသန္တာနေ ပတိဋ္ဌပနံ, တံ ပန တဿ အတ္ထဿ ဒီပနံ ဇောတနန္တိ အာဟ **"ပကာသိတတ္တာ"**တိ။ **ပကာရေဟီ**တိ ဟေတုအာဒိပစ္စယပ္ပကာရေဟိ, ကုသလာဒိပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နပ္ပကာရေဟိ စ။

၂၅-၃၄. ပရိကပ္ပနံ ဝိဒဟနန္တိ ကတွာ အာဟ **"ပရိကပ္ပပုစ္ဆာတိ ဝိဓိပုစ္ဆာ"** တိ။ **သိယာ**တိ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ **သော ဝိဓိ ကိံ အတ္ထီ** တိ ဧတေန "သိယာ"တိ ဝိဓိမှိ ကိရိယာပဒံ။ ပုစ္ဆာ ပန တက္ကတ္တသိဒ္ဓါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တမေဝ ဟိ တက္ကတ္တသိဒ္ဓံ ပုစ္ဆံ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ **"ကိံ သော ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သိယာ"** တိ ဝုတ္တံ။ **သံပုစ္ဆနံ ပရိကပ္ပပုစ္ဆာ**တိ တသ္မိံ ပက္ခေ ဟိ ကိရိယာယ ပဒေနေဝ ပုစ္ဆာ ဝိဘာဝိယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ။ "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ"တိ ဧတ္ထ "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတုပစ္စယာ"တိ ဥဘယမိဒံ ပစ္စယဝစနံ, "ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ"တိ ပစ္စယုပ္ပန္နဝစနံ။ တေသု ပစ္စယဓမ္မဿ ပစ္စယဘာဝေ ဝိဘာဝိတေ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထတော ဝိဘာဝိတာယေဝ ဟောတီတိ ပစ္စယဓမ္မောဝ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ တတ္ထ စ ပစ္စယဓမ္မဝိသိဋ္ဌော ပဋိစ္စတ္ထော တ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော သိယာ ပစ္စယဝိသိဋ္ဌော တတိ ဒုဝိဓာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာယေဝ အတ္ထဝိကပ္ပာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာ။ တေသု ပဌမသ္မိံ ပုစ္ဆာ သဒေသာတိ ဒဿေန္တော **"ယော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သဗ္ဗပုစ္ဆာနံ ပဝတ္တိတော**တိ ကုသလမူလာဒီနံ သတ္တသတ္တပုစ္ဆာနံ ပဝတ္တနတော, **ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ** ကုသလံ။ **တေဟိ ပစ္စယေဟီ** တိ ပဉ္စာဇာတဝိပာကပစ္စယေဟိ **ဥပ္ပတ္တိ အနုညာတာတိ အာပဇ္ဇတိ,** န စ တံ ယုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **တံတံပစ္စယာ**တိ တတော တတော ယောနိသောမနသိကာရာဒိပစ္စယတော။ **ဘဝနမတ္ထိတာ ဧတ္ထ န စ ပုစ္ဆိတာ**တိ "ကိံ သိယာ"တိ ဝုတ္တယောဇနာယ အဒေသမာဟ။ **ဝေဥ္စ ကတွာ** တိ ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝ ပုစ္ဆိတတ္တာ။

တတ္ထ တိ "အထ တ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေ အတ္ထန္တရေ။ **ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ ဥပ္ပတ္တိံ အနုဇာနိတွာ** တိ "ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ"တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ကုသလပစ္စယံ ဥပ္ပတ္တိံ အနုဇာနိတွာ။ **တဿာ** တိ ဥပ္ပတ္တိယာ။ **ဘဝနပုစ္ဆန** န္တိ ဟေတုပစ္စယာ ဘဝနပုစ္ဆနံ န ယုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ပုန **တဿာ** တိ ဟေတုပစ္စယာ ဥပ္ပတ္တိယာ။ **ဘဝနပုစ္ဆန** န္တိ ကေဝလံ ဘဝနပုစ္ဆနံ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ဝုတ္တနယေန ဥဘယတ္ထာပိ ဥပ္ပတ္တိအနုဇာနနမုခေန ဘဝနပုစ္ဆနံ အယုတ္တံ, တသ္မာ။ အနုဇာနနဉ္စ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တေ အတ္ထဝိကပ္ပဒ္ဝယေ အတ္ထတော အာပန္နံ, တံ အနနုဇာနန္တော အာဟ **"အနနုဇာနိတွာတတ"**တိအာဒိ။ **သံပုစ္ဆနမေတ** တိ ဣမိနာ သံပုစ္ဆနေ "ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ"တိ ဣဒံ ကိရိယာပဒန္တိ ဒဿေတိ။ ယဒိ ဧဝံ "သိယာ"တိ ဣဒံ ကထန္တိ အာဟ **"သိယာတိ။ပေ။ ပုစ္ဆတီ"** တိ။ **အယံ နယော**တိ "သိယာ"တိ

အာဒိနာ အနန္တရဝုတ္တော အတ္ထနယော။ **န ဝိညာယတိ** အနာမဋ္ဌဝိသေသတ္တာ။ **ဒွေဝပိ ပုစ္ဆာ**တိ သမ္ဘဝပုစ္ဆာ တဗ္ဗိသေသပုစ္ဆာ စာတိ ဒုဝိဓာပိ ပုစ္ဆာ **ကောဋ္ဌာသေဝ ပုစ္ဆာ** သံပုစ္ဆနဘာဝတော ကောဋ္ဌာသဝိကရဏဘာဝတော စ။

ဂမနုဿုက္ကဝစနန္တိ ဂမနဿ ဥဿုက္ကဝစနံ။ ဂမနကိရိယာယ ယထာ အတ္တနော ကတ္တာ ဥပရိ ကတ္တဗ္ဗကိရိယာယ ယောဂ္ဂရူပေ ဟောတိ, ဧဝမေဝ ဌာနံ ဂမနုဿုက္ကံ တဿ ဗောဓနံ ဝစနံ။ ဝေဝံဘူတာ စ ကိရိယာ ယသ္မာ အတ္ထတော ကိရိယန္တရာပေက္ခာ နာမ ဟောတိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **“ဂမနဿ။ပေ။ အတ္ထော”** တိ။ ကထံ ပနေတသ္မိံ သဟဇာတပစ္စယပဉှာနေ ပဋိစ္စတရေ ပဋိစ္စသဒ္ဒဿ ပစ္ဆိမကာလကိရိယာပေက္ခတာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ **“ယဒိပီ”**တိအာဒိ။ တေနေတံ ဒဿေတိ “အသတိပိ ပဋိအယနုပ္ပဇ္ဇနာနံ ကာလဘေဒေ အညတ္ထ ဟေတုဖလေသု ဒိဿမာနံ ပုရိမပစ္ဆိမကာလတံ ဟေတုဖလတာသာမညတော ဣဓာပိ သမာရောပေတွာ ရုဠှီဝသေန ပုရိမပစ္ဆိမကာလတေဟာရော ကတော”တိ။ တေနာဟ **“ဂဟဏပ္ပဝတ္တိအာကာရဝသေန။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”** တိ။ တတ္ထ **အတ္တပဋိလာဘော** ဥပ္ပာဒောတိ အတ္ထော။

ဂမနန္တိ “ပဋိစ္စာ”တိ ဧတ္ထ လဗ္ဘမာနံ အယနကိရိယံ ပရိယာယန္တရေနာဟ။ သာ ပနတ္ထတော ပဝတ္တိ, ပဝတ္တိ စ ဓမ္မာနံ ယထာပစ္စယံ ဥပ္ပတ္တိယေဝ။ သဘာဝဓမ္မာနဉှိ ဥပ္ပတ္တိယံ လောကေ သဗ္ဗော ကိရိယာကာရကတေဟာရော, တသ္မာ “ပဋိစ္စာ”တိ ဧတ္ထ လဗ္ဘမာနံ ယံ ပဋိအယနံ ပဋိဂမနံ အတ္ထတော ပဋိဥပ္ပဇ္ဇမာနံ, တဉ္စ ဂစ္ဆန္တာဒိ အပေက္ခာယ ဟောတီတိ အာဟ **“ဂစ္ဆန္တဿ ပဋိဂမနံ, ဥပ္ပဇ္ဇန္တဿ ပဋိဥပ္ပဇ္ဇန”**န္တိ။ တယိဒံ ဂမနပဋိဂမနံ, ဥပ္ပဇ္ဇနပဋိဥပ္ပဇ္ဇနံ သမာနကိရိယာ။ ကထံ? ယသ္မာ **ပဋိကရဏံ ပဋိသဒ္ဒတ္ထော။ တသ္မာ** တိ ယသ္မာ သဟဇာတပစ္စယဘူတဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တဿ ပဋိဥပ္ပဇ္ဇနံ “ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိ ဧတ္ထ အတ္ထော, တသ္မာ။ **တအာယတ္တုပ္ပတ္တိယာ**တိ သဟယောဂေ ကရဏဝစနံ, ကရဏတ္ထေ, ဟေတုတ္ထေ တ, တသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ ကုသလဓမ္မေ အာယတ္တတာယ ပဋိဗဒ္ဓာယ ဥပ္ပတ္တိယာ သဟေဝ ပဋိဂန္တွာတိ အတ္ထော။ တေန ပဋိအယနတ္တလာဘာနံ သမာနကာလတံ ဒဿေတိ။ တေနေတဟ **“သဟဇာတပစ္စယံ ကတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတီ”** တိအာဒိ။ နနု စ သမာနကာလကိရိယာယံ ဤဒိသော သဒ္ဒပ္ပယောဂေ နတ္ထိ, ပုရိမကာလကိရိယာယမေဝ စ အတ္ထီတိ? နာယမေကန္တော သမာနကာလကိရိယာယမ္ပိ ကေဟိစိ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တထာ ဟိ –

> “နိဟန္တွာ တိမိရံ လောကေ၊ ဥဒိတော သတရံသိမိ။
> လောကေကစက္ခုဘူတောယ-မတ္ထမေတိ ဒိတကရော။
>
> “သိရီဝိလာသရူပေန၊ သဗ္ဗသောဘာဝိဘာဝိနာ။
> ဩဘာသေတွာတိဒိတော ဗုဒ္ဓေါ၊ သတရံသိ ယထာ ပရော”တိ။ –

စ ပယောဂ ဒိဿန္တိ။

၃၅-၃၈. တာသုတိ ဒုကမူလကနယေ ဟေတာရမ္မဏဒုကေ ဧကူနပညာသပုစ္ဆာ, တာသု။ **ဟေတာရမ္မဏဒုကေ** တိ “ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ”တိ ဧဝံ ဟေတုပစ္စယအာရမ္မဏပစ္စယာနံ ဝသေန အာဂတေ ပစ္စယဒုကေ။ **ဒ္ဝိန္နံ ပုစ္ဆာနံ ဒဿိတတ္တာ**တိ ယသ္မိံ တစနာမဂ္ဂေ ကုသလပဒမူလာ ကုသလပအဝသာနာ , ကုသလာဒိပဒတ္တယမူလာ ကုသလာဒိပဒတ္တယာဝသာနာ စ ဧကူနပညာသာယ ပုစ္ဆာနံ အာဒိပရိယောသာနဘူတာ ဒွေ ဧဝ ပုစ္ဆာ ဒဿိတာ, တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဧတ္ထာ** တိ တေသ္မိံ ပဏ္ဏတ္တိတရေ **ပုစ္ဆာနံ ဝုတ္တော** န ပစ္စယာနန္တိ အတ္ထော။ ပုစ္ဆာယ ဟိ ဝသေန ဟေတုပစ္စယေ ဟေတုပစ္စယသင်္ခါတံ ဧကမူလံ တေဿာတိ ဧကမူလကော, နယသဒ္ဒာပေက္ခာယ စာယံ ပုလ္လိင်္ဂနိဒ္ဒေသော။ ဧဝံ အာရမ္မဏပစ္စယမူလကာဒီသု။ တထာ ဟေတုအာရမ္မဏပစ္စယသင်္ခါတာနိ ဒွေ မူလာနိ တေဿာတိ ဒ္ဝိမူလကောတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ပစ္စယာနံ ပန ဝုစ္စမာနေ ပဉ္စမနယဿ ဧကမူလကတာ န သိယာ။ န ဟိ တတ္ထ ပစ္စယန္တရံ အတ္ထိ, ယံ မူလဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ တေနာဟ **“ပစ္စယာနံ ပန ဝသေနာ”**တိအာဒိ။ **ဟေတာရမ္မဏဒုကာဒီန**န္တိ အဝယဝေ သာမိဝစနံ, အဓိပတိအာဒီနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **တတော ပရံ မူလဿ အဘာဝတော သဗ္ဗမူလကံ** အနဝသေသာနံ ပစ္စယာနံ မူလဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ။ န ဟိ မူလဝန္တဘာဝေန ဂဟိတာ ပစ္စယာ မူလဘာဝေန ဂယှန္တိ။ **ပစ္စယဂမနံ ဟာပိုဂမန**န္တိ

ဝိညာယတိ အဘိဓေယျောနုရူပံ လိင်္ဂဝစနာဒီတိ ကတ္တ။ **ဣဓာ**တိ အနုလောမေ။ **စ**-သဒ္ဒေါ ဥပစယတ္ထော။ သော တေဝီသတိမူလဿ သဗ္ဗမူလဘာဝံ ဥပစယေန ဝုတ္တမာနံ ဇောတေတိ။

၃၉-၄၀. **ဧဝံ သတီ**တိ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ"တိ အာရဘိတ္တ "အာရမ္မဏပစ္စယာ အဝိဂတပစ္စယာ, အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ"တိ ဧဝံ တစနာမဂ္ဂေ သတိ။ စက္ကဗန္ဓနဝသေန ဟာဋ္ဌိဂတိ အာပဇ္ဇတု, ကော ဒေါသော တိ ကအာစိ ဝဒေယျာတိ အာဟ "**ဟေဋ္ဌိမသောဓနေဝသေန စ ဣဓ အဘိဓမ္မေ ဟာဋ္ဌိ ဂတာ**" တိ။ တထာ ဟိ ခန္ဓဝိဘင်္ဂဒီသုပိ ဟာဋ္ဌိ ဟေဋ္ဌိမသောဓနေဝသေန ပဝတ္တာ။ ဂဏနစာရေန တမတ္ထံ သာဓေတုံ "**ဧဝဉ္စ ကတ္တ**" တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အာရမ္မဏာဒီသူ** တိ အာရမ္မဏမူလကာဒီသု နယေသု။ **တသ္မိံ တသ္မိံ** န္တိ တသ္မိံ တသ္မိံ အာရမ္မဏာဒိပစ္စယေ။ **သုဒ္ဓိကတော**တိ သုဒ္ဓိကနယတော။ **တသ္မာ** တိ အာရမ္မဏမူလကာဒီသု သုဒ္ဓိကနယဿ အလဗ္ဘမာနတ္တာ။ **ဧကမူလကနယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော** အာရမ္မဏမူလကေတိ အဓိပ္ပာယော။ **"အာရမ္မဏပစ္စယာ။ပေ။ အဝိဂတပစ္စယာတိ တ"** တိအာဒိ တာဒိသံ တစနာမဂ္ဂံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ, အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ, အာရမ္မဏပစ္စယာ။ပေ။ အဝိဂတပစ္စယာ"တိ ဧဝံ အာရမ္မဏမူလကေ အနန္တရပစ္စယမူလဘူတာ အာရမ္မဏပစ္စယပရိယောသာနမေဝ ဧကမူလကံ ဒဿေတ္တ ဥပရိ အဝသိဋ္ဌဧကမူလကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သဗ္ဗမူလကေ ဝိဂတပစ္စယာ, တာဝ သံခိပိတ္တ အဝိဂတပစ္စယောဝ ဒဿိတော။ တေနာဟ "**ဧကမူလကေသူ**"တိအာဒိ။ ဣတော ပရေသုပိ ဒိသေသု ဌာနေသု ဧသေဝ နယော။ **မူလမေဝ ဒဿေတ္တ** တိ အဓိပတိမူလကေ ဧကမူလကဿ အာဒိမေဝ ဒဿေတ္တ။ **န သုဒ္ဓိကဒဿန**န္တိ န သုဒ္ဓိကနယဒဿနံ။ "သုဒ္ဓိကနယော ဟိ ဝိသေသာဘာဝတော အာရမ္မဏမူလကာဒီသု န လဗ္ဘတီ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ **နာပိ သဗ္ဗမူလကေ ကတိပယပစ္စယဒဿနံ** ဥပရိ သဗ္ဗမူလကေ ဧကမူလကဿ အာဂတတ္တာ။

၄၁. **ဧကသ္မိဉ္စာ** တိ အဝိဂတမူလကာဒိကေ စ နယေ။ **သင်္ခေပန္တရဂတော** တိ သင်္ခေပဿ သင်္ခိပိတဿ အဗ္ဘန္တရဂတော, သင်္ခိပိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ **မဇ္ဈိမာနံ ဒဿန** န္တိ မဇ္ဈိမာနံ နယတော ဒဿနံ, အညထာ သင်္ခေပေါ ဧဝ န သိယာ။ **ဂတိဒဿန** န္တိ အန္တဒဿနံ အကတ္တ ဟာဋ္ဌိဂတိယာ ဒဿနံ, တဉ္စ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ကတိပယဒဿနမေဝ။ **တေန** ဝိဂတပစ္စယုဒ္ဓာရဏေန **ဩသာနစတုက္ကံ ဒဿေတိ** အဝိဂတမူလကေ ဝိဂတပစ္စယဿ ဩသာနဘာဝတော။ **သဗ္ဗမူလကဿ အဝသာနေန** "ဝိဂတပစ္စယာ"တိ ပဒေန။

ယထာ ဟေတုအာဒီနံ ပစ္စယာနံ ဥဒ္ဒေသာနုပုဗ္ဗိယာ ဒုကတိကာဒိယောဇနာ ကတာ, ဧဝံ တတ္ထ အာရမ္မဏာဒိပစ္စယေ လင်္ဃိတ္တပိ သက္ကာ ယောဇနံ ကာတုံ, တထာ ကသ္မာ န ကတာ? ယဒိပိ အနဝသေသတော ပစ္စယာနံ မူလဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ ကေသဉ္စိ ကေဟိစိ ယောဇနေ အတ္ထဝိသေသော နတ္ထိ, အာရမ္မဏမူလကာဒီသု ပန အာရမ္မဏာဓိပတိဒုကာဒီနံ ဟေတုမူလကေ စ ဟေတုအဓိပတိအနန္တရတိကာဒီနံ တံတံအဝသိဋ္ဌပစ္စယေဟိ ယောဇနာယ အတ္ထေဝ ဝိသေသော, ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ ဥပ္ပဋိပာဋိယာ ယောဇနာ န သုခဂ္ဂဟဏာ, သက္ကာ စ ဉာဏုတ္တရေန ပုဂ္ဂလေန ယထာဒဿိတေန နယေန ယောဇိတုန္တိ ဥပ္ပဋိပာဋိယာ ပစ္စယေ အဂ္ဂဟေတ္တ ပဋိပာဋိယာဝ တေ ယောဇေတ္တ ဒဿိတာတိ ဣမမတ္ထမာဟ "**တ္တေ စာ**" တိအာဒိနာ။

တဉ္စ ဂမနံ ယုတ္တ န္တိ ယံ သဗ္ဗေဟိ တိကေဟိ ဧကေကဿ ဒုကဿ ယောဇနာဝသေန ဟာဋ္ဌိဂမနံ, တံ ယုတ္တံ တိကေသု ဒုကာနံ ပက္ခေပဘာဝတော။ **တတ္ထာ** တိ ဒုကေသု။ **ဧကေကသ္မိံ** န္တိ ဧကေကသ္မိံ ဒုကတိကေ။ **နယာ**တိ အနုလောမနယာဒယော တရေ တရေ စတ္တာရော နယာ, **ပုစ္ဆာ** ပန သတ္တဝီသတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဟေတုဒုကေန သမာနာတိ? တံ တိကပဒေသု ပစ္စေကံ ဟေတုဒုကဿ လဗ္ဘမာနဿ ဟေတုဒုကဘာဝသာမညတော ဝုတ္တံ။

ဝုတ္တနယေနာ တိ "န ဟိ"တိအာဒိနာ ဒုကတိကေ ဝုတ္တနယေန။ တတ္ထ ဟိ န ဒုကဿ ယောဇနာ အတ္ထိ, အထ ခေါ ဒုကာနံ ဧကေကေန ပဒေန တိကဿ ယောဇနာ။ တေနာဟ "**ဧကေကော တိကော ဒုကသတေန ယောဇိတော**"တိ။ **ဧကေကသ္မိံ**န္တိ ဧကေကသ္မိံ တိကဒုကေ။

တိကာဒယော ဆ နယာတိ "တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရ"န္တိအာဒိနာ ကထာယံ ဝုတ္တာ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ။ **သတ္တဝိဓမ္ပိ** တိ တရဘေဒေန သတ္တဓာ ဘိန္ဒိတ္တ ဝုတ္တမ္ပိ။ **အနုလောမ**န္တိ ပစ္စယာနုလောမံ အနုလောမဘာဝသာမညေန သဟ ဂဟေတ္တ။ တထာ **စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ တိကပဋ္ဌာနံ** တိကပဋ္ဌာနတာသာမညေန, **ဒုကပဋ္ဌာနာဒီနိ** စ စတ္တာရိ စတ္တာရိ

တံသာမညေန **သဟ ဂဟေတ္ဝာ။ ဣမမတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ** ''တိကဥ္စ ပဌာနဝရ''န္တိ ကထာယ အဓိပ္ပာယဝိဘာဝနဝသေ န **''အနုလောမမ္ပဟီ''**တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ဣမမတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ။ **သတ္တပ္ပဘေဒေ** တိ ပဋိစ္စတရာဒိဝသေန သတ္တပ္ပ ဘေဒေ။ **ဆပိ ဧတေ** တိကာဒိဘေဒေန စတုစတုပ္ပဘေအာ ဓမ္မာနုလောမာဒိဝသေန ဆ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗာတိ ဣဒံ ဒဿေတီတိ ယောဇနာ။ အယဥ္ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော – ဓမ္မာနုလောမာဒိဝိဘာဂဘိန္နာပိ တိကာဒိဘာဝသာမညေန ဧကေဓ္ဓ ကတ္ တ ဝုတ္တာ တိကပဋ္ဌာနာဒိသင်္ခါတာ တိကာဒယော ဆ ဓမ္မနယာ ပဋိစ္စတရာဒိဝသေန ဝိဘဇိယမာနာ တတ္ထ တတ္ထ နိဒ္ ဓာရိယမာနေ အနုလောမတာသာမညေန အနုလောမန္တိ ဧကတော ဂဟိတေ ပစ္စယာနုလောမေ သုဋ္ဌု အတိဝိယ ဂမ္ဘီရာတိ။ အဌကထာယံ ပန ''ဣမေ ပန အယံ ကထာ တသ္မိံ ဓမ္မာနုလောမေ ပစ္စယာနုလောမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ''တိ ဓမ္မာနုလောမော ပစ္စယာနုလောမဿ ဝိသေသနဘာဝေန နိယမေတ္ဝာ ဝုတ္တော။ သေ နယော ပစ္စနီယကထာဒီသုပိ။ တိကပဋ္ဌာနဿ ဒု ကပဋ္ဌာနဿ စ ပုဗ္ဗေ အတ္ထော ဝုတ္တောတိ အာဟ **''ဒုကတိကပဋ္ဌာနာဒီသူ''** တိ။ **တိကေဟိ ပဋ္ဌာန** န္တိ တိကေဟိ နာနပ္ပကာရတော ပစ္စယဝိဘာဝနံ, တိကေဟိ တ ဉာဏဿ ပဝတ္တနဋ္ဌာနံ။ ဒုကသမ္ဗန္ဓိ တိကပဋ္ဌာနံ, ဒုကဝိသိဋ္ဌာနံ တ တိကာနံ ပဋ္ဌာနံ ဒုကတိကပဋ္ဌာနန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **''ဒုကာန''**န္တိအာဒိမာဟ။ **ဒုကာဒိဝိသေသိတဿာ** တိ ဒုကာဒိပဒဝိသေသိတဿ **ဒုကာဒိဘာတေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော** ''ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ, နဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္ စာ''တိအာဒိဝစနတော။

ပစ္စယာနုလောမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပစ္စယပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၄၂-၄၄. **ယာတ**တိ ဟဋ္ဌိပဒဿ အတ္ထဝစနံ **ယတ္တကော** တိ အာဟ **''ပဘေဒော''**တိ။ **အတ္ထိ** တေဝီသတိမူလက ဿာတိ အတ္ထော။ **တာဝ တတ္တကံ** ပဘေဒံ။ **တတ္ထာ** တိ အနုလောမေ အာဂတန္တိ အတ္ထော။ **နယဒဿနဝသေန ဒဿိတံ** , ကိန္တိ? **ဧကေကဿ ပဒဿ ဝိတ္ထာရံ ဒဿေတိ** ။ **အဝသေသဿ ပစ္စယဿ** မူလဝန္တဘာဝေန ဂ ဟိတဿ။

ပစ္စယပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၄၅-၄၈. ပုန **တတ္ထာ** တိ အနုလောမေ။ **ပစ္စယပအနီ**တိ ပစ္စယာ ဧဝ ပအနိ ပစ္စယပအနိ။ **ဣဓာ**တိ အနုလောမပစ္စနီ ယေ။ **သုဒ္ဓိကပစ္စယာန** န္တိ ပစ္စယန္တရေန အတေမိဿာနံ ပစ္စယာနံ, အနုလောမပစ္စနီယဒေသေနံ ဝက္ခမာနံ သန္ဓာယာ တိ အတ္ထော။

အနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုစ္ဆာတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. ကုသလတ္တိကံ

၁. ပဋိစ္စတရဝဏ္ဏနာ

၁. ပစ္စယာနုလောမံ

(၁) ဝိဘင်္ဂတရဝဏ္ဏနာ

၅၃. တိကပအနံ တိကန္တရပဒေဟိ ဝိသဒိသတာ ဟာကင်္ဍာယေတတိ ဝုတ္တံ **''တိကပဒနာနတ္တမတ္တေန ဝိနာ''** တိ။ **မူ လာဝသာနဝသေနာ**တိ ''ဧကမူလေကာဝသာနံ နတ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တမူလာဝသာနဝသေန။ ''န တာယေဝ ဝေဒနာတ္တိကာ ဒီသူ''တိ ဧတ္ထ ယာ သဒိသတာ ပဋိက္ခိတ္တာ, တံ ဒဿေတုံ **''သဒိသတံ သန္ဓာယ 'န တာယေတ'တိ ဝုတ္တ''**န္တိ

အာဟ။ **ယာတိ** ယာ ပုစ္ဆာ။ **သဗ္ဗပုစ္ဆာသမာဟရဏန္တိ** သဗ္ဗာသံ ဧကူနပညာသာယ ပုစ္ဆာနံ သမုစ္စယနံ အနဝသေသေတ္ဝာတ ကထနံ။ **ဣမ** ဣမသ္မိံ ပဋိစ္စတရဋ္ဌေသေ **ကတ္တဗ္ဗံ** ။ အာဒိတော ဟိ အနဝသေသတော ဝုတ္တေ ပစ္ဆာ ယထာရဟံ တ ဒေကဒေသေဝစနံ ယုတ္တံ။ **န ဟိ တတ္ထ ဧကူနပညာသ ပုစ္ဆာ ဝိသ္သဇ္ဇနံ လဘန္တီ** တိ တတ္ထ တသ္မိံ ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယေ ပီတိတ္တိကေ ဧကူနပညာသ ပုစ္ဆာ ဝိသ္သဇ္ဇနံ န ဟိ လဘန္တိ, အဋ္ဌဝီသေ ပန လဘန္တီတိ အတ္ထော။

တေန သဟဇာတပစ္စယဘူတေနာတိ တေန ဝေဒနာဒိဘေဒေန ဧကေန ဓမ္မေန သဟဇာတပစ္စယော ဟောန္တေန, သဟဇာတပစ္စယတံ တ ပတ္တေန ဟာပုဏန္တေနာတိ အတ္ထော။ **အနုညာတံ ဝိယ ဟောတီ**တိ ယဒိပိ အဋ္ဌကထာယံ ''ယာဝ နိရောဓဂမနာ''တိအာဒိဝစနေဟိ **ခဏတ္တယသမင္ဂီ** ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ **အနုညာတံ ဝိယ ဟောတိ, ဥပ္ပာဒက္ခဏသမင္ဂီယေဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တော** ပဋိစ္စတရာဒီနံ ဆန္နံ တရာနံ ဥပ္ပာဒမေဝ ဂဟေတ္ဝာတ ပဝတ္တတ္တာ။ တထာ ဟိ တေသု ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော အနုလောမတော န တိဋ္ဌတိ။

ဣမ ကုသလဝစနေန ဂဟိတေ ခန္ဓေ သန္ဓာယ ဝုတ္တ န္တိ ဣမသ္မိံ ပဋိစ္စတရေ ''ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ကုသလသဒ္ဒေန ဂဟိတေ ခန္ဓေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ စတူသုပိ ကုသလခန္ဓေသု ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု သာမညတော ဝုတ္တေသု သဟဇာတာဒိသာဓာရဏပစ္စယဝသေန အဝိသေသတော သဗ္ဗေ သဗ္ဗေသံ ပစ္စယာတိ အယမေဝ ဣမသ္သ ပစ္စယော, ဣမသ္သေဝ အယံ ပစ္စယောတိ စ နိယမေတ္ဝာတ ဝတ္တုံ န သက္ကာ။ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ ''ဧကသ္သေဝ ဒ္ဝိန္နံယေဝ တ''တိအာဒိ။ ''သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ''တိအာဒိသု ပန ဝိသေသနဘာဝေန ဝေဒနာဒီနံ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ ''ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ''တိအာဒိ ဝတ္တုံ သက္ကာ။ တေန ဝုတ္တံ **''ဝေဒနာတ္တိကာဒီသု ပနာ''** တိအာဒိ။ **တထာ**တိ ဣမိနာ ''ဧကေကသ္သပိ ဒုကာဒိဘေဒအနုဋ္ဌာ''တိ ဣမံ အနုကမုတိ။

တေသ္မိံ န္တိ ''ဝိပာကာဗ္ယာကတံ ကိရိယာဗ္ယာကတ''န္တိ ဧဝံ ဝိပာကကိရိယာဗ္ယာကတဂ္ဂဟဏေ။ **''သဗ္ဗသ္မိံ န ဂဟေတဗ္ဗ''**န္တိ ဝုတ္တံ, ကတ္ထ ပန ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာဟ **''စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပန္တိ ဧတ္ထေဝာ''** တိ။ ဧဝံ ပဌမေ တတ္ထေ အတိဗ္ယာပိတံ ပရိဟရိတ္ဝာတ ဒုတိယေ အဗ္ယာပိတံ ပရိဟရိတုံ **''န ကေဝလ''**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တ္တော** တိ ''ဝိပာကာဗ္ယာကတံ ကိရိယာဗ္ယာကတ''န္တိ တ္တေ **န ဂဟေတဗ္ဗံ** တသ္သပိ အာရုပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနသ္သ ရူပေန ဝိနာ ဥပ္ပတ္တိတော။ တ္တေ စ ယထာ ဟေတုပစ္စယဂ္ဂဟဏေနေဝ အဟေတုကံ နိဝတ္တိတံ, ဧဝံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပန္တိ ရူပဂ္ဂဟဏေနေဝ အာရုပ္ပေ ဝိပာကောပိ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန စိတ္တုပ္ပာဒေန သဒ္ဓိံ န ဂဟိတော။ တံ ပနေတံ အတ္ထသိဒ္ဓမေဝ အကတ္ဝာတ သရူပတော ဟာကဋ္ဌတရံ ကတ္ဝာတ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ **''ဝိပာကာဗ္ယာကတ''** န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိမစိတ္တာနိ ပနေတ္ထ သတိပိ ရူပသ္သ အနုပ္ပာဒနေ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော န ဂဟိတာနီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပစ္စယဘူတသ္သာ တိ ခန္ဓာနံ ပစ္စယဘူတသ္သ ဝတ္ထုသ္သ **အဂ္ဂဟိတတာပတ္တိံ နိတရေတုံ,** ကထံ? **ပစ္စယုပ္ပန္န ဘာဝေန,** ကတ္ထ? **''ကဋတ္တာ စ ရူပ''န္တိ တေသ္မိံ သာမညဝစနေ ''ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု''တိ ဝုတ္တံ,** ဝေဥဟိသ္သ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ ဒဿိတာ ဟောတီတိ။ **အညမညာပေက္ခံ ဝစနဒ္ဝယ** န္တိ ''ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု, ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ''တိ ပဒဒ္ဝယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **သာမညေန ဂဟိတ**န္တိ ''ကဋတ္တာ စ ရူပ''န္တိ ဣမိနာ သာမညဝစနေန, ကဋတ္တာရူပသာမညေန တ ဂဟိတံ။

ဥပာအရူပဂ္ဂဟဏေန ဝိနာ ''ဥပာအရူပ''န္တိ အဂ္ဂဟေတ္ဝာတ ကေဝလံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ''ကဋတ္တာရူပံ''ဣစ္စေဝ ဂဟေတ္ဝာတတီတိ အတ္ထော။ **တေသ္မိံ ပန ဒဿနေ** တိ ''မဟာဘူတေပိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထ''န္တိ ဝုတ္တေ တေသ္မိံ အတ္ထဒဿနေ။ **ခန္ဓပစ္စယသဟိတ** န္တိ ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပံ, ပဝတ္တိယံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဝဒတိ။ **အသဟိတ**န္တိ ပန ပဝတ္တိယံ ကဋတ္တာရူပံ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ အသညသတ္တဂဟိတဥ္စ ရူပံ။ **ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ** တိ ပိ-သဒ္ဒေန ပဝတ္တိယမ္ပိ ကဋတ္တာရူပံ အညဥ္စ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ ဥပာအရူပန္တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကထံ ပနေတ္ထ ဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနသ္သ ရူပသ္သ ဟေတုပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? ''ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဟေတုပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ရူပံ ဘူတေပိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ဧဝံ ပဒမေတံ, ဘူတာနံ တ ဟေတုပစ္စယတော နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ကာရဏာကာရဏမ္ပိ ဟိ ကာရဏန္တေဝ ဝုစ္စတိ ယထာ ''စောရေဟိ ကာမော ဒဍ္ဎော''တိ။

ဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပာဒါရူပ န္တိ ပဒုဒ္ဓါရော ကတော, ''မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပာဒါရူပ''န္တိ ပန ဟဒ္ဓောတိ အဋ္ဌကထာ ယဥ္စ တမေဝ ဝုတ္တံ။ အယံ ပေတ္တတ္တော – ''မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပာဒါရူပ''န္တိ ဣမသ္မိံ ဟဒ္ဓေ ဝုတ္တနယေန ဥ ပာဒါရူပမ္ပိ ကုသလေ ခန္ဓေ မဟာဘူတေ စ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ ကော ပန သော နယောတိ တံ ဒဿေတုံ **''မဟာဘူ တေ။ပေ။ သန္ဓာယာဟာ''**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အတ္ထတော အယံ နယော ဝုတ္တော** တိ ''မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသ မုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပာဒါရူပ''န္တိ ဣမိနာ အဋ္ဌကထာ ခန္ဓေ မဟာဘူတေ စ ပဋိစ္စ ဥပာဒါရူပာနံ ဥပ္ပတ္တိံ စနေန ကုသလေ ခန္ဓေ မဟာဘူတေ စ ပဋိစ္စ ဥပာဒါရူပာနံ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထတော ဝုတ္တော ဟောတီတိ အတ္ထော။

၅၄. ရူပေန ဝိနာ ပစ္စယုပ္ပန္နံ န လဗ္ဘတီ တိ ဧတေန ယာ ပုစ္ဆာ အရူပမိဿကာဝသာနာ, တာပိ ဣဓ န ဂယှန္တိ, ပဂေဝ ရူပာဝသာနာတိ ဒဿေတိ။

၅၇. တာယ သမာနလက္ခဏာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓပဋိသန္ဓိတာယ ဂဗ္ဘသေယျကပဋိသန္ဓိယာ သမာနလက္ခဏာ။ **ပရိပုဏ္ဏ ဏဓမ္မာန**န္တိ ပရိယတ္တိဝိဘာကနံ ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မာနံ။ **ဧတ္ထ** တိ ဧတသ္မိံ သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသေ။

စိတ္တကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပ န္တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပဉ္စ။ **ပုန အာဟာရသမုဋ္ဌာန** န္တိ ဧတ္ထ ပုနဂဟ ဏံ ဥတုသမုဋ္ဌာနာပေက္ခံ။ န ဟိ တံ ပုဗ္ဗေ ဗာဟိရဂ္ဂဟဏေန အဂ္ဂဟိတံ, အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ပန အဂ္ဂဟိတမေဝ, ဥတု သမုဋ္ဌာနဿ ကသ္မာ ပုနဂဟဏန္တိ အာဟ **''ဧတေဟိ''**တိအာဒိ။ **တတ္ထာ** တိ အသညသတ္တေသု။ **တဿာ** တိ ဥတု သမုဋ္ဌာနဿ။ **အာဒိမ္ဟိ**တိ ဗာဟိရအာဟာရသမုဋ္ဌာနဥတုသမုဋ္ဌာနအသညသတ္တဝသေန အာဂတတရေဟိ ပဌမတရေ။ **အဝိသေသဝစန**န္တိ ဗာဟိရာဒိဝိသေသံ အကတွာ ဝုတ္တဝစနံ, အရူပမ္ပိ ပစ္စယံ လဘန္တံ အတ္ထံ ဟောတာဒိကေ ပစ္စ ယေ လဘန္တံ သဟ သင်္ဂဏှာတိတွာတိ ယောဇနာ။ **တဿာ** တိ, **တတ္ထာ** တိ စ ပဒဒွဝယေန ယထာဝုတ္တံ ပဌမတရမေဝ ပစ္စာမသတိ။ **တံသမာနဂတိက**န္တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဂတိကံ။ **ဣဓာပီ**တိ ဣမသ္မိံ သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသေပိ။ **ကမ္မ ပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ဝိယာ**တိ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဝိယ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ ''တံသမုဋ္ဌာနန္တိ ဣ မိနာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ကဋတ္တာရူပမ္ပိ သင်္ဂဏှာတီ''တိ။ အယဉ္စ အတ္ထဝိသေသော ဧတ္ထ ဧကံသေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗော ဟောတိ ဒဿေန္တော **''န ဟိ။ပေ။ အတ္ထိ''** တိ အာဟ။

အဝိသေသေတွာတိ ''ဥတုသမုဋ္ဌာန''န္တိအာဒိနာ ဝိသေသံ အကတွာ။ ဥပာဒါရူပန္တိ ဝိသေသေတွာဝ ကသ္မာ ပန ဝုတ္တာနီတိ ယောဇနာ။ **ဟေတုပစ္စယာဒီသူ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သဟဇာတပစ္စယာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ **သဟာ**တိ စိတ္တ တသမုဋ္ဌာနရူပံ ကဋတ္တာရူပန္တိ ဧဝံ ဧကတော။ **ဝိသု**န္တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပတော ဝိသေသေတွာ။ **တ တ္ထ ဗာဟိရဂ္ဂဟဏာဒီဟိ ဝိယာ**တိ ယထာ ''ဗာဟိရံ ဧကံ မဟာဘူတ''န္တိအာဒီသု ဗာဟိရအာဟာရသမုဋ္ဌာနဥတုသမုဋ္ဌ ဌာနဂ္ဂဟဏေဟိ မဟာဘူတာနိ ဝိသေသိတာနိ, ဧဝံ **ဧတ္ထ** ''မဟာဘူတေ ပဋိစ္စာ''တိ ဧတသ္မိံ နိဒ္ဒေသေ **မဟာဘူတာနံ ကေနစိ** ဝိသေသနေန **အဝိသေသိတတ္တာ** စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဘာဝကဋတ္တာရူပဘာဝေဟိ ဝိသေသေတွာဝ ဝုတ္တာ နီတိ ယောဇနာ။

ဣဓာနိ အညေနပိ ကာရဏေန တေသံ ဝိသေသိတဗ္ဗတံ ဒဿေတုံ **''အပိစာ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **န ကောစိ ပ စ္စယော**တိ ဣဒံ ပဋ္ဌာနေ အာဂတနိယာမေန ရူပံ ဥပနိဿယပစ္စယံ န လဘတီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **''ဟေတာ ဒီသူ''**တိ။ တဒဝိနာဘာဝတော ပန တဿ စိတ္တကမ္မာနံ ကာရဏဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗော, ယတော ဣဒ္ဓိစိတ္တနိဗ္ဗတ္တ တာနိ ကမ္မပစ္စယာနိ စာတိ ဝုတ္တာနိ။ နနု စိတ္တံ အာဟာရဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ ပစ္စယော ဟောတီတိ? သစ္စံ ဟောတိ, သော ပန ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေန, န ဇနကတ္တေနာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **''အာဟာရ။ပေ။ ဇနက''**န္တိ ။ ကိံ ပန တေသံ ဇ နကန္တိ အာဟ **''မဟာဘူတာနေဝ။ပေ။ ဇနကာနီ''**တိ။ **စိတ္တေန ကမ္မုနာ စ ဝိနာ အဘာဝေ** ယထာက္ကမံ စိတ္တကမ္မ သမုဋ္ဌာနဥပာဒါရူပာနန္တိ အတ္ထော။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပကဋတ္တာရူပဘူတာနေဝ** တိ စိတ္တကမ္မသမုဋ္ဌာနမဟာဘူ တနိဗ္ဗတ္တာနေဝ မဟာဘူတာနံ တေသံ အာသန္နကာရဏတ္တာ။ **အညာနီ**တိ ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနာနိ ဥပာဒါရူပာနိ ဝဒ တိ။ **ဝိသေသနံ ကတံ** ''စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပာဒါရူပ''န္တိ။ **သမာနဇာတိကေန ရူပေန** ဥတုနာ အာဟာ ရေန စာတိ အတ္ထော။ **ဟာကဋ္ဌဝိသေသနာနေတ**တိ ဣဒံ ယေဟိ မဟာဘူတေဟိ တာနိ နိဗ္ဗတ္တာနိ, တေသံ ''အာဟာရသ မုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာန''န္တိ ဝိသေသိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ **န ဝိသေသနံ အရဟန္တိ** န ဝိသေသိတဗ္ဗာနိ ကာရဏဝိသေသနေ

နေဝ ဝိသေသသ္သ သိဒ္ဓတ္တာ, ‘‘မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပာဒါရူပ’’န္တေဝ ဝတ္တဗ္ဗတ္တိ အတ္ထော။ **တောနိ ပန** စိတ္တဇ ကမ္မဇရူပာနိ။

သဝိသေသေသေနာတိ ယေန ဝိသေသေန ဝိသေသိတာ, တံ ဒဿေန္တော စိတ္တံ သန္ဓာယာဟ **‘‘သဟဇာတာဒိပစ္စယ ဘာဝတော’’**တိ, ကမ္မံ ပန သန္ဓာယ **‘‘မူလကာရဏဘာဝတော’’**တိ, ကမ္မူပနိဿယပစ္စယဘာဝတောတိ အတ္ထော။ **ကုတရာနီ**တိ အာဟာရဥတုသမုဋ္ဌာနာနိပိ ဥပာဒါရူပာနိ။ **မဟာဘူတဝိသေသနေနေဝ ဝိသေသိတာနီ**တိ ‘‘အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ဇော် မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဇော် မဟာဘူတံ ပဋိစ္စာ’’တိ မဟာဘူတဝိသေသနေနေဝ ဇနကပစ္စယေန အာဟာရေန ဥတုနာ စ ဝိသေသိတာနိ။ **ကုဏာ**တိ ‘‘စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋ္ဌတ္တာရူပံ ဥပာဒါရူပ’’န္တိ ကုမသို့ ဝစနေ။ တွေ ဟိ ဥပာဒါရူပာနံ စိတ္တကမ္မသမုဋ္ဌာနတာဝစနေန တံနိဿယာနမ္ပိ တဗ္ဘာတော ပကာသိတောတိ။ **အညတရဝိသေသနံ ဥဘယဝိသေသနံ ဟောတိ** ဥဘယေသံ အဝိနိဗ္ဘောဂေန ပဝတ္တနတော။

၅၈. ပုဗ္ဗေ တိ ဟေတုပစ္စယာဒီသု။ **ဝိသုံ ပစ္စယဘာဝေနာ**တိ ‘‘ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပာကာဗျာကတံ ဇော် ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာ စ ရူပ’’န္တိအာဒိနာ ဝတ္ထုဿ ဝိသုံ ပစ္စယဘာဝေန။ တွေ စ ဝိသုံယေဝ ပစ္စယဘာဝေန ဒဿိ တာနီတိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ, ‘‘ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု, ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ’’တိ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝတော ဝိယ ခန္ဓာနံ **ကေတောပိ ပစ္စယဘာဝတော ဒဿိတော**။ တေနေဝ ဟိ တသို့ အတ္တွေ အတ္တနော အရုစိ ဝိဘာဝေန္တော အာဟ **‘‘ကုမိနာ အဓိပ္ပာ ယေနာဟာ’’**တိ။ ယော ပနတ္တော အတ္တနော ရုစ္စတိ, တံ ဒဿေတုံ **‘‘ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထုုတိ ကုဒံ ပနာ’’** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ခန္ဓာနံ** ပစ္စယဘူတာနံ ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏတာဒဿနံ **, ဝတ္ထုဿ** ပစ္စယဘူတဿ ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏတာဒဿနံ, န ခန္ဓာ နန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ကုဓေတေ**တိ ကုမသို့ အညမညပစ္စယေ ဝေ။ **ဟေတုပစ္စယာဒီသုပိ အယမေဝ နယော,** တတ္ထ ဟိ ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏဿ သမာနတာ။ **ဒဿိတာယ** ပဋိစ္စဋ္ဌဒဿယဖရဏတာယ။ **ခန္ဓဝတ္ထုုနဋ္ဌ ဒဿိတာယေတ** တိ ခန္ဓဝတ္ထုနဋ္ဌ ကေတော ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏတာ ဒဿိတာယေဝ။

ဇေမာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဒေန ‘‘အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ’’တိ ဇေမာဒိ သင်္ဂဟပ္ပတိ။ နနု ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ **ဟေတုပစ္စယာဒီဟိ ဝိယာ**တိ သဒိသူဒာဟရဏန္တိ တံ ဒဿေန္တော **‘‘န ဟိ’’**တိအာဒိမာဟ။ **ယံ ‘‘ဇော်, တယော, ဒွေဝ စ ခန္ဓေ ပဋိစ္စာ’’တိ ဝုတ္တံ** ပစ္စယဇာတန္တိ အတ္ထော။ ပစ္စယဋ္ဌော ဟိ ပဋိစ္စဋ္ဌော။ တေနာဟ **‘‘တေ ဟေတုပစ္စယဘူတာ ဇေဝ န ဟောန္တိ’’**တိ။ ဇေတေန န ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏကဿ ကေန္တိကော ဟေတုအာဒိပစ္စယဘာဝတောတိ ဒဿေတိ။ တေနာ ဟ **‘‘သေ နယော အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသူ’’** တိ။ န ဟိ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတော ဓမ္မော ပဋိစ္စဋ္ဌံ ဖရတိ။ ဝုတ္တဥ္စ ‘‘ကုသ လံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏပစ္စယာ’’တိ။

ပစ္စယန္တရေနေပိ ဥပကာရကတာမတ္တမ္ပိ ဂဟေတွာ ပဋိစ္စတရေ တရန္တရေ စ ဟေတုအာဒိပစ္စယာ ဒဿိတာ တိ ဥပစယေန ယထာဝုတ္တံ ဝိဘာဝေန္တော **‘‘ပစ္စယတရေ စာ’’** တိအာဒိမာဟ။ **တံပစ္စယာ**တိ ဝတ္ထုပစ္စယာ, ယထာရဟံ ပစ္စယဘူတံ ဝတ္ထုံ လဘိတွာတိ အတ္ထော။ **တေ**တိ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ။ **တေသန္တိ** မဟာဘူတာနံ ခန္ဓာနံ။ **ပစ္စယဘာ တာဘာဝတော**တိ ကုဒံ ခန္ဓာနံ ဟေတုသဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝဿ မဟာဘူတေသု ဒိဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဇော် အညမည ပစ္စယာပိ တေ တေသံ ဘဝေယျုန္တိ ပရဿ အာသင်္ကနိရာသင်္ကံ ကရောန္တော **‘‘အညမညသဒ္ဒော ဟိ’’** တိအာဒိမာ ဟ။ **နိရပေက္ခော** တိ အညနိရပေက္ခော။ န ဟိ ဟေတုဓမ္မော ဓမ္မန္တရာပေက္ခော ဟုတွာ ဟေတုပစ္စယော ဟောတိ, သဒ္ဒသီသေနေတ္ထ အတ္ထော ဝုတ္တော။ **အညတရာပေက္ခော** တိ အတ္တနာ သဟကာရိကာရဏဘူတံ, ကုတရံ တ ယံ ကိ ဥ္စိ အညတရံ အပေက္ခတီတိ အညတရာပေက္ခော။ **ယထာဝုတ္တေတရေတရာပေက္ခော** တိ အရူပက္ခန္ဓာဒိဘေဒံ ဟဋ္ဌိယံ ဝု တ္တပ္ပကာရံ ကုတရေတရံ မိထု ပစ္စယဘူတံ အပေက္ခတီတိ ကုတရေတရာပေက္ခော။ **ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာ စ ခန္ဓာ မဟာ ဘူတာ ကုဓ ယထာဝုတ္တာ ဘဝေယျုန္တိ** ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ခန္ဓာ မဟာဘူတာ အညမညံ အညမညပစ္စယဘာဝေန ဝု တ္တာ, အထ ခန္ဓာ စ မဟာဘူတာ စာတိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဂယှေဟယျုံ, ဇော် သတိ ‘‘မဟာဘူတာ ခန္ဓာနံ န ကောစိ ပစ္စယော’’တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။

ယဿ သယံ ပစ္စယော, တတော တေန တန္နိဿိတေန တ တိ ယဿ ဓမ္မဿ သယံ အတ္တနာ ပစ္စယော ဟောတိ, တတော ဓမ္မတော သယံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ကထံ တေန ဓမ္မေန တန္နိဿိတေန တ အညမညပစ္စယေန ဇော်ဘူတံ တံ ဓမ္မဇာတံ အညမညပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတီတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဥဒာဟရဏေန ဝိဘာဝေတိ

“ယထာ”တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **“ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ”** တိ ဣဒံ **“တေန အညမညပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇမာန”** န္တိ ဣမဿ ဥ ဒါဟရဏံ, **“ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ခန္ဓာ”** တိ ဣဒံ ပန **“တန္နိဿိတေန အညမညပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇမာန”** န္တိ ဧတဿ။ **တ သ္မာ**တိ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ ကာရဏဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ **အတ္တနော ပစ္စယဿ ပစ္စယတ္တာဘာဝတော** တိ အတ္တ နော ပစ္စယဘူတဿ အရူပက္ခန္ဓဿ ပစ္စယဘာဝတာဘာဝတော။ န ဟိ မဟာဘူတာ ယတော ခန္ဓတော ဥပ္ပန္နာ, တေသံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ **တဒပေက္ခတ္တာ** တိ ဣတရေတရပစ္စယဘာဝတပေက္ခတ္တာ။ **ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ပစ္စယာ စာ** တိ ပဋိစ္စတရေ ဝုတ္တ တနိယာမေနေဝ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ, ပစ္စယတရေ ဝုတ္တနိယာမေန ခန္ဓေ ပစ္စယာ စ။ **နအညမညပစ္စယာ စ ဝုတ္တာ** တိ အညမညပစ္စယတော အညဿာ နိဿယပစ္စယာဒိတော မဟာဘူတာနံ ဥပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ စာတိ အတ္ထော။ **ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ**တိ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ။ **တန္နိဿိတေန စ အညမညပစ္စယေနာ** တိ တံ ဝတ္ထုံ နိဿိတေန ခန္ဓေန အညမညပစ္စယဘူတေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, **တသ္မာ** ယထာဝုတ္တေန ကာရဏေန **ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ။ပေ။ ဝုတ္တာ,** ဣမိနာ ပရိယာယေန ပန ဥဇုကံ ပဝတ္တိယံ ဝတ္ထုဿ အညမညပစ္စယဘာဝေတိ အတ္ထော။

၅၉. **သာ န ဂဟိတာ**တိ ယာ ‘‘စက္ခာယတနံ နိဿာယာ’’တိအာဒိနာ စက္ခာယတနာဒီနံ နိဿယပစ္စယတာ ဝုတ္တာ, သာ ဣဓ ပဋိစ္စတရေ န ဝုတ္တာတိ အတ္ထော သဟဇာတတ္ထော ပဋိစ္စတ္ထောတိ ကတွာ။ တေနာဟ **“စက္ခာယတနာ ဒီနိ။ပေ။ အဓိပ္ပာယော”**တိ။ ယေသံ ပန အရူပက္ခန္ဓမဟာဘူတနာမရူပစိတ္တစေတသိကမဟာဘူတရူပိမ္မောနံ ဝသေန ဆဓာ နိဿယပစ္စယော ဣစ္ဆိတော, တေသံ ဝသေန ဣဓ ဝိဘတ္တော ဧဝ။ ကထံ ရူပိဝသေန ဝိဘတ္တောတိ စေ? ‘‘ဝ တ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ’’တိ ဟဒယဝတ္ထုဝသေန သရူပတော ဒဿိတော ဧဝ။ ဣတရေသမ္ပိ ဝသေန ‘‘အဇ္ဈာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိဿယပစ္စယာ’’တိ ဧတ္ထ ဒဿိတော။ ယထာ ဟိ ‘‘ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကု သလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏပစ္စယာ’’တိအာဒီသု ရူပာယတနာဒီနံ အသတိပိ ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏေ အာရမ္မဏပစ္စယ ဘာဝေ ဒဿိတော ဟောတိ, ဧဝမိဓာပိ စက္ခာယတနာဒီနံ နိဿယပစ္စယဘာဝေ ဒဿိတော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ **“နိဿယ။ပေ။ န ဂဟိတာနီ”** တိ။

၆၀. **ဒွဝီသု ဥပနိဿယေသု** တိ အနန္တရူပကတူပနိဿယေသု။ **ကုသလာပိ ပန မဟဂ္ဂတာ** တိ ပိ-သဒ္ဒေန အဇ္ဈာက တေ မဟဂ္ဂတေ အာကမုတိ ‘‘ကုသလာပိ မဟဂ္ဂတာ အာရမ္မဏူပနိဿယံ န လဘန္တိ, ပဂေဝ အဇ္ဈာကတာ’’တိ။ **က အစိ န လဘန္တိ,** ယအ ဂရုံ ကတွာ န ပဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။

၆၁. **အညတ္ထ** ဟေတုပစ္စယာဒီသု။ **ပစ္စယံ အနိဒ္ဒိသိတွာ** တိ ပစ္စယံ ဓမ္မံ သရူပတော အနိဒ္ဒိသိတွာ။ န ဟိ ဟေ တုပစ္စယနိဒ္ဒေသာဒီသု အလောဘာဒိကုသလာဒိသရူပဝိသေသတော ဟေတုအာဒိဓမ္မာ ဒဿိတာ။ **ကုသလာဒီသူ**တိ ဣဒံ အလောဘာဒိဝိသေသနံ။ တေန ယထာ အလောဘာဒီသု အယမေဝ ပစ္စယောတိ နိယမော နတ္ထိ, ဧဝံ တဗ္ဗိသေသေသု ကု သလာဒီသူတိ ဒဿေတိ။ **ဣဓ ပန** ပုရေဇာတပစ္စယေ။ **ဝတ္ထုနဝတ္ထုဓမ္မေသူ** တိ နိဒ္ဒေသဖရဏေ ဘုမ္မံ။ **ပုရေဇာတပစ္စယာ ဥပ္ပ ဇ္ဇမာနာနန္တိ** ဣမိနာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ, အာရုပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ စ ခန္ဓေ နိဝတ္တေတိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဝတ္ထုပုရေ ဇာတမေဝ ဂဟိတံ, န အာရမ္မဏပုရေဇာတန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ **“အာရမ္မဏပုရေဇာတမ္ပိ ဟိ ဝတ္ထုပုရေ ဇာတေ အဝိဇ္ဇမာနေ န လဗ္ဘတီ”**တိ။ **တသ္သာ** တိ ပဋိသန္ဓိဝိပာကဿ။ **န ဥဒ္ဒေသော** တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟာကဋ္ဌံ ကာတုံ **“နေဝဝိပာက။ပေ။ တီဏီတိ ဝုတ္တ”** န္တိ ဝုတ္တံ။ **အလာဘတောတိ** ယဒိ လဗ္ဘေယျ, ‘‘စတ္တာရီ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိ ယာတိ ဒဿေတိ။ **တတ္ထာ** တိ ဝိပာကတ္တိကေ။ **တီဏီ**တိ ‘‘ဝိပာကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဝိပာကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပုရေဇာ တပစ္စယာ, ဝိပာကဓမ္မဓမ္မံ, နေဝဝိပာကနဝိပာကဓမ္မဓမ္မံ ပဋိစ္စာ’’တိ ဣမာနိ တီဏိ။

၆၃. **တဒုဟာအရူပာနန္တိ** တေ မဟာဘူတေ နိဿာယ ပဝတ္တဥပာအရူပာနံ။ **ဝဒတီ**တိ ဧကက္ခဏိကနာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယံ ဝဒတိ အဝိနိဗ္ဘောဂဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ တေသံ ပစ္စယေန ဝိသေသာဘာဝတော။ **ပဝတ္တိယံ ကဋတ္တာရူ ပာနန္တိ** ဝိသေသနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ကဋတ္တာရူပာနံ ဧကက္ခဏိကဿပိ ကမ္မပစ္စယဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တေနေဝ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ ‘‘တထာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ မဟာဘူတာန’’န္တိ ဒုဝိဓောပိ ကမ္မပစ္စယော ဝုတ္တော။

၆၄. **ယံ ယံ ပဋိသန္ဓိယံ လဗ္ဘတီ** တိ စက္ခုန္ဒြိယာဒီသု ယံ ယံ ဣန္ဒြိယရူပံ ပဋိသန္ဓိယံ လဗ္ဘတိ, **တဿ တဿ ဝသေန** ဣန္ဒြိယရူပဥ္စ ဝတ္ထုရူပဥ္စ ‘‘ကဋတ္တာရူပ’’န္တိ ဝုတ္တံ။

၆၉. **ကေသဉ္စိ** တိ ပဥ္စတေကာရေ ပဋိသန္ဓိကၡန္ဓာဒီနံ။ တေသဥှိ ဝတ္ထု နိယမတော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော ဟော တိ။ **သမာနဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ** တိ သဒိသဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ကုသလာကုသလာ ဟိ ခန္ဓာ ဧကစ္စေ စ အဇ္ဈာကတာ ယ သ္သ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, န သယံ တတော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယံ လဘန္တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယာဘာဝတော ဝတ္ထုနာဝ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ ဧကစ္စေ ပန အဇ္ဈာကတာ ယသ္သ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, သယမ္ပိ တတော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယံ လဘန္တိ ယထာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုက္ခန္ဓာ။ တေန ဝုတ္တံ **"ကေသဉ္စိ ခန္ဓာ။ပေ။ နာနာဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာပိ"** တိ။ **ပစ္စယံ ပစ္စယံ ကရောတီ** တိ ပစ္စယဓမ္မံ ဝတ္ထုံ ခန္ဓေ စ အတ္တနော ပစ္စယဘူတံ ကရောတိ, ယထာဝုတ္တံ ပစ္စယဓမ္မံ ပစ္စယံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ **တံကိရိယာကရဏ တော**တိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယကိစ္စကရဏတော။ **ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိ** တိ ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏံ နတ္ထိ သဟဇာတဋ္ဌော ပဋိစ္စဋ္ဌော တိ ကတ္ဝာ။ "ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ"တိ တွေကမေတဟ, ကိံ ပဋိစ္စ? ခန္ဓေတိ ဟာကဋ္ဌောယမတ္ထောတိ။ တေနာဟ **"ကိံ ပန ပဋိစ္စာ"** တိအာဒိ။ ပစ္စာသတ္တိဉာယေန အနန္တရသ္သ ဝိမိ ပဋိသေဓော တ ဟောတီတိ ဂဏ္ဍေဟယ္ယာတိ တံ နိတရေ တုံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော **"အနန္တရတ္တာ။ပေ။ ဝုတ္တံ ဟောတီ"** တိ အာဟ။

၇၀-၇၂. **သင်္ခိပိတ္ဝာ ဒဿိတာနံ ဝသေနေတံ ဝုတ္တ** န္တိ သင်္ခိပိတ္ဝာ ဒဿိတာနံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ဧတံ "က္လမေ တေဝီသတိ ပစ္စယာ"တိအာဒိဝစနံ တစနာမဂ္ဂံ ဒဿေန္တေဟိပိ ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တန္တိ အဓ္ဈကထာယံ ဝုတ္တံ။ **ဧကေနပီ**တိ ကုသလာဒီသု စ ပဒေသု ဧကေနပိ ပဒေန, တသ္မိံ တသ္မိံ တ ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ တက္ကသင်္ခါတေန ဧကေနပိ ပဒေန။ **တယော ပစ္စယာ**တိ ဟေတုအာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယာ။ **တေ စတ္တာရော ပဏ္ဏဇာတဥ္စ ဝဇ္ဇေတွာ** တိ တွေ ယထာဝု တ္တေ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဝိတ္တာရိတတ္တာ "ဝဇ္ဇေတွာ"တိ ဝုတ္တံ, ပဏ္ဏဇာတံ ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဂ္ဂဟိတ တ္တာ။ တွေကာ ဟိ ဧကူနဝီသတိ ပစ္စယာ ယထာဝုတ္တေ ပစ္စယေ ဝဇ္ဇေတွာ အဝသိဋ္ဌာ။ **ယေ ပနာ**တိ ပဒကာရဧက ဝဒတိ။ **သင်္ခိပိတ္ဝာ** တိ ပဒဿ "ဟဋ္ဌိယံ ဝိတ္ထာရိတံ အဝိတ္ထာရိတဥ္စ သဗ္ဗံ သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တ"န္တိ အတ္ထံ ဝ ဒန္တိ။ **"တေဝီသတိ ပစ္စယာ"တိ ဟဋ္ဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ** "သဗ္ဗံ သင်္ဂဟေတွာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ပဏ္ဏဇာတပစ္စယော ယေဝ ဟိ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗောတိ။ ဧဝံ တဒန္တရေ ဝတ္တဗ္ဗံ ဝတ္ဝာ က္လာအနိ ဟဋ္ဌိယာ အဝိပရီတံ အတ္ထံ ဒဿေတုံ **"အာဒိမ္ဟိ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝိဘင်္ဂဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၂) သင်္ချာဝါရဝဏ္ဏနာ

၇၃. **ယထာ အညမညပစ္စယေ ဝိသေသော ဝိဘင်္ဂေ အတ္ထီ** တိ က္လဒံ ဟေတုပစ္စယာဒိဝိဘင်္ဂတော ဝိသေသဘာဝံ သာမညေန ဝုတ္တံ။ န ဟိ ယာဒိသော အညမညပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ဝိသေသော, တာဒိသော ပုရေဇာတပစ္စယဝိဘင်္ဂေ။ တထာ ဟိ အညမညပစ္စယေ ပဋိသန္ဓိ လဗ္ဘတိ, န ပုရေဇာတပစ္စယေ။ **"ဝိပာကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စာ"**တိအာဒိကေ ဝိ **ဘင်္ဂေ**တိ က္လမိနာ ယသ္မိံ ပစ္စယေ ဝိပာကာဗျာကတံ ဥဒ္ဓဋံ, တံ နိဒဿနဝသေန ဒဿေတိ။ က္လဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယထာ ဟေတုပစ္စယာဒီသု "ဝိပာကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စာ"တိအာဒိနာ ဝိဘင်္ဂေ ဝိပာကာဗျာကတံ ဥဒ္ဓဋံ အတ္ထိ, ဧဝံ ဝိပာကာဗျာကတာဘာဝံ အာသေဝနပစ္စယေ ဝိသေသံ ဒဿေတီတိ။

၇၄. **တေသ္မိံ အနုလောမေ** တိ က္လမသ္မိံ ပဋိစ္စတရေ ပစ္စယာနုလောမေ။ **သုဒ္ဓိကနယေ** တိ ပဌမေ နယေ။ **ဒဿိတဂ ဏနတော**တိ "နဝ, တီဏိ, ဧက"န္တိ ဧဝံ သင်္ခေပတော ဒဿိတဂဏနတော။ **တတော ပရေသု နယေသူ**တိ တတော ပဌမ နယတော ပရေသု ဒုတိယာဒိနယေသု။ **အညိဿာ** တိ နတာဒိဘေဒတော အညိဿာ ဂဏနာယ။ **အဗဟုဂဏနေန ယုတ္တ ဿ** ဗဟုဂဏနဿ ပစ္စယဿ, **တေန** အဗဟုဂဏနေန။ **သမာနဂဏနတာ စာ**တိ **စ**-သဒ္ဒော ဗျတိရေကော။ တေန ပ စ္စနီယတော အနုလောမေ ယော ဝိသေသော ဝုစ္စတိ, တံ ဇောတေတိ။ တေနာဟ **"အနုလောမေယေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ"** တိ။ **အနု လောမေယေဝ**တိ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတံ ဒဿေတုံ **"ပစ္စနီယေ။ပေ။ ဝက္ခတီ"** တိ ဝုတ္တံ။

၇၆-၇၉. တေ ပန တေရသမူလကာဒိကေ နယေ သာသေဝနသဝိပာကေသု ဒွိသု ဒွတ္တိံသတိမူလကေသု သာသေဝနမေဝ ဂဟေတ္ဝာ က္လတရံ ပဇဟန္တော အာဟ **"ပဏ္ဏဇာတဝိပာကာနံ ပရိဟီနတ္တာ"** တိ။ **ဝိရောဓာဘာဝေ သတီ**တိ က္လဒံ "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယာ"တိအာဒီသု ဝိယ ပရိကပ္ပဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

တေနာဟ **“ပုဗ္ဗာယ ဒဿိတနယေနာ”** တိ။ **တဿ စ** တေဝီသတိမူလကဿ။ **နာမန္တိ** တေဝီသတိမူလကန္တိ နာမံ။ **ဒွ တဝီသတိ။ပေ။ ဝုတ္တန္တိ** ဧတေန ဒွတဝီသတိမူလကောဝ ပရမတ္ထတော လဗ္ဘတိ, န တေဝီသတိမူလကောတိ ဒဿေ တိ။

အညပအနီတိ ဟေတုအဓိပတိပအဒီနိ။ **သုဒ္ဓိကနယော** တိ ပဌမနယော, ယံ အဋ္ဌကထာယံ “ဧကမူလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ **အာရမ္မဏမူလကာဒီသု န လဗ္ဘတီ** တိ ဒုမူလကာဒီသု တံ န ယောဇီယတိ။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမံ သောဓေတွတ ဧဝ ဟိ အဘိ ဓမ္မဟဋ္ဌိ ပဝတ္တာ, တသ္မာ “အာရမ္မဏေ။ပေ။ ပဥှာ”တိ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **တတ္ထာ** တိ “တီဏိယေဝ ပဥ ှာ”တိ ဟဋ္ဌေ။ “ဝတ္တု အဓိပ္ပာယာနုဝိဓာယီ သဒ္ဒပ္ပယောဂေ”တိ ကတွတ အဓိပ္ပာယံ ဝိဘာဝေန္တော အာဟ **“တ တော ဥဒ္ဓံ ဂဏနံ နိတရေတိ, န အဓော ပဋိက္ခိပတီ”**တိ။ ဂဏနာယ ဥပနိက္ခိတ္တပညတ္တိဘာဝတော ဟေဋ္ဌာဂဏနံ အ မုဥ္စိတွတဝ ဥပရိဂဏနာ သမ္ဘဝတီတိ အာဟ **“တီသု ဧကဿ အန္တောဂဓတာယ စ ‘တီဏိယေဝ’တိ ဝုတ္တ”** န္တိ။ **အတ္တနော ဝစနန္တိ** “တတ္ရိဒံ လက္ခဏ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ အတ္တနော ဝစနံ။

၈၀-၈၅. အဝိဂတာ။ပေ။ ဝုတ္တေပိ ဝိပလ္လာသယောဇနံ အကတွတတိ အဓိပ္ပာယော။ **သာ ဒဿိတာ ဟောတီ** တိ သာ ဝိပလ္လာသယောဇနံ အကတွတ ဒဿိယမာနာ ယဒိပိ ဒဿိတာ ဟောတိ, **န ဧဝံ အာဝိကရဏဝသေန ဒဿိတာ ဟောတိ** တာဒိသဿ လိင်္ဂဿ အဘာဝတော ယထာ ဝိပလ္လာသယောဇနာယန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **“ဝိပလ္လာသ။ပေ။ ဟောတီ”**တိ။ **ဧဝမေဝ အဓိပ္ပာယော ယောဇေတဗ္ဗော** တိ “ယေ။ပေ။ တံ ဒဿေတု”န္တိ ဧတ္ထ “ယဒိပိ အဝိဂတာနန္တရ”န္တိအာဒိနာ ယထာ အဓိပ္ပာယော ယောဇိတော, ဧဝမေဝ “တေနေတံ အာဝိကရောတီ”တိ ဧတ္ထာပိ အ ဓိပ္ပာယော ယောဇေတဗ္ဗော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယထာ တတ္ထ “ဦနတရဂဏနေဟိ သမာနဂဏနေဟိ စ သဒ္ဓိံ သံသန္ ဒနေ ဦနတရာ သမာနာ စ ဂဏနာ ဟောတီ”တိ အယမတ္ထော ဉာပနဝသေန ဒဿိတော, ဧဝမိဓာပီတိ။ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “အာရမ္မဏပစ္စယော ယေန ယေန ဗဟုတရဂဏနေန တ သမာနဂဏနေန တ ပစ္စယေန သဒ္ဓိံ တိကဒုကာဒိ ဘေဒံ ဂစ္ဆတိ, သဗ္ဗတ္ထ တီဏေဝ ပဥှာဝိဿဇ္ဇနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ။ န ကေဝလမတ္ထဝိသေသာဝိကရဏတ္ထမေဝ ဝေတ္ထ တထာ ယောဇနာ ကတာ, အထ ခော ဒေသနာက္ကမောယေဝ သောတိ ဒဿေတုံ **“ပစ္စနီယာဒီသုပိ ပနာ”** တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မူလပဒန္တိ** အာရမ္မဏပစ္စယာဒိကံ တသ္မိံ တသ္မိံ နယေ မူလဘူတံ ပဒံ။ **တတ္ထာ** တိ ပစ္စနီယာဒီသု။ **တေံ လက္ခဏ** န္တိ “တတ္ရိဒံ လက္ခဏ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တလက္ခဏံ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဟဋ္ဌိ ဧဝမေဝ ပ ဝတ္တာ, တသ္မာ ဧဝ။ တေန မူလပဒံ အာဒိမ္ဟိယေဝ ဌပေတွတ ဒေသနာ ဉာယာဂတာတိ ဒဿေတိ။ ယဒိ ဧဝံ လိင်္ဂနေန အတ္ထဝိသေသာဝိကရဏံ ကထန္တိ အာဟ **“န စ ဝိညာတေ အတ္ထေ ဝစနေန လိင်္ဂေန စ ပယောဇနံ အတ္ထီ”** တိ။

ပစ္စယာနုလောမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိစ္စတရော

ပစ္စယပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၈၆-၈၇. ရူပသမုဋ္ဌာပကဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗ န္တိ ဣဒံ အဋ္ဌကထာဝစနံ အနန္တရံ “စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပ”န္တိ ဟ ဋ္ဌိယံ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ, ပဥ္စဝိညာဏာနံ ပန အဟေတုကပဋိသန္ဓိစိတ္တာနဥ္စ ဝသေန ယောဇနာ သမ္ဘဝတီတိ ကတွတ ဝုတ္တံ **“သဗ္ဗသင်္ဂာဟိကဝသေန ပနေတံ န န သက္ကာ ယောဇေတု”** န္တိ။

၉၃. သဟဇာတပုရေဇာတပစ္စယာတိ ဣဒံ ပစ္စယေန ပစ္စယဓမ္မောပလက္ခဏန္တိ ဒဿေတုံ **“သဟဇာတာ စ ဟေ တုအာဒယော။ပေ။ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”**တိ ဝတွတ **“န ဟီ”**တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ သမတ္ထေတိ။

၉၄-၉၇. သော ပစ္စယော တိ သော ပဋိစ္စဋ္ဌဖရဏကော ပစ္စယော။

၉၉-၁၀၂. စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒယော တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဗာဟိရရူပအာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒယော ရူပကောဋ္ဌာသာ သင် ဂယှန္တိ။ **တဿာ** တိ မဂ္ဂပစ္စယံ လဘန္တဿ ရူပဿ။ **ဧဝမေဝ ပနာ**တိ ဣမိနာ ယထာ နမဂ္ဂပစ္စယေ ဝုတ္တံ, ဧ

ဝမေဝ နဟေတုပစ္စယာဒီသု ယံ ဟေတုပစ္စယံ လဘတိ, တဿ ပရိဟီနတ္တာတိ ဣမမတ္ထံ ဥပသံဟရတိ။ တေနာဟ **“ဧကစ္စရူပဿ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”**တိ။

၁၀၇-၁၃၀. သဗ္ဗတ္ထာ တိ ပန္နရသမူလကာဒီသု သဗ္ဗေသု နယေသု။ ကာမံ သုဒ္ဓိကနယာဒီသု ဝိသဒိသဝိဿဇ္ဇနာ, ဣဓာဓိပ္ပေတတ္တံ ပန ဒဿေတုံ **“ဧကေသူ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဣဓာ**တိ ဧတေသု နာဟာရမူလကာဒိနယေသု။ **ဂဏနာယေဝ န သရူပဒဿနန္တိ** သုဒ္ဓိကနယေ ဝိယ ဂဏနာယ ဧဝ န သရူပဒဿနံ အဓိပ္ပေတန္တိ အတ္ထော။

ပစ္စယပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၁၃၁-၁၈၉. တိကဉ္စ န္တိ ဟေတု အဓိပတိ မဂ္ဂေတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပစ္စယာနံ။ **သာဓာရဏာနန္တိ** ယေ တေသံ တိဏ္ဏံ သာဓာရဏာ ပစ္စယာ ပစ္စနီကတော န လဗ္ဘန္တိ, ယသ္မာ တေသံ သင်္ဂဏှနဝသေန ဝုတ္တံ, တသ္မာ။ **မဂ္ဂပစ္စယေ**တိ မဂ္ဂပစ္စယေ အနုလောမတော ဌိတေ။ **ဣတရေဟီ**တိ ဟေတုအဓိပတိပစ္စယေဟိ။ **သာဓာရဏာ သတ္တေတ** တိ မဂ္ဂပစ္စယဝဇ္ဇေ သတ္တေဝ။ **ဟေတုပစ္စယောပိ ပစ္စနီယတော န လဗ္ဘတီ** တိ ဟေတုရဟိတေသု အဓိပတိနော အဘာဝတော။ **သော ပနာ**တိ ဟေတုပစ္စယော **အသာဓာရဏောတိ ကတွာ န ဝုတ္တော** သာဓာရဏာနံ အလဗ္ဘမာနာနံ ဝုစ္စမာနတ္တာ။ န ဟိ ဟေတုပစ္စယော မဂ္ဂပစ္စယဿ သာဓာရဏော။ **ယေဟီ**တိ ယေဟိ ပစ္စယေဟိ။ **တေ**တိ အနန္တရပစ္စယာဒယော။ **ဧကန္တိကတ္တာ**တိ အဝိနာဘာဝတော။ **အရူပဋ္ဌာနိကာ** တိ အရူပပစ္စယာ အရူပမေဝ္ဝာနံယေဝ ပစ္စယဘူတာ အနန္တရပစ္စယာဒယော။ **တေနာ**တိ ‘‘ဧကန္တိကာနံ အရူပဋ္ဌာနိကာ’’တိ ဣဓာဓိပ္ပေတတ္တာ။ **တေဟီ**တိ ပုရေဇာတာသေဝနပစ္စယေဟိ။ **တေသံ ဝသေနာ**တိ တေသံ ဦနတရဂဏနာနံ ဧကကာဒီနံ ဝသေန။ **တဿ တဿာ** တိ ပစ္စနီယတော ယောဇိတဿ တဿ တဿ ဒုကာဒိကဿ ဗဟုဂဏနဿ။ **ဂဏနာ**တိ ဦနတရဂဏနာ။ **အနုလောမတော ဌိတဿပီ** တိ ပိ-သဒ္ဒေန အနုလောမတော ဌိတော တ ယောတု ပစ္စနီယတော ယောဇိတော တ, ဦနတရဂဏနာယ သမာနန္တိ ဒဿေတိ။ **နယိဒံ လက္ခဏံ ဧကန္တိကန္တိ** ဣမိနာ ယထာဝုတ္တလက္ခဏံ ယေဘုယျဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။

ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၁၉၀. သဗ္ဗေသုပီ တိ ပဉ္စာဇာတံ ဌပေတွာ သဗ္ဗေသုပိ ပစ္စယေသု။ သော ဟိ အနုလောမတော အလဗ္ဘမာနဘာဝေန ဂဟိတော ‘‘သဗ္ဗေသူ’’တိ ဧတ္ထ သင်္ဂဟံ န လဘတိ။ အရူပာဝစရဝိပာကဿ အာရုပ္ပေ ဥပ္ပန္နလောကုတ္တရဝိပာကဿ စ ပုရေဇာတာသေဝနာနံ အလဗ္ဘနတောတိ **“ကိဉ္စိ နိဒဿနဝသေန ဒဿေန္တော”** တိ အာဟ။

အဝသေသာနံ လာဘမတ္တန္တိ အဝသေသာနံ ဧကစ္စာနံ လာဘံ။ တေနာဟ **“န သဗ္ဗေသံ အဝသေသာနံ လာဘာ”** န္တိ။ **ပဉ္စာဇာတေ ပသင်္ဂေ နတ္ထိ** တိ ပဉ္စာဇာတေ အနုလောမတော တိဋ္ဌတီတိ အယံ ပသင်္ဂေါ ဧဝ နတ္ထိ။ **ပုရေဇာ။ ပေ။ လဗ္ဘတီ**တိ ဣမိနာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ပုရေဇာတော လဗ္ဘတီတိ အယမ္ပိ အတ္ထတော အာပန္နော ဟောတီတိ တံ နိဒ္ဒါရေတွာ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဒဿေတုံ **“ပုရေဇာတော ပန ဝိပ္ပယုတ္တေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ အနုလောမတော လဗ္ဘတီတိ ဣဒမ္ပိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **“အဝသေသာ သဗ္ဗေပီတိ အတ္ထေ ဂယှမာနေ အာပဇ္ဇေယျာ”**တိ ဣဒံ တဿာ အတ္ထာပတ္တိယာ သဗ္ဗာဝဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, အတ္ထော ပန တာဒိသော န ဥပလဗ္ဘတီတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **“ယမ္ပိ ဧကေစီ”** တိအာဒိ။

တတ္ထ **ဧကေစီ**တိ ပဒကာရေ သန္ဓာယာဟ။ တေ ဟိ ‘‘အရူပဓာတုယာ စဝိတွာ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ ဂတိနိမိတ္တံ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ ဟောတီတိ ဉာပေတုံ ‘နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပုရေဇာတေ’တိ အယမတ္ထော နိဒ္ဒါရိတော’’တိ ဝဒန္တိ, တံ န ယုဇ္ဇတိ အာရုပ္ပေ ရူပံ အာရဗ္ဘ စိတ္တုပ္ပာဒဿ အသမ္ဘဝတော။ တထာ ဟေကေ အသညဘဝတန္တ ရဿ ဝိယ အာရုပ္ပာနန္တရဿ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ ပုရိမာနုပဋ္ဌိတာရမ္မဏံ ဣစ္ဆန္တိ။ တေနေတမာဟ **“တမ္ပိ တေသံ ရုစိမတ္တမေဝ”** တိအာဒိ။ **ယုဇ္ဇမာနကပစ္စယုပ္ပန္နဝသေန တ** တိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ပစ္စယေ အနုလောမ

တော ဋ္ဌိတေ ယံ ယံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဘဝိတုံ ယုဇ္ဇတိ, တဿ တဿ ဝသေနာတိ အတ္ထော။ **န ဝိစာရိတံ** သုဝိညေယျတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ **နတာ**တိ အာရမ္မဏာနုနန္တရသမနန္တရူပနိဿယပုရေဇာတာသေဝနသမ္ပယုတ္တနတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ။ **တမ္ပိ** တေသံ နဝန္နံ ပစ္စယာနံ အနုလောမတော အလဗ္ဘမာနတံ။

၁၉၁-၁၉၅. **န အညမညေန ဃဋိတဿ မူလဿာ** တိ အညမညပစ္စယေန ပစ္စနီယတော ဋ္ဌိတေန ယောဇိတဿ သတ္တမဿ မူလဿ ဝိတ္ထာရိတတ္တာ။ **သဗ္ဗံ သဒိသ** န္တိ သဗ္ဗပဟဋ္ဌိဂမနံ သဒိသံ။

ဣမသ္မိံ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ **ဣမသ္မိံ ဌာနေ** တိ ဒွေဝ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသာ။ တေသု ပဌမဿ ဝိသယော ပစ္စနီယာနုလောမေတိ အဇ္ဈာကထာယမေဝ ဒဿိတောတိ အဒဿိတဿ ဝိသယံ ဒဿေတုံ **"ဧတေသု"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပိ-သဒ္ဒေနာ** တိ ''ဣမေသမ္ပိ''တိ ဧတ္ထ ပိ-သဒ္ဒေန။ **ကိသ္မိဥ္စိ** ပစ္စယေ။ ကမ္မပစ္စယံ လဘန္တာနိပိ စက္ခာဒီနိ ဝိပာကဝိညာဏာဒီနိ စ ဣန္ဒြိယံ န လဘန္တီတိ ကတွာ **"ယေဘုယျေနာ"** တိ ဝုတ္တံ, ကတိပယံ န လဘတီတိ ဝုတ္တံ ဟော တိ။ **မဂ္ဂပစ္စယ** န္တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ယထာဝုတ္တာနီ** တိ ပဥ္စဝေါကာရပဝတ္တိအသညဘဝပရိယာပန္နာနိ ကဋတ္တာရူပာနေဝ ဝဒတိ, န စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနီတိ အဓိပ္ပာယော။ **ယေ ရူပဓမ္မာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တီ** တိ ယေ ဟေတု အဓိပတိသဟဇာတာဒိပစ္စယာ ရူပဓမ္မာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဧတေယေဝ ဟေတုအဓိပတိအာဒိကေ ဆ ပစ္စယေ န လဘန္တိ။ **ဧတေယေဝ**တိ ဝစနေန အညေ ကတိပယေ လဘန္တီတိ သိဒ္ဓံ ဟောတီတိ တံ ဒဿေန္တော **"ပစ္ဆာဇာတာ။ပေ။ လဘတီ"**တိ အာဟ။ အယဥ္စ ပစ္စယလာဘော န ဇနကဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ **"လဗ္ဘမာနာ။ပေ။ ဒဿနေ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဓမ္မဝသေနာ**တိ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဝသေန။ **ဣန္ဒြိယ** န္တိ ဣန္ဒြိယပစ္စယံ။ **ယဒိ ဧဝ**န္တိ ကဋတ္တာရူပံ ယံ ယံ န လဘတိ, တံ တံ ယဒိ ဝတ္တဗ္ဗံ, ဧဝံ သန္တေ ရူပဓမ္မေသု ဘူတရူပာနိယေဝ အညမညပစ္စယံ လဘန္တီတိ အာဟ **"ဥပာဒာရူပာနိ။ပေ။ ဝတ္တဗ္ဗ"** န္တိ။ **တံ ပန** ဥပာဒာရူပာနံ အညမညပစ္စယာလာဘဝစနံ။ **အရူပိန္ဒြိယာလာဘ** န္တိ အရူပီနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန ဣန္ဒြိယပစ္စယာလာဘံ။

၁၉၆-၁၉၇. ဗဟုဂဏနမ္ပိ ဉီနတရဂဏနေန ယောဇိတံ ဉီနတရဂဏနမေဝ ဟောတီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ **"ယဒိပိ တိကာဒီသု 'ဟေတုယာ ပဥ္စာ'တိ ဣဒံ နတ္ထိ"**တိ။ **အနုတ္တာနံ** ဒုဝိညေယျတာယ ဂမ္ဘီရံ။ ယထာ စ ဘူတရူပာနိ နာရမ္မဏ ပစ္စယာ အညမညပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဧဝံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုရူပန္တိ အာဟ **"ဝတ္ထုပိ ပန လဘတီ"**တိ။ ယထာ ဟေဋ္ဌာ ကေမူလကံ ''ဒုမူလက''န္တိ ဝုတ္တံ, ဧဝံ **ဣဓာပိ ဒုမူလကံ "တိမူလက"န္တိ ဝဒန္တိ** ။

၂၀၃-၂၃၃. **စေတနာမတ္တသင်္ဂဟကေ** တိ စေတနာမတ္တံယေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဂဟေတွာ ဋ္ဌိတေ ပဉှေ။ တတ္ထ ဟိ ''နကမ္မပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ''တိ ဝတ္တုံ သက္ကာ။ **ဧဝံပကာရေ**တိ ဣဒံ ''တိဏ္ဏံတိအာဒီသု''တိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဒသ္သ အတ္ထဝစနန္တိ ဒဿေန္တော **"အာဒိ-သဒ္ဒေဟိ ပကာရတ္ထော ဟောတီ"** တိ အာဟ။ **ရူပမ္ပိ လဗ္ဘတိ** စေတနာမတ္တမေဝ အသင်္ဂဏှဟနတော။

ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋိစ္စဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သဟဇာတဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၃၄-၂၄၂. **သဟဇာတပစ္စယကရဏ**န္တိ သဟဇာတံ ပစ္စယဓမ္မံ ပစ္စယံ ကတွာ ပဝတ္တိ။ **သဟဇာတာယတ္တဘာဝဂမန**န္တိ သဟဇာတေ ပစ္စယဓမ္မေ အာယတ္တဘာဝဿ ဂမနံ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ အတ္တနာ သဟဇာတပစ္စယာယတ္တဝုတ္ တိတာ ။ ဧတ္ထ စ သဟဇာတပစ္စယသဒ္ဒါတံ သဟဇာတံ ကရောတီတိ သဟဇာတော, တထာပဝတ္တော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မော။ တတ္ထ ပဝတ္တမာနေသော သဟဇာတသဒ္ဒော ယသ္မာ တဿ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ အတ္တနာ သဟဇာတံ ပစ္စယဓမ္မံ ပ စ္စယံ ကတွာ ပဝတ္တိံ တဒာယတ္တဘာဝူပဂမနဉ္စ ဝဒတီတိ ဝုစ္စတိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **"သဟဇာတသဒ္ဒေန။ပေ။ ဝုတ္တ"**န္တိ။ **တဿ ကရဏဿ ဂမနဿ စ** တိ တဿ ယထာဝုတ္တဿ သဟဇာတပစ္စယကရဏဿ သဟဇာတာ ယတ္တဘာဝူပဂမနဿ စ။ ''ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတော''တိ ဣမဿ ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတံ တံသဟဘာဝိတဉ္စ

ပစ္စယံ ကတွာတိ အယမတ္ထောတိ အာဟ **“ကုသလာဒီနံ ကမ္မဘာဝတော”**တိ။ သဟဇာတပစ္စယသဘာဝိနံ ပစ္စယာနံ သင်္ဂဏှနတ္ထဉ္စေတ္ထ “သဟဇာတာယတ္တဘာဝဂမနံ တ”တိ ဝုတ္တံ။

တံကမ္မဘာဝတောတိ တေသံ ယထာဝုတ္တပစ္စယကရဏတဒါယတ္တဘာဝဂမနာနံ ကမ္မဘာဝတော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတာတိ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ တေန သဟဇာတာ ဟုတွာ”တိ ပဋိစ္စသဒ္ဒံ အာဟရိတွာ အတ္ထော ဝုတ္တော, တံ “ပဋိစ္စတ္ထော သဟဇာတတ္ထော”တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ သဟဇာတသဒ္ဒယောဂေ ကုသလံ ဓမ္မန္တိ ဥပယောဂဝစနဉ္စ ယုတ္တံ န ဝုတ္တံ, “တေန သဟဇာတာ ဟုတွာ”တိ ပန ဝုတ္တတ္တာ ကရဏတ္ထေ ဥပယောဂဝစနန္တိ ဒဿိတန္တိ ဧကေ။ နိဿယတရေ ပန ကုသလံ ဓမ္မံ နိဿယတ္ထေန ပစ္စယံ ကတွာတိ ဝဒန္တေန ဣဓာပိ “ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတတ္ထေန ပစ္စယံ ကတွာ”တိ အယမတ္ထော ဝုတ္တောယေဝ ဟောတိ, ပဋိစ္စသဒ္ဒါဟရဏမ္ပိ ဣမမေဝတ္ထံ ဉာပေတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥပါဒါရူပံ ကိဉ္စိ ဘူတရူပဿ အနုပါလကံ ဥပတ္ထမ္ဘကဉ္စ ဟောန္တမ္ပိ သဟဇာတလက္ခဏေန န ဟောတိ, တသ္မာ ပဋိစ္စတ္ထံ န ဖရတီတိ အာဟ **“ပဋိစ္စာတိ ဣမိနာ ဝစနေန ဒီပိတော ပစ္စယော န ဟောတီ”**တိ။ **နိဒဿနဝသေန ဝုတ္တ**န္တိ ဥဒါဟရဏဝသေန ဝုတ္တံ, န အနဝသေသတောတိ အတ္ထော။ **ယထာဝုတ္တော**တိ ပဋိစ္စတ္ထဖရဏဝသေန ဝုတ္တော။ ယထာ စ ဥပါဒါရူပံ ဘူတရူပဿ ဥပါဒါရူပဿ စ ပစ္စယော န ဟောတိ, ဧဝံ ဌပေတွာ ဆ ဝတ္ထူနိ သေသရူပါနိ အရူပဓမ္မာနံ ပစ္စယော န ဟောတီတိ ဒဿေန္တော **“ဝတ္ထုဝဇ္ဇာနိ ရူပါနိ စ အရူပါန”**န္တိ အာဟ။

သဟဇာတပစ္စယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပစ္စယတရဝဏ္ဏနာ

၂၄၃. **ပတိ-သဒ္ဒေါ ပတိဋ္ဌတ္ထံ ဒီပေတိ** “သာရေ ပတိဋ္ဌိတော”တိအာဒီသု, **အယ-သဒ္ဒေါ ဂတိံ ဒီပေတိ** “ဧတိ ဧတ္ထာတိ အယော”တိ။

ဘူတုပါဒါရူပါနိ သဟ သင်္ဂဏှိတွာ ဝုတ္တံ ဥပါဒါရူပါနံ ဝိယ ဘူတရူပါနိ နိဿယော ဟောတီတိ ကတွာ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ “မဟာဘူတေ နိဿာယ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ဥပါဒါရူပ”န္တိ ဥပါဒါရူပံယေဝ ဒဿိတန္တိ အာဟ **“အဋ္ဌကထာယံ ပနာ”**တိအာဒိ။

၂၄၅. **ပဋိစ္စတရေ သဟဇာတေ** တိ ပဋိစ္စတရေ သဟဇာတပစ္စယဝဏ္ဏနာယံ, **ကမ္မဥတုဇာန**န္တိ ကမ္မဇာနံ ဥတုဇာနဉ္စ ဝသေန အတ္ထော ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ။ တထာ ဟိ တတ္ထ ဝုတ္တံ “ဒွိသန္တတိသမုဋ္ဌာနဘူတဝသေန ဝုတ္တ”န္တိ (ပဋ္ဌာ. အဋ္ဌ. ၁.၅၇)။ **ကမ္မေ စာ** တိ ကမ္မေ ဇနကကမ္မပစ္စယေ ဂဟိတေ။ **ဧကန္တနေကန္တကမ္မဇာန** န္တိ ဧကန္တေန ကမ္မဇာနံ န ဧကန္တကမ္မဇာနဉ္စ။ တတ္ထ အသညဘဝေ ဧကန္တကမ္မဇံ နာမ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ, ဣတရံ ဥပါဒါရူပံ ဘူတရူပဉ္စ န ဧကန္တကမ္မဇံ, တဒုဘယမ္ပိ တတ္ထ ဧကဇ္ဈံ ကတွာ ဝုတ္တံ, “မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပ”န္တိ ဣဒံ ပန ကမ္မသမုဋ္ဌာနဝသေနေဝ ဝုတ္တန္တိ။ **သော နာဓိပ္ပေတော** တိ ယော ယထာဒဿိတော ပဋိစ္စတရေ သဟဇာတပစ္စယေ အတ္ထော ဝုတ္တော, သော ဣဓ န အဓိပ္ပေတော။ ကသ္မာတိ စေ, အာဟ **“ကဋတ္တာ။ပေ။ ဂဟိတတ္တာ”** တိ။ **တံ ပဟာယာ** တိ တံ ပဋိစ္စတရေ ဝုတ္တမတ္ထံ ပဟာယ အဂ္ဂဟေတွာ။ **ယထာဂဟိတဿာ** တိ “အသည။ပေ။ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပ”န္တိ ဟဋ္ဌိယံ ဧဝ ဂဟိတဿ။ **ပဋိစ္စ ပစ္စယာ** တိ ဣဒံ ဒွိန္နံ တရာနံ ဥပလက္ခဏံ။ ပဋိစ္စတရေ အာဂတနယေန မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ, ပစ္စယတရေ အာဂတနယေန မဟာဘူတေ ပစ္စယာ မဟာဘူတာနံ ဥပ္ပတ္တိ န နိဝါရေတဗ္ဗာ, တသ္မာ “ဥပါဒါရူပသဒ္ဒါတံ ကဋတ္တာရူပ”န္တိ ဧဝံ ဥပါဒါရူပဂ္ဂဟဏေန ကဋတ္တာရူပံ အဝိသေသေတွာ ဥပါဒါရူပါနံ နိဝတ္တေတဗ္ဗာနံ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ အတ္ထိတာယ ကဋတ္တာ။ပေ။ ဝိသေသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၄၆-၂၄၇. **ဧကစ္စဿ ရူပဿာ** တိ အဟေတုကစိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ။ ဣတော ပရေသုပိ ဧကစ္စရူပဂ္ဂဟဏေ ဧသေဝ နယော။ **စက္ခာဒိဓမ္မဝသေနာ** တိ စက္ခာယတနာဒိရူပဓမ္မဝသေန။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒိကောဋ္ဌာသဝသေနာ** တိ စိတ္တဇာဒိရူပဓမ္မဘာဂဝသေန။ **သဗ္ဗံ လဗ္ဘတီ** တိ သတိပိ ဣမဿ နယဿ နဟေတုမူလကတ္တေ နောနတ္ထိနောဝိဂတေ

သု ကေနစိ ဂဏနံ သဗ္ဗံ ရူပံ သဗ္ဗဿ ရူပဿ ဝသေန ဂဏနာ လဗ္ဘတိ စတုသန္တတိဝသေန ဝတ္တမာနေသု ပဉ္စဝိသတိယာ ရူပဓမ္မေသု ဝဇ္ဇိတဗ္ဗဿ အဘာဝါ။

ပစ္စယတာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. နိဿယတာရဝဏ္ဏနာ

၃၂၉-၃၃၇. **နိဿယပစ္စယဘာဝ** န္တိ နိဿယတာရေ ဝုတ္တဿ သဟဇာတပုရေဇာတဿ စ နိဿယဠဿ ဓမ္မဿ ပစ္စယဘာဝံ ပစ္စယတာရေန နိယမေတုန္တိ ယောဇနာ။ တထာ ပစ္စယတာရေ "ပစ္စယာ"တိ ဝုတ္တဿ ပစ္စယဓမ္မဿ သဟဇာတပုရေဇာတဘာဝံ နိဿယတာရေန နိယမေတုန္တိ ယောဇနာ။ နိယမနဉ္စေတ္ထ ပစ္စယဋ္ဌနိဿယဋ္ဌာနံ ပရိယာယန္တရေန ပကာသိတတ္တာ အတ္ထတော ဘေဒဘာဝဒဿနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ **"ပစ္စယတ္တံ နာမ နိဿယတ္တံ, နိဿယတ္တံ နာမ ပစ္စယတ္တ"**န္တိ။

နိဿယတာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သံသဋ္ဌတာရဝဏ္ဏနာ

၃၅၁-၃၆၈. **သာ**တိ သဝတ္ထုကာ ပဋိသန္ဓိ။ **ဣဓာပီ**တိ ဣမသ္မိံ သံသဋ္ဌတာရေပိ။ **အဓိပတိပုရေဇာတာသေဝနေသု** အနုလောမတော **နကမ္မနဝိပါကနဈာနနဝိပ္ပယုတ္တေသု** ပစ္စနီယတော ဌိတေသု န လဗ္ဘတိ, **အညေသု** သဟဇာတာဒီသု **အနုလောမတော** ဟေတုအာဒီသု **ပစ္စနီယတော စ** အနုလောမတော စ ဌိတေသု လဗ္ဘတီတိ။ တေနာဟ **"လဗ္ဘမာနပစ္စယေသူ"**တိ။ **ဣမဿ ဝိသေသဿာ** တိ ဣမဿ ယထာဝုတ္တဿ ဝိသေသဿ ဒဿနတ္ထံ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ, တသ္မာ တာဒိသဿ ဝိသေသဿ ဒဿေတဗ္ဗဿ အဘာဝတော ဝတ္ထုဝိရဟိတာ ပဋိသန္ဓိ အနုဒ္ဓဋ္ဌာ, န ဝိပ္ပယုတ္တေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ အဘာဝတောတိ အတ္ထော။ **ဟေတုပစ္စယဝိရဟိတမတ္တဒဿနတ္ထ** န္တိ ဣမိနာ ဘူတကထနံ အဟေတုကဂ္ဂဟဏံ န ဗျဘိစာရနိဝတ္တနန္တိ ဒဿေတိ။ **"အဟေတုကဝိပါကကိရိယဝသေနာ"တိ ဘဝိတဗ္ဗံ** ဟေတုပရိယန္တတ္တာ မဂ္ဂဿ။

၃၆၉-၃၉၁. "ဟေတုမှိ အနုလောမတော ဌိတေ ဈာနမဂ္ဂာ ပစ္စနီယတော န လဗ္ဘန္တီ"တိအာဒိ ယံ ဣဓ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ, တံ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဓမ္မော စတ္တာရော သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာ အာဟာရိန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂာ စာတိ ဣမေ အဋ္ဌ ပစ္စယေ အလဘန္တော နာမ နတ္ထီတိ ဣမိနာ ပဋိစ္စတာရေ အနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တေန နယေန ဝေဒိတုံ သက္ကာတိ အာဟ **"ပဋိစ္စတာရေ။ပေ။ နယေနာ"** တိ။ **သေသေသူ**တိ အဟေတုကမောဟဝဇ္ဇာ ဟေတုကေသု **ပဉ္စဝိညာဏာ။ပေ။ ဈာနပစ္စယံ လဘန္တိ,** တသ္မာ "အဟေတုကမောဟော ဝ ဈာနမဂ္ဂပစ္စယံ လဘတီ"တိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ, ကိဉ္စ **ပစ္စနီယာနုလောမေ ဒုဝိန္နံ ပစ္စယာနံ အနုလောမေန** အနုလောမဝသေန **သဟယောဇနာ နတ္ထိ** ဧကေကဿေဝ ယောဇနာယ အာဂတတ္တာ, တသ္မာ အဟေတုကမောဟော ဝ မဂ္ဂပစ္စယံ လဘတီတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သံသဋ္ဌတာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သမ္ပယုတ္တတာရဝဏ္ဏနာ

၃၉၂-၄၀၀. **သဒိသံ သမ္ပယုတ္တ** န္တိ "ယံ သဒိသံ, တံ သံသဋ္ဌ"န္တိ ဝုစ္စမာနံ သမ္ပယုတ္တံ န ဟောတိ "သံသဋ္ဌာ ယောဇိတာ ဟယာ"တိအာဒီသု။ **အသံသဋ္ဌံ တေကိစ္စ** န္တိ ယံ န သံသဋ္ဌံ အန္တရန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန တေကိစ္စမ္ပိ ဝိမိဿတာယ သမ္ပယုတ္တန္တိ ဝုစ္စမာနံ, တံ သံသဋ္ဌံ န ဟောတိ "ယာ သာ ဝီမံသာ။ပေ။ ကောသဇ္ဇသမ္ပယုတ္တာ"တိအာဒီသု။ ဧဝံ အသမ္ပယုတ္တဿပိ သံသဋ္ဌပရိယာယော အသံသဋ္ဌဿ စ သမ္ပယုတ္တပရိယာယော အတ္ထီတိ တဒုဘယံ ဣတရေတရံ နိယမေတီတိ ဒဿနတ္ထံ တရဒွယဒေသနာတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ဥဘယံ။ပေ။ နိယာမကံ ဟောတီ"**တိ, သံသဋ္ဌသဒ္ဒော ဟိ တေကိစ္စဋ္ဌော နတ္ထိ, သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒော စ သဒိသတ္ထော, တသ္မာ

ယထာ သံသဋ္ဌသဒ္ဒေ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒာပေက္ခော သဒိသတ္ထတော ဝိနိဝတ္တိတ္ဝာ ကေုပ္ပာအဒိသဘာဝမေဝ အ တ္ထံ ဗောဓေတိ, ဧဝံ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒောပိ သံသဋ္ဌသဒ္ဒာပေက္ခော တေကိဏ္ဏဋ္ဌတော ဝိနိဝတ္တိတ္ဝာတိ အညမ ညာပေက္ခသ္သ သဒ္ဒဒ္ဝယသ္သ အညမညနိယာမကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမ္ပယုတ္တတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ပဥှာတရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၀၁-၄၀၃. **တေ ပစ္စယေ** တိ တေ ဟေတုအာဒိကေ ပစ္စယေ။ **ပဋိဟဋိယာ**တိ ဗွေ ပစ္စယပဋိဟဋိယာ ကုသလာဒိပ ဒပဋိဟဋိယာ တတိ အာသင်္ကာယံ ဉာဘယဝသေနပိ အဗွော ယုဇ္ဇတီတိ ဒဿေန္တော ပဌမံ တာဝ သန္ဓာယာဟ **"ယ ထာက္ကမေနာ"**တိအာဒိ။ တသ္သတ္ထော – "ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော"တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာက္က မေန ယာယ ပဋိဟဋိယာ ပဋိစ္စတရေ ပစ္စယာ အာဂတာ, တဒနုရူပံ တေ ဒဿေတုန္တိ။ ဒုတိယံ ပန ဒဿေတုံ **"ကု သလော ကုသလဿာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သာ ပနာယံ ပဒပဋိဟဋိ ယသ္မာ န ကုသလပဒဒဿနမတ္တေန ဒဿိတာ ဟောတိ, တသ္မာ တံ ဧကဒေသေန သကလံ နယတော ဒဿေန္တော အာဟ **"ကုသလော ကုသလဿာတိ။ပေ။ ဟော တီ"**တိ။ **တေနာ**တိ နိဒဿနမတ္တေန "ကုသလော ကုသလဿာ"တိ ပဒေန။ **သဗ္ဗော ပဘေဒော** တိ ယံ တတ္ထ တတ္ထ ပစ္စယေ "ကုသလော ကုသလဿာ"တိအာဒိကော ယတ္တကော ပဘေဒော ဝိဿဇ္ဇနံ လဘတိ, သော သဗ္ဗော ပ ဘေဒောတိ အဗွော။ **တေ ပစ္စယေ ပဋိဟဋိယာ ဒဿေတု** န္တိ တေ ဟေတုအာဒိပစ္စယေ ကုသလာဒိပဒပဋိဟဋိယာ ဒ ဿေတုံ။

၄၀၄. ဖလဝိသေသံ အာကင်္ခန္တာ ပဋိက္ကဟကတော ဝိယ အယကတောပိ ယထာ ဒက္ခိဏာ ဝိသုဇ္ဈတိ, ဧဝံ အနံ ဒေ န္တိတိ အာဟ **"ဝိသုဒ္ဓံ ကတွတ"** တိ။ **တေသန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတာရဟာ** န္တိ ကမ္မိနာ တေအနဿ သကအာကမ်ိအာဒီနံ အာ ဝေဏိကတံ ဒဿေတိ။ ကာမံ အင်္ဂမင်္ဂပုရေစာရိကမ္ပိ တေအနမေဝ, အသေက္ခော ပန ဟုတွတ တံ ပစ္စဝေက္ခတီတိ န တံ က္ကမ ဂဟိတံ။ **တန္တိ** တေအနံ။ **ကေတုရဘုစိတ္တ** န္တိ အဋ္ဌမကဿ ဉပ္ပဇ္ဇနကာလေ "ကေတူရဘူ"တိ ဝတ္တဗ္ဗ တာရဟံ စိတ္တံ။ ကေတုရဘုသဒိသန္တိ တ သောတာပန္နာဒိကေတ္ရာဘိဘာဝီတိ တ **ကေတုရဘုစိတ္တ** န္တိ ဧဝမေတ္ထ အဗွော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဘူမိတော ဝဝတ္ထပေတိ,** "တေဘူမကကုသလမေဝ"တိ ဗွေ ဝိယ န ပစ္စယဓ မ္မန္တိ အဗွော။ **ဒေသနန္တရတ္တာ** တိ "ကုသလစိတ္တသမင်္ဂိဿာ"တိအာဒိနာ ပုဂ္ဂလာမသနဒေသနတော အည တ္တာ, အညထာ ဂဟိတံ ပုန န ဂဏ္ဍေဟယ္ယာတိ အဓိပ္ပာယော။

၄၀၅. ရာဂရဟိတဿ ဝိယ သောမနဿရဟိတဿ စ ရာဂဿ န အာရမ္မဏေ အဿာဒနဝသေန ပဝတ္တိ အဇ္ဈ ပေက္ခနတောတိ ဝုတ္တံ **"အဿာဒနံ။ပေ။ ကိစ္စ"** န္တိ။ သဟသာကာရပ္ပဝတ္တာယ ဥပ္ပိလာဝိတသဘာဝတာယ ပီတိ ယာ အာဟိတဝိသေသာယ တဏှာယ တံ တဏှာဘိနန္ဒနန္တိ ဝုစ္စတီတိ တံ သန္ဓာယာဟ **"ပီတိကိစ္စသဟိတာယ တ ဏှာယ ကိစ္စ"**န္တိ။ ယထာ စ ယထာဝုတ္တကိစ္စဝိသေသာယ ပီတိယာ အာဟိတဝိသေသာ တဏှာ တဏှာဘိနန္ဒနာ, ဧဝံ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယသ္မာ ပန သာ အတ္ထတော ပစ္စယဝိသေသဝိသိဋ္ဌာ ဒိဋ္ဌိယေဝ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ဒိဋ္ဌာ ဘိနန္ဒနာ ဒိဋ္ဌိယေဝ"**တိ။ **ဗွေ ပနာ** တိ "အဘိနန္ဒတီ"တိ ပဒဿ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန ဝုတ္တေသု ဗွေသု ပန ဒ္ဝီသု အဗွေသု။ **အဘိနန္ဒန္တဿာ** တိ က္ကဒံ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယေန **"ပဋ္ဌမတ္ထ မေဝ ဂဟေတွတ"**တိ ဝုတ္တံ။ **အဘိနန္ဒန္တဿာ** တိ ပန အဝိသေသတော ဝုတ္တတ္တာ တဏှာဝသေန ဒိဋ္ဌိဝသေန အဘိနန္ဒန္တဿာတိ အယမေတ္ထ အဗွော အဓိပ္ပေတော, တသ္မာ **"အဘိနန္ဒနာ။ပေ။ န သက္ကာ ဝတ္တု"** န္တိ က္ကဒမိဓ ဝစနမနောကာသံ။ ကသ္မာ? ဒိဋ္ဌိရဟိတေပိ သန္တာနေ အဘိနန္ဒနဿ ဝုတ္တတ္တာ။ **တဏှာဝသေန နန္ဒတီ** တိ တဏှာဘိနန္ဒနဝသေနေဝ ဝုတ္တော အဗွော ပုရိမော အဗွော။ **ဒ္ဝီသု ပန သောမနဿသဟဂတစိတ္တုပ္ပာဒေ သူ**တိ ဒိဋ္ဌိရဟိတာနိ သောမနဿသဟဂတစိတ္တာနိ သန္ဓာယာဟ။ **ယထာဝုတ္တေနာ** တိ "သရာဂဿ သောမနဿ ဿာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန သောမနဿေန အဿာဒေန္တဿ, ရာဂေန စ တေသုယေဝ ယထာဝုတ္တေသု ဒ္ဝီသု စိ တ္တေသု အဿာဒေန္တဿ, စတူသုပိ သောမနဿသဟဂတစိတ္တေသု သပ္ပီတိကတဏှာယ အဘိနန္ဒန္တဿ သ, စတူသုပိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေသု ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာယ အဘိနန္ဒန္တဿ ဒိဋ္ဌိ ဉပ္ပဇ္ဇတီတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေ ဒိတဗ္ဗာ။ တေန ဝုတ္တံ **"က္ကတိပိ သက္ကာ ယောဇေတု"** န္တိ။ ယထာ ဒိဋ္ဌုပ္ပနိဿယတော ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာ သမ္ဘဝတိ,

ဇဝံ တဏှာဟူပနိဿယတော တဏှာဟာဘိနန္ဒနာပိ သမ္ဘဝတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ''အဘိနန္ဒတိ ရာဂေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ ဝစန တော သပ္ပီတိကတဏှာဟာယ အဘိနန္ဒနဿ ရာဂုပ္ပတ္တိပိ ဝတ္တဗ္ဗာ, န တ ဝတ္တဗ္ဗာ တဏှာဟာဘိနန္ဒနာယ ဧဝ ရာဂုပ္ပတ္တိယာ ဝုတ္တတ္တာ။

၄၀၆. ''တဒာရမ္မဏတာယာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗေ **''တဒာရမ္မဏတာ''** တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ **''ဝိဘတ္တိလောပေ ဟေတ္ထ ကတော''**တိ။ **တဒာရမ္မဏတာ** တိ ဧတ္ထ တာ-သဒ္ဒာဘိဓေယျော အတ္ထော ဘာဝေ နာမ, သော ပန တဒာရမ္မဏသဒ္ဒာဘိဓေယျတော အညော နတ္ထီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **''ဘာဝဝန္တတော တ အညော ဘာဝေ နာမ နတ္ထီ''**တိ။ ဧတေန သကတ္ထေ အယံ **တာ-သဒ္ဒော**တိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ **''ဝိဟကော တဒာရမ္မဏဘာဝဘူတောတိ အတ္ထော''**တိ။ တေသွိဋ္ဌတ္ထေ ''တဒာရမ္မဏတာ''တိ ပစ္စတ္တေကဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဝိညာဏဋ္ဌာယတန။ပေ။ န ဝုတ္တ** န္တိ ယဒိပိ ကာမာဝစရဝိပာကာနမ္ပိ ကမ္မံ အာရမ္မဏံ လဗ္ဘတိ, တံ ပန ဝိညာဏဋ္ဌာယတနနေဝသညာနာသညာယတနဝိပာကာနံ ဝိယ န ဧကန္တေန ဣမဿ ဝိပာကစိတ္တဿ ဣဒံ ကမ္မံ အာရမ္မဏန္တိ ဝဝတ္ထိတံ ကာမာဝစရဝိပာကစိတ္တာနံ ဗဟုဘေဒတ္တာ, တသ္မာ တံ လဗ္ဘမာနမ္ပိ န ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ယဒိ ဇဝံ ကိံ တံ လဗ္ဘမာနမ္ပိ န ဒဿိတ မေဝတိ အာသင်္ကာယံ အာဟ **''တဒာရမ္မဏေန ပနာ''** တိအာဒိ။ **အနုလောမတော သမာပဇ္ဇနေ ယေဘုယျေန အာသန္နသမာပတ္တိယာ အာရမ္မဏဘာဝေ ဒဿိတော,** အညထာ ''ပဋိလောမတော တ ဧကန္တရိကဝသေန တ''တိ ဝစနံ နိရတ္ထကံ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဘဝေယျာ** တိ အနာသန္နာပိ သမာပတ္တိ အာရမ္မဏံ ဘဝေယျ, န သက္ကာ ပဋိက္ခိပိတုန္တိ အတ္ထော။ တေနေဝ ဟိ **''ယေဘုယျေနာ''** တိ ဝုတ္တံ။ **ဇဝံ သတီ**တိ ယဒိ အာဝဇ္ဇနာယ ဧဝ အာရမ္မဏဘာဝေ န ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ အဗ္ဗာကတာရမ္မဏတာ အဓိပ္ပေတာ, ဇဝံ သန္တေ။ **ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ** တိ ''ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ''တိ စ ဟဋ္ဌိယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ တဿာပိ အာဝဇ္ဇနာယ အာရမ္မဏဘာဝတော။ **တံ န ဝုတ္တ** န္တိ တံ အဗ္ဗာကတံ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏံ ''ကုသလာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ''တိ န ဝုတ္တံ။ **ဟောန္တိ** တိ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိ။ **တာနီ**တိ စေတောပရိယဉာဏာဒီနိ။ **ယာယ ကာယစီ**တိ စေတောပရိယဉာဏာဒီနံ အညေသဥ္စ ကုသလာနံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန အာဝဇ္ဇနာ တိယာ။

၄၀၇-၄၀၉. အာဒီနဝဒဿနေန သဘာဝတော စ အနိဋ္ဌတာမတ္တဝသေန စ ဒေမနဿဿ ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အာဃာတဝတ္ထုအာဒိဘေဒေန **အက္ခန္တိဘေဒ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၁၀. **သဗ္ဗဿာ** တိ ပကရဏပရိစ္ဆိန္နေ ဂယှမာနေ သဗ္ဗဿ အဗ္ဗာကတဿ, အတ္တန္တရဝသေန ပန ဂယှမာနေ သဗ္ဗဿ ဥဒ္ဓေယျဿာတိ အတ္ထော။ **အသက္ကုဏေယျတ္တာ** တိ ဣဒံ ဝတ္တဗ္ဗဿ အနန္တာပရိ မေယျတာယ ဝုတ္တံ, န အညာဏပဋိဃာတတော။

၄၁၇. တေအနသင်္ခာတံ ဝုဋ္ဌာနံ အပုဗ္ဗတော န ဟောတီတိ ဝုတ္တံ **''အပုဗ္ဗတော စိတ္တသန္တာနတော ဝုဋ္ဌာနံ ဘဝင်္ဂ မေဝတ''**တိ။ တဥှိ ယထာလဒ္ဓဿ ဝိသေသဿ တေအာပနံ ပဂုဏဘာဝတဟာဒနံ အပုဗ္ဗံ နာမ န ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ''ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမဥှိ ပဂုဏဇ္ဈာနံ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ, တသ္မာ တေအနမ္ပိ ဝုဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တ''န္တိ။ **အဝဇ္ဇေတဗ္ဗတ္တာ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ** တိ ကုသလဘာဝေန သမာနတ္တာ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗတာယ အဘာဝတော ဝိဘဇိတ္ဗတ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ, တသ္မာ ယဒေတ္ထ ဝိသေသနံ လဗ္ဘတိ, တံ ဒဿေန္တော **''နေဝသညာနာသညာယတနံ။ ပေ။ သမာပတ္တိယာ''**တိ အာဟ။ **စိတ္တုပ္ပာဒကဏ္ဍေ ဝုတ္တမေဝ** တိ ပဋ္ဌာနေ ပန ''ကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပာကော တ အာရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိအာဒိနာ ''ကိရိယာနန္တရံ တဒာရမ္မဏဘာဝေ''တိ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ စိတ္တုပ္ပာဒကဏ္ဍဝဏ္ဏ နာယံ ဝုတ္တမေဝ။

တာ ဥဘောပီတိ ယာ ''ကုသလဝိပာကာဟေတုကသောမနဿသဟဂတာ ဥပေက္ခာသဟဂတာ စာ''တိ ဒွေ ဝ မနော ဝိညာဏဓာတုယော ဝုတ္တာ, တာ ဥဘောပိ သောမနဿသဟဂတမနောဝိညာဏဓာတုဝသေန ဝုတ္တာ။ ကသ္မာ? ဒသန္နံ ကာမာဝစရဘဝင်္ဂါနံ အတ္တနော တဒာရမ္မဏကာလေ သန္တီရဏကာလေ စ တေဠ္ဌဗ္ဗနဿ အနန္တရပစ္စယဘာဝတော။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ပန ယထာဝုတ္တာနံ ဒသန္နံ ဝိပာကာနံ မနောဝိညာဏဓာတူနံ အတ္တနော တဒာရမ္မဏာဒိကာလေ တေဌ ဗ္ဗနကိရိယဿ သန္တီရဏကာလေ မနောဓာတုကိရိယဿ ဘဝင်္ဂကာလေတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၄၂၃. **ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ** တိ ဇာနိတွာ။ **ဒဋ္ဌဟံ န ဂဟေတဗ္ဗ** န္တိ ဒဋ္ဌဟဂ္ဂဟံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ဗလဝတော။ပေ။ ဝိပစ္စန တော**တိ ဧတေန ဗလဝတာ ဒုဗ္ဗလတာ စ အပ္ပမာဏံ, ကတောကာသတာ ပမာဏန္တိ ဒဿေတိ။ ကတောကာသတာ စ အဝ သေသပစ္စယသမတယေ ဝိပာကာဘိမုခတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ယံ ကိဉ္စိ** တိ စ ဗလဝံ ဒုဗ္ဗလံ တတိ အတ္ထော။ **ဝိပာကဇနကမ္ပိ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ဥပနိဿယပစ္စယော န ဟောတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ**။ သတိ ဟိ ကမ္မဥပနိဿယပစ္စယာနံ အဝိနာဘာဝေ ဝိပာကတ္တိကေ ဥပနိဿယပစ္စယေ ဂဟိတေ ကမ္မပစ္စယော ဝိသုံ န ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော သိယာ, ဝေဒနာတ္တိကေ စ ဥပနိဿ သယေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ကမ္မပစ္စယေန သဒ္ဓိံ အဋ္ဌာတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပစ္စယဒွဝယဿ ပန လဗ္ဘမာနတပ္ပရာယ ဒေသနာယ ဥပနိဿယေ ဂဟိတေပိ ကမ္မပစ္စယော ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗောယေတတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ လ ဗ္ဘမာနဿ ဟိ ဥဒ္ဓရဏံ ဉာယာဂတံ, တထာ ဥပနိဿယေ ပစ္စနီယတော ဌိတေပိ ကမ္မပစ္စယော ဝတ္တဗ္ဗော ဝ ဥပနိ ဿယဿ အနေကဘေဒတ္တာ, ဝိပာကံ ဇနေန္တံ ကမ္မံ ဝိပာကဿ ဥပနိဿယော န ဟောတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗမေတ တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရဿ ပဝတ္တံ ဩမာန န္တိ ပရသန္တာနေ အတ္တာနံ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တံ အဝမာနံ။ **တေသူ**တိ ယော အနေန ပုဗ္ဗေ ဟတော, တဿ ဉာတိမိတ္တေသု။ မာတုဃာတနတ္ထံ ပဝတ္တိတတာယ ပုရိမစေတနာယ **မာတုဃာတကမ္မေန သဒိသ တာ, ယထာ စ အာဏတ္တိယံ ပဟာရေပိ** ဧသေဝ နယော။ တေန ဝုတ္တံ **"ဧသ နယော ဒွီဟိ ပကာရေဟီတိ ဧတ္ထာ ပီ"**တိ။

ဝဋ္ဋူနိဿိတော အနာဒိဝသေန သဒ္ဓံ ဥပဟာဒေန္တော ရာဂံ ဥပနိဿာယ အနာဒိဝသေန သဒ္ဓံ ဥပဟာဒေတိ နာမ, န ဝိဝဋ္ဋူနိဿိတော အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာတိ အာဟ **"ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန ဝဒတီ"** တိ။ **ဧတေသ**န္တိ ကာယိကသုခ ဒုက္ခာနံ။ **ကေတောပီ**တိ ဣဒံ ယဒိပိ ကေသိဉ္စိ သန္တာနေ သုခဒုက္ခာနံ ကေသိဉ္စိ ခဏေ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိ, ပစ္စယသမာယောဂေ ပန တေသံ ကေဇ္ဈမ္ပိ ဟောတီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

၄၂၅. **ပုရိမတရေသု ဝိယာ**တိ ပဋိစ္စတရာဒီသု ပုရိမေသု ဝိယ။ **ဣမသ္မိံ** န္တိ ပဉှာတရေ။ **ပစ္စယေန ဥပ္ပတ္တိ ဝုစ္စ တီ**တိ ဟေတုအာဒိနာ တေန တေန ပစ္စယေန တံတံပစ္စယုပ္ပန္နဿ ဥပ္ပတ္တိ န ဝုစ္စတိ ။ **တေသံ တေသံ ဓမ္မာန** န္တိ ဟေတုအာဒီနံ တေသံ တေသံ ပစ္စယဓမ္မာနံ။ **တံတံပစ္စယဘာဝေ**တိ ဟေတုအာဒီနံ တံတံပစ္စယဘာဝေ ဝုစ္စတိ။ တေနေဝ ပုရိမေသု ဆသု တရေသု "ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိအာဒိနာ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပာဒဂ္ဂဟဏံ ကတံ, ဣဓ ပန "ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိနာ ပစ္စယဘာဝေ ဂဟိတော။ **တေနာ**တိ ဥပတ္ထမ္ဘက တ္တေန ပစ္စယဘာဝေန။ **ဣဓာ**တိ ပဉှာတရေ။

၄၂၇. **ပတိဋ္ဌာဘူတဿာ** တိ နိဿယဘူတဿ။ **ကမ္မပစ္စယော** တိ သဟဇာတကမ္မပစ္စယော။ **ဒုကမူလကဒုကာဝ သာနာ**တိ "ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ ဓမ္မဿာ"တိ ဧဝံ ဒုကမူလကဒု ကာဝသာနာ ကတွာ ဝုတ္တပဉှာ။ **တတ္ထာ** တိ ပစ္စယတရေ။ **ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ** တိ ကုသလာဗျ ယာကတပ္ပဘေဒာ ပစ္စယုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ **ယတော တတော တ**တိ ပစ္စယဓမ္မနိယမံ အကတွာ ယတော တတော တ ကုသ လာဗျာကတဝသေန **ဥဘယပစ္စယတော ဥပ္ပတ္တိမတ္တမေဝ တတ္ထ** ပစ္စယတရေ **အဓိပ္ပေတံ, ဥဘယဿ** ယထာဝု တ္တဿ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ **ဥဘိန္နံ** ယထာဝုတ္တာနံယေဝ ပစ္စယဓမ္မာနံ **ပစ္စယဘာဝေ န အဓိပ္ပေတော** ဥပ္ပာဒပဓာန တ္တာ တဿာ ဒေသနာယာတိ အဓိပ္ပာယော။ **နိဿယာဒိဘူတာ** တိ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဘူတာ ပစ္စယဓမ္မာ န လ ဗ္ဘန္တိ, တသ္မာ ကုသလော စ။ပေ။ န ဝုတ္တန္တိ ယောဇနာ။

ပဉှာတရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉှာတရဿ ဃဋနေ အနုလောမဂဏနာ

၄၃၉. **ဧတ္ထာ** တိ အဗျာကတမူလကေ။ **ယဒိ ဝေန္တိ** ယဒိ ကုသလာကုသလမူလေဟိ အလဗ္ဘမာနမ္ပိ လဗ္ဘတိ, ဧဝံ သန္တေ။ **ဂဏနမတ္တသာမညတော, န** ပစ္စယသာမညတောတိ အဓိပ္ပာယော။

၄၄၀. **နိဒ္ဒေသွနဝသေန ဒဠှဗ္ဗော** ယေဘုယျေန ကုသိုလာဒိဝိပါကပစ္စယာနဉ္စ ဟေတုပစ္စယသ္သ ဝိသဘာဂတ္တာ။ **ကုသိုလာဒိပစ္စယာ စ ဝိသဘာဂါ** တိ ဝိသေသနေန ယော တတ္ထ သဘာဂဘာဝေ, တံ နိဝတ္တေတိ။ **တထာ ဘာတဘာဝတောတိ** တသ္မိံ ဟေတုပစ္စယာကာရေ သတိ ဘာဝတော, ဟေတုဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယဘာဝေ သတိ သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝတောတိ အတ္ထော။ **အဓိပတိပစ္စယာဒီနန္တိ** အဓိပတိနိဿယမဂ္ဂပစ္စယာနံ။ **ဝိသဘာဂတာ** ဟေတုပစ္စယသ္သ။ **ကုသလာဒိဟေတူနန္တိ** ကုသလာကုသလကိရိယာဗျာကတဟေတူနံ။ **ဟေတုပစ္စယဘာဝေတိ** ဟေတုပစ္စယတ္တေ ဟေတုဘာဝေန ဥပကာရကတ္တေ။ **ဝိပါကပစ္စယဘာဝတဘာဝတောတိ** ဝိပါကပစ္စယဘာဝသ္သ အဘာဝတော။ န ဟိ ဝိပါကာနံ ဝိပါကပစ္စယတာ အတ္ထိ။ ဝိပါကဟေတူနံ ကုသလာဒိဟေတူဟိ ဟေတုပစ္စယတာယ အတ္ထိ သဘာဂတာတိ အာဟ **"ဟေတုဝဇ္ဇာန"န္တိ**။ **ဝိပါကာနံ ဝိသဘာဂတာယ ဘဝိတဗ္ဗံ,** န ဟိ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မနေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မာနံ ဝိပါကေဟိ သဘာဂတာ အတ္ထိ ရာသန္တရဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဥဘယပစ္စယသဟိတေတိ** ဟေတုဝိပါကပစ္စယသဟိတေ။ **ဟေတုပစ္စယဘာဝေ ဝိပါကမ္ပိဟီတိ** ဟေတုပစ္စယဘာဝေန ဝတ္တမာနေ ဝိပါကဓမ္မေ။ **ဝိပါကပစ္စယတ္တဘာဝတဘာဝတောတိ** ဝိပါကပစ္စယဘာဝတဘာဝသ္သ အဘာဝတော။ န ဟိ ဝိပါကော ဝိပါကသ္သ ဝိပါကပစ္စယော န ဟောတိ, တသ္မာ နတ္ထိ ဟေတုဝိပါကပစ္စယာနံ ဝိသဘာဂတာတိ အဓိပ္ပာယော။

ကုသာနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဥဒာဟရဏေန သမတ္ထေန္တော **"ယထာ ဟီ"**တိအာဒိမာဟ။ **ဟေတုသဟဇာတပစ္စယသဟိတေတိ** ဟေတုပစ္စယသဟဇာတပစ္စယသဟိတေ, ဥဘယပစ္စယယုတ္တေတိ အတ္ထော။ **ဟေတူနန္တိ** ကုဒံ "သဟဇာတပစ္စယတ္တဘာဝေ"တိ ကုမိနာပိ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ဟေတူနဉ္ဟိ ဟေတုပစ္စယသဟိတေ ရာသိမ္ဟိ ဟေတုပစ္စယဘာဝေ ဝိယ သဟဇာတပစ္စယဘာဝေပိ အတ္ထိတိ။ တတ္ထ ဟေတုဝဇ္ဇာနံ သဟဇာတဓမ္မာနံ ဟေတုဓမ္မသ္သ စ န သဘာဂတာ ဝုစ္စတိ သဟဇာတပစ္စယေန သဘာဂဘာဝတော။ **ဧဝမိဓာပီတိ** ယထာ ဟေတုသဟဇာတပစ္စယေသု ဝုတ္တပ္ပကာရေန နတ္ထိ ဝိသဘာဂတာ, ဧဝမိဓာပိ ဟေတုဝိပါကပစ္စယေသု နတ္ထိ ဝိသဘာဂတာတိ အတ္ထော။ **သေ နယော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေပီတိ** ယုတ္တယံ နယော ဟေတုသဟဇာတပစ္စယေသု ဝိသဘာဂတာဘာဝေ ဝုတ္တော, သေ နယော ဟေတုသဟိတေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေပီတိ အတ္ထော။ တတ္ထာပိ ဟိ "ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယသဟိတေ ရာသိမ္ဟီ"တိအာဒိ သက္ကာ ယောဇေတုန္တိ။ ပစ္စုပ္ပန္နော ဧဝ ပစ္စယုပ္ပန္နော, ပစ္စယော ပန အတီတောပိ အနာဂတောပိ ကာလဝိနိမုတ္တောပိ ဟောတီတိ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေ ဟေတုပစ္စယဘာဝေ သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝံ သန္ဓာယ တထာဘာတဘာဝဝသေန သဘာဂတာယ ဝုစ္စမာနာယ နာနာက္ခဏိကာနံ ကုသလာဒီနံ ဟေတူနံ ဝိပါကာနဉ္စ ဝသေန ဝိသဘာဂတာ တဿေဝ ဟေတုသ္သ န ဝတ္တဗ္ဗာတိ ကုမမတ္ထံ ဒဿေတိ **"အပိစာ"**တိအာဒိနာ။

အဂ္ဂဟိတဝိသေသတော သာမညတော ဝိသေသော န သုဝိညေယျော ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယေနာဟ **"ကုသလာ ဝီမံသာဓိပတီတိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗ"**န္တိ။

၄၄၁-၄၄၃. **"ကုတရာနိ ဒွေဝ လဘတီ"**တိ ဧဝံ ဝတ္တုံ န သက္ကာ, ဟေတာဓိပတိဒုကေဟိ ဒဿိတာနိ ယာနိ "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလသ္သ ဓမ္မသ္သ, ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သ, ကုသလော ဓမ္မော ကုသလသ္သ စ အဗျာကတသ္သ စ, အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သာ"တိ စတ္တာရိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ, တေသု ဟေတုသဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတကုသိုလမဂ္ဂပစ္စယေသု သမ္ပယုတ္တပစ္စယေ ပဝိဋ္ဌေ "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလသ္သ, အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သာ"တိ ကုမာနိ ဒွေဝ လဘတိ။ ယံ သန္ဓာယ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ "သစေ တေဟိ သဒ္ဓိံ။ပေ.။ တာနေဝ ဒွေဝ လဘတီ"တိ, တေဟိ ပန ကုတရာနိ နာမ "ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သ, ကုသလော ဓမ္မော ကုသလသ္သ စ အဗျာကတသ္သ စာ"တိ ကုမာနိ ဒွေဝပိ သိယုံ။ န ဟိ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလသ္သ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ **"ကုတရာနိ ဒွေဝ လဘတီတိ ပုရိမဟဒ္ဒေ"**တိအာဒိ။ **ကုတရာနိ ဒွေဝတိ** တ အညာနိ ဒွေဝ, ယာနိ သမ္ပယုတ္တပစ္စယဝသေန ဒွေဝ ဝိဿဇ္ဇနာနိ, ဝိပ္ပယုတ္တပဝေသေ ပန တတော အညာနိ အညထာဘူတာနိ ဒွေဝ ဝိဿဇ္ဇနာနိ။ ယာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ **"ကုသလော အဗျာကတသ္သ, အဗျာကတော အဗျာကတသ္သာတိ ဒွေဝ လဘတီတိ ပဌန္တိ"**တိ။ **တေသူတိ** ဥိနတရဂဏနာဟေတူသု ဝိပါကအညမညာဒီသု။

အနာမဋ္ဌဝိပါကာနီ တိ အဂ္ဂဟိတဝိပါကပစ္စယာနိ, ဃဋ္ဋနံ အပေက္ခိတ္တ အယံ နပုံသကနိဒ္ဒေသော။ **န ဝိပါကဟေတုရဟိတာနိ** သာဓာရဏဝသေန ဝုတ္တတ္တာ။ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ "သာမညတော နဝန္နမ္ပိ ဟေတူနံ ဝသေန ဝုတ္တာနီ"တိ, "ဝိပါကဟေတုပိ လဗ္ဘတီ"တိ စ။

တတ္ထာ တိ ပဠမဃဋ္ဋနတော ပဌာယ ပဌသု ဃဋ္ဋနေသု။ တေန ဝိပာကေန သဟ, သမံ တ ဥဋ္ဌာနံ တေသ္ဘာတိ **သမု ဋ္ဌာနန္တိ** အယမ္ပိ အတ္ထော သမ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ **"ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပမ္ပိ တံသမုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေနေဝ သင်္ဂဏှာတီ"**တိ။ **ဧသေဝ နယော**တိ ကြမိနာ ကဋတ္တာရူပမ္ပိ တံသမုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေနေဝ သင်္ဂဏှာတီတိ ကြမမေဝတ္ထံ အတိဒိသတိ။

ဧဝမ္ပိ တိ ''ဧတေသု ပနာ''တိအာဒိနာ သင်္ခေပတော ဝုတ္တပ္ပကာရေပီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **"ဧတေသု ပန။ပေ။ ဝုတ္တနယေနပီ"**တိ။ **ယော ယော ပစ္စယော** တိ ယော ယော ဟေတုအာဒိပစ္စယော **မူလဘာဝေန ဌိတော** ပရေသံ ပစ္စယာနံ။ **တပ္ပစ္စယဓမ္မာန** န္တိ တေဟိ ဟေတုအာဒိပစ္စယေဟိ ပစ္စယဘူတာနံ ဟေတုအာဒိဓမ္မာနံ။ **နိရဝသေသဉီနဉီနတ ရဉီနတမလာဘက္ကမေနာ**တိ တေ ဓမ္မာ ယေသု ဝိသ္သဇ္ဇနေသု ယထာရဟံ နိရဝသေသာ လဗ္ဘန္တိ , ယေသု ဉီနာ ဉီန တရာ ဉီနတမာ စ လဗ္ဘန္တိ, တေန ကမေန ဃဋ္ဋနာဝစနတော ပစ္စယုပ္ပန္နာပိ ယထာက္ကမံ နိရဝသေသာဒိက္ကမေနေဝ လဗ္ဘန္တိ။ တေနာဟ **"နိရဝသေသလာဘော စ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော"** တိ။

ဟေတုမူလကံ နိဋ္ဌိတံ။

၄၄၅. **ပဌမေ ဧကေန္တိ သနိဿယတော အဗျာကတမူလံ အကုသလ** န္တိ ကြဒံ သန္ဓာယာဟ **"ဝတ္ထုဝသေန သနိ ဿယံ ဝက္ခတီ"**တိ။ **န ကြဒန္တိ** ကြဒံ စတုတ္ထံ ဃဋ္ဋနံ လဗ္ဘမာနဿပိ ဝတ္ထုဿ ဝသေန ဃဋ္ဋနံ န ဟောတိ တဿ ဝက္ခမာနတ္တာ, တဿ ''အာရမ္မဏဝသေနေတ''တိ ဧကံသော ဂဟိတောတိ အတ္ထယောဇနာ။

၄၄၆. **သဟဇာတပုရေဇာတာ ဧကော နိဿယပစ္စယော** တိ ကြမိနာ သတိပိ ပစ္စယဓမ္မဘေဒေ ပစ္စယဘာဝဘေအေ န တ္ထီတိ ဒဿေတိ, တထာ **"အတ္ထိပစ္စယော"** တိ ကြမိနာပိ။ အဝိဂတပစ္စယောပေတ္ထ အတ္ထိပစ္စယေနေဝ သင်္ဂ ဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ''အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယော''တိ ဟဋ္ဌော။ သဟဇာတာရမ္မဏာဓိပတိ ပန န ကေဝလံ ပစ္စယဓမ္မပ္ပ ဘေအေဝ, အထ ခော ပစ္စယဘာဝဘေအေပိ အတ္ထေတတိ အာဟ **"ဓေံ။ပေ။ အဘာဝတော"**တိ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟာက ဋ္ဌတရံ ကာတုံ **"နိဿယဘာဝေ ဟိ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သဟဇာတပုရေဇာတနိဿယာဒီန** န္တိ သဟဇာတနိဿ သယပုရေဇာတနိဿယာဒီနံ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သဟဇာတပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဘာဝေ သင်္ဂဏှာတိ။ **န ပနေဝ**န္တိ အာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဝရန္တော **"သဟဇာတော ဟိ"**တိအာဒိမာဟ။ **ဘိန္နသဘာဝတ** တိ သမာနေပိ အဓိပတိသဒ္ဒဝစ နီယဘာဝေ ပစ္စယဘာဝဝိသိဋ္ဌေန သဘာဝေန ဘိန္နသဘာဝတ, န ဟေတုပစ္စယာဒယော ဝိယ သဘာဝမတ္တေန။ **တေနေတ** တိ ဘိန္နသဘာဝတ္တာ ဧဝ။ အညထာ ''ကုသလော ကုသလဿ သဟဇာတဝသေန, အဗျာကတော အာရမ္မဏဝသေန အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတီ''တိ တဒုဘယံ ဧကဇ္ဈံ ကတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, န စ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ **"ပဥ္စဟာတရဝိဘင်္ဂေ။ပေ။ န ဝုတ္တ"** န္တိ။

၄၄၇-၄၅၂. **သာဓာရဏဝသေနာ**တိ အဓိပတိန္ဒြိယဘာဝသာမညေန။ တထာ စေဝ ဆ ဃဋ္ဋနာနိ ယောဇေတွာ ဒဿ သေတိ **"အဓိပတီ"**တိအာဒိနာ။ **ဒွေဝ ပစ္စယဓမ္မာ** တိ ဝီရိယဝီမံသာနံ ဝသေန ဒွေဝ ပစ္စယဓမ္မာ, **ဧကောယေဝ** စိတ္တာဓိပတိ ဝသေန။ **သမဂ္ဂကာနိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဗ္ဗာနိ သိယုံ** အဓိပတိပဋိဟဋိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပဌမဥ္ဟိ ဝီရိယာဓိပတိ ပစ္ဆာ စိတ္တာဓိပတီတိ။ **တေသံ** အာဟာရမဂ္ဂပစ္စယာနံ **ပစ္ဆာ ဝုတ္တာနိ** သမဂ္ဂကာနိ။ **သဒိသတ္တာ** တိ ကြဒံ ပရတော ''ဟေတုဝသေန ဝုတ္တဃဋ္ဋနေဟိ သဒိသတ္တာ''တိအာဒိဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၄၅၇-၄၆၀. ဒုမူလကန္တိ ကုသလာဗျာကတမူလကံ။ တံ ကုသလမူလကေသု ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ စောဒနာယံ အာဟ **"အဗျာကတသဟိတဿ ကုသလဿ ပစ္စယဘာဝဒဿနဝသေနာ"** တိ။ **တ္တော** တိ အနုလောမဂဏနေ။ **ယထာဝုတ္တေသူ**တိ ''သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပာကသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတမူလကေသူ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တေသု သဟဇာတာဒိမူလကေသု။ **အတ္ထိအဝိဂတမူလကဝဇ္ဇေသူ** တိ အတ္ထိအဝိဂတမူလကာနိ ဌပေတွာ အဝသေသေသု **အာဟာရေန** အာဟာရပစ္စယေန ဃဋ္ဋနာနိ န ယောဇိတာနီတိ သမ္ဗန္ဓော။ အဓိပတိန္ဒြိယေဟိ စ နိဿယာဒိဝဇ္ဇေသု သဟဇာတာဒီသု ဃဋ္ဋနာနိ န ယောဇိတာနီတိ ယောဇနာ။ **တေသူ**တိ ဟေတုကမ္မဈာနမဂ္ဂေသု အာဟာရေ အဓိပတိန္ဒြိယေ သု စ တံတံဃဋ္ဋနဝသေန ယထာဝုတ္တေသု ယောဇိယမာနေသု။ **တေနာ**တိ ဟေတုအာဒိအရူပဓမ္မာနံယေဝ လဗ္ဘနတော။ **တေဟိ ဃဋ္ဋနာနီ**တိ ဟေတုအာဒီဟိ ယောဇိယမာနာနိ ဃဋ္ဋနာနိ။ **ရူပမိဿကတ္တာဘာဝေနာ** တိ ကြဒံ ဝုတ္တသဒိသတာယ

ကာရဏာဝစနံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အတ္ထိအဝိဂတမူလကာနိ နိဿယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနိ တေဟိ ဝဇ္ဇိတာ နီတိ အာဟ **“အတ္ထိအဝိဂတေဟိ ပနာ”** တိအာဒိ။ နိဿယာဒီဟိ ယောဇိယမာနာနိ အဓိပတိန္ဒြိယာနိ ရူပမိဿကာနိ ဟောန္တီတိ န ဝုတ္တာနီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ အတ္ထိအဝိဂတမူလကေသု အာဟာရေန, နိဿယာဒိမူလကေသု စ အဓိပတိန္ဒြိယေဟိ ယောဇနာ ကတာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **“အဓိပတာဟာရိန္ဒြိယမူလကေသူ”** တိအာဒိ။

၄၇၃-၄၇၇. ဒေိသေသု ဌာနေသု ခန္ဓ-သဒ္ဒော အရူပေသ္ဝေဝ နိရုဠ္ဟောတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **“န ပဝတ္တေ ဝိယ ခန္ဓာ ယေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗာ”**တိ။ **ကဠီဝတ္ထာရူပမ္ပိ ပန လဗ္ဘတီ** တိ ဣမိနာ “ကေကဉ္စိကကမ္မဝသေန ဝုတ္တာနီ”တိ ဝစနံ ပဋိက္ခိပတိ။ ယမတ္ထံ သန္ဓာယ **“ကသ္မာ န ဝုတ္တ”** န္တိ ဝုတ္တံ, တံ ဟာကဋ္ဌတရံ ကရောန္တော **“နနူ”**တိအာဒိ ဝတ္ဝာ ပုန တံ ဥဒါဟရဏေန ဝိဘာဝေတုံ **“ယထာစာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အာရမ္မဏနိဿယပစ္စယဘာဝေနာ**တိ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေန နိဿယပစ္စယဘာဝေန စ။ ကမ္မဿ စ ပစ္စယဘာဝေ ဟာကဋ္ဌောယေတတိ အာဟ **“ကမ္မမ္ပိ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗ”**န္တိ။ **ဒွိဝိန္နံ ပစ္စယဘာဝေန** န္တိ ကမ္မာရမ္မဏပစ္စယဘာဝတနံ။ **အညမညပဋိက္ခေပတော**တိ ဣမိနာ ဒွိဝိန္နံ ပစ္စယဘာဝတနံ ဘိန္နတ္တာ ပဝတ္တိအာကာရဿ ကေကဉ္စေ ကေသိံ ပစ္စယဓမ္မေ အယု ဇ္ဇမာနတံ ဒဿေတိ။ ယထာဒဿိတဿ နိဒဿိတဗ္ဗေန အသမာနတံ ဒဿေန္တော **“ပစ္စုပ္ပန္နဥပ္ပဟိ။ပေ။ ယုတ္တံ ဝတ္တု”**န္တိ အာဟ။ **ကမ္မံ ပနာ** တိအာဒိနာ ကမ္မာရမ္မဏပစ္စယာနံ ပဝတ္တိအာကာရဿ ဘိန္နတ္တာ ကေဇ္ဇံ ဟုတ္ဝာ အပ္ပဝတ္တိမေဝ ဝိဘာဝေတိ။ ယတော တေ အညမညံ ပဋိက္ခေပကာ ဝုတ္တာ, ကသ္မာ ပန တံယေဝ ဝတ္ထု အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ နိဿယပစ္စယော စ, န တံယေဝ ကမ္မံ အာရမ္မဏပစ္စယော စ ကမ္မပစ္စယော စာတိ? န စောဒေတဗ္ဗမေ တံ, ဓမ္မသဘာဝတော ဧသောတိ ဒဿေန္တော **“သော စ သဘာဝတော”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဝတ္ထုမာနာန** န္တိ ပစ္စုပ္ပန္နာ နံ။ **ယန္တိ** ဣဒံ “ဝတ္တဗ္ဗတာ”တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓိယမာနံ **“ယာ”**တိ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန ဝိပရိဏာမေတဗ္ဗံ။ **ယထာ**တိ အာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဥဒါဟရဏဒဿနေန ဝိဘာဝေတိ။

၄၇၈-၄၈၃. ယံ ဝိညာဏံ အဓိပတိပစ္စယော န ဟောတိ, တံ **အနာမဋ္ဌာဓိပတိဘာဝံ** ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဝတ္ထုဿ ဝသေနာ** တိ ဟာပေတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုဿ ဝသေန။

၄၈၄-၄၉၅. အရူပိန္ဒြိယာနိ ရူပာနံ ပစ္စယတ္တေန လဗ္ဘန္တီတိ ယောဇနာ။ ယဒိပိ ဧဝံ ဝုတ္တံ ရူပိန္ဒြိယာနံ အရူပာ နံ ပစ္စယတ္တဥ္စ လဗ္ဘတီတိ အာဟ **“စက္ခာဒီနိ စ ပန စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ လဗ္ဘန္တီ”** တိ။ **တံသမာနဂတိကာ**တိ ဝိရိ ယေန သမာနဂတိကာ မဂ္ဂပစ္စယတာယ။

၅၁၁-၅၁၄. ဝိပ္ပယုတ္တမူလကေ “ဒသမေ ကုသလာဒယော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာန”န္တိ ဣဒံ ပဝတ္တိဝသေန အဋ္ဌကထာ ယံ ဝုတ္တန္တိ အာဟ **“ပဋိသန္ဓိယံ ပန ‘ခန္ဓာ ကဠီဝတ္ထာရူပာနံ ဝတ္ထု စ ခန္ဓာန’န္တိ ဣဒမ္ပိ လဗ္ဘတီ”** တိ။ **တဿ ဒသ္ ဝေဒနဝသေနာ**တိ တဿ ဝတ္ထုဿ ဒဿနဝသေန, န အနဝသေသတော ပစ္စယဓမ္မဿ ဒဿနဝသေန။ တေနာဟ **“ခန္ဓာ စ ဝတ္ထုဿာတိ ဣဒမ္ပိ ပန လဗ္ဘတေဝ”** တိ။ **န ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာနီ** တိ တေသမ္ပိ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ယောဇေ တဗ္ဗတ္တာ။

၅၁၅-၅၁၈. **အရူပဝတ္ထာရမ္မဏမဟာဘူတကဠီန္ဒြိယာဟာရာနံ** ပစ္စယဓမ္မာနန္တိ အတ္ထော။ **“အာဟာရိန္ဒြိယ ပစ္စယာ စာ”**တိပိ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? **န ဟိ ကဠီန္ဒြိယာဟာရာနံ ဝသေန သဟဇာတာဒယော လဗ္ဘန္တိ,** ကဠီန္ဒြိယာ ဟာရာနံ ပန ဝသေန ကဠီန္ဒြိယာဟာရပစ္စယာဝ လဗ္ဘန္တိ။ “သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယ”န္တိ ဟိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ အတ္ထိပစ္စယော ဝိဘတ္တောတိ။ ကေစိ ပနေတ္ထ “အာဟာရဂ္ဂဟဏေန ကဗဠီကာရော အာဟာရောဝ ဂဟိတော, ဣန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေန စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမေဝ, သေသာဟာရိန္ဒြိယာနိ သဟဇာတာဒီသ္ဝေဝ အန္တောဂဓာနိ ကတာနိ။ ယာနိ တဒန္တောဂဓာနိ, တေ သန္ဓာယ အဋ္ဌကထာယံ ‘အရူပဝတ္ထာရမ္မဏမဟာဘူတကဠီန္ဒြိယာဟာရာနံ ဝသေ နာ’တိ ဧတ္ထ ဣန္ဒြိယာဟာရဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ ‘သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ လဗ္ဘန္တီ’တိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။

တတ္ထ အရူပာနံ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေ ယထာရဟံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝတ္ထု သဟဇာတံ ပု ရေဇာတဉ္စ, အာရမ္မဏံ ပုရေဇာတမေဝ, အဘိညာဉာဏဿ ပန ကဒါစိ သဟဇာတမ္ပိ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ

ယေဝ။ သဟဇာတဂ္ဂဟဏေန ပနေတ္ထ သဟဇာတပစ္စယဘူတောဝ ဂယှတိ, သော စ ဧကုပ္ပာဒါဒိလက္ခဏယုတ္တော
တတိ ယော ဓမ္မော သဟဇာတော ဟုတွာ အာရမ္မဏံ ဟောတိ, န သော ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ယဒိ သဟဇာတောပိ အာရမ္
မဏံ ဟောတိ, ကသ္မာ ဟဒယံ တထာ န ဝိဘတ္တန္တိ? ဧကကလာပပရိယာပန္နဿ ဧကုပ္ပာဒါဒိလက္ခဏယုတ္တဿ
သ ဘိန္နကလာပပရိယာပန္နတော သင်္ကရမောစနတ္ထံ။ အပိစ အပ္ပစုရဘာဝတော အဟာကဋ္ဌဘာဝတော စ တံ န ဂဟိတံ ။
တတောတိ နဝမတောတိ အတ္ထော, န ဒသမတောတိ အဓိပ္ပာယော။ န ဟိ ဧကာဒသမေ အဓိပတိ အတ္ထီတိ။ **တထာ စုဒ္ဒ
ဒသမေ**တိ ဧတ္ထ **တထာ**-သဒ္ဒေန ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏေန စက္ခာဒိဝတ္ထူနိပိ ဂဟိတာနီတိ ဣမမတ္ထံ ဥပသံဟရတိ။ **တဒေ
တ**တိ အာရမ္မဏမေဝ။

၅၁၉. **သဟဇာတာနိ ဝိယာ**တိ သဟဇာတပစ္စယသဟိတာနိ ဝိယ ဃဋ္ဋနာနိ။ **သဟဇာတေနာ**တိ သဟဇာတပစ္စယေန။
တာနီတိ "ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာနီ"တိ ဝုတ္တဃဋ္ဋနာနိ။ ယာနိ ဟိ သဟဇာတပစ္စယေန န ယောဇိတာနိ, တာနေတ္ထ ပကိဏ္ဏ
ကဃဋ္ဋနာနီတိ ဝုတ္တာနိ။ **ပုရေဇာတ။ပေ။ ဝသေနာ**တိ ဧတ္ထ အယံ ယောဇနာ – ပုရေဇာတဿ ပစ္ဆာဇာတဿ
အာဟာရဿ ဣန္ဒြိယဿ စ သဟဇာတေန အညမညဉ္စ သာမညဝသေန, တေသံယေဝ သဟဇာတေန အညမညဉ္စ
အသာမညဝသေန စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာ ပုရေဇာတဿ ပစ္ဆာဇာတဿ စ သဟဇာတေန အသာမညံ ဘိန္န
သဘာဝတ္တာ, တတော ဧဝ အာဟာရိန္ဒြိယာနမ္ပိ တေန အသာမညံ, ဧဝံ ပုရေဇာတာဒီနံ စတုန္နမ္ပိ အညမညံ အသာမညံ
ဘိန္နသဘာဝတ္တာ။ ဧဝံ အသာမညဝသေန အသမာနတာဝသေန ယထာဝုတ္တာနိ ဃဋ္ဋနာနိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာနိ။ ယထာ ပန
သဟဇာတပစ္စယဓမ္မာ အရူပက္ခန္ဓာဒယော တေနေဝ သဟဇာတပစ္စယတာသင်္ခါတေန မိထူနံ သမာနဘာဝေန အညေဟိ
အသံကိဏ္ဏာ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပစ္စယော ဟောန္တီတိ အသာမညဝသေန တေသံ ပဝတ္တိ, ဧဝံ ပုရေဇာတာဒိ
ပစ္စယဓမ္မာပီတိ တေသံ သဟဇာတေန အညမညဉ္စ ယထာဝုတ္တဿ သာမညဿ အသာမညဿ စ ဝသေန တာနိ ဃ
ဋ္ဋနာနိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာနီတိ ပကိဏ္ဏကာနိ ဝုတ္တာနိ။ ဧဝံ သန္တေ သဟဇာတာနမ္ပိ ဃဋ္ဋနာနံ ပကိဏ္ဏကဘာဝေ အာပဇ္ဇ
တီတိ? နာပဇ္ဇတိ, တေသံ သဟဇာတတာယ ဧဝ အဝိပ္ပကိဏ္ဏဘာဝသိဒ္ဓိတော။ တေန ဝုတ္တံ **"သဟဇာတံ အဂ္ဂဟေတွာ
ဝုတ္တာနိ ပကိဏ္ဏကာနိ နာမာ"**တိ။

တာနီတိ ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာနိ။ **ကုသလဝိပါကာ**တိ ကုသလာ စ ဝိပါကာ စ, ယေ အဘိန္နလက္ခဏာ ဟုတွာ ကုသလ
သဘာဝတ ဝိပါကသဘာဝတ စာတိ အတ္ထော။ ဧဝံသဘာဝဉ္စ ဧကံ အညိန္ဒြိယမေဝါတိ အာဟ **"ဣဒံ။ပေ။ လဗ္ဘတီ"** တိ။
နနု စ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဝသေနပိ အယမတ္ထော လဗ္ဘတီတိ? တေသံ ကိရိယသဘာဝတာပိ အတ္ထေဝါတိ။ **ဒုက္ခန္တိ** စေတ
သိကဒုက္ခံ။ တေနာဟ **"အကုသလမေဝါ"**တိ။ ဝိပါကဿ ဒုက္ခဿာတိ ယောဇနာ။ တေန ဝုတ္တံ **"အဈာနင်္ဂတ္တာ"**တိ။ **အကုသလဝိပါကကိရိယာ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တပဉ္စဝိညာဏကိရိယာမနောဓာတူသု ပဝတ္တနတော အကုသလဝိပါ
ကကိရိယာဝ ဟောတိ စိတ္တဋ္ဌိတီတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ အကုသလဝိပါကာတိ ဧဝမတ္ထေ ဂယှမာနေ ဒုက္ခဿ စိ
တ္တဋ္ဌိတိယာ စ ဝသေန ယထာ ဈာနေသု, ဧဝံ အညေသံ ဝသေန အညေသု စ န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ အကုသလဿ ဝိပါ
ကာတိ ဧဝမတ္ထေ ဂယှမာနေ ဒုက္ခိန္ဒြိယဿ ဝသေန ဣန္ဒြိယေသု လဗ္ဘတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ **"အကုသ
လဿ။ပေ။ လဗ္ဘေယျာ"**တိ။ ဣမသ္မိံ ကုသလတ္တိကေ ဝိပါကော ဝိပါကာဗျာကတမိစ္စေဝ ဂယှတိ, န အကု
သလာဒိပဒေဟိ ဝိသေသေတွာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ကုသလဝိပါကာ။ပေ။ နတ္ထီ"** တိ အာဟ။

ပဉှာဝါရဿ ဃဋ္ဋနေ အနုလောမဂဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စနီယုဒ္ဓါရဝဏ္ဏနာ

၅၂၇. **နဟေတုပစ္စယေနာ** တိ ဧတ္ထ န-ကာရော အညတ္ထောတိ ဒဿေန္တော **"ဟေတုပစ္စယတော အညေန ပစ္စ
ယေနာ"**တိ အာဟ။ **အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေနာ** ဟိ သဟဇာတာဒိသင်္ဂဟဝသေန အဂ္ဂဟိတာနံ ဂဟဏေန။ **အဋ္ဌ ဟောန္
တီ**တိ ဣမိဿာ ဟဋ္ဌိယာ အာဂတာ အာရမ္မဏာဒယော အဋ္ဌ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ **တေသူ**တိ အဋ္ဌသု ပစ္စယေသု။ **တီဟီ**
တိ အာရမ္မဏသဟဇာတဥပနိဿယပစ္စယေဟိ။ **ဒွီဟီ**တိ အာရမ္မဏပစ္စယဥပနိဿယပစ္စယေဟိ။ **တသ္မိံ တသ္မိံ ပ
စ္စယေ**တိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဟေတုအာဒိကေ ပစ္စယေ။ **တတော** ဟေတုအာဒိပစ္စယတော။ **ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗာ** တိ
ယသ္မိံ ပစ္စယေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ယေ ပစ္စယာ အနုလောမတော ယောဇနံ လဘန္တိ, တေ ယောဇေတဗ္ဗာတိ အတ္
ထော။

ဒုဝိန္နန္တိ အနန္တရူပနိဿယဿ ပကတူပနိဿယဿာတိ ဣမေသံ ဒုဝိန္နံ။ **ဝတ္ထုပုရေဇာတဿ ဝသေန ပုရေဇာတံ** အာရမ္မဏပုရေဇာတဿ အာရမ္မဏေန သင်္ဂဟိတတ္တာ။ **အညိဿာ စေတနာယာ** တိ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေနေဝ ပဝတ္တာယ စေတနာယ။ အရူပာဟာရာ အပရိစ္စတ္တသဟဇာတဘာဝေ အာဟာရပစ္စယော ဟောန္တိ, ရူပာဟာရော ဌိတိပ္ပတ္တောယေဝါတိ ဝုတ္တံ **"သဟဇာတတော အညဿ ကဗဠီကာရာဟာရဿ ဝသေန အာဟာရော"**တိ။ **သဟဇာတတော အညဿာ** တိ စ ဣဒံ အရူပာဟာရနိဝတ္တနတ္ထံ ဝုတ္တံ, န ကဗဠီကာရာဟာရဝိသေသနိဝတ္တနတ္ထံ တာဒိသဿေဝ တဿ အဘာဝတော။ န ဟိ ရူပာဟာရော သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ, နာပိ ပုရေဇာတပစ္စယော ဟောတိ ။ ယထာ သဟဇာတာနံ သဟဇာတပစ္စယော န ဟောတိ, ဧဝံ ပုရေဇာတာနံ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော န ဟောတိ, ပစ္ဆာဇာတာနဉ္စ ပုရေဇာတပစ္စယော န ဟောတိ။ ကသ္မာ? တာဒိသဿ ပစ္စယလက္ခဏဿ အဘာဝတော။ ယေသဉ္ဟိ ယော ဇနကော, န တေဟိ တဿ သဟဇာတတာ အတ္ထိ, နာပိ ပုရေဇာတတာ ပုရေဇာတပစ္စယလက္ခဏယုတ္တာ, ပစ္ဆာဇာတပစ္စယတာယ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ ရူပဓမ္မတ္တာ။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေပိ ဧသေဝ နယော, တသ္မာ သဟဇာတာဒိဝိဓုရော ဧဝ တဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနေဝ ဟိ "သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယ"န္တိ ဧတ္ထ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဝိယ ရူပာဟာရော ဝိသုံ ဂဟိတော။ တထာ စာဟ **"ရူပာဟာရော။ပေ။ အာဟာရပစ္စယောဝ ဟောတီ"**တိ။ **သဟဇာတတော ပုရေဇာတတော စ အညဿ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿာ** တိ ဧတ္ထ ရူပာဟာရေ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝေဠု ကတွာ တိ ပုရိမပုရိမေဟိ အသင်္ဂဟိတသင်္ဂဏ္ဟနဝသေန ပစ္ဆိမပစ္ဆိမာနံ ဂဟိတတ္တာ တထာ ရူပာဟာရဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ စ ဝသေန ဣဓ အာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယာနံ ဂဟိတတ္တာတိ အတ္ထော, အညထာ "အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော, ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနေတမာဟ **"အာရမ္မဏ။ ပေ။ ဣစ္စေဝ ဝုတ္တ"**န္တိ။ **တဒညာဘာဝတ**တိ တတော အာရမ္မဏာဒိပစ္စယတော အညဿ ဣဓာဓိပ္ပေတကမ္မာဒိပစ္စယဿ ကုသလေ အဘာဝတော။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ အာရမ္မဏတော အညေသံ ဒုဝိန္နံ ဝသေန ဥပနိဿယော ဝုတ္တော, တသ္မာ "အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, န အာရမ္မဏူပနိဿယေတိ အဓိပ္ပာယော။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ပရိတ္တတ္တိကပဉ္ဟာတရပစ္စနီယေ အာရမ္မဏံ န ဝုတ္တံ။ ဥပနိဿယေန ဟိ အသင်္ဂဟိတတ္တေ တံ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ သိယာတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"ယံ ပနာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ပုရိမေဟိ အသင်္ဂဟိတဝသေန ဝုတ္တာန**န္တိ ပုရိမေဟိ ပစ္စယေဟိ အသင်္ဂဟိတဝသေန ဝုတ္တာနံ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္စယာနံ။ **သင်္ဂဟိတဝိဝဇ္ဇနာဘာဝတော**တိ အတ္တနာ သမာနလက္ခဏတာယ သင်္ဂဟိတဿ ပစ္စယဿ ဝိဝဇ္ဇနာဘာဝတော, ဝိဝဇ္ဇနေ ကာရဏံ နတ္ထီတိ အတ္ထော။ **ဥပနိဿယတော အညာရမ္မဏာဘာဝတော** တိ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော အပ္ပမာဏဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏံ ဟောန္တော အာရမ္မဏူပနိဿယောဝ ဟောတိ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ယထာ အာရမ္မဏေ ဂဟိတေ အာရမ္မဏူပနိဿယော ဂဟိတောဝ ဟောတိ ဗလတရမ္မဏဘာဝတော , ဧဝံ အာရမ္မဏူပနိဿယေ ဂဟိတေ အာရမ္မဏံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ တံသဘာဝတ္တာတိ တတ္ထ တံ ဝိသုံ န ဥဒ္ဓဋန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ **"န ပန အာရမ္မဏူပနိဿယဿ အာရမ္မဏေ အသင်္ဂဟိတတ္တာ"**တိ။

ပစ္ဆာဇာတအာဟာရာနန္တိ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နတော ပုရေဇာတကာယတော ပစ္ဆာဇာတာနံ အရူပာဟာရာနံ။ တေ ဟိ အတ္တနာ သဟဇာတအရူပဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနရူပဓမ္မာနမ္ပိ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယာ ဟောန္တိ, ပုရေဇာတာနံ ပန ဝတ္ထုနံ ပစ္ဆာဇာတအတ္ထိပစ္စယော။ **ပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယာန**န္တိ ပစ္ဆာဇာတာနံ အရူပိန္ဒြိယာနံ။ သေသံ အာဟာရေ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ဧတေ အာဟာရိန္ဒြိယာ ယသ္မိံ ခဏေ ပုရေဇာတအတ္ထိပစ္စယံ လဘန္တိ, တသ္မိံယေဝ ခဏေ တံတံပစ္စယုပ္ပန္နာနံ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတအတ္ထိပစ္စယော စ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **"သဟာပိ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဘာဝေ ဟောတီ"** တိ။ **တိဏ္ဏ**န္တိ သဟဇာတာဒီနံ တိဏ္ဏံ။ **ဆဟိ ဘေဒေဟီ**တိ ဝိသုံ ဂဟိတေဟိ သဟဇာတာဒီဟိ ပဉ္စဟိ ယထာရဟံ ဧကေဇ္ဈံ ဂဟိတဘေဒေန စာတိ ဆဟိ အတ္ထိပစ္စယဘေဒေဟိ။ **ဧကေကံ သင်္ဂဟေတွာ** တိ အတ္ထိပစ္စယလက္ခဏံ အဝိဂတပစ္စယလက္ခဏဉ္စ ဝိသုံ ဝိသုံ ဆဟိ ဘေဒေဟိ သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။

အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဘေဒတောတိ ဝတ္တဗ္ဗံ စက္ခာဒီနံ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ စ အဓိပ္ပေတတ္တာ, သပရသန္တာနိကာနဉ္စ ဣန္ဒြိယာနံ အနဓိပ္ပေတတ္တာ။ **နိဿယပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ** ပုရေဇာတဘူတာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေသဉ္ဟိ ပုရေဇာတေ သင်္ဂဟော။ **တဒေကဒေသဿာ** တိ အာရမ္မဏေကဒေသဿ, အာရမ္မဏာဓိပတိ

အာရမ္မဏူပနိဿယာနန္တိ အတ္ထော။ **တေသန္တိ** နိဿယာဒီနံ။ **ဥပနိဿယာဒီသူ** တိ ဥပနိဿယပုရေဇာတပစ္စယာဒီသု။ **တံ ပန** ပုရေဇာတဘူတံ အာရမ္မဏံ။ **တတ္ထာ** တိ ဥပနိဿယပစ္စယသင်္ဂဟေ။ ယထာဝုတ္တနယော စေတ္ထ ဧကေန္တေန ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ **"အထ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝေ-သဒ္ဒော အာနေတဗ္ဗတ ယောဇေတဗ္ဗော, အညထာ တေသု ပဉ္စဟာသု ဧကေသဘာဝတောဝ ပစ္စယဿ အာဂမနံ ဝုတ္တံ သိယာ။ **တေနာတိ** "ဧကောတ"တိ အဝဓာရဏေန အဂ္ဂဟိတေန။ **တေသူတိ** သဟဇာတပုရေဇာတပစ္စယေသု။ **ဥက္ကဋ္ဌဝသေနာတိ** "ဧကော ဒွေဝ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တဥက္ကံသဝသေန။ **တေ တေ ပစ္စယေ သင်္ဂဟေတဗ္ဗတ** တိ တေ ဟေတုအာဒိပစ္စယေ သဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ သင်္ဂဟေတဗ္ဗတ။ **ဒဿိတပစ္စယပရိစ္ဆေဒေ** တိ သောဠသာဒိဘေဒေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗတ ဒဿိတပစ္စယပရိစ္ဆေဒေ။

ပဘေဒပရိဟာနီသူတိ သဟဇာတပစ္စယာဒီဟိ သင်္ဂဟိတပစ္စယပ္ပဘေဒေ တံတံပစ္စယပဋိက္ခေပေ ပဉ္စဟာပရိဟာနိယဉ္စာတိ အတ္ထော။ **နဟေတုပစ္စယာ**တိ ဣမိနာ ဟေတုပစ္စယတော အညေ ပစ္စယာ ဂဟိတာတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **"နဟေတုပစ္စယာတိ ဧတ္ထ လဗ္ဘမာနပစ္စယေ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"**န္တိ။ **ဧဝဥ္စ ကတ္ဝာ** တိ သဗ္ဗပစ္စနီယသာဓာရဏလက္ခဏဝသေန ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ **န ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ,** န ဟိ ဟေတုပစ္စယေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ဟေတုဓမ္မော ဟေတုဿ ဓမ္မဿ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ **ဝိသတိ ပစ္စယာ**တိ ဟေတုပစ္စယေန သဒ္ဓိံ ဝိသတိ ပစ္စယာ။ ပရိဟာနိယံ ဝိတ္ထာရကထံ ဒဿေန္တောတိ ယောဇနာ။

၅၂၈. **တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟီ** တိ သဟဇာတပစ္စယာဒီဟိ တေဟိ တေဟိ သင်္ဂါဟကဘူတေဟိ ပစ္စယေဟိ။ **တေ တေ ပစ္စယာ**တိ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ အညမညပစ္စယာဒယော ဟေတုပစ္စယာဒယော တ တေ တေ ပစ္စယာ။ **အညေသံ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ,** န တေသံ သဗ္ဗေသံ သမ္ဘဝန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **"န ဟီ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဒွေဝယေတတိ** အာရမ္မဏာဓိပတိံ အပနေတ္ဝာ အာဟ။ **အဗျာကတဿပီ** တိ ပိ-သဒ္ဒေန န ကေဝလံ ကုသလဿေဝ, အထ ခော အဗျာကတဿပီတိ ကုသလံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။

၅၃၀. **တေန သဒ္ဓိံ** န္တိ ဝတ္ထုနာ သဒ္ဓိံ။ **သုဒ္ဓာန** န္တိ ကေဝလာနံ ဝတ္ထုနာ ဝိနာ စ ဂဟိတာနံ ကုသလက္ခန္ဓာနံ။ ယဒိပိ ဝတ္ထုနာ သဒ္ဓိံ သဟဇာတဒ္ဓော နတ္ထိ, နိဿယာဒိဘာဝေ ပန အတ္ထေဝာတိ ဒဿေန္တော **"ဝတ္ထုနာ ပနာ"**တိအာဒိမာဟ။

သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတအာဟာရိန္ဒြိယာနံ အတ္ထိပစ္စယေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ သဟဇာတာဒီဟိ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာနံ တံသင်္ဂဟော သုကရောတိ ဒဿေတုံ ဥပနိဿယေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗာနံ သင်္ဂဟော ဝုတ္တနယော ဧတတိ ဝုတ္တံ **"စတူသု သဗ္ဗပစ္စယေ သင်္ဂဏှိတဗ္ဗတ"** တိ။ ကမ္မံ ပန သဟဇာတူပနိဿယေဟိ အသင်္ဂဟေတဗ္ဗတာပိ အတ္ထီတိ သရူပတော ဂဟိတံ, အညထာ "တီသု ပစ္စယေသူ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ **မိဿကာမိဿကဿာ** တိ သဟဇာတပုရေဇာတာဒိဘာဝေဟိ မိဿကဿ တထာ အမိဿကဿ စ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ **"န ဟီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေနာတိ** အတ္ထိပစ္စယဝိဘာဂသင်္ဂါဟကာနံ သဟဇာတာဒီနံ ဂဟဏေန။ **သဗ္ဗပစ္စယာနံ။ပေ။ ဟောတီ**တိ ဣမိနာ "ဣမသ္မိံ ပန ပစ္စယုဒ္ဓာရေ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တောပိ ပစ္စယသင်္ဂဟော ဣမေ အတ္ထတော ဒဿိတောယေတတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ။

နိဿယော ကသ္မာ န ဝုတ္တော ? သဟဇာတနိဿယော ပုရေဇာတနိဿယောတိ ဟိ သက္ကာ ဝိဘဇိတုန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **ဝိပ္ပယုတ္တော တ ကသ္မာ န ဝုတ္တော** ? ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တော ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တောတိ ဝိဘဇိတုံ သက္ကာတိ အတ္ထော။ ယံ မိဿကာမိဿကဘာဝံ မနသိ ကတ္ဝာ "အဝတ္တဗ္ဗတ္တာ"တိ ဝုတ္တံ, တံ ဒဿေန္တော **"နိဿယော တာဝ"** တိအာဒိမာဟ။ **ဝိသေသိတဗ္ဗော** "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ အဝိသေသေန ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တတ္တာ။ **သော ဝိယာ**တိ အတ္ထိပစ္စယော ဝိယ, နိဿယပစ္စယော ဝိယ တ အတ္ထိပစ္စယဝိသေသသဘာဝေန ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော န ဝတ္တဗ္ဗော။ ဒွိန္နံ ပစ္စယာနံ ဝိယ ပဘေဒသဗ္ဘာဝတောတိ ဒဿေန္တော **"သဟဇာတပုရေဇာတနဋ္ဌာ"**တိအာဒိမာဟ။ **တထာ**တိအာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ ဟဋ္ဌိယာ သမတ္ထေတုံ **"ဝက္ခတီ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ မဂ္ဂဖလမ္မာနံ မဂ္ဂဖလတံသမုဋ္ဌာနရူပဝသေန သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယော တေသံယေဝ ပုရေဇာတစတုသန္တ

တိရူပဝသေန ပဏ္ဍာဇာတအတ္ထိပစ္စယော ဝုတ္တော, န ပန ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေ ဝက္ခတီတိ ယောဇနာ။ **သောတိ** ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော။

ဟေတုအာဒီနံ သဟဇာတန္တောဂဓတ္တာ ဟေတုအာဒယော တဗ္ဗိသေသာ ဟောန္တီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ **"သဟဇာတပစ္စယော စ ဟေတုအာဒီဟိ ဝိသေသေတဗ္ဗော"** တိ။ **သောတိ** သဟဇာတပစ္စယော။ **ဝိရုဒ္ဓပစ္စယေဟီ** တိ သဟဇာတပုရေဇာတသ္သ သဟဇာတာဒိဘာဝေန ဝိရုဒ္ဓေဟိ ပစ္စယေဟိ။ တေနာဟ **"ဥပ္ပတ္တိကာလဝိရုဒ္ဓေဟိ ပစ္စယေဟီ"**တိ။

ပစ္စနီယုဒ္ဒါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စနီယဂဏနဝဏ္ဏနာ

နဟေတုမူလကဝဏ္ဏနာ

၅၃၂. အဓိပတိပစ္စယာဒိဘူတော အာရမ္မဏပစ္စယော တိ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယေ ဝဒတိ။ တေ စ ယသ္မာ အာရမ္မဏသဘာဝ ဧဝ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ပရိဟာယတီယေဝ"**တိ။ **ပန္နရသသု** တိ ဒုတိယေ သဟဇာတပစ္စယေ ''ဟေတုပစ္စယော''တိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု ပန္နရသသု။ **ကောဒသန္နံ ဝသေနာ** တိ သဟဇာတပစ္စယော, သဟဇာတတာဝိသိဋ္ဌာ အဓိပတိနိဿယကမ္မာဟာရိန္ဒြိယတ္ထိအဝိဂတဟေတုဈာနမဂ္ဂ စာတိ က္ကမေသံ ကောဒသန္နံ ဝသေန။ **သဟဇာတေ အန္တောဂဓာ** ဟေတုအာဒယော။ **တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ** တိ တသ္မိံ သဟဇာတေ ပဋိက္ခိတ္တေ တေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ။ **အနန္တောဂဓာ** သဟဇာတေ , ကေ ပန တေတိ အာဟ **"အာရမ္မဏာဓိပတိပုရေဇာတနိဿယာဒယော"**တိ။ **အာရမ္မဏာဒိအာကာရေနာ** တိ အာရမ္မဏပုရေဇာတနိဿယနာနာက္ခဏိကကမ္မာဒိအာကာရေန။

တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ တိ တသ္မိံ သဟဇာတပစ္စယေ ပဋိက္ခိတ္တေ။ **က္ကမေ တရာ**တိ သဟဇာတံ ပုရေဇာတန္တိ ဝိသ္သဇ္ဇိတတရာ။ **တေ နိဿယာဒယော** တိ သဟဇာတတာဝိသိဋ္ဌေ နိဿယာဒိကေ ဝဒတိ, န က္ကတရေ။ တေနာဟ **"ယသ္မာ စ။ပေ။ ပဋိက္ခေပေန ပဋိက္ခိတ္တာ"** တိ။

နိဿယာဒိဘူတဋ္ဌ သဟဇာတပစ္စယံ ဌပေတွာ တိ တေန ''ဌပေတွာ သဟဇာတပစ္စယ''န္တိ ဧတ္ထ အန္တောဂဓနိဿယာဒိဘာဝေယေဝ သဟဇာတပစ္စယော ဂဟိတောတိ ဒဿေတိ။ **နိဿယာဒီ** တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဟေတုအာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အညမညပစ္စယဓမ္မဝသေန ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော** တိ အညမညပစ္စယဓမ္မဝသေန သဟဇာတာဒီဟိ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော အညမညေ ပဋိက္ခိတ္တေ ''ကုသလော ကုသလာဗ္ဗာကတသ္သာ''တိ တရော ပရိဟာယတိ။ **တေသံ တေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နာနန္တိ** က္ကဒံ သာမညဝစနမ္ပိ ''အညမညပစ္စယသင်္ဂဟံ ဂတာ''တိ ဝစနတော အညမညပစ္စယလာဘီနံယေဝ ဂဟဏံ သိယာတိ အာသင်္ကံ နိဝတ္တေတုံ **"ကုသလော စ ကုသလဿာ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သမုဒါယဘူတော** တိ စတုက္ခန္ဓသမုဒါယဘူတော။ **ကေဒေသဘူတေဟီ**တိ တဒ္ဒေဝ ကေဒေသဘူတေဟိ။ **"ကုသလော ပနာ"**တိအာဒိ ''န အညမညပစ္စယေန။ပေ။ ပရိဟာယတီ''တိ က္ကမဿ အဋ္ဌကထာဝစနဿ သမာဓာနဝစနံ။

ရူပက္ခန္ဓေကဒေသော၀ ဟောန္တိ ရူပဟာရရူပိန္ဒြိယဝသေန, ''ကေန္ဒေန ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဓမ္မေဟီ''တိ ဝုတ္တဓမ္မာ ''တေ''တိ ပစ္စာမဋ္ဌာတိ အာဟ **"တေတိ တေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဓမ္မာ"** တိ။

၅၃၃. ပစ္စနီယဂဏနံ ဒဿေတု န္တိ ဝုတ္တေပိ နနု ပစ္စယဂဏနမေဝ ဒဿိတံ ဟောတီတိ ကဿစိ အာသင်္ကာ သိယာတိ တံ နိဝတ္တေန္တော အာဟ **"ပစ္စနီယတရဂဏနာ ဟိ ဒဿိတာ"** တိ။ ဗလဝကမ္မံ ဝိပာကဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ, က္ကတရံ ကမ္မပစ္စယော ဧတိ အာဟ **"ဝိပာကဿပိ ပန။ပေ။ ကမ္မပစ္စယော ဟောတီ"** တိ။

နဟေတုမူလကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၃၄. **ပရိစ္ဆိန္နဂဏနာနီ** တိ ကုသံ န ဂဏနာပေက္ခံ, အထ ခေါ ဝိသ္သဇ္ဇနာပေက္ခန္တိ အာဟ **"ပရိစ္ဆိန္နဂဏနာနိ ဝိသ္သဇ္ဇနာနီ"**တိ။ ပစ္စနီယတော ဌိတောပိ ဟေတု နယာနံ မူလဘာဝေနေဝ ဌိတောတိ အာဟ **"ဟေတုမူလကေ"**တိ, အဌကထာယံ ပန "နဟေတုမူလက"မိစ္စေဝ ဝုတ္တံ။

၅၃၈. **မူလံ သင်္ခိပိတ္ဝာ** တိ သတ္တမူလကံ အဌမူလကံ နဝမူလကဥ္စ သင်္ခိပိတ္ဝာ။ **ဒွိဝီသူ**တိ "တိကာ"တိ ဝုတ္တေသု တီသု ဝိသ္သဇ္ဇနေသု ပုရိမေသု ဒွိဝီသု "ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သ, အကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သာ"တိ ကမေသု။ တေနာဟ **"ဝိပာကော ပစ္စယုပ္ပန္နော ဟောတီ"** တိ။ **တတိယေ**တိ "အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သာ"တိ ကမသ္မိံ။ **တေသမုဋ္ဌာနိကကာယော** တိ ဥတုစိတ္တာဟာရာနံ ဝသေန တေသမုဋ္ဌာနိကကာယော။

၅၄၅. **တေံ ဒွဝယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ,** ယထာ အရူပံ အရူပသ္သ, ဇဝံ ရူပမ္ပိ ရူပသ္သ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော န ဟောတီတိ။ **ရူပာဗျာကတော အရူပာဗျာကတသ္သာ** တိ ကုသံ ဝတ္ထုခန္ဓေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အရူပာဗျာကတော ရူပာဗ္ယာကတသ္သာ**တိ ကုသံ ပန စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဥ္စာတိ တေသံ ဧကန္တိကော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေတိ အာဟ **"သဟဇာတ။ပေ။ ဟောတိယေဝ"**တိ။ **သဟဇာတာဟာရိန္ဒြိယဝသေနာ** တိ သဟဇာတအရူပာဟာရိန္ဒြိယဝသေန။

၅၄၆. **ဧကမူလကေကာဝသာနာ အနန္တရပကတူပနိဿယဝသေန လဗ္ဘန္တီ** တိ ကုသံ ယထာရဟာဝသေန ဝုတ္တန္တိ တံ ယထာရဟံ ပဋိက္ခေဟပဋိက္ခေပဝသေနပိ ဒဿေတဗ္ဗန္တိ **"အတ္ထိပစ္စယေ ပနာ"** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပုရိမေသူ**တိ နာရမ္မဏာဒီသု။ **နတ**တိ ဧကမူလကာဝသာနာ နဝ။ **ဒွေဝယေတ**တိ "ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သ, အကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတသ္သာ"တိ ကမေ ဒွေဝယေဝ။

ပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၅၅၀. **ကမေဟေတ**တိ "ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿာ"တိ ကမေဟိ ဧဝ **သမာနာ ဟောန္တိ** ကုသလာဒိတာသာမညေန။ တေန ဝုတ္တံ **"အတ္တာဘာဝတော ပန န အနုရူပာ"** တိ။ "ကုသလော ကုသလဿာ"တိ အာဒိနာ သတိပိ ဥဒ္ဒေသတော သာမညေ ယေဘုယျေန သိယာ ဝိဘင်္ဂေ ဝိသေသောတိ အာဟ **"ယထာယောဂံ နိဒ္ဒေသ တော စာ"**တိ။

၅၅၁. **ဟေတုနာမန္တိ** ဟေတု စ တံ နာမဥ္စာတိ ဟေတုနာမံ။ **ပစ္စယန္တိ** တမေဝ ပစ္စယဘူတံ သန္ဓာယာတိ ယောဇနာ။

၅၅၂. **ဒွိဝိန္နမ္ပိ အဓိပတီန** န္တိ သဟဇာတာရမ္မဏာဓိပတီနံ ဝသေန, တံ "ကုသလံ ကုသလဿ သဟဇာတတော စေဝ အာရမ္မဏတော စာ"တိအာဒိနာ အဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **နာရမ္မဏေ သတ္တာ** တိ သဟဇာတာဓိပတိသ္သ ဝသေန ဝုတ္တံ, **န သဟဇာတေ သတ္တာ** တိ အာရမ္မဏာဓိပတိသ္သ ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ယောဇနာ။ **ဧဝန္တိ** ယထာ အဓိပတိမှိ ဝုတ္တံ, ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗပစ္စယေသု။ **"တသ္မိံ တသ္မိံ။ပေ။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ"** တိ ဝတ္ဝာ တသ္သ ဂဏနုဒ္ဓာရဿ သုကရတံ ဥပာယဉ္စ ဒဿေန္တော **"အနုလောမေ။ပေ။ ဝိညာတု"**န္တိ အာဟ။

အနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၆၃၁. **ပရိဟာပနဂဏနာယာ**တိ ပရိဟာပေတဗ္ဗဂဏနာယ **သမာနတ္တဉ္စ န ဧကန္တိကံ** ဥဲနိတမဘာဝဿပိ သမ္ဘဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **"နဟေတုနာရမ္မဏဒုကဿာ"** တိအာဒိ။ တတ္ထ သဒ္ဓိံ ယောဇိယမာနေန ဥဲနိတရဂဏနေန အဓိပတိပစ္စယေန ပရိဟီနာပီတိ ယောဇနာ။ **သဒ္ဓိံ ပရိဟီနာပီ** တိ တ ကမသ္မိံ ပက္ခေ "အဓိပတိပစ္စယေနာ"တိ ကတ္တုအတ္ထလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ **တေန္တိ** လက္ခဏံ။

အဋ္ဌာနန္တိ အနုလောမတော အဋ္ဌာနံ အတိဋ္ဌနံ။ **တိဋ္ဌန္တိ** တိ အနုလောမတောတိ ယောဇနာ။ **တေသန္တိ** ဟေတုအာဒီနံ။ **ဉာတရေသူ**တိ ယာဒိသာ အဓိပ္ပေတာ, တေ ဒဿေတုံ **"အဓိပတီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဉာမာနိ ဒွေဝ**တိ "ကုသလာဗျာကတာ အဗျာကတဿ, အကုသလာဗျာကတာ အဗျာကတဿာ"တိ ဉာမာနိ စ ဒွေဝ။

နဟေတုမူလကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆၃၆. ဟေတုယာ ဝုတ္တေဟိ တီဟိ တိ ဟေတုပစ္စယာ ဝုတ္တေဟိ တီဟိ ဝိဿဇ္ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ။ **တရသာမညမေဝ ဝဒတိ,** န အတ္ထသာမညန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **တထာ ကမ္မေ တီဏီတိ ဟေတုယာ ဝုတ္တာနေတတိ စာ** တိ "ကမ္မေ တီဏီ"တိ ဧတ္ထ "ဟေတုယာ ဝုတ္တာနေတ"တိ ဉာမသိမ္ အတ္ထဝစနေပိ တထာ တရသာမညမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတီတိ အတ္ထော။

၆၄၄. ဧကေကမေတတိ ဧကေကမေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ။

၆၅၀. သကဋ္ဌာနေ တိ အတ္တနာ ဌိတဋ္ဌာနေ။ **တတော ပရေတရာ**တိ တတော အင်္ဂဟိတပစ္စယတော ပရေတရာ ပစ္စနီယတော။ **နာဟာရေ။ပေ။ လာဘော ဟောတီ**တိ အာဟာရပစ္စယေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ဉာန္ဒြိယပစ္စယံ, အနုလောမတော ဉာန္ဒြိယပစ္စယေ စ ပစ္စနီယတော ဌိတေ အာဟာရပစ္စယံ အနုလောမတော ယောဇေတွာ ယထာ ပဥှော လဗ္ဘတီတိ အတ္ထော။ **တေသူ**တိ အာဟာရိန္ဒြိယေသု။ **ဒွိဝိဓာ ဘိန္နာနိ** ပစ္စနီယတော အနုလောမတော စ ယောဇေတဗ္ဗဘာဝေန။

ပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုသလတ္တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဝေဒနာတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၁. ဝေဒနာတ္တိကေ **ပဋိစ္စဝါဒိနိယမ**န္တိ တိကပဒသမ္ဗန္ဓဝသေန ပဋိစ္စတရာဒီသု ဝတ္တဗ္ဗံ ပဋိစ္စသဟဇာတဋ္ဌာဒိနိယမနံ **န လဘန္တိ** ဝေဒနာရူပနိဗ္ဗာနာနိ။ ကသ္မာ? တိကမုတ္တကတ္တာ။ တထာ **ပစ္စယုပ္ပန္နဝစနံ** ။ န ဟိ သက္ကာ ဝတ္တုံ ဝေဒနံ ရူပံ နိဗ္ဗာနဉ္စ သန္ဓာယ "သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ။ **တိကမ္မာန**န္တိ ဝေဒနာတ္တိကဓမ္မာနံ။ **တတ္ထာ** တိ ဟေတုပစ္စယာဒီသု။ **ယထာနုရူပတော**တိ ဝေဒနာဒီသု ယော ယဿ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ အာရမ္မဏာဒိပစ္စယော ဘဝိတုံ ယုတ္တော, တဒနုရူပတော။ **အာရမ္မဏာဒီ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။

၁၀. ကုသလတ္တိကေပိ ပရိဟီနန္တိ ဉာဒံ ပစ္စနီယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ရူပာရူပဓမ္မပရိဂ္ဂဟကတ္တာ** တိ ဉာဒံ အနာဒိဘူတဿပိ သဟဇာတဿ အာဒိမ္ဟိ ဌပနေ ကာရဏဝစနံ။ **အာဒိ-သဒ္ဒေနာ** တိ "သဟဇာတာဒယော"တိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဒေန။ ယထာရဟံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပတ္တိဝသေန သဗ္ဗေ အရူပဓမ္မာ အာရမ္မဏာဒီနံ ပစ္စယုပ္ပန္နာ ဟောန္တီတိ ဝုတ္တံ **"ပစ္စယုပ္ပန္နဝသေန သဗ္ဗာရူပဓမ္မပရိဂ္ဂဟကာနံ အာရမ္မဏာဒီန"** န္တိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။ **တေနာ**တိ "သဗ္ဗာရူပဓမ္မပရိဂ္ဂဟကာ ပနာ"တိအာဒိဝစနေန။ **သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာနံ။ ပေ။ ဒဿိတာ ဟောတိ** သဟဇာတဒဿနေနာတိ အတ္ထော။ ဧကဒေသပရိဟာနိဒဿနေနေဝ ဟိ သမုဒာယပရိဟာနိ ဒဿိတာ ဟောတီတိ။ **သဟဇာတာဒယော**တိ တ အာဒိ-သဒ္ဒေန သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာ စတ္တာရောပိ ဒဿိတာ ဟောန္တီတိ။ **သဟဇာတမူလကာ**တိ သဟဇာတပစ္စယေ သတိ ဘဝန္တာ န သဟဇာတံ ပုရတော ကတွာ ဟာပိယံ အာဂတာ။ တေနာဟ **"သဟဇာတနိဗန္ဓနာ။ပေ။ ဝုတ္တံ ဟောတီ"** တိ။ သော ပဏ္ဍာဇာတော ကသ္မာ ပန န ပရိဟာယတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **တတွာ**တိ ယထာဝုတ္တာယ ပရိဟာနိယံ အပရိဟာနိယဉ္စ။ **သဟဇာတနိဗန္ဓနေဟီ** တိ သဟဇာတဓမ္မနိမိတ္တေဟိ ပစ္စယဘာဝေဟိ ဉာဓ ပစ္စယဓမ္မဟေတုကော ဝုတ္တော။ **ဧတ္တေတ** တိ ပရိဟာနိယံယေဝ။ သာ ဟိ ဉာဓ အဓိကတာ။ သဟဇာတနိဗန္ဓနာနမေဝ ပရိဟာနီတိ ဝုတ္တေ "ကိံ သဗ္ဗေသံယေဝ နေသံ ပရိဟာနီ"တိ အာသင်္ကာယ အာဟ **"သဟဇာတ။ပေ။ ဒဿိတမေတ"**န္တိ။

၁၇. နယဒသ္သနမေဝ ကရောတီ တိ ယထာ အဟေတုကကိရိယစေတနံ သန္ဓာယ ''နဟေတုပစ္စယာ နကမ္မပစ္စယာ''တိ ဝတ္တုံ လဗ္ဘာ, ဧဝံ နဝိပာကပစ္စယာတိပိ လဗ္ဘာ။ အဟေတုကမောဟံ ပန သန္ဓာယ ''နဟေတုပစ္စယာ နဝိပာက ပစ္စယာ''တိ လဗ္ဘာ, န ''နကမ္မပစ္စယာ''တိ။ တေနာဟ **''န စ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာမညဒဿနံ''** န္တိအာဒိ။

၂၅-၃၇. ယထာ ကုသလတ္တိကံ, ဧဝံ ဂဏေတဗ္ဗ န္တိ ဣဒံ ယံ သန္ဓာယ ဟဋ္ဌာယံ နိက္ခိတ္တံ, တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ **''ဟေတုမူလကာနံ။ပေ။ နဂဏနသာမည''**န္တိ။ န ဟိ ကုသလတ္တိကေ အနုလောမပစ္စနီယေ ဂဏနာဟိ ဝေဒနာတ္တိကေ တာ သမာနာ။ **ပရိဝတ္တေတ္ဝာတပိ ယောဇိတာ** တိ ဧတ္ထ ''နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဧကေ''န္တိ အာ ရမ္မဏံ ပဌမံ ဝတ္ဝာ ဝတ္တဗ္ဗမ္ပိ ပုရေဇာတံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ပဌမံ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ တထာ **နဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏီ**တိ ဣဒမေဝ ပဒံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ''နကမ္မပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏီ''တိ ဝုတ္တ''န္တိပိ ဝဒန္တိ။

၃၉. တံသမ္ပယုတ္တော တိ တေန အာမနဿေန သမ္ပယုတ္တော။ အာမနဿသီသေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ **သဒ္ဒာပဋ္ဌကေသူ** တိ သဒ္ဒာသီလသုတစာဂပညာသု။ **ကတ္တဗ္ဗ** န္တိ တ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ **အဝ သေသေသူ**တိ ရာကဒီသု။ **ဟဋ္ဌိဂတိဒဿနတ္ထ** န္တိ ''ဧဝံ ဟဋ္ဌိ ပဝတ္တာ''တိ ဟဋ္ဌိယာ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ။ **ရာကဒီဟိ** ဥ ပနိဿယဘာဝတော့ဟိ။ **အနုပ္ပတ္တိတော** တိ န ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ တံ ဟဋ္ဌိဂတိံ တိကန္တရဟဋ္ဌိယာ ဒဿေန္တော **''ကုသလ တ္တိကေပိဟိ''**တိအာဒိမာဟ။ **ဣဓာပီ**တိ ဣမသ္မိံ ဝေဒနာတ္တိကေပိ။

၆၂. အနညတ္တ န္တိ အဘေဒံ။ သုခဝေဒနာသမ္ပယုတ္တော ဟိ ဓမ္မော သုခဝေဒနာသမ္ပယုတ္တဿေဝ ဓမ္မဿ သ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော, န ဣတရေသံ။ ဧသ နယော သေသပဒေသု သေသေသု စ ''တီဏိ''တိ အာဂတဋ္ဌာနေသု။ တေန ဝုတ္တံ **''သဗ္ဗာနိ တီဏိ သုဒ္ဓာနံ တိဏ္ဏံ ပဒာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနီ''** တိ။ ''ပစ္ဆာဇာတာ အရူပဓမ္မာနံ ပစ္စ ယော န ဟောန္တီ''တိ ယုတ္တမေတံ, ပုရေဇာတာ ပန အရူပဓမ္မာနံ ပစ္စယာ န ဟောန္တီတိ ကထမိဒံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ စော ဒနံ သန္ဓာယာဟ **''ပုရေဇာတာ''**တိအာဒိ, ပုရေဇာတာ ဟုတ္ဝာ ပစ္စယော န ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ ပုရိမတရံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ တ ဌိတာ ဟိ ရူပဓမ္မာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပန္နာနံ အရူပဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယော ဟောန္တိ, န စာယံ နယော အရူပဓမ္မေသု လ ဗ္ဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ **''ပုရေဇာတတ္တာဘာဝတော''** တိ။ **တထာ ပစ္ဆာဇာတတ္တာဘာဝတော** တိ ယထာ ဣမသ္မိံ တိ ကေ ကဿစိ ဓမ္မဿ ပုရေဇာတတ္တာဘာဝတော ပုရေဇာတပစ္စယော န ဟောန္တီတိ ဝုတ္တံ, တထာ ပစ္ဆာဇာတတ္ တာဘာဝတော ပစ္ဆာဇာတာ ဟုတ္ဝာ ပစ္စယော န ဟောန္တိ, ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော န ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ န ဟိ ဧ ကသ္မိံ သန္တာနေ ကေသုစိ အရူပဓမ္မေသု ပဌမတရံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ဌိတေသု ပစ္ဆာ ကေစိ အရူပဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ယ တော တေ တေသံ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ဘဝေယျုံ။

၈၃-၈၇. အဝသေသေသု အဋ္ဌသု တိ ''သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော''တိအာဒိနာ ဧကမူလကေကာဝ သာနာ ယေ နဝ နဝ တရာ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသု လဗ္ဘန္တိ, တေသု ယထာဝုတ္တမေကံ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ သေသေသု အဋ္ဌ သု။ **တီသ္ဝေဝ**တိ သုဒ္ဓေသု တီသ္ဝေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယော လဗ္ဘတိ။

ဝေဒနာတ္တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဝိပာကတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၁-၂၃. သောဓေတတိ အကတသမာသေဟိ ပဒေဟိ ယော အတ္ထော ဝုစ္စတိ, သောဓေဝ အတ္ထော ဝုတ္တော ဟောတိ။

၂၄-၅၂. တန္တိ တံ ဝစနံ, **တံ** တ ကဋတ္တာရူပံ။ ယသ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ဥပာဒာရူပဿ ယထာ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္တိ, တထာ မဟာဘူတေ စ ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္တိ။ န ဟိ တဿ တဒုဘယံ ဝိနာ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထိ, န ဧဝံ ကဋတ္တာ ရူပဿ။ တဥ္ဟိ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပာ ဒါရူပဿ တံ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ တဒေဝ ဝုတ္တံ, န ကဋတ္တာရူပံ ဝုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ **''ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စာ''**တိအာဒိမာဟ။ ယဒိပိ ကဋတ္တာရူပံ ''မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပာဒာရူပ''န္တိ ဧတ္ထ န ဂဟိတံ, ဝ စနန္တရေန ပန ဂဟိတမေဝါတိ ဒဿေန္တော **''ပဝတ္တိယံ ပနာ''**တိအာဒိမာဟ။ **ဝေဠေ ကတ္ဝာ** တိ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္

တိယာ အဘာဝတောယေဝ။ **နာဟာရပစ္စယေ** တိ အာဟာရပစ္စယေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ။ **တမ္ပိ** တိ ကဠတ္တာရူပမ္ပိ။ ဌိတိက္ခဏေ ကဠတ္တာရူပဿ အာဟာရော ဥပတ္ထမ္ဘကော ဟောတီတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ **"ဥပ္ပာဒက္ခဏေ"** တိ။

ဝိပာကတ္တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဥပာဒိန္နတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၅၁. အဓိပတိဓမ္မောယေဝ လောကုတ္တရဓမ္မေသု နာဓိပတိပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အာဟ **"နာဓိပတိပစ္စယာတိ သယံ အဓိပတိဘူတတ္တာ"**တိ။ နနု အဓိပတိဓမ္မောပိ အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန အဓိပတိပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ **"အဝိရဟိတာ။ပေ.။ ဒဿေတီ"** တိ။ **အဝိရဟိတာရမ္မဏာဓိပတီသူ** တိ လောကုတ္တရေ သန္ဓာယာဟ။ တေ ဟိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ ဇဝံ ဝုစ္စတိ။ **ပိ**-သဒ္ဒေန ကော ပန တအော ဝိရဟိတာရမ္မဏာဓိပတိအနေကန္တာရမ္မဏာဓိပတီသူ တိ ဒဿေတိ။

၇၂. **အနုပာလနုပတ္ထမ္ဘနဝသေနာ** တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဝိယ ကဠတ္တာရူပာနံ အနုပာလနဝသေန ဩဇာ တဿေဝ ကမ္မဇကာယဿ ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ, န ဇနကဝသေနာတိ ယောဇနာ။ **တေသမ္ပိ ပန အတ္ထေ သတီ** တိ ကမ္မဇကလာပေ ဩဇာ တဿေဝ ကမ္မဇကာယဿ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန ပစ္စယော ဟောတီတိ တေသမ္ပိ အတ္ထေ လဗ္ဘမာနေ။ **အာဟာရန္တိပိ ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ယထာ ဇီဝိတိန္ဒြိယဝသေန "ဥပာဒိန္နုပာဒာနိယော ဓမ္မော ဥပာဒိန္နုပာဒာနိယဿ ဓမ္မဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဝုတ္တံ, ဇဝံ ယထာဝုတ္တအာဟာရဿပိ ဝသေန ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ယသ္မိံ ကလာပေ ကမ္မဇာ ဩဇာ ကအာစိ တဿေဝ ဥပတ္ထမ္ဘနပစ္စယော ဟောတီတိ အယမတ္ထော အဋ္ဌကထာယံ ဒဿိတော။ ယဒိ ကမ္မဇာ ဩဇာ ဇေကံသတော သကလာပရူပုပတ္ထမ္ဘနဝသေနေဝ ပဝတ္တတိ, တထာ သတိ ဣမာယ ဟာဋ္ဌိယာ ဝိရောဓော သိယာတိ ဒဿေန္တော **"ယဒိ စ။ပေ.။ ဟောတီ"**တိ အဋ္ဌကထာဝစနံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တတ္ထ အဘသံ ဝိဘာဝေန္တော **"ဇဝံ သတီ"**တိ အာဟ။ **တတ္ထ** **တန္တိ** တံ ဝစနံ။ **အနဇ္ဈောဟဋ္ဌာယ** အတ္တနော ပစ္စယတော နိဗ္ဗတ္တာယ, ပစ္စယော စေတ္ထ ကမ္မံယေဝ။ တေနာဟ **"သသန္တာနဂတာယ ဥပာဒိန္နောဇာယာ"** တိ။

အယမ္ပိ ပဥ္ဟော, န ကေဝလံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တအာဟာရောယေဝတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော သိယာ,** န စ ဥဒ္ဓဋော။ **တသ္မာ** တိ တေသ "တအော ဗလဝတရော"တိ ဧတေန သမ္ဗန္ဓော။ ကသ္မာ ပန ယထာဝုတ္တောသု ဒ္ဝီသု ပဥ္ဟေသု အာဟာရော န ဥဒ္ဓဋောတိ အာဟ **"အဇ္ဈောဟဋ္ဌဿာ"** တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဒုတိယပဥ္ဟော**တိ ဒုကမူလကေ ဒုတိယပဥ္ဟော ဟောတိ ယောဇနာ။ **ဒုတိယပဥ္ဟော စ န ဥဒ္ဓဋော** တိ ဧတ္ထာပိ "အဇ္ဈောဟဋ္ဌဿ။ပေ.။ အဘာဝတော"တိ ဣဒံ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ **ဣတရဿာ** တိ အနဇ္ဈောဟဋ္ဌဿ။ **အဇ္ဈောဟဋ္ဌမေဝ** န အနဇ္ဈောဟဋ္ဌံ, ယထာဝုတ္တောဇန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **"ဗလဝတရော"**တိ ဝတ္ဝာ တဿ ဗလဝတရဘာဝံ ဒဿေန္တော **"န ဟီ"**တိအာဒိမာဟ။ ကတိပယာ လောပေ အဇ္ဈောဟရိတ္ဝာ ဝသိတ္ဝာ ဌိတဿ ဝိယ အဇ္ဈောဟဋ္ဌမတ္တာဟိ မဏ္ဍူကာဒီဟိ အဇ္ဈောဟာရကဿ သရီရေ ဝိသေသာဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣမေ ဝုတ္တေဟိ တိ ဣမသ္မိံ ဥပာဒိန္နတ္တိကေ ဝုတ္တေဟိ။ **ဧကမူလကဒုကတိကာဝသာနပဥ္ဟာဝိဿဇ္ဇနေဟီ** တိ ဧကပဒမူလကေဟိ ဒုကာဝသာနေဟိ တိကာဝသာနေဟိ စ ပဥ္ဟာဝိဿဇ္ဇနေဟိ။ တေ ပန "အနုပာဒိန္နုပာဒာနိယော ဓမ္မော ဥပာဒိန္နုပာဒာနိယဿ အနုပာဒိန္နုပာဒာနိယဿ စ ဓမ္မဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော, အနုပာဒိန္နအနုပာဒာနိယော ဓမ္မော ဥပာဒိန္နုပာဒာနိယဿ အနုပာဒိန္နုပာဒာနိယဿ အနုပာဒိန္နအနုပာဒာနိယဿ စ ဓမ္မဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ ဥပာဒိန္နတ္တိကေ။ **ဒုတိယဒုကာဝသာနေ ဝိယာ**တိ ဒုတိယဒုကာဝသာနေ ပဥ္ဟာဝိဿဇ္ဇနေ ဝိယ, "အနုပာဒိန္နုပာဒာနိယော ဓမ္မော ဥပာဒိန္နုပာဒာနိယဿ အနုပာဒိန္နုပာဒာနိယဿ စ ဓမ္မဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော, သဟဇာတံ ပစ္ဆာဇာတ"န္တိ ဧတေသံ ဝိဿဇ္ဇနေ ဝိယာတိ အတ္ထော။ အယဥ္စ အတ္ထော တတိယပဒမူလကေသု ဒုကတိကာဝသာနပဥ္ဟေသုပိ လဗ္ဘတေဝ ။ ယဒိ ပန တေ ပဥ္ဟာ ကုသလတ္တိကေပိ လဗ္ဘန္တိ, အထ ကသ္မာ တတ္ထ န ဥဒ္ဓဋာတိ အာဟ **"သုခါဝဗောဓနတ္ထံ ပန တတ္ထ သဟဇာတဝသေနေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတ"**န္တိ။ **သဟဇာတဝသေနေဝ**တိ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယဝသေနေဝ။ **ဧကမူလကဒုကာဝသာနာ**တိ "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စာ"တိ ဇဝံပကာရာ ပဥ္ဟာ။ **တတ္ထ** ကုသလတ္တိကေ ဥဒ္ဓဋာ။ **ဣမေ**

ပန ကုမသိုံ ဥပဟဒိန္နတ္တိကော။ **ဧတေဟိ** ယထာဝုတ္တေဟိ ဝိသ္သဇ္ဇနေဟိ။ **ဧကော ဓမ္မော** တိ ဧကော ဝေဒနာဒိကော
ပစ္စယဓမ္မော။ **အနေကေဟီ**တိ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာဒီဟိ အနေကေဟိ အတ္ထိပစ္စယဝိသေသေဟိ။ **အနေကေသံ ဓမ္မ
မာနန္တိ** အနေကေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ။ **ဧကော အတ္ထိပစ္စယော** တိ ဣဒံ အတ္ထိပစ္စယတာသာမညတော ဝုတ္တံ။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တံ အဝုတ္တဥ္စ အတ္ထိပစ္စယေ လဗ္ဘမာနံ ဝိသေသံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေန္တော **“ဧကော
ဟီ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧကော**တိ အတ္ထိပစ္စယဝိသေသေသု ဧကော။ **ကေသ္သာ** တိ တာဒိသဿေဝ ကေဿ။ အ
ညထာ ဟိ ဧကော ဓမ္မော ကေဿ ဓမ္မဿ ပစ္စယော နာမ နတ္ထိ။ **ဧကေနေတ**တိ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယေနေဝ
ယထာ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ ဝတ္ထု။ တဥ္ဟိ အတ္တနာ သဟဇာတဿ နာမဿ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယေနေဝ ပစ္စ
ယော ဟောတိ, န ပုရေဇာတာဒိနာ။ **ဧကော** သဟဇာတအရူပက္ခန္ဓော **အနေကေသံ** အတ္တနာ သဟဇာတာနံ အရူပက္ခန္ဓာနံ **ဧ
ကေန** သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယေန, **အနေကေဟိ** သဟဇာတပစ္ဆာဇာတအတ္ထိပစ္စယေဟိ ယထာက္ကမံ အတ္တနာ
သဟဇာတာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနံ ပုရေဇာတာနံ တေသမုဋ္ဌာနိကရူပာနံ။ **အနေကော** ပုရေဇာတဝတ္ထုရူပဥ္စေဝ
သဟဇာတအရူပက္ခန္ဓာ စ **ကေဿ** အရူပက္ခန္ဓဿ ယထာက္ကမံ ပုရေဇာတသဟဇာတအတ္ထိပစ္စယေဟိ။ **အနေ
ကော** အရူပဓမ္မော **အနေကေသံ** သဟဇာတအရူပဓမ္မာနံ ပုရေဇာတရူပဓမ္မာနဥ္စ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတအတ္ထိပစ္စ
ယေဟိ။ **အနေကော** တ အာဟာရိန္ဒြိယပ္ပကာရော **အနေကေသံ** ရူပဓမ္မာနံ ယထာရဟံ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာ
ဇာတာဟာရိန္ဒြိယဝသေန အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ အသမာနတ္တေပိ အယမတ္ထော
သမ္ဘဝတိ, သမာနတ္တေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ တေနာဟ **“သမာနတ္တေ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာန”**န္တိ။ **သဟဇာတံ ပု
ရေဇာတေနေဝ သဟ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတီ**တိ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယဓမ္မော ပုရေဇာတအတ္ထိပစ္စယဓမ္မေန
သဟေဝ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာ ဝတ္ထုနာ ပုရေဇာတအတ္ထိပစ္စယံ လဘန္တာ ဧဝ ကုသလာဒိဓမ္မာ သဟ
ဇာတာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဥ္စ ရူပာနံ သဟဇာတအတ္ထိပစ္စယော ဟောန္တိ, တထာ တေ ပုရေဇာတဿ ကာယ
ဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယောပိ ဟောန္တိယေဝ။ တေနာဟ **“ပစ္ဆာဇာတေန စာ”** တိ။ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတီတိ သမ္ဗ
န္ဓော။ အယံ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာနံ အတ္ထိပစ္စယဘာဝေ ပစ္စယဓမ္မာနံ အဘေဒေ ဧဝ ဣစ္ဆိတော, န ဘေဒေ။ တေ
နာဟ **“အနညဓမ္မတ္တေန။ပေ။ နာနာဓမ္မတ္တေ”** တိ။

ဣဒါနိ တဿ နာနာဓမ္မတ္တေ အဘာဝံ ဟဋ္ဌိယာ ဝိဘာဝေန္တော **“ယဒိ သိယာ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧကော
အတ္ထိပစ္စယဘာဝေ နတ္ထီ**တိ ကေဿဝ ပစ္စယဓမ္မဿ ဝသေန လဗ္ဘမာနော ဧကော အတ္ထိပစ္စယဘာဝေ နတ္ထိ။
ကသ္မာ? ဝိရောဓတော။ တေန ဝုတ္တံ **“သဟဇာတ။ပေ။ န ဝုတ္တ”** န္တိ။ **ဝေဥ္စ ကတ္ဝာ** တိ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာနံ
ကေဓမ္မဝသေန သဟ အလာဘတော ဧဝ။ **ကေဓမ္မဝသေနာ**တိ ကေဿဝ ပစ္စယဓမ္မဿ ဝသေန။ တေနာဟ **“နာနာဓမ္မ
မာနံ ဝိရုဒ္ဓသဘာဝတ္တာ”**တိ။ ဝိရုဒ္ဓသဘာဝတာ စ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ, ဣမေ ပန လောကိယ
လောကုတ္တရာဒိဘာဝတောတိ။ **အညထာ**တိ တေသံ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာနံ ကေဇ္ဈံ လာဘေ။ **ဣန္ဒြိယပဋိကမ္မေပေ
ပီ**တိ ဣန္ဒြိယပစ္စယေ ပစ္စနီကတော ဌိတေပိ။ **တဿ ပဥ္ဟဿ လာဘတော** တိ “ဥပဟဒိန္နုပာဒိန္နုပဟအနိယော စ အနုပဟဒိန္နု
ပာအနိယော စ ဓမ္မာ ဥပဟဒိန္နုပာဒိန္နုပဟအနိယဿ ဓမ္မဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ တေဿ ပဥ္ဟဿ လာဘ
တော။ **ဗာဝီသာ**တိ ဧကမူလကာဝသာနာ နဝ, ဧကမူလကဒုကာဝသာနာ ပဥ္စ, ဧကမူလကတိကာဝသာနမေကံ, ဒုကမူလကေ
ကာဝသာနာ စတ္တာရော, ဒုကမူလကာဝသာနာ ဒွေဝ, ဒုကမူလကတိကာဝသာနမေကန္တိ ဧဝံ ဗာဝီသတိ။ ယထာ ပုဗ္ဗေ
သဟဇာတံ ပုရေဇာတေန သဟေဝ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ, ဧဝံ ပုရေဇာတမ္ပိ တေနာတိ ဒဿေန္တော
အာဟ **“ပုရေဇာတံ သဟဇာတေနေဝ သဟ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတီ”** တိ။ တတ္ထ **သဟဇာတေနေဝ သဟာ**တိ သဟ
ဇာတေန သဟေဝ။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော ဟိ အယံ ဧဝ-သဒ္ဒော, သဟဇာတေန န ဝိနာ ပုရေဇာတအတ္ထိပစ္စယောတိ အ
တ္ထော။ ဣတရေသု ပန အတ္ထိပစ္စယဓမ္မေသု နိယမော နတ္ထိ တေဟိ သဟာပိ ဝိနာပိ ဘာဝတော။ တေနာဟ **“န ဣတရေ
ဟီ”**တိ။ **တမ္ပိ ဝတ္ထု တံသဟိတပုရေဇာတမေဝ** တိ ယံ “ပုရေဇာတံ သဟဇာတေနေဝ သဟ အတ္ထိပစ္စယော ဟော
တီ”တိ ဝုတ္တံ, တမ္ပိ ဝတ္ထုပုရေဇာတဥ္စေဝ တံသဟိတာရမ္မဏပုရေဇာတမေဝ စ, န ကေဝလံ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ။ တေ
နာဟ **“န ဣတရ”**န္တိ။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဟဋ္ဌန္တရေန ဝိဘာဝေတုံ **“ကုသလတ္တိကေ ဟီ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ပုရေဇာတံ တံ
သဟဇာတေန ဝိနာပိ အတ္ထိပစ္စယော သိယာ, “နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အတ္ထိယာ ပဥ္စာ”တိ ဝတ္တုံ န သက္ကာ, ဝုတ္တ
တဥ္စေတံ, တသ္မာ ဝိညာယတိ “ပုရေဇာတံ သဟဇာတေန သဟေဝ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတီ”တိ။ **နဝိပ္ပယုတ္တေ ဗာ**

ဝိသာတိ ဧတ္တာပိ ဧသေဝ နယော။ **တတ္ထာ** တိ သနိဒဿနတ္တိကေ။ **အတ္ထိဝိဘင်္ဂေ** တိ အတ္ထိပစ္စယဿ ဝိဘင်္ဂေ။ **တိကမူလကေကာဝသာနန္တိ** "သနိဒဿနသပ္ပဋိဃော စ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃော စ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃော စ ဓမ္မာ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃဿ ဓမ္မဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဧဝံ တိကမူလကော ကောဝသာနော ပဉှော ဥဒ္ဓဋော။ **ပစ္စယုဒ္ဓါရေ** တိ စ တတ္ထေဝ ပစ္စယုဒ္ဓါရေ။ တထာ စ သော ပဉှော ဥဒ္ဓဋော။ တယိဒံ ကထံ, ယဒိ ပုရေဇာတံ သဟဇာတေနေဝ သဟ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတီတိ စောဒနာယံ အာဟ **"တံ ဝတ္ထုသဟိတဿ။ပေ။ ပစ္စယဘာဝတော"**တိ။ တဿတ္ထော – ယဒိပိ တတ္ထ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃဂ္ဂဟဏေန အာရမ္မဏပုရေဇာတဿ အတ္ထိပစ္စယဘာဝေ ဝုတ္တော, တထာပိ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃဂ္ဂဟဏေန ဝတ္ထုမ္ပိ ဂဟိတန္တိ ဝတ္ထုသဟိတဿ အာရမ္မဏပုရေဇာတဿ သဟဇာတေန သဟေဝ အတ္ထိပစ္စယဘာဝေ ဝုတ္တောတိ။ **ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရိန္ဒြိယေဟေဝ သဟ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတိ,** န ပုရေဇာတေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ **အနညဓမ္မတ္တေ** တိ ပစ္စယဓမ္မဿ အနညတ္တေ။ သဟဇာတေန သဟ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတီတိ ယောဇနာ။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထာပိ ပဋိယောဂိပုရေဇာတံယေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ "အတ္ထိပစ္စယဝိသေသေသု ပနာ"တိအာဒိနာ အတ္ထနာ ဒဿိတံ ဝိစာရံ **"ဧဝမေတ"**န္တိ နိဂမနဝသေန ပစ္စာမသတိ။

ဥပဟဒိန္နတ္တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဝိတက္ကတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၂၂. ဝိတက္ကတ္တိကေ **သတ္တသု မူလကေသု**တိ "သဝိတက္ကသဝိစာရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ"တိအာဒိနာ အာဂတာနိ တီဏိ ဧကကာနိ, တီဏိ ဒုကာနိ, ဧကံ တိကန္တိ ဧဝံ ဧကမူလကာနိ ယာနိ သတ္တမူလကာနိ, တေသု။ **ယထာက္ကမ**န္တိ ဟဋ္ဌိမံ အာဂတာနုက္ကမေန။ **သတ္တာ** တိ ပဌမေ ဧကေ သတ္တ။ **ပဉ္စာ** တိ ဒုတိယေ ပဉ္စ။ တာနိမာနိ ဟေတုပစ္စယေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဣဓ ပန ပဝတ္တိဝသေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တီဏီ**တိအာဒီသု တတိယေ တီဏိ, စတုတ္ထေ ဧကံ, ပဉ္စမေ တီဏိ, ဆဋ္ဌေပိ တီဏိ, သတ္တမေ ဧကံ။ တာနိ ပန ယထာက္ကမံ တတိယပဒံ ပဋိစ္စ တတိယပဒဒုတိယပဒတဒုဘယဝသေန, ပဌမပဒ တတိယပဒာနိ ပဋိစ္စ တတိယပဒဝသေန, ပဌမပဒဒုတိယပဒာနိ ပဋိစ္စ ပဌမပဒတတိယပဒတဒုဘယဝသေန, ဒုတိယပဒ တတိယပဒာနိ ပဋိစ္စ ပဌမပဒတတိယပဒတဒုဘယဝသေန, ပဌမဒုတိယတတိယပဒာနိ ပဋိစ္စ တတိယပဒဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **အညမညေ အဋ္ဌဝီသာ** တိအာဒီသုပိ ဣမိနာဝ နယေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဧဝ**န္တိ ယထာဝုတ္တံ ဂဏနံ ပစ္စာမသတိ။ **ဒုတိယတတိယမူလကေသု ဧကံ ဧက**န္တိ ဒုတိယမူလကေ ဧကံ, တတိယမူလကေ ဧကန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တထာ အာသေဝနေ**တိ ယထာ ပုရေဇာတေ ဧကောဒသ, တထာ အာသေဝနေတိ အတ္ထော။ **အညာနီ**တိ အဓိပတိအညမညပုရေဇာတာသေဝနတော အညေသု ပစ္စယေသု ဂဏနာနိ။ **ဟေတုအာရမ္မဏသဒိသာနီ** တိ ဟေတုအာရမ္မဏပစ္စယေသု ဂဏနာသဒိသာနိ။

၃၁. **အဝိသေသေနာ**တိ "ဝိပာက"န္တိ ဝိသေသနံ အကတွာ န ပန ဝိသ္ဇနံ ကတန္တိ ယောဇနာ။ တတ္ထ ကာရဏံ ဝတ္တုံ **"ကသ္မာ"** တိအာဒိမာဟ။ **ဣတရေသ**န္တိ လောကိယဝိပာကာနံ။ **တေ ဝိသုံ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝုတ္တာ** တိ တေ ယထာဝုတ္တလောကိယဝိပာကာ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသာမညတော ဝိသုံ နီဟရိတွာ ဝုတ္တာ။ "အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ အဓိပတီ"တိ ဝုတ္တရာသိ **ပုရိမကောဋ္ဌာသော** ။

၃၈. **တေန္တိ** "အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တံ အဝိတက္က။ပေ။ သဟ ဂစ္ဆန္တေနာ"တိ အာဂတဟဋ္ဌိပဒံ။ တဿ အတ္ထံ ဒဿေတုံ **"မူလံ။ပေ။ ဝုတ္တံ ဟောတီ"** တိ အာဟ။ တတ္ထ **အဝိတက္က။ပေ။ ယောဇေန္တေနာ** တိ အဝိတက္ကေဟိ အဝိတက္ကပရိယာယေန ဝုတ္တေဟိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တအဝိတက္ကအဝိစာရပဒေဟိ သဟ မူလပဒံ , အာသေဝနမူလကမေဝ တ ဂစ္ဆန္တေန ယောဇေန္တေန **နပုရေဇာတသဒိသံ** နာသေဝနေ **ဟဋ္ဌိဂမနံ ကာတဗ္ဗံ,** ပဋိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဟေတ္ထကေသု ပန "အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တံ ဝိပာကေန သဟ ဂစ္ဆန္တေနာ"တိ ဒိဿတိ, ဝိပာကေန ဝိသေသနဘူတေန သဟ ယောဇေန္တေနာတိ အတ္ထော။ တေနေတံ ဟ **"ဝိပာကံ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တန္တိအာဒိ ယောဇေတဗ္ဗ"** န္တိ။

ဧကမူလကေ ဟဋ္ဌိမံ ယောဇိတမေတတိ **"ဒုမူလကေသု ပဌမေ"**တိ ဝုတ္တံ။

၄၉. မူလပဒမေဝ အဝသာနဘာဝေနာတိ ''သဝိတက္ကသဝိစာရံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ သဝိတက္ကသဝိစာရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ''တိအာဒိနာ မူလပဒမေဝ အဝသာနဘာဝေန ယောဇိတံ။ **သတ္တ မောဟာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ** တိ ဣဒံ နဟေတုပစ္စယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဋိစ္စတရေ ဟိ အဟေတုကမောဟော တိကဒ္ဝတ္တုမေဝ အာဂတော။ ဣဓ ပန **''ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ''** တိ အာဒိနာ စတူသုပိ မူလကေသု အာဂတော, တသ္မာ သတ္တကဒ္ဝတ္တုံ အာဂမနံ သန္ဓာယ ''သတ္တ မောဟာ''တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥပနိဿယေန သင်္ဂဟိတတ္တာ တိ ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ ကမ္မပစ္စယဿ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ သဗ္ဗဿပိ ရူပာရူပာဝစရကမ္မဿ ဗလဝဘာဝတော ဥပနိဿယတ္တာဘာဝတော နတ္ထိ, ယတော တံ ''ဂရု''တိ ဝုစ္စတိ, ကမ္မက္ခယကရဿ ပန ကမ္မဿ ဗလဝဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီတိ ဣမမတ္ထံ ဟဒ္ဒယာ ဧဝ ဝိဘာဝေတုံ ဝုတ္တံ **''ဥပာဒိန္န တ္တိကပဥ္စာဟာတရပစ္စနီယေ ဟိ။ပေ။ ဝိညာယတီ''**တိ။

ဝိတက္ကတ္တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတ္တိကဝဏ္ဏနာ

ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဝိဘင်္ဂေ ဝိစာရိတနယေန ဝိစာရေတဗ္ဗ န္တိ ဣဒံ ''န စ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဒဿနေန ပဟာတုံ သက္ကု ဏေယျော, ဣတရေသံ န ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယော န ဟောန္တီ''တိ သက္ကာ ဝတ္တု''န္တိအာဒိနာ အတ္တနာ အာနီတံ အမတဂ္ဂပထဝိနိစ္ဆယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တမ္ပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဋီကာယ အတ္ထဝိဝရဏေ ဝုတ္တမေဝ, တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတ္တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဋ္ဌာနပကရဏ-အနုဋီကာ သမတ္တာ။

ဣတိ ပဉ္စပကရဏမူလဋီကာယ လီနတ္ထဝဏ္ဏနာ

အနုဋီကာ သမတ္တာ။

အဘိဓမ္မဿ အနုဋီကာ သမတ္တာ။